

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Grundtvig, Svend.; ved Svend Grundtvig.

Dansk Haandordbog med den af
Kultusministeriet anbefalede Retskrivning

2. meget forøgede Udgave med Tillæg.

Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1882

XIV, 218, 59 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

47. - 225.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130014825070

DANSK
HAANDORDBOG.

DANSK

HANDBOG

DANSK HAANDORDBOG

MED DEN AF KULTUSMINISTERIET ANBEFALEDE RETSKRIVNING,

VED

SVEND GRUNDTVIG.

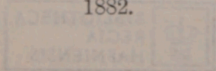
ANDEN MEGET FORØGEDE UDGAVE.

MED TILLÆG.

KJØBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

1882.

DANSK

HAAVBORDBOG

STEREOTYPAFTRYK.

(M 6)

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI.

Forord.

Uden i nogen Maade at tabe det Formaal af Syne, som var Hoved-øjemedet med den 1872 udkomne første Udgave af denne Bog, nemlig at kunne tjene som Rettesnor for Stavemaaden og hjælpe til Fasthed og Ensartethed i den forbedrede Retskrivning inden for de af Kultusministeriet for Skolerne afstukne Grænser, — har denne nye og meget forøgede Udgave tillige stillet sig et videre Formaal, nemlig i langt højere Grad end første Udgave at svare til sit Navn af *Dansk Haandordbog*. Som saadan stræber den nu at give en tilnærmelsesvis fuldstændig Fortegnelse over alle i det danske Rigs-sprog brugelige Ord, med Angivelse af deres Bøjning, Oplysning om deres Slægtskab, Vejledning til deres rette Udtale, et rigt Udvalg af Exempler paa deres Anvendelse, samt endelig en gennemført Henvisning ved ethvert usammensat Ord til alle de Sammensætninger, hvori det indgaar som andet Led, og til de Afledninger, for hvilke det ligger til Grund. Gennemførelsen af dette Henvisnings-System, som aldrig før har været bragt i Anvendelse paa det danske Sprog, og som ogsaa kun sjælden findes gennemført i Ordbøger over andre Sprog, skjønt det formentlig i høj Grad letter den fulde Tilegnelse af og Oversigt over Sprogets Ordforraad, har mere end noget andet bidraget til Bogens Væxt i den nye Udgave.

Fremdeles er her i større Omfang end i første Udgave medtaget saadanne almindelig brugte fremmede Ord, som underordne sig vort Sprogs Betegnelsesmaade; saaledes flere Ord med *k* for latinsk *c* og *ch* (græsk χ); hvorimod her endnu ikke, har kunnet medtages Ord med *ph* eller *th* af græsk φ og θ , fordi disses Gjengivelse ved dansk *f* og *t* ikke er godkendt af Kultusministeriet. Da *c* i denne Ordbog aldrig anvendes til Betegnelse af Lyden *k*, har det kunnet forsvares, her at medtage saadanne almindelig brugte Ord, hvori det udanske Bogstav *c* forekommer med Lyden af *s*; medens det fremdeles maa anses for principstridigt og forvildende, i en dansk Ordbog at optage saadanne Fremmedord, som ved deres Skrivemaade staa i Modstrid med den danske Lydbetegnelse og derved bestemt fremtræde som ikke naturaliserede. Dette gjælder om alle romanske Ord paa Endelsen *-sion*, *-tion* (Kommission, Nation, Portion), som paa

Dansk maatte skrives *-sjon* el. *-tjon*, samt om saadanne Ord, i hvilke man vilde kræve en fransk Selvlydsbetegnelse (af *u* for *y*, *au*, *eu*, *ou*, *ai*, *oi*, *ay*, *eui*, *eau*, *oeu*), eller fransk Hvislelyd *j*, *g*, *ch* (som i *jalous*, *Genie*, *Chaussee*). Saadanne Ord kunne ikke indordnes i en dansk Ordbog, uden at fordunkle og forvilde Opfattelsen af hele den i samme raadende Lydbetegnelse.

En anden større Forøgelse har denne Udgave af Haandordbogen faaet derved, at saa vidt muligt alle brugelige Sammensætninger ere medtagne, saa vel som alle de af Udsagnsord afledte Navneord paa *-ing*, *-ning*, *-else*, og de af Tillægsord afledte paa *-hed*; fordi det, især ved Verbalsubstantiverne, ofte kan være af Vigtighed at vide, og ikke af enhver umiddelbart vides, hvilken Dannelse der i ethvert givet Tilfælde er den rette.

Til Ordenes Bøjning er her, som ovenfor antydet, taget langt større Hensyn end i første Udgave, der væsentlig indskrænkede sig til at angive Bøjningen i de Tilfælde, hvor denne havde noget med Retskrivningen at gjøre (som et Kar, Karret, et Fængsel, Fængslet, mat, matte, tapper, tapre). I denne Udgave er Bøjningen angiven ikke alene ved alle Udsagnsord, der have en anden Bøjning end den almindeligste svage med Endetillæg af *-ede*, *-et* (som her kun anføres, hvor enten samme Ord følger flere Bøjningsmaader, eller et andet i Navnemaaden ligedannet Ord følger en anden, saa som *lade*^{1.2}, *lede*^{1.2}, *vinde*^{1.2.3}), men ogsaa ved alle Navneord, kun at det der har været ufornødent at knytte nogen udtrykkelig Angivelse af Flertalsform til den store Mængde Navneord paa *-er*, som i Ft. tilføje et *-e* (Borger, Brygger, Farver, Yder), eller til den overvejende Mængde af de svage Navneord paa *-e*, der regelmæssig danne Flertal paa *-r* (Bakke, Ende, Side), eller til de mange Ord paa *-ing*, *-else*, *-hed*, der (for saa vidt som de bruges i Flertal) altid danne dette paa *-er*, eller til de mange Ord med den fremmede Betoning af sidste Stavelse, som (naar ikke særlige Forhold ere til Stede, hvor Bøjningen da særlig angives) danne Flertal ved Tilføjelse af *-er* (Værdi, Pokal, Soldat, Matros, Million, Karabin, Karakter). Ved Tillægsord har det været overflødigt at angive, at de regelmæssig danne Intetkjønsform i Entallet ved Tilføjelse af *-t*, bestemt Form og Flertal ved til Fælleskjønnets Entalsform at føje *-e*, medens Tillægsformerne paa *-et* regelmæssig danne bestemt Form og Flertal ved at ændre dette til *-ede*. Overalt hvor Afvigelser finde Sted, er dette særlig anmærket ved det enkelte Ord.

Indretningen i denne Ordbog er den samme som i Haand-

ordbogen fra 1872 og i Retskrivningsordbogen fra 1870. Ord-familierne holdes gjerne samlede, for paa en simpel Maade at vejlede i Henseende til Ordenes Slægtskab, der desuden ofte paa anden Maade oplyses. Ved de forskellige Forstavelser, Forholdsord og Biord op-føres under ét de med dem som første Led dannede Sammensætninger (*ad-, af-, be-, for-, fore-, u-, van-* o. s. v.). Ved disse Forstavelser er den alfabetiske Ordning fastholdt; medens de andre Sammensætninger, for at spare Plads, i denne Udgave ere adskilte efter Ord-klasser og for Navneordenes Vedkommende tillige efter Kjøen. Ord-klasserne betegnes saaledes, at Navneordene, foruden deres store Begyndelsesbogstav, have foran sat Kjendeord: *en, et* eller, for saa vidt som de kun bruges i Flertal, udtrykkelig Tilføjelse herom. Hvor et Navneord ikke bruges i Flertal, er dette enten udtrykkelig bemærket (ved et *u. Ft.*), eller Kjendeordet foran det er sat i Klammer: (*en*), (*et*). Udsagnsord kjendes paa det foran stillede *at*, Tillægsord fremtræde i Regelen uden særskilt Betegnelse, hvorimod Stedord, Kjendeord, Talord, Biord, Forholdsord, Bindeord og Udraabsord udtrykkelig betegnes som saadanne.

Til Betoningen er i denne Ordbog taget særligt Hensyn. I alle Tilfælde hvor Tonefaldet afviger fra, hvad der er Regel i Dansk, det er: hvor en anden Stavelse end Ordets første har Hovedtonen, der anvendes Tonetegn: ' over lang, ` over kort Selvlyd (*Kadèt, Korvèt, Karnis, Kardús, afstød, kanské, almindelig, umúlig, udtrykkelig, tillige*). I de enkelte Tilfælde, hvor Selvlyden i den tone-tegnede Stavelse vel er lang, men i Virkeligheden (i Lyden) en anden end den skrevne, der anvendes ' for ' (*ulægelig, tilstède, tilførn*). Tonetegnet ' er desuden ofte anvendt i Enstavelsesord til Betegnelse af Selvlydslængde. Hvor der er Trang til at betegne Selvlydslængde i saadanne Tilfælde, hvor denne ikke falder sammen med Ordets Hovedtone, er dertil benyttet Længdetegnet - (at *ansē, uformēt, Bævergēl*). I et Par Tilfælde er samme Tegn brugt i Modsætning til ' og ` til at adskille skridende fra stødende og løbende Tonelag (en *Sýning* af at syne, en *Sýning* af at sy, *slávisk* og *slávisk, Lýsning* og en *Lýsning*). Det er en Selvfølge, at disse Be-tegnelser, der her ere anvendte for at lette den lydlige Opfattelse og at vejlede Udtalen, ikke ere bestemte for almindelig Skrift, i hvilken Tonetegnet kun bør finde sparsom Anvendelse: i *véd, vís, víst, vár, fór, saá* el. *saa', maaské, ansé, besé, én, ét*, samt efter Om-stændighederne, hvor det paa et givet Sted kunne afværge øjeblikkelig Misforstaaelse.

Bindetegnet, som der har været rigelig Brug for i Ordbogen, er jo kun at henregne til det her anvendte System af Forkortelser, der har gjort det muligt paa et saa lille Rum at sammentrænge saa stort et Stof. Dets Anvendelse i almindelig Skrift bør være indskrænket til meget lange Sammensætninger af mere end to Led. Det er overflødigt i Sammenstillinger som Vallø Stift, Sorø Akademi, Kjøge By, Lynge Herred.

Retskrivningen i denne Ordbog er den samme som i den af 1872. Alle Navneord findes altsaa her skrevne med store Begyndelsesbogstaver; Stavelsesdelingen er den gamle (et *La-gen*, jeg *be-der*, jeg *el-sker*, en *El-skov*). *aa* skrives for Lyden *å* i alle de Tilfælde, hvor dette har været brugeligt (altsaa *paaanke*, *upaaaget*, *Paaaanding*, *blaaaaret*, *Smaaaal*). Tegnet *x* bruges for Lyden *ks*. Skrivemaaden *th* er beholdt i Bindeordet *thi*. Det overflødige *j* efter *k* og *g* foran blød Selvlyd (*æ*, *e*, *ö-ø*), er beholdt i alle Tilfælde, hvor Molbech har det, undtagen i nogle faa Ord, hvor det efter hans egne Grundsætninger burde udelades. Tegnene *ö* og *ø*, der ere lige vel kjendte, ere vel her benyttede som Lydtegn, til nærmere Bestemmelse af Udtalen, hvad kun kan være vejledende for mange og forstyrrende for ingen; men de behandles i den alfabetiske Opstilling som to Tegn for ét og samme Bogstav. — Alt som i Haandordbogen fra 1872.

De i denne Udgave foretagne Retskrivningsændringer ere kun følgende: en *Jærpe* (f. Hjørpe, da det kommer af oldn. jarpr, brun), en *Pløg*, at *pløge* (stemmende med V.S.O. og Molbech, f. Pløk, pløke el. pløkke); et *Aarsskifte* (f. Aarskifte), en *Bekjendt* (Ft. -e, anerkjendt som No.), *inden-*, *neden-*, *oven-*, *udenfor* (anerkjendte som Biord, ved Siden af den adskilte Skrivemaade, hvor de samme Forbindelser staa som styrende Fho.), *overskrævs* (anerkjendt som Biord), *ildeklingende*, *-lugtende*, *-lydende*, *-smagende*, *-spaaende*, *-varslende* (anerkjendte som Sammensætninger, da de i Udtalen faa Stødtone i Hovedstavelsen), et *Haande-*, *Nabolag* (med Udeladelse af Sideformer paa *-lav*).

Af Forord til Haandordbogen fra 1872 hidsættes følgende:

Hvad man med et ikke altid passende Udtryk kalder et Sprogs Retskrivning, udgjør jo kun Skriftsprogets ydre synlige Form, dets Klædedragt. Denne er god eller slet i samme Grad som den passer til Sproget, som skal bære den: som den er let at tage paa og at bevæge sig i, saa den slutter sig naturligt om Sproglegemets ikke

synlige men lydelige Form. Vanen er dog den anden Natur, og et Skriftsprog kan tilsyneladende leve meget lykkelig og røre sig ganske frit i en i og for sig meget ubekvem Paaklædning. Den franske og den engelske „Retskrivning“ ere saa slette som vel muligt, men Sprogene føre dog et rigt og kraftigt Liv. De ere Dronninger, skjønt klædte i Pjalter: sammenrimpede Stumper af svundne Tiders stærkt medtagne Dragter. Men det tør ikke overses, at denne deres Forklædning dog i én vigtig Henseende er en national Ulykke: den kunstige Retskrivning danner en væsentlig Hindring for Folkets almindelige Delagtighed i den boglige Dannelse. Der er imidlertid for disse Sprogs Vedkommende særegne Forhold, der maa gjøre det meget betænkeligt — hvad dog maaské vil vise sig nødvendigt — at bryde med det hele nedarvede unaturlige Skriftsystem. For det danske Sprog er der aldeles ingen Grund til at underkaste sig et lignende Onde. Vort Sprog har ikke været underkastet de Revolutioner, som de nys nævnte Verdensfolks. Det er blevet til hvad det er ved en jævn organisk Udvikling lige fra Oldtiden af. Dets simple naturlige Form er bedst tjent med en lige saa simpel og naturlig Paaklædning. For at iføre sig en let og klædelig Dragt behøver det ikke først at sprænge et uformeligt Hylster af storknede Masser. Der kræves intet voldsomt Brud med en Fortid, for at Nutidens Sprog kan fremtræde i sine egne Klæder, lette at axle for hver en Bondekнос og saa rummelige, at det vil kunne bære dem væsentlig uforandrede gennem Aarhundreder.

En paa én Gang god og fast Retskrivning er det bedste. Det gaar endda an at leve med en daarlig Retskrivning, naar den kun er fast. Men det gaar slet ikke an for et Sprog at leve uden Retskrivning; det nærmer sig stærkt til at være uden Skriftsprog, hvilket er det samme som at falde helt ud af Kulturen og midt ind i Barbariet. Hos os har imidlertid Usikkerheden længe været saa stor, at ikke to Forfattere ere enige om Stavemaaden, og at næppe én og samme Forfatter skriver sit Modersmaal ens i to af sine Bøger. Dette er en stor Ulempe, og det vilde være en Ulykke, dersom det ikke heldigvis var saa saare let med en Smule god Vilje at raade Bod derpaa. Det er i Virkeligheden kun Smaating, det her drejer sig om. Men disse Smaating optage nu, da de flyde og rulle løst imellem hverandre, en aldeles uforholdsmæssig Plads, de kræve af alle Sprogets Brugere en aldeles urimelig Opofrelse af Tid og Kraft, — og saa er man endda ikke paa det rene. Naar de først ere bragte i Orden, vil enhver Bruger af Sproget, efter én

Gang at have lært den Kunst at føre det i Pennen, aldrig mere behøve at plage sig med en Tanke paa Stavemaaden, fordi den da ganske falder af sig selv.

Efter at der nu i et halvt Hundred Aar har været Røre i den danske Retskrivning, er det paa høje Tid, at den kommer til Ro i naturlige Folder. Ingen kan tro, at vor Retskrivning nu kan skrues tilbage til Anno 1813, om der ellers da var nogen Retskrivning. Ingen vil mere skrive *skiev* for skjæv, *Field* for Fjæld, *Stierne* (jf. *Bierne*) for Stjerne eller de *smaae graae Frøe* for de smaa graa Frø. Vi maa dog endnu afryste de vedhængende Stumper af tyske Ledebaand og halvstuderede Sprogmands hjemmegjorte Snørliv, før vor Retskrivning kan vinde den Renhed, Fasthed og Varighed, hvortil vi saa haardt trænge. Nu, efter at Sprogets Skrivemaade er bleven saa vaklende, som den har været i den sidste Menneskealder, og efter at det nationale Liv er vaagnet og har følt Trangen til at frigjøre sig fra den tyske Trældom og at nærme sig til de nordiske Frænder, baade de gamle og de nye, nu kan Reformen umulig standse paa noget andet Punkt end der, hvor de nynordiske Sprogs Veje mødes.

I Erkjendelsen heraf mødtes i Sommeren 1869 i Stokholm et Antal danske, norske og svenske Sprogmand og Forfattere, valgte af større Kredse i de tre Lande, og enedes om en Række Forslag til lempelige Ændringer, dels i det dansk-norske, dels i det svenske Sprogs Skrivemaade, som baade i sig selv vare Lettelser og Forbedringer for hvert af Sprogenes eget Vedkommende, og som tillige, naar de blive fulgte, ville væsentlig lette litterær Samfærdsel og Udvexling mellem Nordens Folk. Den danske Beretning om dette Møde af *K. J. Lyngby* udkom i to Oplag 1870, og samme Aar udgav jeg under Samraad med Lyngby *Dansk Retskrivningsordbog*, i hvilken Stokholmsmødets Regler ere gennemførte paa hele det danske Sprogs Ordforraad. Samme Aar udstedte vi i Forbindelse med de andre Videnskabsmænd og Forfattere, som her hjemme havde sat Sagen i Bevægelse, følgende Udtalelse:

Paa det Møde af Forfattere, Skolemænd, Redaktører, Boghandlere og andre, som i Marts forrige Aar afholdtes efter Indbydelse af undertegnede, viste der sig Enighed i at erkjende, at der burde raades Bod paa den i vor Retskrivning herskende Forstyrrelse, at dertil sigtende Skridt burde foretages efter Aftale med Nordmændene, og at det var i høj Grad ønskeligt, om der kunde følges ensartede Retskrivningsregler i det svenske og det dansk-norske Skriftsprog. I Overensstemmelse med de fra norsk

Side gjorde og i Sverrig tiltraadte Forslag, nedsattes derfor et Udvalg til at overveje denne Sag i Forbindelse med lignende Udvalg fra Naborigerne. Det fælles Retskrivningsmøde blev holdt i Stokholm den 25—30te Juli f. A., og en Beretning om Mødets Beslutninger med tilføjet Begrundelse er udgiven af K. J. Lyngby.

Det blev paa Mødet i Marts 1869 udtrykkelig udtalt, at ingen i Forvejen bandt sig til Udvalgets Beslutninger; men tillige blev det overdraget os at varetage, hvad der senere maatte vise sig fornødent til Sagens Fremme.

Det maa vistnok erkjendes for umuligt, at selv det heldigste Forslag til en gennemgribende Retskrivningsreform skulde øjeblikkelig eller pludselig kunne overvinde alle stedfindende Vanskeligheder og blive ene raadende i Livet og Litteraturen. Paa den anden Side synes det os, at der allerede nu kan gøres noget for at borttage de mest stødende Forskjelligheder og paa lempelig Maade forsonde alle læsende og skrivende med en Reform.

Vi haabe saaledes at finde almindelig Imødekommen, naar vi anbefale følgende:

1. Latinske Bogstaver indføres saa snart som praktisk muligt i Stedet for de saakaldte danske.
 2. Fordobling af Medlyd (Konsonanter) bortfalder foran en anden Medlyd, saa at man skriver sikre, tapre, ytre.
 3. Fordobling af Selvlyd (Vokaler) bortfalder (altsaa Hus, Is, Sten), men kan i Tilfælde, hvor Misforstaaelse er at frygte, erstattes ved Akcent (altsaa véd, vis, til Adskillelse fra ved, vis).
 4. Det stumme e bortfalder, men kan i Tilfælde, hvor Misforstaaelse er at frygte, erstattes ved Akcent (fór, vár, til Adskillelse fra for, var; saa' eller saã til Adskillelse fra saa).
- Hvor den saakaldte danske Skrift beholdes, kan fremdeles bruges: veed, viis, foer, vaer, faae.
5. Bogstavet d foran sk og mellem n og s bortfalder, naar ikke dets Oprindelse ligger inden for Sprogets egen Grænse (altsaa kysk, Kusk, Glans, Prins, men bidsk, hadsk, islandsk).
 6. Bogstavet q ombyttes med k i danske Ord (Kvinde, Kvas, Kvæg).
 7. I de saakaldte Tvelyd ombyttes i med j (Vej, Øje).
 8. Man undgaa unødvendig Sammenskrivning af Ord og skrive altsaa: uden Tvivl, ikke des mindre, i Almindelighed, i Sigte.

Kjøbenhavn, den 21de Juni 1870.

*H. N. Clausen. M. Goldschmidt. S. Grundtvig. E. Holm.
J. Kok. K. J. Lyngby. C. Ploug. A. Steen. Jap. Steenstrup.
M. Steenstrup. S. B. Thrige. J. L. Ussing. N. L. Vestergaard.*

Hensigten med denne Udtalelse var ikke, og kunde fornuftigvis ikke være, at indsnævre og altsaa for saa vidt at modarbejde den af Stokholmsmødet anbefalede, videre gaaende Reform, der for at gjøre den tilsigtede Nytte maa søges gennemført i sit fulde Omfang. Hensigten var, — som det fremgaar af selve Aktstykket, — netop at bane Vejen for denne Reform og at lette dens senere fuldstændige Sejer ved at tilraade alle (særlig Forfattere, Udgivere og Redaktører) strax at føre en Del af Stokholmsmødets Forslag ud i Livet. De Ændringer, som man saaledes foreløbig anbefalede til umiddelbar og almindelig Optagelse, vare saadanne, som ikke kunde vække noget Anstød eller volde nogen Vanskelighed enten for læsende eller skrivende af den ældre Slægt: som befriede Skriften fra en Mængde unyttige Bogstaver, uden dog at give den noget paafaldende nyt eller fremmed Udseende, og som derfor ansaas for bedst skikkede til at gennembyrde det tætte Tjørnehegn af indgroede Vaner og Fordomme, af indbildte Farer og Vanskeligheder, der altid danner sig til Værn om noget en Gang bestaaende eller tilvant, om dette end er aldrig saa daarligt og urimeligt, — saa som at benytte Gjentagelsen af et for én Lyd bestemt Tegn (a) til dermed at betegne en ganske anden Lyd (å), eller at benaade én af Sprogets mange Ordklasser med den adelige Forrettighed at optræde med et Sæt særlig udmærkede Begyndelsesbogstaver.

Hensigten med denne *Haandordbog af 1872* er da ingenlunde den at ville fortrænge Retskrivningsordbogen af 1870, men tvært imod at bane Vejen for den. Erkjendelsen af, at Reformen maa, om end trinvis, gennemføres i sin Helhed, dersom Formaalet: en fast og varig Retskrivning, virkelig skal naas, — den skal nok trænge igjennem, og da vil man skynde sig med at forkorte Overgangstidens Pinagtighed og ikke lade den gaa i Arv til flere Slægter end dem, der allerede have maattet lide under den. Dette sker paa den allersimpleste Maade derved, at den nye Skrivemaade bliver den, som den opvoxende Slægt alene tilegner sig i Skolen. Den vil da aldrig føle Trang til at vende tilbage til de gamle Hundekunster, som kun Vanen har kunnet gjøre taalelige, for nogle endogsaa kjære.

Saa længe imidlertid, som denne Erkjendelse endnu ikke er trængt saa almindelig igjennem, at de, der have Magt og Myndighed over den offentlige Skole, finde Tiden kommen til at tage Reformen i dens Helhed, saa længe maa Reformens Venner med Tak modtage den delvise Imødekommen, som Sagen nu har fundet for den offentlige Skoles Vedkommende, og de bør gjøre deres til, at det Skridt

paa Reformbanen, som har vundet Myndighedens Bifald, maa blive taget fuldt og fast, med Ro og Orden, saa enhver kan se, at det er slet ingen farlig Sag.

I en Rundskrivelse af 9de August 1871 til Rektorerne ved de lærde Skoler har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udtalt sin Erkjendelse af, at „den Gjæring, hvori Retskrivnings-spørgsmaalet for Tiden befinder sig, indeholder en stærk Opfordring til at gjøre nogle positive Skridt for at opnaa en større Sikkerhed og Ensartethed“, og i Henhold til denne Erkjendelse anbefaler det en Tilslutning til „den fra et Antal Mænd (H. N. Cläusen og flere) under 21de Juni 1870 fremkomne Udtalelse om, hvad der efter de senest om dette Anliggende i Stockholm førte Forhandlinger synes strax at kunne optages som Regel“. Ved en anden Rundskrivelse af 21de Februar 1872 til samtlige Skoledirektjoner og Seminariedirektjoner har Ministeriet fremdeles udtalt, at det „har troet til en vis Grad at burde medvirke til, at man ved Undervisningen i Landets offentlige Skoler og Undervisningsanstalter imødekommer de Bestræbelser, der i de sidste Aar have gjort sig gjældende for noget at raade Bod paa den mere og mere fremtrædende Forskjellighed i Reglerne for dansk Retskrivning“, ved ogsaa for Borger- og Almueskolernes Vedkommende at anbefale Tilslutning til de samme „af en Del Videnskabsmænd og Forfattere i en offentlig Udtalelse af 21de Juni 1870 anbefalede Retskrivningsregler“. I Forbindelse hermed bliver det imidlertid i begge Rundskrivelser fastholdt, „at Skolerne ikke bør tillade sig større Afvigelser fra den overleverede, i det hele i de offentlige Aktstykker fulgte Skrivemaade, end de i hin Udtalelse tilraadede“.

For at Ministeriets Hensigt: Tilvejebringelsen af en med Tidens uafviselige Fordringer stemmende ensartet Retskrivning i alle Landets offentlige Skoler, skal kunne opnaas, udkræves imidlertid mere end en blot Henvisning til den oven for aftrykte Meddelelse af 21de Juni 1870; thi denne, der som et Overgangsforslag ikke er beregnet paa Skolen, men paa Litteraturen, yder endnu et meget vidt Spillerum. Der lod sig endnu danne et ikke lidet Antal forskjellige „Retskrivninger“, der alle toge mere eller mindre Hensyn til de af Ministeriet anbefalede Regler. Og ogsaa uden for de Punkter, som disse berøre, finder der saa vel i offentlige som private Aktstykker saa megen Vaklen Sted, at den attraaede Ensartethed næppe vil kunne opnaas uden en udførligere Redegjørelse, der formentlig helst maa fremtræde i Ordbogsform. For at tage Sagen praktisk og paa én Gang at

sikre Reformen hvad der er den indrømmet og at støtte Ministeriets Bestræbelser, har jeg derfor i denne Bog gennemført den for den offentlige Skole for Tiden bestemte Retskrivning *).

Maatte nu kun den i denne Haandordbog gennemførte Retskrivning i Forbindelse med latinske Bogstaver snart vinde almindelig Optagelse, ikke alene i Skolen, men ogsaa i Litteraturen, for saa vidt som man der ikke vil eller tør gaa videre. Den Tid kan da ikke være fjærn, da baade Skolen og Litteraturen og alle Skriftsprogets Brugere ville finde det rimeligt endnu at gaa et lille Skridt fremad og frigjøre sig for de tilbagestaaende, alene i gammel Slendrian grundede Ulemper: at skulle plage sig med at huske, hvor et overflødigt Bogstav (j) skal indskydes efter k og g foran blød Selvlyd, og hvor ikke; hvert Øjeblik at skulle klare sig det Spørgsmaal, om det Ord, der falder en i Pennen, ogsaa virkelig er et Navneord og altsaa har Krav paa et stort Begyndelsesbogstav; og endelig stadig at skulle laane et Par Bogstaver ad Gangen, for dermed at betegne én Lyd (å), som baade nemmere og rigtigere skrives med sit eget Tegn. Og dette er i Virkeligheden omtrent alt, hvad der staar tilbage at beslutte sig til, for at opnaa en simpel og forstandig dansk Retskrivning, som tillige er nordisk, en Retskrivning, som kan bestaa gennem Aarhundreder og, naar den først har vundet Hævd, gjøre alle Retskrivningsordbøger overflødige.

*) Et ministerielt Cirkulære af 17de December 1872 til Rektorerne ved de lærde Skoler udtaler: „Da den af Prof. Sv. Grundtvig i Trykken udgivne Dansk Haandordbog forekommer Ministeriet at ville kunne afgive et godt Hjælpemiddel i saa Henseende, og i de Skoler, i hvilke de nævnte Retskrivningsregler enten helt eller i alt væsentligt optages af Lærerne, at kunne være Disciplene til megen Nytte og Lettelse ved Indøvelse af disse, har Ministeriet ikke villet undlade at udtale denne sin Anskuelse for Hr. (Tit.) til videre Meddelelse til Skolens Lærere“. (Tilløbet 1880.)

A.

et A (Bogstavet; Ft. Aer). en A-lyd, -rune, -stamme.

a! — aa! (begge skridtonede, Udraabsord.)

aa (foræld. Fho. = paa [o: op aa], kun i Ss.): et Aasted. et Aasyn. en Aasæd (Sæd¹). et Aasæde. (Jf. en Amindelse.)

en Aa (b. F. Aaen, Ft. Aær; jf. Mølle-, Stor-). en Aabakke, -bo, -bred, -brink, -bund, -kande (Plante), -mand, -munding; et Aabryn, -gab, -løb, -minde, -svælg, -vand.

en Aa-lyd (Lyden å, som i raa, raat, godt, holde, op, Stok).

aaben (-nt, -ne; jf. halv-, sol-, vind-, under a. Himmel, et a. Brev, Saar, Vande, Svar, med a. Arme, i ens a. Øjne. at aabne (jf. uaabnet), en Aabning (jf. Mund-, Spalte-), en Aabenhed. aabenbar, -hjørteret, -hjørterig (-hed), -lydt (Bio.), -lys, -mundet (-hed); at a-bare (-ing); en A-mund.

et Aadsel (af at æde; Ft. Aadslær). en A-bille, -flue, -graver, -grib, -kule.

et Aag (Ft. = Et.; jf. Fremmed-, Kvinde-, Slave-, Spande-, Trælle-). at gaa, bringe under Aaget. at aage. en Aaghammel, -sele, -seagle, -stok, -tist; a-bunden.

(en) Aager. at aagre (a. med sit Pund), en Aagren. en Aagergjæld, -karl, -rente, -urt (Plante).

en Aal¹ (Ft. = Et.; jf. Gaard-, Sitter-, Slim-, Smaaal). en Aaledam, -fangst, -gaard, -ger, -kiste, -krage (Fugl), -kube, -kvabbe, -lyster, -ruse, -snøre, -stang, -stanger, -suppe; et A-blus, -græs, -hoved, -skind.

en Aal² (Ft. -e; en Slags Syl).

en Aal³ (Aalen i Kortspil).

en Aand (Ft. -er; jf. Almen-, Banke-, Bjærg-, Broder-, Digter-, Folke-, Handels-, Hav-, Hellig-, Helte-, Ild-, Korps-, Livs-, Oprørs-, Parti-, Plage-, Ridder-, Samfunds-, Skjøn-, Skov-, Skyts-, Smaaheds-, Spaadoms-, Tids-, U-, Verdens-, Vin-). aandig (-hed), aandelig (-hed). aandfuld (-hed), -løs (-hed); en Aandsdannelselse, -evne, -fornægter (-else), -frænde, -fylde, -fælle, -føde, -kraft, -lære, -nydelse, -nærværelse, -retning, -styrke, -svækkelse, -tvang, -virksomhed, -ytring, -øvelse; et A-arbejde, -foster, -indhold, -liv, -præg, -slægtskab, -værk; A-gaver (Ft.); a-beslægtet, -fattig (-dom), -forladt (-hed), -fortærende (-else), -forvirret (-ing), -fraværende (-else), -fri (-hed), -frisk (-hed), -kraftig, -moden (-hed), -slov (-hed), -slovene, -stærk, -svag; en Aandelære, -maner, -røst, -seer, -verden; et A-liv, -rige, -syn.

en Aande (u. Ft.; jf. Livs-). at drage A., være i A. at aande (jf. be-, ind-, ud-), at a. paa; -aandet (se kort-, stak-), en -aanding (se Be-, Ind-, Paa-, Ud-), en -aandelse (se Be-). en Aandelyd, -nød; et A-drag, -dræt, -fang, -hul, -lag, -pust, -rør; aandeløs.

et Aar (Ft. = Et.; jf. Barne-, Dreng-, Døds-, Efter-, Embeds-, Finans-, Fjerdings-, For-, Freds-, Frugt-, Fødsels-, Gylden-, Halv-, Hel-, Hundred-, Jubel-, Kirke-, Komet-, Krigs-, Lege-, Leve-, Lære-, Lømmel-, Maane-, Manddoms-, Melle-, Middel-, Naadens-, Ny-, Oldings-, Pige-, Planet-, Prove-, Regnskabs-, Skole-, Skud-, Sol-, Stjerne-, Sorge-, Ti-, Tjeneste-, Trykke-, Tusend-, U-, Ungdoms-, Vin-). i

- Aar, A. for A., A. ud og A. ind, i A. og Dag, at være i A. med en, hele Aaret om, rundt, en Gang om Aaret, med Aarene, ad Aare, at være til Aars, et Aars Tid, paa denne Aarsens Tid, et syv Aars Barn, mange Aars Arbejde. aarevis (Bio.), aarlig (To. og Bio.; jf. halv-, hel-), -aarig (se én-, fler-, halv-, hundred-, mange-, mindre-, ti-, to-, tre-, tusend-, tyve-aarig), Aaringer (Ft.; gode, slette A.). en Aarbog, -følge, -gang, -penge, -ring, -række, -tid (foræld.); et Aarhundrede, -tusende; aarsæl (foræld.); en Aarsdag, -fest, -grøde, -løn, -prøve, -regning, -rente, -tid, -unge, -væxt; et A-regnskab, -skifte, -skrift, -tal; aarsvarig (-hed); et Aaremaal; a-lang.
- en Aare¹ (jf. Blad-, Blod-, Bly-, Digter-, Guld-, Hals-, Krans-, Lunge-, Malm-, Mave-, Puls-, Salt-, Slag-, Sten-, Suge-, Sølv-, Træ-, Vand-). aaret¹ (jf. blaaaaret); en Aaregang, -hinde, -knude; et A-brok; a-vinget; at a-lade (-ning).
- en Aare² (jf. Baads-). at trække, ligge paa Aarerne, at ro ens A. -aaret² (se sex-, to-, trerad-aaret). en Aaregaffel, -tol; et A-baand, -blad, -drag, -greb, -slag, -tag.
- en Aarfugl (= en Urhane, -høne).
- aarle (Bio. og To.). a. om Morgenens, den a. Morgen. aarledags (Bio.).
- en Aarsag (Ft. -er; jf. Bi-, Døds-, Grund-, Hoved-; desåarsag; at forårsage).
- aarvaagen (-nt, -ne; jf. aarle). en Aarvaagenhed.
- en Aas (Ft. -e; jf. Bakke-, Bjærg-, Fjæld-, Møn-, Plov-, Ryg-, Skov-, Tag-). Aasevang.
- et Aasted, Aasyn, Aasæde, en Aasæd, se aa.
- en Abbed (Ft. -er). et Abbedi, en Abbedisse.
- en Abe = en Abekat. at abe (jf. efter-).
- en Abild (Ft. -er; = Æbletræ; jf. Skov-). en Abildgaard, a-graa (Hest).
- en Aborre (en Fisk).
- en Abrikós (Ft. -er). en A-kjærne, -sten, et A-træ.
- ad (Fho.; jf. Bio. frem-, ind-, inden-, ned-, op-, ud-, udenad). ad Aare, ned a. Gaden, op a. Bakke, hen a. Vejen, ind a. Døren, ud a. Vinduet, om a. den Gade, ud a. Vejen, ind a. Byen til, at gaa hjem ad, det gryr a. Dag, det lakker, lider a. Aften, at kalde, raabe, vinke, blinke, nikke, le, smile, grine, vrisse, true, logre, fnyse, blæse, hvæse, knurre, gø, bjæffe, bide, hyle, hvine a. en, hvad gaar der a. ham? to a. Gangen, at følges, hjælpes, skilles ad, høre, se, spørge, føle, prøve, bede, skille, sprede, splitte ad, at være en ad, bære sig ad, gaa ad Glemme.
- en Adfærd. -gang (et A.s-kort, en A-prøve). -komst (et A-brev). at adlyde. -skille (-else; jf. uadskillelig), adskillig. at adsplitte (-else). -sprede (-else). -spørge. adstådig (-hed). at advare, en Advarsel.
- en Adel (b. F. Adelen, u. Ft.; jf. Arve-, Byrds-, Embeds-, Hof-, Land-, Lens-, Rigs-, Skrat-). adelig (jf. høj-, u-), et Adelskab, at adle. en Adelgade, -stand, -vej; en Adelsmand, -slægt, -vælde, -æt; et A-brev, -vaaben; A-nykker (Ft.); adelsgal (-skab), -stolt (-hed).
- en Admiral (arab.; Fl. -er). en Admiralinde. et Admiralskib; et A.s-flag.
- af (Fho.; jf. Bio. der-, her-, hvoraf). ved Siden af, at tage Hatten af, Laasen er af, Skaftet gaar af, Skuddet (Bøssen) gik af, det gaar af i Vask, det gaar af som varmt Brød, han gik af som Oberst, hvordan løb det af? det véd jeg intet af, at slaa af, staa af, sidde af (en Hest, Bøder), sætte af (Bøssen, et Lem), blive (være) af med, tabe af Syne, gaa af Minde, gaa af Vejen for, gaa af Led, komme af Lave, af Dage, af Sted (og afstød), af Stedet, én af os, én af Dagene, en Ven af mig, at gjøre Væsen af, at gjøre Nar af, at gjøre, holde af, tage sig af, være stolt, kjed af, være god af sig, at spise, snakke, hviske (osv.) af (hvoraf: at faa afspist osv.). -afsides (Bio.). afstød (Bio.), at afstødkomme.
- en Afart. at afbanke (-ning). -barke (-ning). -bede. -benytte (-else). -betale (-ing). -bide (-ning). en Afbigt (t. f. Afbön). at afbilde (-ning). -binde (-ing). -blade (-ning). -blanke (-ning). -blege (-ning). -blomstre

(-ing). -blæse (-ning). -bruge.
 -bryde (-else; jf. uafbrudt). et
 Afbræk. at afbrænde (-ing,
 -else). et Afbud. en Afbygd.
 -bygger. -byrd. at afbøde
 (-ning). en Afbøn. at afdampe
 (-ning). -dele (-ing). -dige
 (-ning). et Afdrag. at afdrage.
 en Afdrift. at afdrive (-ning).
 -dække (-ning). -dæmme (-ning).
 -dø (-en). afdød. et Affald. at
 affalde, affalden. -falmot. -far-
 vet. at affatte (-else). -feje
 (-ning). -file (-ing). -finde sig
 (-else). -fodre (-ing). -folke
 (-ning). -fordre (-ing). -fyre
 (-ing). affældig (-hed). at af-
 færdige (-else). -føde (-ning).
 -føre (-ing). -gaa, en Afgang
 (en A.s-prøve). en Afgift. at af-
 give (-else). afgjort (jf. u-), at
 afgjøre (-else). en Afglans. at
 afgnave (-ning). -grave (-ning).
 en Afgrund. at afgrænse
 (-ning). -græsse (-ning). en Af-
 grøde. at afgrøfte (-ning). en
 Afgud (et A.s-alter, -billede, en
 A-dyrkelse, -dyrker), et Afguderi.
 at afhandle (-ing). -haspe
 (-ning). -hente (-ning). -hjaske
 (-ning). -hjemle (-ing). en Af-
 hjælp. at afhjælpe (-ning). et
 Afhold. at afholde (-else). af-
 holden (-hed), afholdt. at afhugge
 (-ning). -hulle (-ing). -hænde
 (-else). afhændelig (jf. u-). at
 afhænge, afhængig (-hed; jf. u-).
 at afhøre (-ing). -høste (-ning).
 -høvle (-ing). et Afkald. at af-
 kappe (-ning). -kaste (-ning).
 -kæbe (-ning). -kine (-ning). et Afkjøb,
 at afkjøbe. -klappe (-ning).
 -klippe (-ning). et Afkog. at
 afkoge (-ning). en og et Afkom
 (-kommen, -kommet). at afkorte
 (-ning). en Afkrog. at afkræfte
 (-else). -kræve (-ning). -køle
 (-ing). -laase (-ning). en og et
 Afled (u. Ft.; ¹uden A., ²et A.s-
 brev, en A-handel, -kræmmer). at
 aflade¹ (-ning), en Afleder. at
 aflade² (-else; jf. uafledelig). af-
 lang. at aflede, en Afleder (jf.
 Lyn-), en Afledning (jf. Ord-,
 Vand-), en Afledsendelse. at af-
 levere (-ing). afliggende. at
 aflive (-else). -lokke (-else).
 -lukke (-ning), et Afukke. at
 aflure. en Aflyd. at aflyse
 (-ning). -lægge (-else, -ning), en

Aflægger, aflægs. at aflæse (-ning).
 -læsse (-ning). et Afløb, at af-
 løbe (-ning). en Afløsning. at
 afløse (-ning), en Afløser. at af-
 løve (-ning). -maale (-ing), af-
 maalt (-hed). at afmagres (-ing).
 en Afmagt. at afmale (-ing).
 -meje (-ning). -melde (-ing).
 afmægtig. at afmønstre (-ing).
 -nakke (-ning). -nøde. -passe
 (-ning). -pille (-ing). -pine.
 -plukke (-ning). -presse (-ning).
 -prikke (-ning). -proppe (-ning).
 -prutte (-ning). -prygge (-ing).
 et Afpræg. at afpræge. -pudse
 (-ning). -pæle (-ing). -raade.
 -rage (-ing). -rakke (-ning).
 -rebe (-ning). -regne (-ing).
 -rejse, en Afrejse. at afrette (-else,
 -ning). et Afrids, at afridse. -rive
 (-ning). -runde (-ing). -rykke
 (-ning). -ryste (-else). afsagt. at
 afsave (-ning). et Afsavn. at afse.
 -sejle (-ing). -sende (-else, -ing),
 en A-sender; at a-si (-ning).
 -sidde (-else; at a. Bøder). -sige
 (en Dom, en Forretning, et Blad;
 -else; en afsagt Fjende). afsindig
 (-hed). at afsive (-ning). afsjælet.
 at afskaffe (-else). -skalle
 (-ing). -skave (-ning). en Af-
 sked, at afskedige (-else). -skrabe
 (-ning). en Afskrift. at afskrive
 (-ning), en Afskriver. at af-
 skrække (-else). -skrælle. et
 Afskum, at afskumme (-ning).
 en Afsky, at afsky, afskyelig (-hed).
 at afskyde (-ning). -skygge
 (-ning). -skylle (-ing). -skære
 (-ing). -slaa, et Afslag. at af-
 slibe (-ning). -slide (-ning).
 -slutte (-ning). -sløre (-ing). en
 Afsmag. et Afsnit. at afsondre
 (-ing). -sone (-ing). -spejle
 (-ing). -spise (-ning). -spærre
 (-ing). -staa (-else). en Afstam-
 ning. en Afstand. at afstemme
 (-ning). -stikke (-ning), afstikkende,
 en Afstikker. at afstive (-ning).
 -straffe (-else). -stryge (-ning).
 -studse (-ning). -stumpe (-ning).
 -støbe (-ning, jf. Gips). -svide
 (-ning). -sværge (-else). -synge
 (-else). et Afsæt, at afsætte
 (-else, -ning), afsættelig (-hed;
 jf. u-). at afsøge (-ning). -tage
 (-en; aftagende Maane, være i af-
 tagende). -takke (-else). -takle
 (-ing). -tale, en Aftale. at af-
 tappe (-ning). et Aftegn, at

- aftegne (-ing). -tjene (-ing). -to (-ning). -trygle (-ing). et Aftryk (jf. Vox-), at aftrykke (-ning). -træde (-else, et A-svarelse). et Aftræk, at aftrække (-ning), en Aftrækker, at aftrække (-ning), en Aftrækker, at aftrække (-ning). -tvinge (-else). -tvætne (-ning), aftvætkelig (jf. u-). en Aftægt (A.s-folk, Ft.; en A-mand), at aftælle (-ing). -tærse (-ning). -tørre (-ing). afvant (med). at afvaske (-ning). en Afvej. at afveje (-ning). -vende (-else), afvændelig (jf. u-). at afvente (-ning). -vexle (-ing). -vige (-else). -vikle (-ing). -vinde. -vise (-ning), en Afviser. at afviske (-ning). -væbne (-ing). -vælte (-ning). -vænne (-else). -værge (-else). -æde (-ning). -ændre (-ing). -æske (-ning).
- Afrika** (Verdensdel; Nord-, Syd-). afrikansk, en Afrikaner.
- en **Aften** (b. F. -en, Ft. -er og Aftner, jf. Hellig-, Høst-, Jule-, Klub-, Mid-, Nyaars-, Sommer-, Vinter-). i A., i Morgen A., god A.! ved Aftens Tid, om Aftenen, hver Aften; i Aftes, i Gaar A., i Forgaars A. at aftnes (-ing). en Aftenbakke, -bøn, -dug, -himmel, -klokke, -køling, -luft, -røde, -sang, -skole, -skumring, -sol, -stjerne, -stund, -svale; et A-sæde, -tog; et Aftensbord, -maaltid, en A-mad.
- at **age** (gl. Fortid óg). en -ager (se Skarn-). en Agepost, -stol; et A-bræt.
- en **Ager** (b. F. -en, Ft. Agre; jf. Baar-, Brud-, Hvede-, Hvile-, Hör-, Korn-, Or-, Rug-, Toft-, Tvar-, Ud-, Vikke-, Ærte-; Mariager). en A-dyrker, -ende, -høne, -jord, -kaal, -maane, -mynte, -røn, -skorpe, -uld; et A-brug, -land, -skjel.
- et **Agern** (Ft. = Et.). en Agernhat, -kaffe.
- at **agle** (paa en Stol).
- (et) **Agn** (Mading paa Medekrog).
- en **Agt** (u. Ft.; jf. For-, Ringe-). det er min A., min fulde A., at give A. paa, holde i A. og Ære, tage (sig) i A. (jf. iagttage). agtbar (-hed), agtsom (-hed; jf. u-), at agte (jf. for-, høj-, paa-, ringeagte; uagtet), at a. paa. en Agtelse (jf. Høj-, Selv-). agtpaaagivende, (-enhed), agtværdig (-hed).
- agter** (Bio. i Søsproget; jf. atter). for og a., a. ud, ude, til agters. agten (Bio.), a. for, om. en Agterdel, -ende, -last, -luge, -stævn; et A-dæk, -sejl, -skib, -spejl.
- en **Agürk** (Ft. -er; jf. Lage-). en Agurkesalat.
- abá!** — **ak!** (Udraabsord.)
- en **Aborn** (Træ, = en Lön).
- et **Akademi**. akademisk.
- akavel** (Bio. = hovedkuld, kejtet).
- en **Akeleje** (Plante).
- en **Akkörd** (Ft. -er). at akkordére. et Akkordarbejde.
- en **Akt** (Ft. -er; jf. Mellem-). Sagens Akter. et Aktstykke.
- al**, alt, alle. i alt, i ét og alt, fremfor alt, i alt Fald, hvor i al Verden, alt Folket, alt sammen, alle sammen, al Slags, alle Slags, al Ting (og alting), alle Ting, alle Haande, alle Vegne, alle vide Vegne, alt for stor (jf. lidt, noget, meget for stor). Alfader. alfar (To., en a. Vej, de alfare Veje). algod. algyldig. Alherren. en Almagt, almægtig. alraadende. alsidig (-hed). et Alting (en A.s-mand). alvídende, en Alvídénhed. alvís.
- en **Ál** (egl. Alv, Jordart; u. Ft.). en Alhede.
- en **Alárm** (u. Ft.). blind A., at slaa, blæse A. at alarmére (-ing). en Alarmplads, -tromme.
- en **Albue** (besl. m. en Alen). et Albueled, -skæl, -stød.
- aldéles** (Bio., jf. Del). aldeles ikke.
- en **Alder**, (b. F. -en, Ft. -e og Aldre; jf. Old, Ælde; Guld-, Jærn-, Lav-, Lapse-, Leve-, Lømmel-, Menneske-, Mid-, Middel-, Oldings-, Sprog-, Sten-, Sølv-, Tids-, Ynglings-). en ung, høj A., til Alders. en Alderdom (en A.s-svaghed), alderende (jf. jævn-, mid-). alderstegen; en Aldersformand, -følge, -grænse, -tid (Alderstids Hævd, Lovspr.).
- aldrig** (Bio., af Alder). a. nogen Sinde, nu eller a., sent eller a., a. en Smule.
- en **Alen** (Ft. = Et. og Alne; jf. Flade-, Kubik-, Kvadrat-). alenvis (Bio.). a-lang, -tyk; et A-maal; A-varer (Ft.).
- aléne** (Bio.). ikke alene, ene og alene.
- en **Alf** (Ft. -er; jf. Lys-, Svartalf; se Elv²). et Alfefolk, -land.
- et **Alfabét** (Ft. -er). alfabétisk.

en **Alfarvej** (næppe af Adel, se alfar under al).

en **Algade** (o: Hovedgade, egl. Adelgade).

en **Alge** (Vandplanteslægt).

en **Alk** el. **Alke** (Ft. -er; Søfugl).

at **alke**. at a. med, i noget.

en **Alköve** (arab., = Væggeseng).

en **Allé** (= Trægang). **Alléen**, **Alléer**.

et **Allehaande** (Krydderi).

allenfals (Bio., = i alt Fald).

aller- (egl. Ef. Ft. af al): **allerbedst**, -helst, -sidst, -størst osv.

alleréde (Bio., af rede).

allesteds (Bio.; jf. anden-, en-, ingen-, mange-, nogensteds). a. nærværende.

alligevel (Bio., af al, lige og vel).

en **Allike** (Fugl). fuld som en A. (Alke?).

en **Alm** (Ft. -e) = et **Ælmetræ**.

en **Almanak** (Ft. Almanakker).

almén (-nt, -ne). en **Almenhed**. en A-aand, -læsning, -væbning; et A-vel; a-gyldig (-hed), -nyttig.

almindelig (jf. u-). en A-hed (i A.), a-vis (Bio.).

en **Alminding** (af al og Mand; Ft. -er).

en **Almisse**. et **Almisselem**.

en **Almue** (jf. Land-). en **Almue-skole**, -vise; et A-ord, -sprog; **Almuesfolk** (Ft.), en A-mand.

alskens (To., egl. als Kjøns = al Slags).

alt (Bio.) = allerede. — **altsaa** (Bio.).

en **Altán** (Ft. -er; Svale paa et Hus).

et **Alter** (b. Ft. -et, Ft. -e og Altre; jf. Afguds-, Høj-, Offer-, Røg-, Røgelse-). at gaa til Alters. en Alterbog, -dug, -fod, -gang, -stage, -tavle, -vin; et A-billed, -bord, -brød, -klæde, -lys.

altid (Bio.) = al Tid, alle Tider.

alting = al Ting, alle Ting, alt.

en **Alun** (u. Ft.; Bjærgart). **Aluns Handsker**. en **Alunjord**, et A-skind, -vand.

en og et **Alvor** (u. Ft.). for A., at gjøre A. af. alvørlig. en **Alvorsmand**, -røst, -tale; et A-ord.

en **Ambolt** (Ft. -er).

Amérika (Verdensdel; Nord-, Syd-). amerikansk, en **Amerikáner**.

en **Amindelse** (jf. aa).

en **Amme** (jf. Gold-, Hedebo-). at amme (jf. op-). en **Ammestue** (en A-snak).

et **Amt** (Ft. -er). en **Amtmand** (jf. Stift-), -stue; en **Amts forvalter**, et A-raad.

an (t. Fho. og Bio.). det gaar an, at

slaa an, føre an, støde an, rette an, lægge an, raabe an, se Tiden an, komme, løbe, lægge an paa, binde an med.

at **anbefale** (-ing). -bringe (-else).

en **Andagt** (jf. Hus-), andægtig

(-hed). en **Andél**. at **andrage**,

et **Andragende**. at **anduve** (-ning).

-erkjende (-else). et **Anfald**, at

anfalde. en **Anfordring**. at an-

fægte (-else; jf. uanfægtet). -føre,

en **Anfører**, -førsel (et A.s-tegn;

jf. Over-). at **angaa**, **angaaende**

(Fho., jf. des-). at **angive** (-else,

jf. Selv-; toneangivende), en **An-**

giver. et **Angreb** (en A.s-krig,

et A-vaaben, a-vis, Bio.), at **angribe**,

angribende, en **Angriber**, **angribelig**

(jf. u-). at **anholde** (a. om; -else).

-klage, en **Anklage** (jf. Selv-),

en **Anklager**. at **ankomme**, en

Ankomst. en **Anledning** (i A.

af; jf. For-; at **foranlédige**). et

Anliggende. et **Anlæg** (skyde

med A., gode A.; jf. Have-, Park-,

Vej-), at **anlægge** (-else), en **An-**

lægger. et **Anløb** (et A.s-sted),

at **anløbe**. -masse sig (-else), an-

massende. at **anmelde** (-else; jf.

uanneldt), en **Anmelder**. at an-

mode (-ning). -mærke (-ning).

-nåmme (jf. nemme). -ordne

(-ing). -prise (-ning). et **An-**

raab, at **anraabe** (-else). -rette

(-else, -ning). -sē (jf. uansēt), en

Anseelse, **anselig** (-hed; jf. u-), et

Anseende. et **Ansigt** (en A.s-

farve, -form, A-smærter, -træk,

Ft.; jf. Bededags-, Hverdags-). at

anskaffe (-else). **anskroven**

(ilde a.). et **Anskrig** (gjøre A.).

at **anskue** (-else, jf. Grund-, Livs-,

Verdens-), **anskuelig** (-hed). at

anskyde (-ning). -slaa, et **An-**

slag. at **anspore** (-ing). -spænde

(-else). -staa (egne og a.). en

Anstalt (Ft. -er, jf. Bade-, Op-

dragelses-, Straffe-, Vand-; at for-

anstalte). en **Anstand**. at an-

stifte (-else). a-stigende (at

komme a.). at a-stille (sig).

-strænge (-else, jf. Kraft-, Over-).

et **Anstrøg**. **anstændig** (-hed;

jf. u-, vel-). et **Anstød** (en A.s-

sten), **anstødelig** (-hed; jf. u-). et

Ansvar (jf. Med-, Straf-), **ansvar-**

lig (-hed; jf. med-, u-). at an-

sætte (-else). -søge (-ning), en

Ansøger. at **antage** (-else), **an-**

tågelig (jf. u-). et **Antal**. at

- antaste (jf. uantástelig). -tegne (-ing, -else). -tyde (-ning). -tænde (-else, jf. Selv-). -vende (-else), anvendelig (jf. u-). at anvise (-ning, jf. Brugs-, Post-).
- en **And** (Ft. *Ænder*; jf. *Avis*-, *Blis*-, *Duk*-, *Fiske*-, *Graa*-, *Grav*-, *Krik*-, *Krop*-, *Lok*-, *Trold*-, *Vild*-). en **Andrik** (Ft. *Andrikker*). en **Andegaard**, -jagt, -mad, -snadder, -steg; et **A-æg**.
- anden**, andet, andre (Sto. og Talo.; Ef-s; jf. halvanden, hinanden, hverandre). én og anden, ét og andet, den anden, det andet, de andre, ikke andet! hver anden, tredje Mand, hvert andet, tredje Aar. **Andendagen**, et **Andendagsbryllup**, en **A-feber**. **andensteds** (Bio.), a. fra, hen. **anderledes** (Bio.).
- at **ane**. det aner mig, jeg aner. en **Anelse**.
- Aner** (Ft.; adelige Forfædre). en **Anetavle**.
- angbrystet** (jf. æng). en **Ange**¹ (Sygdom), anget (Hest, Ko).
- en **Ange**² (varm Damp).
- en **Angel** (Ft. *Angler*; jf. *Fod*-, *Lus*-). at angle, en **Angler**. en **Angelfisker**, -snor; et **A-jærn**.
- en **Anger** (u. Ft.). at angre. **angerfuld**, -given, -løs (-hed).
- en **Angest** (Ft. -er; jf. *Døds*-, *Helved*-, *Hjærte*-, *Sjæle*-). **angest** (ubøj. To.). et **A-raab**, en **A-sved**.
- en **Anis** (Plante). et **Anisfrø**, -korn, en **A-mælk**.
- at **anke** (jf. paa-). en **Anke**. en **Ankepost**.
- en **Ankel** (Ft. *Ankler*). en **Ankelkode**, -sko.
- et **Anker**¹ (Ft. -e; Maal = $\frac{1}{4}$ Tønde; jf. *Halv*-, *Vin*-, *Øl*-).
- et **Anker**² (Ft. -e og *Ankre*; jf. *Bov*-, *Driv*-, *Fald*-, *Jærn*-, *Kran*-, *Mur*-, *Nød*-, *Pligt*-, *Stop*-, *Svær*-, *Tøj*-, *Varp*-). at kaste, lette, kappe **A.**, ligge for **A.**, gaa til **Ankers**. at ankre, en **Ankring**, en **Ankerarm**, -boje, -bund, -flig, -gang (et **A-sur**), -gren, -grund, -hage, -kjæde, -kjetting, -knap, -læg, -plads, -ring, -sko, -smed, -stok; et **A-kryds**, -stik, -tov; **ankerfast**.
- et **Annex** (Ft. -er; = *Bisogn*). en **Annexgaard**, -kirke.
- at **antvorde** (jf. *overantvorde*).
- en **Apøstel** (Ft. *Apostle*). **apostølsk**.
- en **Appelsin**. — en **Appetit**.
- en **April** (= *Faaremaaned*). at løbe, narre **A.** en **Aprilsnar**, et **Aprilsvejr**.
- et **Ar** (b. *F. Arret*, *Ft.* = *Et*; jf. *Kop*-). **arret** (jf. *kop*-).
- et **Arbejde** (jf. *Aands*-, *Akkord*-, *Fabrik*-, *Flids*-, *For*-, *Fæstnings*-, *Haand*-, *Haar*-, *Hastværks*-, *Have*-, *Heste*-, *Hjemme*-, *Hov*-, *Hoveri*-, *Høst*-, *Kurve*-, *Mark*-, *Mur*-, *Natte*-, *Pap*-, *Pligt*-, *Rav*-, *Sam*-, *Sjover*-, *Slave*-, *Smedde*-, *Snedker*-, *Straffe*-, *Trælle*-, *Tvangs*-, *Tømmer*-, *Vaar*-, *Vej*-). at give, gjøre, have, søge **A.**, sætte, være i **A.**, gaa paa **A.** at arbejde (jf. *be*-, *for*-, *gjen*-, *nem*-, *mød*-, *om*-, *op*-, *sammen*-, *ud*-), at a. paa, a. sig op; en **Arbejder** (Ft. -e; jf. *Fabrik*-, *Med*-, *Vej*-); **arbejdsom** (-hed). en **Arbejdsbi**, -dag, -dragt, -herre, -hest, -kraft, -løn, -mand, -plan, -styrke, -tid, -vogn; et **A-bord**, -hus; **A-folk** (Ft.); **a-dygtig** (-hed), -før, -løs (-hed).
- arg** (jf. at forarge). at **arges**. en **Argelist**.
- Arlds** (jf. *aarle*, *aarvaagen* og *Old*, *Ælde*). fra **Arlds Tid**.
- en **Ark** (egl. *Kiste* = *jysk Ørk*). **Arken**.
- et **Ark** (Ft. = *Et*; jf. *Halv*-, *Korrektur*-, *Kvart*-, *Oktav*-, *Prove*-). et **A. Papir**. **arkevis** (Bio.).
- et **Arkiv**. en **Arkivär**.
- arm** (jf. at forarmes). en **Armod**.
- en **Arm** (Ft. -e; jf. *Anker*-, *Åxel*-, *Flod*-, *For*-, *Lyse*-, *Mølle*-, *Over*-, *Stole*-, *Under*-, *Vægt*-). at tage under **Armen**, **Armene**. -armet (se *bar*-, *én*-, *hvid*-, *kort*-, *lang*-, *lige*-, *stiv*-, *syv*-, *tø*-, *tre*-, *tyk*-, *tyndarmet*). et **Armbaand**, en **A-hule**, -kraft, -pibe, -pude, -ring, -sene, -skinne, -stage, -stol, -stump, -styrke; **armløs**, -stærk, -tyk.
- en **Armé** (Ft. -éer; = en *Hær*).
- en **Arne**. en **Arnegrue**, -krog, et **A-sted**.
- en **Arpe** (*Skurv*). **arpet**.
- en **Arrest** (jf. *Stue*-). at **arrestere**. en **Arrestforvarer**, et **A-hus**.
- arrig** (jf. *arg*). en **Arrighed**, et **A-skab**.
- en **Ars** (Ft. -e). en **Årsbalde**.
- en **Árt** (Ft. -er; jf. *Af*-, *Bjærg*-, *Dig*-, *Dyre*-, *Gang*-, *Græs*-, *Heste*-, *Hunde*-, *Jord*-, *Korn*-, *Kunst*-, *Lav*-, *Ler*-, *Luft*-, *Malm*-, *Mellem*-, *Menneske*-, *Mos*-, *Mund*-, *Plante*-, *Regnings*-, *Skrift*-, *Sprog*-, *Sten*-,

Stil-, Sæd-, Takt-, Tang-, Ton-, Træ-, Vaaben-, Van-, Vers-). det har en A., ingen A. at arte sig (jf. ud-, vanarte; ens-, ond-, pestartet), artig (-hed; jf. u-, van-). et Artspræg (= Racepræg), -valg.

en **Artikel** (Ft. Artikler; jf. Blad-, Krigs-, Lavs-, Tros-).

en **Arv** (u. Ft.; jf. Fæderne-, Møderne-, Side-, Ud-). at tage A., gaa i A., i lige A., faa til A. og Eje, gaa fra A. og Gjæld. at arve, (jf. nedarvet), arvelig (-hed), en Arving (Ft. -er; jf. Hoved-, Livs-, Med-, Rigs-, Side-, Tron-, Ud-). en Arvtager; en Arveadel, -del, -fejl, -fjende, -fæster, -følge, -gang, -herre, -kong, -lader, -lod, -lov, -part, -prins, -prinsesse, -ret, -sag, -sot, -svig, -syge, -synd, -tægt; et A-fald, -fæste, -gods, -hus, -land, -rige, -skifte, -sølv, -tal, -øl; a-berettiget, -løs (-hed).

en **Arve** (Plante; jf. Vandarve).

en **Ås** (Ft. Aser), en Asynje, Asgaard (oldnord. O.).

et **Asen** (Ft. -er og Asner). en Asende, en A-kjæft.

Asla el. Asien (Verdensdel; Bag-, For-, Lille-, Mellem-). asiatisk.

en **Asle** (stor Agurk). syltede Asier.

en **Ask** (Ft. -e; jf. Hænge-) = et Æsketræ.

en **Aske** (u. Ft.; jf. Ben-, Bøge-, Kobber-, Kul-, Lud-, Pot-, Tin-, Tørve-, Ved-). Støv og A., at lægge i A. askefarvet, -graa, en A-kop, -krukke, -lav, -lud, -pot, -regn.

en **Asp** (Ft. -e; jf. Bæver-) = et Æspetræ.

at (¹ Hjelpeord ved Navneformer, egl. Fho. ad; ² Bindeord, oprind. = det). ¹ at være; ² at jeg er; efter at, for at, saa at.

et (og en) **Atlas** (Ft. Atlasser; Landkort).

et **Atlask** (u. Ft.; Silkestof). Atlaskes Baand.

atten (Talord). den attende.

atter (Bio., = igjen, egl. tilbage). en A-komst.

at **attraa** (af ad og traa), attraar, -ede, -et (rettere -traade, -traat). en Attraa (Ft. Attraer).

av! (udt. aw; ikke .au-; Udraabsord).

at **ave**. en Ave (u. Ft.), at holde i A. aveløs.

avet (= bagvendt, Bio.). avet om.

en **Avgüst** (= Høstmaaned).

en **Avind** (u. Ft.). avindsyg, en Asyge; en Avindsmænd.

(et) **Avindskjold**. at bære A. imod.

en **Avis** (Ft. -er; = Dagblad). en Avisand, -læser, -læsning, skriver, -trykker; et A-bud.

en **Avl** (u. Ft.; jf. Bi-, Børne-, Faare-, Frugt-, Heste-, Humle-, Hø-, Hör-, Korn-, Kvæg-, Selv-, Svine-, Vin-). at avle (Børn, Korn), en Avling. en Avlekraft, et Avlsbrug, en A-forvalter, -gaard, -karl, -mand.

en **Avnbøg** (et Træ; Ft. -e).

en **Avne** (Ft. Avner). avnet (To.). en Avnehob.

et **Ax** (Ft. = Et; jf. Brand-, Byg-, Flitter-, Gold-, Hvede-, Korn-, Rug-). en Axekrans, et A-skjæg.

en **Axe** (jf. Jord-, Længde-, Tvær-). en Axeomdrejning.

en **Axel**¹ (Ft. Axler; = Skulder). at axle. et Axelbaand, -blad, -led, -skjærf.

en **Axel**² (Ft. Axler; = en Axe; jf. Bag-, Dør-, For-, Hjul-, Jærn-, Mølle-, Plov-, Port-, Skrue-, Træ-, Vogn-). en Axelarm, -gang, -mule; et A-blad (paa Planter), -leje, -torv.

B.

en **Båad** (Ft. -e; jf. Damp-, Dæks-, Fisker-, Færge-, Is-, Kanon-, Kone-, Kryds-, Kyst-, Løds-, Lyst-, Nord-, Rednings-, Ro-, Sand-, Sejl-, Silde-, Skibs-, Skind-, Smugler-, Stor-, Told-). rejse til Baads. at baade¹. en Baadfart, -fører, en Baadebro, -bygger, -havn, et B-hus, -løb; en Baadsaare, -hage, -mand (en B.s-mat), -roer.

en **Baade** (u. Ft.; besl. m. bedre). til liden B. at baade².

baade (¹ gl. Sto. = begge; ² Bno.). ¹ de Herrer baade; ² baade — og.

et **Baal** (Ft. = Et; jf. Kjætter-, Lejr-, Lig-, Offer-, Vagt-). B. og Brand.

et **Baand** (Ft. = Et; jf. Aare-, Arm-, Axel-, Bjælke-, Bringe-, Broder-, Brok-, Fange-, Flette-, Guld-, Haar-, Hage-, Halm-, Hals-, Hatte-,

- Hoved-, Hose-, Hue-, Jærn-, Kappel-, Kar-, Kjøppe-, Knap-, Knæ-, Korn-, Kors-, Krave-, Kryds-, Led-, Lede-, Liv-, Løbe-, Løbe-, Maste-, Mule-, Neg-, Ordens-, Pande-, Perle-, Piske-, Ridder-, Sene-, Senge-, Serviet-, Silke-, Sko-, Smile-, Snøre-, Sogne-, Stavns-, Stemme-, Strømpe-, Sække-, Trække-, Tunge-, Tvær-, Tønde-, Vidje-, Vugge-). at lægge i B., lægge B. paa. at baande. en Baandhage, -handel, -hue, -kniv, -pil, -rulle, -sløjfe, -væv, -øxe; et B-jærn.
- en **Baar** og (sædv.) en **Baare**¹ (Ft. -er; jf. Lig-, Syge-).
- en **Baare**² (= Brakmark). en Baarager, (et) Baargræs, -hø.
- et **Bad** (b. F. Bådet, Ft. -e; jf. Blod-, Damp-, Dryppe-, Fod-, Gran-, Luft-, Myre-, Regn-, Sand-, Slam-, Sol-, Staal-, Strand-, Ström-, Styrt-, Svede-, Svovl-, Sæde-, Sø-, Vand-). at gaa i B., tage et B. at bade, b. sig, en Badning. en Badstue; en Badeanstalt, -dragt, -gjæst, -hætte, -karl, -kone, -kur, -mand, -pige, -rejse, -svamp; et B-hus, -kammer, -kar, -sted, -vand.
- en **Bag** (Ft. -e; jf. Svartbag; tilbage). at tage paa sin Bag (= Ryg), have mange Aar paa Bagen, tale ilde om en paa hans B. bag (Bio. og Fho.), for og bag, b. af, b. efter, b. fra, b. i, b. om, b. op, b. over, b. paa, b. til, b. ud, b. ved; at gjemme sig b. Busken, gaa b. Ploven, skrive sig b. Øret, bagest (To. og Bio.), den bageste.
- et **Bagben**, at b-binde, (et) B-bord, en B-bov, et B-bæst, en B-bygning, -del, -dør, -ende, -finne, -fjerding, -fjæl, -flik, at b-flikke, en B-fod, -gaard, -grund, i B-haanden, et B-haar, en B-hase, et B-hjul, en B-hjørne, et B-hold, -hoved, -hus, -kammer, en B-kant, -kappe, et B-kjød, en B-klo, b-klog (-skab), en B-klædning, -krop, -kølle, et B-laar, i B-laas, en B-lader, -ladning, et B-led, et B-lem, en B-lomme, et B-læder, b-længs (Bio.), et B-læs, en B-mand, -plov, -port, -pote, et B-reb, -rede, en B-rem, -sal, et B-sejl, en B-side, -sko, et B-slag, -smæk, en B-smække, -snak, -sok, -spids, -stavn, et B-sting, en B-stue, et B-stykke, -sæde, en B-taa, at b-tale, en B-tale, -talelse, -taler, b-talersk, en B-tand, -tanke, -trappe, -trop, et B-tæppe, -vand, at b-vaske (-else), en B-vasker, b-vendt (-hed), en Bagvinge, -vogn.
- at **bage** (-ede og -te, -t; jf. gennem-, hjemme-, ny-, ovnbagt). en Bager (en B-gaard, -ovn, -svend; et B-barn; jf. Fransk-, Hof-, Kage-, Postej-, Sukker-, Vaffel-), en Bagning, et Bageri, et Bagers, en Bagved, et Bagværk.
- (et) **Baj** (jf. Svanebaj). en Bajs Trøje.
- en **Bajads**, en B-streg.
- en **Bajonet** (Ft. -netter). en B-dølle, -fægtning, -hals, -krop, -spids.
- en **Bak** (Søord). en Bakke¹ (jf. Brod-, Byde-, Flaske-, Lampe-, Lyse-, Skaffe-, Spytte-, Sølv-, Te-). at bakke op.
- en **Bakke**² (jf. Aa-, Galge-, Grus-, Klit-, Krat-, Lyng-, Mølle-, Sand-, Skov-, Snegle-, Strand-, Vold-). op ad B., ned ad B., B. op og B. ned, i Bakker og Dale (Hulveje). bakket, en Bakke-aas, -kam, -skraaning, -skrænt, -svale (Fugl), -troid; et B-hæld, -land, -sand.
- en **Bakkelse** (af at bage; jf. Sprut-, Vand-).
- et **Bal** (Ft. Baller; jf. Börne-, Danse-, Hof-, Klub-, Maske-, Skole-, Skov-). at gaa, være paa B., gjøre, holde B., give et B. en Baldame, -dragt, -sal, -sløjfe.
- en **Balde** (jf. Ars-, Fod-, Haand-). baldet.
- en **Balg** (Ft. -e; digt. O. = Sværdskede).
- en **Balje** (ikke "Ballie") el. en **Balle**¹ (jf. Hanke-, Kalke-, Lage-, Mæske-, Vand-, Øre-). en B. Vand.
- en **Balk** (Ft. -e; Skillerum i Ager, Mose, Stald).
- en **Ballast** (u. Ft.). at ballaste, et Ballastjærn, en B-port.
- en **Balle**² (jf. Vare-). en B. Papir.
- en **Ballet** (Ft. Balletter). en B-danser, -mester.
- en **Balsam** (u. Ft.). at balsamére (-ing), en Balsamin (Blomst), en Balsambøsse.
- balstýrig**, en Balstýrighed.
- en **Bamse** (= en Hanbjörn).
- (et) **Band**. Kirkens B., at sætte, lyse

i B. en Bandbulle, -straale; et B-brev; at B-lyse (-ning), -sætte (-else); b-sat; en Bandsmand (en fredløs).

at **bande** (-ede, -et og -te, -t; jf. for-). en **Bande**¹, B. bider ikke i Skind, en **Banden** (og **Galen**).

en **Bande**² (jf. Gjøgler-, Røver-, Tyve-).

en **Bane**¹ (jf. Bjærg-, Glide-, Hammer-, Jord-, Jærn-, Kegle-, Kjøre-, Komét-, Kugle-, Livs-, Lyst-, Løbe-, Maane-, Nord-, Planét-, Reber-, Rende-, Ride-, Side-, Skyde-, Skøjte-, Sol-, Stats-, Stjerne-, Syd-, Tvær-, Vej-, Vest-, Vild-). at bringe, komme, være paa B. at bane (Vej for, b. sig Vej; jf. ny-, ubanet). en **Banebryder**, -vogter; et B-tog; b-brydende.

en **Bane**² (digt. = Død; u. Ft.). at faa sin B. en **Banemand**; et B-hug, -saar.

bange (ubøj. To.). angst og b., være, blive, gjøre b., være b. af sig, b. Kaar. en **Banghed**.

Banjer (Ft.; Søord). et **Banjerdæk**.

en **Bank** (Ft. -er; jf. Laane-, Rigs-, Spare-, Spille-, Vexel-). en **Bankhæftelse**.

et **Bank** (sædv. i Ft. = Et.). at faa, give B. at banke (jf. af-, mør-, ud-), at b. paa, b. en af, b. et Söm i, b. Folk op, b. Støv, et Tæppe ud; en **Banken** (jf. Hjærte-), en **Bankning** (jf. Af-, Ud-). en **Banke-aand**, -byg, -tærskel; (et) B-kjød.

en **Banke** (jf. Grus-, Sand-, Sky-, Østers-).

et **Banner** (Ft. -e; jf. Hoved-, Kors-). en **Bannerfører**, -herre.

bår (jf. aaben-, sol-, traad-). bart Brød, bare Ben, Hænder, i bar Skjorte, det bare Vand, Snavs. en **Barfrost**; b-armet, -benet, -buget, -fodet, -halset, -hovedet, -hudet, -hændet.

-**bår**(-hed; se agt-, brug-, brænd-, del-, dyre-, far-, fejl-, frugt-, fæng-, gang-, hold-, jagt-, kost-, kund-, mand-, middel-, rygt-, saar-, sang-, sejl-, straf-, strid-, told-, tænd-, valg-, vej-, ærbar).

et **Bar** (b. F. Barret, Ft. = Et.; Blad paa Naaletræer). en **Barlind**, -skov.

en **Barbár**. barbárisk, et **Barbari**.

en **Barbér**. at barbére (-ing). en **Barberkniv**, -kost; et B-bækken, -skilt, -tøj, -vand.

en **Barde**¹ (jf. Hval-). en **Bardehval**.

en **Barde**² (= Skjald, Digter).

en **Bardún** (Ft. -er; et Tov, Søord).

bare (Bio. af bar; = kun, blot).

at bare sig for (= bjærge sig, undlade).

en **Bark**¹ (u. Ft.; jf. Birke-, Ege-, Garve-, Inder-, Kanél-, Linde-, Pile-, Yder-). at barke (jf. afbarke; rødbarket), barket (barkede Næver), en **Barkning**. et **Barkbrød**; en B-bille, -lud.

en **Bark**² (Ft. -er) = et **Barkskib**.

en **Barm** (Ft. -e; jf. Hals-, Kvinde-, Skjød-; at forbarme). -barmet (se højbarmet). **barmhjærtig** (jf. u-), en **Barmhjærtighed** (jf. U-, Øllebrøds-).

et **Bárn** (Ft. Börn; jf. Bager-, Barne-, Bonde-, Broder-, Bys-, Dreng-, Dukke-, Dægge-, Engle-, Frille-, Foster-, Greve-, Gud-, Gude-, Herre-, Hitte-, Hore-, Kjæle-, Kjøbsted-, Konge-, Landsby-, Lege-, Menneske-, Mø-, Natur-, Patte-, Pige-, Pleje-, Skjøde-, Skole-, Skrifte-, Slegfred-, Sogne-, Stif-, Svend-, Svøbelse-, Søndags-, Søskende-, Søster-, Tigger-, Under-, Verdens-, Vidunder-, Ønske-). fra **Barns Ben**, i **Barns Nød**; **Barnlille** (Ft. Børnlille)! **barnågtig** (-hed), **barnlig** (-hed), en **Barn-dom** (at gaa i B.; en B.s-ven). **barnløs** (-hed); en **Barnedaab**, -engel, -fader, -fod, -fødsel, -haand, -hat, -hue, -kjole, -mad, -moder, -pige, -remse, -røst, -sang, -seng, -sjæl, -sko, -stemme, -streg (Ft. Børne-), -stue, -vise, -vogn; B-aar, (Ft.), et B-barn (Ft. Børne-), -kammer, -liv, -mord, -rim, -sind, -svøb; **barnefødt**, -let; en **Barnsnød** (være i B.).

en **Barón** (Ft. -er). et **Baroni** (Ft. -er), en **Baronesse**.

en **Barre** (¹jf. Sand-! ²jf. Guld-, Sølv-).

et **Barsel** (Ft. Barsler; egl. **Barns-øl**). at lave (rede) til B., at gjøre B. at barsle. en **Barselfeber**, -grød, -kone, -kost, -kvinde, -seng, -stue; et B-gilde.

barsk. en **Barskhed**.

en **Bas** (Ft. Basser; jf. General-, Øl-). en **Basfiol**, -stemme, -tone.

(en) **Bás**: at spille B. (= at spille Mester).

en **Base** (jf. Ilte-). **basisk**.

et **Bask** (Ft. = Et.). at baske (med Vingerne; ens Øren).

en **Basse**¹ (= Vildbasse; jf. Brum-, Bulder-, Skarn-, Sprade-, Sving-).

en **Basse**² (= Hvedebasse). en Bassemand.

en **Bast** (u. Ft.; jf. Linde-). at baste (og binde). en Bastdug, -maatte, -tave; et B-reb.

en **Basún**. at basúne (jf. ud-). en Basunblæser, -engel.

at **batte** (besl. m. bedre og en Baade). et **Batteri**. — en **Bavián** (en Abe).

er **Bavn** (Ft. -e). en Bavnehøj, -vagt.

en **Bavtasten** (Ft. -e; oldnordisk Ord).

at **baxe** (en Kanon). at baxes, en Baxning, en Baxer.

be- (t. tonlos, udadskillelig Forstavelse): beaandet, en Beaadelse. at bearbejde (-else). -bo (-else; jf. ubeboet), en Beboer, beboelig (jf. u-). at bebrejde (-else, jf. Selv-). -bude (-else). -bygge (-else). -byrde (-else; jf. over-). -daare (-else). -dage sig, bedaget. et **Bedrag** (Ft. = Et., jf. Sanse-, Selv-, Syns-). at bedrage, bedragelig (jf. u-), en Bedrager (-ske), et Bedrageri, bedragersk. en **Bedrift** (Ft. -er). at bedrive, -drøve (-else), bedrovelig. at bedække (-ning; jf. ubedækket). -dømme (-else). -døve (-else). -fale (-ede og beføl; jf. anbefale, lovbefalet, overstbefalende). en **Befaling** (en B.s-mand; jf. Dags-, Over-, Parol-). at befare (-ing), befaren (-hed; jf. halv-, hel-, u-). at befatte (sig med; jf. ind-). -finde, et **Befindende** (jf. Godt-, Ilde-, Vel-). at befigre. befippet, en **Befippelse**. at befitte (sig paa). -folke (-ning, jf. Over-). -fordre (-ing, et B.s-væsen; jf. Post-). -fri (-er, -ede, -et), en **Befrier**, -frielse. at befrugte (-ning). -frygte, -fænge, -fæste (-else; -ning, en B.s-kunst; jf. ubefæstet). beføjet (jf. u-), en **Beføjelse**. at beføle (-ing). -give (sig), en **Begivenhed** (jf. Krigs-, Natur-, Verdens-). et **Begjær**, at begjære (-ing), begjærlig (-hed). at beglo- -grave (-else). et **Begreb** (Ft. -er; jf. Grund-, Ind-, Rets-), at begribe, begribelig (-hed; jf. u-). at begrunde (-else). -græde (-else). -grænse (jf. ubegrænset), en **Begrænsning** (jf. Selv-). at

begunstige (-else). -gynde (-else), en **Begynder**. en **Begængelse** (se Lig-). et **Begag** (u. Ft.; jf. Mishag; Selv-, Vel-), at behage, behagelig (-hed; jf. selv-, u-, vel-). at behandle (-ing, en B.s-maade; jf. Skifte-). -herske (-else, jf. Selv-). -hjælpe (sig med), behjælpelig (jf. u-; ubehjælpelig). behjærtet. et **Behold** (se For-), (en) **Behold** (være i B., i god B.), at beholde, vel beholden, en **Beholder** (jf. Vand-, -holdning (jf. Kasse-, Rest-, Vand-). et **Behov** (Ft. = Et.; jf. Hus-), at have noget behov, det gjøres b. at behæfte (-else; jf. ubehæftet). behændig (-hed; jf. u-). at behænge (-ning). et **Behør** (se Til-). at behøve. behøvlet (se u-). at bejæse. -kjende (-else, jf. Selv-, Tros-), en **Bekjender**, bekjendt (jf. u-; at b-gjøre, en B-gjørelse), en **Bekjendt** (Ft. -e), et **Bekjendtskab** (jf. U-). at beklage (-else), beklagelig (-hed). beklemt (-hed), en **Beklemmelse**. at beklippe (-ning). beklumret. at beklæde (-else, -ning). et **Bekneb**. at bekomme (vel b.), en **Bekomst**. at bekoste (-ning), bekvem (-hed; jf. u-), at bekvemme (sig til), bekvemmelig (-hed, jf. U-). at bekymre sig (-ing), bekymret (jf. u-). at bekæmpe (-else). beladt (med). at belaste (-ning). -lave sig (-else). -le. belejlig (-hed; jf. u-). at belejre (-ing, et B.s-skyts). -lemre (-ing). beleven (-nt, -ne; -hed). at beligge, beliggende, en **Beliggenhed**. at belure (-ing). -lyse (-ning, jf. Gas-; solbelyst). -lægge (-else, -ning). -lære (-ing). -læsse. belæst. et **Beløb** (Ft. = Et.), at beløbe (sig til). -lønne (-ing). -male (-ing). -mande (-ing). bemeldt. bemidlet (jf. u-). at bemyndige (-else). -mægtige sig. -mærke (-ning; jf. ubemærket), en **Bemærkelse** (jf. Grund-). at bemøde = bemøje (jf. Møde = Møje). -møge (af Møg). -naade (-ning). -nytte (-else; jf. af-; ubenyttet). -nægte (-else). -nævne (-else, -ing; jf. ubenævnt). -ordre. -pakke (-ning). -plante (-ning). -raabe sig paa (jf. paa-).

(et) Beraad (være i B., med fuldt B.), at beraade sig, med vel beraad Hu. et Beram, at beramme (-else). -rede (-else; jf. for-, til-), et Beredskab, beredvillig (-hed). at beregne (-ing). -rejse, berejst. at berette (-ning; jf. ind-), en Beretelse. at berettigse (-else; jf. arve-, lige-, valg-, u-t). at beride, en Berider (jf. Kunst-), bereden (-nt, -ne). at berige (-else). -rigtige (-else). -ro paa, at stille i Bero. at berolige (-else). -ruse (-else). berygtet (jf. u-). at berømme (-else), berømt (-hed; jf. verdens-), berømmelig. at berøre (-else, -ing; jf. uberørt). -røve (-else). -saa (-ning). besat (jf. u-). at besé (jf. ubesét). -segle (en Pagt; -ing). -sejle (et Hav; -ing; jf. ubesejlet). -sejre (-ing; jf. ubesejret). -sidde (-else), en Besidder (jf. Lens-). at besigte = besigtige (-else; o: at syne). -sinde sig (-else), besindig (-hed; jf. u-). at besjæle. -skadige (-else). beskaffen (-nt, -ne; -hed, jf. Natur-). at beskatte (-ning, jf. Selv-). en Besked. beskeden (-nt, -ne; -hed; jf. u-). en Beskeler. beskidt, at beskikke (-else; jf. selv-, ubeskikket). -skinne (jf. solbeskinnet). beskjænket. at beskjærme (-else), en Beskjærmer. at beskrive (-else, jf. Levned-, Natur-, Rejse-, ubeskrikelig). -skue (-else), en Beskuer. at beskyde (-ning). -skylde (-ning). -skygge. -skylle. -skytte (-else), en Beskytter. -skæftige (-else; o: sysselsætte). -skæmme (-else). -skære (-ing; jf. ubeskaaren). -slaa, et Beslag (Ft. = Et; jf. Jærn-, Sølv-; at blægge [-else], en B-lære, -smed), beslagen (-nt, -ne; jf. jærn-, sølv-). at beslutte (-ning). beslægtet. at besmitte (-else, jf. Selv-). -smykke (-else). -snække (-else). besnoret. at besnære (-ing). -sove. -spare (-else). -spise (-ning). -spotte (-else, jf. Guds-), bespottelig (jf. guds-). at besprænge. -spytte. bespændt, en Bespænding. at bespørge sig. at bestaa. en Bestalling. en Bestand (u. Ft.; en B-del), bestandig (-hed; jf. u-). bestedt. at bestemme (-else, jf. Lov-, Pris-, Selv-, Steds-), bestemmelig

(jf. u-), bestemt (-hed; jf. lov-, selv-, u-). at bestige (-else, -ning), bestigelig (jf. u-). et Bestik. at bestikke (-else), bestikkelig (-hed; jf. u-). at bestille (-ing, en B.s-mand). -stjæle (-ing). bestjærnet (Herre). at bestorme (-else). -stride (-else), bestridelig (jf. u-). at bestryge (-ning). -stræbe sig for (-else). -strø. -styre (-else; jf. Over-, Valg-), en Bestyrer. at bestyrke (-else). bestyrtet. at bestænke (-else). bestövlet. at besudle (-ing). -svangre (-else). -svare (-else; jf. ubesvaret). -svige (-else). -svogre sig (-ing). et Besvær, at besvare (sig over; -ing; jf. ubesvaret), besværlig (-hed). at besværges (-else, jf. Djævel-), en Besværges. at besy. besynderlig (-hed). at besynges (-else). en Besyv. at besætte (-else, jf. Djævel-, Embeds-; -ning, jf. Krigs-, Kvæg-, Rolle-). et Besøg (Ft. = Et; jf. Gjen-, Skole-, Syge-), at besøge (-else). -sørge (-else). -tage, betagen (-hed). at betakke sig for. -tale (-ing; jf. af-, ind-, tilbage-, udbetale; ubetalt; ubetalelig), en Betaler. at beté sig. -tegne (-else, jf. Lyd-). betids (Bio.). betimelig (-hed; jf. u-). at betinge (-else, jf. Livs-; b.s-vis, Bio.), betinget (jf. u-). betitlet. at betjene (-ing), en Betjent (Ft. -e; jf. Handels-, Over-, Politi-, Told-). at betone (-ing, en B.s-lære; jf. ubetonet). -tragte (-ning, jf. Selv-; en B.s-maade), en Betragter. at betro (-else). -trykke (-else). et Betryk. at betræde (-else; jf. ubetrædt). et Betræk (Fl. = Et; jf. Stole-), at betrække. betrængt. betuttet, en Betuttelse. at betvinge (-else; jf. ubetvingelig). -tvivle. -tyde (-ede og -tød), betydelig (-hed; jf. u-), en Betydning (jf. Grund-; b.s.-fuld, -løs), en Betydning. at betynges (-else). betændt, en Betændelse (jf. Bryst-, Hjerne-, Lunge-, Mave-, Nyre-, Øjen-). at betænke (sig; -ning, en B.s-tid), betænksom (-hed; jf. u-), betænkkelig (-hed). at beundre (-ing, jf. Selv-; b.s.-værdig), en Beundrer. bevaagen (-nt, -ne; -hed). vel bevandret (jf. u-). bevant med (jf. u-). at bevare (Gud bevar

os; -ing; jf. op-). bevendt (ikke stort b. med). at bevidne (-else). bevidst (jf. selv-, u-), en Bevidsthed (jf. Guds-, Rets-, Selv-, Synds-, U-), bevidstløs (-hed). at bevilge, en Bevilling (jf. Skatte-, Tillægs-). at bevinge. -virke. et Bevis (Ft. -er; jf. Gjælds-, Mod-; en B-byrde, -førelse, -grund, -kraft, -maade, et B-middel), at bevise (jf. mod-, over-), bevislig (jf. u-), en Bevislighed, en Bevisning (jf. Gunst-, Hæders-, Naades-, Æres-). at bevogte (-ning), en Bevogter. -voxe (-ning). -væbne (-ing; jf. ubevæbnet). -væge (-else, en B.s-nerve; jf. Fimre-, Haand-, Sinds-), bevægelig (-hed; jf. u-), en Bevæggrund. at beværte (-ning, et B.s-sted). beængstet, en Beængstelse. at bæere.

et **Bed** (Ft. -e; jf. Blomster-, Have-, Jordbær-, Kaal-, Rosen-, Salat-, Urte-, Ærte-).

en **Bede**¹ (gildet Væder). en Bedekølle; et B-kjød.

en **Bede**² (jf. Hvid-, Rødbede).

at **bede**¹ (båd, bedet og bedt; jf. af-, fra-, ned-, til-, ud-). at b. fremmede, b. om, for, til. en Beder (jf. For-, Til-). en Bededag (et B.s-ansigt), -klokke, -mand (en B.s-stil), -sal, -skammel, -stol, -time, -søster; et B-hus, -kammer, -slæg.

at **bede**² (Grundbet. at lade bide). at b. i en Kro, lade Hestene b., at b. Hjort og Hind, at b. en Væder, at b. Skind. et Bedekar, -sted.

en **Beding** el. en Bedding (Ft. -er; jf. Skibs-).

bedre (langt æ; højere Grad til god, godt, To. og Bio.). at bødre (jf. for-, ud-), b. sig, bedres, en Bedring (være i B., love Bod og B.; jf. For-, Ud-).

bedst (højeste Grad til bedre). at gjøre sit bedste, se paa ens b., det almene b., give til b., have noget til b., have én til b. en Bedstefader, -mand, -moder; B-forældre (Ft.) en **Bég** (u. Ft.; jf. Jord-, Jøde-). at bege, beget. en Begfakkel, -hætte, -krans; et B-plaster; b-fingret, -sort.

begge (Sto.). b. to, b. Dele, mellem b. at bejle til (af at bede¹). en Bejlen, en Bejler (jf. Med-).

en **Bekkasin** (en Fugl, en Art Sneppe).

et **Béu**¹ (Ft. = Et; jf. et Bag-, Bord-, Buxe-, Fir-, For-, Ko-, Sabel-,

Smal-, Spring-, Stoleben; Frier-, Haneben, Ft.; en Lang-, Rød-, Skrinkel-, Stankel-, Tusendben). at tage Benene med sig, tage til Bens, gaa ud (ind) til B.s, gjøre sig ud til B.s. at bene af, -benet¹ (se bar-, bukke-, én-, fir-, hjul-, høj-, kort-, lang-, lav-, lige-, sabel-, sex-, skjæv-, smal-, stiv-, to-, tre-, tyk-, tyndbenet). en Benende, -skade, -skinne, -stump; et B-brud; B-klæder (Ft.).

et **Bén**² (Ft. = Et.; jf. Bryst-, Bækken-, Dødning-, Elfen-, Fals-, Fils-, Fiske-, Gaase-, Gane-, Hage-, Hale-, Hals-, Hofte-, Hvals-, Hønse-, Hore-, Isse-, Kile-, Kind-, Kjæve-, Kjød-, Krave-, Kryds-, Kyllinge-, Kølle-, Laar-, Lægge-, Marve-, Menneske-, Nakke-, Nusse-, Næse-, Nøgle-, Oxe-, Pande-, Pung-, Rib-, Rumpe-, Ryg-, Side-, Silde-, Skam-, Skinne-, Spole-, Stege-, Taare-, Tindinge-, Tunge-, Vinge-, Øre-). at lægge sine B. benet² (jf. at forbenes), benagtig. en Benaske, -bygning, -dannelse, -drejer, -edder, -flis, -godning, -hinde, -hule, -kam, -lære, -mølle, -pibe, -pren, -rad (Ft. -ø), -splint, -stump, -tand, -ved (Trænavn), -væv; et B-hug, -hus, -kul, -rør, -sort (et Farvestof); benløs.

en **Berberis** (Ft. Berberisser; en Buskvæxt).

en **Bergfisk** (af Bergen i Norge).

en **Bersærk** (Ft. -er; oldn. Ord). en Bersærkegang.

bésk (af at bide). en Beskhed.

en **Bét** (Ft. -er). at gjøre, sætte, blive B.

at **betle** (= tigge). en Betler, et Betleri. at bringe, komme til Bettelstaven.

bi (nt. Fho.). at staa bi, lægge bi.

en **Blaarsag**. et Biblad. at bi-bringe. et Bidrag (Ft. = Et.), at bidrage. et Bifald (u. Ft.; et B.s-raab), at bifalde. en Bihensigt. en Biklov. et Bilag (Ft. = Et.). et Biland. en Bilyd. at bilægge (en Strid; -else). en Bilægger (= en B-ovn). en Bi-maane. et Binavn. et Biord. en Biret. en Bisag. en Bisidder. et Bislag. en Bismag. et Bisogn. en Bisol. en Bistand. at bisætte (-else), en Bisætning. en Biting. at bivaane. en Bivej. en Bivirkning. en Bivogn.

- en **Bi** (Ft. Bier; jf. Arbejds-, Honning-, Humle-, Skov-, Vand-). en Biavl, -dronning, -kage, -kube, -moder, -stok, -sværm, -viser; et Bistade, -stik, -værk.
- en **Bibel** (b. F. Bibelen, Ft. Bibler). bibelsk. bibelfast (-hed), en B-historie, -kronnikke, -læsning, et B-selskab, -sprog.
- at **bide** (béd, bidt; jf. af-, skambide; forbidt). bidende (Kulde, Spot), at bides (bids). en -bider (se Bul-, Bænke-, Grine-, Kjerne-, Krybbe-, Stenbider). en Bid (Ft. Bidder; jf. Frø-, Mund-, Paa-), en Billing (f. Bidling; Ft. -er), et Bid (b. F. Biddet, Ft. = Et.; ¹jf. Hunde-, Igle-, Loppe-, Slange-, Snoge-, Øgle-; ²jf. Over-, Under-; ³jf. Mund-), bidsk (-hed), et Bidsel (Ft. Bidsler; jf. Gadde-). en Bidemund.
- at **bie** (bier, -ede, -et; jf. oppe-). at b. paa, efter, bi lidt! ja, bi du kun!
- en **Bil** (Ft. -e; jf. Entre-). at bile. et Bilbrev, bilferdig.
- en **Bild** el. en Bilde (Ft. -er) = et Bildejærn. at bilde¹ (en Kværn). at bilde² (bildt, bildt; jf. af-, ind-). at b. sig el. andre noget ind, bildende Kunst.
- en **Bille** (jf. Aadsel-, Bark-, Guld-, Løbe-, Olje-, Rov-, Skjold-).
- et **Billed** og et **Billede** (Ft. -er; jf. Afguds-, Alter-, Bryst-, Drømme-, For-, Gjøgge-, Grund-, Helgen-, Krigs-, Livs-, Lys-, Mod-, Sind-, Skrække-, Skræmme-, Sol-, Spejl-, Stjerne-, Taage-, Tids-, Ugle-). billedlig (jf. før-). en Billedbog, -hugger, -kunst, -skrift, -skærer, -storm, -stormer, -støtte, -verden, -væv; et B-blad, -sprog, -værk; b-rig.
- en **Billét** (Ft. Billétter). en Billetsjover.
- billig** (jf. pris-, u-). en Billighed, at billige (jf. mis-).
- en **Billing** (se en Bid under at bide).
- en **Bimpel** (Ft. Bimperl; jf. Øl-).
- at **blinde** (bandt, bunden, -et, -ne; jf. af-, bag-, fast-, for-, hase-, ind-, klove-, knæ-, lænke-, mule-, om-, op-, sammen-, skyld-, svine-, træ-, underbinde; ed-, gjæld-, guld-, jærn-, lov-, regel-, rim-, stavns-, sølv-, ubunden). at b. Korn, Kranse, Kurve, Net, Hoser, b. op, til, b. an med, b. én noget paa Ærmet, bunden Stil. en Binder
- (jf. Bog-, Børsten-, Fad-, Koste-, Neg-, Op-, Ris-, Tønde-); en Binding (jf. For-, Ind-, Lænke-, Op-, Under-; en B. Hus; et B.s-værk); et Bind (Ft. = Et.; jf. Bog-, Forbindings-, Hals-, Kryds-, Kvart-, Læder-, Navle-, Pap-, Prove-, Skind-, Vælsk-); et Bindsel (= Bind; Ft. Bindsler); en Bindsel (u. Ft. = haardt Liv). en Bindehund, -kraft, -nagle, -rune, -streg; et B-led, -middel, -ord, -tegn; b-gal; en Bindhage, -saal, -skrue, -øxe; et B-plaster; b-løs, -stærk.
- en **Bing** (Ft. -e; jf. Malt-, Mel-, Sand-, Torve-).
- en **Birk** (Fl. -e; jf. Hænge-, Val-). en Birkebark, -kost, -rod, -ved; et B-brænde, -ris, -træ; Birkørød.
- et **Birk** (Ft. -er). en Birkedommer, -foged, -ret, -skriver; et B-ting.
- en **Biskop** (Ft. Biskopper; jf. Lyd-, Ærke-). biskoppelig.
- en **Bismer** (Ft. -e). en B-krog, -stang, -vægt; et B-lod, -pund.
- en **Bisp** (Ft. -er; = Biskop; jf. Ærke-). bispelig, en Bispinde, en Bispedragt, -gaard, -hue, -kaabe, -stav, -stol, -vielse; et B-dømme, -embede, -sæde.
- at **bisse**, b. om. en Bissekram, -kræmmer, (et) B-læder (i Skoene).
- bister** (Ft. bistre; jf. forbistret). en Bisterhed.
- bitte** (To.). lille b., en b. Smule, ikke det bitterste (el. bitterste).
- bitter** (Ft. bitre; jf. at forbitre). en Bitterhed, bitterlig (Bio-). en Bitterjord, et B-salt, b-sød.
- at **bjæffe**, en Bjæffen, et Bjæf (b. F. Bjæffet, Ft. = Et.).
- en **Bjælde** (jf. Kane-, Ko-, Narre-, Rangle-). en Bjældeklang, -ko, et B-tøj.
- en **Bjælke** (jf. Dæks-, Fange-, Hane-, Krag-, Kran-, Lofts-, Skot-, Skraa-, Stræbe-, Tag-, Tvær-). en B-væg; et B-baand, -hoved, -hus, -lag, -værk; b-bygget.
- et **Bjærg** (Ft. -e; jf. Bølge-, For-, Fugle-, Gips-, Glar-, Granit-, Ild-, Is-, Kjød-, Kliit-, Kridt-, Kul-, Maane-, Rand-, Sand-, Skifer-, Sne-, Sten-, Ur-, Vin-). bjærgig. bjærgfuld, -rig, -tagen; en B-aas, -art, -bane, -bo, -egn, -fyr, -hule, -højde, -kjæde, -kloft, -kryстал, -luft, -lærke, -mand, -plante, -prædiken, -pynt, -rejse, -rise, -ryg,

- skov, -skrænt, -slette, -spids, -stigning, -strækning, -strøm, -styrtning, -sø, -top, -trod, -vej, -væxt; et B-folk (i Ft. = ¹ Bjærgmænd, ² Trolde), -land, -landskab, -pas, -salt, -skred, -slot, -strøg, -værk.
- at **bjærge** (jf. ind-). at b. sig. Sejl, Livet, Solen bjærges (jf. Solbjærg). en Bjærger (jf. For-), en Bjærgning (jf. Hø-), bjærgsom. Bjærgfolk (Ft.), en B-løn.
- en **Björn** (Ft. -e; jf. Danse-, Is-, Mand-, Vaske-). en Björnehud, -jagt, -jæger, -lab, -marv, -skinke, -tjeneste, -trækker, -unge; et B-bær, -hie, -skind.
- blaa** (blaat, den, de blaa; jf. fiol, hav-, himmel-, korn-, lyse-, mellem-, mørke-, rød-, sorte-, staal-, svovl-, sø-, sølv-, tyrke-, vand-). Himlens, Øjets Blaa, et Blaat (Farvestof). blaalig, blaaagtig, blaaladen, at blaane, en Blaane, (Ft. -r; Sky, Taage). blaaaaret, -farvet, -frossen, -graa, -grøn, -hjelmet, -sidet, -skimlet, -sort, -spættet, -stribet, -sur, -tærnet, -øjet; en B-klokke (Blomst), -mand, -mejse (Fugl), -munke, -simme (Blomster), -sten, -strømpe, -syre; et B-bær, -ler, -lys, -vand.
- Blaar** (Ft., b. F. Blaarene; jf. Skage-). blaaret, et Blaargarn, -lærred.
- et **Blad** (b. F. Blådet, Ft. -e; jf. Aare-, Axel-, Bi-, Billed-, Bord-, Bov-, Bæger-, Bøge-, Børne-, Dag-, Ege-, Flyve-, Fod-, Folke-, Frø-, Gjælle-, Guld-, Haand-, Herre-, Hjerter-, Hofte-, Horn-, Hov-, Kim-, Kløver-, Knivs-, Kort-, Kron-, Kvart-, Lavrbær-, Lilje-, Linde-, Minde-, Morbær-, Node-, Nælde-, Oktav-, Olje-, Palme-, Prove-, Ror-, Rosen-, Sav-, Sennes-, Ske-, Skillings-, Skovl-, Skræppe-, Skulder-, Smaa-, Smuds-, Spade-, Spyd-, Stængel-, Sølv-, Te-, Tin-, Titel-, Tobaks-, Uge-, Vedbend-, Vin-, Øxe-; en Bukke-, Gedeblad). at tage Bladet fra Munden. bladagtig; at blade (jf. af-, gennem-; se blade), at b. i en Bog, at blades, en Bladning; bladet (jf. bred-, bugle-, én-, fem-, fir-, krans-, kors-, krus-, rund-, skjæv-, smaa-, smal-, spyd-, stilk-, stiv-, stor-, sværd-, to-, tre-, tykbladet). en Bladaare, -artikel, -holder, -kaal, -knop, -krave, -lus, -orm, -ribbe, -rust, -skede, -skriver, -sluger, -stikke, -stilk, -svamp, -tang; et B-bud, -guld, -svøb, -sølv, -øje; bladdannet, -løs, -rig; en Bladebyg.
- en **Blak** (b. F. Blakken; foræld. = en Hest). at ride paa B. Skinneben.
- en **Blakke** (se Falskeblakke).
- blakket** (jf. mus -, rød-). blakdraggen, -hjelmet.
- at **blande** (jf. for-, ind-, op-, sammenblande; kobber-, muldblandet). at b. sammen, at b. sig i. en -blander (se Gift-), en Blanding (jf. Farve-, Sprog-, et B.s-gods, en B-sæd). (et) Blandkorn.
- blandt** (Fho. = iblandt). b. andet, b. andre.
- blank** (jf. sol-, spejl-, staal-). at blanke (jf. af-), en Blankning (jf. Af-). blankbrun, en B-børste, -støvle, -sværte.
- en **Ble** (Ft. Bléer; jf. Jorde-).
- blég** (jf. død-, lig-). en Blegthed, blegladen. bleggul, -næbbet, -rød, -sottig; en B-sot, at blege (-ede, -et og -te, -t; jf. afblege, ublege); en Blegning, en Bleger, et Blegeri; en Bleg (jf. Græs-); en Blegdam, -mand; en Blegeplads, (et) B-tøj, en Blegn (Ft. -er; jf. Brand-, Hede-, Vand-, Vrid-). at blegne.
- blid**, blidt (jf. u-). en Blidhed, blidelig (Bio.), at blides, at blidne. at blidgjøre, en Blidemaaned (= Februar).
- en **Blide** (= Sten-, Valslynge). et B-kast.
- et **Blik** ¹ (b. F. Blikket, Ft. Blik og Blikke; jf. Falke-, Frøm-, Hav-, Ind-, Kjender-, Over-, Seer-, Side-, Tilbage-, Øje-). at kaste et B. paa. blikstille.
- et **Blik** ² (b. F. Blikket, u. Ft.; jf. Guld-, Jærn-, Kobber-, Laase-, Messing-). en Blikflaske, -plade, -spand, -tragt; et B-tøj; en Blikkenslager.
- blind** (jf. dag-, farve-, sne-, sol-, star-, stok-, stær-). blinde Skjær. blindt (Bio.): at gaa, vælge i Blinde; en Blindhed (jf. Farve-); at blinde (jf. for-); en Blindning (i en Bygning). en Blinddør, -lygte, -ramme, -tarm; (et) B-træ; blindfødt; en Blindebuk (at lege B.).
- et **Blink** (Ft. = Et.; jf. Is-, Lyn-, Sol-). at blinke, en Blinken. et Blinkfyr, en B-hinde.
- en **Blis** (Ft. Blisser). blisset (jf.

- red-, sort-). en Blisand, -høne; blisfuld.
- en **Blister** (Ft. Blistre; en Torsk).
- at **blive** (blév, bleven, -et, -ne; jf. for-, ude-, vedblive; overbleven; et Forblivende; en Til-, Udeblivelse). et blivende Sted, at blive af, b. af med, der bliver intet af, at b. borte, b. hjemme, b. til, b. til noget, b. tilbage, b. tilovers, b. ved, et Bliv, et Blivested.
- et **Blød** (u. Ft.; jf. Borger-, Fiske-, Hjerter-, Konge-, Mande-, Meneske-, Næse-, Offer-, Oxe-). at stille B., slaa i B., slaa til Blods, med koldt B., af samme B., en Prins af Blodet, blodig (-hed; jf. fuld-, kold-, varm-), -blodet (se kold-, tyk-, varm-), -blods (se fuld-, halv-). en Blodaare, -brækning, -byld, -bøg, -daab, -dom, -gang, -hund, -hævn, -hævner, -igle, -kop, -plet, -prop, -pyt, -pøl, -pølse, -skam, -skyld, -sot, -spytning, -sten, -stjært (Fugl), -styrtning, -suger, -tørst; et B-bad, -flaad, -kar, -korn, -legeme, -omløb, -pis, -skud, -tab, -vidne; B-penge (Ft.); blodfarvet, -løs (-hed), -rensende, -rig (-hed), -rød, -sottig, -stillende, -tørstig (-hed); en Blodsdraabe, -hest, -udgydelse.
- en **Blok** (Ft. Blokke; jf. Fattig-, Gi-, Hatte-, Hue-, Hugge-, Kirke-, Kjød-, Klippe-, Marmor-, Paryk-, Sten-, Talje-, Trisse-, Træ-, Tommer-, Vinde-). at blokke ud, en Blok-nagle, -skive, -vogn; et B-hjul, -hus, -skib, -tømmer; en Blokke-drejer, B-penge (Ft.).
- en **Blomme**¹ (jf. Sveske-). blommedugget, en B-sten, et B-træ.
- en **Blomme**² (digt. = Blomst; jf. Eng-, Ko-, Muskat-, Rosens-, Svovl-, Ægge-). at leve som Blommen i et Æg, blommet (jf. for-, rød, smaa-). (en) Blomkaal (et B.s-hoved); b-raadden.
- en **Blomst** (Ft. -er; jf. Efteraars-, Evigheds-, Fjer-, Fløjels-, Foraars-, Glimmer-, Han-, Have-, Hede-, Hun-, Hyld-, Klinte-, Klokke-, Korn-, Kors-, Kurve-, Linde-, Læbe-, Maj-, Mark-, Pragt-, Siv-, Skov-, Smør-, Stifmoders-, Stjerne-, Stov-, Tøj-, Vaar-, Æble-). at komme i B., staa i Blomster. at blomstre (jf. af-, frem-, op-), blomstrende (jf. løn-), blomstret (jf. læbe-, maske-, rød-, smaa-), en Blomstring (jf. Af-, Op-). en Blomsterbælg, -duft, -dusk, -flor, -gren, -handel, -have, -hængel, -kalk, -knop, -kop, -kost, -krans, -krone, -kurv, -maler, -pige, -pragt, -skaal, -skjærm, -spore, -stand, -stilk, -stængel, -tid, -vase; et B-bed, -blad, -bord, -bæger, -dække, -frø, -glas, -kvarter, -leje, -løg, -siv, -skud, -skæl, -sløb, -støv, -svøb; b-løs, -rig, -stroet (el. -strøt).
- et **Bløster** (Ft. Bløstre). at bløstre.
- blot** (Ft. blotte; = bar). blot (Bio.; = kun, bare), at blotte (sig), en Bløttelse.
- en **Blu** (u. Ft.; jf. bly, ublu). at blues (ved), en Blueelse, en Blusel (u. Ft.), blufærdig (-hed), blusom.
- en og et **Blund** (u. Ft.; = Søvn). at blunde.
- at **blunke** (jf. at blinke).
- et **Blus** (b. F. Blusset, Ft. = Et; jf. Aale-, Brude-, Fest-, Gas-, Glædes-, Vagt-). at blusse (jf. op-). et Blusfyr, en B-ild, blusrød (= blussende rød).
- en **Bluse**. bluseklædt.
- bly** (jf. Blu, ublu). den, de bly, en Blyhed.
- (et) **Bly** (b. F. Blyet; jf. Kirke-, Rulle-, Svovl-, Tavle-). en Blyaaare, -aske, -glød, -grube, -hat, -kalk, -kam, -klump, -kugle, -mine, -plade, -rulle, -snor, -spat, -tækker; et B-glas, -hvidt, -ilte, -lod, -salt, -sand, -segl, -sukker, -tag, -vand; blyfarvet, -tung.
- en **Blyant** (Ft. -er). en Blyantspen, -tegning.
- at **blæde**¹ (= afblæde).
- at **blæde**² (som en Hjort)
- (et) **Blæk** (b. F. Blækket; jf. Mærke-, Skrive-). at blække (sig til). et Blækhorn, -hus, en B-klat, -sprutte (Bløddyr).
- at **blænde**¹ (jf. blind; taareblændet).
- en **Blænding**¹, en **Blændelse**. en **Blændlygte** (rett. Blind-), et B-værk.
- at **blænde**² (= blande; jf. djævl-blændt). en **Blænding**².
- en **Blænker**. en Blænkerkæde.
- en **Blære** (jf. Brand-, Galde-, Gift-, Høre-, Luft-, Pisse-, So-, Svine-, Svømme-, Sæd-, Vand-). at blære sig, blæret, blæredannet; en B-hals, -orm, -sten, -tang.
- at **blæse** (blæste, blæst; jf. af-bort-, gennem-, ind-, oplæse; forblæst;

hæseblæsende). det blæser, at b.
ad én, b. én et Stykke, b. en
Bøsse af, Hatten blæser af, det er
som blæst bort, Døren blæste i (til),
Huset b. om, det blæser op (til en
Storm), Frøen blæser sig op, at b.
paa Fløjte, give én noget at b.
paa, blæsende Instrumenter. en
Blæser (se Basun-, Hornblæser),
en Blæsning. en Blæsebælg, et B-
rør. en Blæst (u. Ft.), at gjöre
B.; et Blæstvejr.

blød, blødt, bløde (jf. dun-, fløjels-,
silke-). en Blødhed, blødagtig
(-hed). et Bløddyr; at blødgjøre;
b-finnet, -hjærtet, (-hed), -kogt,
-mundet (-hed), -skallet, -skindet
(-hed), -søden (-nt, -ne; -hed). at
ligge, lægge i Blød; at bløde¹
(blødte, blødt; jf. gennem-, op-,
ud-); en Blødning¹ (jf. Op-, Ud-);
en Bløder¹ (se Fiske-); en Bløde
(¹et Regnskyl, ²en Sump). at
blødne (blive blød).

at bløde² (blødte, blødt; af Blød; jf.
for-, over-). en Blødning² (jf.
For-), en Bløder².

at bo (bór, boede, boet; rett. bode,
bót; jf. bebo, i-, omboende, Ene-
boer). at lade sit Bryllup bo
(o: berede, jf. redebon).

en Bo (b. F. Boen, u. Ft.; jf. Bæver-,
Ene-, Munke-, Odderbo; Maribo). at
sætte, fæste Bo. -bo (se én-, lön-,
sam-, tvebo); en Bolig (Ft. -er;
jf. Degne-, Embeds-, Fri-, Som-
mer-). en Bomand, -pæl; et
Bomærke, -ran; bofast, -sat, -sid-
dende; at bosætte sig (-else).

en -bo (Ft. -boer; se Aa-, Bjærg-,
Dal-, Fjæld-, Gaard-, Gjen-, Hede-,
Høj-, Jord-, Klit-, Kyst-, Land-,
Na-, Nord-, Sam-, Skov-, Strand-,
Syd-, Øbo; Fyn-, Mol-, Møn-,
Skag-, Ty-, Vendel-, Ærøbo).

et Bo (Ft. Boer; jf. Døds-, Fallit-,
Fælles-, Ind-, Ud-). et Bohave,
et Boskab; en Bósold.

en Boble (jf. Luft-, Sæbe-, Vand-).
at boble, en Boblen.

en Bód¹ (Ft. -er); jf. Danse-, Fjælle-,
Høker-, Isen-, Klæde-, Kram-, Mar-
keds-, Pjalte-, Slagter-, Stolpe-,
Told-, Urte-, Vejerbod; Nyboder,
Klædeboderne). en Bodsvend; et
B-stade.

en Bod² (Ft. Bøder; jf. en Bøde; Kirke-
Mande-, Penge-, Sjøle-). at gjöre
B., love B. og Bedring, raade B.
paa, faa B. for Vaande. -bodelig

(se u-), bodfærdig (-hed). en
Bodsskjorte, -øvelse.

en Bóg¹ (langt å; Ft. Bøger; jf. Aar-,
Alter-, Billed-, Brev-, Bønne-,
Børne-, Dag-, Dom-, Drømme-,
Farve-, Folke-, Glemme-, Glose-,
Haand-, Have-, Hexe-, Hoved-,
Jorde-, Karakter-, Kasse-, Kirke-,
Kladde-, Koge-, Kopi-, Krønnike-,
Levneds-, Log-, Lomme-, Lov-,
Læge-, Lære-, Læse-, Messe-, Mor-
skabs-, Mønster-, Naale-, Node-,
Opholds-, Ord-, Ordre-, Pante-,
Prøve-, Regne-, Regnskabs-, Rejse-,
Rune-, Salme-, Sang-, Siffer-,
Signal-, Skatte-, Skifte-, Skind-,
Skole-, Skrive-, Skudsmaals-,
Skyld-, Slægte-, Spaa-, Spille-,
Spænde-, Stam-, Stile-, Strikke-,
Søfarts-, Tegne-, Tide-, Ting-,
Urte-, Vaaben-, Vandre-, Vise-).
at holde Bog over, holde til Bogen,
føre til Bogs. boglig (b. Kunst).
en Bogbinder, -elsker, -føring,
-gjæld, -handel, -handler, -holder,
-hylde, -høker, -kjender, -kund-
skab, -lade, -lærdom, -mager, -mid-
-orm, -rulle, -sal, -samling, -stue,
-titel, -trykker (en B-presse, -skrift,
-svarte), -værg (= Bibliotekar);
et B-bind, -guld, -holderi, -mærke,
-skab, -sprog, -trykkeri, -væsen;
bogkyndig, -lærd.

en Bóg² (Ft. Bog; Frugten af Bøg).
en Bogfinke, -hvede.

et Bogstav (Ft. -er; forhen en B.;
udd. Bæk- og Bok-; jf. For-, Rune-,
Søndags-). at tyde efter Bog-
staven. bogstavelig, at bogstavere
(-ing). en Bogstavorden, -regning,
-række, -skrift, -trældom; et B-rim.

en Boje (¹Lænke. ²Sømærke; jf. An-
ker-, Klokke-, Lodde-, Rednings-,
Tønde-, Varpe-).

et Ból (Ft. = Et.; jf. Bølle). en
Bólsmænd, et B-sted.

bold (digt. To.). de bolde Kæmper,
en Ridder saa bold.

en Bold (Ft. -e; alm. udd. Bålt; jf.
Fjer-, Kaste-, Lang-, Lege-, Luft-,
Sne-, Spille-). en Boldgade, -kjæp,
-spiller; et B-hus, -spil, -træ.

at bole. en Boler (-ske), et Boleri,
et Bolskab.

en Bolig, se en Bo.

en Bolle¹ (en Skaal).

en Bolle² (jf. Brød-, Fastelavns-,
Fiske-, Karte-, Kjød-, Marve-, Mel-,
Sne-). en Bolledej, -mælk.
(bollen, se bullen.)

et **Bolster** (Ft. Bolstre). at bolstre.
 en **Bolt** (Ft. -e; jf. ¹Jærn-, Kobber-, Lodde-, Pytting-, Ring-, Skruer-, Stang-, Stryge-, Øje-, ²Drukken-). i B. og Jærn. at bolte.
 at **boltre** sig (af en Bold).
 en **Bom**¹ (Ft. Bomme; jf. Driver-, Fald-, Flyde-, Havne-, Hæk-, Jager-, Jolle-, Klyver-, Kryds-, Lade-, Mølle-, Presse-, Rende-, Sadel-, Sejl-, Sluse-, Sving-, Vinde-, Vogn-, Væver-). at bomme. en Bommand, -sadel; et B-hus, -sejl; Bompunge (Ft.).
 en **Bom**² (t. Baum; se Buxbom): (en) Bomolje (= Træolje); (en) Bomuld (et Par B.s Strømper; en B.s væver; et B-garn, -tøj); bomstille, -stærk.
 en **Bombe** (= Húl-, Sprængkugle). at bombardere (-ing). bombe-fast, -fri.
 en **Bomme** (jf. Mad-, Runebomme).
 en **Bommer** og **Bommert**. at bomre.
 en **Bonde** (Ft. Bønder; jf. Husbond; Fjæld-, Fæste-, Hov-, Hoveri-, Marsk-, Odels-, Stor-, Torve-, Torve-). bondeagtig (-hed), bondsk. — ¹Nogle Ss. danne Ft. m. Bønder-: en Bondeby, -datter, -dreng, -gaard, -hest, -hund, -jord, -karl, -knold, -knøs, -kone, -kro, -mark, -pige, -skov, -tøs, -vogn; et B-barn, -bryllup, -gilde, -hus, -læs (jf. Bønder-); — ²andre Ss. m. Ft. Bonde-: en B-dans, -dont, -dragt, -foged, -hær, -krig, -mand, -plager, -rose, -skole, -skrædder, -slagter, -slægt, -søn, -ven; et B-sprog; b-født, -klædt, -stolt, -venlig; — ³u. Ft.: en B-handel, -hovmod, -kost, -stand, -stolthed, -vælde; et B-liv.
 at bone. bonet. en Boning.
 et **Bør**¹ (Ft. = Et.; jf. Nav-, Naver-, Rende-, Spiger-, Svik-, Vimmel-, Vrid-). at bore (jf. gennem-, ud-), en Boring. et Børhul.
 et **Bør**² (Ft. = Et.; = Húl; se Gad-, Næse-).
 et **Bórd**¹ (Ft. -e; jf. Aftens-, Alter-, Arbejds-, Blomster-, Brude-, Davre-, Drikke-, Ege-, Fløj-, Frokost-, Fyrre-, Have-, Høj-, Køkken-, Lyse-, Maale-, Middags-, Nadver-, Nat-, Skjænke-, Skole-, Skrive-, Skrædder-, Slag-, Spille-, Spise-, Stryge-, Sy-, Tavl-, Te-, Tegne-, Tærning-). at dække B., tage af Bordet, gjøre rent B., et godt B.,

sluttet B., at gaa, tage, have, læse, sidde til Bords, gaa for, sidde over Borde. en Bordbøn, -dans, -dug, -ende, -fælle, -gjæst, -klap, -klokke, -kniv, -lampe, -plade, -skik, -skive, -skuffe, -vin; et B-ben, -blad, -kar, -salt, -stel, -tæppe.
 et **Bórd**² (Ft. = Et.; = Planke; egl. s. O. som foreg. og flg.; jf. Skvæt-, Stig-, Vaterbord). en Bordklædning, -stok.
 et **Bórd**³ (Ft. = Et.; Skibsbord = Skibsside; jf. Bag-, Styrbord). begge B., gaa, bringe, være, komme, tage om B., gaa, falde, kaste over B., gaa fra Borde, have, være inden B.e (jf. inden-, udenbords), gaa om B.e med. at borde.
 en **Borg**¹ (Ft. -e; jf. Herre-, Klippe-, Konge-, Ridder-, Rover-, Skjold-, Vogn-; — Aal-, Faa-, Fredens-, Frederiks-, Kallund-, Kristjans-, Kron-, Nord-, Ny-, Rosen-, Skander-, Skod-, Svend-, Sø-, Sønder-, Taarn-, Troj-, Vest-, Vester-, Vording-, Viborg). en Borgfoged, -fred, -frue, -herre, -mester, -finde; en Borgegaard, -stue; et B-led, -leje.
Borg² (= Laan). B. og Gjæld, at tage paa B. at borge¹ (= laane). at borge². b. for. (en) Borgen (jf. Sam-), at gaa i B. for.
 en **Borger** (Ft. -e; jf. Med-, Skatte-, Smaa-, Spids-, Stats-, Stor-, Verdens-, Åres-). en Borgerske, en Borgerinde, borgerlig (-hed; jf. med-, stats-), et Borgerskab. en Borgerdyd, -ed, -frihed, -kone, -krig, -krone, -mand, -pligt, -ret, -skole, -stand, -søn, -væbning; et B-blod, -brev, -hus, -liv; B-folk (Ft.).
 en **Bört** (Ft. -er). Fløjels Borter.
 bort (Bio.), borte (Bio.; langt å). at gaa, løbe, rejse, kaste bort, være, blive borte, langt bort, borte. at bortblæse. -bytte (-ning). b-dragende. et B-fald, at b-falde. en B-fart. at b-fjarne (-else). b-flöjen. at b-forklare (-ing). -forpagte (-ning). b-frossen. at b-fæste (-ning). -føre (-else). b-gaaet, -gangen, en B-gang. at b-gifte. -give (-else). -kalde (-else). -kaste. b-kommen. at b-lede. -leje. en B-leje. b-liggende (langt b.). at b-lodde (-ning). -love. b-løben. en B-rejse, b-rejst. -reven. at b-rydde (-ning). b-rykket.

- römt. et B-salg. b-set fra.
 at b-sende (-else). -skaffe (-else).
 -skjøde (-ning). -skræmme.
 -skyde (-ning). -skylle (-ing).
 -skære (-ing). -snappe (-else).
 -sove. -spille. -sælge. -tage
 (-else). -tyde (-ning). -vejre.
 -vende (-else). -vise (-ning).
 -ødsle (-ing).
- en **Bossel** (Ft. Bosler; Kegelbossel).
 en **Bov** (Ft. -e; jf. Bag-, Faare-,
 For-, Laar-, Lamme-, Skibs-, Slag-,
 Svine-). bovet. bovbrudt. -lam.
 -sprængt. -stærk. en B-orm (Heste-
 syge); et B-anker. -blad. -led.
 -spryd.
- at **bøvne** (= at bugne).
 en **Braa** (= Øjelaag, Øjenhaar, foræld.).
 (en **Braad**, se en Brod.)
 en **Braad** = en Braadsø.
 en **Braade**. en Braadehugst.
 at **braade** (Hör; = at brage²).
 en **Brad** (Ft. -er; jf. Mør-, Vild-). at
 brade (= bræde). et Bradspid;
 en Bradebænk. -pande.
- brad** (foræld. To.; se brat²). en
 brad Død = en Braddød. et
 Braddyb.
- et **Bragspil** (modsat Gangspil).
 et **Brág¹** (Ft. = Et.; jf. Torden-,
 Vaaben-). at brage¹ (knage og
 b.). en Bragen.
- et **Brág²** (Ft. = Et.; jf. Bræk). der
 er ikke B. paa det Tøj.
- at **brage²** (Hör; jf. brække). en
 Brage¹ (jf. Hör-), en Bragning.
 en **Brage²** (= Revne; se Isbrage).
brak¹ (jf. brække). en Braknæse, b-
 næset.
- brak²**. et Brakvand (en B.s-fisk).
brak (Bio.). at ligge b. en Brak
 (b. F. Brakken) = en Brakjord.
 -mark, et B-land. at brakke (-ning).
 (et) **Bral** (b. F. Brallet). at gjøre B.
 at bralle op.
- (en) **Bram** (b. F. Brammen; jf. Ord-).
 at bramme. bramfri (-hed).
 et **Bramsejl**. -skjød. -stag; en
 B-raa. -stang (Soord).
 en **Brand¹** (Ft. -e; jf. Ilde-²). en B.
 af Ilden.
- en **Brand²** (Ft. -e; jf. Hede-, Ilde-¹,
 Jord-, Mord-, Mose-, Skov-). Baal
 og B., at komme i B. en Bran-
 der. en Brandblegn. -blære.
 -fare. -foged. -forsikring. -gaas.
 -gavl. -hage. -hane. -hjælp. -kasse.
 -klokke. -kugle. -lilje. -lygte. -mur.
 -pil. -plet. -ret. -skade. -skat.
 -sluffe. -spand. -sprøjte. -stiftelse.
- stige. -svend. -tomt. -tromme.
 -vagt; et B-kar. -korps. -mos.
 -raab. -rør. -saar. -skib. -skilt.
 -sted. -stød (= -hjælp). -væsen;
 B-folk. -penge (Ft.); b-farlig. -fri.
 -gul. -lidt. -pletet¹; at b-skatte
 (-ning).
- en **Brand³** (u. Ft.; B. i Saar; jf.
 Kold-, Lever-, Milt-). en Brand-
 byld.
- en **Brand⁴** (u. Ft.; B. i Korn). en
 Brandsvamp. -taage; et B-ax; b-
 plettet².
- en **Brand⁵** (Ft. -e; foræld. og digt.;
^a= Sværd; ^b= Fløj paa Skib
 el. Hus).
- at **branke**. branket (Smör).
 en **Brás** (Ft. -er). et brase¹ (Sejl),
 b. op.
- at **brase²**. at stege og b., b. op. en
 Brasen¹ (skridtonet).
 en **Brasen²** (stødtonet). B. den brede.
 en **Brask¹** (se Pandebrask).
 en **Brask²**. med B. og Bram. at
 braske.
- Brast** (jf. Brist, Brøst): at staa Last og
 B. med.
- brat¹** (Ft. bratte; = stejl). en Brathed.
brat² (f. brad). en b. Ende. brat
 (Bio.; jf. over-).
- bráv** (brávt). en Bravhed. bráv
 (Bio.), b. længe, det gaar b.
- en **Bred** (Ft. Bredder; æ; jf. Aa-,
 Flod-, Hav-, Strand-). bredfuld
 (e), bredfuldt Maal.
- bréd** (bredt, brede; jf. finger-, hærde-,
 skulder-). vidt og bredt. at brede
 (brédte, brédte; jf. ud-), at b. sig;
 en Bredhed. en Bredning. bred-
 bladet. -bringet. -buget. -bygget.
 -flabet. -fodet. -furet. -fælget.
 -mundet. -skuldret. -skygget.
 -snudet. -sporet. -stribet; en B-
 fok. -side. -söm. -øxe.
- en **Brédde** (jf. Drøjde, Dybde, Hælvede,
 Højde, Lavde, Længde, Mængde,
 Tyngde, Vidde, alle stødtonede;
 men en Fingers-, Fods-, Haands-,
 Haars-, Straasbred). i Brédden,
 to Brédder. en Breddegrad.
- en **Bregne** (jf. Örne-). et Bregne-
 krat; Bregentved.
- en **Brems** (Ft. -er; jf. Heste-, Ko-) og
 en Bremse¹. et Bremsestik.
- en **Bremse²** (en Klemme). at bremse
 (en Hest, et Hjul, en Vogn). en
 Bremsevogn.
- et **Brév** (Ft. -e; jf. Adels-, Adkomst-,
 Band-, Bil-, Binde-, Borger-, Dom-,
 Fejde-, Flaske-, Formanings-,

Fragt-, Fri-, Frier-, Friheds-, Fæste-, Gave-, Gjen-, Gjælds-, Himmel-, Hyrde-, Kalds-, Kaper-, Kjereste-, Kjærligheds-, Kjøbe-, Konge-, Laase-, Lejde-, Leje-, Lære-, Løn-, Maale-, Mane-, Mannings-, Naale-, Pante-, Penge-, Rim-, Rokke-, Rykker-, Sende-, Skifte-, Skillsmisse-, Skjode-, Skyld-, Stik-, Sværd-, Tigger-, Ting-, Tjeneste-, Trøste-, Valg-, Venne-). at have B. paa, at vexle Breve. et Brevskab (Ft. -er), en Brevbog, -drager, -due, -gjæld, -kasse, -kiste, -oblat, -post, -presser, -skriver, -skrivning, -stil, -taxt, -vexling, -viser; et B-gjemme-, hylster (Konvolut), -kammer (= Arkiv), -kort, -omslag, -papir, -skab, (Ft. -e); B-penge (Ft.).

en **Brig** (Ft. Brigger; jf. Skonnert-).

en **Brik** og en **Brikke** (Ft. Brikker; jf. Dam-, Gnav-, Skakbrik; Lyse-, Smør-, Træbrikke).

en **Brille**, et Par Brillen. et B-glas, en B-slange.

en **Bringe**, -bringet (se bred-, smal-), en Bringerem; et B-baand, -tøj; b-bruddt, -drøj; en Bringkobbelt.

at **bringe** (bragte, bragt; jf. an-, bi-, fore-, frem-, fuld-, hjem-, ind-, med-, om-, op-, over-, til-, ud-bringe; frugtbringende; op-, sammenbragt). at b. det vidt, b. paa Bane, i Orden, i Stand, en Bringer (jf. Over-).

en **Brink** (Ft. -er; jf. Aa-, Strand-).

(en) **Brint** (Luftart, = Vandstof), en B-flamme, -syre.

en **Brise**, en let, jævn, frisk, stiv B.

en **Brisling** (Ft. -er; en Art Sild).

en **Brisel** (Ft. Brisler; jf. Kalve-).

(en) **Brist** (= Mangel; jf. Brøst). at lide B. paa, at briste¹ (og brøste; -ede, -et), det brister os paa Folk; Beviset, Kræfterne bristede.

at **briste**² (brast, brusten, -et, -ne; ogsaa bristede, -et). Tovet, Isen, Ojet, Hjertet brister, at b. i Graad, Latter, en Bristning, bristefærdig.

en **Brix** (Ft. -er; jf. Narre-, Træ-).

en **Bro** (Ft. -er; jf. Baade-, Bul-, Fjælle-, Flyde-, Færge-, Gang-, Hænge-, Højeløfts-, Jærn-, Kjæde-, Klap-, Landings-, Løbe-, Pram-, Pæle-, Skib-, Skibs-, Sluse-, Snurre-, Spænge-, Sten-, Sving-, Træ-, Trøske-, Vinde-, Lange-, Storm-, Nørre-, Vester-, Øster-). at slaa B.

en Brobygning, -hammer, -lægger, -lægning, -mand, -mester, -pille, -pæl, -slagning, -sten, -stolpe, -vippe, -vægter; et B-dække, -hoved, -kar, -sand; B-penge (Ft.); at b-lægge, b-lagt.

en **Brod** (Ft. Brodde; jf. Gift-, Hale-, Lægge-, Snoge-). at byde én Brodden, broddet, at brodde, en Brodde (jf. Is-). brodfri, et B-søm.

brodden (-nt, -ne; egl. Tf. af at bryde). brodne Kar, Pander, raaddent er snart broddent.

en **Broder** (Ft. Brodre; jf. Dus-, Embeds-, Far-, Fost-, Foster-, Gilde-, Graa-, Halv-, Hel-, Ja-, Kloster-, Kunst-, Lavs-, Lege-, Læg-, Med-, Mor-, Ordens-, Patte-, Pleje-, Selskabs-, Slags-, Solde-, Sorte-, Stal-, Stol-, Svire-, Tvilling-, Vaaben-). broderlig (-hed; jf. u-), et Broderskab. en Broderaand, -datter, -haand, -kone, -lod, -morder, -part, -søn; et B-baand, -barn, -folk, -kys, -mord, -par, -sind; broderløs.

at **brodère** (-ing), et Broderi. (et) Brodér-garn, en B-naal, -ramme.

en **Brø** (Ft. -e; langt å; jf. Buxe-, Dane-, Patte-, Ror-, Stag-).

brøget (langt å; jf. hvid-, sort-). et b. Selskab, det gik b. til, at gjøre én det b.

en **Brok** (b. F. Brokken; = Grævling), en Brokhund.

(et) **Brok** (b. F. Brokket; jf. Aare-, Laar-, Lyske-, Navle-, Net-, Tarm-, Vand-). et Brokbaand, en B-skade.

en **Brokfugl**.

en **Brokke** (jf. Mur-). at brokke (Brod). brokkevis (Bio.).

et **Brombær**, en B-busk, -ranke.

at **brovte**, en Brovten, et Brovteri.

et **Brud** (b. F. Bruddet, Ft. = Et; af at bryde; jf. Ben-, Bølge-, Dige-, Eds-, Elv-, Freds-, Frem-, Gjenem-, Grundlovs-, Gærde-, Hoved-, Ind-, Is-, Kalk-, Kridt-, Laar-, Lov-, Løfte-, Malm-, Marmor-, Op-, Rets-, Skib-, Skifer-, Sky-, Sten-, Strøm-, Trøskabs-, Tvær-, Tø-, Ud-, Ægteskabs-). at gjøre B. paa, en Brudager, -flade; et B-børe, -stykke (b-agtig).

en **Brud**¹ (Ft. Brudde; en Ilder).

en **Brud**² (Ft. -e; jf. Kone-, Pige-). at staa B. en Brudebænk, -dragt, -færd, -fører, -gave, -kjole, -krans, -nat, -pige, -pynt, -seng, -skammel, -skare, -skat, -stads, -svend,

-tale, -vielse; et B-blus, -bord, -følge, -hus, -kammer, -lys (Plante), -par, -smykke, -styr; B-folk (Ft.).
 en **Brudgom** (Ft. Brudgomme).
 en **Brug** (u. Ft.; Brügen, til daglig B., men til sit B.; jf. en Krigs-, Ord-, Skrive-, Sprog-, Tale-, Vaa-benbrug, en og et Misbrug, [Ft. = Et.], et Forbrug, til Hverdags-, Kjøre-, Ride-, Skole-, Sommer-, Træk-, Vinterbrug). at gjøre B. af, at være, komme, tage i B., at gaa af B., have til B. brugbar (-hed; jf. u-). en Brugsanvisning, -hævd, -ret, -værdi.
 et **Brug** (Ft. = Et.; jf. Ager-, Avls-, Gaard-, Jord-, Land-, Nærings-, Sav-, Skov-). en Brugsejer.
 at **bruge** (brugte, brugt; jf. af-, for-, mis-). at b. Mund. en Bruger (jf. Avls-, Gaard-, Jord-); brugelig (-hed; jf. u-).
brukken (Ft. brukne), se at brække.
 at **brumme**, et Brum, en Brummen.
 en Brumbasse. at brumle.
brun (jf. blank-, gul-, -kaffe-, kanél-, kastanje-, lever-, lyse-, mørke-, nodde-, rust-, rød-, sod-, sorte-). brunagtig, -laden, -lig; at brune, brunes. brungul, -rød; (en) B-kaal, -spaan, -sten; et B-kul.
 (en) **Brunst** (t. = Brynde). en Brunstid.
 at **bruse**. et Brús, en Brusen (jf. Op-), en Brusning. en Brushane; -et B-hoved, -pulver, -vand.
 en **Brusk** (Ft. -e; jf. Mellem-, Næse-, Skjold-, Øre-). bruskagtig, brusket.
 en Bruskfisk, -hinde, -plade.
 at **bryde** (brød, brudt; jf. af-, for-, frem-, gennem-, ned-, sønder-, ud-bryde; bane-, lysbrydende; bov-, bringe-, kjøl-, ny-, sadelbrudt). at b. Hör, et Brev, et Segl, et Løfte, sin Ed, b. sit Hoved med, b. af, frem, ind, løs, ned, op, ud, b. over tvært, b. paa et Sprog, at b. sig om; at brydes (med en). bruden (-nt, -ne; To., egl. Tf.; i brudne Tal; jf. skib-, værkbruden; se ogsaa brodden); en Bryden; en Bryder (jf. Bane-, For-, Gaard-, Is-, Vej-); en Brydning (jf. Lys-, Straale-); en -brydelse (se Af-, For-, Gennem-, Ned-, Sønder-); et Bryderi; brydsom; brydelig (jf. ubrydelig). en Brydejord, -kamp, -kunst, -leg, et B-tag.
 at **brygge** (ø; jf. hjemme-, nybrygget). at b. paa, b. sammen. en Bryg (u. Ft.) = en Brygning, en Brygger

(jf. Eddike-, Øl-), et Bryggers, et Bryggeri. et Bryghus; en Bryggergaard, -karl, -kjedel, -knægt, -vogn; et B-kar, -lav.
 en **Brygge** (y; jf. Ko-). et B-leje, B-penge (Ft.).
 et **Bryllup** (Ft. Bryllupper; jf. Bonde-, Guld-, Hunde-, Kirke-, Solv-). at holde, have B., gjøre et B. en Bryllupsdag, -gjæst, -skik; et B-gilde; B-klæder (Ft.).
 et **Bryn** (Ft. = Et.; = Øjenbryn; jf. Aa-, Hav-, Mur-, Skov-, Tag-, Vand-).
 en **Brynde** (af at brænde; jf. Hals-).
 at **bryne** (en Le). en Brynsten.
 en **Brynje** (jf. Ring-, Skæl-, Spange-). en Brynjehose (ogsaa Bryn-), -krave, -ring; b-klædt.
 et **Bryst** (Ft. -er; jf. Gaase-, Kalve-, Kvinde-, Moder-, Oxe-). -brystet (se ang-, flad-, trang-, æng-); at bryste sig. en Brystbetændelse, -dug, -finne, -hule, -højde, -krampe, -lomme, -naal, -saft, -slim, -svag-hed, -syge, -vandsot, -vorte; et B-ben, -billede, -harnisk, -skjold, -smykke, -stykke, -sukker, -værn; b-svag, -syg; brystgængs (Bio.).
 en **Bræ** (Ft. Bræer; = Isbræ).
 at **bræde** (et Skib; jf. Brad, brade).
Bræder el. Brædder (Ft., se et Bræt; jf. Gulv-). en Brædegavl, -stabel, -væg; et B-gulv, -loft, -skur.
 at **bræge**. en Brægen, en Bræger.
 et og en **Bræk** (Ft. = Et.; jf. Af-, Sten-). Brøst og B.
 at **brække** (-ede, -et; ogsaa brak, brukken, -et, -ne; jf. om-, rad-brække; halsbrækkende). at b. Halsen, b. sig. en Brækning (jf. Blod-, Dag-, Om-), brækkelig, en -brækker (se Mur-). en Brækhammer, -nød, -rod, -stang, -sø; et B-jærn, -middel, -pulver, -vand.
 en **Bræmme**. at bræmme, bræmmet (jf. guld-).
 at **brænde** (brændte, brændt; jf. af-, for-, ind-, inde-, op-, udbrænde; is-, sol-, tyvebrændt). ¹(= staa i Brand): at b. af, for, inde, op, ud, b. af Begjærlighed, en brændende Lyst, Kjærlighed; ²(= sætte i Brand): at b. af, op, ud, b. Lys, Tørv, Kul, b. Kalk, Tjære, Mursten. brændbar (-hed); en Brænder (jf. Brændevins-, Gas-, Kalk-, Kul-, Lim-, Mord-, Tegl-); et Brænderi, en Brænding (¹Gjærning; ²Maal; ³Bølgebrud). en Brænd-

old, -ovn, -vidde; et B-offer, -punkt; et Brændeglas, en B-nælde, -ved, en og et B-vin (jf. Enebær-, Kartoffel-, Korn-, Kummen-; en B.s-brænder, -mand, -pande).

(et) **Brænde** (jf. Birke-, Bøge-, Favne-, Flaade-, Fyrre-, Grene-, Kløv-, Knippe-, Knude-, Mile-, Pinde-, Ris-, Stød-), et Stykke, en Favn B. en Brændeglod, -hugger, -kjælder, -knude, -kurv, -sav, -skærer, -stabel, -øxe; et B-hus, -loft, -oplag, -skur.

(et) **Brændsel** (jf. Ildebrændsel).

et **Bræt** (Ft. Brætter, ogsaa Bræder, Brædder; jf. Age-, Dam-, Fod-, Gang-, Gynge-, Hakke-, Hække-, Kniple-, Pibe-, Puk-, Rendestens-, Regne-, Skak-, Skjærm-, Skyde-, Skære-, Spække-, Strømpe-, Tavl-, Te-, Tegne-, Vind-, Vippe-). paa et B. et Brætspil.

et **Brød** (Ft. = Et.; jf. Alter-, Bark-, Byg-, Fedte-, Flad-, Flække-, Fransk-, Grov-, Havre-, Hvede-, Kirke-, Knække-, Krydder-, Leve-, Livs-, Mandel-, Mælke-, Naadsens-, Paaske-, Rug-, Runde-, Sigte-, Skibs-, Skue-, Smørre-, Sukker-, Sur-, Ølle-), et Stykke B., fortjene sit B., være i ens B. en Brødbakke, -bolle, -budding, -frugt, -kage, -kniv, -kone, -krumme, -kurv, -pose, -skive, -skofte, -skorpe, -smule, -suppe; et B-korn, -kort, -nid; b-løs (-hed); at b-føde.

en **Brøde** (af at bryde; jf. Hellig-); b-fri, -fuld (-hed).

en **Brøk** (Ft. -er; jf. Kjæde-), en Brøkdæl, -regning.

et **Brøl** (Ft. = Et.). at give et B. fra sig. at brøle (jf. smaa-), en Brölen.

en **Brønd** (Ft. -e; jf. Sundheds-). at grave, sætte en B., at drikke B. en Brøndgjæst, -graver, -hage, -junge, -karm, -karse, -kiger, -kur, -spand, -stage, -stang, -sætning, -sætter, -trisse, -vinde, -vippe; et Brøndhjul, -vand.

en **Brest** (Ft. = Et.; jf. Brist; Legems-). B. og Bræk. at brøste (= briste¹). brøstfældig (-hed), -holden (-hed).

et **Bud** (Ft. = Et.; jf. Af-, Blad-, By-, Fejde-, For-, Gjæste-, Glædes-, Herre-, Hov-, Jule-, Konge-, Ledings-, Lov-, Løn-, Magt-, Mellem-, Om-, Op-, Over-, Paa-, Post-, Sende-, Skam-, Sogne-, Til-, Ting-, Ud-, Under-). de ti Bud, at faa,

have, gaa, være, sende, skikke B., gjøre B. paa. et Budskab (Ft. -er), en Budsending, -stikke.

en **Buddike**.

en **Budding** (Ft. -er; jf. Brød-, Fiske-, Is-, Kjød-, Mandel-, Marve-, Mel-, Rum-), en Buddingform.

en **Bue** (jf. Al-, Cirkel-, Fedel-, Fiolin-, Flits-, Gjælle-, Grad-, Himmel-, Kryds-, Laas-, Regn-, Rund-, Sadel-, Spids-, Staal-, Triumf-). at bue sig, buet (jf. rund-, spids-, ud-), en Buegang, -hvælving, -sav, -skydning, -skytte, -stræng; et B-skud, -strøg.

en **Büg** (Ft. -e; jf. Fylde-, Ister-). buget (jf. bar-, bred-, flad-), en Bugfinne, -fylde, -gjord, -hinde, -line, -orm, -taler; et B-løb, -vrid.

en **Bugle** (jf. Skjold-). buglet (en b. Pande), buglebladet.

at **bugne** (jf. bovine). at b. under en Vægt, en -bugning (se Ud-).

en **Bugt** (Ft. -er; jf. Hav-, Knæ-, Slange-, Vindel-). at faa B. med, slaa Bugter. at bugte sig, bugtet (jf. kringel-, krum-, rund-, slange-), en Bugtning.

en **Buk¹** (Ft. Bukke; jf. Blinde-, Gede-, Hore-, Jule-, Raa-, Sten-, Synde-, Træ-¹). en Bukkeblad (Plante), -fod, -torn (Busk); et B-horn, -skind, -skjæg, -spring; b-benet.

en **Buk²** (Ft. Bukke; jf. Ild-, Karrét-, Kuske-, Lyse-, Træ-², Vogn-).

en **Buk³** (Ft. Bukke; jf. Pæle-, Ram-). at bukke¹ (Pæle; jf. Pælebukker).

et **Buk** (b. F. Bukket, Ft. = Et.). et dybt B., at springe B. (jf. Buk¹), staa B. (jf. Buk²). at bukke² (jf. om-, sammen-), at b. sig, at b. under; en Bukken (og Skraben).

en **Bukkel** (Ft. Bukler). buklet.

en **Bul¹** (Ft. Bulle; jf. Ege-, Træ-, Trøje-), en Bulbro, -øxe; et Bulværk.

en **Bul²** (Ft. Bulle; ung Tyr, Stud). en Bulbider, -dogge.

et **Bulder** (u. Ft.). en B-basse. at buldre.

en **Bulk** (Ft. -er). at bulke sammen, bulket.

en **Bulle** (jf. Band-, Pave-).

bullen (-nt, -ne; egl. bulgen; jf. Bølge, Byld). at bulne, en Bullenskab.

en **Bulme** = en Bulmeurt.

bulter: hulter til b.

et **Bump** (Ft. = Et.). at bumpe. bums (Bio.).

en **Bund** (Ft. -e; jf. Aa-, Anker-, Dal-,

Dam-, Eng-, Flod-, Frugt-, Haar-, Haard-, Hav-, Holde-, Hoved-, Jord-, Kar-, Kasse-, Kiste-, Kjedel-, Ler-, Mose-, Mudder-, Sand-, Sang-, Senge-, Skov-, Sluse-, Sten-, Sø-, Tønde-, Tørve-). paa bar B., paa Bunden af, til Bunds, i Bund og Grund. at bunde. en Bund- farve-, -flade-, -gjær-, -stav-, -stok; et B-fald-, -garn-, -lag-, -stykke; b-fast-, -fattig-, -fordærvet-, -frossen-, -løs (-hed); at b-fælde.

et **Bundt** (Ft. -er; jf. Kar-, Nerve-, Ris-, Straale-, Trævle-). at bundte. bundtevis (Bio.).

en **Bunke**¹ (jf. Kvas-). at bunke sammen.

en **Bunke**² (Græsart).

buntet (= broget). en Bunterad.

en **Buntmager**.

et **Búr** (Ft. -e; jf. Fade-, Fange-, Fruer-, Fugle-, Hække-, Jomfru-). at burde (jeg bör, burde, har burdet; jf. til-, vedbórlig).

en **Burre**. en Burrerod-, -skræppe-, -snerre.

bús (Bio.): at gaa, løbe b. paa. at buse paa, b. ud med.

en **Busk** (Ft. -e; jf. Brombær-, Elle-, Enebær-, Fjer-, Hassel-, Hindbær-, Hjælm-, Hyld-, Nødde-, Ribs-, Rosen-, Solbær-, Stikkelsbær-, Te-, Torne-, Tyttebær-). buskagtig, at buske sig, buskes, busket, et Buskåds. buskhaaret; en Buskfyr-, -nellike-, -væxt.

en **Bussemand**. en Bussetrold.

but (Ft. butte; = ¹stump, ²mut).

en **Butik** (Ft. Butikker; = Krambod). en Butiksjomfru-, -svend.

buttet (= trind).

en **Buxbom** (b. F. -bommen, u. Ft.). en B-hæk.

Buxer (Ft.; jf. Knæ-, Pludder-, Skind-, Svømme-, Under-). et Par B. en Buxebrog-, -feber-, -klap-, -knap-, -linning-, -lomme-, -sele-, -troid; et B-ben-, -laar; buxeløs.

en **By** (Ft. Byer; jf. Bonde-, Føde-, Grænse-, Kirke-, Lands-, Nabo-, Provinsby; inden-, udenbys). af By, til Bys, i Byen. en Byende-, -foged-, -gade-, -gang-, -mand-, -lov-, -ret-, -skat-, -skraa-, -skriver-, -sladder-, -snak-, -svend-, -tyr-, -vej; et Bybud-, -kvarter-, -liv-, -navn-, -nyt-, -raad-, -rygte-, -ting-, -ærende; et Bysbarn; Bysfolk (Ft.).

at **byde** (bód, budt; buden, -et, -ne; jf. fal-, for-, frem-, ind-, lov-, op-,

over-, til-, ud-, underbyde; selv-, ubuden; modbydelig). at b. og befale, b. til Gjæst, b. Armen, Spidsen, Trods, b. om, b. paa, op, over, b. sig frem, til, et bydende Væsen. (et) Bydende, en-bydelse (se Ind-, Op-). en Bydebakke (= Præsenter-), -form-, -maade.

(en og et) **Byg** (b. F. Byggen, Bygget; jf. Banke-, Blade-, Glas-, Malt-, Mel-, Rad-, Sæd-, Vifte-). en Byggrod-, -halm-, -mark-, -stub-, -sæd-, -vælling; et B-ax-, -brød-, -gryn-, -korn-, -mel.

en **Býg** (u. Ft.). at bygge. et Bygekar, en B-lud.

en **Bygd** (Ft. -er; jf. Af-, Fjæld-, Hjem-, Lands-, Ny-, Skov-). et Bygdefolk-, -lag-, -maal.

en **Byge** (jf. Hagel-, Regn-, Storm-, Torden-). et Bygevejr.

at **bygge** (-ede, -et og bygte, bygt; jf. be-, for-, fore-, ny-, om-, op-, over-, til-, underbygge; bjælke-, bred-, kjøl-, klink-, krag-, let-, ny-, planke-, sammen-, skarp-, sten-, tømmerbygget; opbyggelig). en Bygger (jf. Af-, Baade-, Flaade-, Ind-, Mølle-, Ny-, Orgel-, Skib-); et Byggeri (jf. Skibs-); en Bygning (jf. Bagg-, Ben-, Bro-, Havne-, Hoved-, Kirke-, Lade-, Land-, Legems-, Lære-, Mellem-, Ny-, Om-, Over-, Pragt-, Pæle-, Rede-, Side-, Skibs-, Skole-, Sprog-, Stald-, Stats-, Sten-, Taarn-, Tand-, Til-, Træ-, Tvær-, Ud-, Under-, Vand-, Verdens-, Vers-; en B.s-kunst-, -maade, -stil, et B-værk). en Bygfæld, -herre-, -mester, et B-værk; bygfældig (-hed); en Byggegjæld, -lov-, -lyst-, -plads-, -plan.

en **Byld** (Ft. -er; jf. Blod-, Brand-, Edder-, Hals-, Kjertel-, Kræft-, Lyske-, Mukke-, Pest-, Svine-, Tand-, Øre-). en Byldemoder.

en **Bylt** (Ft. -er). at bylte sammen.

en **Bynke** (Plante). en B-kost, et B-ris.

en **Byrd** (u. Ft.; af at bære; jf. Af-, Efter-, Gjen-, Jærn-, Mis-, Sam-, Vaaben-, Vidnes-). byrdig (jf. høj-, van-, vel-). en Byrdsadel.

en **Byrde** (af at bære; jf. Bevis-, Skatte-, Synde-). at falde en til B. at -byrde (se be-, fuld-, paa-byrde). byrdefuld.

-byrdes (af Bord²; se ind-, jæv-). at **bytte** (jf. bort-, for-, om-, til-). et Bytte¹ (u. Ft.), at tage, give, faa

i B.; en Bytning (jf. For-, Om-, Rolle-), en Bytting (= Skifting), en Byttehandel; et B-gods, -middel.
et **Bytte**² (u. Ft.; jf. Krigs-, Udbytte; en Fribytter), at gjøre B., blive et B. for.
et **Bæger** (Ft. -e og Bægre; jf. Blomster-, Fang-, Gift-, Guld-, Minde-, Nyre-, Sølv-, Tin-, Tærning-, Ægge-), et B-blad, en B-klang.
en **Bægt** (Ft. -er; af at bage).
en **Bæk** (Ft. Bække; jf. Mølle-, Skov-, Vand-), en Bækørred; et Bække-drag.
et **Bækken** (Ft. -er; jf. Barbér-, Fyr-, Kirke-, Kul-, Stik-, Vand-, Varme-, Vaske-), et Bækkenben, B-penge (Ft.), en B-slager.
en **Bælg** (Ft. -e; jf. Blomster-, Blæse-, Led-, Odder-, Orgel-, Ræve-, Snegle-, Ærte-), at bælge (Ærter), at b. sig, en Bælgfrugt, -vante; et B-mørke; b-mørk; en Bælgetræder.
et **Bælt** (Ft. -er), store, lille B.
et **Bælte** (jf. Jord-, Liv-, Læ-, Mave-, Plante-, Skov-, Spange-, Sværd-), at bælte (se om-), et Bæltedyr, -spænde, -sted.
et **Bændel** (Ft. Bændler; af Baand), en Bændelorm, -tang.
en **Bænk** (Ft. -e; jf. Brade-, Brude-, Bøsse-, Drejer-, Driv-, File-, Gaase-, Gavl-, Græs-, Have-, Hjul-, Høyle-, Kiste-, Løj-, Mist-, Møg-, Pine-, Retter-, Ror-, Skole-, Skrue-, Slag-, Slagter-, Snitte-, Torve-, Vold-), at sætte til Bænks, at bænke, bænkes, en Bænkebider, -halm, vælling; et B-hynde.
et **Bær** (b. F. Bærret, Ft. = Et.; jf. Bjørne-, Blaa-, Brom-, Belle-, Ene-, Galle-, Hind-, Hylde-, Hægge-, Jord-, Kirse-, Kors-, Krage-, Lavr-, Mor-, Multe-, Ribs-, Rønne-, Slaaen-, Sne-, Sol-, Stikkels-, Trane-, Tytte-, Vin-), en Bærfrugt, -kogle.
at **bære** (bár, baaren, -et, -ne; jf. frem-, om-, oppe-, sammen-, udbære; frugt-, immer-, kogle-, løv-, over-, rente-, skjold-, udbærende; én-, fri-, fuld-, høj-, konge-, odels-, sam-, træ-, tvilling-, ædel-, ægte-, velbaaren; nybær), at b. Sorg (for), b. sin Sorg (godt), b. Prisen, b. til Verden (= føde), b. et Barn (til Daaben), Træet bær godt, at b. Navn, Mærke, Præg af, b. Vidne om, b.

Vaaben (imod), b. Vand imod, b. Nag til, b. over med, b. sig ad, Vinden bær paa, fra, det bær ad Helvede til, det bæres mig for, en Bærer (Ft. -e; jf. Fakkell-, Fane-, Lig-, Syge-, Vand-), en Bærebør, -evne, -kraft, -sele, -stol.
en **Bærme** (¹ jf. Vin-, Øl-, ² se Vold-).
et **Bæst** (Ft. -er; jf. Bag-, Svine-), bæstisk (= bestialsk).
at **bæve** (jf. gjennem-), en Bæven, Bævelse.
at **bævne**, en Bævren, en Bæverasp, -naal; et Bævergræs.
en **Bæver** (Ft. -e; stødton.), en Bæverbo, -gæl, et B-haar, -skind.
en **Bøddel** (Ft. Bødler), bøddelagtig (-hed), en Bøddelknægt, -øxe; et B-sværd.
en **Bøde** (jf. Bod²; Penge-), at bode¹ (b. Tøj, Svin, b. paa, for, med), en -bøder (se Fyrbøder).
at **bøde**² (jf. afbøde), b. for sig (= parére).
en **Bødker**, en Bødkersvend.
en **Bøffel** (Ft. Bøfler), et B-horn, en B-øxe.
en **Bóg** (Ft. -e; jf. Avn-, Blod-, Hvid-, Ris-, Rod-), en Bøgeaske -gren, -holm, -lund, -purre, -rod, -skov; et B-blad, -brænde, -krat, -løv, -træ.
at **bøge** (smaabrøle, om Kvæg).
at **bøje** (jf. om-, sammenbøje; knæ-, kring-, krum-, ned-, rundbøjet), bøjelig (-hed; jf. til-, u-); en Bøjning (Ft. -er; jf. Grad-, Kjøns-, Knæ-, Ord-, Stemme-; en B-søndelse, -form, -maade; et B-mærke).
en **Bøjle** (jf. Gardin-, Rem-, Stig-).
et **Bol** (Ft. Bøller; se et Fingerbøl).
en **Bolle** (Buskvæxt) = Bollebær (jf. en Fingerbølle).
et **Bolle** (jf. et Ból, kun i Stedsnavne som Nakke-, Nybølle).
en **Bølge** (jf. Flod-, Hav-, Luft-, Lyd-, Skum-, Vand-), at bølge (jf. om-), b. sig, bølget, en Bølgeade, -gang, -linje; et B-hjærg, -brud, -slag; bølgeformet.
en **Bøn** (Ft. Bønner; jf. Af-, Aften-, Bord-, For-, Kirke-, Morgen-), at gaa i B. for, bønlig, et Bønsskrift; at bønfalde, -høre (-else; jf. ubønnhørlig); en Bønnebog.
Bønder (Ft. af Bonde), et Bøndergods, -smør; B-folk, -klæder (Ft.).
en **Bønne** (jf. Heste-, Kaffe-, Kryb-, Perle-, Pral-, Snitte-, Svine-, Vox-), en Bønnestage, -stang, -stængel.

jeg **bør**, se at burde.

en **Bør**¹ (af at bære; Fosterlejet hos Pattedyr).

en **Bør**² (af at bære; Fl. -e; jf. Bære-, Hjul-, Møg-, Trille-).

en **Bør**³ (af at bære; se Nedbør).

en **Bør**⁴ (jf. Med-, Modbør). børfast.

Börn (Ft. af Barn; jf. Fælles-, Smaa-).
en Börneavl, -bog, -flok, -have, -leg, -lærdom, -pleje, -ret, -skole, -trætte, -tugt, -tummel, -ven; et B-bal, -hjem, -hus, -ly, -pulver, -skrig, -tøj, -værk, -æventyr; B-kopper, -sko (Ft.).

en **Børs** (Ft. -er). en Børsdag, -kurs, -mand, -tid; et Børspapir.

en **Børste** (jf. Fløjels-, Haar-, Klæde-, Krads-, Negle-, Sko-, Skrubbe-,

Svine-, Tand-). børstet; at børste; et Børst (Ft. = Et.; jf. Bøst). en Børstenbinder.

en **Børt** = en Børstsmakke.

en **Bøsning** (Ft. -er; = en Dølle).

en **Bosse** (jf. Balsam-, Fattig-, Flinte-, Fugle-, Hage-, Hagl-, Hylde-, Jagt-, Kugle-, Nøgle-, Peber-, Rif-fel-, Spare-, Sukker-, Vind-). en Bøssebænk, -hane, -kolbe, -laas, -mager, -pibe, -skydning; et B-knald, -krudt, -løb, -skud, -skæft.

et **Bøst** (Ft. = Et.; = Hug, Bank; ikke .Børst-). at faa B. at bøste (slaa, banke; oldn. beysta), at b. paa.

en **Bøste** = Flæskebøste.

en **Botte** (jf. Fylde-, Gryn-, Mel-, Mælke-, Si-, Skarn-, Sludder-, Smør-). et Bottelaag.

C.

en **Ceder** (Ft. Cedre). et Cedertræ.

en **Celle** (jf. Kloster-, Munke-).

(et) **Cement** (= Murkit).

en **Censur** (= Dom). at censurére (= bedømme).

et **Centner** (Ft. = Et.; = 100 Pund).

en **Ceremoni** (Ft. -er). en C-mester.

en **Cirkel** (Ft. Cirkler; = Kreds). en C-bue, -flade, -linje, et C-maal, c-rund.

en **Cistérne**.

at citére (= anføre). et Citát.

en **Citrón**. c-gul, en C-saft, -syre, et C-træ.

civil (= borgerlig). at civilisére.

en **Cylinder** (Ft. Cylindre = Valse).

cylindrisk (= valseformet).

en **Cyprés** (Ft. Cypresser; et Træ).

D.

da (Bio. og Bno.; jf. endda). nu og da, naa da! en Datid, daværende.

en **Daa** (Ft. Daaer) = et Daadyr.

en Daahjort, -kalv, (et) Daavildt.

en **Dåab** (u. Ft.; jf. Barne-, Blod-, Gjen-, Hjemme-, Ild-, Kirke-, Nød-, Tvangs-, Vand-). en Daabsdag, -pagt, et D-vidne.

en **Dåad** (u. Ft.; jf. Helte-, Niddings-, Over-, Stor-, U-, Vaaben-, Volds-daad; overdaadig; udædisk; Mis-dæder). med Raad og D. daad-fuld, -løs, -rig; en Daadskraft, -tid.

at **daane**. en Daanen, en Daanelse.

en **Daare**. at daare (jf. bedaare), daarlig¹ (= taabelig), en Daarlighed¹ = en Daarskab. en Daarekiste (d-gal, et D-lem, en D-snak).

daarlig² (= slet, ringe; egl. daalig,

oldn. dålig, sv. dålig). en Daarlighed² (= Slethed, Sygdom).

en **Daase** (jf. Guld-, Pudder-, Sminke-, Snus-, Spille-, Sukker-, Svamp-, Te-, Tobaks-).

en **Daddel** (Ft. Dadler). en D-palme.

en **Dadel** (u. Ft.). dadelfri, -værdig. at dadle (= laste), en Dadler. en Dadlelyst, -syge.

en **Dåg** (Ft. -e; jf. Aars-, Arbejds-, Bede-, Bryllups-, Børs-, Daabs-, Domme-, Døde-, Døds-, Far-, Fa-ste-, Fest-, Flytte-, Fre-, Fri-, Fødsels-, Gang-, Glædes-, Godt-vejr-, Grundlovs-, Helgen-, Hel-lig-, Herre-, Hov-, Hver-, Hvile-, Hæders-, Højtds-, Host-, Jagt-, Jule-, Kamp-, Kro-, Kronings-, Land-, Lav-, Leve-, Ligge-, Løbe-, Lønnings-, Lör-, Maaned-, Maj-, Man-, Markeds-, Mid-, Midsommer-,

Mærke-, Mode-, Navne-, Nyaars-, Offer-, Ordens-, Paaske-, Pinse-, Post-, Rast-, Regn-, Rigs-, Sejers-, Skifte-, Skud-, Slag-, Sol-, Solskins-, Sommer-, Spand-, Spænd-, Stævne-, Søgne-, Søn-, Tamper-, Ting-, Tirs-, Tors-, Torve-, Tægte-, Uge-, Vaar-, Valg-, Vinter-, Æresdag; Hunde-, Hvedebrøds-, Pige-dage; Anden-, Gaars-, Morgen-, Tredjedagen; aarle-, daglig-, gammel-, hverdags-, Bio. og To.). høj lys Dag, for D., Nat og D., i D., hver D., i D. otte Dage, i D. et Aar, den D. i D., D. for D., D. fra D., D. ud og D. ind, god Dag! hid til Dags, nu til D.s, om Dagen, bringe, komme for D.en, for en D., op ad D.en, op ad Dage, at komme, tage af D.e, alle D.e, i mine unge D.e, paa sine gamle D.e, i gamle D.e, at have gode Dage. — at dages (jf. bedaget, bedage sig, opdagde), daglig, dagligdags, en Dagligstue, en Dagning. — en Dagbog, -brækning, -driver, -drøm, -leje, -lejer, -løn, -milding, -tyv, -vagt, -vogn, -vælger; et D-blad, -gry, -skjær, -værk; D-penge (Ft.); d-blind, -sky; at dagtinge (foræld.); en Dagsbefaling, -orden, -post, -presse, -pris, -rejse, -tid (forskjell. fra en Dags Tid); et D-lys; i Dagetal; d-lang.

en **Daggert** (= en Dolk).

en **Dål** (Ft. -e; jf. Jammer-, Tvær-). Bjærge og Dale. at dale (jf. ned-), en Dalen. en Dalbo, -bund, et Dalføre, -strøg.

en **Daler** (Ft. -e og = Et.; jf. Rigs-; aflagt Mønt = to Kroner).

en **Dam**¹ (Ft. Damme; jf. Aale-, Fiske-, Karpe-, Krebs-, Mølle-, Sluse-, Vand-, Betydn. Dæmning foræld., jf. dog Blegdam, en Damvej). en Dambund, -fisk, -hest, -sluse, -vej; et D-løb.

(en) **Dam**². at spille D. en Dambrik, et D-bræt, -spil.

(et) **Damask** (jf. Silke-, Uld-). Damaskes Gardiner.

en **Dame** (jf. Bal-, Hof-, Mode-, Sel-skabs-, Stifts-). Hjerter Dame. en Damehat, -hest, -kaabe, -kjole, -pynt, -rolle, -sadel, -skrædder, -støvle; D-sager (Ft.).

en **Damp** (Ft. -e; jf. Krudt-, Kul-, Salpeter-, Svovl-, Vand-). at dampe (-ning; jf. af-, for-), en

Damper (jf. Hjul-, Skruer-). en Dampbaad, -fart, -færge, -hane, -kjedel, -kraft, -maskine, -mølle, -plov, -skorsten, -skruer, -sprøjte, -vogn; et D-bad, -køkken; D-kul (Ft.).

(et) **Danefæ** (ogsaa Dannefæ; jord-fundet, arveløst Gods; egl. død Mands Eje).

Daner (Ft.) = de danske, dansk (jf. pære-, udansk, at fordanske), paa Dansk (= dansk Sprog), Dansken (den danske Mand, det d. Sprog), en Dansker, en Danskhed; Danmark. (en) Danebrog (en D.s-fane, -mand, -orden, -ridder, et D-kors), et Danehof, en Dane-konge, (et) Danevirke (ogsaa Dannebrog, Dannevirke).

at **dangle** (jf. at dingle).

at **danne** (af -dan, i Ss. ens-, hvor-, lige-, saadan; jf. om-, til-, ud-). dannet (jf. blad-, ens-, halv-, kegle-, kile-, kjøl-, klokke-, kogle-, kors-, kreds-, kugle-, kølle-, lige-, linse-, læbe-, mis-, naale-, ny-, nyre-, orme-, pile-, pølse-, ring-, rude-, rør-, segl-, selv-, skive-, skjold-, skjærm-, skruer-, skæl-, snegle-, stjærne-, straalet-, syl-, u-, vifte-, æg-, øre-), dannelsig (-hed), en Dannelse (jf. Aands-, Ben-, Fag-, For-, Halv-, Jord-, Marsk-, Mis-, Mor-, Ny-, Om-, Ord-, Sagn-, Selv-, Skole-, Sky-, Ud-; et D.s-middel, -trin).

dannis (digt. To.). en Dannished. en Dannekvinde, en Danne-mand.

en **Dans** (Ft. -e; jf. Bonde-, Bord-, Døde-, Hexe-, Hoppe-, Kjæppe-rygge-, Line-, Ring-, Rund-, Spring-, Stylte-, Trane-, Vaaben-, Ægge-). at træde en D., tage op til D., føre en D. op, gaa bag af Dansen. at danse (d. af, ud), en Danser (jf. Ballet-, For-, Line-), en Danserinde. en Dansebjørn, -bod, -hest, -kunst, -leg, -lyst, -lærer, -mester, -plads, -sal, -sko, -skole, -takt, -øvelse; et D-bal, -gilde, -gulv, -trin.

dansk. se Daner.

at **daske**. et Dask (Ft. = Et.; jf. Mund-, Næve-).

en **Datter** (forhen Dotter; Ft. Dotre; jf. Broder-, Datter-, Foster-, Gud-, Konge-, Pleje-, Præste-, Stif-, Sviger-, Sønne-, Søster-). datterlig. en Datterdatter, -søn.

en **Davre** (u. Ft.; af Dag). et Davre-bord, en D-gryde, -tid.
de, dem, deres (Sto. jf. den), i Tiltale til én eller flere: De, Dem, Deres.
 en **Decèmbër** (= Kristmaaned).
 et **Deger** (Ft. -e). et D. Skind (o: 10 Skind).
 en **Degn** (Ft. -e; jf. Kor-, Løbe-, Sogne-, Ærke-). en Degnebolig, -stol; et D-kald, -offer.
 (en) **Dej** (jf. Bolle-, Kage-, Makron-, Mandel-, Smør-, Sur-) dejet, at dejne. en Dejrand, -rulle, -skrabe, et D-trug (el. Dejntrug).
 en **Deje** (foræld.; jf. Mælke-, Munke-, Præste-, Rede-).
dejllyg. en Dejlighed.
 at **dejse** (omkuld).
 en **Dél** (Ft. -e; jf. Agter-, An-, Arve-, Bag-, Brøk-, Ejen-, Fjerde-, For-, Grund-, Halv-, Hoved-, Inder-, Legems-, Mund-, Neder-, Ord-, Over-, Plante-, Rund-, Sikrings-, Stats-, Takt-, Tale-, Tids-, Tredje-, Under-, Verdens-, Vægt-, Yderdel; Kjøns-, Smaadele). en D. Folk, en hel D., for en D., for en stor D., for største Delen, for min Del, at tage D. i, blive en til D., kun til Dels. **déls** (Bio.; jf. næsten-), **dels** — dels; **delågtig** (-hed, jf. u-), at **delågtiggjøre**; at **del-tage** (-ende [jf. u-]; -er, -else); **délvis** (Bio. og To.).
 at **dele** (délte, délt; jf. af-, for-, ind-, lod-, med-, om-, sonder-, til-, tve-, tvær-, uddele; lag-, skraa-, smaa-, tredelt). **delbar**, **delelig** (-hed; jf. u-), en **Deler**, en **Deling** (jf. Af-, For-, Ind-, Lag-, Om-, Ti-, Tre-, Tve-, Tvær-, Ud-; en D.s-fører, -maade).
 en **Delfin** (Ft. -er; = et Marsvin).
den, det, Ft. de (Sto. og Kno. foran best. To.).
denne, dette, Ft. **disse** (Sto.).
der (ubest. og henvis. Sto., i sidste Fald = som). **der** var en Mand, **der** hed Jens.
der (= da, foræld.): **der** Tiden var fuldkommen.
dér (paapegende Bio., modsat her, hvor). se **dér**! **dér** er det. — I ligefrem, stedlig Bemærk. skrives bedst adskilt: **der** fra, **henne**, **igjennem**, **ind**, **inde**, **inden** for, **ned**, **nede**, **op**, **oppe**, **over**, **ovre**, **til**, **ud**, **ude**, **uden** for, **under**; i uegl. Bemærk. indgaar **dér** i en

Række sammensatte Biord: **deraf**, **-efter**, **-for**, **-fra**, **-hos**, **-i**, **-iblandt**, **-igjennem**, **-imellem**, **-imod**, **-med**, **-næst**, **-om**, **-over**, **-paa**, **-til**, **-under**, **-ved**. — **dersteds** (Bio.), **derværende** (To.).
dersom (Bno., egl. **dér** hvor) = hvis, om.
des- (gl. Ef. af den, det, i de ss. Bio.): **desangående**, **-úden**, **-forúden**, **-uågtet**, **-åarsag**. — **deslige** (Sto.), **desligeste** (foræld. Bio.).
des (s. O. som **forr.**). jo — **des** (desto); **des** bedre, mere, værre osv.
 en **Desmer.** et D-dyr, en D-kat, -urt.
 en **Despót** (Ft. -er). et Despoti, **despótisk**.
 en **Diamánt** (Ft. -er). D.s Ørenringe. en D-sliber, (et) D-støv.
did (Bio.). **hid** og **did**, **did** hen, op. at **dte** (dier, diede, diet). (en) **Die**.
dig (udt. **dej**; Sto., jf. du, din). var det **dig**? se **dig** for!
 et **Dige** (= Dæmning, jf. Jord-, Marsk-, Skjel-, Tang-, Tvær-; ²foræld. = Grøft, Vandgrav, jf. Mølle-). at **dige** (jf. af-, ind-). en Diggreve; et Digebrud, en D-grav, -graver, -svale, -tørv.
 en **Digel** (Ft. Digler; jf. Prøve-, Smelte-). en Digelprøve.
 et **Digt** (Ft. -e; jf. Helte-, Hyrde-, Lejligheds-, Lære-, Minde-, Sang-, Skjæmte-, Smaa-, Smæde-). at **digte**¹ (jf. om-, op-, paa-, til-), en **Digter** (-inde; en D-aare, -evne, et D-værk; jf. Fabel-, Natur-, Salme-, Sang-, Vise-), **dig-terisk**, en **Digten** (og Tragten), en **Digtning**¹ (jf. Folke-, Kunst-, Om-, Skjalde-). en **Digtart**, **-samling**; en **Digtékunst**.
 at **digte**² (t. = tætte). en **Digtning**². en **Dild** (Plante).
Dimmelugen (= den stille Uge).
din, dit, Ft. **dine** (Sto., jf. du, dig).
 at **dingle**. en Dingen. (et) Dingle-dangel.
 at **dirre**. en Dirren.
 en **Dirrik** el. **Dirk** (Ft. -er). at **dirke** (jf. op-). **dirkefri** (Laas).
 en **Dis**¹ (Ft. -er; **digt**. O. = Gudinde, Asynje).
 en **Dis**² (u. Ft.; = Taage; Søord). **diset**, **disig** (-hed), en **disig Luft**, **Vejret** er **diset**.
 en **Disk** (Ft. -e). **Dug** og **D.**, **Kalk** og **D.** at **diske** op (med).

disse (Sto.), se denne.

en **Diæt**. at holde D. Diæter (Ft., = Dagpenge).

djærv (jf. maal-, vaaben-). djærvelig (Bio.), en Djærvhed. djærvmælet, -talende (-enhed).

en **Djævel** (Ft. Djævle). djævelsk, et Djævelskab. en Djævlebesværgelse, -besættelse, -unge; d-blændt.

(en) **Dobbel**. at doble, en Dobler. **dobbelt** (jf. ti-, tre-; at fordoble). en Dobbeltthed. en D-gænger, -spat, -stjerne; et D-salt.

en **Dodder** (Plante).

døg (Bio., jf. enddog).

en **Dogge** = en Bulldogge (Hund).

en **Døglap** (paa Kvæg).

et **Dogme** (= Trossætning). dogmátisk, en Dogmatik.

en **Dok** el. **Dokke** (Ft. -er; = en Skibsdok; jf. Flyde-).

en **Doktor**. en D-grad, -stol, -vogn.

en **Dolk** (Ft. -e). en Dolkhale (Krebsdyr); et Dolkestik, -stød.

en **Dom** (Ft. Domme; jf. Blod-, Døds-, For-, Højesterets-, Nams-, Overrets-, Smags-, Straffe-, Tyvs-). at faa D. over, for, at fælde en D., Dommen er falden, at sidde til Doms, i dyre Domme. en Dommer (jf. Birke-, Forhørs-, Freds-, Kamp-, Kunst-, Lands-, Med-, Over-, Pris-, Smags-, Sætte-, Under-; et D-embede, -korn, -sæde). at domfælde (-else); en D-bog, -stol; et D-brev, -hus; en Domsret, -sag; en Dommedag (et D.s-slag).

en **-dom** (Ft. -domme, se Alder-, Barn-, Ejen-, Fattig-, Gud-, Heden-, Hellig-, Jomfru-, Jøde-, Kristen-, Læge-, Lær-, Mand-, Martyr-, Mø-, Rig-, Spaa-, Spørg-, Syg-, Trold-, Træl-, Ung-, Visdom).

Dom-: D-herre, -kirke, -provst; et D-kapitel.

en **Dompap** (Ft. -papper; en Fugl).

en **Done**. en Donefangst.

en **Donkraft** (Ft. -er).

(en) **Dont** (jf. Bonde-). at passe sin D. dorsk. at dørke, en Dørskhed.

en **Døsmer** (jf. Ærke-). en D-pande.

doven (-nt, -ne; jf. lud-). at dovne, en Dovenskab. et D-dyr.

en **Draabe** (jf. Blods-, Dug-, Regn-, Sved-, Vanddraabe; For-, Kamfer-, Malurt-, Mave-, Sovedraaber). draabevis (Bio.). d-flydende.

et **Dráb** (Ft. = Et.; jf. Mand-, Vaa-, dedrab; en Manddraber). en Drabsmand, -sag.

en **Drábant** (Ft. -er). — drabelig (-hed).

at **drage** (dróg, dragen, -et, -ne; jf. af-, an-, for-, fore-, fra-, frem-, hen-, ind-, ned-, op-, over-, paa-, sammen-, til-, ud-, unddrage; bort-, omdragende). at d. Sværd, Vaad, Aande, Omsorg for, Fordel af, at drages med Døden, at drage af By, ud af Landet. et Drag (Ft. = Et.; jf. Aande-, Aare-, Af-, Bi-, Bække-, Eng-, Fore-, Fra-, Højde-, Lang-, Le-, Meje-, Nakke-, Pumpe-, Sammen-, Snude-, Ström-, Ud-, Vand-), et -dragende (se An-), en Dragning (jf. Sammen-, Ud-), en -dragelse (se Frem-, Ind-, Op-, Over-, Paa-, Til-, Und-), en Drager (D-penge, Ft.; jf. Brev-, Kors-, Kul-, Last-, Op-, Skjold-, Støv-, Vaaben-), -dragen (se blak-, rød-, sort-). en Dragkiste, (en D-skuffe), -knude, et D-vaad; en Dragedukke.

en **Drage** (jf. Ild-, Papirs-). en Drageham, -svans; et D-hoved, -skib.

en **Dragón**. en Dragonhest.

en **Dragt** (Ft. -er; jf. Arbejds-, Bade-, Bispe-, Bonde-, Brude-, Embeds-, Fest-, Hof-, Hus-, Højtid-, Klæde-, Kronings-, Kvinde-, Lig-, Mands-, Maskerade-, Matros-, Mode-, Morgen-, Munke-, Narre-, Nat-, Nonne-, Ordens-, Præste-, Rejse-, Ridder-, Ride-, Selskabs-, Sommer-, Stads-, Sørge-, Tjener-, Tve-, Vinter-). en D. Brænde, en D. Prygl.

en **Dram** (Ft. Dramme, = en Snaps).

et **Dráma** (Ft. -er). dramátisk.

(en) **Drank** (= Bærme).

en **Dranker** (= en Sejdrikker). en D-galskab.

at **dratte** (ned). at komme drattende. drattingret.

(et) **Drav** (= Bærme). et Dravtrug. at dreje (jf. fordreje, omdrejet). at d. af, d. sig om. en Drejer (en D-bænk, -svend; jf. Ben-, Blokke-, Kunst-, Liren-, Luren-, Rokke-), en Drejning (jf. Om-), en -drejelse (se For-). en Drejeskive, -syge; et D-lad, -reb.

(et) **Drejl** el. Drejel. en D.s Dug.

en **Dreng** (Ft. -e; jf. Bonde-, Gaase-, Gade-, Hov-, Hunde-, Hyrde-, Kahyts-, Kokke-, Kor-, Kræmmer-, Lære-, Matros-, Piber-, Plov-, Skibs-, Skole-, Skomager-, Skri-

ver-, Skrædder-, Smaa-, Smedde-, Snedker-, Tjeneste-). dreng-agtig (-hed). en Drengeskole, -streg; et D-barn; D-aar (Ft.).
 et **Drev** (Ft. = Et.; af at drive; jf. Hjul-, Kværn-, Over-, Stokke-).
 en **Drift** (Ft. -er; af at drive; jf. Af-, Be-, Fabrik-, Fæ-, Grube-, Is-, Kjøns-, Kunst-, Kvæg-, Natur-, Nærings-, Om-, Op-, Parrings-, Selskabs-, Selvopholdelses-, Skov-, Vexel-, Værks-). at komme, rage i D., føle, have D. til, en D. Stude. driftig (-hed). en Driftskapital, -maade, -plan, -tid.
 at **drifte** (Korn; jf. drøfte). et Drifte-sald, -trug, -værk.
 en **Drik** (Ft. Drikke; jf. Dvale-, Eder-, Elskovs-, Kvæge-, Læge-, Læske-, Morgen-, Nippe-, Sove-, Styrke-, Svale-, Trylle-). en D. Vand. drikfældig (-hed). et Drikoffer.
 at **drikke** (drak, drukken, -et, -ne; jf. ind-, ud-). at d. Vin, d. Pen-gene op, d. én til, fuld, under Bordet, d. sig fuld, en Rus. en Drikke (Mad og D.), en Drikker (se Sej-), drikkelig (jf. u-). en Drikkeskaal, -syge-, -vise; et D-bord, -gilde, -glas, -horn, -kar, -krus, -lag, -vand; D-penge, -va-rer (Ft.).
 en **Dril** (Ft. Drille). at drille¹ (= bore).
 at **drille**². et Drilleri, drillevorn. en Drillepind.
 at **driste** (jf. for-). at d. paa, d. sig til. dristig (-hed; jf. dum-).
 en **Drive** (= en Snedrive).
 at **drive** (drév, dreven, -et, -ne; jf. af-, be-, for-, gjen-, hen-, ind-, om-, op-, over-, uddrive; nær-ings-, orm-, sveddrivende). at d. i Land, Vandet driver af ham, at gaa og drive, at d. over, d. igjennem, d. det vidt, til noget, d. paa Flugt, d. et Söm ind, d. Stude, d. sin Jord, d. Blomster, d. Handel, d. Spot med. en Driver (jf. Dag-, Kamel-, Ko-, Kvæg-, Stude-, Tvær-, Æsel-, Øxen-; en D-bom [Soo.], et D-liv), et Dri-veri, en Drivning (jf. Ind-, Ud-), en -drivelse (se Gjen-, Over-). en Drivbænk, -is, -kasse, -kraft, -rem, -skrue; et D-anker, -hjul, -hus, (en D-plante), -tøm-mer, -vaad, -værk; drivvaad

(= drivende vaad); en Drive-fjeder, et D-rum.
 et **Drog** (Ft. = Et.). — en **Dromedår**. en **Drone** (en Hanbi).
 en **Dronning** (jf. Drot; Bi-, Eng-, Enke-). dronninglig. en Dron-nigestol.
 en **Droske**. en Droskehest, -kusk.
 en **Drossel** (Ft. Drosler; jf. Ring-, Sang-).
 en **Drost** (Ft. -er; jf. Land-, Rigsdrost).
 en **Drot** (Ft. Drotter; digt. = Konge; jf. dog Jorddrot).
dru (egl. = drøj; jf. sanddru, ædru).
 en **Drue** (= Vindrue). en Druehals (paa Kanoner), -hyld, -høst, -klase, -kur-, -kvas, -most, -munke (Plante), -saft; et D-skud, -sukker.
drukken (-nt, ne; af at drikke; jf. død-, for-, sövn-). en Drukken-skab. en Drukkenbolt.
 at **drukne**. at d. sig. en Drukning. et Druknehus.
 at **drunte** el. **drynte** (usædv., = nøle). at komme drytende.
 et og en **Dryp** (Ft. Dryp og Drypper; jf. Regn-, Tag-). at dryppe (jf. over-), det drypper, at d. en Steg; en Dryppelse, en Dryppert. en Drypsten; et Dryppebad.
 at **drysse** (= at strø; jf. over-).
 at **dræ**. Rugen drær = staar i Dræ. en Dræning (stødtonet). en Drættd.
 at **dræbe** (dræbte, dræbt; jf. et Drab).
 et **Dræg** (Ft. Drægge; jf. Entre-), at drægge.
 en **Drægt** (Ft. -er; af drage, som Ægt af age, Bægt af bage; jf. Dragt, Dræt). drægtig (om Dyr og Skibe), en Drægtighed.
-drægtig (-hed; t., se en-, neder-, sam-).
 at **drænke** (jf. drikke). en Drænkning.
 en og et **Dræt** (b. F. Drætten, Drættet, Ft. = Et. og Drætter; af drage; jf. Aande-, Fiske-, Mellem-, Op-, Plov-). at drætte (= fore; jf. dog op-).
 at **dræve**. en Dræven.
 en **Dröbel** (jf. Dryp, Draabe). et D-fald.
 at **drøfte** (egl. = drifte). at drøfte en Sag, et Spørgsmaal. en Drøftelse.
drøj (jf. bringe-, u-). en Drøjde, en Drøjhed, at drøje, en Drøjelse.
 en **Dröm** (Ft. Drömme; jf. Dag-, Feber-, Morgen-). i Drömme. at drömme (drömte, drömt), at d. en Dröm, at d. om; en Drømmer, et Drømmeri. en Drömmebog,

-tyder, -verden; et D-billed, -liv, -syn.

et **Drön** (Ft. = Et.). at dröne.

at **drose** (= nøle). et Drøseri. en Drøsepind.

Drov; at tygge D. et drovtyggende Dyr = en Drovtygger; en D-tygning.

du (Sto., jf. dig, din). **dús**: at være, drikke d. med en; en Dusbroder; at **dutte**, d. en noget paa (jf. paa-).

en **Due** (jf. Brev-, Hus-, Kappe-, Krop-, Lokke-, Maaned-, Ring-, Skov-, Sokke-, Turtel-). en Durik (Ft. -rikker). en Duehøg, -post, -steg, -unge-, -urt; et D-hus, -møg, -slag, -æg.

at **due** (duer, duede, duet). at d. til noget. duelig (jf. morgen-, u-), en Duellighed.

en **Duel** (Ft. Dueller; = Tvekamp). at duellere.

en **Duft** (u. Ft.; jf. Blomster-, Rosen-, Skov-, Virak-). at dufte. duftig.

en **Dug** (Ft. Duge; jf. Alter-, Bast-, Bord-, Bryst-, Flag-, Haar-, Hals-, Hoved-, Kammer-, Nettel-, Olmer-, Patte-, Ravn-, Sejl-, Svede-, Te-, Vox-). en Dugmager.

(en) **Dug** (kort u; b. F. Duggen; jf. Aften-, Honning-, Mel-, Morgen-, Natter-, Sol-). at dugge, dugget. en Dugdraabe, -perle; et D-fald; d-vaad.

en **Dukat** (Ft. -er). (et) Dukatguld. at **dukke**¹ (jf. dykke). at d. op, d. sig. en Dukkert. en Dukand, d-nakkot.

en **Dukke**¹ (jf. Drage-, Ledde-, Lege-, Mode-, Nikke-, Skrige-, Sminke-, Vox-). en Dukkestue; et D-barn, -hoved, -hus, -skab, -tøj.

en **Dukke**² (Hör. Silke). at **dukke**².

en **Dulle** (egl. lille Due, Lokedue). at **dulme**. det dulmer. en Dulmen.

dum, **dumt**, **dumme** (jf. heste-, svine-, ærke-; egl. = sløv, nu kun om Forstanden, forhen ogsaa om Syn og Mæle: døv og dum, Øjnene dummes). at se dum ud, bære sig dumt ad. en **Dumb**ed (at gjøre Dumbheder). **dumdristig** (-hed); et **Dummerhoved**; en **Dumrian**.

dump. en dump Lyd.

et **Dump** (Ft. = Et.). at dumpe.

et **Dún** (Ft. = Et.; jf. Eder-, Gaase-, Svane-). at dune, dunet. **dunblod**, -haaret, -haget; en D-hammer (Plante).

at **dundre**. en Dundren.

en **Dunk** (Ft. -e; jf. Varme-, Vin-, Øl-).

et **Dunk** (Ft. = Et.). at dunke, en Dunken.

dunkel (b. F. og Ft. dunkle; jf. at fordunkle). en Dunkelhed.

en **Dunst** (Ft. -er). at dunste (jf. for-, ud-). en Dunstkreds.

en **Dup** (Ft. Dupper; jf. Snøre-). at duppe, duppet. en Dupsko.

dús, se du. — **Dús**: i Sus og D.

en **Dusk** (Ft. -e og -er; jf. Blomster-, Fjer-, Haar-, Silke-).

at **dutte**, se du.

at **duve** (jf. an-). en Duvning. (Søord).

en **Dux** (Ft. -er). at duxe.

en **Dvale**. en Dvaledrik, -tilstand.

dvask. at dvaske, en Dvaskhed.

at **dvæle** (jf. Dvale). en Dvælen.

en **Dvælg** (= en Svaber).

(et) **Dvælg** (groft Lærred).

en **Dværg** (Ft. -e). dværgagtig. en Dværgchat, -hval, -pil, et D-træ; en Dværgkonge, et D-maal (= Gjenlyd).

at **dy** sig (besl. m. due, Dyd), **dýr**, dyede, dyet (rett. dyde, dýt).

dýb, dybt, dybe (jf. knæ-, sejl-). en d. Dal, Sövn, et d. Vand, en d. Sorg, d. Tanker, et dybt gaaende Skib, en d. sørgende Enke, en d. tankende Mand. et **Dýb** (Ft. = Et.; jf. Brad-, Hav-, Sejl-, Stejl-; et D-slod, -vaad); en **Dybde** (jf. Middel-), en Dybhed, at **dybe** (-ning; jf. for-, ud-). et (Skibs) Dybgaaende, et D-sind, dybsindig (-hed).

en **Dýd** (Ft. -er; jf. at due; Borger-, Kvinde-, U-). dydig (jf. u-). et Dydsmonster.

dygtig (jf. at due; arbejds-, kamp-, sejl-, sø-, tjenst-, u-, vaaben-). en Dygtighed.

at **dykke** (jf. dukke). en Dykker (jf. Labbe-). en Dykkerklokke, et D-skib.

(et) **Dynd** (jf. Hænge-, Pludder-). dyn-det. en Dyndterv.

en **Dyne** (af Dún; jf. Fjer-, Over-, Under-). en Dynefyld, et D-vaar.

en **Dynge** (jf. Guld-, Korn-, Kul-, Møg-, Sand-, Skarn-, Sten-). at dynge (-ning; jf. op-, over-, sammen-).

dyngvaad.

at **dyppe** (jf. dyb, Daab, døbe). en Dypning, en Dyppelse.

dýr (jf. fordyre). dyrt Madkjøb, at være d. med noget, dyre Eder, i dyre Domme. dyrebar (-hed),

en Dyrhed. en Dyrtdid; dyre-
kjøbt.

et **Dyr** (Ft. = Et; jf. Blød-, Bælte-, Daa-, Desmer-, Doven-, Els-, Fabel-, Han-, Hav-, Hun-, Hus-, Hvirvel-, Klov-, Koral-, Krebs-, Kron-, Kryb-, Land-, Last-, Led-, Moder-, Mul-, Murrel-, Næb-, Panser-, Patte-, Pels-, Plante-, Pung-, Raa-, Rens-, Rov-, Skabe-, Skade-, Skal-, Skæl-, Smaa-, Smal-, Snylte-, Stank-, Stink-, Straale-, Strejf-, Sø-, Tillægs-, Trampel-, Træk-, Træl-, Æ-, Vane-, Vild-). dyrisk (-hed). ¹ en Dyr-
læge, -lære, -maler, -plager, -tæm-
mer; et D-plageri, -skue; en Dyr-
art, -fabel, -form, -hud, -klasse,
-kreds, -maske, -slægt, -verden; et
D-liv, -rige; — ² en Dyrehave
(Dyrehavstiden), -kølle, -ryg, -steg;
et D-skind.

at **dyrke** (af dyr; jf. opdyrke, udyrket).
en Dyrker (jf. Afguds-, Ager-,
Sol-), en Dyrkning (jf. Ager-,
Have-), en Dyrkelse (jf. Guds-).
at **dysse** i Søvn, at d. ned (jf. ind-,
neddysse, søvndyssende).

en **Dysse** (jf. Lang-, Rund-, Stendysse).
et **Dyst**¹ (Ft. -er; jf. Vaaben-). at
dyste¹ = dystrende. et Dystløb,
-ridt.

(en) **Dyst**² = et Dystmel (ogsaa =
Melstøv). at dyste² (= stænke;
foræld.).

at **dægge** (jf. en Kjæledægge). et
Dæggebarn, -lam.

et **Dæk** (b. F. Dækket, Ft. = Et.; jf.
Agter-, Banjer-, For-, Halv-, Mel-
lem-, Over-, Skibs-, Storm-, Under-
dæk; en Tredækker). en Dæks-
baad, -bjælke, -last, -luge, -planke,
-støtte, -væger; et D-fartøj, -knæ,
-ruf.

at **dække** (jf. af-, be-, op-, tildække;
is-, panser-, skal-, sky-, skæl-,
snedækket; en Skifer-, Taffel-
dækker). at d. til, d. Bord, d.
sig. et Dække (jf. Bro-, Gips-,
Hjælm-, Is-, Løv-, Rør-, Saft-,
Sky-, Sne-, Vinge-), et Dækken
(Ft. -er; jf. Heste-, Ride-; en D-
gjord), en Dækning (jf. Af-, Be-,
Op-, Til-), et Dæksel (Ft. Dæks-
ler). en Dæksfarve, -fløj-, -sten, et
D-vaaben; (et) Dækketøj.

at **dæmme** (af en Dam¹; jf. af-, ind-,
op-). en Dæmning (jf. Mølle-).

at **dæmpe**. en Dæmper, en Dæmp-
ning.

at **dæmre**, en Dæmring (jf. Morgen-),
en Dæmringstid.

at **dænge**. d. til, paa (jf. over-, til-).
at **dø** (dór, døde, er dód; jf. af-, hen-,
ud-). en døende.

at **døbe** (døbte, døbt; jf. Daab, dyppe;
gjen-, hjemmedøbe; udøbt). en
Døber (jf. Gjen-). en Døbefont,
-seddel; et D-fad, -navn.

dód, dødt, døde (jf. af-, halv-, selv-,
skin-, sten-, ud-). død og begravet,
døde og saarede, de dodes Rige.
at døde, dødelig (-hed; jf. u-;
en d. Sygdom, d. fornærmet), en
Dødhed, dødfødt, -træt; en Dødso,
et Dødvande.

(en) **Dód** (jf. Brad-, Folke-, Helte-,
Hungers-, Kyæg-, Mande-, Martyr-,
Straa-, U-, Vaaben-). at tage sin
D. over, ligge for, gaa i Døden,
Døden og Djævelen, at sørge sig,
dømme en til Døde, at være Døds-
sens (gl. Ef.; jf. Livsens). dødbleg,
-drukken, -stille; en D-kuller, -sej-
ler, -stilhed; en Dødedag, -dans;
dødsdømt, -syg; en D-aarsag,
-angest, -dag, -dom, -fare, -fjende,
-foragt, -frygt, -kamp, -kulde, -liste,
-maade, -seng, -stilhed, -straf,
-stund, -sved, -synd; et D-aar, -bo,
-fald, -leje, -saar, -suk, -tegn.

en **Dødbider** (egl. nt. = Bedemand).

en **Dødning** (Ft. -er). et Dødning-
ben, -hoved.

en **Døgling** (en Hval).

et **Døgn** (Ft. -e; jf. Dag; Halv-, Jævn-).
døgnglang; en D-flue, et D-liv,
-skifte, -skrift.

at **døje** (jf. for-). at døje ondt.

en **Døjt** (nt. og eng.): ikke en D.

en **Dól** (Ft. -er; = Dalbo; f. Ex.
Gudbrandsdøl).

Dølg: at lægge D. paa = at dølg e
(dulgte, dulgt; jf. for-). (et) Dølg-
maal (at føde i D.).

en **Dølle** (paa Plovjærn osv.; jf. Bajo-
net-, Spade-).

at **dømme** (af Dom; dømte, dømt; jf.
be-, for-, fra-, i-, paa-, tildømme;
døds-, udømt). en Dømmekraft.

et **-dømme** (se Bispe-, Efter-, Fyrsten-,
Herre-, Hertug-, Jarle-, Kejser-,
Konge-, Om-, Pave-, Præste-).

et **Døn** (Ft. = Et.). at dønne.

en **Dønning** (i Havet, = Dødso; egl.
Dødning?).

en **Dör** (Ft. -e; jf. Bag-, Blind-, Fald-,
Fløj-, Gaard-, Gade, Gang-, Gitter-,
Glas-, Halv-, Have-, Hus-, Kakk-

ovns-, Kirke-, Kjælder-, Kørs-, Køkken-, Lade-, Loft-, Lön-, Mellem-, Ovn-, Sals-, Skabs-, Skyde-, Stald-, Stue-, Udgangs-, Vogn-, Yder-). at bo D. om D., gaa ens D. forbi, inden Döre, jage paa Dören, sætte til Dörs. -dörs (se inden-, uden-). en Dörsaxel, -fals, -fylding, -hammer, -haspe, -hvirvel, -karm, -klinke, -klokke, -laas, -liste, -maatte, -nögle, -post, -sprække,

-stabel, -stolpe, -tærskel, -vogter; et D-greb, -stykke, -trin, -træ.
et **Dörs**lag (Ft. = Et.; nt.; en Bliksi).

en **Dös** (u. Ft.). dösig (-hed), at döse (jf. dysse; hen-).

Dötre (Ft. af en Datter). en Dötre-skole.

döv (jf. stok-). en Dövhed, at döve (jf. be-, over-), en Dövelse. en Dövnælde, dövtum (-hed).

E.

et **E** (Ft. Eer). en E-lyd (som i bred, bredt, lidt [To.], Stik).

en **Ebbe** (u. Ft.). E. og Flod. at ebbe. en Ebbeström, -tid.

en **Ed** (Ft. -er; jf. Borger-, Embeds-, Hyldings-, Kjød-, Kjöns-, Mén-, Præste-, Tings-, Troskabs-, Tylter-, Vaaben-). at tage i E., gjøre (sin) E. paa. edelig, edbunden, -svoren, -tagen; at edfæste (-else); et Edsbrud.

en **Edder** (u. Ft.). at edres, edret. en Edderbyld, -drik, -kop (jf. Kors-); e-fylldt, -spændt.

en **Eddike** (jf. Hindbær-, Vin-, Øl-). eddikesur; en E-brygger, -syre.

et **Eden** (hebr.; stødtonet). Edens Have.

eder, eders (Sto.), se I.

et **Ederdun**, en Ederfugl.

effen (-nt, -ne; nedert.). effen og ueffen.

effter (Fho. og Bio.; jf. der-, her-, hvor-). kort (lidt) e., næst e., bag e., lidt e. lidt, e. Loven, Bogstaven, Evne, Omstændighederne, e. sit eget Hoved, e. min Mening, e. hans Død, at sigte, kaste, skyde, støde, slaa, hugge, gribe, jage, se, høre, lytte, lede, søge, lyse, skrive, hige, stræbe, tragte, længes e., gaa e. Næsen, snakke e. Munden, staa e. Livet, føje, rette sig e., lægge sig e., komme e. noget, tage e. en, e. at (ikke efterat-), e. som (= i Forhold til som, i samme Grad som, forsk. fra:) eftersom (Bio.) = efterdi, efterdags (Bio.). efterhåanden (Bio.). efterhåands (Bio.).

et **Efteraar** (en E.s-blomst, et E-vejr). at e-abe (-else). en E-byrd. E-draaber (Ft.). et E-dömmе (= Exempel, foræld.). at e-forske (-ning). -følge (-else), en E-

følger. at e-gaa. -give (-else, -enhed; jf. ueftergivelig). -gjøre (-else). en E-græsning. -høst. -klang. e-klog (-skab). at e-komme (-else), en E-kommer. et E-krav. at e-lade, de e-ladte, e-laden (-nt, -ne), en E-ladenhed, et E-ladenskab. at e-leve (-else), de e-levende. at e-ligne (-ing). en E-lyd. at e-lyse (-ning). en E-lön (= Pensjon). et E-maal (foræld., en E.s-mand). en E-mad. -mand. -middag. et E-mæle. -navn. en E-pløjning. -ret. -retning. e-rættelig (-hed; jf. u-). at e-sæ. et E-skin. en E-skrift, at e-skrive (-ning). en E-slægt. -slæt. -smag. et E-smæk. en E-snak, -snakker. -sommer. et E-spil. at e-spore (-ing). e-spurgt, en E-spörgsel. et E-stev. -sting. at e-stræbe (-else). et E-syn. en E-sætning. at e-søge (-ning). en E-tale. -tanke. -tid. at e-tragte. et E-tryk, at e-trykke, e-trykkelig. at e-tænke, e-tænk-som (-hed). E-veer (Ft.). en E-verden. -vinter. -virkning. at e-vise (-ning).

(en **Eg**, Eggen, at egge; se en Æg, at ægge.)

en **Eg** (Ft. -e; jf. Kork-, Sten-). en Egebark, -bul, -gren, -krans, -lund, -planke, -purre, -rod, -skov; et E-blad, -bord, -krat, -løv, -træ (et E.s Bord), -tømmer; en Eg-hjort.

en **Ege** (¹ en Baad. ² en Hjulege).

en **Egel** (= Istap, se Husegel).

egen, eget og egent, egne (jf. at eje; jord-, land-, liv-, selv-, sted-, sær-). hans egen Fader, deres eget Barn, af egen Drift, til eget

- bedste; han har et egent Sind.
 en Egenhed (jf. Sær-), en Egen-
 skab (jf. Hoved-), egentlig (jf.
 u-), at egne sig (jf. til-), egen-
 hændig, -kjerlig (-hed), -mægtig
 (-hed), -nyttig (-hed; jf. u-), -raa-
 dig (-hed), -sindig (-hed); en E-
 nytte, -vilje, -vægt (= Vægtfylde);
 et E-navn, -sind.
- et **Egern** (Ft. = Et. og -er).
 en **Egn** (Ft. -e; jf. Bjærg-, Fjæld-,
 Føde-, Grænse-, Hede-, Himmel-,
 Klippe-, Klit-, Marsk-, Om-, Skov-,
 Verdens-, Vin-).
 at **egne** sig (til noget), se egen.
ej! (rulletonet; Ud-). ej ej! eja!
ej (stødtonet; nægtende Bio. = ikke).
 ej heller, nej, vist vil jeg ej.
- at **eje**. en og et Eje (jf. Fælles-,
 Sam-, Selv-, Sær-), at have i E.,
 i sit E., faa til Arv og E. en
 Ejer (jf. Brugs-, Fabrik-, Gaard-,
 Gods-, Grund-, Hus-, Jord-, Kirke-,
 Med-, Selv-, Skibs-, Skov-, Slave-,
 Tiende-, Værks-), en Ejerinde. en
 Ejermænd; en Ejeform, et E-møn;
 en Ejendel, -dom (jf. Grund-,
 Jord-, Land-, Stats-), en Ejendoms-
 besidder, -ret; ejendommelig (-hed).
- ejegod** (egl. égod o: altid god).
 en **El** (Ft. Elle) = et Elletræ. en
 Ellebusk, -krage, -mose, -rod, -skov,
 -trunte, -ved; et E-krat.
- en **Elefant** (Ft. -er), en E-orden,
 -ridder, -snabel, -tand.
- et **Element** (Ft. -er; = Grundstof,
 -æmne). de fire Elementer, at være
 i sit E.
- elendig**, en Elendighed.
 en **Elév** (Ft. -er; = Lærling).
 (et) **Elfenben**. en Elfenbens Knap.
 en **Elg** (Ft. -e) = et Elsdyr.
- Elle-** (jf. Elv², Alf). Ellefolk (Ft.), en
 E-frue, -høj, -konge, -mand, -pige,
 e-skudt, -vild.
- eller** (Bno.). enten — e., hverken — e.
 ellers (Bio.).
- elleve** (Talo.). den ellevte.
- et **Elsdyr** = en Elg.
- at **elske** (jf. for-, opelske; fredelskende).
 elskelig (-hed), en Elsker (jf. Bog-,
 Jagt-, Kunst-, Natur-), en Elsker-
 inde; en Elskov (en E.s-drik,
 -handel, -rus). elskværdig (-hed;
 jf. u-).
- en **Elv**¹ (Ft. -e; = Bjærgstrøm). et
 Elvbrud, en E-munding.
- en **Elv**² (Ft. -e; ægte dansk Form f.
 Alf). en Elvehøj, -konge, -kvinde,
 -pige; et E-skud (ikke *Elverhøj*
 osv.; jf. Elle-).
- en **Em** og en **Emme** (= Damp). at
 emme.
- et **Embede** el. **Embed** (Ft. -er; jf.
 Bispe-, Dommer-, Præste-, Stats-,
 Told-). paa Embeds Vegne. en Em-
 bedsadel, -besættelse, -bolig, -bro-
 der, -dragt, -ed, -førelse, -gjerning,
 -iver, -mand, -pligt, -prøve, -rang,
 -stand, -stilling, -tid; et E-aar,
 -hverv.
- Emmer** (Ft.). gloende E., E. og Aske.
 en, et (ubest. Kno.). en Gang imel-
 lem, en sjælden Gang, en Del
 Folk, en hel Del.
- én, ét** (Talo.). en og anden, en for
 en, hvad er det for en? den ene,
 det ene, én Gang for alle, paa én
 Gang, lige med ét, det er ens
 Pligt. en Ener, en Enhed (jf.
 Mønt-, Vægt-, Væsens-), enlig
 (-hed), ensom (-hed). enaarig,
 -armet, -baaren, -benet, -bladet,
 -bo, (en Enboplane), -drægtig
 (-hed), énfoldig, énfoldig (-hed),
 -hovet, -håndet, -sidig (-hed),
 -stemmig (-hed); en E-hjørning,
 -hærje, -spænder (en E-vogn);
 i Enrum, et Enstavesord, et
 Ental (mods. Flertal); et Ettal
 (Taltegn).
- end** (Bio. og Bno.). om end, end
 videre. enddå, -døg (= skjönt),
 -ikke (= ikke engang, forsk. fra
 end ikke = endnu ikke), -nå,
 -døg = -døgsaa, -sige (egl. end
 sider el. siden), -skjönt.
- en **Ende** (jf. Ager-, Agter-, Bag-,
 Ben-, Bord-, By-, Fald-, Finger-,
 Fod-, For-, Fæld-, Neder-, Nord-,
 Over-, Pølse-, Reb-, Rod-, Syd-,
 Top-, Tov-, Traad-, Vej-). en E.
 Garn, Tov, Verdens E., til den E.,
 at have, faa E., at være, bringe
 til E., (jf. tilendebringe), komme
 til E. med, at faa, gøre E. paa,
 at sidde, rejse, kaste over E., staa
 paa Enden. at ende (endte, endt;
 jf. fuld-), endelig (-hed; jf. u-),
 en Endelse (jf. Afleds-, Bøj-
 nings-). endelangs (Bio.), e-klemt,
 -løs; at e-vende (-ing); en E-flade,
 -gavl, -skive, -tarm, -væg; et E-
 maal, -punkt, -rim, -stykke.
- et **Endellig** (u. Ft.). at faa et sørge-
 ligt E.
- ene** (To. og Bio., af én) = alene.
 at ene (jf. for-), at enes, enig

(-hed; jf. tre-, u-), en Ening. ene-raadig (-hed), -vældig; en E-bo, -boer, -hersker, -pige, -ret, -tale, -vold (en E.s-konge, -magt), -vælde.

en **Ene** (= et Enebærtræ, en E-busk). et E-bær (E-brændevin), -ris.

et **Enemærke** (egl. Endemærke).

eneste (af én). den, det, de eneste. en Enestekilling.

en **Eng** (Ft. -e; jf. Græs-, Haardbunds-, Kløver-, Mad-, Mose-, Strand-, Sylt-). en Engblomme, -bund, -dronning, -have, -havre, -jord, -holm, -karse, -kløver, -tørv, -vanding; et E-drag, -græs, -hø, -land.

engång (Bio. = en Gang). ikke engang.

en **Engel** (b. F. -en, Ft. Engle; jf. Barne-, Basun-, Over-, Skyts-, Ærke-). englelig. et Englebarn, -hoved, -kor, en E-sang, -skare, -vinge.

engelsk. paa Engelsk (= e. Sprog). en E-mand = Englænder; Eng-land el. Engelland (ikke 'Engeland').

enhver, ethvert (Sto. = hver, hvert).

enig, en Ening, se ene.

en **Enke** (jf. Græs-, Præste-). en E-dronning, -frue, -kasse, -mand, -stand, et E-sæde.

enkelt. den, det, de enkelte. en E-hed, e-vis (Bio.). et E-tal.

éns (ubøj. To. og Bio.; jf. over-, u-). en Enshed (Identitet). ensartet (-hed; jf. u-), -dan, -danned, -farvet, -formig (-hed), -tydig (-hed).

ensteds (Bio.; jf. ingensteds osv.). én-steds (modsat andensteds).

enten (Bno.). enten — eller.

at **entre**. en Entring, en Entrebil, -hage, -øxe; et E-drag, -net.

épsk. et e. Digt. et Epos.

en **Epistel** (Ft. Epistler).

er (jeg, du, han er), se at være.

er- (tysk, tonløs Forstavelse): at erfare (-ing), erfaren (-hed; jf. u-), at erholde (-else), et Erhverv, at erhverve (-else), -indre (-ing), -kjende (-else; jf. an-), erkjendtlig (-hed), at erklære (-ing, jf. Kjærligheds-, Krigs-, Æres-), -kyndige sig, -lægge (-else), -nære (-ing), -obre (-ing, en E.s-krig), en Erobrer, at erstatte (-ning, jf. Skades-).

en **Eremit** (Ft. Eremitter). et E-liv.

(**Erke-**, se Ærke-).

en **Eris** (Ft. -er; tysk, = Malm; jf. Jærn-, Kobber-).

et **Es**¹ (Ft. Esser). Hjerter, Klør, Ruder, Spar Es.

(et) **Es**²: at være i sit Es (à son aise).

en **Esse** (= Smeddeesse).

en **Essing** (Rand paa en Baad).

et **Etmaal** (nt. Seord, = Halvdøgn).

et **Evangélium** (b. F. Evangéliet, Ft. Evangéliet). evangélik, en Evan-gelist.

(et) **Eventyr**, se Æventyr.)

evig. en Evighed (en E.s-blomst).

evindelig (é = altid; jf. vinde og vare). en Evindelighed.

en **Evne** (jf. et Æmne; Aands-, Bære-, Digter-, Fatte-, Række-, Sjæle-, Spire-, Tænke-). efter E-, over E. at evne. evneløs (-hed).

Evrópa (Verdensdel; jf. Mellem-, Nord-, Syd-). en Evropæer, evropæisk.

et **Exempel** (Ft. Exempler). for Ex. et Exemplár, exemplárisk. ex-empellos.

F.

faa (Ft.), færre, færrest. faatalende, -tallig (-hed).

at **faa** (faar, fik [foræld. Ft. finge], faaet [digt. fanget, at fange]; jf. haandfaaet). (at faa i Betydn. af fly, række, foræld.) at f. Börn, at f. sin Vilje, f. Ende, f. ondt, Feber, f. fat paa, f. Lyst til, f. Skyld for, f. Mod paa, f. at se, høre, vide, føle, f. noget bestilt, udrettet, f. i Sinde, i Sigte, f. en i Tale, f. en til, fra noget, det faar at være.

et **Faar** (Ft. = Et; jf. Kjød-, Klokke-, Marsk-). en Faareavl, -bov, -flok, -fold, -hjord, -hund, -hyrde, -krop, -kylling, -lus, -maaned (= April), -mælk, -ost, -pels, -sax, -stald, -sti, -syge, -uld; et F-hold, -hoved, -kjød, -laar, -skab, -skind; F-klæder (Ft.).

en **Fabel** (Fabler; jf. Dyre-). at fable, fabelagtig. en F-digter, -hans; et F-dyr.

en (og et) **Fabrik** (Ft. Fabrikker; jf.

- Papir-, Porcellæns- osv.). at fabrikere (= tilvirke), en Fabrikant, fabrikmæssig. en Fabrikarbejder, -drift, -ejer, -mester, -pris, -skorsten; et F-arbejde, -stempel, -væsen.
- et **Fad** (b. F. Fådet, Ft. Fade; jf. Døbe-, Fedte-, Fiske-, Fyr-, Hytte-, Køle-, Ler-, Mælke-, Olje-, Rum-, Salat-, Saltmads-, Sukker-, Sule-, Suppe-, Sylte-, Sølv-, Tin-, Vand-, Vaske-, Vin-). at fade (jf. om-), en Fadning. en Fadbinder; et Fadebur (en F.s-terne).
- fåd** (fr. = flou). en Fadhed.
- en **Fadder** (Ft. -e; jf. Kvinde-, Mands-). et Fadderskab. en F-gave, -sladder, -stads.
- en **Fader** (Ft. Fædre; jf. Al-, Barne-, Bedste-, Familie-, Far-, Foster-, Gud-, Hus-, Kirke-, Kro-, Lands-, Lære-, Mor-, Olde-, Pleje-, Skrifte-, Stam-, Stif-, Svigerfader; Forfædre). faderlig (-hed). faderløs, en F-kjærlighed, -morder; et F-hjærte, -mord, et Fadervor (Ft. = Et.). (jf. Far-, Fædre-).
- en **Fading** (Ft. -er; jf. Kurve-, Vogn-).
- et **Fag**¹ (b. F. Fåget, Ft. = Et. et F. Hus, Vinduer).
- et **Fag**² (b. F. Fåget, Ft. = Et.; jf. Bi-, Hoved-, Kunst-, Lære-, Skole-, Videnskabs-). fagmæssig, fagvis (Bio.). fagkyndig, -lærd; en F-dannelse, -kundskab, -lærer, -mand, -skole, et F-værk.
- fage** (Bio., kun i Vers, = snart). saa f.
- fager** (Ft. fagre; digt.; jf. favr, fejr).
- en **Fagot** (Ft. Fagötter).
- Fagter** (Ft., = Lader).
- en **Fakkel** (Ft. Fakler; jf. Beg-, Vox-). en F-bærer, et F-skin, -tog.
- fal** (To. og Bio.). at være, holde fal, til fals. at fale paa. at falbyde, -holde.
- en **Falaske** (= Emmer).
- et **Fald** (Ft. = Et.; jf. Af-, An-, Arve-, Bi-, Bund-, Drøbel-, Døds-, For-, Fosse-, Fra-, Ind-, Knæ-, Lig-, Løv-, Mande-, Messe-, Mærs-, Ned-, Nøds-, Over-, Rim-, Sage-, Skjætte-, Sluse-, Sne-, Sol-, Strøm-, Synde-, Tilbage-, Tone-, Ud-, Under-, Vand-). at staa for F., i F., i saa F., i alt F., i hvert F., i andet, bedste, værste, første, sidste, modsat, manglende F. en Faldhastighed, -højde; et Faldsmaal.
- at **falde** (falder, faldt, falden, -et, -ne; jf. af-, an-, bi-, bort-, bön-, for-, fore-, fra-, hen-, hjem-, over-, paa-, sammen-, tilfalde; iøjnefaldende; himmel-, mod-, ned-, ny-, udfalden). at f. af, bort, for, fra, igjennem, ind, ned, om, over, sammen, tilbage, ud, f. i Öjnene, f. en om Halsen, falde Fjenden i Ryggen, f. i Sövn, i Tanker, i Unaade, at f. paa, det falder mig ind, som det kan f. sig. en Faldbom, -dör, -ende (ogsaa Fæld-), -grube, -kraft, -port, -sot; et F-anker, -gitter, -net; f-sottig; en Faldchat, et F-reb (en F.s-trappe); f-færdig (-hed).
- en **Falk** (Ft. -e; jf. Jagt-, Lærke-, Slæt-, Taarn-, Vandre-). et Falkerblik, -syn; en F-hætte, -jagt.
- fallit**. at gaa, være f. en Fallit (Ft. Fallitter), at gjøre, spille F. (= gjøre Opbud). et Fallitbo.
- at **falme** (i a. D. falne; jf. affalmet).
- en **Fals**¹ (Ft. -e; jf. Dör-). at false. et Falsben, en F-hövl; et Falsejærn.
- en **Fals**² (u. Ft., foræld.: F. slaar sin Herre paa Hals). falsk (To. og Bio.; jf. grundfalsk, at forfalske), at spille f.; en Falsk: F. og Svig, at gjøre F.; falskelig, en Falskhed, en Falskner, et Falskneri. en Falskmøntner; en Falskeblakke.
- Falster**. en Falstring.
- en **Familie** (jf. Æt, Slægt, Stamme). en F-fader, -ret; et F-liv, -navn.
- at **famle**. en Famlen.
- fanatisk**. en Fanatisme, en Fanátiker.
- Fanden** (egl. Fjenden; = Djævelen; jf. Halte-). en Fandens Karl, Historie.
- en **Fane** (jf. Kors-, Krigs-). en F-bærer, -stang, -vagt.
- et **Fang** (Ft. = Et.; jf. Aande-, Flade-, For-, Haand-, Jærn-, Om-, Rum-, Røg-, Træ-, Vejr-, Vind-, Vinge-).
- at **fange** (-ede, -en, -et, -ne; jf. at faa; op-, undfange; forfängen). en Fanger (jf. Hval-, Reje; se Fænger), fangelig, et Fangenskab. en Fangebjælke, -line; en Fangsnor, et F-bæger.
- en **Fange** (jf. Krigs-, Livs-, Stats-, Straffe-). at tage til F. en Fangekost, -vogn, -vogter; et F-baand, -bur, -hul, -taarn.
- en **Fangst** (Ft. -er; jf. Aale-, Done-, Fiske-, Fugle-, Gjedde-, Hval-, Kobbe-, Laxe-, Loppe-, Odder-, Silde-, Sneppe-, Torske-, Østers-). at gjøre en god F.

at **fantasére** (-ing). en **Fantasi**,
fantastisk.

en **-far** (Ft. -er, se Sælends-, Hal-
landsfar).

Far (= Fader): en F-broder, -fader,
-moder (jf. Fæster).

en **Fare** (jf. Brand-, Døds-, Ilds-,
Krigs-, Livs-). farlig (-hed; jf.
brand-, livs-, stats-). farefri, -fuld.

at **fare** (før [føer], faren, faret, farne;
jf. be-, er-, for-, gennem-, ned-,
om-, op-, overfare; er-, for-, frem-,
heden-, hen-, hjem-, himmel-, med-
faren; op-, sø-, vej-, vildfarende;
Vildfarelse). at f vild, til Søs, f.
op, løs paa, at lade f., komme
farende, f. vel, ilde, far vel! være
vel el. ilde faren. en **-farer** (se
Grönlands-, Kina-, Kors-, Kyst-,
Nord-, Ostindie-, Syd-, Vest-,
Øst-), farbar (jf. u-). en **Fardag**
(og Faredag), -sot (jf. Land-),
-vej (jf. Al-); et **Fargods** (= F-
koster, Ft., foræld.), -tøj (jf. Dæks-,
Laarings-, Ro-), -vand (jf. Lods-),
et **Farvel** (-vellet).

en **Fars** (jf. Fiske-, Kjød-).

en **Fært** (Ft. -er; jf. Baad-, Bort-,
Damp-, Flod-, Fragt-, Færge-,
Gennem-, Heden-, Himmel-, Hjem-,
Kane-, Kyst-, Luft-, Lyst-, Med-,
Ned-, Om-, Op-, Over-, Pram-,
Skibs-, Slæde-, Snegle-, Ström-,
Sø-, Ud-, Val-). i en F., at være
paa Farten, standse i Farten. en
Fartplan.

en **Farve** (jf. Ansigts-, Bund-, Dæk-,
Grund-, Haar-, Kjød-, Krap-, Lak-,
Lim-, Maler-, Mellem-, Mode-, Olje-,
Pastel-, Perle-, Plante-, Vand-,
Vox-). en Farveblanding, -jord,
-kasse, -klat, -lade, -lære, -pragt,
-sans, -tone, -urt, -vav; et F-skjær,
-spil, -stof, -tryk, -træ; f-blind
(-hed), -løs (hed), -rig (-dom).

at **farve** (jf. op-). farvet (jf. af-,
aske-, blaa-, ens-, fler-, guld-, ild-,
jord-, kjød-, kobber-, lys-, mange-,
mark-, mørk-, purpur-, rosen-,
rust-, rød-, sky-, staa-, sølv-, tre-,
u-, uld-, vevsel-), en **Farver**, et
Farveri, en Farvning, en Farvebog.

en **Fasán** (Ft. -er). en F-gaard, -jagt.

fast¹ (To. og Bio.; jf. anker-, bibel-,
bombe-, bund-, bør-, grund-, haand-,
hjemmel-, hold-, ild-, jord-, kapi-
tel-, karakter-, klippe-, kobber-,
land-, lov-, mur-, nagel-, rod-,
sadel-, skud-, sogne-, takt-, tanke-,
tro-, vejr-, venne-, vilje-, vidne-).

at holde, sidde, slaa, staa, sætte f.
en Fasthed, at fastne, at fastnes.
at fastbinde, -gjøre, -holde (-else),
-nagle (-ing), -sætte (-else); et F-
land.

fast² (To. og Bio. = hurtig. at gaa
for f.

fast³ (t. Bio. = næsten; foræld.).

fast⁴ (Bno. = endskjönt; foræld.).

at **faste**, paa fastende Hjærte. en
Fåste (jf. Mid-). en Fastedag,
-kost, -kringle, -præken, -tid.

en **Fastelavn** (u. Ft.; nedert. Fastel-
abend). at løbe F. en F.s-bolle,
et F-ris; F-løjer (Ft.).

en **Faster** (egl. Farsøster, jf. Far-).

fat (Bio.). at faa, have, tage f. paa,
det er galt f. (med ham).

at **fatte** (jf. af-, be-, for-, ind-, om-,
op-, sammen-). at f. Mod, Haab,
at f. sig, fattet (jf. kort-). fattelig
(-hed; jf. u-), en **Fatning** (jf. For-,
Ind-). en **Fatteevne**.

at **fattes** (af faa; = mangle). hvad
fattes dig?

fattig (af faa og at tage; jf. aands-,
bund-, ord-). at være f. paa noget,
de fattige. en **Fattigdom**. en
F-blok, -bøsse, -forstænder, -for-
sørgelse, -gaard, -kasse, -mand,
-sag, -skat, -skole; et F-hus, -lem,
-væsen; F-folk (Ft.).

en **Favn** (Ft. -e; jf. Flade-, Kubik-,
Kvadrat-). at tage i F., en F.
Brænde, Vandet er tre Favne dybt.
at favne (jf. om-); et **Favn**- (el.
Favne-)tag; et Favnebrænde,
-maal, en F-stok, -sætter.

favr = fager.

en **Fé** (Ft. Feer). et Feæventyr.

en **Feber** (Ft. Febre; jf. Andendags-,
Barsel-, Buxe-, Hverdags-, Galde-,
Gigt-, Kanon-, Klimat-, Kold-,
Lasaret-, Nerve-, Nælde-, Saar-,
Skarlagens-, Slim-, Sump-, Vund-).
feberagtig, en F-dröm, -gysen,
-hede, -kulde; f-fri, -stillende, -syg.

en **Február** (= Blidemaaned).

et **Fed**¹ (b. F. Feddet; Ft. = Et.;
flad Jordstrimmel, Landtunge).

et **Fed**² (som forr.). et F. Garn. at
fedde Garn.

féd, fedt (jf. ister-, plus-, smæk-). en
Fedme, fedladen (-hed). Fede-
varer (Ft.). at fede (jf. korn-,
stald-, stífede; oldenfedet), en Fed-
ning. en Fedekalv, -stud; et F-
kvæg, -skue, -svin.

en **Fedel** (Ft. Fedler). en Fedelbue.

en **Fedme**, se féd.

(et) **Fedd** (af f d; jf. Gaase-, Kno-, Mad-, Maste-, Nyre-, Stege-, Svine-, Vibe-), at fedte, fedtet, en Fedtning; et Fedteri. en Fedtfinne, -hinde, -kjertel, -sten, -svulst; et F-ler, -læder, -stof; en Fedteplet; et F-brød, -fad; F-grever (Ft.).

fej (Ft. feje; ogsaa fejj, fejge; = mod-l s, egl. D dsens), en Fejh d.

en **Fejde** (jf. Penne-, Slægt-), at fejde (paa et Land). et F-brev, -bud.

at **feje** (jf. af-), at f. Gulv, f. ud, fejende. en -fejer (se Gade-, Skorstens-), en Fejning. en Fejekost, -spaan; et F-skarn.

en **Fejl** (Ft. = Et.; jf. Arve-, Form-, Hoved-, Karakter-, Legems-, L se-, Natur-, Regne-, Regnings-, Skriv-, Sprog-, Stats-, Tryk-). fejl (To. og Bio.), at d mme, gaa, gribe, regne, se, slaa, tage, træde f., tage f. af; at fejle (jf. for-), fejl gtig, fejlbar (-hed; jf. u-), fejlbarlig (se u-), en Fejlskrift, -slutning, -tagelse; et F-greb, -syn, -trin, -træk; f-fri (-hed), -fuld (-hed), -slagen.

fejre (= fager, favr). — at fejre.

(en) **Felt**. i Felten, drage til Felts imod. en Feltflaske, -fod (leve, være, staa, sætte paa F.), -herre, -præst, -seng, -skanse, -sk r, -slange, -stol, -tjeneste, -vagt; et F-liv, -raab, -stykke, -tegn, -tog.

et **Felt** (egl. s. O.; Ft. -er; jf. Vaaben-).

fem (Talo.). den femte (en F-del; jf. halv-), en Fem (Femmen i Kortspil, H rter F.), en Femmer (i Tærningspil to Femmere). fem-bladet, -fingret; en F-kant, - re; (et) F-kort, et F-tal (en F.s-plante).

femten (Talo.). den femtende.

femti (Talo. = halvtredsindstyve).

en **Fennikel** (Plante). en F-rod, et F-vand.

en **Ferie** (lat.; egl. Ferier, Ft.).

en **Ferle**. Ris og Ferle.

ferm. en Fermhed.

en **Fernis** (Ft. Fernisser; jf. Lak-, Rav-). at ferniss re (-ing).

fersk. f. Vand, paa fersk Gjærning. en Ferskh d, at ferske. (et) Ferskvand (en F.s-fisk).

en **Fersken** (Ft. -er). en F-sten; et F-træ.

en **Fest** (Ft. -er; jf. Aars-, Folke-, Fødsels-, Hof-, Høst-, Jubel-, Jule-, Kirke-, Minde-, Offer-, Paaske-, Pinse-, Sejers-, Skytte-, Sorge-, Takke-). festlig (-hed). en Festdag, -dragt, -gave, -marskalk,

-salm , -sang, -tale, -taler; et F-blus, -maaltid, -tog.

en **Fig** (u. Ft.). at fige (= hige), figen (-hed; jf. ny-).

en **Figen** (Ft. = Et. og -er; jf. et  re-). en F-pære; et F-blad, -træ.

en **Figur** (Ft. -er; jf. Gallions-, Klang-). fig rlig, at figur re, en Figurant. en Figurmaler, -trøje.

en **Fikke** (= Lomme).

en **Fil** (Ft. -e; jf. Glat-, Grov-, Horn-, Kant-, Plat-, Tand-). at file (jf. af-, rund-, skam-), en Filen. en Filhugger, -klo, -klov, -skrue, -spaan; en Fileb nk, et F-værk.

en **Filister**. et Filisteri, filisteragtig.

(et) **Filsben** (af en Fil = Elefant) = Elfenben.

(en og et) **Filt**. at filte (Uld), et Filteri, at filtr  (jf. ind-, sammen-). filthaaret, en F-saal, -sko, -uld; en Filtehat.

et **Fim** (Ft. = Et.; jf. S d-).

at **fimre**. en Fimreb v gelse, et F-haar.

at **fimse**. fimset, en f. Lugt.

en **Fin** (Ft. Finner; jf. Fjæld-, S -) = en Finlap (-lapper). Finnemarken.

en **Finne** = Finl nder. Finland, finsk.

fin (jf. haar-, u-). fint følende. en Finhed, at fine (jf. for-). findelt (-deling), -hudet, -kornet, -uldet.

Fin ns (Ft.). en Finanslov, -minister; et F-aar.

at **finde** (fandt, funden, -et, -ne; jf. af-, be-, fore-, fri-, gjen-, ind-, op-, udfinde; jord-, nyfunden). at f. Vej, hjem, Rede, ud af, f. smuk, f. for godt, f. paa, f. sig i, f. sig vel, ilde ved, at findes. en Finder (jf. Op-), en Finding. en -findelse (se Af-, Fri-, Op-), et -findende (se Be-). en Findel n, et F-sted.

en **Finger** (Ft. Fingre; jf. Handske-, Lang-, Lille-, Mellem-, Pege-, Ring-, Tommel-). at have en F. med i Spillet, et øje paa hver F., kunne noget paa sine Fingre, se igjen-nem F.e med, pege F.e ad, faa F.e paa, at se en paa Fingrene, faa, give over Fingrene. at fingre (jf. be-), fingret (jf. beg-, drat-, fem-, klat-, kort-, lang-, tyk-). fingerbred, -færdig (-hed), -nem (-hed), -tyk; en F-b lle (Plante), -ende, -handske, -hytte, -hætte, -spids, -sætning; et F-b l (-b llet), -led, -sprog; en Fingersbred.

en **Finke** (Fugl; jf. Bog-). et Finkenet.

(en) **Finkel** (= Brændevin).

Finker (Ft.; en Kjødret).

en **Finne**¹, se en Fin.

en **Finne**² (jf. Bag-, Bryst-, Bug-, Fedt-, For-, Gadbord-, Hale-, Ryg-, Svømme-). **finnet**¹ (jf. blod-, bug-).

en **Finne**³, **finnet**² (jf. rød-), en f. Hud.

en **Finde**, at give én Finter.

en **Flól**¹ (Ft. -er; jf. Marts-, Nat-).

fiolét (-lette). **fiolblaa**, en F-rod.

en **Flól**² (= Fedel; jf. Bas-). at lade Fiolen sørge. en **Fiolin** (en F-bue, -spiller).

en **Flp** (Ft. Fipper). et Fipskjæg.

at **fire** at f. og hale, at f. af.

fire (Talo.; jf. fjerde). en **Fire** (i Kort- og Tærningspil, Klør F., to Firer). **firaarig**, -benet, -bladet, -delt, -dobbel, -foldig, -føddet, -hjulet, -hændet, -hændig, -kantet, -kløvet, -mægtig, -sidet, -skaaren, -skaftet, -slaaet, -spændig, -stemmig, -sædet, -sædig, -vinget; en F-foldfrugt, -kant, -skilling; et F-ben, -kløver, -spring (i fuldt F.), -spænd, -tal (en F.s-plante), -tommesøm.

firs (Talo.) = firsindstve (= otti).

fírl (= fyrretve).

en **Fis**¹, at fise (fés, feset).

en **Fis**² (Levn. af Blomst paa Frugt).

en **Fisk** (Ft. -e og = Et.; jf. Berg-, Brusk-, Dam-, Ferskvands-, Flad-, Flyve-, Grund-, Guld-, Haj-, Hav-, Horn-, Klip-, Koffert-, Kugle-, Lud-, Mudder-, Mælke-, Naale-, Plat-, Pluk-, Rogn-, Rov-, Saltvands-, Sav-, Skæl-, Smaa-, Sprøjte-, Stok-, Suge-, Sværd-, Sølv-, Træk-, Tudse-, Tun-, Tør-). **fiskeagtig**. en **Fiskeand**, -blære, -bløder, -bolle, -budding, -dam, -dræt, -fangst, -gjælle, -hale, -halle, -handel, -kurv, -kvase (ogsaa Fisker-), -leg, -lim (= Husblas-), -maaned (= September), -mad, -odder, -park, -rogn, -ske, -stime, -suppe, -tiende, -tran, -ørn; et F-ben, -blod, -fad, -skæl, -torv, -æg; f-fig.

at **fiske** (jf. op-). at f. efter noget. et **Fiskeri** (jf. Hav-, Høst-, Perle-, Silde-, Vaad-, Vaar-). en **Fiskegrund**, -krog, -maaned, -mester, -ret, -ruse, -snor, -snøre, -stang; et F-garn (ogsaa Fisker-), -redskab, -skjær, -vaad, -vand.

en **Fisker** (jf. Angel-, Perle-, Rav-).

en **Fiskerbaad**, -hytte, -kone, -kvase, -kælling, -pige; et F-garn, -leje, -net.

at **fisle**. en **Fisler**, et **Fisleri**. en **Fisseltud**.

en **Fistel** (Ft. **Fistler**; jf. Taare-, Tand-). en **Fistelknude**.

fix. f. og færdig, en f. Fyr. at **fixe** op. — en **Fixstjerne**.

fjamsk (jf. at forfjamske).

en **Fjante**. **fjantet** (-hed), **fjantevorn**. (et) **Fjås**. **Stads** og **F.** at **fjase** (med Pigerne).

et **Fjed** (b. F. **Fjedd**; Ft. = Et.; jf. Fode-, Hane-).

en **Fjeder**¹ (Ft. **Fjedre**; alm. en **Fjér**). at **fjedre**¹ (den Dyne **fjeder**), at **fjedres** (= faa **Fjer**), **fjedret**. **fjederløs**, en **F-ham**, -pragt.

en **Fjeder**² (alm. udt. **Fjér**; Ft. **Fjedre**; jf. Drive-, Laase-, Ridse-, Slag-, Snegle-, Spiral-, Spring-, Spænd-, Staal-, Ur-). at **fjedre**² (Vognen **fjeder** godt). en **Fjederhage**, -kraft, -støvle.

en **Fjende** (jf. Arve-, Døds-). en **F.** af, at gaa over til **Fjenden**, at være (dødelige) **Fjender**. **fjendsk** (jf. menneske-), et **Fjendskab**, **fjendtlig** (-hed). en **Fjendehaand**, i **F-vold**.

en **Fjér** (= **Fjeder**¹; Ft. = Et. som Samlingsord, ellers -e; jf. Dæk-, Fugle-, Gaase-, Hale-, Hejre-, Hønse-, Paafulge-, Penne-, Rave-, Slag-, Struds-, Styre-, Svane-, Svømme-, Trane-, Vinge-, Ørne-). en **Fjerblomst**, -bold, -busk, -dusk, -dyne, -krave, -nellike, -pen, -vinge; et **F-kræ**, -vildt; f-let.

Fjerde (Talo.; jf. halv-). en **Fjerdedel**, -mand, -part. en **Fjerdings** (Ft. -er; jf. Bag-, For-, Lamme-, Skarn-, Smør-); et **Fjerdingsaar**, -kar, en **F-vøj**; en **Fjerdingsfyrste**, et **F-pund**.

et **Fjøg** (Ft. = Et.). **fjoget** = **fjøllet** (-hed).

i **Fjór** (jf. i Forfjór). **fjorgammel**.

en **Fjórd** (Ft. -e; jf. Bio. midt-, søndenfjords), en **Fjördbred**, -is, -munding; et **F-løb**.

fjórten (Talo.). hver **fjortende**, i Dag **fjorten** Dage, en f. **Dages Tid**.

fjöttet = **fjoget**, **fjøllet**.

en **Fjæder** (Ft. **Fjædre**; foræld. = **Lænke**).

en **Fjæl** (Ft. -e og **Fjælle**; jf. Bag-, Gulv-, Muld-, Plov-, Sengen-, Vogn-).

en Fjællebod (F.s-løjer, Ft.), -bro, -vogn; et F-gulv, -skur.
 et **Fjæld** (Ft. -e; jf. Granit-, Høj-, Malm-, Sne-). til Fjælds. -fjælds (Bio.) og -fjældsk (To., se norden-, sønden-). en Fjældeaas, -bo, -bonde, -bygd, -egn, -fin, -kløft, -lap, -masse, -rand, -rejse, -ryg, -rype, -ski, -skrænt, -sti, -ström, -styrtning, -sø, -tind, -top, -ur, -ørk; et F-skred, -vand.
 at **fjæle** (= skjule). et Fjælster = et Fjælested.
fjærmer (stødtonet; højere Gr. af foræld. *fjær* = hjerne; jf. nærmer). den fjærmer (Hest).
fjærn, fjærnt. nær og fjærn, fjærnt fra Staden. at fjærne (jf. bort-), at f. sig, en Fjærnhed, fjærnsynet.
 en **Fjært** (Ft. -e og -er). at fjærte. et **Fjæs** (Ft. = Et.; jf. Mælkebrods-). et grimt F.
 at **fjæse**. Fjæser (Ft.; = Trævler, Tjavser).
 en **Fjæsing** (Ft. -er; en Fisk).
 at **flaa** (flaar, -ede, -et; rett. flaaede, flåat). en Flaaning.
 et **Flaad** (b. F. Flaaddet; Ft. = Et.; af at flyde; jf. Blod-, Maanedes-, Næse-, Slim-, Snive-, Sæd-, Ud-, Øre-). (et) Flaadholt.
 en **Flaade** (jf. Handels-, Krigs-, Orlogs-, Tømmer-). at flaaede (Tømmer), en Flaadning, en Flaadebro, -bygger, -havn; (et) F-brænde.
 en **Flåb** (Ft. -e; jf. Gab-, Torske-). flåbet (jf. bred-, gab-). en Flåmund, f-mundet.
flåd, fladt. en Fladhed, flådbrystet, -buget, -bundet, -kravet, -næset, -trykt; en F-fisk, -grube, -lus, -orm; et F-brød.
 en **Flade** (jf. Brud-, Bund-, Bølge-, Cirkel-, Ende-, Glide-, Grund-, Haand-, Hav-, Inder-, Is-, Jord-, Kogle-, Led-, Neder-, Over-, Side-, Spejl-, Top-, Under-, Vand-, Yder-). en Fladealen, -favn, -fod, -mil, -tomme; et F-fang, -indhold, -maal, -rum.
 et **Flag** (b. F. Flåget, Ft. = Et.; jf. Handels-, Kjendings-, Konge-, Lods-, Signal-, Split-, Stut-, Told-). at flage, en Flagning, en Flagdug, -knap, -line, -mand, -spætte, -stang, -vager; et F-skib.
 en **Flage** (jf. Is-, Ris-, Sne-). et Flageled, en Flagtør.
 at **flagre** (jf. om-). en Flagren. en Flagrelyst. en Flaggermus.

flak, flakt, flakke. et f. Land. et Flak (Ft. Flakke; jf. Land-, Sand-), en Flakning, et Flakland.
 at **flakke** om (jf. omflakkende). en Flakken (jf. Om-).
 en **Flamme** (jf. Brint-, Gas-). at være Fyr og F., staa i F.r. at flamme (jf. op-), flammt. et Flammehav.
flamsk. flamske Sild. Flamlænd, en Flæming.
 en **Flane**. at flane. flanevorn.
 en **Flanke**. et F-angreb.
 en **Flaske** (jf. Blik-, Felt-, Kurve-, Lomme-, Lugte-, Læder-, Olje-, Patte-, Træ-, Vand-, Vin-, Öl-). en F-bakke, -hals, -kurv, -prop, -tol, -trøje; et F-brev, -foder, -æble; f-grön.
 at **flaske sig** (= at lykkes).
 at **fledføre sig**. en Fledføring (Lovudtr.).
 en **Flén** (Ft. -e; = en Spids). flenskallet.
 at **flense**. en Flensning. en Flensekniv.
flér og flere (To., højere Gr. t. mange). flest, de fleste (højeste Gr.). en Flerhed (jf. Stemme-). fleraarig, -farvet, -sidet og -sidig (-hed), -stemmig (-hed), -tydig (-hed); en F-foldfrugt, et F-koneri, et F-tal (mods. En-, Mindre-).
 at **flette** (jf. hud-, ind-, sammen-). en Fletning (jf. Haar-, Ind-, Kurve-, Ris-, Rør-, Sammen-, Straa-, Vidje-). et Flettebaand, -værk (ogsaa Fletværk).
 en **Flid** (u. Ft.; jf. Hus-, Jærn-, Kunst-, Nærings-, Værk-). med F., at gjøre sig F. for. flittig (-hed); jf. at beslitte sig. et Flidsarbejde.
 en **Flig** (Ft. -e; jf. Anker-, Hud-, Kappel-, Kjørtel-). fliget.
 en **Flik** el. **Flikke** (Ft. -er; jf. Bag-, Skam-). at flikke (jf. bag-, ind-, sammen-), en Flikning, en Flikker (jf. Kjedel-, Sko-). et Flikkeværk (ogsaa Flikværk).
 at **flure** (for Öjnene). en Flimren.
flink, flinkt. at flinke op.
 en **Flint**. ¹(u. Ft.) = en Flintesten. en Flintflække, -kile, -laas; et F-glas, -lag; F-skjerver (Ft.); f-haard, -holdig (-hed). ²(Ft. -er) = en Flintebøsse. et Flinteskud.
 en **Flip** (Ft. Flipper; jf. Øre-). en Flipkrave.
 en **Flire** (en Fisk).
 en **Flis** (Ft. -er; Splint af Træ el. Ben; jf. Ben-, Negle-, Sav-, Tand-).

en **Flise** (af Sten; jf. Gulv-, Mar-
mor-, Sten-), at flise, fliset. et
Flisegulv.

en **Flitsbue**.

(et) **Flitter**, et F-ax (Græsart),
en F-stads.

flittig, se en Flid.

en **Flód**¹ (u. Ft.; jf. Over-, Spring-,
Storm-, Synd-, Vand-). Ebbe og
F. en Flodbølge, -strøm, -tid; et
F-maal.

en **Flód**² (Ft. -er; = en stor Aa; jf.
Taare-). en Flodarm, -bred, -bund,
-fart, -gud, -hest, -krebs, -mun-
ding, -seng; et F-leje, -løb, -vand;
f-rig.

en **Flok**¹ (Ft. Flokke; jf. Børne-,
Faare-, Gaase-, Sønne-, Trælle-).
at flokke sig, at flokkes, flokke-
vis (Bio.). i Flokketal.

en **Flok**² el. **Flokke** (Ft. -er; jf. Sne-
flokker). en Floksilke.

en **Flom** (Ft. Flomme; jf. Vand-). at
flomme. en Flomtid.

en **Flomme** (jf. Ister-). en F-hinde.

(en) **Flór** (jf. Blomster-, Rosen-). at
florére.

(et) **Flór** (jf. Krep-, Silke-, Spejl-,
Sørge-). en Flors Krave. en Flor-
sigte, f-vinget.

(et) **Flórmel** (fineste Hvedemel).

et **Flos** (Ft. Flosser; jf. Silke-). at
flosse, flosset.

en **Floksel** (Ft. Floksler).

flot, flotte. Skibet er f., at leve f.
en Flothed.

flav, fløvt, fløve. en Flovhed, en
Flovse.

en **Flue** (jf. Aadsel-, Dögn-, Gaase-,
Heste-, Ild-, Spy-). at sætte en
Fluer i Hovedet. en F-gift,
-smække, -snapper (Fugl), -svamp;
et F-skab.

(en) **Flugt** (af at fly² og at flyve; jf.
Sand-, Tanke-, Til-, Ud-, Ørne-).
at slaa paa F., tage Flugten, gribe,
skyde i Flugten, i Flugt med.

at **flunke**, flunkende ny.

flux (Bio.; af at flyve; = strax).

at **fly**¹ (flýr, -ede, -et; rett. flyde, flýt;
foræld. undtagen i Bem. række,
give).

at **fly**² (flýr osv. som 1; = flygte;
jf. und-).

at **flyde** (flód, flydt; jf. hen-, ind-,
over-, sammen-, til-, udflyde;
draabeflydende; omflydt). fly-
dende Varer, Vers, at tale f. en
-flydelse (se Ind-). en Flydebom,
-bro, -dok, -plet, -vægt; f-tonet.

at **flygte** (af Flugt). flygtig (-hed;
jf. land-), en Flygtning.

en **Flykke** (= Svine-, = 1/2 Svin;
jf. at flække).

en **Flynder** (Ft. Flyndre; jf. Helle-,
Log-). et F-skind, -vaad.

at **flytte** (jf. for-, ind-, om-, ud-). en
Flytning (jf. Ind-, Om-, Ud-), en
-flyttelse (se For-), en -flytter (se
Ud-). en Flyttedag, -tid, -vogn;
et F-gods, -læs; F-folk (Ft.).

at **flyve** (fløj, flöjen, -et, -ne; jf. over-
flyve; bort-, forflöjen). Fuglen
er flöjen, flyvende Faner, at f. løs
paa. en Flyven, en Flyver. en
Flyvefisk, -gigt, -grille, -kuller,
-lyst, -rön, -tanke; et F-blad, -sand,
-skrift.

at **flæbe** (af en Flab). en Flæben.

et og en **Flæg** (Ft. = Et.; en Vand-
plante).

at **flække** (-ede, -et og flakte, flakt).
en Flække¹ (jf. Flint-). et Flække-
brød, en F-sild.

en **Flække**² (en lille Kjøbstad).

i **Flæng**. i F. og i Spræng.

at **flænge**. en Flænge.

(et) **Flæsk** (jf. Mølle-, Spege-). at
flæske (= flense). en Flæske-
bøste, -kage, -side, -skank, -skinke,
-steg, -svær.

(en) **Fløde**, at skumme Fløden. en
F-kande, -potte, -ske, -skjæg; et
F-skind, -skum.

en og et **Fløj** (Ft. -e; jf. Hoved-,
Maste-, Næse-, Port-, Side-, Taarn-,
Vejrfløj; at overfløje). et Fløjbord,
en F-dør, -knap, -mand.

(et) **Fløjel** (jf. Møbel-, Silke-, Uld-).
en F.s Kaabe, Krave. en Fløjels-
blomst, -børste, -grød; f-blød.

en **Fløjte** (jf. Hyrde-, Rør-, Trylle-).
at fløjte, en Fløjten. en Fløjte-
spiller, -tone; et F-spil.

fløjten (Bio.). at gaa, være f.

en **Flós** (Ft. -e). fløset.

(et) **Fnat** (b. F. Fnattet). fnattet.
en Fnatinde.

at **fnæse**. en Fnæsen. en Fnæsegød.

et **Fnug** (b. F. Fnugget, Ft. = Et.).

at fnugge, fnugget. en Fnugpillen.

at **fnøse** (fnós og fnýste, fnýst). en

Fnysen.

en **Fód** (Ft. Fødder; jf. Alter-, Bag-,
Barne-, Bukke-, Felt-, Flade-,
Freds-, Gang-, Gribe-, Gryde-,
Hare-, Heste-, Karm-, Klatre-,
Klump-, Ko-, Krigs-, Krum-, Ku-
bik-, Kvadrat-, Lampe-, Løbe-,
Løve-, Mølle-, Mur-, Mølle-,

Mønt-, Rente-, Stolpe-, Suge-, Svømme-, Søjle-, Tre-, Ulve-, Vers-). at staa paa en god, spændt F. med, leve paa en stor F., F. for F., paa staaende F., at falde til Fode, slaa ned for F., komme, bringe paa F., til Fods. -fodet (se bar-, bred-, klump-, lang-, let-, plat-, rap-, snar-, øm-; jf. -føddet). en Fodangel, -balde, -ende, -gang, -gænger, -kulde, -pose, -rejse, -saal, -skammel, -sti, -tvæt, -værk; et F-bad, -blad, -bræt, -folk, -fæste, -kys, -led, -skifte, -slag, -spor, -stykke, -tæppe, -tøj; f-kold, -rap, -sid; en Fodsbred; et Fodefjed.

(et) **Foder**¹ (jf. Fode; Græs-, Grøn-, Heste-, Kjørne-, Kvæg-, Vinter-). at fodre¹ (jf. af-, stald-, vinter-), en Fodring (jf. Kvæg-, Stald-). en Foderlo, -mangel, -marsk, -plante, -pose, -sæk, -urt, -vikke, -vært, -væxt.

(et) **Foder**² (jf. Hatte-, Mellem-, Pels-, Silke-, Under-, Ærme-). at fodre². (Se et Fór, at fóre.)

(et) **Foder**³ (jf. Flaske-). et Foderál (og Futteral).

at **fodse** el. **fose** (af en Fod).

et **Fog** (Ft. = Et.; af at fyge; jf. Sne-). en **Foged** (Ft. -er; jf. Birke-, Bonde-, Borg-, Brand-, By-, Havne-, Herreds-, Hus-, Klit-, Lade-, Land-, Ride-, Skov-, Slave-, Sogne-, Strand-, Under-).

en **Fok** (b. F. Fokken; jf. Bred-, Stag-). en Fokkemast, et F-røst.

en **Fold**¹ (Ft. -er; jf. Hud-). et Foldenkast, f-rig; at folde (-ning; jf. sammen-, ud-); en Foldekniv.

en **Fold**² (Ft. -e; jf. Faare-, Kvæg-). et **Fold** (Ft. = Et.). mange F., 30, 60 og 100 F. -fold (Bio., se mange-, syv-). -foldig (-hed; jf. en-, mang-, tre-).

en **Fole** (jf. et Føl). at fole, en Foling. en Folehave, et F-vad.

et **Folk** (Ft. = Et.; jf. ¹et Karl-, Kvind-, Mandfolk; ²et Bjærg-, Broder-, Handels-, Hyrde-, Kultur-, Nabo-, Røver-, Slette-, Vandrefolk; ³Fod-, Hest-, Jødefolk; ⁴Ft. Almues-, Arbejds-, Bjærg-, Bjærg-, Borger-, Brand-, Brude-, Bygde-, Bys-, Bonder-, Elle-, Fattig-, Flytte-, Fri-, Færge-, Gaard-, Gaards-, Haandværks-, Herregaards-, Hof-, Hov-, Huldre-, Hus-, Høj-, Høst-, Kjælder-, Kjæreste-, Kjøbsted-, Krigs-, Landsby-, Læg-, Natmands-, Præste-, Ror-, Skibs-, Slæt-, Smaa-,

Sogne-, Sø-, Tjeneste-, Trold-, Tømmer-, Ægtefolk). godt F., Skarns F., at blive til F., det danske F., alt Folket, hele Folket, alle Folk, som F. er flest, Folkene (= Tyendet). folkelig (-hed; jf. u-). en Folkeaad, -bog, -digting, -død, -fest, -føde, -gunst, -hob, -højskole, -kirke, -leder, -læsning, -løn, -mand, -masse, -mund (i F-munde), -mængde, -ret, -sang, -skare, -skik, -skole, -snak, -stamme, -stemme, -stimmel, -taler, -tro, -tælling, -vandring, -vilje, -vise, -væbning, -vælde; et F-blad, -færd (Ft. = Et.), -hold, -liv, -møde, -navn, -raad, -sagn, -skrift, -slag, -sprog, -ting (en F.s-mand), -valg, -æventyr; folkekjær, retlig, -rig, -sky, -tom.

en **Font** (Ft. -er; jf. Døbe-).

et **Fór** (u. Ft., = Foder². at fóre (-ing; = fodre²; jf. ud-). et Fór-værk (en F.s Kaabe).

for (Fho. og Bio.; jf. der-, frem-, her-, hvor-). for fra, over, paa, til, ude, ved, f. inden og f. uden (i stedlig Bemærk.; se forinden, foruden), f. neden og f. oven, f. længe siden, f. længst, f. nylig, f. Haanden, f. Resten, f. Tiden, f. øvrigt, f. vist, inden f. Døren, uden f. Vinduet (jf. inden-, neden-, oven-, udenfor, Bio.), i Steden f., f. Penge, æde f. to, at lægge, skære, spænde f., at tage sig f., frygte, sørge f., gaa af Vejen f., f. og bag, f. og imod, hvad for noget?

for (Bno., = fordi). for at. — **for** = alt for: for lidt, f. meget.

foran (Fho. og Bio.). **fordi** (Bno.). **forhen** (Bio.), f-værende. **forinden** (Bio. og Bno. = inden, om Tiden). **formédelst** (Fho.). **forud** (Bio., om Tiden), at f-se, f-seende, en F-seenhed, f-sæelig (jf. u-); at f-sige (-else); at f-sætte (-ning); f-vidende. **forúden** (Fho. og Bio. i ikke stedlig Bem. = uden; jf. des-).

for¹ (betonet Forstavelse, dels af dansk for, dels af tysk vor-, ver-). et **Foraar** (en F.s-blomst, -sol, -tid, -vind). et **F-arbejde**. en **F-arm**. en **F-axel**. en **F-beder**. et **F-behold**, at **f-beholde**, **f-beholden** (-nt, -ne; -hed; jf. u-). et **F-ben**. at **f-berede** (-else; jf. uforberedt). et **F-billede**, **f-billedlig**. et **F-bjærg**. en **F-**

bjærger. et F-bogstav. en F-bov. et F-bud. et F-bund (en F.s-fælle, -stat). en F-bön. en F-danser. en F-del (f-ågtig, -hed; jf. u). en F-dom (fs-fri, -fuld [-hed]; jf. Stands-). F-draaber (Ft.). et F-dæk. en F-ende. et F-fald (lovligt F.; en F.s-tid). en F-finne. en F-fjerding. i F-fjor. F-fædre (Ft.). en F-gaard. i F-gaars. en F-grund. en F-gænger (-ske). paa F-haand. i F-haanden. et F-haar. en F-hal. en F-hammel. en F-hammer. en F-historie. f-historisk. et F-hjul. en F-hjørne. et F-hjørne. et F-hold (jf. Lens-, Livs-, Mis-, Natur-, Rets-, Rum-, Sted-, Tal-; fs-mæssig [jf. u-], fs-vis [Bio.]; et F.s-ord, -tal, en F.s-regel). en F-hud. et F-hus. et F-hæng. en F-kant. en F-kim. en F-kjærlighed. et F-kjøb (at komme en i F-kjøbet; en F.s-ret). et F-kjød. f-klog (-skab). et F-klæde. en F-krop. en F-kundskab. en F-kæmper. en F-kølle. en F-ladning. et F-lag (en F.s-ret), at f-lægge (en Bog), en F-lægger. et F-land. en F-last. et F-led. et F-lem. en F-liv. f-lods (Bio.). en F-lover. en F-luge. en F-lyd. et F-læder. at f-lægge (se Forlag). f-længs (Bio., modsat baglængs). en F-løber. et F-løfte. et F-maal. en F-mad. en F-mand (jf. Alders-, Næst-; et F-skab). en F-middag (i F., i Morgen F.; i F-middags, i Gaar F.). et Formøn. en F-mue (et F-fællesskab, en F-ret, -skat), f-muende (en F-muenhed; jf. u-). en F-mur. en F-mynder (et F-i, et F-skab; jf. Over-). et F-navn. f-nem (-nemme; en F-hed). et F-ord. en F-plov. en F-pløjning. en F-post (en F-tjeneste). en F-pote. en F-prang. et F-raad (jf. Mund-, Ord-; et F.s-hus, -kammer). en F-rang. et F-rede. en F-rede. en F-ret. en F-rettighed. en F-rider. en F-sal. en F-sanger. et F-sejl. en F-side. et F-skib. en F-skjel (jf. f-skjellig; Menings-, Stands-). en F-sko. en F-skrift. et F-skud (fs-vis, Bio.; jf. Post-). en

F-skærer (en F-kniv). et F-slag (af at foreslaa; jf. Lov-, Ændrings-; en F-stiller). en F-smag. en F-smække. en F-sommer. et F-spand (og -spænd). en F-spids. et F-spil. et F-spring. f-spændt. en F-spænding. en F-stad. en F-stander (af at forestaa; jf. Fattig-, Rigs-, Skole-, Sogne-; et F-skab). en F-stavelse. en F-stavn (og -stævn). et F-stev. en F-stilling. et F-sting. en F-strand (en F.s-ret). en F-stue. et F-stykke. et F-svar (jf. Selv-; fs-løs, f-vis [Bio.], en F-krig, et F-vaaben, -væsen). et F-syn. et F-sæde. et F-sæt (-sætter). en F-sætning. en F-tale. en F-tand. et F-tegn. en F-tegning. en F-tid (et F.s-minde), f-tidig. en F-top. et F-tov (en F.s-ret; se Tov²). et F-trav. et F-trin. en F-trop. et F-tryk. et F-tæppe. et F-varsel. i F-vejen. en F-verden. en F-vinge. en F-vogn. et Forværelse.

for-² (tonløs Forstavelse, for det meste = tysk ver-, er-, zer-, vor-). at foraaarsåge. en F-agt (jf. Døds-, Selv-), at f-agte, en F-agter (jf. Guds-, Kost-), foragtelig (-hed). at f-andre (jf. uforandret), en F-andring, f-andrerlig (-hed; jf. u-). at f-anlédige, en F-anlédning. at f-anstálte (-ning). -arbøjde (-else; jf. uforarbejdet). -arge (-else), -arges, f-argelig. at f-armes (-else). -bande (-else). -barme sig (-else). -bavse (-else). -bedre (-ing, et F.s-hus; jf. grund-; uforbederlig). -benes (-ing). f-bidt. at f-binde (-else, -ing [et F.s-bind]), en F-bindtaske, f-bindtlig (-hed). f-bistret. at f-bitre (-else). -blande (-ing). -blinde (-else; jf. Øjens-). -blive. (et) F-blivende. f-blommet. f-bløst. at f-bløde sig (-ning). -bløffe (-else). f-borgen (-nt, -ne; -hed). et F-brug. at f-bruge. -bryde (-else), en F-bryder, f-brydersk. at f-brænde (-ing, jf. Selv-), f-brændelig (-hed; jf. u-). -byde. -bygge sig. -bytte (-ning). -dampe (-ning). -danske (-ning). -dele (-ing; jf. for-). -doble (-ing). -drage, f-dragelig (-hed; jf. u-). at f-dreje (-else). -driste sig. -drive (-else; jf. Tidsfordriv).

f-drukken (-nt, -ne). at f-dunkle (-ing). -dunste (-ning). -dybe (-else, -ning). -dyre (-else). f-dægtig (-hed). et F-dærv, at f-dærve (-else; jf. ufordærvet), f-dærvelig (-hed; jf. u-). at f-döje (-else), f-döjelig (-hed; jf. u-). at f-dölge (-else). -dömmе (-else), f-dömmelig (-hed). at f-elske sig (-else), være f-elsket. at f-ene (jf. gjen-), en F-ening (jf. Pleje-, Sang-, Skytte-, Studenter-, Told-), f-enelig (-hed; jf. u-). at f-evige (-else). et F-fäld (at komme i F.), at f-falde, f-falden. at f-falske (-ning; jf. uforfalsket). en F-fang, f-fangen (-hed). at f-fare (foræld.), f-faren (-hed). at f-fatte (-else), en F-fatter (et F-skab), en F-fatning (jf. Fælles-, Stats-). at f-fejle (-ing). -fine (-else). -fjamske (-ning). -flytte (-else). f-flöjen (-hed). at f-fordéle (-ing). -fremme (-else). -friske (-else, -ning). f-frossen (-nt, -ne). at f-fuske (-ning). -fægte (-else). -færde (-else; jf. uforfærdet), f-færdelig (-hed). at f-færdige (-else). -fødde (-ning). -føje sig. -følge (-else, -ning), en F-følger. at f-føre (-else), en F-fører, f-førerisk. at f-gaa (-gik, -gaet; jf. gudsforaaen). -gabe sig i (-else). f-gangen (-nt, ne; -hed). en F-gift, at f-gifte (-else). -give. f-gjæmt. f-gjældet. f-gjæves (Bio. og To.). at f-gjøre (-else). -glemme (-else, jf. Selv; uforglemmelig). -grene sig (-ing). -gribe sig (-else; jf. uforgribelig). f-grædt. at f-gude (-else, jf. Selv-). -gylde (-ning; jf. luefor-gyldt), en F-gylder. f-gængelig (-hed; jf. u-). en F-haabning, f-haabentlig (jf. u-). at f-haane (-else). f-hadt. at f-hale (-ing). -handle (-ing). -haste sig (-else). -herlige (-else). -hexe (-else). -hindre (-ing). f-hippet (-else). at f-hjaske (-ning). -holde sig, at f-holde en noget. f-hudet (-ning; jf. kobber-). et F-hug, at f-hugge. -hutle (-ing). -hyre (-ing). -hærde (-else). -höje (-else, -ning). et F-hör (jf. Kryds-, Vidne-; en F.s-dommer), at f-høre, at f-høre sig om. -ivre sig (-else). -jage (-else), f-jaget. at f-jätte (-else). -kalke (-ning). -kaste (-else),

f-kastelig (-hed; jf. u-). f-kért (-hed). at f-kjæle (-else). -kjætre (-ing). -kjøbe sig (-else). -klage (-else). -klare (-ing, -else; jf. bort-), f-klarlig (jf. u-). -klejne (-else). -kludre (-ing). -klæde (-ning). f-knyt (-tte; -hed), at f-knytte (-else). -komme, f-kommen (-hed). at f-korte (-ning, -else). -kradse. -kramme. -krænke (jf. ufor-krænket), f-krænkelig (-hed; jf. u-). f-kroben (-nt, -ne). at f-krolle (-ing). -kue (-else). -kulle (-ing). -kvakle (-ing). -kynde (-else), en F-kynder. at f-køle sig (-else). -lade (-else, jf. Synds-), f-ladt (jf. guds-), at f-lade sig paa. -lange, et F-langende. at f-lede (-else). f-leden (-nt, -ne). f-legen (-nt, -ne; -hed). at f-lene (-ing). f-lét. at f-libe sig (-libte, -libt), en F-libelse. et F-lig, at f-lige (-else), -liges, f-ligelig (-hed; jf. u-). at f-ligge. f-lignelig (se u-). et F-lis, at f-lise. -lokke (-else). f-loren (-nt, -ne; -hed). en F-lov (u. Ft.; med F.). at f-love sig (-else). -lyde, et F-lydende. at f-lyste, en F-lystelse (f.s-syg, en F.s-syge). at f-lægge (o: flytte, lægge paa urette Sted; -else). -længe (-else), -længes (-længsel). f-læst (-hed). et F-løb, at f-løbe, -løbe sig (-else), en F-løber. at f-løfte sig (-else). -løse (-ning), en F-løser. at f-maa (-maar, -maede, -maet). -male (-ing). -mane (-ing, et F.s-brev, en F.s-tale). -maste sig (-else), f-mastelig (-hed). at f-melde. -mene¹ (= hindre, forbyde; jf. uformet). at f-mene² (= mene²; -ing). -mere (-else, jf. Selv-). -milde (-else). -mind-ske (-else; jf. uformindsket). -mode (-ning; jf. uformodet), f-modentlig (jf. u-). f-mummet. at f-mæle (-ing). -mørke (-else, jf. Maane, Sol-). -nagle (-ing). -nedre (-else, -ing). -nemme (-nam, -nummet; -else), f-nemmelig. en F-nuft (jf. U-; en F-slutning, f-stridig, et F-væsen), f-nuftig (-hed; jf. u-). at f-ny (-nyer, -nyede, -nyet; -else). -nægte (jf. selvfor-nægtende), en F-nægtelse (jf. Selv-), en F-nægter (jf. Guds-). at f-nærme (-else), f-nærmelig. f-nöden (-nt, -ne -hed; jf. u-). at f-nöje (-else, jf. Mis-), f-nöjet (jf.

mis-), f-nöjelig (-hed; jf. u-). at f-ordne (jf. til-), en F-ordning (jf. Rang-). at f-pagte (-ning; jf. bort-), en F-pagter. at f-passe (-ning). -peste (-ning). f-pint (-hed). f-pisket. at f-pjuske (-ning). -plante (-ning, -else). -pleje (-ning). -pligte (-else). -plumre (sig; -ing). -puffe (-ning). -puppe sig (-ning). -purre (-ing). f-pustet. at f-putte. -raade (-else). -raadne (-else). -regne sig (-else). f-rejst. at f-rente (-ning). -rette (jf. uforrettet), en F-retning (jf. Syns-; en F.s-forer, -mand, -rejse; f.s-løs [-hed], -mæssig). f-reven. at f-ring (-else). f-røst. at f-rykke (-else). f-rykt (-hed). en F-ræder (jf. Høj-, Lands-), et F-ræderi (jf. Høj-, Lands-), f-rædersk. f-røget. at f-saale (-ing). -sage (-else). f-sagt (-hed; jf. u-). at f-samle (-ing, jf. Kirke-, Rigs-, Stænder-; en F.s-frihed, et F.s-sted). at f-sé (foræld.), at f-sé sig (-else). -segle (-ing). -sende (-else). f-sigtig (-hed; jf. u-). at f-sikre (-ing, jf. Brand-, Livs-). -sinke (-else). en F-siring. at f-skaane. -skaffe (-else). -skalle (-ing). -skanse (-ning). f-skjellig (-hed; jf. grund-). at f-skjønne (-else). f-skregen, at f-skribe sig. -skrive (-ning). f-skruet (-hed), en F-skrulse. at f-skrække (-else). f-skrækelig. f-skræmt. at f-skyde (-else). -skyde sig (-ning). -skylde (jf. selv-, uforskyldt). -skære (-ing). -slaa, f-slaaet, et F-slåg (af at forslaa), f-slagen (-nt, -ne; -hed). f-slidt. f-slugen (-nt, -ne; -hed). f-slæbe sig. -smaa (-smaar, -ede, -et). f-smædelig, en F-smædelse. at f-smægte. -snakke sig (-else). f-soldet (= forsviret). at f-sone (-ing), en F-soner, f-sonlig (-hed; jf. u-). f-soren (-nt, -ne; af forsværge). at f-sove sig. -spilde. -spille (sine Kort). -spise sig. -spørge sig. -staa (jf. mis-, under-), en F-staaelse (jf. Kjerlighed-, Mis-), f-staaelig (-hed; jf. u-), en F-stand (jf. Heste-, Menneske-, Mis-, U-; et F.s-menneske, en F.s-øvelse). f-standing (-hed; jf. kunst-, u-). at f-stemme (-ning), f-stemt (-hed). at f-stene (-ing). -stikke sig. -stille sig

(-else; jf. uforstilt). f-stokket, en F-stokkelse. at f-stoppe (-else). -strække (-strækning). -stumme. -stuve (-ning; at f. en Fod). -styrre (-else; jf. uforstyrret, uforstyrrelig), en F-styrer (jf. Freds-). f-stærke (-ning). -støde (-else), f-stødt. at f-større (-else; et F.s-glas). f-sulten (-nt, -ne; -hed). at f-svare (jf. et Førsvar), f-svarlig (-hed; jf. u-). at f-svinde. f-sviret. at f-svørge (-else). -synde sig (-else). -syne (-ing), f-synlig (-hed; jf. u-). f-sætlig (jf. Førsæt; u-). at f-sætte (-else). -søde (-else). et F-søg, at f-søge (jf. uforøgt). -solve (-ning). -sømme (-else), f-sømmelig (-hed). at f-sørge (-else, jf. Fattig-), vel f-sorget¹ (jf. u-), en F-sørger, f-sorget² (= sorgfuld). at f-tabe, -tabe sig, -tabes (-else). -tage sig ('ophøre, ²gribe fejl). -tale (jf. ufortalt), -tale sig (-else). -tegne (-ing), en F-tegnelse. at f-tie (-else). -tinne (-ing). -tjene (jf. ufortjent), en F-tjeneste, f-tjenstlig (-hed). at f-tolde (-ning; jf. ufortoldet). -tolke (-ning, jf. Lov-, Skrift-). -tone sig (-ing). f-trinlig (-hed). at f-tro sig, f-trolig (-hed). f-trukken. at f-tryde (-trød, -trudt; -else), f-trydelig. f-trykt (-hed). at f-trylle (-else). en F-træd, f-trædelig (-hed), at f-trædige. -træde (Foden; -ning). f-træffelig (-hed). at f-trække. -trænge (-else). f-trøden (se u-). at f-trøste sig (-ning). f-tumlet. at f-tvivle (-else), f-tvivlet. at f-tynde (-ing). -tyske (-ning). -tælle (-ing; jf. gjen-), en F-tæller. at f-tænke. -tære (-ing; jf. ufortæret, aands-, selvfortærende [-else]; Rogfortærer). f-tærsket. at f-tætte (-ning). -tøje (-ning). -tømre (-ing). -tørne (-else). f-tørret. f-tøvet (se u-). at f-ulømpe (-else). -ulykkes. -unde. -undre (-ing), f-underlig (-hed). -urøtte (-else). -urølig (-else). f-vaaget. at f-valte (-ning), en F-valter (jf. Amts-, Avls-, Gods-, Skifte-, Slots-, Told-). at f-vandle (-ing). -vanske (-ning; jf. uforvansket). -vare (-ing; jf. uforvarende; Arrestforvarer). -vende (-else). -vente (-ning). -vexle (-ing). -vikle

(-ing). -vilde (-else), f-vildet. f-viltret. at f-vinde (-else), f-vindelig (jf. u-). at f-virre (-ing). -vise (-ning; jf. lands-). -visse (-ning). -volde. f-vorpen (-nt, -ne; -hed). f-voven (-nt, -ne; -hed). at f-voxe sig (-ning). -vride (-ning). -vrænge. -vænne (-else). -værrer (-else). -ynge (-else). -ædle (-ing). f-ædt (-hed). f-ældet (-hed). F-ældre (Ft.; f-løs; jf. Bedste-, Pleje-). at f-ære (-ing). -øde (-else). -øge (-else). f-ønsket. at f-øve.

forbi (Bio. og Fho.). at gaa, ride, skyde f., det erf. at forbigaa (-gik, gaaet), f-gangen (To., -nt, -ne), en f-gaaende, i f-gaaende.

fordi (Bno., egl. Fho. med Hf. af det; jf. thi).

at **fordre** (jf. af-, op-, ud-). en Fordring (jf. An-, Op-, Rets-, Ud-). fordringsfri (-hed), -fuld (-hed), -løs (-hed).

fordum (Bio.). fordums (To.), i fordums Tid.

en **Føre** (foræld.; = en Færd, en Adfærd).

fore (langt å; Bio. = for; foræld. undtag. i Ss.): at forebringe. -bygge (-else). et F-drag, at f-drage. -falde. -finde. -gaa, f-gaaende. at f-give, et F-givende. at f-gjøggle. -gribe. et F-havende. at f-holde. -kaste. -komme, f-kommende, en F-kommenhed, en F-komst. at f-ligge. -lægge (-else). -læse (-ning), en F-læser. f-løbig. f-sat. at f-sige. -skrive. -slaa. -snakke. -spørge, en F-spørgsel. at f-staa. -stille (sig; -ing). -svæve. -sætte sig. at f-tage, et F-tagende. at f-trække. -vise (-ning), en F-viser.

en **Forëlle** (= Bækørred, en Fisk).

forfængelig (egl. faa-). en Forfængelighed.

en **Fork** (Ft. -e; jf. Hø-, Ild-, Tre-).

en **Form** (Ft. -er; jf. Ansigts-, Budning-, Byde-, Bøjnings-, Dyre-, Eje-, Gjenstands-, Grund-, Hensyns-, Is-, Kage-, Kalde-, Kegle-, Klokke-, Kugle-, Kunst-, Legems-, Lyse-, Navne-, Nævne-, Ord-, Oste-, Plante-, Pære-, Regerings-, Side-, Skrue-, Snylte-, Sprog-, Stats-, Straale-, Tale-, Tillægs-, Tros-, Tørve-, Æske-). at forme (jf. om-,

ud-), formet (jf. bølge-, kreds-, krukke-, kugle-, naale-, net-, orme-, pile-, pære-, ring-, rude-, segl-, skive-, spade-, syl-, traad-, tragt-, trappe-, valse-, vitte-, æg-), -formig (se ens-), formelig (jf. lov-, u-), en Former, en Formning (jf. Om-, Ud-). formfuld, -løs (-hed), -rig (-dom), -skjøn (-hed); en F-fejl, -lære, -sag, -sans, et F-tal; en Formetørv; et F-lys.

førnet = frønnet (af foræld. at fórne).

forrest (To. og Bio.; jf. aller-). den, det, de forreste.

forrige (kun best. F.; jf. næst-). f. Aar, i f. Tider, den, det, de forrige.

at **forske** (= granske; jf. efter-, ud-). en Forsken, en Forskning, en Forsker (jf. Natur-, Old-, Sprog-).

Forst- (t.; kun i Ss.): en F-mand, -mester, -raad, et F-væsen.

et **Fort** (fr.; Ft. -er).

fort (t. Bio.; jf. befordre). at forte. fortløbende, at f-sætte (-else).

en **Fos** (Ft. Fosser). et Fossefald.

en **Fostbroder** (Ft. -brødre; jf. Foster-, at fostre).

et **Foster** (Ft. Fostre; jf. Aands-, Hjerne-, Mis-). en F-lyd; et F-leje, -liv, -mord, -vand.

Foster-: en F-broder, -datter, -fader, -jord, -løn, -moder, -søn; et F-barn, -land; F-penge (Ft.).

at **fostre** (= opfostre). en Fostring (jf. Op-).

fra (Fho. og Bio.). f. Haanden, her, der, hvor f. (i stedlig Bem.; ellers her-, der-, hvorfral, for, bag f., langt f., bort, borte f., ude, inde, oven, neden, nord, syd, øst, vest f., f. Grunden af, f. først af, at gaa til og f., være f. sig selv, slaa f. sig, at spænde f., skyd Slaaen frá, den er frá. — at f-bede sig. et F-drag, at f-drage. -dømme (-else). et F-fald, at f-falde (-else). -gaa (-else). -kjende (-else). en F-lands-vind. f-liggende (langt f.). at f-liste. -lokke (-else). -lægge sig (-else). -narre. -raade (-else). et F-sagn. at f-sige sig (-else). -skille (-else). -skrive sig (-else). f-spændt, en F-spænding. en F-stand. at f-støde, f-stødende. at f-tage (-else). -træde (-else). -vende (en noget), f-vendt. at f-vige (jf. ufravigelig). -vriste (-else). en F-værelse, f-værende.

en **Fraade** (u. Ft.). at fraade.
at **fraadse**. en **Fraadsen**, en **Fraadser**,
et **Fraadseri**.

fråg (To.). at **frages** (= trives).
en **Fragt** (Ft. -er). at **fragte**. et
Fragtbrev, -gods; en **F-fart**, -mand,
-vogn.

en **Frakke** (jf. **Over**-, **Snore**-, **Sommer**-,
Uniforms-, **Vaaben**-, **Vinter**-; en
Frak nu kun i **Vers**). en **F-krave**,
-lomme, et **F-skjød**, -ærme.

frank (To.). f. og fri.

fransk. paa **Fransk** (f. **Sprog**). **Frank**-
rig el. **Frankerige**. en **Fransk**-
bager, -mand; et **F-brød**.

en **Frase**. en **Frasmager**.

en **Fred** (u. Ft.; jf. **Borg**-, **Gaards**-,
Grav-, **Hjærte**-, **Hus**-, **Lande**-,
Mark-, **Sjæle**-, **Ting**-, **U**-). at holde,
slutte, mægle **F**. have, være, gaa
i **F**. for, leve i **F**. med, at være,
stille til **Freds** (jf. **tilfreds**, **To**-).
at **frede** (om), **fredelig** (-hed),
en **Fredning**, **fredsømmelig**
(-hed; jf. **u**-). **fredelskende**, -hellig,
-løs (-hed), -sæl; at **f-lyse** (-ning);
en **F-skov**, -slutning; et **F-land**;
en **Fredsdommer**, -forstyrrer,
-mægler, -stifter; et **F-aar**, -brud;
paa **F-fod**, i **F-tid** (-tider); **frede**-
god.

en **Fredag** (Ft. -e; jf. **Lang**-). paa **F**.
Aften, i **Fredags Morges**.

en **Fregåt** (Ft. **Fregatter**). et **F-skib**.

en **Fregne**. **fregnet** (To.).

frejdig. en **Frejdhed**.

frels (= **fri**, **foræld**-). en **Frelse**, at
frelse, en **Frelser**. en **Frelser**-
mand.

frem (Bio.; jf. **lige**-). f. og **tilbage**,
at gaa **lige f**. ad **Vejen**, træde **f**.
for **Kongen**. — **fremad** (Bio.; **f**-
skridende). **fremdeles** (Bio.).
fremfor (**Fho**., **f**. **alt**). **fremme**
(Bio.). at **fremme** (jf. **for**-). en
Fremme. **fremmelig** (-hed). —
fremmere, **fremmest** og **frem**-
merst (Bio.). **højere** og **højeste** **Gr**.
til **frem**; **først** og **fremmest**. et
Fremmers. en **Fremmerstavn**
(**foræld**-).

et **Fremben** (= **Forben**). et **F-blik**.
at **f-blomstre** (-ing). at **f-bringe**
(-else). et **F-brud**, at **f-bryde**.
-byde. -bære (-ing). -**drage**
(-else). **f-faren** (-nt, -ne; **foræld**-).
f-fusende. en **F-færd**. at **f**-
gaa, en **F-gang** (en **F-s-maade**).
f-herskende. at **f-hjælpe**.
-hæve (-else). -**kalde** (-else).

-**komme**, en **F-komst**, **f-komme**-
lig (jf. **u**-). at **f-kunstle**. et **F**-
laan. en **F-leje**. at **f-lokke**.
-lyse (-ning). -**lægge** (-else).
et **F-læs**. at **f-mane** (-ing).
-**mumle**. **f-ragende**. et **F**-
rede. **f-rykket**, en **F-rykning**.
f-sagt (-hed). at **f-sige** (-else).
en **F-sok**. **f-skreden**, -**skri**-
dende, et **F-skridt**. **f-skudt**, en
F-skydning. at **f-skynde** (-else).
-**spire** (-ing). et **F-spring**, **f**-
springende. at **f-staa**, **f-staaende**,
at **f-stamme**. -**stille** (-ing).
-**stævne** (= **indanke**; -ing). et
F-stød (= **Hjælp**). et **F-syn**,
f-synet. at **f-sætte** (-else). -**tage**
(-else). en **F-tid**, **f-tidig**. en
F-toning. at **f-trylle**. en **F**-
træden, **f-trædende**. en **F-træn**-
gen, **f-trængende**. at **f-ture**.
-**tvinge** (-else). **f-vis** (= **f-synet**).
at **f-vise** (-ning). en **F-vogn**
(= **Forvogn**). at **f-voxe**, en **F**-
væxt.

at **fremme**, en **Fremme**, se **frem**.

fremmed (jf. **vild**-). et **f**. **Land**, der
kommer **f**. et **F-aag**, -ord.

et **Fremmers** (= **Forstue**), se **frem**.

fri (**frit**, **b**. **F**. og **Ft**. **fri** el. **frie**;
højere og **højeste** **Gr**. **friere** og
friest; jf. **aands**-, **ansvars**-, **bombe**-,
bram-, **brand**-, **brod**-, **brøde**-,
dadel-, **dirke**-, **fære**-, **feber**-, **fejl**-,
fordoms-, **fordrings**-, **frost**-, **gjæld**-,
gjæst-, **harm**-, **is**-, **kost**-, **krav**-,
lens-, **lugt**-, **lyde**-, **plet**-, **post**-, **regn**-,
rente-, **rim**-, **røg**-, **saar**-, **skatte**-,
skud-, **sky**-, **skyld**-, **smerte**-,
smitte-, **sorg**-, **straf**-, **synde**-, **taage**-,
tiende-, **tjenst**-, **told**-, **tvang**-, **u**-,
valg-, **vandfri**; **husfri** (Bio.). en
fri Vilje, paa **fri Haand**, at være,
blive **f**. for, at gaa **fri**. **frit** (Bio.).
det **staa** ham **frit** for; at **fri**¹
(**fri**-, -ede, -et el. **fride**, **frit**; jf.
be-, **ind**-, **ud**-), at **fri** en **fra** noget;
en **Frihed** (jf. **foruden** de fleste
af de oven **anf**. **To**.; **Borger**-, **For**-
samlings-, **Jagt**-, **Lære**-, **Nærings**-,
Odels-, **Presse**-, **Samvittigheds**-,
Sogne-, **Tale**-, **Tros**-, **Trykke**-,
Tænke-, **Ytrings**-), et **Frihedsbrev**,
-træ, en **F-s-ven**.

fribaaren (-nt, -ne; -hed), -**født**,
-**modig** (-hed), -**pøstig** (-hed),
-**sindet** (-hed), -**talende** (-talen-
hed), -**villig** (-hed). — at **f-finde**
(-else), -**give** (-else), -**gjøre** (-else),
-**kjende** (-else), -**kjøre** (-else).

-tage (-else). — en Fribolig, -bytter, -dag, -haandstegning, -handel, -havn, -herre (-herrinde, -herlig), -jord, -kirke, -menighed, -mester, -murer, -plads, -skole, -skytte, -spiller, -stad, -stat, -tid, -time, -tænker, -ægt; et F-brev, -kvarter, -land (i F., F.s-roser), -lod, -mureri, -mærke, -pas, -sprog, -sted, -tryk, -tænkeri; F-folk (Ft.).

at **fri**² (frir, -ede, -et; rett. fride, frit; = bejle). at fri til en. en Frier (at gaa paa F-ben, et F-brev), et Frieri.

en **Frille**. f-baaren, et F-barn, -levned.

en **Friser**. frisisk, Frisland.

frisk (jf. aands-, hjærte-, kjærne-). f. Luft, friske Heste, sund og f., f. Mod, at have i f. Minde. at friske (jf. for-, op-), en Friskhed. en Friskfyr (et F.s-væsen).

Frisler (Ft., en Hudsygdom).

en **Frist** (u. Ft.; jf. Galgen-, Livs-, Natte-, Tids-). et Aars, en Dags F. at friste¹ (Livet).

at **friste**² (en til noget). en Fristelse, en Frister.

at **fritte** (jf. ud-). en Fritten (jf. Ud-). fritesyg, en F-syg.

fro (ubøj. To.; = glad; jf. skade-).

fro- (nt. = aarle): en Frokost (et F-bord), en Fropræken.

frodig, en Frodighed.

from, front, fromme. en Fromhed.

en **Fromme** (= Nytte, Baade). paa Lykke og F., til liden F. at fromme (= at baade).

frossen (-nt, -ne; af at fryse; jf. blaa-, bort-, bund-, for-, inde-, ny-, over-, stiv-). en Frossenpind.

(en) **Frost** (af at fryse; jf. Bar-, Natte-, Rim-). f-fri; en F-knude, -vind; et F-vejr.

en **Frue** (jf. Borg-, Elle-, Enke-, Hav-, Hus-, Kammer-, Kloster-, Morgen-, foran Navne og Titler: Fru). et Fruekloster; F-noder, -nykker (Ft.); et Fruerbur, en F-hund, -lund, -pige, -stue. — et Fruentimmer (Ft. = Et.).

en **Frugt** (Ft. -er; jf. Brød-, Bælg-, Firlfold-, Flerfold-, Gjemme-, Have-, Kjærne-, Linse-, Livs-, Mark-, Rod-, Skaal-, Skal-, Spalte-, Sten-, Taffel-, Træ-, Vinge-, Vinterfrugt; Sydfrugt, Ft.). at bære, sætte F. at frugte (jf. be-), frugtbar (-hed, jf. u-). frugtesløs (-hed); frugtbringende, -bærende, -løs; en F-avl, -bund, -handel, -handler,

-have, -kjælder, -kjærne, -kniv, -knop, -knude, -kurv, -moder, -skaal, -skal, -suppe, -vin; et F-aar, -træ, -øje.

frugtsømmelig (-hed; jf. høj-; af Frugt = Livsfrugt; foræld. i Betydn. frugtbar).

en **Frýd** (u. Ft.; jf. fro; Hjærtens-, Skade-, Tusend-). at fryde, f. sig, frydelig. frydefuld, et F-raab.

en **Frygt** (u. Ft.; jf. Døds-, Guds-, Menneske-, Spøgelse-, Ære-). at have, nære F. for. at frygte (jf. be-), -frygtig (se gud-), frygtelig (-hed), frygtsom (-hed), frygtågtig (-hed). frygtløs (-hed).

en **Fryuse** (jf. Guld-, Silke-). frynset (To.).

at **fryse** (frós, frossen, -et, -ne). at f. om Fødderne, at f. til, inde. en Frysens, en Frysning. et Frysepunkt.

fræk (frækt, frække). en Frækhed.

en **Frænde** (jf. Aands-, Fæderne-, Moderne-, Sam-, Stamme-). et Frændskab. frændelos (-hed); en F-skam; et F-lag, -skifte, -stævne, -tab.

en **Frænke** (egl. en Frændkone, af Frænde).

en **Fro** (Ft. Frøer; jf. Klokke-, Løv-). en Frøbid (Plante).

et **Fro** (b. F. Frøet, Ft. = Et.; jf. Blomster-, Græs-, Hampe-, Have-, Hör-, Kanari-, Kløver-, Korn-, Mark-, Næb-, Orme-, Raps-, Træ-, Urte-). at sætte F., gaa i F. en Froavl, -kapsel, -kim, -uld; et F-blad, -gjemme, -hus, -korn.

en **Froken** (t.; Ft. -er; jf. Kammer-, Kloster-). et F-kloster.

at **frønnes**. frønnet (= trøsket).

en **Fuge** (jf. at føje; Hvælv-).

en **Fugl** (Ft. -e; jf. Brok-, Eder-, Gaard-, Galgen-, Gang-, Hav-, Honning-, Hus-, Hær-, Hønse-, Is-, Klatre-, Krams-, Lo-, Løbe-, Mark-, Nat-, Paa-, Paradis-, Rov-, Sang-, Selskabs-, Skov-, Skrige-, Smaa-, Sommer-, Spaa-, Spille-, Spotte-, Spurve-, Spøge-, Stand-, Storm-, Strand-, Strøg-, Stue-, Sump-, Svømme-, Sø-, Træk-, Ulykkes-, Ur-, Vade-, Vand-). en Fuglebøsse, -fangst-, -fjer, -flugt-, -fænger, -føde, -ham, -jagt, -konge, -kro, -kvidder, -lim, -mælk (Plante), -rede, -sang, -skydning, -stang, -unge; et F-bur, -glas, -græs,

-møg, -skarn, -skrig, -skræmsel, -træk, -vildt, -æg; f-let.
 at **fugte** (-ning). fugtig (-hed).
fål (= led, fæl). en Fulhed.
fuld, fuldt, fulde (jf. aand-, anger-, bjærg-, bred-, brøde-, byrde-, daad-, fare-, fejl-, fordoms-, fordrings-, form-, fryde-, følelses-, gaade-, galde-, glans-, grøde-, haab-, haabe-, hade-, harm-, hemmeligheds-, hensyns-, ild-, indsigt-, kjærne-, kjød-, klang-, klippe-, kraft-, kval-, kvalm-, laste-, liv-, lune-, løv-, malm-, mangel-, marv-, møje-, naade-, omsorgs-, onskabs-, pine-, pragt-, regn-, rædsels-, rænke-, saft-, sam-, samvittigheds-, sene-, sjæl-, skam-, skjæmte-, sky-, skygge-, slud-, smag-, smerte-, sorg-, spøge-, stjerne-, storm-, svige-, synde-, taage-, taare-, takt-, talent-, torne-, trøste-, udtryks-, under-, vaande-, vægt-, værdi-, ynde-, ærefuld; samt de uægte Ss. blis-, pak-, pladder-, plakat-, prop-, pære-, snyde-, sprøjtefuld). en f. Pung, en f. Mand, f. af noget, at gaa for fulde Sejl, til fulde, at gaa, tage for fulde, fuld vel, f. mange (digt.), en Sæk f., en Pose f. (jf. en Haand-, Mund-, Næv-, Ske-, Spadefuld, et Livfuld). fuldt (Bio., jf. lige-), f. og fast, at have f. op, ikke f. saa stor. fuld- stændig (-hed; jf. u-). fuld- baaren, (-nt, -ne; jfu-), -blodig (-hed), -blods (en F-hest), -god, -gyldig (-hed), -kommen (-nt, -ne; -hed [jf. Magt-]; jf. u-), -moden (-hed), -myndig (-hed), -rigget, -skreven, -spunden, -stegt, -støbt, -tallig (-hed, jf. u-), -tonende, -tro, -voxen, -vægtig; — at f-bringe, (-else), -byrde (-else), -ende (-else; jf. ufuldendt), -føre (-else), -komme (-else); — en F-kugle, -maane, -magt, -mægtig, -snude; F-søskende (Ft.).
 et **Fund** (Ft. = Et.; af at finde; jf. Grav-, Jord-, Mark-, Mose-, Paa-, Sam-). at gjøre et F.
 en **Funke** (t. = Gnist). at funkle (= tindre).
 en **Fure** (jf. Plov-, Sæd-, Tvær-, Vand-). at fure (jf. bred-, ormfuret).
 en **Furér**. en Furérskytte. — en **Farie**. fis (= hastig, foræld.). at fuse (jf. frem-, over-), at f. frem, ud. — en Fusentast (Ft. -er).

at **fuske** (jf. for-). en Fusker, et Fuskeri.
 et **Fut** (b. F. Futtet; Ft. = Et.). at futte, f. af.
 en **Fux** (Ft. -er; jf. Skole-, Sved-). **fy!** (Udro.). fy for Fanden!
 at **fyge** (-ede, -et og føg, -føgen, -et, -ne). et Fygevej.
 (en) **Fyld** (af fuld; jf. Dyne-, Pude-, Vej-).
 (en) **Fylde** (af fuld; jf. Bug-, Livs-, Magt-, Ord-, Rum-, Varmer-, Vægt-). fyldig (-hed; jf. vægt-).
 at **fylde** (fyldte, fyldt; af fuld; jf. op-, over-, udfylde; edderfyldt). at f. Aar, f. sig. en Fylding (jf. Dør-, Tvær-), en Fyldning (jf. Op-, Over-, Paa-, Ud-), et Fylderi. en Fyldebug, -bøtte, -hund, -kalk, -vom.
 (en) **Fyldest**. at gjøre F. (for), at faa, tage (fuld) F. af. at f-gjøre (-else).
 et **Fylke** (af Folk). at fylke, en Fylking (jf. Svine-).
Fyn. fynsk. en Fynbo.
 (en) **Fynd** med F. og Klem. fyn- dig (-hed).
 en **Fyr** (b. F. Fyrren, Ft. Fyrre; jf. Bjærg-, Busk-). en Fyrrekogle, -naal, -planke, -skov; et F-bord, -brænde, -træ.
 en **Fyr** (Ft. -e; jf. Frisk-, Spring-).
 et **Fyr** (Ft. = Et.; jf. Blink-, Blus-, Havne-, Lampe-, Linse-). et Fyrskib, -taarn; en F-mester.
Fyr (= Ild). F. og Flamme, at give F. at fyre (jf. af-), en Fyring, fyrig (-hed). en Fyrbøder, -sten, -stikke, -svamp, -værker; et F-bækken, -fad, -staal, -tøj, -værkeri, -væsen.
fyrre (Talo.) = fyrretyve (= firti).
 en **Fyrste** (jf. Fjerdings-, Stor-). en Fyrstinde, fyrstelig. en Fyrste- vælde; et F-hus; et Fyrsten- dømme.
 et **Fæ** (b. F. Fæet, Ft. = Et.; Be- tydn. Gods, Ejendom foræld., jf. Dane-, Liggende-, Tægte-). Folk og Fæ. fæisk. en Fædrift, -gang, -hund, -stald; et F-hoved, -hus, -mon (usædv.); F-haar (Ft.).
 et **Fæderne** (foræld., jf. Møderne; = Fædernearv; deraf Ss., ofte skrevne Fæderne-): en F-arv, -gaard, -jord, -tro; et F-gods, -hjem, -land, -sprog; F-frænder (Ft.); paa F-side.
Fædre (Ft. af Fader; jf. For-). et Fæderland (fs.-kjærlig [-hed], en F-historie, -ven), fæderlandsk.

at **fægte** (jf. an-, for-). en **Fægter** (jf. Næve-, Spil-), en **Fægtning** (jf. Hane-, Tyre-). en **Fægtekunst**, -mester, -skole.

fæl (= grim, styg, afskyelig). en **F-hed**.

(en) **Fæld** (af at falde; Lovudtr.; jf. Byg-). en **Fældende** (ogsaa **Fald-**), det er paa F.n med ham.

en **Fælde** (af at falde; jf. ¹Muse-, Rotte-, ²Vind-, ³et Tilfælde).

at **fælde**¹ (-ede, -et og fældte, fældt; egl. at lade falde; jf. bund-, dom-, nedfælde; lovfældt). at f. Blade, Fjedre, Haar, Takker, Tænder, Træer, Taarer, Spydet, et Dyr, en Fjende, en Dom; Vidnet fældede ham. en **Fældning**, -fældig (se af-, brøst-, byg-, drik-, lem-, sam-, til-). fældgammel; en **Fældetid**.

at **fælde**² (jf. ind-, sammen-). at f. Tøj i en Kjole, en Fjæl i en Væg, f. Tømmer sammen. en **Fælding** (det gik op i F.n).

en **Følge** (= en Hjulfølge). -fælget (se bred-, smal-).

en **Fælle** (jf. Aands-, Bord-, Drifts-, Forbunds-, Handels-, Hus-, Kalds-, Lege-, Menings-, Rejse-, Stands-, Tros-, Vaaben-, Ægte-).

en **Fælled** (Ft. -er; jf. Lamme-, Nørre-).

fælles (ubøj. To. og Bio.). at være f. om, have til f. med. et **Fælleskab**. en **F-forfatning**, -stat; et **F-bo**, -eje, -gods, -kjön, -møde, -navn, -sprog; **F-börn** (Ft.).

Fællig: at være i Fællig med en.

en **Fændrik** (Ft. Fændrikker).

at **fænge** (af at fange; jf. be-). fængbar (-hed), fængelig. et **Fæng-hul**, -krudt, -ror, en **F-hætte**.

en **-fænger** (se Fugle-, Grillen-, Rotte-, Styver-).

et **Fængsel** (Ft. Fængsler; jf. Gjælds-, Stats-). en **F.s-mur**, -præst, -straf. at fængsle (-ing), fængslende.

en **Færd** (u. Ft.; jf. Ad-, Brude-, Helte-, Herre-, Hjem-, Hær-, Jorde-, Kirke-, Kjöb-, Ledings-, Lig-, Med-, Orlogs-, Pilegrims-, Ret-, Sende-, Skam-, Sø-, Ting-, U-, Ud-, Vaaben-, Vel-, Volds-; et Folke-, Gjenfærd, Ft. = Et.). fra første F., at være, komme, give sig i F. med, være paa Færde. at færdes.

færdig¹ (jf. bil-, briste-, falde-, gifte-, græde-, hænge-, kamp-, rejse-, sejl-, slag-, styrte-, synke-, tigge-, ufærdig; at af-, for-, udfærdige). at blive, gjøre f., være f. med, til.

færdig² (jf. finger-, tunge-, vaaben-).

en f. Arbejder. en **Færdighed** (jf. Finger-, Haand-, Sprog-, Tunge-, Vaaben-).

-færdig³ (-hed; se bod-, hof-, il-, kunst-, let-, ret-, sand-, skiden-, spag-, stil-, tjenst-).

en **Færdsel** (u. Ft.; af at færdes; jf. Sam-, Vogn-). en **F.s-vej**.

en **Færge** (jf. Damp-, Træk-). at færge, en **Færgning**. en **Færgebaad**, -bro, -fart, -gaard, -lön, -mand, -pram, -smakke; et **F-løb**, -sted; **F-folk** (Ft.).

færre, **færrest**, se faa. de færreste.

en **Færredsvogn** (jf. en Færd, at færdes).

et **Fæste** (jf. Arve-, Fod-, Kaarde-, Livs-, Rod-, Sværd-). at slaa sit **F. løs**, **Borg og F.**, at faa en Gaard i **F.** en **Fæstensgave**, -ring, et **F-öl**; en **Fæsteafløsning**, -bonde, -gaard, -jord, -lov, -mand, -mø, -tvang; et **F-brev**, -gods, -hus; **F-penge** (Ft.); **f-ledig** (-hed).

at **fæste** (jf. be-, bort-, ed-, grund-, jord-, kors-, lov-, rod-, stad-, sted-). at f. noget med en Naal, et Söm, et Baand, en Lænke, at f. Rod, Rødder, f. Bo, f. et Tyende, en Gaard, et Hus, f. sig en Brud, f. sine Öjne el. Tanker paa, f. Lid til. at fæstne, en **Fæstning**¹ (jf. Haand-, Ind-), en **Fæster** (jf. Arve-, Gaard-).

en **Fæstning**² (jf. Grænse-; Borg og Fæste). en **F.s-grav**, -vold; et **F-arbejde**, -værk.

en **Fætter** (jf. Halv-). en lystig, snurrig **F.** et **Fætterskab**.

-fødde (af Fod, se fir-, hoved-, otte-, sex-; at forfødde).

at **føde**¹ (fødte, födt; jf. af-, gjen-, misføde; barne-, blind-, bonde-, død-, fri-, første-, ind-, kvinde-, liv-, med-, ny-, trälle-, tvilling-, ufødt). at fødes til Verden. en **Føden**, en **-föding** (se Ind-), en **-födnung**¹ (se Silde-, Van-). en **Fødeby**, -egn, -stavn; et **F-land**, -sted.

en **Føde** (jf. Aands-, Folke-, Fugle-, Hunde-, Kanon-, Orme-, Plante-, Ravne-, Själe-, Spalte-, Sulte-, Svine-). at føde² (jf. brød-, op-, sulteføde; hjemmefødt); en **-födnung**² (se Hjem-). et **Fødekorn**, -middel, -nød, **F-varer** (Ft.).

en **Fødsel** (Ft. Födsler; af at føde¹; jf. Barne-, Mis-, Van-). en **F.s-dag**, -fest, -hjælp, -hjælper, -stiftelse, -tang, -tid; et **F-aar**; **F-veer** (Ft.).

en **Føje** (u. Ft.; jf. beføjet). med, uden F., at falde til F.

at **føje** (jf. for-, sammen-, til-, ved-). at f. en (i noget), at f. sig (efter en), f. sine Ord. føjelig (-hed), en -føjning (se Led-, Ord-, Sammen-, Til-, Ved-), en -føjelse (se Til-).

føje (To. og Bio.; = ringe). en f. Tid, Stund.

at **føjte**. at f. om. en Føjten.

et **Føl** (b. F. Føllet; Ft. = Et.; jf. Hingst-, Hoppe-, Horse-, Æsel-). en Følhoppe, -tand.

at **føle** (fólte, fólt; jf. beføle; med-, selv-, ømfølende). at f. Smerte, Sorg, f. sig for, f. en paa Tænderne. følelig (-hed), en Følelse (f.s.-fuld; jf. Med-, Pligt-, Rets-, Selv-, Æres-), en Følen, et Føleri, følsom (-hed; jf. u-). en Følesans; et F-haar, -horn; følesløs (-hed).

at **følge** (fulgte, fulgt; jf. efter-, for-, med-, paa-). at f. paa, efter, med, f. et Raad, følgende, at følges ad. en -følger (se Efter-, For-, Tron-), følgelig (jf. selv-), følgeagtig (-hed), et Følgeskab. et Følgeblad, en F-seddel, -skrivelse, -svend, f-værdig.

en **Følge** (jf. Aar-, Alders-, Arve-, Ord-, Rang-, Selv-, Slægt-, Tids-, Tron-). i F. af, i F. Aftale, at have, faa, tage til F. følgerig, -rigtig (-hed), -stræng; en F-slutning, -sætning, -virkning.

et **Følge** (= Følgeskab; jf. Brude-, Hær-, Lig-, Rejse-). i F. med.

før (Fho., Bio. og Bno.). f. og efter,

hverken f. eller siden, f. mig, f. sin Død, f. Tiden, jo f., jo heller, f. end og førend.

för (jf. arbejds-, haard-, vaaben-, van-). en Førhed, förilig¹ (-hed). förlemmet.

at **före** (förte, fört; jf. af-, an-, bort-, fled-, for-, frem-, fuld-, gennem-, hen-, hjem-, i-, ind-, jævn-, med-, op-, over-, paa-, raad-, sammen-, til-, torv-, ud-, voldføre; guld-, krigs-, vandførende). at f. Skib, Bog, Regnskab, Krig, Ordet, det store Ord, en Hær, en Sag, en Samtale, f. en bag Lyset, f. en Dans op, f. med sig, f. sig op. (et) -för (se Med-), en Fören, en Førsel (Ft. Førsler; et F.s.-skib; jf. An- Gennem-, Hen-, Ind-, Op-, Over-, Raad-, Til-, Ud-, Vidne-, Vold-), en Førelse (jf. Bort-, Embeds-, For-, Frem-, Fuld-, Gjen-nem-, Hen-, Hjem-, I-, Ind-, Jævn-, Livs-, Op-, Over-, Paa-, Sammen-, Ud-), en Föring (jf. Af-, Bog-, Fled-, Sag-, Sejl-, Sprog-), -förilig² (se ud-), en Fører (jf. An-, Baad-, Banner-, Brude-, Delings-, For-, Forretnings-, Hær-, Ord-, Parti-, Regnskabs-, Sag-, Skibs-).

et **Före** (jf. Brud-, Dal-, Kane-, Maal-, Ski-, Skøjte-, Slæde-, Sne-, Sole-, Tve-, U-, Vinter-).

först (Bio., højeste Gr. af för; jf. aller-). f. paa Aaret, f. nu, f. og sidst, den, det, de første (Talo-), for det første, med det f. i Førstningen. førstkommande; førstefødt, en Førstefødselsret, en Førstegrede.

G.

at **gaa** (gaar, gik [foræld. og digt. Ft. ginge], gaaet [digt. gangen, -et-, -ne, at gange], gl. Bydef. gak! — jf. af-, an-, be-, for-, forbi-, fore-, fra-, frem-, gennem-, hen-, imøde-, ind-, med-, om-, over-, til-, ud-, und-, under-, vedgaa; omgaa; forbi-, fore-, ned-, nær-, om-, op-, tilbagegaaende; halvgaar; igaaet; bort-, for-, forbi-, haand-, heden-, overgangen). jeg gaar hjem, et gaaende Bud, han har gaaet en Mil, gaa din Vej! Tiden, Dagen, Møllen, Uret, Døren, Trommen, Posten, Rygtet, Ordet gaar,

Søen gaar højt, Vejen gaar lige frem, at g. løs, fri, i Seng, i Skole, i Kirke, i Selskab, paa Bal, i Vandet, i Ilden (for), i Frø, i Staa, itu, i Baglaas, i Borgen, i Forbøn, i Krig, paa Jagt, paa Rov, g. en i Møde, gaa i Rette med, g. i Svang, i Leje, i Lyset, g. til Grunde, til Bunds, til Bords, til Værks, g. Ærender, g. og drive, g. hen og gjøre Dumheder; hvad gaar der ad dig? Knappen, Farven, Bøssen, Skuddet er gaaet af, den Vare gaar godt af, han gik af som Kaptejn, det gaar (godt, aldrig) an,

- hvad gaar her for sig? at g. fra sit Ord, sin Tale, sig selv, Forstanden, g. i sig selv, der gik Ild i det, at g. meget igjennem, g. imellem, Dommen gik ham imod, at g. ind, g. ind paa, den Plan gik ind, der gaar meget med, Solen gaar ned, Vinden gaar om i Nord, hun gaar nu om og tigger, Døren gik op, det gik op for mig, det gaar lige op, Skaffet gik over, den Pine gaar snart over, det gaar over Skrævet, han gik over (til Fjenden), det er aldrig gaaet mig over før, at g. paa (lige løs paa), det gaar tit paa, saadan gik det til (saadan er det tilgaaet), der gaar for meget til, gaa til! det gaar tilbage for (med) ham, han gaar sjælden ud, Ilden, Lyset, den Plante er gaaet ud, det gaar ud over ham selv, Kvæget gaar ude om Dagen, Skibet gik under. — en -gaaen (se Ind-), en -gaaelse (se Forbi-, Fra-, Gjennem-, Imøde-, Ind-, Und-, Ved-), et -gaaende (se Dyb-, Vel-), -gaaelig (se und-).
- en **Gaade**. gaadefuld, en Gaadeskrift.
- i **Gaar** (jf. i For-, Overgaars). i G. Morges, Aftes, fra i G. Gaarsdagen.
- en **Gaard** (Ft. -e; jf. Aale-, Abild-, Ande-, Avls-, Bag-, Bager-, Bispe-, Bonde-, Borge-, Brygger-, Fasan-, Fattig-, For-, Fæderne, Færge-, Fæste-, Gjæstgiver-, Halv-, Hede-, Hel-, Herre-, Hov-, Humle-, Hunde-, Hønse-, Kaal-, Kanin-, Kirke-, Kjøbmands-, Klit-, Kloster-, Kongs-, Korn-, Lade-, Laxe-, Løve-, Mid-, Nabo-, Odels-, Orme-, Pile-, Post-, Præste-, Rosen-, Selvejer-, Skjær-, Slots-, Sol-, Sæde-, Udflytter-, Urte-, Vin-, Ø-, Øde-). at drage af Gaarde, tjene i Gaarde med, være gammel i Gaarde, en Gaardaal, -bo, -bruger, -bryder, -dør, -ejer, -fugl, -fæster, -hane, -hund, -kone, -mand, -nisse; et G-brug, -kjob, -salg; G-folk (Ft. = Gaardmandsfolk); en Gaardsfred, -karl, -lod, -plads, -ret, et G-rum.
- en **Gaas** (Ft. Gæs, Gæssene; jf. Brand-, Graa-, Grav-, Pjatte-, Ske-, Spring-, Trap-, Vild-). gaaset = gaaseagtig. en Gaasebank, -dreng, -fjer, -flok, -flue, -gang, -kraas, -lever, -pen, -pige, -ralle, -rede, -snak, -steg, -sti, -urt; et G-ben, -bryst, -dun, -fedt, -kjød, -skrig, -skrog; G-øjne (Ft.).
- et **Gáb** (Ft. = Et.; dog: paa vid Gab; jf. Aa-, Nagle-, Övn-, Skade-, Spy-, Ærme-). at staa i Gabet, at gabe (jf. for-), at glo og g., en Gaben. en Gabflab, g-flabet, -mundet; en Gabestok.
- en **Gad** (Ft. Gadde; = Brod). et Gaddebidsel.
- et **Gadbor** (egl. Gat-, af et Gat; jf. Næsebor). en G-finne.
- en **Gade** (jf. Adel-, Al-, Bold-, By-, Havne-, Hoved-, Kors-, Nørre-, Side-, Smaa-, Strand-, Sønder-, Tvær-, Vester-, Øster-). en Gadedreng, -dør, -fejer, -ild, -kamp, -lygte, -stryger, -tøjte, -tøs, -vise, -vægter; et G-hus, -hjørne, -kær, -lam, -skarn, -snavs, -sprog, -stænk, -stævne.
- en **Gaffel** (b. F. -en, Ft. Gaffler; jf. Aare-, Kjød-, Knap-, Net-, Stemme-, Stoppe-, Sølv-). en G-gren, -hjort, -mad, et G-sejl, -topsejl.
- gál** (egl. galen, af at gale; jf. binde-, halv-, mand-, orne-, pine-, rav-, splitter-, tyre-). en g. Mand, en g. Hund, gale Veje, at være g. efter, paa, det gaar gált, en Galning, en Galskab (jf. Dranker-). galhovedet, en Galmand (G.s Værk); et Galehus.
- (en) **Galde**. Gift og G. galdeagtig. en G-blære, -feber, -gang, -sten, -syge, -tarm; g-fuld, -grøn, -gul, -syg.
- en **Galdre**¹ (Hanplanten af Hamp, besl. m. gold). at galdre¹ (Hamp).
- en **Galdre**² (Ft. Galdre; Trolldom, egl. Tryllesang, af at gale). at galdre².
- at gale (-ede og gól, galet). at bande og g. et Gál (Ft. = Et.; jf. Hane-), en -gal (se Natter-), en Galen.
- en **Galease**. — en **Galéj**. en G-slave.
- galen** (Ft. galne, foræld. = gal). en Galenskab.
- en **Galge**. en Galgebakke; en Galgenfrist, -fugl.
- en **Galle** (en sygelig Udvæxt eller Hævelse, jf. Stengalle; i overf. Betýdn. en Bugle, f. Ex. paa en Rude). et Gallebær, en G-hvæps (og Gal-), en G-rude; en Galmyg, et G-æble.
- et **Galleri**. — en **Gallión**. en G.s-figur.
- en **Galóp** (= Firspring). i kort, strakt Galop. at galopere.

en **Galt** (Ft. -e; gildet Orne). en Galtetand (Plante).

en **Gam** (Ft. Gamme; = en Grib; forældet).

gammel (gammelt, gamle; jf. aar-, fjor-, fæld-, halv-, maaned-, nat-, vinter-, æld-). syv Aar g., et g.t Ord, i gamle Dage. en Gamling, gammeltagtig, -dags. en G-mand, -ost, -skat, -vin.

(et og en) **Gammen**. Fryd og G., Alvor og G. et Gammenskvad, -ord.

et **Gams** (Ft.=Et.). at gamse (usædv.). en **Gane**. et Ganeben, en Ganelyd.

en **Gang** (Ft. -e; jf. Aar-, Aare-, Ad-, Af-, Alter-, Anker-, Arve-, Axel-, Bersærke-, Blod-, Bort-, Bue-, By-, Bølge-, Fod-, Frem-, Fæ-, Gaase-, Galde-, Gjennem-, Grus-, Græs-, Have-, Heden-, Heste-, Hjem-, Holm-, Høre-, Ind-, Ir-, Is-, Kirke-, Kjel-, Kloster-, Kors-, Krebs-, Kreds-, Kringel-, Krinkel-, Kro-, Krøbbel-, Land-, Larve-, Ledig-, Lever-, Løbe-, Løn-, Med-, Mine-, Mod-, Munke-, Ned-, Nyre-, Offer-, Om-, Op-, Over-, Pas-, Pilegrims-, Plov-, Post-, Retter-, Saft-, Side-, Skole-, Skridt-, Skrue-, Slange-, Snegle-, Spasere-, Spindel-, Stodder-, Stol-, Ström-, Stue-, Style-, Svale-, Sø-, Søjle-, Taare-, Tanke-, Tigger-, Til-, Tilbage-, Tolle-, Træ-, Ud-, Under-, Vand-, Vel-, Vild-, Vægter-, Øre-). at komme, være, sætte i G., have sin G., faa Munden paa G., en G. (jf. engång), en G. imellem, en sjælden G., det var den G., én G. for alle, én G. er ingen G., hver G., Nye-, og anden G., hver tredje G., én ad Gangen, to Gange to, mange, flere Gange. gangbar (-hed). en Gangart, -bro, -dag, -dör, -fod, -fugl, -kone, -kurv, -sti, -vogn; et G-bræt, -hjul, -lod, -spil, -træ, -værk; G-klæder (Ft.).

at **gange** (digt. = gaa). en Ganger (jf. Gjen-; -gænger), en Gangerpilt. **ganske** (Bio.; — To. kun i Udtr. af g. Hjærte).

en **Gante**. at gantes (= fjase).

en **Garde** (= Livvagt; jf. Liv-). en Gardist, en Garder (en G-højde, -karl, et G-maal).

et **Gardin** (Ft. -er; = Forhæng, Omhæng, Sparlagen; jf. Rulle-, Træk-, Under-). en G-bøjle, -kappe, -præken, -stang.

et **Gärn** (Ft. = Et.; jf. Blaar-, Bom-

ulds-, Brodér-, Bund-, Fiske-, Fisker-, Hampe-, Hver-, Hör-, Jæger-, Kabel-, Kamél-, Laxe-, Makrel-, Rasmager-, Rende-, Ruse-, Sejl-, Silde-, Spole-, Stoppe-, Strikke-, Stut-, Takkel-, Tvist-, Tække-, Uld-). at vinde G., sætte G., have sine G. ude. en Garnhaspe, -maske, -rulle, -sætning, -tvinde, -vinde; et G-nögle.

at **garnére** (-ing). — en **Garnlön**.

at **garpe** (Ravnen, Kragen garper).

en **Gartner** (jf. Handels-, Slots-). et Gartneri.

at **garve**. en Garver (jf. Hvid-; en G-bark, -lud), en Garvning, et Garveri. et Garvestof, en G-syre.

en **Gas** (Ft. Gasser). en Gasart, -belysning, -brænder, -flamme, -lampe, -ledning, -lygte, -maaler, -mester; et G-blus, -rør, -værk; G-kul (Ft.).

en **Gasse** el. Gase (jf. Gaas; Havgasse).

en **Gast** (foræld. udenf. Søsrp.; jf. Kaper-, Svaber-, Svire-, Top-).

et **Gat** (Ft. Gatter; = Hul; jf. Ror-, Skiv-, Spy-; Kattegattet). -gattet (se plat-, rund-, spids-, om Skibes Agterstævn). et Gatbor (se Gad-).

en **Gave** (jf. give, begave; Aands-, Brude-, Fadder-, Fest-, Fæstens-, Huldre-, Jule-, Lære-, Markeds-, Minde-, Morgen-, Naade-, Natur-, Nyaars-, Op-, Penge-, Sjæle-, Spaadoms-, Tale-, Ud-, Venne-, Vugge-). Guds Gaver, sjældne Gaver, et Gavebrev; gavmild (-hed).

en **Gavl** (Ft. -e; jf. Brand-, Bræde-, Ende-, Hus-, Krum-, Side-, Spids-). paa vid G. en Gavlbænk, -mur, -væg; et G-spir, -tag, -vindue.

en og et **Gavn** (u. Ft.; jf. U-). at gjøre G., have G. af, til G., til Gavn, G.s Gjerning. at gavne, gavnlig (-hed), gavnløs, -rig, (et) G-træ, -tommer; en Gavnelyst.

en **Gavstriik** (-strikker). en Gavtyv.

ge- (tysk tonløs Forstavelse). et Gebét (= Omraade, Enemærke). at gebærde sig (= te sig), Gebærder (Ft. = Lader). gedigen (-nt, -ne; = ægte, ren). en Gehalt (= Malm, Værd). et Gehæng (= Sværdrem). et Gehör (= Øre, Ørenlyd). et Geled (-ledder; = Rad). et Gemak (-makker; = Sal). en Gemål (-inde; = Ægtemage). gemén (-hed; = lav, uhøvisk), et Geménskab. et Gemyt (-mytter; = Sind), gemytlig (-hed; = hyg-

- gelig). at geraade (= komme, falde). en Gesandt (= Sendebud, -mand, -færd; et G-skab). en Gesims (= Murbryn). geskæftig (-hed; = vims, travl). en Gevinst (= Vinding). et Gevær (= et Værge, et Vaaben; en G-ild, -prop, -salve; jf. Skyde-).
- en **Géd** (Ft. -er; jf. Sten-). en Gedeblad (Plante), -buk, -mælk; et G-haar, -kid, -skind.
- en **Gedehams** (en Hveps).
- gejl (t.). en Gejlhed.
- gejstlig (t.; jf. begejstre). en G-hed.
- en **General**. en G-inde. en G-bas, -stab.
- en **Gér** (= Spyd, se Aalegër).
- en **Gi** el. **Gie** (Soudtr.). en Giblok, -løber, et Gitov.
- gid** (af: Gud give det). g. det var saa vel!
- at **gide** (gád, gidt el. gidet). jeg gider ikke, jeg gad nok set den Mand.
- en **Gift**¹ (Ft. -er; af at give; jf. Af-, Ind-, Med-, Op-, Til-, Ud-, Vold-). giftig¹ (-hed; om Sæd, Jord).
- en **Gift**² (Ft. -e og -er; jf. at forgive, f-gifte; Flue-, For-, Mod-, Pest-, Rotte-, Slange-, Øgle-). G. og Galde. giftig² (-hed). en Giftblander (-ske), -blære, -brod, -plante, -slange, -snog, -tand, -tyde; et G-bæger, -mord.
- gift** (af at give; jf. ny-, u-). g. og hjemfaren. et Gifte, at gifte (jf. bort-), g. sig, giftes. giftefærdig, -syg; en G-lyst, -syge; G-tanker (Ft.); et Giftermaal.
- en **Gig** (Ft. Gigger).
- en **Gige** (Strængeleg).
- (en) **Gigt** (jf. Flyve-, Lænde-). en G-feber, -knude; (et) G-taft; G-smarter (Ft.); g-svag (-hed).
- gild** (jf. at gjælde; lov-, u-). g. og gjæv.
- et **Gilde** (jf. Barsel-, Bonde-, Bryllups-, Danse-, Drikke-, Høst-, Jule-, Karte-, Offer-, Pølse-, Rejse-, Rus-, Skytte-, Svire-, Æde-, Østers-; en Landgilde). at gjøre, holde G., være til G. (svare Landg., være i [Medlem af] et Skytteg.). et Gildeshus, en G-mad; en Gildebroder, -skraa.
- at **gilde** (jf. gold). en Gildning, en Gilder (jf. Heste-, Svine-), en Gilding.
- at **gilje** el. **gille** (= elske, bejle; foræld.).
- en **Gilling** (paa et Skib, i et Sejl). et **Gimmerlam** (modsat Væderlam).
- en **Gimpe**. at gimpe. en G-molle.
- (en) **Gips**. at gipse (-ning), en Gips. en Gipsafstøbning, et G-bjærg, -dække, -loft.
- en **Gir**. at gire (Soudtr.).
- en **Giráf** (Ft. Giraffer).
- en **Gisning** (= Formodning, af) at gisse (= gætte; nu kun i Søsproget); at g. (ogsaa gisne) Længde og Bredde.
- et **Gisp** (Ft. = Et.). at gispe, en Gisp.
- en **Gissel** (Ft. Gisler). at give Gisler.
- gisten** (-nt, -ne; = læk). at gistne (¹ Karret g.r.; ² at g. Brød).
- et **Gitter** (Ft. Gitre; jf. Fald-, Hjælm-, Ild-, Jærn-). at gitre (se til-).
- en Gitterdör, -port, -rust (Plante), et G-vindue, -værk.
- at **give** (gáv, given, -et, -ne; jf. af-, an-, be-, bort-, efter-, for-, fore-, gjen-, hen-, ind-, kloster-, løs-, med-, om-, op-, over-, pris-, sag-, til-, tilkjende-, ud-, under-, vold-, give; lov-, raadgivende; anger-, hen-, over-, undergiven). Gud give! at faa til giveende, at g. efter, at g. sig (tabt), at g. sig (af Smerte), at g. sig i Lag med, ud paa Rejse, g. sig Gud i Vold, Træet g.r. sig, det g.r. sig nok, Hunden gav Hals, han gav Kjøb, gode Ord, det gav et Sæt i ham, han g.r. den fornæmde, at g. en Rolle, at g. en Bold, et Sejl op, at g. sig ud for noget, g. noget ud for sandt, det er en given Sag, der gives mange Narre. en Giver (jf. An-, Gjæst-, Laan-, Lov-, Raad-, Sag-, Ud-), et -giveende (se Fore-), en -givning (se Lov-, Stemme-), en -givelse (se Af-, An-, Bort-, Efter-, Gjen-, Hen-, Ind-, Løs-, Med-, Om-, Op-, Over-, Pris-, Sag-, Til-, Tilkjende-, Ud-). (Jf. Gift¹.)
- et **Gjald** (Ft. = Et.). at gjalde (gjaldt og -ede, -et). at gjaldre.
- en **Gjedde** el. **Gjede**. en G-langst.
- at **gjemme** (-te, -t; jf. for-, over-). et Gjem (at give i G.), et Gjemme (jf. Brev-, Honning-, Stov-), en Gjemmer (jf. Stavn-, Taarn-), et Gjemsel (Ft. Gjemsler). en Gjemmefrugt, et G-sted.
- gjen-** (= Bio. igen): et Gjenbesøg. en G-bo. et G-brev (en Revers). en G-byrd. en G-daab. at g-drive (-else), g-drivelig (jf. uigjen-).

en G-døber. at g-finde (-else).
 en G-forening. at g-fortælle (-ing). et G-færd. at g-føde (-else). en G-ganger. at g-give (-else). en G-gjæld. at g-gjælde (-else). en G-hilsen. at g-indføre (-else). -indsætte (-else). et G-kald. at g-kalde (-else). g-kaldelig (jf. uigjen-). at g-kjende (-else). g-kjendelig (jf. uigjen-). en G-kjærlighed. et G-kjøb. en G-klang. at g-klinge. en G-komst. en G-lyd. at g-lyde. -løse (-ning). en G-løser. et G-minde. -mæle. en G-part. at g-se. g-sidig (-hed). et G-skin. -slag. at g-spejle (-ing). en G-stand (en G-s-form, g-løs; jf. Lære-, Natur-). g-stridig (-hed). et G-svar. et G-syn. at g-tage (-else). en G-tjeneste. et G-valg. en G-vej. at g-vinde (-else). en G-vördighed. at g-vælge.
gjen, gjennere, gjennest (usædv.). den gjenneste Vej. en Gjensti, -vej.
 at **gjenne** (af gjen = imod). at g. for **gjennem** (Fho. = igjennem). at g-arbejde (-else). g-bagt. at g-blade (-ning). -blæse. -bløde (-ning). -børe (-ing). et G-brud. at g-bryde (-ning). -bæve. -fare. en G-fart. at g-føre (-else). en G-førsel. at g-gaa. en G-gang. at g-grave (-ning). g-gribende. at g-hegle (-ing). en G-hugning. -kjørsel. at g-lede. -læse (-ning). et G-løb. at g-løbe. -pløje (-ning). -prygge (-ing). -regne (regne¹ og ²). -rejse. en G-rejse. at g-røde. g-rystet. at g-save (-ning). -se. -sejle (-ing). g-sigtig (-hed; jf. ui-). g-skaaret. at g-skue. -skyde (-ning). -skære (-ing). et G-snit. g-snitlig. -stegt. at g-stikke. -stinge. -stove. et G-syn. at g-syre (-ing). -søge (-ning). g-trukken. en G-træk. at g-trænge. g-trængende (jf. uigjennemtrængelig). at g-tænke (-ning). g-vaad. at g-vaage. g-varm. -vævet.
 en **Gjerning** (af at gjøre; jf. Embeds-, Haand-, Helte-, Hov-, Hus-, Ild-, Kjends-, Kjærligheds-, Kvinde-, Mis-, Pige-, Smaa-, U-, Vaades-, Vel-, Volds-). gjort G., paa forsk G., at ligge paa sine Gjærninger.

en G.s-mand (jf. Ild-), et G-ord, -sted.
gjerrig (jf. hævn-, nys-, penge-, rov-, ær-). en Gjerrighed.
 en **Gjörd** (Ft. -er; jf. Bug-, Liv-, Sadel-, Senge-, Tønde-). at gjorde (jf. om-).
 en **Gjæk** (Ft. Gjække; jf. Sommer-). at slaa Gjækken løs. at gjække, at gjækkes.
 en **Gjæld** (u. Ft.; jf. Aager-, Bog-, Brev-, Gjen-, Hjem-, I-, Klat-, Olden-, Op-, Pante-, Skade-, Smaa-, Spille-, Stats-, Vexel-, Æres-). gjældbunden. -fri; et Gjældsbevis, -brev, -fængsel, en G-sag. et **-gjæld** (Ft. = Et.; se Præste-).
 at **gjælde** (gjaldt, gjældt; jf. gjen-, undgjælde, -gjældte; paagjældende). at gaa og g. for, det gjælder om, gjøre (sig) gjældende, at gjældes (det gjælds, gjældtes ikke). en Gjældner.
 en **Gjælle** (Fiskegjælle). at gjælle (Fisk). en G-bue, -orm, -spalte; et G-blad, -laag.
 (en) **Gjær** (jf. Bund-, Hov-, Vin-, Øl-). at gjære, at gjæres, en Gjæring (at gaa, være i G.; et G.s-middel, -stof). en Gjærsvamp.
 en **Gjærd** (egl. = Gjærning, af at gjøre, kun i Talem.): at være i Gjærde.
gjærne (Bio.). heller end gjærne.
 en **Gjæst** (Ft. -er; jf. Bade-, Bord-, Bryllups-, Brønd-, Hæders-, Klub-, Kro-, Markeds-, Mølle-, Natte-, Skjænde-, Snylte-, Stam-). at byde, være til G. at gjæste, et Gjæsteri. gjæstfri (-hed), -mild (-hed); en G-giver (en G-gaard, et G-sted), et G-giveri; en Gjæsteret, -rolle, -seng, -stald, -stue, -ven; et G-bud, -kammer, -værelse.
glævn, gild og g. en Gjevhed.
 en **Gjævn** (egl. Gjörn, besl. m. at give). en G. fuld (foræld.). (at **gjo**, se at gø.)
 en **Gjög** (Ft. -e; jf. Horse-, Spytte-). en Gjögemad (Plante), -moder, -urt; (et) G-spyt.
 (et) **Gjög** (jf. gjögle (jf. fore-), en Gjöglen, en Gjögler (en G-bande), et Gjögleri. et Gjöglebillede, -spil, -syn.
 at **gjøre** (gjör, gjorde, gjört; jf. af-, bekendt-, blid-, blød-, delagtig-, efter-, fast-, for-, fri-, fyldst-, godt-, hellig-, herlig-, kund-, løs-, mangfoldig-, mulig-, om-, op-,

retfærdig-, saar-, salig-, tilintet-, ud-, virkeliggjøre; god-, tjenst-, velgjørende; af-, halv-, hjemme-, selv-, u-, ud-, velgjort). at g. vel, ilde, godt, ondt, g. klar, lyst, g. Bal, Barsel, Blæst, Bod, Bolig, rent Bord, Börn, Ed, Fallit, Falsk, Fyldest, Gavn, Gilde, Gjæld, Hus, Hø, Indbrud, Indførsel, Indkjøb, Indsigelse, Indtryk, Knuder, Kunster, Kvalm, Lykke, Lærred, Løjer, Malt, Modstand, Ophævelser, Oprør, Opsigt, Opstand, Optøjer, Ost, Penge, Regnskab, Ret og Skjel, Selskab, Skade, Spræl, Støj, Uret, Vej, Vers, Vind, Virkning, Vrøvl, Æg, store Øjne, g. Brud, Ende, Ild, Kaal, Krav, Paastand, Regning, Vold paa, g. Rede for, g. Mine til, g. Skaar i, g. én Følgeskab, Glæde, Selskab, Skam, Sorg, Ære, g. (meget) af en, g. noget ud af en Ting, g. Brug, Højtid, Nar, Væsen, Ære af, g. det af med en, hvor har du gjort af det? g. sig til af, g. sig til Nar, Tyv, g. sig vred, g. sig Haab om, g. sig Flid, Umage for (med), jeg kan ikke g. for (ved) det, det gjør ondt, det g. mig ondt, han g. det ikke længe, han har intet her at g., der er intet ved at g., jeg vil ikke have med ham (den Sag) at g., det er mig (meget) om at g.; drikke gjør han rigtig nok, traf du den? ja, jeg gjorde; sagde han noget? nej, han gjorde ikke. en Gjören (G. og Laden), en Gjörer (Ordets Gjørerere; jf. Malt-, Salig-, Vel-), en -gjöring (se Malt-, Ren-), en -gjörelse (af alle med göre ss. Udso. undtagen udgjøre; jf. Rede-), gjörilig (To., jf. med-, u-), gjörilig (foræld. Bio. = klart, tydelig). et Gjøremaal (= Forretning).

en **Gjørtler** (t.). et G-arbejde.
 en **Gjøs** (Søndtr.). Flag og G.
 glad (jf. himmel-, kiste-, livs-, sjæle-, u-), en g. Dag, et glad Ansigt, gladelig (Bio.).

et **Glam** (b. F. Glammet, Ft. = Et.; jf. Hunde-, Vaaben-). at glamme. et Glamhul.

at **glane** (= at glo).

en **Glans** (u. Ft.; jf. at glinse; Af-, Guld-, Helgen-, Jærn-, Malm-, Sol-, Spejl-, Spyd-, Straale-, Sølv-). glansfuld, -løs; et G-lys, -lærred, -papir.

et **Glar** (Ft. = Et.; foræld. og digt. = Glas). et Glarbjærg, en G-mester, G-øjne (Ft.).

et **Glas** (b. F. Glasset, Ft. = Et.; jf. Blomster-, Bly-, Brille-, Brænde-, Drikke-, Flint-, Forstørrelses-, Fugle-, Hål-, Kron-, Lampe-, Linse-, Log-, Marie-, Mælke-, Pægle-, Rude-, Snapse-, Sol-, Spejl-, Sylte-, Tavle-, Time-, Ur-, Vand-, Vejr-, Vin-, Vindues-, Øje-, Øl-). glasset, glasagtig, at glassere (-ing), en Glassur. glasgrøn, -klar, -øjet (Hest); en G-byg, -dør, -handel, -handler, -hvede, -hytte, -klokke, -kolbe, -perle, -puster, -skaal, -skive, -sliber, -tragt, -vædske, -væg; et G-hus, -kar, -maleri, -rør, -skaar, -skab, -værk, -øje; G-varer (Ft.).

glat (Ft. og b. F. glatte; jf. spejl-). at glatte, en Glated, en Glatning. glathaaret, -haget, -hudet, -raget, -sleben; en G-fil, -høvl, -is.

et **Glavind** (Ft. = Et.; digt.; egl. = Hugspyd, ofte urigtig brugt for Sværd).

(et) **Gled** (jf. at glide). at komme, faa paa Gled.

at **glemme** (-te, -t; jf. for-). at gaa ad (el. i) Glemme, at skrive noget i Glemmebogen, en Glemsel (u. Ft.), glemsom (-hed).

en **Glente** (en Rovfugl).

en **Glib** (Ft. -e; jf. Aale-). at glibe (Aal).

et **Glid** (med Foden). at glide (gléd, gleden, -et, -ne). en Glidebane, -flade.

en **Glime** (en Lysning i Siv og Krat).

en **Glimmer** (u. Ft.; jf. Jærn-). en G-blomst, -skifer; (et) G-sand. at glimre, glimrende; en Glimrelust.

et **Glimt** (Ft. = Et.; jf. Lyn-, Lys-, Sol-). at glimte, en Glimten.

at **glinse** (jf. Glans). glinsende.

glip (Bio.): at gaa g. af. at glippe¹ (det glippede for ham). en Glipgang, -sti.

at **glippe**² (med Øjnene).

at **glitte**. en Glitter, en Glitning.

at **glo** (glór, -ede, -et; rett. glode, glót; jf. be-, over-). gloende (Kul, Kugler, g. hed =) glohed.

en **Glorie** (jf. Helgen-).

en **Glose** (jf. Rand-, Spotte-). en G-bog, -kræmmer.

glubende, glubsk. en Glubskhed.

Gluffer (Ft.). Gluffer og Gloser.

en **Glug** (Ft. Glugger). et Glughul,
 en G-maaned (= Januar).
 en **Glut** (Ft. Glutter; jf. Patte-).
 en **Glæde** (af glad; jf. Jule-, Livs-,
 Moder-). Hjærtens G. at glæde,
 g. sig, glædes, glædelig, en Glæd-
 skab (foræld.). glædedrukken, -løs,
 -straalende; en Glædesdag, -rus;
 et G-blus, -budskab, -raab, -skrig,
 G-taarer (Ft.).
 en **Glød** (Ft. -er; jf. at glo; Bly-,
 Brænde-, Kul-, Sølv-, Torve-).
 at gløde (jf. op-, ud-), glødende
 (jf. hvid-, rød-), en Glødning (jf.
 Rød-). en Glødhed.
 at **gnadre** (= gnave¹, knurre).
 at **gnalle** (af at gnave²). en Gnalling.
 at **gnaske**. en Gnasken, et Gnaskeri.
 (et) **Gnav**¹. at spille G. en Gnav-
 brik, -pose, et G-spil.
 et **Gnav**². et gammelt G. at **gnave**¹
 (gaa og g.) = være gnaven (-nt,
 -ne; -hed).
 at **gnave**² (-ede, -et, gl. Fortid gnóv;
 jf. af-, rod-, sønder-). en Gnaven,
 en Gnaver. en Gnavetand.
 en **Gnib** el. **Gnibe** (= en Odde).
 et **Gnild** (Ft. Gnidder; Luseæg).
 gnidret¹.
 at **gnilde** (gnéd, gneden, -et, -ne; jf.
 ind-). en Gnidning, en Tænders
 Gnidsel.
 at **gnidre**. en gnidret² Skrift.
gnidsk. en Gnidskhed.
 at **gnie** (paa Skillingen). en Gnier
 (g-agtig), et Gnieri. en Gniepind.
 at **gnikke** (Øjnene; af at gnide).
 en **Gnist** (Ft. -er; jf. Ild-, Ilds-, Livs-).
 at gnistre.
 at **gnubbe** (= at gnide). at g. sig.
 et **Gny** (b. F. Gnyet, Ft. = Et.; jf.
 Vaaben-). at gny (gnýr, -ede, -et;
 rett. gnyde, gnyt).
 at **gnægge** (om Heste). en Gnæggen.
gód (godt, góde; jf. bedre, bedst; al-,
 eje-, frede-, fuld-, jæv-, mellem-,
 selv-, tosse-, æt-). Hjærtens god,
 god Aften, Dag, Morgen, Nat!
 godt Folk, det er godt Vejr (en
 Godtvejrdsdag), det er godt Kjob
 (godtkjops, ubøj. To.), at have,
 komme, gjøre til gode, holde en
 noget til gode, et Gode, en God-
 hed (jf. Al-, Eje-, Selv-, Tosse-);
 godt (Bio.), han har det g., det
 er g. gjort, det kan g. være; et
 Godtbefindende, at godtgjøre
 (-else). — godtdædig (-hed), -gjør-
 rende (-enhed) -hjaert, -hjaertig,
 -lidende (-enhed), -modig (-hed),

-troende (-enhed), -villig (-hed);
 at g-kjende (-else).
 et **Gods** (Ft. -er; af god; jf. Arve-,
 Blandings-, Bytte-, Bønder-, Far-,
 Flytte-, Fragt-, Fæderne-, Fælles-,
 Fæste-, Grav-, Gribs-, Hitte-, Jorde-,
 Kjøbe-, Kron-, Land-, Lens-, Mel-
 lem-, Middel-, Moderne-, Pak-,
 Pante-, Post-, Pris-, Raps-, Rejse-,
 Rytter-, Rover-, Skibs-, Smug-,
 Stam-, Strandings-, Strø-, Styk-,
 Støbe-, Vrag-). staaende og løbende
 G. (Soudtr.). en Godsejer, -for-
 valter, -vogn; et G-tog.
gold. en Goldamme, -ko; et G-ax,
 -korn.
 en **Gople** (et Bløddyr).
Goter (jf. Vest-, Øst-). gotisk. —
 Gotland = Gulland.
 at **gotte** sig (af god).
graa (graat, b. F. og Ft. graa; jf.
 abild-, aske-, blaa-, hvid-, is-, lyse-,
 muse-, mørke-, staa-, sten-, solv-,
 ulve-). graaagtig, at graane.
 graagrøn, -haaret, -haerdet, -skjæg-
 get, -sprængt, -spættet, -stribet,
 -øjet; en G-and, -broder, -gaas,
 -irisk, -maage, -nakke, -pil, -pære,
 -sej, -siken, -skimmel, -skjæg,
 -spurv, -sten, -vakke; et G-værk.
 en **Gråd** (u. Ft.; jf. at græde; Krampe-).
 graadkvalt, -løs.
graadig. en Graadighed.
 en **Grád** (Ft. -er; jf. Bredde-, Doktor-,
 Kulde-, Længde-, Varme-). i høj,
 højeste, ringe G. gradvis (Bio.),
 at grade, en Gradning. en Grad-
 bue, -bøjning, -maaling, -stok; et
 G-maal.
gram (gramt, gramme). g. i Hu.
 et **Gram** (Ft. Grammer; Vægtdeel =
 5/16 Pund).
 et **Grams** (Ft. = Et.). kaste i G. at
 gramse.
 en **Graa** (Ft. Gráner; jf. Hvid-, Rød-,
 Ædel-). en Grankogle, -raft, -skov;
 et G-bad, -bar, -træ.
 en **Granát** (Ft. -er; jf. Haand-). et
 G-æble.
grand (To.; = fin; foræld.). grandt
 (Bio.; at se, høre g.). grandgivelig
 (Bio.).
 et **Grand** (Ft. = Et.; jf. Sol-, Støv-).
 et lille G., ikke et G., det mind-
 ste G.
 en **Grande** (= Nabo). et Grandelag,
 -møde, -stævne.
 en **Granit** (= Graa-, Kampesten). et
 G-bjærg, -fjæld.
 at **granske** (af To. grand; jf. ud-). en

- Gransker, en Granskning (jf. Historie-, Natur-, Old-, Sprog-).
- grassát** (Bio.): at løbe g. — at grasse.
- en **Gráv** (Ft. -e; jf. Dige-, Fæstnings-, Grus-, Helgen-, Kalk-, Kæmpe-, Ler-, Løbe-, Maste-, Mergel-, Ræve-, Sand-, Skanse-, Slots-, Stads-, Tørve-, Ulve-, Vand-, Vold-). den hellige G., at lægge en i Graven. en Gravand, -fred, -gaas, -hule, -hvælving, -høj, -krans, -skik, -skrift, -so, -sten, -urne; et G-fund, -gods, -kammer, -kurs, -minde, -mæle, -sted, -øl; at g-lægge (-ning).
- at **grave** (gróv og -ede, -et; jf. af-, be-, gennem-, ind-, kuld-, ned-, op-, ud-, under-). en Graver (jf. Aadsel-, Brønd-, Dige-, Grøfte-, Guld-, Kul-, Mine-, Over-, Sand-, Skanse-, Skatte-, Under-), en Gravning (jf. Af-, Brønd-, Dige-, Gennem-, Grøfte-, Guld-, Ind-, Kul-, Kuld-, Mine-, Ned-, Op-, Sand-, Skanse-, Skatte-, Ud-), en -gravelse (se Be-, Under-). en Gravrust, -stikke.
- en **Gréb** (Ft. -e; af at gribe; jf. Møg-).
- et **Gréb** (Ft. = Et.; af at gribe; jf. Aare-, An-, Be-, Dör-, Fejl-, Haand-, Ind-, Kunst-, Mis-, Over-, Plov-). at have (et godt) G. paa noget.
- en **Grén** (Ft. -e; jf. Anker-, Blomster-, Bøge-, Ege-, Gaffel-, Hoved-, Kunst-, Nerve-, Olje-, Palme-, Rosen-, Side-, Sprog-, Vidje-). en G. af en Familie, en Sygdom, at komme paa en grøn G. grenet (jf. tre-, tve-), at grene sig (jf. for-), en -grening (se For-). (et) Grenebrænde.
- en **Greve** (foran Navne: Grev; jf. Dig-, Land-, Lens-, Maj-, Mark-). en Grevinde, grevelig, et Grevskab. et Grevebarn, en G-krone, -stand.
- Grever** (Ft., se Fætte-, Tælle-).
- en **Grib** (Ft. Gribbe, Fugl; jf. Aadsel-, Lamme-).
- en **Gribbenille**.
- at **gribe** (gréb, greben, -et, -ne; jf. an-, be-, for-, fore-, paa gribe; hjerte-greben). at g. fat paa, g. ind i, g. om sig, g. til. gribende (jf. an-, gennem-, hjerte-, ind-, over-), en -gribelse (se Be-, For-, Fore-, Paa-), en Griben (jf. Ind-), gribe-lig (jf. be-, haand-). en Gribetang; (et) Gribsgods, en G-jord (foræld.).
- gridsk** (jf. penge-). en Gridskhed.
- en **Grif** (Ft. Griffer; Fabeldyr).
- en og et **Griffel** (Ft. Grifler). en G-støtte.
- en **Grille** (jf. Flyve-). en Grillen-fænger, et G-fænger.
- grim** (grimt, grimme). en Grimhed, en Grimrian.
- en **Grime** (jf. Ræ-). at grime, grimet (jf. rød-, sort-). et Grime-skaft, -tøj.
- et **Grin** (Ft. = Et.). at grine, grin-agtig (-hed). en Grinebider.
- en **Gris** (Ft. -e; jf. Mælke-, Olden-, Orne-, Patte-, Savle-, Smaa-, So-, Stege-, Stue-). griset, at grise (sig til), et Griseri. en Griseso, -sylte, G-tær el. -tær (Ft.).
- en **Grissel** (Ft. Grisler, = Skydsel).
- at **gro** (grór, -ede, -et, rett. grode, grót; jf. be-, græs-, ind-, lyng-, mos-, over-, rør-, selv-, skov-, tilgroet el. -grot). en Groning.
- en **Grosserer**. — en **Grotte**.
- grov**, groft, grove, groft (Bio.), grovelig (Bio.), en Grovhed. grov-kornet, -lemmet, -malet, -skaaren, -traadet; en G-fil, -smed, et G-brød.
- en **Gru** (u. Ft.). at grue (gruer, -ede, -et). gruelig (-hed), grusom (-hed), gruopvækkende.
- Gru**: at ligge, sidde paa G. (jf. næse-grus).
- at **grubbe** (Korn). en Grubning. et Grubbegryn, -mel, -værk.
- en **Grube** (jf. Grav, Grøft; Bly-, Fald-, Flad-, Guld-, Kalk-, Kul-, Malm-, Salpeter-, Salt-, Stenkuls-, Solv-, Tin-). en Grubedrift, et G-vand, -værk.
- at **gruble**. en Grubler, en Grublen, et Grubleri.
- (et) **Grud** (= Grus; jf. Gryde, grutte).
- en **Grue** (jf. Arne-). en Grueskjedel.
- grum** (grumt, grumme). grumme (Bio.), en Grumhed.
- (et) **Grums** (jf. Kaffe-). grumset.
- en **Grund** (Ft. -e; jf. Af-, Anker-, Bag-, Bevis-, Fiske-, For-, Guld-, Klippe-, Land-, Ler-, Mellem-, Mod-, Mose-, Mudder-, Pæle-, Rets-, Sand-, Skin-, Sten-, Solv-, Trøste-). i Grunden, i Bund og G., paa G. af, fra Grunden af, at gaa, komme, løbe, staa paa G., at gaa til Grunde. grundfalsk, -fast, -forskjellig, -lærd, -løs (-hed), -muret, -ærlig; at g-forbedre (-ing), -fæste (-else), -lægge (-else, -ning), -støde (-ning); en G-aarsag, -anskuelse, -bemærkelse, -betydning, -del, -ejendom, -ejer, -farve, -fisk, -flade, -form,

-is, -kraft, -linje, -lov (et G.s-brud, en G-dag), -lyd, -mur, -pille, -plan, -regel, -skat, -skrift, -sten, -sætning, -tanke, -taxt, -tegning, -text, -tone, -vinkel, -vold, -vægt; et G-begreb, -billede, -fæste, -lag, -ord, -præg, -rids, -skud, -sprog, -stof, -tal, -tov, -træk, -vand, -værk, -æmne.

grund, grundt (Farvand).

at **grunde** (jf. be-, ud-). at g. et Hus, en Klage, g. paa noget, g. sig paa; grundet (jf. u-).

grundig. en Grundighed.

en **Grundling** (en Grundfisk).

Grunker (Ft.; = Pengedynger). at have G.

en **Gruppe** (jf. Stjerne-, Træ-). at staa i G.

(et) **Grus** (jf. Grud; Mur-, Nyre-, Strand-). at gruse (-ning). gruslagt; en G-banke, -gang, -grav, -harpe, -jord, -vej; et G-lag.

grusom, se en Gru.

at **grutte** (af Grud). at g. Korn.

et **Gry** (b. F. Gryet; jf. Dag-, Morgen-). i Gry og Kvæld. at gry (grýr, -ede, -et; rett. gryde, grýt), Dagen gryr = det g. ad Dag.

en **Gryde** (jf. Grud; Davre-, Grød-, Ild-, Jærn-, Jætte-, Kjød-, Ler-, Mad-, Stege-, Suppe-). en G-fod, -krog, -malm, -ovn, -ske, -steg, -sten, -støber; et G-laag.

et **Gryn** (Ft. = Et.; jf. Byg, Havre-, Hvede-, Manna-, Perle-, Risen-, Rulle-, Sago-, Sigte-; en [Per] Nittengryn). grynet. en Gryn-bøtte, -handel, -handler, -mølle, -møller, -pølse, -suppe.

et **Grynt** (Ft. = Et.). at grynte, en Grynten.

at **græde** (græd, grædt; jf. Graad; begræde, forgrædt). en Græden. grædefærdig, -nem, -vorn; en G-kvinde, -pil.

at **græmme** sig (af gram). at græmmes, en Græmmelse.

en **Grænse** (jf. Alders-, Land-, Rigs-, Tids-, Told-, Træ-, Væxt-, Yder-). at grænse (jf. af-, begrænse; tilgrænsende). en Grænseby, -egn, -fæstning, -linje, -pæl, -vagt, -vold; et G-hegn, -land, -skjel; g-løs.

et **Græs** (b. F. Græsset, Ft. Græsser = Græsarter; jf. Aale-, Baar-, Bæver-, Eng-, Halv-, Hjærte-, Hunde-, Hvene-, Knop-, Kvik-, Kær-, Marsk-, Mose-, Raj-, Rap-, Sand-, Sene-, Siv-, Skav-, Skov-, Star-, Stær-

Sylt-, Tudse-, Tue-, U-). at gaa paa G., slaa G., have Penge som G., bide i Græsset, at græsse (jf. af-), en Græsning (jf. Efter-, Kvæg-, Ævred-). en Græsart, -bleg, -bænk, -eng, -enke, -gang, -halm, -holm, -hoppe, -mark, -mælk, -mølle, -plet, -rytter, -side, -slette, -torv, -væxt; et G-foder, -frø, -kar, -land, -smør, -straa græsblød, -groet (-grot), -grön, -rig, -ædende.

græsk. paa Græsk (= g. Sprog). en Græker, Grækenland.

græsselig (t., = gruelig, gyselig).

grættien (-nt, -ne; af at græde; = grædevorn).

en **Grævling** (af Grav, grave). en Grævlingehund.

en **Gröd** (u. Ft.; jf. Barsel-, Byg-, Fløjels-, Fnise-, Havre-, Jule-, Mandel-, Mel-, Mælke-, Pande-, Risen-, Rød-, Smør-, Stikkelsbær-, Sød-, Vand-, Æble-, Ølle-). grødet, grødagtig. en Grødgrøde, -ske; et G-fad, -hoved; g-mundet.

en **Grøde** (af at gro; jf. Aars-, Af-, Første-). at grødes. grødefuld (-hed), en G-tid, et G-vejr.

en **Grøft** (Ft. -er; jf. Mudder-, Skjel-, Vand-, Vej-, Vold-). at grøfte (jf. af-, ind-), en Grøftning. en Grøftegraver, -vold; (et) G-vand.

grön (grönt, grönne; jf. blaa-, flaske-, galde-, graa-, græs-, gul-, lyse-, løg-, løv-, mellem-, mørke-, saft-, sissen-, siv-, spinat-, sø-, vaar-, vinter-). grönagtig, grönlig, at grönnes, en Grönning. (et) Grön-sel = (et) Grönt (jf. Spansk-, Vinter-; en G-handel, men en Grön-kone). grön-gul, -klædt, -saltet, -spættet; en G-irisk (Fugl), -jord, -kaal, -sissen (Fugl), -spætte (Fugl), -svær, -vej; et G-foder; G-ærter (Ft.).

Grönland. g-landsk, en G-lænder (-inde). en Grönlandsfarer.

en **Grönskoldag**.

en **Gubbe** (= en Olding).

Gud, en Gud (Ft. -er; jf. Af-, Halv-, Hav-, Hus-, Krigs-, Over-, Skov-, Skyts-, Sol-, Under-; at forgude). G. Fader, G. give! G. naade ham! G. ske Lov! Guds Fred! et G.s Barn, Ord, de ti Guds Bud, at gaa til G.s Bord, f. G.s Skyld, et G.s Under, en G.s Lykke, et G.s Vejr. en Guddom (et G.s-ord), guddømmelig (-hed), gudelig (-hed; jf. u-); en Gudinde (jf.

Sang-). et Guldarn, en G-datter, -fader, -moder, -søn, G-søskende (Ft.); g-frýgtig (-hed), -hengiven (-hed), -løs (-hed); en Gudelære, -verden; et G-barn, -liv, -sagn; en Gudsbespottelse, -bevidsthed, -dyrkelse, -foragter, -fornægter (-else), -frygt, -tjeneste; et G-hus; g-be-spottelig, -forgaaen, -forladt, -jæmmerlig.

gul (jf. bleg-, brand-, brun-, citron-, galde-, grøn-, guld-, honning-, hvid-, lyse-, mørke-, okker-, rust-, rød-, safran-, straa-, sovl-, vox-, ægge-). at gulne, gulnes, gullig, gulagtig, gulbrun, -grøn, -haaret, -sottig; en G-sot, -spurv; en Gulerod.

(et) **Guld** (jf. Blad-, Bog-, Dukat-, Flitter-, Hoved-). tro som G., G. og grønne Skove. guldbæmmet, -bunden, -farvet, -førende, -gul, -holdig (-hed), -rig, -syet (-syt), -virket; en G-aare, -alder, -barre, -bille, -daase, -dyng, -fisk, -frynse, -glans, -graver, -grube, -grund, -gylden, -harpe, -hjelms, -kalv, -kam, -kjæde, -klump, -knap, -krone, -kyst, -mager, -malin, -mine, -mønt, -naal, -prøve, -rand, -regn (Busk), -ring, -skilling, -slager, -smed, -stol, -strib, -tand, -traad, -tresse, -tryk, -trækker, -tørst, -vasker, -vaskning, -vægt; et G-baad, -blad, -blik, -bryllup, -bæger, -kar, -korn, -kors, -land, -læder, -mor, -papir, -sand, -smykke, -snit, -spænde, -stykke, -støv, -ur, -æble; G-penge, -sager, -slakker (Ft.).

(et) **Gulp**, at gulpe, se Gylp, at gylpe.)

et **Gulv** (Ft. -e; jf. Bræde-, Danse-, Fjælle-, Flise-, Kirke-, Ler-, Lo-, Marmor-, Mellem-, Parket-, Sten-, Stue-). at gulve (Korn). en Gulvfjæl, -flise, -klud, -maatte, -skruppe; et G-sand, -tæppe; G-bræder (Ft.).

at **gumle** (af Gumme). en Gumler.

en **Gumme** (Tandgumme).

(en) **Gumml**, en G-gut, -lak, et G-plaster, -vand.

en **Gump** (Ft. -e og -er). en G-høne; et Gumpestykke.

at **gumpe** (jf. gimpe). en Gumpekarre.

en **Gunge** (= en Hængesæg).

at **gungre**, en Gungren.

en **Gunst** (u. Ft.; jf. Folke-, Herre-, Hof-, Kvinde-, Mis-, U-). gunstig (jf. u-; at begunstige). en Gunstbevisning.

at **gurgle** (Halsen). (et) Gurglevand. en **Guse** (se Hav-). gusten (-nt, -ne). en Gustenhed.

et **Gut** (Ft. Gutter). en rask G.

en **Gyde** (= et smalt Stræde).

at **gyde** (gód, gydt; jf. ind-, over-, paa-, ud-). en -gyder (se Ord-), en -gydning (se Over-, Paa-), en -gydelse (se Ud-).

gylden (-nt, -ne; af Guld; jf. at forgylde). en G-lak (Blomst); et G-aar, -stykke, -tal, -vand.

en **Gylden** (Ft. = Et.; fremmed Mønt; jf. Guld-, Tusend-).

gyldig (jf. at gjælde; al-, almen-, fuld-, lige-, lov-, rets-, selv-, u-). en Gyldighed (jf. de ved To. angivne Ss.).

et **Gylp** (Ft. = Et.). at gylpe (jf. op-), en Gylpning (jf. Op-).

en **Gymnastik** (b. F. -stikken; Legemsøvelse). gymnastisk.

at **gyng**, en Gyng (jf. Kaste-), en Gyngen, et Gyngbræt, en G-hest, -stol, -tur.

et **Gýs** (Ft. = Et.; jf. Feber-). at **gyse** (gós og gýste, gýst), en Gysen (jf. Kulde-), en Gysning (jf. Kulde-), gyselig (-hed).

en **Gyvel** (Plante). (et) Gyvelris.

en **Gænge** (jf. Skrue-, Vugge-). Retten skal have sin G.

en **-gænger** (af Gang; se Dobbelt-, Fod-, For-, Kirke-, Kost-, Ledig-, Løs-, Parti-, Pas-, Ror-, Saale-, Stylte-, Sövn-, Taa-). en **-gængerske** (se For-, Sövn-), et **-gænger** (se Løs-), en **-gængelse** (se Om-). **-gængelig** (se for-, om-, til-).

gæugs (gængse; af Gang; jf. bryst-).

et **Gærde** (af Gaard; jf. Have-, Hoved-, Pile-, Ris-, Sten-, Tand-, Tjørne-). at **gærde** (jf. ind-, om-), et **Gærd** (G-ris, Ft.). en **Gærdesmutte**, -snerle, -stage, -staver, -stænte, -vikke; et G-brud, -skjel.

at **gætte** (af Gaade). en **Gætten**, en **Gætning**, et **Gætteri**. (et) **Gætteværk**.

en **Gæsling** (af en Gaas).

at **gø** (gór, -ede, -et; rett. gode, gót).

en **Gøen** (jf. Hunde-).

at **gøde** (egl. at gjøre god). en **Gødning** (jf. Ben-, Heste-, Stald-), en **Gødsel**, en **Gødske**, at **gødske** (-ning), en **Gødekalv**, et G-svin (= Fede-; foræld.).

Gøter (Ft.). Gøtlandene (Vester-, Øster-, i Sverige).

H.

hal! habá! (Udraabsord.)

en **Haa** (Ft. Haaer; en Hajfisk). et Haaskind.

et **Haab** (sjæld. Ft. = Et.; jf. Mis-). at haabe (jf. Forhaabning). haabefuld (-hed); haabfuld (-hed), -løs (-hed).

et **Haad** (foræld. = Haan). et Haadingsnavn, -ord, en H-viv.

en **Haan** (u. Ft.). at haane (jf. for-), en Haanhed, haanlig, haant (Bio., at lade h. om). en Haanlatter; et Haansord.

en **Haand** (Ft. Hænder; jf. Barne-, Broder-, Fjende-, For-, Konge-, Kvinde-, Mellem-, Menneske-, Mester-, Morder-, Over-, Tyve-, Vennehaand; Bag-, For-, Mellemhaanden). H. og Mund, Hals og H., H. i H., fra H. til H., paa fri, egen, første, anden, rede, højre, venstre H., at skrive en god H., at lægge H. paa, at holde sin H. over, at slaa Haanden af en, at have, være for (el. ved) H., gaa (rask) fra H., langt fra H., at give paa H., under H. (men: efterhåanden, Bio.), at gaa en til Haande (gl. Ef. Ft.), at komme af Hænde (gl. Hf. Et.), at faa, have, komme i H. (jf. Ihændehaver), til H. -haandet (se kejt-, rund-; jf. -hændet, -hændig), -haands (se over-). haandfaet (Pant), -fast (-hed), -gangen, gribelig (-hed), -løs, -skreven, -stor; at h-hæve (-else); en H-balde, -bevægelse, -bog, -flade, -fuld (Ft. -e), -færdighed, -fæstning, -gjerning, -granat, -hest, -kraft, -kværn, -langer, -linning, -lygte, -ordbog, -rod, -sav, -skrift, -skrivelse, -skriver, -slynge, -spage, -spiger, -sprøjte, -sten, -tegning, -ten, -tvæt, -vogn, -værker, -øxe; et H-arbejde, -blad, -fang, -gemæng, -greb, -jærn, -klap, -klæde, -kort, -kys, -led, -lin, -lod, -pant, -skrift, -slag, -spind, -tag, -tryk, -vaaben, -værk (h.s.-mæssig, en H-mand, -mester, -svend; et H-lav; H-folk, Ft.); Haandkort, -penge (Ft.); et Haandelag, en H-vending; h-løs (foræld.); en Haandsbred, -oprækning, -paalæggelse, -rækning.

et **Haande** (= et lille Kar).

Haande (= Slags; Ft., egl. Ef. Ft. af Haand). alle, flere, mange H.

at **haandtere**, en Haandtering.

et **Haar** (Ft. = Et.; jf. Bag-, Bæver-, Fimre-, For-, Fæ-, Føle-, Hare-, Heste-, Hoved-, Kamel-, Knur-, Krus-, Krøl-, Nakke-, Neger-, Næse-, Pande-, Pensel-, Pur-, Skjæg-, Sky-, Vand-, Øjen-, Øren-). lige paa et H., ikke et H. bedre, at have H. paa Tænderne, trække ved Haarene, ligge i Haarene paa hinanden. at haare, haaret (jf. busk-, dun-, filt-, glat-, graa-, gul-, hvid-, klat-, kort-, krus-, krøl-, lang-, lys-, mørk-, pensel-, rand-, ru-, rød-, sort-, stak-, strid-, tyk-, tynd-). en Haarbund, -børste, -dug (en og et), -dusk, -farve, -fletning, -hvirvel, -kløver, -lok, -naal, -olje, -pensel, -pil, -pisk, -pung, -pynt, -ring, -rod, -si, -side, -sigte, -sime, -skilning, -skjorte, -skærer, -top, -tot, -væxt; et H-baand, -kar, -kloveri, -rør, -skjel (= skilning), H-skæl (Ft., Skæl i Haar); h-fin, -rig, -trukken; — en Haarsbred.

háard (jf. flint-, jærn-, staa-, sten-). en h. Hals, Hund, Skæbne, haarde Ord, et haardt Liv, at sætte haardt imod haardt. haardt (Bio., at sove h., straffe h., det holdt h., at trænge h. til), haardelig (Bio.), en Haardhed. haardfør (-hed), -hjørtet (-hed), -hudet (-hed), -hændet (-hed); -kogt, -mundet (-hed), -nakket (-nakkenhed), -sindet, -skallet; en Haardbund (en H.s-eng, et H-hø), en H- (el. Haarde-) knude, et H-staal.

et **Had** (u. Ft.; jf. Kvinde-, Menneske-, Parti-, Præste-). at lægge for H., at bære H. til. at hade (jf. forhad), en Hader (jf. Kvinde-, Præste-), hadsk (-hed). hadefuld (-hed).

en **Hage**¹ (jf. Anker-, Baads-, Baand-, Bind-, Brand-, Brønd-, Entre-, Fjeder-, Kant-, Klem-, Krum-, Løs-, Mod-, Mur-, Rør-, Sand-, Vinkel-). at hage (h. sammen, h. fast, h. sig fast). en Hagebøsse, et H-kors.

en **Hage**² (jf. Kløft-). -haget (se dun-, glat-, kløft-). en Hage-

kloft, -smække; et H-baand, -ben, -skjæg.
 et (og en) **Hagel** og **Hagl** (Ft. = Et.; jf. Ræve-, Spurve-). at **hagle** (det hagler). en Hagelbyge, -skade, -sky; et H-korn, -vejr; en Haglbøsse, -pung.
 en **-hagel** (se Messe-).
 en **Haj** (Ft. -er; jf. Haa). en Hajfisk, -tand.
 et **Hak** (¹Handlingen at hakke, Ft. = Et.; ²Skaar, Indsnit, Ft. Hakker).
 en **Hakke** (jf. Møg-, Spids-).
 at **hakke**. at h. Kaal (egl. og uegl.). en Hakken, en Hakning, en Hakelse (en H-kiste, -kniv), en Hakkekniv, -mad; et H-bræt.
hå (= glat, foræld.). en h. Is.
 en **Hal** (Ft. Haller; jf. For-, Søjle-, Val-).
 en **Hald** (= Sten, Fjæld; foræld; jf. Halland, Frederikshald). Ørnen sidder paa højen H., han hug i den haarde H.
 en **Hale** (jf. Dolk-, Fiske-, Heste-, Kloft-, Ko-, Rotte-, Ræve-, Silke-, Sno-, Styre-, Stotte-, Svale-). -halet (se kort-, lang-). haleløs; en H-brod, -finne, -fjer, -rem, -tudse; et H-ben, -led.
 at **hale** (jf. for-, kjøl-, op-, over-, ud-). at fire og h., at h. ud. en -haler (se Ud-).
 en **Halle** (ny tysk Form f. Hal; jf. Fiske-, Øl-).
 en **Halm** (Ft. -e; jf. Byg-, Bænke-, Græs-, Korn-, Lang-, Mar-, Ris-, Rug-, Senge-, Tække-, Vikke-, Ærte-). -halmet (se lang-). en Halmhæs, -kurv, -maatte, -sime, -sko, -sæk, -visk; et H-baand, -knappe, -læs, -reb, -straa, -tag, -torv.
 en **Hals** (Ft. -e; jf. Bajonet-, Drue-, Flaske-, Kanon-, Kjælder-, Kolbe-, Laar-, Lögn-, Moder-, Pral-, Skab-, Skraal-, Skrig-, Skylle-, Slug-, Støbe-, Svane-, Trane-, Tyre-, Vaad-, Vende-, Vove-). at faa noget i Halsen, have ondt i Halsen, falde en om H.n, at skaffe, faa paa Halsen, at give Hals, raabe af fuld H., være om en H., spille paa sin H., en haard H., over H. og Hoved, at have H. og Haand over. -halset (se bar-, høj-, kort-, krop-, krum-, lang-, skjæv-, stiv-, tyk-), at halse (om Hunde). halsbrækkende, -løs (Gjerning); at h. hugge (-ning); en H-aare, -barm,

(Søord), -brynde, -byld, -düg, -hvirvel, -kjertel, -kjæde, -klud, -knap, -kobbøl, -krave, -linning, -pine, -rem, -strimmel, -syge; et H-baand, -ben, -bind, -jærn, -klæde, -led, -smykke, -spjæld, -tørklæde.
halsstarrig (t.). en Halsstarrighed.
halt. at halte, en Halten. Haltefanden.
halv, **halvt** (To. og Bio.). at dele halvt, være halvt om, halv nøgen, vred, fuld, halv saa meget, halv Uld og halv Silke, halv om halv (og halvt om halvt), Klokken halv tolv (men halvtolvte, halvanden, -tredje osv.), en halv Tønde, et halvt Anker (jf. en Halvotting, et H-anker), en Halvhed, at halvère (-ing). halvvaaben, -aarig, -aarlig, -blods (en H-hest, -hingst, -hoppe), -danneet, -død, -gaaen, -gal, -gammel, -gjort, -kogt, -kold, -kvæden (Vise), -lærd, -moden, -nøgen, -rund, -sand, -slidt, -studeret (Rover), -tosset, -ulden, -vaagen, -vejs (Bio.), -vild, -voxen, -ægte; at h-sove; en H-broder, -dannelse, -del (jf. Hælvde), -dør, -fætter, -gaard, -gud, -handske, -klode, -kreds, -krone, -kugle, -lyd, -maane, -mand, -maske, -part, -skilling, -skjærm, -skygge, -støvle, -søster, -søvn, (i H-søvne), -tone, -vej (H-vejen), -ø; et H-aar, -ark, -dæk, -døgn, -græs, -klæde, -lys, -mos, -mærke, -rim, -tag, -vers, -ærme; H-søskende (Ft.).
halvfems, halvfemsindstye (= nitti).
halvfjærd, halvfjærdindstye (= syvtti).
halvhundrede = halvtreds, halvtredindstye (= femti).
ham (Sto.), se han.
 en **Ham** (Ft. Hamme; jf. Drage-, Fjeder-, Fugle-, Orme-, Slange-, Snoge-, Svane-, Ørne-). at skyde, skifte H. et Hamskifte.
 at **hamle** (af Hammel i Betydn. Aarebaand). at h. op med (egl. ro om Kap med).
 en **Hammel** (Ft. Hamler; jf. Aag-, For-, Sving-, Vogn-). en Hammelstok (= Svingel), et H-reb (= Skagle).
 en **Hammer** (¹b. F. -en, Ft. Hamre; jf. Bro-, Bræk-, Dun-, Dør-, For-, Klap-, Lug-, Nit-, Pig-, Skov-, Smedde-, Spids-, Strids-, Stræk-, Ved-, Øre-, Øxe-). at **hamre** (jf. ud-), hamret (jf. kold-), en Hamring. en Hammerbane, -mølle,

et H-skaft, -skæl, -slag, -tegn, -værk.

en **Hammer**² (b. F. -en, Ft. Hamre; foræld. = Klippe; deraf Hammershús).

en **Hamster** (Ft. -e; et Pattedyr).

han, ham, hans (Stedord). dér er han, det er ham, det er hans.

en **Han** (Ft. Hanner; alene nu kun om Fugle). -hannet (se rør). en Hanblomst, -hund, -kat, -lærke, -plante, -rakle; et H-dyr, -kjøn.

en **Handel**¹ (egl. Haandvol = -stok, -træ; jf. Slagel; en Plovhandel). Handelen af en Plejl.

en **Handel**² (sjæld. Ft. -er; jf. Baand-, Blomster-, Bog-, Bonde-, Bytte-, Fiske-, Fri-, Frugt-, Glas-, Gryn-, Grønt-, Heste-, Høker-, Jærn-, Klude-, Klæde-, Kniplings-, Korn-, Kul-, Kunst-, Land-, Lærreds-, Mel-, Mellem-, Mode-, Møbel-, Neger-, Papir-, Pels-, Penge-, Porcellæns-, Rav-, Slave-, Smaa-, Smug-, Snig-, Spejl-, Stude-, Sø-, Te-, Tobaks-, Tusk-, Tømmer-, Verdens-, Vildt-, Vin-, Øl-). en god, daarlig H., at drive H., slutte en H., i H. og Vandel. at **handle**¹ (= drive Handel), at h. med noget, nogen; en handlende, de handlende; en -handler (se u. Handel², med Undtag. af de ni spærrede Ord). en Handelsaand, -betjent, -flaade, -fælle, -gartner, -lære, -mand, -plads, -rejse, -ret, -stad, -stand, -stat, -vare; et H-flag, -folk, -hus, -lav, -skib; h-rejsende.

handelig (af Haand; jf. u-). en H-hed.

at **handle**² (= virke, gjøre; jf. af-, be-, for-, med-, mis-, om-, under-). at h. vel eller ilde, at h. ilde med. en Handlen, en Handling (jf. handle² og Rets-, Valg-). en Handlekraft, -maade.

(en) **Handsel** (af Haand; jf. sælge i Bet. give).

en **Handske** (af Haand; jf. Finger-, Halv-, Læder-, Skind-, Staal-, Strids-). en H-finger, -knap, -mager, et H-skind.

en **Hane** (jf. Brand-, Brus-, Bøsse-, Damp-, Gaard-, Knur-, Snap-, Sø-, Vand-, Vejr-). en Hanebjælke, -fod (Plante), -fægtning, -kam, -kamp, -kylling, -spore; et H-fjed, -gal, -æg; H-ben (Ft.; at gjøre H.).

(et) **Hang** (jf. at hænge). at have H. til noget.

en **Hank** (Ft. -e; jf. Krukke-, Slad-

der-). at have Haand i Hanke med en. at hanke (Lærred). en Hankebalje, -krukke, -kurv; h-løs. en **Hanrej** (Ft. -er; t.). en Hanrejs-hat.

en **Hare** (jf. Pung-, Sne-, Spring-, Troid-). bange som en H. en Harefod, -jagt, -killing, -steg, -unge; et H-haar, -hjerter, -skaar, -skind, -spor.

at **harke**. en Harken.

harm (næsten foræld.). h. i Hu.

en **Harm** (Sorg, Fortrød, foræld.; digt. = Harmen). harmfri, -løs.

en **Harme** (Vrede). at harme (sig), harmes, harmelig. harmfuld.

en **Harmoni** (= Samklang). harmónisk.

et **Harnisk** (Ft. -er; jf. Bryst-). at fare, bringe i H.

en **Harpe** (jf. Grus-, Guld-, Korn-, Mund-, Vind-). at harpe (Grus, Korn). en H-klang, -leg, -leger, -slæt, -spiller (-ske), -stræng, -tone; et H-slag, -spil.

en **Harplx**. harpixagtig.

en **Harpún** (= et Hvalspyd). at harpunere.

harsk. h. Flæsk, Smør. en Harsk-hed, at harskne.

hart (Bio. = haardt). det holder h. hartad (Bio. = næsten).

en **Hartbugger** (Stenhugger).

(et) **Hartkorn**. en Tønde H. en H-skat.

en **Harv** og en Harve. at harve (-ning; jf. tvær-). en Harvetand.

Has: at faa H. paa (= Bugt med).

en **Hás** el. Hase¹ (jf. Nødde-). at hase (ikke hasle) Nødder.

en **Hase**² (jf. Bag-, Knæ-). at hasebinde, et Haseled.

en **Haspe** (jf. Dør-, Garn-). at haspe (Garn; jf. af-).

en **Hassel** (Ft. Hasler og Hæslar). en Hasselbusk, -kjøb (ogsaa Hæssel-), -mus, -nød (-nødder), -rakle, -stage, -vaand.

en **Hast** (u. Ft.). i H., i en H., det har ingen H. at haste (jf. for-), hastelig (Bio., foræld.), hastig. en Hastighed (jf. Fald-, Middel-, Slutnings-). et Hastværk (at have H.; et H.s-arbejde).

en **Hat** (Ft. Hatte; jf. Agern-, Barne-, Bly-, Brændevins-, Dame-, Dværg-, Falde-, Filte-, Hanrejs-, Herre-, Kjedel-, Klap-, Mølle-, Padde-, Papirs-, Pilegrims-, Røg-, Silke-, Skurv-, Sol-, Sommer-, Spaan-, Storm-, Straa-, Troid-, Vinter-

Ønske-). en Hattblok, -krampe, -mager, -pibe, -puld, -pynt, -skygge, -æske; et H-baad, -foder, -skjæg, -spænde.

et **Hav** (Ft. -e; jf. Flamme-, Ild-, Is-, Lys-, Middel-, Nord-, Sand-, Stor-, Straale-, Syd-, Taage-, Verdens-, Vester-, Ø-). til Havs. havblaa; en H-bred, -bugt, -bund, -bølge, -fisk, -flade, -frue, -fugl, -gasse, -gud, -guse, -hest, -hvirvel, -is, -kalv, -maage, -mand, -munk, -odder, -rokke, -skildpadde, -slange, -snegl, -stok, -strøm, -troid, -örn; et H-blik, -bryn, -dyb, -dyr, -fiskeri, -salt, -sand, -skjælv, -skum, -svælg, -vand; en Havsnød.

en **Hav**¹ (jf. Høst-; Haverne o: Sideshowkerne paa en Høstvogn).

en **Hav**² (jf. Blomster-, Börne-, Dyre-, Eng-, Fole-, Frugt-, Heste-, Humle-, Kaal-, Kalve-, Ko-, Køkken-, Lamme-, Lyst-, Pile-, Rosen-, Slots-, Spaane-, Stakke-, Urte-, Ved-, Vinter-). en Haveblomst, -bog, -bænk, -dyrking, -dør, -frugt, -gang, -jord, -karl, -kniv, -kunst, -kyse, -laage, -mand, -mælde, -plante, -rive, -sanger (Fugl), -sax, -segl, -snegl, -stol, -stue, -syre, -toft, -urt, -væxt; et H-anlæg, -arbejde, -bed, -bord, -frø, -gærde, -hus, -jordbær, -redskab; H-sager, -ærter (Ft.).

at **have** (hár [haver foræld.], Ft. have, havde, haft; jf. lyst-, vagt-, velhavende). jeg har gjort, har været osv., at h. (ingen) Börn, Venner, Penge, Sorger, h. det godt, ilde, daarlig, hvordan har du det? at h. godt, ondt, Skam, Ære, Tab, Fordel, Sorg, Glæde af, h. ondt af en, h. noget for, i Sinde, h. Godhed, Afsky for, h. noget imod, Held, Omgang med, (ingen) Hat paa, Hang, Lyst, Evne, Lykke, Kjærlighed til, let, svært ved, h. noget (intet) at bestille, at leve af, det har ikke noget paa sig, hvordan har det sig dermed? det haves ikke. en -haver (se Ihænde-, Inde-, Lyst-, Pant-, Udlægs-, Vel-), et -haveri (se Lyst-, Ret-), et -havende (se Fore-, Tilgode-). havesyg, en H-syge.

et **Haveri** (skrives ogsaa: Havari). at gjøre H. en Haverist.

en **Havn** (Ft. -e; jf. Baade-, Flaade-, Fri-, Krigs-, Nød-, Orlogs-, Skibs-, Snig-, Ud-, Vinter-, Ny-, Kjøben-

osv.). at søge H., komme i H. at havne. en Havnebom, -bygning, -foged, -gade, -mester, -munding, -skriver, -told, -vægter; et H-fyr, -hoved, -mærke, -væsen; H-penge (Ft.).

(en) **Havre** (jf. Skaffe-, Vikke-). en Skjæppe H. en H-grød, -jord, -mark, -rusme, -suppe, -sød; et H-brød, -gryn, -korn, -mel, -straa. **héd**, héd (jf. glo-, kog-, lummer-, søl-). at **hede**¹ (-ede, -et; at h. en Ovn; jf. op-), en **Hede**¹ (jf. Feber-, Glød-, Kog-, Lummer-, Middags-, Sol-, Sommer-, Steg-). en Hedeblegn, et H-tøj.

at **hedde** (hedder, héd, héd). hvad hedder han? det hed sig, at —.

at **hede**² (hédte; foræld.). at h. paa (= kalde paa).

en **Hede**² (jf. Al-, Lyng-, Sand-). en Hedeblomst, -bo (en H-amme, udtalt Hébo-, fra Héd-en mellem Kjøge og Roskilde), -brand, -egn, -gaard, -jord, -lyng, -lærke, -mor, -tør, -urt; et H-hus, -land.

heden¹ (Bio. = her fra). at fare h. (= at dø). hedenfaren, -gangen; en H-fart, -gang.

heden² (foræld. = hédensk). h. Jord. en Hedendom, et H-skab. fra H-hos, (en) H-old.

en **Hedning**, et Hedningliv, en H-sjæl. (at heste, et Heste, se hæfte.)

heftig, en Heftighed.

en **Hegle** (af en Hage). at hegle (jf. gennem-), en Heglen, en Hegling, et Hegleri, en Hegletand.

et **Hegn** (Ft. = Et.; jf. Mark-, Pile-). levende H. at hegne (jf. ind-, om-). en Hegnslov, -mand.

hej! **hejda!** (Udraabsord.)

(en **Hej**, at heje, se Hæg, at hæge.) en **Hejdukke**.

en **Hejre**¹ (Fugl). en gammel H. en H-fjer.

en **Hejre**² (Plante). Klinte og Hejre. at **hejse** (jf. at hisse). en Hejsning. et Hejseværk.

Hel (egl. Navn paa den nordiske Dødsdronning og paa hendes Bølg; jf. Helvede, ihjel). en Helhest, -høste, -sød; (et) H-hjem; H-spætter (Ft.).

hél, hélt, hele. h. og holden, en h. Del, hele Verden, i det hele, et helt. hél og hélt (Bio.), et Hele, en Helhed, at hele, at heles. helaarlige, -befaren, -skindet, -støbt, -ulden; en H-broder, -gaard,

-skygge, -stat, -søster; et H-aar, -rim; H-søskende (Ft.).
 en **Helbred** (u. Ft.; af To. hél; jf. Heste-, Jærn-). at helbrede (-else), helbrédelig (-hed; jf. u-). en Helbredstilstand.
 et **Held** (Ft. = Et.; jf. Mand-, Mund-, Svine-, U-, Van-). H. og Lykke. at -helde (se van-), heldig (jf. svine-, u-), heldigvis (Bio.; jf. u-).
 en **Helgen** (Ft. -e; af hellig; jf. Skyts-). en H-dag, -glans, -glorie, -grav; et H-billede, -sagn, -skin, -skrin.
 at **helle** (foræld.). h. mig! h. mig halvt!
 en **Hellebård**. — en **Helleflynder**.
 heller¹ og hellere (Bio.; højere Gr. til gjærne; jf. helst). intet hellere, heller end gjærne, h. død end raadvild.
 heller² (Bio. og Bno.). hvad h., ikke h., h. ikke, ingen.
 hellig (jf. fred-, høj-, selv-, skin-, van-). at hellige (jf. van-), en Helligelse (jf. Van-), en Hellighed (jf. Selv-, Skin-), en Helligdom. den Hellig-aand, H-aanden, en H-aften, -brøde, -dag; at h-gjøre (-else), -holde (-else).
 (at helme, se at hælme.)
 en **Helmis** (= et Udgangsøg).
 (en) **Helsen** (= Helbred). H. og Sundhed.
 en **Helset**, se Hel.
 helst (Bio., højeste Gr. til heller¹; jf. aller-). jeg er h. fri, hvo, hvem, hvad, hvilken, hvilket, hvilke, hvor, naar som helst.
 en **Helt**¹ (en Art Lax).
 en **Helt**² (Ft. -e; jf. Krigs-, Orlogs-, Penne-, Roman-, Sagn-, Sø-). en Heltinde, heltelig, heltemæssig. en Helteaand, -alder, -daad, -dyst, -død, -færd, -gjerning, -sang, -sjæl, -tid; et H-digt, -kvad, -liv, -mod, -navn, -ry, -sagn.
 et **Helvede** (af Hel og foræld. Vide = Straf). en Helvedangest, -kval; en Helvedesild, -sten.
 at **hemme**, en Hemsko.
 hemmellig, at holde h. en Hemmelighed (h.s.-fuld, en H-fuldhed).
 hen (Bio.). h. ad, imod, over, til, under, ved (i ligefrem, stedlig Betydning; men henved, Fho. h. et Aar, h. to Tusende), hen i Vejret, hvor skal du hen?
 at **henaande**, -drage. -drive. -dysse. -dø. -døse. -falde. h-faren (-ne Tider). at h-fly.

-føre (-else). -gaa. -give (-else), h-given (-hed; jf. gud-). i H-hold til, at h-holde sig til, h-holdsvis (Bio.). at h-høre. -kaste. -køge (-ning). -lede (-else). -leve. -ligge. -lægge (-else). -regne. en H-rejse. at h-rette (-else). -rinde. -rive, h-rivende. at h-rykke (-else), h-rykt. at h-se, en H-séende. at h-sidde. en H-sigt (h.s.-løs, -mæssig [-hed; jf. u-], -stridig, -svarende). at h-slæbe. -slænge. -smulre. -sove. -staa, en H-stand. at h-stille (-ing). -sygne (-en). -sylte (-ning). et H-syn (jf. Selv-; m. H. til; en H.s-form, h.s.-fuld [-hed], -løs [-hed]). at h-synke. -sætte (-else). -tyde (-ning). -tæres (-ing). -tørres (-ing). en H-vej. at h-vejre. -vende (-else). -vise (-ning). -visne (-ing).
 hende, hendes (Stedord), se hun.
 henne (Bio., af hen). der, her, hist, hvor, langt, længere h., hvor er han h.?
 at hente (af hjem; jf. af-, ind-). en Hentning.
 her (paapegende Bio.; jf. dér, hvor). h. og der, hist og h. — I ligefrem, stedlig Bemærk. skrives bedst adskilt: her fra, hen, henne, igennem, ind, inde, inden for, ned, nede, op, oppe, over, ovre, til, ud, ude, uden for, under; i uegl. Bemærk. indgaar her i en Række sammensatte Biord: heraf, -efter, -for, -fra, -hos, -i, -iblandt, -igjennem, -imellem, -imod, -med, -næst, -om, -over, -paa, -til, -under, -ved. — hersteds (Bio.). herværende (To.).
 et **Herberg** (Ft. -er; jf. Natte-; af en Hær). at herberge.
 en **Herkomst** (t., = Afbyrd, Byrd, Æt).
 herlig (jf. af forherlige). en Herlighed. at h-gjøre (-else).
 en **Hermelin** (¹ et Dyr, ² dets Skind). en H.s Kaabe.
 en **Herold** (Ft. -er).
 en **Herre** (jf. Arbejds-, Arve-, Banner-, Borg-, Byg-, Dom-, Felt-, Fri-, Hus-, Jagt-, Kammer-, Krigs-, Lands-, Lens-, Mode-, Over-, Raads-, Sejer-, Skole-, Skyts-, Slots-, Smaa-, Stam-, Tempel-; foran Navne og Titler skrives Hr.). vor Herre el. Vor-Herre (men ikke Vorherre-). et Herredømme (jf. Over-). herre-

- løs; en H-borg, -dag, -færd, -gaard (et H.s-liv, -smør, H-folk, Ft.), -gunst, -hat, -mand, -ret, -stand; et H-barn, -blad, -bud, -liv, -sæde; H-noder, -nykker (Ft.).
- et **Herred** (Ft. -er; af en Hær). en H.s-foged, -skriver; et H-skjel, -ting.
- en **Herrefærd** (= Vaabenfærd); med Herreskjold (= med Vaabenmagt); begge af en Hær (jf. at hæрге).
- en **Herse** (gl. nord. Værdighedsnavn). at **herse** med noget.
- et **Herskab** (Ft. -er). herskábelig, en Herskabstjener, -vogn.
- at **herske** (jf. beherske; fremherskende). en **Hersker** (jf. Ene-, Selv-, Verdens-), en **Herskerinde**. herskesyg, en H-syge.
- en **Hertug** (Ft. -er; jf. Stor-, Ærke-). en Hertuginde, hertúgelig, et Hertugdømme.
- en **Hest** (Ft. -e; jf. Arbejds-, Blods-, Bonde-, Dam-, Dame-, Danse-, Dragon-, Droske-, Flod-, Gynge-, Haand-, Hav-, Hel-, Husar-, Jagt-, Kane-, Karriol-, Kind-, Kjæp-, Kjøre-, Leje-, Læse-, Mellem-, Mølle-, Plov-, Post-, Præke-, Ride-, Rytter-, Senge-, Skole-, Skyde-, Stads-, Stang-, Stod-, Strids-, Styk-, Tros-, Træ-, Vogn-, Vognmands-, Væddeløbs-). at rejse, stige, være, sidde til Hest. (et) Hestfolk; en Hestcart (= Race), -avl, -brems, -bønne, -flue, -fod, -forstand, -gang, -gilder, -gødning, -hale, -handel, -have, -helbred, -hilde, -hov, -hud, -hukommelse, -igle, -kastanje, -kraft, -man, -manke, -mølle, -passer, -pranger, -pære, - rumpe, -sko, -slagter, -stald, -tyv; et H-arbejde, -dækken, -foder, -haar, -hold, -hoved, -kjød, -marked, -møg, -tramp, -trav, -tøj, h-dum.
- en **Hex** (Ft. -e; jf. Pulver-, Sejd-, Trolde-). at **hexe** (jf. for-), et Hexeri. en Hexebog, -dans, -kunst, -mester; et H-mel, -æg (= Stinksvamp).
- et **Hib** (b. F. Hibbet, Ft. = Et.). at give en et H.
- hid** (Bio.). her h., h. og did, h. til Dags. hidindtil = hidtil (Bio.; h-værende). at h-føre. en H-komst. at h-lede. en H-rejse. at h-røre (fra). -sætte.
- at **hidse** (= ægge; jf. op-). hidsig (-hed).
- et **Hie** (for Hide; Bjørne-). at ligge i Hie (el. Hi).
- at **hige**, at h. efter. en Higen.
- at **hikke**. en Hikke.
- hil!** hil dig! (digterisk; jf. hél).
- en **Hilde** (jf. Heste-, Plejel-). at hilde (-ning; jf. uhildet).
- hillemand!** (Udr.; egl. hellige Mænd).
- at **hilde** (jf. hil og hél). at h. paa en. en Hilsen (jf. Gjen-, Morgen-).
- en **Himmel** (b. F. -en og Himlen, Ft. Himle; jf. Aften-, Morgen-, Natte-, Senge-, Sky-, Stjerne-, Tron-). under aaben H., at fare til Himmels. himmelsk, at himle. himmelblaa, -falden, -faren, -glad, -høj, -raabende, -vid; en H-bue, -egn, -fart, -hund, -hvælving, -kugle, -rand, -seng, -stige, -stormer; et H-brev, -hjørne, -legeme, -lys, -rum, -spræt, -strøg, -tegn, -vej.
- et **Himmerig** og **Himmerige**. Himmeriges Rige.
- hin**, hint, hine (Sto.). hinånden (Sto.). hinsides (Bio. og Pho.), hinsidig (To.).
- en **Hud** (Ft. -e). et Hindbær (en H-busk, -eddike, -saft; et H-krat).
- en **Hinde** (jf. Aare-, Ben-, Blink-, Brusk-, Bug-, Fædt-, Flomme-, Hjerne-, Horn-, Lunge-, Nerve-, Net-, Næb-, Regnbue-, Sene-, Skede-, Slim-, Svømme-, Talg-, Tarm-, Tromme-, Ægge-, Øje-, Øre-). hindet. en Hindefrugt.
- at **hinde** (-ede, -et; = naa, indhente).
- en **Hinder** (u. Ft.). at være til H. for. at hindre (jf. forhindre, uhindret), en Hindring.
- en **Hingst** (Ft. -e og -er; jf. Klap-, Stod-). en Hingstplag, et H-føl.
- at **hinke**. en Hinken.
- en **Hird** (oldnord. Ord). en Hirdmand.
- en **Hirse** (u. Ft.). et H-korn, -mel.
- at **hisse** (= hejse; jf. op-). en Hising.
- hisset** og **hist** (Bio.). her og hisset, hist og her, hist op, oppe osv.
- en **Histórie** (jf. Bibel-, For-, Fædrelands-, Hverdags-, Jagt-, Kirke-, Krigs-, Kultur-, Kunst-, Molbo-, Natur-, Rets-, Røver-, Sagn-, Sprog-, Syge-, Verdens-). **histórisk** (jf. for-, u-). en Historiegransker, -maler, -skriver, -skrivning.
- hitte** (jf. op-). h. paa noget. et Hitted-barn, -gods.
- at **hive!** (-ede, -et). at gaa og h. en Hiven.

at **hive**² (hév, hevet; = ^akaste, ^bhale).
et **Hiv** (Ft. = Et.).

et **Hjalte** (Sværdhjalte).

at **hjappe**. et **Hjapperi**.

en **Hjask**. at **hjaske** (jf. af-, for-),
en **Hjasken**, et **Hjaskeri**.

en **Hjejle** (egl. Hede-lo; en Brok-fugl).

et **Hjem** (b. F. Hjemmet, Ft. = Et.;
jf. Börne-, Elve-, Fæderne-, Hel-,
Hvile-, Pige-, Syge-). Hus og H.
hjem (Bio.; jf. hjemme), h. ad,
h. efter; hjemligt (-hed). hjem-
faren (gift og h.), -kommen, -løs
(-hed), -vendt; at h-bringe, -bære,
-falde, -føre, -kalde, -sende (-else),
-søge (-else), -vise (-ning); en H-
bygd, -fart, -færd, -fødning, -gang,
-gjæld (at tage Skade f. H.), -kjør-
sel, -komst, -ledo, -lov, -rejse,
-stavn, -ve, -vej; et H-laan, -land,
-sted, -ting.

at **hjemle**, se en **Hjemmel**.

hjemme (Bio.). at være, have h., her
h., h. fra. hjemmebagt, -brygget,
-født, -gjort, -hørende, -lavet, -vant;
at h-døbe; en H-daab, -sidden,
-tvsker; et H-arbejde.

en **Hjemmel** (u. Ft.; jf. Lov-, Van-).
at **hjemle** (jf. afhjemle, lov-, uhjem-
let), en **Hjemling**. hjemmelfast;
en **Hjemmelsmand**, -pligt.

en **Hjord** (Ft. -e; jf. Faare-, Kvæg-,
Svine-).

en **Hjort** (Ft. -e; jf. Daa-, Eg-, Gaffel-,
Kron-, Plads-, Skovl-, Skuffel-,
Spids-). en **Hjortekalv**, -tak (et
H-salt) og -takke, -talg og -tælle;
et H-horn, -læder, -skind, -trav.

et **Hjul** (Ft. = Et.; jf. Bag-, Blok-,
Brønd-, Driv-, For-, Gang-, Ild-,
Knag-, Lykke-, Mølle-, Overfalds-,
Rat-, Rokke-, Skovl-, Spore-,
Sving-, Tand-, Tap-, Trisse-,
Træde-, Underfalds-, Ur-, Vand-,
Vinde-, Vogn-). -hjulet (se fir-,
to-). **hjulbenet**; en H-axel, -bænk,
-bør, -damper, -ege, -følge, -kasse,
-kæp, -linje, -mand, -plov, -ring,
-skinne, -skovl-, -tap; et H-drev,
-nav, -skib, -spor, -tømmer, -værk.

en **Hjælm** (Ft. -e; jf. Guld-, Korn-).
hjælmet (jf. blaa-, blak-, rød-,
sort-). en **Hjælmbusk**, -kam; et
H-dække, -gitter, -net, -tag, -tegn.

en **Hjælme** (en Plantelægt).

en **Hjælp** (u. Ft.; jf. Af-, Brand-, Fød-
sels-, Læge-, Med-, Nød-, Penge-,
Selv-, Syge-). Med Guds H., at
komme en til H. at hjælpe

(hjælp, hjulpen, -et, -ne; jf. af-,
frem-, ophjælpe; selvhjulpen), at
h. sig med, at hjælpes ad; en
Hjælper (-ske; jf. Fødsels-, Med-),
hjælpeelig (jf. be-, u-), hjælpsom
(-hed; jf. ube-). hjælpelos (-hed);
en H-hær, -kilde, -lærer, -præst,
-skat; et H-middel, -ord; H-trop-
per (Ft.).

en **Hjærne** (jf. Bag-, For-, Mellem-).
en H-betændelse, -hinde, -kiste,
-marv, -rystelse, -skal, -sygdom,
-vandsot; et H-foster, -spind.

(en **Hjærpe**, se **Jærpe**.)

et **Hjærte** (jf. Fader-, Hare-, Løve-,
Moder-, Pumpe-, Rav-, Sove-,
Spænde-, Staal-, Sten-). Mod og
Mands H., at have H. i Livet, H.
for, at ga, tage til H., lægge paa
H., være let om Hjærtet, have noget
paa H.t, det skar mig i H.t, af
Hjærtet, af Hjærtens Grund,
efter H.s Lyst, H.s gjærne, glad,
god, H.s Glæde, Godhed, Venner,
min H.s Mening, min hjærte
Mand, Kone (foræld.), -hjærtet
(se be-, god-, haard-, sen-, snæver-,
øm-), -hjærtig (se aaben-, barm-),
hjærtelig (-hed). hjærtelig,
-greben, -gribende, -løs (-hed),
-skudt, -skærende, -styrkende, -syg;
en H-angest, -banken, -fred, -kjen-
der, -klap, -knuser, -kulde, -kule,
-pose, -ro, -rod, -sorg, -styrkning,
-sygdom, -tyv, -varme; et H-blad,
-blod, -kammer, -lag, -liv, -rum,
-saar, -skjold, -skud, -slag, -stød,
-suk; — en Hjærtensfryd (Blomst),
-kjær.

en **Hjærter** (Ft. -e; i Kortspil). H. Es,
Konge, Dame, Knægt, Ti, To.

et **Hjørne** (af et Horn; jf. Enhjørning;
For-, Gade-, Himmels-, Snakke-,
Verdens-, Vind-). alle Verdens
Hjørner. et H-hus, -skab, -sted,
en H-sten, -stolpe, -stue, -tand.

ho hó! (Udraab.)

en **Høb** (langt å; jf. Avne-, Folke-, Po-
bel-, Sten-, Trave-). at sanke i H.,
sætte Kornet i H., til Høbe, alle
til H. en Høben (t., foræld.), at
høbe (jf. op-, sammen-), at h. op,
sammen; hobevis (Bio.). i Høbetal.

en **Hobó** (Ft. Hobóer). en Hoboist.

et **Hof** (Ft. Hoffer; til, ved Høve;
jf. et Hov; Dane-). en Hofadel,
-bager, -dame, -dragt, -fest, -gunst,
-holdning, -junker, -jægermester,
-mand, -marskalk, -mester, -nar,
-præst, -raad, -ret, -sinde, -skik,

-snog, -sorg, -stat, -tone; et H-hold, -kryb, -slæng, -sprog; H-folk (Ft.).

hoffærdig (t.). en Hoffærdighed.

en **Hofte**. h-lam; en H-ring, -skaal, -skade; et H-ben, -blad, -led.

at **hofte**. det hofter (med Regnen).

et **Hold** (Ft. = Et.; jf. Af-, Bag-, Be-, Faare-, Folke-, For-, Hen-, Heste-, Hof-, Ind-, Jævns-, Ko-, Kost-, Kro-, Maade-, Med-, Nat-, Op-, Post-, Sammen-, Skole-, Til-, Tone-, Under-, Vagt-). at have H. paa, der er intet H. i det, et H. i Ryggen, de kom i flere H.

at **holde** (holdt, holdt; jf. af-, an-, be-, er-, fal-, fast-, for-, fore-, hellig-, hen-, inde-, mislig-, op-, opret-, over-, sammen-, til-, ud-, underholde; afholdt). at h. fast, h. Fred, Kjæft, Mund, Ord, Skridt, Takt, h. Sengen, Søen, Varmen, sit Vejr, h. Hest og Vogn, Hof, Hus, Bryllup, Gilde, Højtid, Selskab, Kro, Skole, Sladder, en Tale, et Blad, at h. med en, at h. sig, h. sig til, h. op, inde, h. ud, h. af, holdt! (at gjøre Holdt). holden (-nt, -ne; jf. af-, brøst-, maade-, ord-, paa-, tilbage-, vel-), en h. Mand, helt og holdent, holdne Varer; -holdende (se ord-, tilbage-, ud-, under-, ved-), -holdig (se flint-, -guld-, jærn-, rig-, salt-, sølv-), en Holder (jf. Blad-, Be-, Bog-, Hus-, Penne-, Skjold-, Skole-, Slave-, Værtshus-), en Holdning (h.s-løs [-hed]; jf. Hof-, Hus-, Under-), holdbar (-hed; jf. u-). en Holdkraft, -skrue; h-fast; en Holdebund, -plads, et H-punkt, -sted.

en **Holk** (Ft. -e; ¹et Skib; ²en Bøsning).

Holland. hollandsk, en Hollænder, et Hollænderi.

en **Holm** (Ft. -e; jf. Bøge-, Eng-, Græs-, Born-, Ny-, Salt- osv.). Holmens Bro, Folk. en Holmgang.

Holsten. holstensk, en Holstæner.

et **Holt**¹ (= Skov; jf. Grønholt, Nyholte).

et **Holt**² (= Træstykke; Ft. -er; jf. Flaad-, Iben-, Kryds-, Løs-, Ret-, Rund-, Spred-, Spænd-, Stød-).

(en) **Honning** (jf. Jomfru-, Rosen-). en Honningbi, -dug, -fugl, -kage, -suger (= Caprifolium), -sæbe; et H-gjemme, -vand; h-gul, -sød.

et **Hop** (b. F. Hoppet, Ft. = Et.). at

hoppe, en -hoppe (se Græs-). en Hoppedans.

en **Hoppe** (jf. Føl-, Land-, Ride-, Stod-, Æsel-). et H-føl, (en) H-malk.

(et) **Hør**. at bedrive H. at høre, et Hører. en Horkarl, -kvinde, -sag; en Horebuk.

en **Horde**. hordevis (Bio.).

en **Hore**. et H-barn, -hus, en H-unge, -vært.

en **Horke** (en Ferskvandsfisk).

et **Hörn** (Ft. = Et.; jf. Blæk-, Bukke-, Bøffel-, Drikke-, Føle-, Guld-, Hjorte-, Hyrde-, Jagt-, Klap-, Ko-, Krudd-, Krum-, Mjød-, Næse-, Oxe-, Post-, Sko-, Skov-, Snegle-, Splids-, Vald-, Væder-). at have et H. i Siden paa en. hornet (jf. kringel-, krum-, skovl-), hornagtig. en Hornblæser, -fil, -fisk, -hinde, -hud, -lygte, -ske, -sten, -ugle; et H-blad (Plante), -kvæg, -sølv.

et **Hors** (Ft. = Et.; = Hoppe). en Horsegjøg, -mør (-moder), -pande, -plag; et H-føl.

hos (Fho. og Bio.; jf. der-, her-, hvor-). hosliggende, -staaende.

en **Hose** (jf. Bryn-, Uld-, Vand-). som Fod i H., at gjøre sine Hoser grønne hos en. et H-baad, en H-kræmmer, H-sokker (Ft.).

et **Hospital**. en H.s-læge, et H-lem.

en **Høste** (jf. Hel-, Kig-, Krille-, Krop-, Strube-). at h. øste (jf. op-, smaa-); en Høsten.

et **Hotel** (Ft. Hoteller). en Hotelvært.

en **Hov**¹ (Ft. -e; = et Kar; jf. Bærme-, Tappe-, Vand-). en Hovgjær, -pumpe.

en **Hov**² (Ft. -e; jf. Heste-). hovet (jf. en-, kløft-, trang-, æng-). en Hovkløft, -smed, -straale, -syge-, tang; et H-blad, -jærn, -skjæg, -slag.

(et) **Hov** (jf. et Hof). til, ved Hove. en Hovbonde, -dag, -dreng, -gaard, -gjerning, -mand, -mark, -mester (jf. Hus-); et H-arbejde, -bud; H-folk (Ft.); h-pligtig. et Hoveri (at gjøre H.), et H-arbejde, H-bønder (Ft.).

et **Hoved** (Ft. -er; jf. Aale-, Bag-, Bjælke-, Blomkaals-, Bro-, Brus-, Drage-, Dukke-, Dummer-, Døddning-, Engle-, Faare-, Fæ-, Grød-, Havne-, Heste-, Hvidkaals-, Hænge-, Kaal-, Kalve-, Kjød-, Knappenaals-, Krus-, Kvæg-, Kyllinge-, Lamme-, Lokke-, Løg-, Løve-, Mande-, Naale-, Over-, Oxe-, Pibe-, Planke-,

Pur-, Pæle-, Rive-, Rokke-, Skabilken-, Skrue-, Slange-, Snøvle-, Strube-, Søjle-, Søm-, Torske-, Tosse-, Ugle-, Vrøvle-, Æsels-, Fyns-, Nakke-, Skovs- osv.). et godt, daarlígt H., efter ens eget H., at faa i sit H., bryde sit H. med, lægge sit H. i Blød, staa paa Hovedet, sætte sig i H.t, have meget i H.t, tabe H.t, være gal i H.t, kort for H.t, støde en for H.t, gjøre en H.t kruset, stikke Hovederne sammen. -hovedet (se bar-, gal-, mange-, rund-, skjæv-, skjør-, svag-, tyk-). — ¹en Hovedbund, -dug, -isse, -kaal, -pande, -pine, -pude, -pynt, -regning, -rysten, -skal, -stol¹ (til Heste), -svimmel, -ve, -værk; et H-baand, -brud, -guld, -gærde, -haar, -kjød (at sælge H.), -klæde, -lag, -løg, -smykke, -stykke, -tøj, -vand (et H.-æg); h-føddet, -kulds (Bio.), -løs (-hed), -svimmel; — ²en H-aarsag, -arving, -bog, -bygning, -del, -egenskab, -fejl, -fløj, -gaard, -gade, -gren, -hær, -kirke, -klager, -lod, -mand, -mangel, -nøgle, -person, -regel, -rolle, -sag, -stad, -stamme, -stol² (= Kapital), -storm, -sum, -sætning, -titel, -tone, -trappe, -vagt, -vej, -virkning; et H-banner, -kvartér, -land, -ord, -punkt, -skib, -slag, -sogn, -sted (i et Skrift), -stykke, -tal, -værk, -øjemed; h-rig.

hoven (af at hæve; -nt, -ne). en Hovenhed, en Hovenskab; at hovne (jf. op-).

at **hovére**. en Hovéren.

et **Hoveri** se et Hov.

et **Hovmod** (u. Ft.; jf. Stodder-). hovmodig (-hed), at hovmode sig.

hú! (Udraabsord.) hu ha!

en **Hu** (b. F. Huen, u. Ft.; forhen en Húg, deraf hugprud; jf. Mod-, Om-, Sam-). at have, komme i H. (jf. ihukomme), det rinder mig i H., at sætte sin H. til, min H. stod dertil. at hve (-ede, -et; det huer mig ikke). en Hukommelse (jf. Heste-, I-), et Huskud, at husvále (-else).

en **Húd** (Ft. -er; jf. Bjørne-, Dyre-, For-, Heste-, Horn-, Inder-, Is-, Ko-, Kobber-, Læder-, Løve-, Över-, Oxe-, Pande-, Skorpe-, Slange-, Slim-, Spiger-, Svømme-, Tarm-, Yder-, Æsel-) med H. og Haar, at skjælde en Huden fuld. -hudet (se bar-, fin-, for-, glat-, haard-,

hvas-, hvid-, rød-, tyk-, tynd-). hudløs (-hed); at h-flette (-else), -stryge (-ning); en H-flig, -fold, -sygdom; et H-skifte.

en **Hue** (jf. Baand-, Barne-, Bispe-, Kone-, Narre-, Nat-, Nisse-, Pave-, Pels-, Pige-, Rejse-, Skind-). et Huebaand, en H-blok, -puld.

Húg: at sidde, sætte sig paa H.

et **Hug** (b. F. Hugget, Ft. = Et.; jf. Bane-, Ben-, For-, Ind-, Kølle-, Sabel-, Side-, Spore-, Stens-, Strand-, Sværds-, Ud-, Øxe-). at faa H., skifte H.

at **hugge** (-ede, -et og hug, huggen, -et, -ne; jf. af-, for-, hals-, ind-, kant-, ned-, om-, op-, over-, rod-, skam-, smaa-, sønder-, til-, top-, udhugge, mundhugges). at h. Brænde, Sten, h. sig igjennem, hverken hugget eller stukket. en Huggen, en Hugning (jf. Gjen-nem-, Hals-, Op-, Til-, Ud-), en Hugst (jf. Braade-, Skov-, Tømmer-, Ved-, Ud-), et Huggeri (jf. Mund-, Pinde-), en Hugger (jf. Billed-, Brænde-, Fil-, Hart-, Maste-, Pinde-, Pligt-, Raa-, Spaane-, Spæk-, Sten-), en Huggert, en Hugáf, en Hugorm, et H-vaaben; en Huggeblok, -kniv, -spaan, -tand; et H-hus, -jærn.

i **Høj** og Hast. — at huje. en Hujen. en **Huk** (Ft. Hukke). en Hukstjært (Due).

en **Hukkert** (fladbundet Fartøj).

et **Hul** (Ft. Huller; jf. Aande-, Bore-, Fange-, Fæng-, Glam-, Glug-, Hunde-, Jord-, Kig-, Knap-, Luft-, Lyd-, Muse-, Nav-, Nøgle-, Orme-, Ovn-, Plante-, Plog-, Rem-, Ror-, Rotte-, Røg-, Skaft-, Skyde-, Smile-, Smut-, Snøge-, Snøre-, Sprøjte-, Spuns-, Svik-, Tap-, Træk-, Tyve-, Vand-, Ærme-, Öre-). at bore, hugge, rive, skære, slaa, stikke H. paa (el. i), tage H. paa, der er gaaet H. paa, at smide, komme i Hullet, hullet. en Hulsöm.

húl (jf. ind-, rund-). en h. Tand, Sø, Lyd, Broder, den hule Haand. en Hulhed, at hule (jf. ud-), en Huling, en Huling, hulkindet, -rund, -rygget, -øjet; at h-slibe; en H-kugle, -mejsel, -mont, -skovl, -skrue, -skuffe, -vej, -øxe; et H-glas, -jærn, -maal, -spejl.

huld (jf. venne-). at være én tro

- og h. en Huldskab. huldrig, -salig (-hed).
- (et) **Huld** (egl. = Kjød). at være ved et godt H.
- en **Huldre** (norsk). H-folk, -gaver (Ft.).
- en **Hule** (af húl; jf. Arm-, Ben-, Bjærg-, Bryst-, Grav-, Jord-, Klippe-, Knogle-, Led-, Love-, Marv-, Mave-, Mund-, Nakke-, Næse-, Røver-, Tand-, Tromme-, Øje-, Øre-). en Hulebjörn, -boer.
- at **hulke**. en Hulken.
- hulter** til bulter.
- (en) **Humle**¹ (Planten og dens Frugt). en H-avl, -gaard, -have, -knop, -kule, -raft, -ranke, -rusme, -stage, -sæk.
- en **Humle**² = en Humlebi. en H-rede.
- at **humme** sig (om og til Heste).
- en **Hammer** (Ft. -e). en H-klo, -sax, -skal.
- et **Hummer** (Ft. -e; et lille Kammer).
- at **humpe** (= at halte).
- en **Humpel** (Ft. Humpler).
- hun**, hende, hendes (Stedord).
- en **Hun** (Ft. Hunner; alene kun om Fugle). en Hunblomst, -plante, -rakle, -ræv, -skruet, -stillids; et H-dyr, -kjøn.
- en **Hund** (Ft. -e; jf. Binde-, Blod-, Bonde-, Brok-, Faare-, Fruer-, Fylde-, Fæ-, Gaard-, Grævlinge-, Han-, Himmel-, Hyrde-, Hønse-, Jagt-, Kobbelt, Lænke-, Moppe-, Mynde-, Plads-, Port-, Puddel-, Rotte-, Skibs-, Skjode-, Slagter-, Spor-, Steppe-, Stue-, Støver-, Svine-, Sæl-, Tæve-, Vand-). hundsk, at hundse. en Hundear (= Race), -dreng, -føde, -gaard, -goen, -hvalp, -kulde, -pisk, -pote, -rakker, -slæde, -snude, -stejle (Fisk), -stjerne, -syge, -tunge (Plante), -vagt; et H-bid, -bryllup, -glam, -græs, -hul, -hus, -kobbelt, -liv, -skind, -vejrt; H-dage, -kunster (Ft.); h-kold, -sulten.
- hundrede** (Talo.). et Hundred el. Hundrede (Ft. = Et. el. -er; jf. Aar-), ét, to, tre H., et Par H., nogle, flere, mange H., et halvt H., H.r af Mennesker. et Hundredaar, h-aarig, i H-tal, -vis; en Hundrededel.
- en **Hunger** (u. Ft.). at hungre (jf. ud-), hungrig. et Hungerskrig; en Hungersdød, -nød.
- hurra!** et Hurra = et Hurraraab.
- hurtig**. en Hurtighed. en Hurtigløber, -sejler.
- et **Hús** (Ft. -e; jf. Arbejds-, Arrest-, Arve-, Baade-, Bade-, Bag-, Bede-, Ben-, Bjælke-, Blæk-, Bold-, Bom-, Bonde-, Borger-, Brude-, Bryg-, Brænde-, Børne-, Dom-, Driv-, Drukne-, Due-, Dukke-, Fattig-, For-, Forbedrings-, Forraads-, Frø-, Fyrste-, Fæ-, Fæste-, Gade-, Gale-, Gildes-, Glas-, Handels-, Have-, Hjörne-, Hore-, Hugge-, Hunde-, Hyrde-, Hønse-, Ild-, Kaffe-, Kjærne-, Klokke-, Kold-, Komedie-, Konge-, Kort-, Kost-, Kridt-, Kro-, Kræmmer-, Kul-, Kværn-, Kvæst-, Lang-, Lavs-, Led-, Leje-, Lig-, Lyst-, Malt-, Maste-, Mølle-, Naale-, Nabo-, Nat-, Nød-, Opfostrings-, Oplags-, Over-, Pak-, Penne-, Pest-, Pinde-, Portner-, Post-, Præste-, Raad-, Rasp-, Ride-, Sand-, Sang-, Side-, Skilder-, Skipper-, Skole-, Skov-, Skyde-, Skytte-, Snegle-, Spille-, Spinde-, Spore-, Sprøjte-, Stam-, Sten-, Stok-, Stue-, Sukker-, Syge-, Sørge-, Ting-, Tjære-, Tugt-, Tørve-, Ud-, Under-, Vaaben-, Vaanings-, Vagt-, Vand-, Vare-, Varm-, Vasker-, Venne-, Vin-, Værts-, Væxt-, Øl-, Øxen-, Axel-, Hammers-, osv.). et Guds Hus, H. og Hjem, at komme i H., laane H., føre, holde H., holde Hus med, være til Huse, at huse (h. og hæle), huslig (-hed). at bo husfrit (Bio.), h-holdersk, -vant, -vild; en H-andagt, -dragt, -due, -dør, -egelt, -ejder, -fader, -fid, -foged, -fred, -frue, -fugl, -fælle, -gavl, -gjerning, -gud, -herre, -holder (-ske), -holdning (jf. Land-), -hovmester, -ild, -jomfru, -karl, -kat, -leje, -lejlighed, -lod, -læge, -lærer, -maand, -mand (en H.s-kost), -moder, -mus, -mægler, -nisse, -ret, -række, -stand, -svale, -toft, -tomt, -tugt, -tyv, -undersøgelse, -varme, -ven, -væg, -vært; et H-behov (til H.), -dyr, -geraad, -kjøb, -kors, -liv, -ly, -løg, -raad, -rum, -tømmer, -væsen; H-folk, -tropper (Ft.).
- en **Husár** (Ft. -er). en Husarhest.
- (en) **Husblas** (t.; = Fiskelim).
- en **Husbond** (Ft. -er; egl. -bonde; = ¹Husfader, ²Jorddrot, ³Ægtemand).
- at **husére**. en Huséring.
- at **huske** (egl. hugse, af en Hu). at

h. paa, h. en paa noget, h. sig om. en Huskeseddel.

en **Hustru** (Ft. Hustru; egl. Husfrue; jf. Med., Ægte-).

at **husvåle**, se en Hu.

at **hulle** (jf. for-). at h. sig igjennem.

hvad (Sto.; jf. i-). h. andet? h. da? h. ellers? h. enten, h. heller, h. for en? h. for noget? h. er han for en (det for noget)? h. mere? h. nu? h. om —? h. saa? h. saa videre (mere)? h. som helst.

en **Hvål** (Ft. -er; jf. Barde-, Dværg-, Grinde-, Nar-, Næb-, Silde-, Spring-, Tand-; -Hvalfisk tysk og urigt.). en Hvalbarde, -fanger, -fangst, -ros (Ft. -rosser), -tran; et H-dyr, -rav, -spyd, -spæk; (et) Hvalsben.

en **Hvalp** (Ft. -e; jf. Bjørne-, Hunde-, Tæve-).

hvalt (digt. O. = hvælvet).

hvas (hvast, hvasse). en Hvashed. hvasshudet.

(en) **Hvede** (jf. Bog-, Glas-, Kvik-). en H-ager, -basse, -høst, -jord, -kage, -knop, -mark, -simle, -stub, -tvebak; et H-ax, -brød (H.s-dage Ft.), -klid, -korn, -mel, -straa.

hveden (foræld. Bio. = hvorfra).

at **hvege** (vakle, vifte; jf. at vaje, vægelsindet).

hvem, se hvo.

en **Hvene** = et Hvenegræs.

en **Hveps** (Ft. -er; jf. Galle-). en Hvepserede.

hver, hvert (Sto., u. Ft., Ef. -s; langt æ; jf. enhver, ethvert). h. Dag, Nat, Gang, hvert Aar, Sind, hver en Gang, h. én, hvert ét, hver anden, hvert andet, hver for sig, h. især, Gud og hver Mand, det er ikke hver Mands Sag, at gaa for hver Mands Dør.

hverandre (Sto.; jf. hinanden).

en **Hverdag**, hverdags (To.), hverdagsagtig. en H.s-feber, -historie, -kost; et H-ansigt, -liv, -menneske, -sprog; H-klæder (Ft.); til H-brug, -lag.

(et) **Hvergarn**, en Hvergarns Kjole.

hverken (Bno.). h. Fugl (Kjød) eller Fisk, h. fuld e. gal, h. helt e. halvt.

et **Hverv** (Ft. = Et.; jf. Embeds-, Stats-). at **hverve**¹ (jf. er-), at h. Folk; en Hverver, en Hverving.

at **hverve**² (= vende, foræld.; jf. Sol-, Tidehverv; Pig-, Sletthvarre). at h. Synet, h. Ho.

hvi (Bio., egl. Sto., Hf. til hvad; = hvorfor). h. saa?

en **Hvid** (Ft. -e). H. og Skilling, ikke en H.

hvid, hvidt, hvide (jf. krid-, lilje-, mælke-, skum-, sne-, svane-, solver-). h. og rød, at gjøre sort til hvidt. en Hvide (jf. Ægge-), et -hvidt (se Bly-), en Hvidhed, hvidlig, at hvidne, (at hvidte, se hvitte). hvidarmet, -broget, -glødende, -graa, -gul, -haaret, -hudet, -klædt, -sokket, -spættet; en H-bede, -bøg, -garver, -gran, -kaal (et H.s-hoved), -kløver, -roe (ogsaa Hvide-), -simme, -söm, -tjörn; et H-løg (ogsaa Hvide-), -mos; (et) Hvidtøl.

et **Hvil** (Ft. = Et.). at holde, tage H., Geværet i H. en Hville (jf. Vaaben-), at gaa til H., være i H.; at hvile (jf. paa-, ud-), at h. sig. en Hvileager, -dag, -plads, -tid, -time; et H-hjem, -punkt, -sted; h-løs.

hvilken, hvilket, hvilke (Sto.; jf. i-). hvilken, hvilket, hvilke som helst.

en **Hvilling** (Fisk; egl. Hvidling).

at **hvimle** (løbe rundt; jf. Vimmel).

et **Hvin** (Ft. = Et.). at hvine (-ede, digt. hvén). Hvinen. hvinsür (jf. det hviner i Tænderne).

at **hvirre** (jf. at hverve², forvirre, et Virvar). at h. med Hovedet.

en **Hvirvel** (Ft. Hvirvler; jf. Dør-, Haar-, Hals-, Hav-, Lænde-, Ryg-, Ström-, Støv-, Tromme-, Vand-). at hvirvle (jf. om-), en Hvirvlen. hvirvellos; et H-dyr; en H-søjle, -vind.

hvis (Sto.), se hvo.

hvis (Bno., = dersom, i Fald at).

at **hviske**. en Hvisken (og Tisken).

at **hvisle**. en Hvislen. en Hvislelyd.

at **hvitte** (af hvid). en Hvitning; en Hvittekalk, -kost.

hvo, hvem, Ef. hvis (Sto.; jf. i-). hvo, hvem som helst.

hvor (Bio.; langt å; jf. i-). h. bor du? h. er du fra? h. skal du hen? — h. faa, mange, meget, lidt, ofte, tit, h. som helst. — 1 stedl. Bemærk. skrives bedst adskilt: hvor fra, hen; i uegl. Bemærk. indgaar hvor i en Række sammensatte Biord: hvoraf, -efter, -for, -fra, -hos, -i, -iblandt, -imellem, -imod, -med, -om, -over, -paa, -til, -under, -ved; — hvordån, hvorlédes, hvor-

lunde, hvornåar, hvorvæl (ihvorvel = endskjönt), hvorvidt (= om).

et **Hvælv** (Ft. = Et.). en Hvælvfuge, -sten. at hvælve, hvælvet (jf. hvalt; ind-, kryds-, over-, rund-), en Hvælving (jf. Bue-, Grav-, Himmel-, Kirke-, Klippe-, Kryds-, Tønde-).

at **hvæse**. en Hvæsen.

at **hvæsse** (af hvas). et Hvæssestaal, en H-sten.

en **Hyben** (Ft. = Et.). en Hybenrose, -torn.

en **Hygge** (jf. U-). at hygge om (jf. omhyggelig, hyggelig (-hed; jf. u-).

at **hykle**. en Hykler (-ske), et Hyklereri, hyklersk, hykkelsk.

et **Hyl** (Ft. = Et.). at hyle, en Hylen, en Hyler.

en **Hylde** (Ft. -e; jf. Drue-, Vand-). en Hyldeblomst, -busk, -bøsse, -marv, -sprøjte, -te; et H-bær, -træ.

en **Hylde** (jf. Bog-). at lægge paa H.n. at **hylde** (af huld). en Hyldest, en Hylde (en H.s-ed).

en **Hylke** (af Holk; jf. Le-).

at **hulle** (jf. af-, ind-, om-, til-). et Hylle, et Hylster (Ft. Hylstre; jf. Brev-, Pak-, Pistol-, Puppe-, Sadel-).

et **Hylde** (jf. Bænke-, Sadel-, Stole-).

hys! (til Heste.) — at spille Hyp (med Kort).

at **hyppe** (Kaal, Kartofler). en Hyppning. et Hyppejærn.

hyppig (t., To. og Bio.). en Hyppighed.

en **Hyrde** (jf. Hjord; Faare-, Kvæg-, Over-, Svine-). en Hyrdinde. en Hyrdedreng, -fløjte, -hund, -lur, -pibe, -stav, -taske (ogsaa Plante-navn), -time; et H-brev, -digt, -folk, -hus, -liv.

en **Hyre**. at have sin (fulde) H. med. at hyre (jf. for-). en Hyrekusk. -vogn.

hys! at hyss (jf. ud-), en Hyssen. (en) **Hyssing** (tyndt Reb).

en **Hytte** (jf. Finger-, Fisker-, Glas-, Jord-, Led-, Lejr-, Løv-, Skov-, Smelte-). en H-lejr.

at **hytte** (sig). at h. sit Skind. et Hyttefad.

en **Hæder** (u. Ft.). H. og Ære. hæderlig (-hed; jf. u-), at hædre. hæderkronet, -løs, -værdig; en Hædersbevisning, -dag, -gjæst,

-krans, -mand, -plads, -post; et H-minde (-navn, -tegn).

at **hæfte** (jf. be-, ind-, op-, paa-, sammen-, til-, ved-). at h. for noget (jf. vederhæftig). en Hæftelse (jf. Bank-), en Hæftning, et Hæfte (paa et Sværd, af en Bog). et Hæfteplaster, -skrift; h-vis (Bio.).

en **Hæg** (Ft. Hægge) = et Hæggebærtræ.

at **hæge** (ogsaa: heje; jf. Have, Hegn). at h. paa noget, at h. sig, at holde Hæg (Hej) over.

en **Hægte** (jf. Hage¹). at hægte, en Hægtning.

en **Hæk¹** og Hække (Ft. Hækker; jf. Buxbom-, Nødde-, Rosen-, Tjørne-).

en **Hæk²** (Ft. Hækker; jf. Hø-, Oste-). et Hækværk (paa Møllevinger).

en **Hæk³** (b. F. Hækken; Seord). en Hækbom, -jolle; et Hækkebræt.

Hæk⁴: at ligge i Hæk (om Fugle).

at **hække**. et Hækkebur.

at **hækle**. en Hækling. en Hækle-naal, et H-tøj.

en **Hæl** (Ft. -e; jf. Slæb-, Støvle-). -hælet (se høj-). en Hælkappe, et H-søm.

et **Hæld** (Ft. = Et.; jf. Bakke-). at staa paa H. at hælde (-ede, -et; Vognen, Dagen hældede, han hældede sig op til Muren; ^bhældte, hældt; han hældte Vand i Karret), en Hælding (det er paa H. en med ham), en Hældning (en H.s-vinkel). et Hældetræ; en Hældøre (Ft. -r).

at **hæle**. en Hæler, et Hæleri.

at **hælm** (af halv; = at sagtne, op-høre, aflade). at h. med noget.

en **Hælv** el. en **Hælvde** (jf. Bredde, Drøjde, Dybde, Højde, Lavde, Længde, Mængde, Tyngde, Vidde, Vælgde; Tylvt, Vælt; = en Halvdel). til Hælvdn (= halvvejs).

Hænde, Hænder, se Haand. -hændet (se bar-, fir-, haard-, lang-, rap-, to-, tom-, tre-), hændig (jf. be-, egen-, fir-), en Hændighed, at hælde¹ (-ede, -et; at h. Dom, Retsudtr.; jf. at afhænde, afhændelig).

at **hænde²** (-te, -t og -et). det h., det h. sig, det hændes (det hændtes, det har hændt sig, det er hændet). hændelig, en Hændelse (h.s-vis, Bio.).

et **Hæng** (Ft. = Et.; jf. For-, Ge-, Om-, Over-, Paa-, Sammen-, Til-, Ved-).

at **hænge** (hang og hængte, hængt; jf. af-, be-, op-, over-, udhænge; ned-, sammen-, vedhængende; teglhængt). det hang, hvor han hængte det, han hang, hvor han hængte sig, at h. fast, h. i, h. ved som en Burre, gaa og h., h. med Næsen, Halep, blive hængende (ved), hvordan hænger det sammen? en -hænger (se Til-), -hængig (-hed; se af-). en Hængeask, -birk, -bro, -koje, -kjæve, -laas, -lampe, -mave, -sæg (ikke -sæk); et H-dynd, -hoved, -kar, -skab, -træ, -ærme; h-færdig.

en **Hængel** (Ft. Hængler; jf. Blomster-).
et **Hængsel** (Ft. Hængsler; jf. Ved-).

en **Hær** (Ft. -e; jf. Bonde-, Hoved-, Krigs-, Land-). en Hærfugl, -færd, -fører, -lov, -magt, -mand, -pop (Fugl), -skare; et H-følge, -skjold, -skue, -stævne, -værk; Hærklæder (Ft.); h-klædt. (Jf. Herberg, Herrefærd, -skjold.)

en **Hærde** (= Skulder). hærdebrød.
at **hærde** (af haard; jf. for-, staal-).
hærdet Staal, en h. Kriger. -hærdig (se i-), en Hærdelse, en Hærdning.

-hærdet (af Haar; se graa-).

at **hærge** el. **hærje** (af Hær; jf. en Enhærje). en Hærgen el. Hærjen, en Hærgning.

en og et **Hæs** (Ft. Hæsse; jf. Halm-, Korn-).

hæs. en Hæshed. hæsblæsende.

hæslig. en Hæslighed.

Hæssel. Hæsler, se en Hassel.

en **Hætte** (af Hat; jf. Beg-, Falke-, Finger-, Fæng-, Kaabe-, Knald-, Munke-, Narre-, Regn-, Røg-). et Hætteslag, en H-terne (Fugl).

en **Hævd** (u. Ft.; jf. Brugs-, Lav-, Lov-, Odels-, Tids-). at holde i H., holde H. over, faa, have H. paa, Alderstids H. (Lovspr.). at hævde (at h. sig), en Hævdelse. en Hævdsret, -tid, et H-vidne.

at **hæve** (jf. frem-, haand-, op-, ud-). at h. sig, h. Renter, h. et Møde, være hævet over. en Hævelse (jf. Frem-, Haand-, Op-, Ud-), en Hævning, en Hævert.

at **hævla.** at ævla og h., gaa og h. over noget.

en **Hævn** (u. Ft.; jf. Blod-, Selv-). at tage H. over en for noget, at hævne (jf. uhævnet), at h. sig paa en; en Hævner. hævngjerrig (-hed), en H-lyst, -tørst.

(et) **Hø** (b. F. Høet; jf. Baar-, Eng-, Haardbunds-, Kløver-, Mose-, Sylt-). at gjøre Hø. en Heavl, -bjærgning, -fork, -hæk, -høst, -krog, -lade, -le, -mark, -slæt, -stak, -tyv el. (rettere) -tyve, -visk, -vogn, -vævl; et H-loft, -læs, -stænge, -torv.

at **høde** (= true). en Hødsel (ingen dør af H.).

høflig (jf. Hof; u-). en Høflighed (jf. U-).

en **Høg** (Ft. -e; jf. Due-, Hønse-, Spurve-, Strand-, Sump-). en Høgejagt, -rede, -urt; et H-næb.

en **Høj** (Ft. -e; jf. Bavne-, Elle-, Grav-, Jord-, Kæmpe-, Ting-). en Højbo, -old; H-folk (Ft.); at høj-lægge (-ning).

høj (højt, høje; jf. himmel-, kjæp-, knæ-, mands-, middel-, sky-, taarn-). høje Bjærge, Herrer, Priiser, Tal, paa høje Tid, ved høj lys Dag, en høj Alder, Røst, i det højeste. at -høje (se for-, op-), en -højelse (se For-, Op-), en Højde (jf. Bjærg-, Bryst-, Fald-, Garder-, Jævn-, Kæmpe-, Mands-, Middags-, Middel-, Pol-, Sol-; en H-ryg, -maaling; et H-drag, -maal), en Højhed (kongelig H., jf. Lens-, Over-; en H-s-ret), højlig (Bio.), at højne (h. sig), en Højning (jf. For-), højt (Bio.; at tale, le, tænke, spille h., h. elsket, h. regnet), højst (Bio., h. vigtig, h. ti Kroner). — højadelig, -baaren, -barmet, -benet, -byrdig, -frugtsommelig, -halset, -hellig, -hjørteret, -hælet, -lovat, -lovlig, -lændt, -lærd, -modig (-hed), -mælet, -puldet, -rygget, -rød, -røstet (-hed), -sål, -sindet, -skuldret, -stammet, -talende (-talenhed), -tidelig (-hed), -travende (-travenhed), -tysk, -velbaaren (-hed), -værdig, -ædel, -ærværdig (-hed); — at h-agte (-else); — en H-baadsmand, -forræder, -kirke, -lænder, -messe, -sal, -sang, -skole (jf. Folke-), -skov, -slette, -tid (en H-s-dag, -dragt, et H-offer); et H-alter, -fjæld, -forræderi, -kor, -land, -maal, -mod, -rev, -sind, -sæde, -tryk, -vande; til H-bords, paa H-kant; — et Højeloft (en H-s-bro, -svalø); højstæret; en Højesteret (en H-s-dom).

højre (modsat venstre). til h., at gjøre h. om, paa h. Haand (Side)

af ham = paa hans h. Haand (Side), han er min h. Haand. en Højremand.

en **Høker** (jf. Bog-, Spæk-). at hokre (jf. ud-). en Høkerbod, -handel.

en **Høne** (Ft. Høner og Høns; jf. Ager-, Blis-, Gump-, Kyllinge-, Ligge-, Marie-, Perle-, Pur-, Rør-, Skruk-, Steppe-, Top-, Ur-, Vand-, Ægge-). en Hønekilling.

Høns (Ft. af en Høne). en Hønsefjer, -fugl, -gaard, -hund, -høg, -jagt, -kræmmer, -pige, -rede, -sti, -stige, -tarm (Plante), -tyv; et H-ben, -bur, -hus, -kjød, -æg.

at **hønse** (nedert. Søord). en Hønse-ning.

(en) **Hør** (el. Hør; b. F. Hörren el. Hörren). en Hørager, -avl, -brage, -kage, -knevel, -kræmmer, -silke (Plante), -spinder, -svinger (f. -tvinger), -sæd, -tave, -tot; et H-fro, -garn, -lærred, -spind, -spinderi, -svingeri.

at **høre** (hørte, hørt; jf. af-, bøn-, for-, hen-, op-, over-, tilhøre; hjemme-hørende; uhørt). at h. paa, til, efter, h. ilde for; det hører mig til, at h. hjemme, sammen, h. op med, som sig hör og bör. -hør

(se lyd-, tung-), et -hør (se For-, Ge-, Op-, Paa-, Til-), en Hørelse, en Høren, en Hører (jf. Til-), hørig (h. og lydig; -hed; jf. over-, tung-), hørilig (-hed; jf. u-). en Høreblære, -gang, -nerve, -sal, -sans, -sten; et H-ben, -rør.

en **Høst** (u. Ft.; jf. Drue-, Efter-, Hvede-, Hø-, Korn-, Rug-, Vin-). en god, rig H., i H., til Høsten, i Høstens Tid. at høste (jf. af-, ind-, op-), høstlig (jf. vaarlig), en Høstning (jf. Ind-). en Høst-aften, -dag, -fest, -maaned (= Avgust), -mand, -præken, -sild, -tid, -vind, -vogn; et H-arbejde, -fiskeri, -gilde, -vej; H-folk, -haver, -lætter (Ft.).

en **Høvding** (Ft. -er; jf. Lands-, Parti-, Stamme-).

et **Hoved** (Ft. -er) = et Kvæghoved. en **Hovedsmand** (jf. Hoved).

hovisk (-hed; jf. Hof; u-).

en **Hövl** (Ft. -e; jf. Fals-, Glat-, Kant-, Liste-, Not-, Plov-, Ru-, Rund-, Skarre-, Skot-, Skrub-, Slet-, Snit-, Vange-). at hövle (jf. af-, skak-, skrub-, tilhövle; ubehövlet), en Hövlen, en Hövling. et Hövl-jærn, en H-spaan; en Hövlebænk.

I.

et **I** (Ft. -er). en I-lyd (som i vi, Vin), -rune, -stamme.

i (= sv. og ældre d. e-, forstærk. tonløs Forstavelse ved spörg. Sto. og med disse beslægt. Bio.; egl. gl. d. é = altid, jf. ejegod). ihvo, -hvem, -hvilken, -hvad, -hvor, -hvordan, -hvorel.

if (Udraabsord). i, nej da!

I, eder, eders el. jer, jeres (Sto.).

i (Fho. og Bio.; jf. der-, her-, hvor-, ud-). i alt, i det hele, i det mindste, i det højeste, i øvrigt, i det, i det at (ikke -idet-), i det samme, i Aar, i Aften, i Aftes, i Dag, i Fjor, i Forgaars, i Morgen, i Morges, i Almindelighed, i Blinde, i Drømme, i Fald (= i det Tilfælde, at; i alt, andet, hvert, manglende, modsat Fald), i Flæng, i Følge med, i Følge (= som en F. af; i F. Aftale), i Grunden, i Hast, i Hville, i Ledtog med, i lige Maade, i Live, i Mørke, i Ro, i Spøg, i Steden for, i Sær-

deleshed, i Søvne, i Tide, i Vejen, at tage (sig) i Agt (at iagttage, -er, -else), at komme i Hu (at ihukomme, (-else), at komme, faa, have i Hænde (en Ihænde-haver), at gaa, komme, se i Møde (at imødegaa, -gaaen; imødekom-mende, -enhed, -komst; at imødesæ, at gaa i Rette med (jf. Rettergang), sætte en i Rette (at irrettesætte, -else), at have i Sinde, at gaa i Staa, i Stykker, at være, komme, bringe, sætte i Stand (at istandsætte, -else), at være i Stand til, at tage i Vare (jf. at varetage, -else), at sætte, være i Gang, i Drift, i Bevægelse, at sætte i Værk (at iværksætte, -else; jf. uiværksættelig), at falde i Øjnene (iøjnefaldende). — **iblandt** (Fho.; jf. der-, her-, hvor-). **igjæn** (Bio.; jf. gjen-). **igjennem** (Fho. = gjennem, og Bio., jf. der-, her-, hvor-), helt i., at gaa (meget) i., sætte noget i. **Imédens**, iméns

(Bno. = medens, mens). **Imellem** (Fho. = mellem, og Bio., jf. der-, her-, hvor-), alt i., en Gang i., i. Stunder. **Imidlertid** (Bio.). **Imód** (Fho. = mod, og Bio., jf. der-, her-, hvor-), for og i., at have, være, stritte, tage i., gjøre, sige, være én i., sætte sig (op) imod, i. Enden, hen i. Aften. — (ihjæl, især, itú, Bio., se neden f.)

Iberegnet. iboende. at idømme (-else). -føre (-else). igaaet med. ihærdig (-hed). at iklæde (-ning). -skjenke. en Islæt. isprængt. -spændt. et Istede (foræld. = Stigbøjle). at istemme. at **lagtage**, se i (Fho.).

(et) **Ibenholt** = Ibenstræ.

Iblandt, se under i (Fho.).

en **Id** (u. Ft.; Gjerning, Syssel; besl. m. id- og i- i idelig, Idræt, Idvand, Iggjæld). idløs (-hed).

en **Idé** (Ft. Ideer). idéløs (-hed).

et **Ideál** (Ft. -er). ideálsk.

Idel (nedert. ubøj. To.).

Idellig (To. og Bio.).

en **Idiét** (Ft. -er). idiétisk.

en **Idræt** (Ft. -drætter). en Idrætsmand.

et **Idvand** (= Modstrøm, den svageste af to modsatte Strømme).

en **Idyl** (Ft. Idyller). idyllisk.

Igjen, **Igjennem**, se under i (Fho.).

en **Iggjæld** (Lovudtryk).

en **Igle** (jf. Blod-, Heste-). et Iglebid.

Ihjæl (Bio., egl. i Hel). at i-slaa.

at **Ihukomme**, én **Ihændebarer**, se i (Fho.).

Ikke (nægtende Bio.). end i., heller i., slet i., aldeles i., vist i. nej, i. alene, i. blot, i. nær, i. des mindre, i. endda, i. engang, i. heller, i. mindre, i. det? i. sandt? i. saa? i. andet?

ikkun (Bio. = kun; egl. ikke uden).

en **Ikt** (Ft. -er; Indvoldsorm).

en **Il¹** (u. Ft.). at ile (jf. over-), ilfærdig (-hed), ilsom (-hed). il-sindet (-hed); en I-rejse, -skrift; et I-bud, -tog.

en **Il²**, se en Iling.

en **Ild** (Ft. -e; jf. Blus-, Gade-, Gevær-, Helvedes-, Hus-, Jord-, Kanon-, Kryds-, Kul-, Lue-, Lyn-, Løbe-, Mar-, Rode-, Skade-, Skorstens-, Skærs-, Spaane-, Tørve-, Vaade-, Vagt-). I og Vand, Lys og I., at slaa I., gjøre I. paa, sætte, stikke I. paa, der gaar I. i., at holde en til Ilden, komme i Ln,

gaa i Ln for, at ilde, at ildne (jf. op-), en Ildning, ildende rød. ildfarvet, -fast (-hed), -fuld (-hed), -rød, -salt, -sprudende; en I-buk, -daab, -drage, -flue, -fork, -gnist, -gryde, -kasse, -klemme, -kugle, -løs, -pande, -prøve, -puster, -rage, -regn, -rist, -skjærm, -skuffe, -strøm, -støtte, -søjle, -tang, -tunge; et I-bjærg, -bækken, -gitter, -hav, -hjul, -hus, -kar, -rør, -sted, -svælg, -tøj, -vaaben; en Ildsfare, -gnist, -lue, -vaade; en Ildbrand ¹ Ildsvaade, ² Brand ud af Ilden, ³ Brændsel, (et) I-brændsel.

Ild (= ond, skadelig, foræld., dog endnu: en ilde Lugt). en Ildgjerning (en Is-mand).

Ildé (Bio., modsat vel; jf. værre, værst). at fare i., tænke, tale i. om, høre i. for, det var i., det gaar i. til, tage noget i. op, være i. stedt, faren, lidt, anskreven, tilfreds. ildeklingende, -lugtende, -lydende, -sindet (-hed), -smagende, -spaaende, -varslenende; et I-befindende.

en **Ilder** (en Væsel). et Ilderskind. at ile, se en Il¹.

en **Iling** (sjæld. en Il², = en Byge). (en) **Ilit** (Luftart, = Surstof). at ilte, at iltes, en Iltning, et Ilte (jf. Bly-, Kobber-, Sølv-). en Iltebase.

Iltér (livlig, ilsindet). en Iltérhed.

Imédens, imellem, imens, imidlertid, imód, se i (Fho.).

immer (t. Bio. = altid). i-bærende.

Imodegaa, -kommende, -se, se i (Fho.).

Ind (Bio.). ud og ind, i ad Døren, i ad Byen til, i i Stuen, i til Byen, at gaa i. til Bens, i igjennem Vinduet, i. efter, at gaa i. (= ophøre), at gaa i. paa (= samtykke). — indad (Bio.). indtil (Fho. og Bno. om Tiden; jf. hid-), i. videre.

at **Indaande** (-ing). -anke (-ning). i-bagt. at i-befatte. et I-begreb. at i-berette (-ning). -bjærge (-ning). -bilde (-ning, en Is-kraft), i-bildsk (-hed). at i-binde (-ing). -blande (-ing). et I-blik. at i-blæse (-ning). et I-bo. at i-bringe (-else), i-bringende. et I-brud (en Is-tyt, et I-tyveri). at i-brænde (-ing). -byde (-else), i-bydende, en I-byder. en I-bygger. i-byrdes (Bio. og To.). at i-dele (-ing, jf. Kaste-). -dige (-ning).

-drage (-else). -drikke. -drive (-ning). -dysse. -dæmme (-ning). et I-fald. et godt, et fjendtligt I., i-falden. at i-fatte (-ning). -filtre (-ing). -finde sig. -flette (-ning). -flikke (-ning). -flyde, en I-flydelse (i.s.-rig). at i-flytte (-ning). -fri (-er, -ede, -et; jf. uindfriet), en I-frielse. at i-fælde (-ning). en I-fæstning. i-født, en I-føding, en I-fødsret. at i-føre (-else; jf. gjen-), en I-førsel (at gjøre I., en I.s.-told). at i-gaa (-en, -else), en I-gang. en I-gift, at i-give (-else, -ning). -gnide (-ning). -grave (-ning). et I-greb, i-gribende, en I-griben. i-groet (el. -grot). at i-grøfte (-ning). -gyde (-else). -gærde. -hegne (-ing). -hente (-ning). et I-hold (jf. Aands-, Flade-, Livs-; en I.s.-liste, i.s.-løs, -rig). et I-hug. i-hul. i-hvælvet. at i-hylle (-ing). -hæfte (-ning). -høste (-ning). -jage (-else). -kalde (-else). -kassere (-ing). et I-kig. et I-kjøb (en I.s.-pris), at i-kjøbe. en I-kjørsel. at i-klage (-else). -klamre (-ing). -klarere (-ing). -klæde (-ning). i-kneben. at i-komme, en I-komst (en I-skat). at i-kræve (-ning). -kvartere (-ing). et I-laan. at i-lade¹ (Varer i Skib; -ning). at i-lade² (sig; -else), i-ladende. et I-land. at i-løde (-ning). -lemme (-else). -leve sig. -levere (-ing). en I-lyd. i-lysende. et I-læg, at i-lægge (-else, -ning). en I-lænding. et I-løb, at i-løbe (-else). -løse (-ning). en I-mad. at i-melde (-ing, -else). -mure (-ing). -ordne (-ing). -pakke (-ning). (et) I-pas (at faa I.). at i-plante (-ning). -pode (-ning, jf. Koppe-). -prente (-ning). -pøle (-ing). -rette (-ning). -ridse (-ning). et I-rim. at i-riste (-ning). -rykke (-else, -ning). -rømme (-else). -salte (-ning). -samle (-ing). en I-sats. at i-se, (et) I-seende (have I. med). et I-segl. en I-sejling. at i-sende (-else), en I-sender. en I-sidder. en I-sigelse (at gjøre I.). en I-sigt (i.s.-fuld). at i-skibe (-ning). en I-skriden. en I-skrift, at i-skrive (-ning). i-skrumpen. at i-skrænke (-ning; jf. uindskrænket). et I-

skud, at i-skyde (-else, -ning). -skære (-ing). -skærpe (-else). -slaa, i-slaaet. at i-slibe (-ning). -slumre (-ing). -slutte (-ning). -smelte (-ning). -smigre sig. -smugle (-ing). -smøre (-ing). -snerpe (-ning). -snige sig. et I-snit. at i-snære (-ing). -snævre (-ing). -snøre (-ing). i-sovet. at i-spinde (-ing). -sprøjte (-ning). -stalde (Kvæg). -stemme (-ning). et I-stev. at i-stifte (-else). -stille (-ing). -strande (-ing). -strø (-else). at i-studere (-ing). en I-styrtning. i-stændig (-hed). at i-stævne (-ing). -suge (-ning). -sukre (-ing). -svøbe (-ning). -sy (-ning). -sylte (-ning). -sæbe (-ning). -sætte (-else; jf. gjen-). en I-sø. at i-tage (-else), i-tagende, i-tågelig (jf. u-). at i-tale (sin Ret). -tegne (-ing). et I-tog. et I-tryk (at faa, gjøre I.), at i-trykke (-ning). -træde (-else). -træffe. en I-trængen, i-trængende. en I-tægt (jf. Mer-; en I.s.-kilde, -post). i-tændt (arrig). at i-tørres (-ing). en I-vaaner (jf. Ur-). at i-vandre (-ing). -varsle (-ing). -vende (-ing). i-vendig. at i-vexle (-ing). -vie (-else; jf. uindviet). -vikle (-ing). -vilge og -villige (-else). -vinde (-ing). -virke (jf. guldindvirket), -virke paa (-ning). I-volde (Ft.; en Indvoldsorm). i-vortes (Bio. og To.). at i-væve (-ning). -ynde sig. i-ædt (Harme). at i-øve (-else).

inde (Bio.). ude og inde, der, her, hvor i., at være inde i, sidde i. med, staa i. for. — at indebrænde (-ing). i-frossen. en I-haver. at i-holde (jf. et Indhold). i-klemte. at i-lukke, et I-lukke. en I-sidden. at i-slutte, i-sluttet (-hed). at i-spærre (-ing). -staa (-else). -stænge. i-værende (Uge, Maaned, Aar).

-inde (se Danser-, Ejer-, Grev-, Gud-, Hersker- o. s. v.).

inden¹ (Bio. og Fho. m. stedlig Bemark.). for i. (modsat: for uden), i. Borde, i. Døre, i. for, fra, i, om, paa, til. — indenad (Bio.; en I.s.-læsning). i-bords (Bio. og To.). i-bys (Bio. og To.). i-dørs (Bio.). i-for (Bio.). i-lands (Bio.), i-landsk (To.). i-rigs (Bio.);

en I-minister), i-rigsk (To.). i-skjærs (Bio.). i-sogns (Bio.).
inden¹ (Fho. og Bno. om Tiden; jf. for-). i. Aften, i. han kom.
inder- (jf. indre, inderst). en Inderbark, -del, -flade, -hud, -side, -skruue, -søm (jf. at indre); et I-laar, -tøj.
inderlig, en Inderlighed.
inderst, se indre. — en **Inderste** (= Indsidder).
Indien (jf. Bag-, For-, Ost-, Vest-). indisk, indiansk, en Indianer.
indre, inderst (To., højere og højeste Gr., dannet af ind). det indre Menneske, Afrika, det i. af Afrika. Menneskets, Afrikas Indre (jf. et smukt Ydre); inderst (Bio.), i. inde.
 at **indre** efter (= sy Indersøm).
 (en) **Ingefær** (b. F. Ingefærren). (et) I-øl.
ingen, intet, Ft. ingen (Sto.). ingen Mand, intet Menneske, ingen Mennesker; slet ingen, intet = aldeles i., ingen Ting = intet, for ingen Ting = for intet, at gjøre, blive til intet (jf. tilintetgjøre), ingen Sinde, ingen Steder, ingen Vegne, ingen Slags. — et Intet, en Intet-hed. (et) Intetkjøn (et Is-ord). — ingenlunde (Bio.). ingensteds (Bio.).
 et **Insækt** (Ft. -er). en I-samling.
 et **Instinkt** (Ft. -er). instinktmæssig.
 et **Instrument** (Ft. -er; jf. Strænge-). blæsende Instrumenter. en I-mager.
 en **Interesse**, at interessere (sig), interessant, en Interessent.
intet, se ingen.
 en **Invalid**, en Invalideunderstøttelse.
 (en) **Ir** (b. F. Irren). at irre¹, irret.

at Irettesætte, se i (Fho.).
 en **Irisk** (Ft. -er; jf. Graa-, Grøn-).
 en **Ironi** (b. F. Ironien). ironisk.
 at **irre**² (jf. op-; = tirre).
 at **irre**³ (foræld. = fejle). at i. om.
 en Irring, en Irgang.
irsk, Irsk (= i. Sprog), en Irer. Irland, en Irlænder.
 en **Is** (u. Ft.; jf. Driv-, Glat-, Grund-, Hav-, Kalv-, Krap-, Land-, Sjap-, Skrat-, Skrue-). at ise (-ning), at isne, isnende. isbrændt, -dækket, -fri, -graa-, -kold, -lagt; en I-baad, -björn, -blink, -brage, -brodde, -bryder, -bræ, -budding, -drift, -flade, -flage, -form, -gang, -hud, -kage, -kalv, -kjælder, -mark, -masse, -naal, -sko, -skorpe, -tap, -tid, -vinter, -ørk; et I-bjærg, -brud, -dække, -hav, -lag, -læg, -slag, -stykke, -vand.
Isen (nt. = Jærn): en Isenbod, -kram, -kræmmer.
 en **Isfugl** (= t. Eis-, Eisenvogel).
Island (af Is). islandsk, en Islænder el. -lænding.
 en **Islæt**, se i (Fho.).
 en **Isse** (= Hovedisse). et I-ben, -punkt.
 at **istandsætte**, et **Istede**, se i (Fho.).
 (et og en) **Ister** (jf. Svine-). en Isterbug, -flomme, -vom; i-fed.
især (Bio.; egl. Fho. i og Sto. sær, Hf. til sig). hver især (= hver for sig).
Italien, en Italiæner, italiensk (langt æ).
Itú (Bio.; egl. i to). ituslagen.
 en **Iver** (u. Ft.; jf. Embeds-, Tjenst-). at ivre (jf. for-), en Ivær, ivrig, en Ivrrighed. iversyg, en Iversyge.
 at **Iværksætte**, se i (Fho.).

J.

ja (bekræftende Ord; jf. jo, at bejae).
 ja ja! ja vel! ja vist! ja saamænd!
 et **Ja** (Ft. Jaer). en Jaberoder, et Jaord.
 et **Jag** (u. Ft.). at jage (jóg og jagede, -et, sjælden jagen, -et, -ne; jf. for-, ind-, op-, ud-). en Jagen.
 en Jageline, -trosse.
 en **Jager** (et Sejl). en Jagerbom.
 en **Jagt**¹ (Ft. -er; et Fartøj; jf. Lyst-).
 en **Jagt**² (Ft. -er; jf. Ande-, Bjørne-, Falke-, Fasan-, Fugle-, Hare-, Høge-, Hønse-, Katte-, Klappe-, Konge-, Loppe-, Løve-, Natte-,

Odder-, Ræve-, Snejpe-, Ulve-).
 at gaa paa J., holde J., gjøre J. paa. jagtbar (-hed). en Jagtbøsse, -dag, -elsker, -falk, -frihed, -herre, -hest, -historie, -hund, -junker, -kniv, -ret, -riffel, -sprøjte, -taske, -tid, -vej, -vogn; et J-horn, -krudt, -parti, -redskab, -selskab, -slot, -sprog, -spyd, -væsen.
 en **Jakke**, en Fløjels Jakke.
 en **Jammer** (u. Ft.). jammerlig (-hed; jf. guds-), at jamre (sig), en Jamren, en Jammerdal, -klage, -skade, et J-skrig.

en **Január** (= Glugmaaned).
 en **Jarl** (Ft. -er). et Jarledömmе,
 -sæde.
 (en **Jask**, at jaske, se Hjask,
 hjaske.)
 jeg (Sto.). et Jeg (Ft. -er), en
 Jeghed.
 jer, jeres = eder, eders, se I (Sto.).
 en **Jesuit** (Ft. -er). jesuitisk.
 jó (bekræftende Ord; jf. ja; ¹som
 Svar paa et nægtende Spørgsmaal,
²afvisende en Tvivl, ³gjentagende
 en Nægtelse, ⁴ironisk bekræftende,
⁵i disjunktive Sætninger ved højere
 Gr. af To.). ¹er det ikke sandt?
 jó, jó, det er; ²du er jo ikke gal,
 du véd det jo godt, jeg maa jo
 ikke; ³der er intet saa galt, det
 er jo godt for noget; ⁴jo jó! jo
 vist! jo pyt! ⁵jo galere, jo bedre,
 jo mere hun sørger, des (desto)
 gladere er han.
 at **jodle**. en Jodlen.
 en **Jolle** (jf. Hæk-, Krag-, Ro-, Sejl-).
 at jolle (afsted). en Jollebom.
 en **Jomfru** (Ft. -er; jf. Brolægger-,
 Butiks-, Hus-, Kammer-, Kloster-,
 Sy-). en Jomfrudom, jomfrúelig
 (-hed). en Jomfruhonning, -krans,
 -mælk (et Skjönhedsvand), -plads,
 -rose, -stand, -tale; et J-bur, -haar,
 (en Mosart), -kloster, -vand, -vox.
 en **Jórd**, Jorden (Ft. -er = Marker;
 jf. Ager-, Alun-, Bitter-, Bonde-,
 Bryde-, Eng-, Farve-, Foster-,
 Fri-, Fæderne-, Fæste-, Gribs-,
 Grus-, Grön-, Have-, Havre-, Hede-,
 Hvede-, Kalk-, Kisel-, Kjøbe-,
 Kjøbsted-, Kridt-, Kær-, Land-,
 Leje-, Ler-, Lyng-, Mad-, Mergel-,
 Mose-, Muld-, Odels-, Plante-,
 Porcellæns-, Rebs-, Rug-, Salpeter-,
 Sand-, Skatte-, Skov-, Smergel-,
 Sump-, Svovl-, Talk-, Tegl-, Toft-,
 Trippel-, Tørve-, Ud-, Valk-). Guds
 grønne J., at kaste J. paa, at gaa i
 Jorden (af Sorg, Skam), synke til J.n,
 følge til J.n, gode Jorder, at stede
 til Jorde. at jorde (¹at begrave;
 jf. ujordet; ²at strejfe Jorden, om
 Kugler), jordet (To.), jordisk
 (jf. over-, under-), jordagtig. —
 jordegen (j-egne Bønder), -farvet
 -fast (j. Hus, Sten), -funden, -løs,
 -slaaet, -slagen; at j-fæste (-ning),
 -springe (en Hest); — en J-art,
 -axe, -bane, -bo, -brand, -bruger,
 -bund (en J.s-lære), -dannelse,
 -drot, -ejendom, -ejer, -flade, -frugt,
 -fyld, -hule, -hytte, -høj, -ild,

-kjælder, -klimp, -klode, -klump,
 -knold, -krebs, -kreds, -kugle, -leje,
 -lod, -loppe, -marv, -mid, -nød
 (-nødder), -olje, -plet, -rente, -ry-
 stelse, -røg, -skorpe, -skrænt, -skyld,
 -strimmel, -svale, -svamp, -vej,
 -vold, -væxt; et J-beg, -brug,
 -bælte, -bær (jf. Have-, Mark-; et
 J-bed, en J-tid), -dige, -fund, -guld,
 -hul, -lag, -liv (ogsaa Jorde-),
 -skifte, -skjel, -skjælv, -skred, -skud,
 -strøg, -stød, -tilliggende, -værk,
 -æble; en Jordeble, -bog, -færd,
 et J-gods, -rige (og Jorderig), -tøj;
 J-klæder (Ft.); — et Jordsmon,
 en J-paakastelse.

en **Jordemoder** el. Jórdmoder (Ft.
 -modre).

en **Jubel** (u. Ft.). at juble, en
 Jublen. en Jubelfest, -lærer,
 -olding; et J-aar, -raab.

en **Júl**, Julen (u. Ft.). at holde J.
 = at jule. en Juleaften, -buk,
 -dag, -fest, -gave, -glæde, -grød,
 -kage, -leg, -morgen, -nat, -otte,
 -rose, -salme, -sang, -stue, -tid,
 -tønde; et J-bud, -gilde, -lys, -træ;
 J-löjer, -mærker (Ft.).

en **Juli** (= Ormeaaned).

en **Junge** (= Brøndjunge).

en **Jungmand** (nt. Sørd).

en **Juni** (= Skærsommer; Aarets
 sjette Maaned).

en **Junker** (jf. Hof-, Jagt-, Kammer-,
 Land-, Ride-, Straa-). j-agtig. et
 J-væsen.

just (Bio. = netop). just ikke.

en **Justits**. at holde J. en J-minister,
 -raad.

en **Juvel** (Ft. -er; jf. Kron-). et Ju-
 velskrin.

(et) **Jux**. (et) Juxerí.

en **Jyde**. tørre Jyder. Jylland (jf.
 Nørre-, Sønder-), jysk (jf. nørre-,
 ram-, rav-, sønder-). en Jydepotte.

en **Jæger** (af at jage; jf. Bjørne-,
 Kammer-, Liv-, Lykke-, Over-,
 Rotte-, Strunt-). en Jægermester
 (jf. Hof-), -pibe; et J-garn, -korps,
 -sprog; en Jægersmand.

et **Jærn** (Ft. = Et.; jf. Angel-, Baand-,
 Ballast-, Bilde-, Bræk-, False-,
 Haand-, Hals-, Hov-, Hugge-, Húl-,
 Hyppe-, Húvl-, Klejne-, Kruse-,
 Krølle-, Luge-, Meje-, Meteor-,
 Myre-, Nagle-, Perse-, Pibe-, Plade-,
 Plov-, Presse-, Raa-, Rive-, Ru-,
 Skave-, Skrabe-, Skuffe-, Smedde-,
 Snitte-, Spore-, Stang-, Stemme-,
 Stryge-, Støbe-, Vaffel-). at have

mange J. i Ilden, han er et rigtigt J. jærnagtig, -holdig (-hed). en Jærnalder, -bane (en J-skinne, et J-tog), -bolt, -bro, -byrd, -erts, -fiid, -glans, -glimmer, -gryde, -handler, -helbred, -kile, -kis, -kram, -krampe, -kræmmer, -kugle, -kyst, -lænke, -malm, -nagle, -ovn, -pande, -pig, -plade, -prøve, -ring, -rist, -rive, -rust, -rustning, -seng, -skinne, -stang, -sten, -stift, -støber, -sværte, -traad, -tromle, -urt, -vej; et J-anker, -baand, -beslag, -blik, -fang, -gitter, -skib, -skrin, -støberi, -tøj, -værk; J-draaber, -sinder, -varer (Ft.); j-beslagen, -bunden (-et), -haard, -klædt.

en **Jærpe** (Hönssefugl).
 et **Jærtæg**, en Jærtægspostil.
 en **Jærv** (et Rovdyr af Bjørneslægten).

en **Jætte**, jætteeagtig, en J-gryde, -kvinde, -stue.
 at **jætte** (= love², af ja, foræld.; jf. for-).
jævn, jævnt (jf. u-), en j. Mark, Vej, Mand, Fremgang; det gaar saa jævnt fremad. at **jævne** (jf. ud-), en Jævnhed (jf. U-), en Jævning (1^a paa Suppe, 2^a jf. Ud-, 3^a Lige-mand), jævnlig (To., sine jævnlige; Bio. = ofte), jævnaldrende, -byrdig (-hed), -god, -løbende (= parallel), -sides (Bio.), -sidig (-hed), -tyk; at j-føre (-else); en J-højde, -vidde; et J-døgn, -maal; til Jævnshold.
 en **Jøde**, en Jødinde, jødisk, en Jødedom, en Jødedreng, -kage, -pige, -præst, -skole; (et) J-beg, -folk, -land.
 en **Jøkel** (Ft. Jøkler; jf. en Egel).

K.

en **Kaa** (Ft. Kaaer; = en Allike).
 en **Kaabe** (jf. Bispe-, Dame-, Konge-, Pels-, Støv-, Vende-, Ærme-). en Kaabehætte, et K-slag, -ærme.
kåad, **kåadt** (jf. mund-), en Kaadhed, kaadmundet (-hed).
 en **Kaag** (Ft. -e) = en Kogge (flad-bundet Fartøj).
 at **kaage** (foræld. = kige).
 en **Kaal** (u. Ft.; jf. Ager-, Blad-, Blom-, Brun-, Grøn-, Hvid-, Hoved-, Ko-, Krus-, Lang-, Pynte-, Rød-, Skvalder-, Spids-, Strand-, Sur-, Svine-, Søbe-). at hakke K., at gjøre K. paa, søbe K. sammen, Fluor i K. en Kaalgaard, -have, -kniv, -orm, -plante, -roe (= -Kaal-rabi-), -stok; et K-bed, -blad, -hoved.
 et **Kaar** (Ft. = Et.; jf. Vil-). at sidde i smaa K., trange K. at kaare (jf. ud-), en Kaaring.
 en **Kaarde**, en K-knap, -knop, -spids, -stok; et K-fæste, -stød.
 en **Kaas** (= Kurs). at gaa sin K.
 en **Kabåle**.
 en **Kabe** (Sømærke). Kabepenge (Ft.).
 et **Kabel** (Ft. Kabler; holl. Søord). en Kabellaring, -længde; et K-garn, -tov.
 et **Kabinét** (Ft. Kabinetter). et K-spørgsmaal.
 en **Kabúds** (Ft. -er).
 en **Kabýs** (Ft. Kabysser; holl. Søord).
 en **Kadét** (Ft. Kadetter). et Kadetskib.
 en **Kadréjer** (holl. Søord).

(en) **Kaffe** (jf. Ageru-). kaffebrun; en K-bønne, -kande, -kjedel, -kop, -mølle, -pose, -ske, -skjænker, -sladder, -søster; et K-grums, -hus, -træ.
 en **Kág** (Ft. -e). at kagstryge (-ning).
 en **Kage** (jf. Bi-, Blomster-, Brød-, Flæske-, Honning-, Hvede-, Hør-, Is-, Jule-, Jøde-, Kjød-, Klat-, Kranse-, Krum-, Lag-, Linse-, Moder-, Offer-, Olje-, Pande-, Peber-, Ris-, Ræve-, Sand-, Sans-, Sen-neps-, Sigte-, Skolde-, Smaa-, Søster-, Vox-, Æble-, Ægge-). en Kagebager, -dej, -form, -kone, -sprøjte.
 at **kagle**. Hönen kagler, en Kaglen.
 en **Kahyt** (Ft. Kahytter; holl. Søord). en Kahytsdreng, -trappe.
 en **Kajak** (Ft. Kajakker).
 at **kaje** et Sejl, en Raa (Søudtr.).
 en **Kakelák** (Ft. Kakelakker).
 en **Kakkelovn**, en K-s-dør, -krog, -mand, -skjærm, -varme; et K-rør, -spjæld.
 et **Kald** (Ft. = Et.; jf. Af-, Degne-, Gjen-, Naade-, Præste-, Sogne-). K. og Varsel, at føle, have K. til, et fedt K. et Kaldsbrev, en K-fælle, -pligt, -ret.
 at **kalde** (kaldte, kaldt og kaldet; jf. bort-, frem-, gjen-, hjem-, ind-, ned-, op-, paa-, sammen-, til-, tilbagekalde; selv-, ukaldet; saa-kaldt). at k. ad, paa en, k. sam-

men, tilbage, lade en k., at k. en (for) Mads, at kaldes (= hedde). en Kalden, en Kaldelse, en Kaldeform. en **Kalender** (Ft. -e; jf. Rune-). en **Kaléske**, en K-vogn. at **kalfátre** (-ing; jf. om-; Soudtr.). en **Kaliber** (Ft. Kalibre). en **Kalk**¹ (= Bæger; Ft. -e; jf. Blomster-). K. og Disk. (en) **Kalk**² (jf. Bly-, Fylde-, Hvitte-, Klor-, Mel-, Mur-, Skæl-, Sten-). at bryde, brænde, læske, slaa K. kalkagtig, -holdig (-hed), at kalke (jf. for-, over-), en Kalkning. en Kalkbrænder, -grav, -grube, -jord, -kule, -lud, -ovn, -puds, -sinter, -skifer, -slager, -slagning, -spat, -sten, -uld; et K-brud, -brænderi, -lag, -trug, -vand, -værk; en Kalkebalje, -kost. en **Kalkún**, kalkúnisk (Hane, Bonde). et **Kallén** (Ft. -er). en Kallunsuppe. en **Kalmúk** (Ft. Kalmukker). en Kalmuks Frakke. en **Kalóske** (ogsaa Galóske). en **Kalót** (Ft. Kalotter). en Kalotské. en **Kalv**¹ (Ft. -e; jf. Daa-, Fede-, Guld-, Gode-, Hav-, Hjorte-, Kvie-, Raa-, Spæde-, Stude-, Tyre-, Vand-). en Kalvebrissel, -have, -kam, -kusk, -kølle, -lever, -løbe, -skank, -steg; et K-bryst, -hoved, -kjød, -krøs, -skind; k-knæet. en **Kalv**² (s. Ord i overf. Bem., jf. Fæno Kalv, en Is-, Vaadkalv). K. i Træ, Kalven i en Ruse. at kalve (om Landisens Afbrud og Havgang). en Kalvis. en **Kam**¹ (Ft. Kamme; jf. Bakke-, Ben-, Bly-, Bølge-, Hane-, Hjælm-, Kalve-, Krum-, Kæmme-, Nakke-, Nøgle-, Rede-, Side-, Tætte-, Uld-). at faa K. til sit Haar, at skære over én K. et Kamhjul, en K-mager, -musling, -tand. en **Kam**² (Ft. Kamme; jf. Kumme; Vand-). en **Kamél**, en K-driver, et K-garn, -haar. (en) **Kamfer**, en K-olje; et K-træ; K-draaber (Ft.). en **Kamin**. en Kaminrist. et **Kammer** (Ft. Kamre; jf. Bade-, Bag-, Barne-, Bede-, Brev-, Brude-, Gjæste-, Grav-, Hjærte-, Karle-, Klæde-, Krudt-, Kunst-, Kvist-, Loft-, Løn-, Mine-, Munderings-, Oste-, Pak-, Pige-, Politi-, Port-, Pulter-, Rente-, Rust-, Sele-, Seng-, Skat-, Sluse-, Sove-, Spise-, Studere-, Solv-, Taarn-, Tag-,

Told-, Vaaben-). en Kammerfrue, -frøken, -herre, -jomfru, -junkere, -jæger, -pige, -potte, -raad, -sanger, -sorg, -svend, -tjener, -tone. en **Kammerát** (Ft. -er; jf. Krigs-, Lege-, Skole-). k-lig, et K-skab. (et og en) **Kammerdug**, et K.s Tørklæde. en **Kamp**¹ = en Kampesten. en **Kamp**² (Ft. -e; jf. Bryde-, Døds-, Gade-, Hane-, Næve-, Sjøle-, Tve-, Valg-, Vædde-). en Kampdag, -dommer, -leg, -lyst, -plads, et K-raab; k-dygtig (-hed), -færdig (-hed), -lysten. jeg **kan**, se at kunne. en **Kaná** (Ft. -er). et Kanalanlæg. en **Kanárfugl**. (et) K-frø, de kanáriske Øer. en **Kande** (jf. Aa-, Fløde-, Kaffe-, Smør-, Tjære-, Tragte-, Tude-, Vand-, Vin-, Øl-; som Maal 1 K. = 2 Potter). en Kandestøber, -tud; et K-laag -maal, -støberi. en **Kandidát** (Ft. -er). en **Kane**, en K-bjælde, -fart, -hest, -mede, -pisk; et K-føre, -net, -tæppe, -tøj. (en) **Kanél** = (en) Kanélbark, k-brun. en **Kanin**, en K-gaard, et K-skind. en **Kannik** (Ft. -er). Kannikestræde. en **Kanón**, en Kanonér, at kanonére (-ing). en Kanónbaad, -feber, -føde, -hals, -ild, -kugle, -munding, -port, -prop, -visker; et K-krudt, -skud, -støberi. en **Kans** (nt.; kun i Talem. at se sin K. til = se sit Snit). **kanské** (Bio.; egl. det kan ske) = maaské. **kant** (Soord): k. og klar. en **Kant** (Ft. -er; jf. Bag-, Fem-, Fir-, For-, Høj-, Mange-, Mur-, Naad-, Nord-, Otte-, Sex-, Strand-, Syd-, Syv-, Tre-, Ud-, Van-, Vand-, Vest-, Yder-, Øst-). at komme, staa paa K. at kante, kantet (jf. mange-, skarp-, syv-tre-, osv.), en Kantning. en Kantfil, -hage, -høvl; at k-hugge (-ning), -sætte (-ning). (et) **Kap** (= Iver, Trods; nu kun i Forb.) om Kap, at løbe, kjøre, ride, ro, sejle om K. at kappes, (med en, om, i noget), kappevis (Bio.). en Kapkjørsel, -ridning, -roning, -sejlad, -sejling; et K-løb; en Kappelyst, -strid. et **Kapél** (Ft. Kapeller). en Kapellán. en Kapelmester.

en **Kaper**, et Kaperi, at kapre. en Kapergast, -kusk, -vogn; et K-brev, -skib.
 en **Kapítál** (= Hovedstol²; jf. Drifts-). en Kapitalist.
 et **Kapitel** (Ft. Kapitler; jf. Dom-). kapitelfast; en Kapitelstaxt.
 en **Kapítel** (= et Søjlehoved).
 en **Kappe** (jf. Bag-, Gardin-, Hæl-, Narre-, Nat-, Regn-, Rejse-, Rytter-, Slæng-, Sorge-). en Kappedue, -flig, -krave, -pibe, -rem, -strimmel; et K-baand, -læder.
 at **kappe** (jf. af-, rod-). at k. Anker. en Kapning.
 at **kappes**, se Kap.
 en **Kapsel** (Ft. Kapsler; jf. Frø-).
 en **Kapsún**, at lægge K. paa en.
 en **Kapitéjn** (el. Kapitajn). — en **Kapún**.
 et **Kar** (b. F. Karret, Ft. = Et; jf. Bade-, Blod-, Bord-, Bro-, Brygger-, Byge-, Drikke-, Fjording-, Glas-, Græs-, Guld-, Haar-, Hænge-, Ild-, Kobber-, Koge-, Kole-, Ler-, Læske-, Maske-, Mjød-, Mælke-, Mæske-, Offer-, Oste-, Otting-, Perse-, Roste-, Røgelse-, Saft-, Salt-, Salte-, Skylle-, Spøle-, Sten-, Strø-, Sæd-, Sølv-, Tappe-, Træ-, Vand-, Vaske-, Øse-). et Karbaand, -bundt, en K-bund, -klud.
 en **Karabin** (Rytterbøsse).
 en **Karåffel** (Ft. Karaffer; jf. Vand-, Vin-).
 en **Karaktér**, karakteristisk, karakterfast (-hed), -løs (-hed), -stærk, -svag (-hed); en K-bog, -fejl, -styrke.
 en **Karaváne**. — en **Kardínál**.
 en **Kardús**, et K-papir.
 en **Karfunkel** (Ft. Karfunkler).
 en **Kárl** (Ft. -e; jf. Stakkel; Aager-, Avls-, Bonde-, Brygger-, Gaards-, Garder-, Have-, Hov-, Hus-, Kjerne-, Kæmpe-, Livvagts-, Ror-, Skriver-, Slaa-, Stald-, Tévands-, Tjeneste-, Troid-, Ung-, Vognmands-). en brav K., K. for sin Hat, karleagtig, karlvoxen; et K-folk; en Karlerøst; et K-kammer, -lag, -stykke.
Karlvognen (Stjernebillede).
 en **Karm¹** (Ft. -e; jf. Brønd-, Dør-, Luge-, Vindues-). en Karmfod.
 en **Karm²** (Ft. -e; lukket Vogn; foræld.). en hængende K.
 en **Karnáp** (Ft. Karnapper).
 en **Karnis** (Ft. Karnisser).
 en **Karpe** (en Fisk). en Karpedam.
 en **Karre** (jf. Krudt-, Møg-, Skub-).

en **Karrét** (og Karét). en K-buk, -mager, et K-vindue.
Karrig, en Karrighed.
 en **Karriól**, en K-hest. — en **Karrusél**. en **Karse** (jf. Brønd-, Eng-).
karsk, en Karskhed (= Sundhed).
 en **Kárte** (jf. Uld-). at kárte, en Kartning. en Kartebolle (Plante), -tand; et K-gilde.
 en **Kartnegl**.
 en **Kartóffel** (Ft. Kartoffler; jf. Lægge-). en K-avl, -møs, -syge; et K-mel.
 en **Kartøve**. — en **Karusse** (Fisk).
 at **karve** (= skære). en Karvestok.
 en **Kase** (se Ko-). — en **Kaserne**.
 en **Kaskjæt** (Ft. Kaskjetter). en K-mager, -skygge.
 en **Kasse** (jf. Brand-, Brev-, Driv-, Enke-, Farve-, Fattig-, Hjul-, Ild-, Krigs-, Kæmner-, Lig-, Lire-, Mad-, Pak-, Penge-, Post-, Skarn-, Skrift-, Spare-, Stats-, Te-, Træ-, Ur-). en K-beholdning, -bog, -bund, -mangel, -mester; et K-laag.
 at **kassére** (jf. ind-). kassábel, en Kassérér.
 et **Kast** (Ft. = Et; jf. Blide-, Folde-, Over-, Sten-, Tærning-, Ud-, Ved-, Vind-, Øje-). at komme (give sig) i K. med.
 en **Kastánje** (jf. Heste-). k-brun, et K-træ.
 at **kaste** (jf. af-, bort-, for-, fore-, hen-, kuld-, ned-, om-, op-, til-, ud-, under-). at k. Sne, Killinger, k. Fjenden, k. et Blik, et Øje paa, k. med Sten, k. bort, om, til, k. op, k. noget af sig. en Kasten, en Kastning (jf. Af-, Kuld-, Lod-, Op-, Sne-, Til-), en -kastelse (se Af-, For-, Kuld-, Op-, Under-), -kastelig (se for-). en Kastebold, -gynge, -kjæp, -maskine, -ruse, -skive, -skovl, -vind; et K-skyts, -spyd, -vaaben.
 en **Kaste**, en Kasteinddeling.
 et **Kastél** (Ft. Kasteller; jf. Luft-).
 en **Kat¹** (Ft. Katte; jf. Abe-, Desmer-, Han-, Hus-, Læ-, Mare-, Misse-, Røs-, Tiger-, Tæve-, Vild-). en Katost (Plante), -ugle, -unge; k-rygget (Hest, Skib), -øjet; en Kattejagt, -killing, -musik -pine, -pote, -slægt, -tarm; et K-skind, -skjæg; K-gattet; K-øjne (Ft.).
 en **Kat²** (Ft. Katte; Pengekat).
 en **Kat³** (Ft. Katto; Tværvold i en Skanse).
 en **Kat⁴** (Ft. Katte; Svøbe). at faa, give K. at katte.

en **Katalög**. — en **Katekét**.
 (et) **Kattún** (Bomuldstøj). en K-trykker.
 at **kave** (= famle, rode; jf. akavet).
 en **Kavring** (Brød, egl. Kagering).
 en **KeGLE** (jf. Straale-). at slaa, spille
 K.r. k-dannet. en K-bane, -bossel,
 -flade, -form, -kugle, -rejser, -spiller,
 -stub; et K-snit, -spil.
 at **kejse** (nedert. = kaare).
 en **Kejser**. en Kejserinde, kejserlig,
 et K-dømme. en K-krone (¹egl.
 Bet., ²Plante), -prins; et K-snit.
 (en) **Kejte**. kejtet (-hed). kejt-
 haandet.
 en **Kemí** (b. F. -en; = Stoflære).
 kémisk.
 at **kere** (el. kære) sig om noget.
 en **Kerúb** (Engel).
 et **Kid** (b. F. Kiddet; Ft. = Et.; jf.
 Gede-). et Kidskind.
 at **kige** (-ede, -et og kég, keget). et
 Kig (jf. Ind-, Ud-), at faa K. paa
 noget, en -kiger (se Brønd-, Pose-,
 Potte-, Stjerne-, Vand-). et Kighul.
 en **Kighoste** (Sygdom).
 at **kikke** (af at kige). en Kikkert
 (jf. Nat-). at have noget i K.n.
 en **Kilde** (jf. Indtægts-, Livs-, Salt-,
 Sundheds-, Svovl-, Vælde-). en
 K-rejse, -samling, -vogn; et K-
 marked, -mos, -sand, -skrift, -spring,
 -sted, -vand, -væld.
 at **kilde**. en Kilden, kilden (-nt,
 -ne), en Kildenhed; at kildre, en
 Kildren.
 en **Kile** (jf. Flint-, Jærn-, Lette-,
 Torden-, Træ-). at kile (jf. ind-),
 at k. paa, afsted. k-dannet; en
 K-skrift; et K-ben.
 en **Killing** (egl. Kætling, af Kat; jf.
 Hare-, Katte-).
 at **kilte** (jf. op-). en Kiltning.
 en **Kim** (jf. For-, Frø-, Tand-) el. en
 Kime. en Kimplante; et K-blad,
 -løg.
 at **kime** (med en Klokke; jf. af-). en
 Kimen, en Kimer.
 en **Kiming** el. Kimming (Synsrand).
 at **kimse** (egl. om Heste). at k. ad
 noget.
 en **Kind** (Ft. -er; jf. Rosen-). -kindet
 (se hul-, pluds-, rød-). en Kind-
 hest, -kjæde, -tand; et K-ben,
 -pust, -skjæg.
 en **Kippe** (jf. Øl-). Kroer og Kipper.
 at **kippe** (Anker, Flag). Hjærtet
 kipper i en.
kiprei. kiprede Töjer.
 en **Kirke** (jf. Dom-, Folke-, Fri-, Ho-
 ved-, Høj-, Kloster-, Kors-, Landsby-,

Marmor-, Slots-, Sogne-, Stats-,
 Stav-, Sten-, Træ-). kirkelig
 (-hed). en Kirkeblok, -bod, -bog,
 -by, -bygning, -bøn, -daab, -dör,
 -ejer, -flader, -fest, -forsamling,
 -færd, -gaard, -gang, -gænger,
 -historie, -hvalving, -klokke, -knap,
 -lade, -lov, -mur, -oblat, -patron,
 -ret, -rist, -rotte (fattig som en K.),
 -røver, -sag, -salme, -sang, -sanger,
 -skik, -skole, -sti, -stol, -tavle, -tid,
 -tiende, -tjeneste, -tugt, -vej, -vin,
 -værge; et K-aar, -bly, -bryllup,
 -brød, -bækken, -gods, -gulv, -møde,
 -raad, -ran, -samfund, -sogn, -spir,
 -stævne, -syn, -taarn, -tag, -ur,
 -vindue, -væsen.
 et **Kirsebær** (jf. Sylte-). k-rød; en K-
 saft, -sten, -suppe, -vin; et K-træ.
 en **Kis** (jf. Jærn-, Kobber-, Svovl-).
Kis! at sige K. til ens Kat.
 (en) **Kisel**. kiselagtig. en K-jord,
 -sinter, -sten, -syre.
 en **Kisselinke**.
 en **Kiste** (jf. Aale-, Brev-, Daare-,
 Drag-, Hakkelse-, Hjærne-, Kram-,
 Laxe-, Lig-, Mel-, Odder-, Penge-,
 Sand-, Skarn-, Skat-, Skibs-, Slam-,
 Sten-). en K-bund, -bænk; et K-
 laag, -læg; K-klæder (Ft.); k-glad.
 (et) **Kit** (b. F. Kittet; jf. Mur-, Sten-,
 Tand-). at kitte (jf. til-).
 en **Kittel** (Ft. Kitler). en Lærreds K.
 en **Kiv**. at yppe K. (med en). kiv-
 ågtig (-hed), at kives (om noget).
kjéd. at være, blive k. af noget. en
 Kjede = en Kjedsomhed; at
 kjede (sig), at kjedes (ved), kje-
 delig, kjedsom (-hed), kjedsom-
 melig (-hed).
 en **Kjedel** (Ft. Kjedler; jf. Brygger-,
 Damp-, Grue-, Kaffe-, Kobber-, Te-,
 Vasker-). en Kjedelbund, -flikker,
 -hat, -krog, -sten, -tromme; et
 K-laag.
 en **Kjeltring**. kjeltringagtig (-hed).
 en K-streg; et K-liv, -pak, -sprog.
 at **kjende** (kjendte, kjendt; jf. be-, er-,
 fra-, fri-, gjen-, god-, mis-, paa-,
 til-, under-, ved-). at k. Bog-
 staver, k. til, lære en at k., at k.
 for ret, at kjendes ved, at være
 kjendt med (en el. noget), at være
 kjendt paa et Sted (jf. u-, vej-
 kjendt; en Kjendtmænd). en Kjende
 (= en Smule; en lille K.); et
 Kjende (jf. Sær-), at tage K. paa,
 give (sig) til K. (jf. tilkjendegive);
 kjendelig (-hed; To. og Bio.; jf.
 gjen-, u-), let k.; en Kjendelse

(¹ Dom, ² Afgift; jf. Be-, Er-, Fra-, Fri-, Gjen-, God-, Mis-, Paa-, Rets-, Til-, Under-, Ved-); en **Kjending** (at have, tage K. paa; et K.s-flag, -navn; jf. Land-); et **Kjendskab** (at have K. til); en **Kjender** (et K-blik, en K-mine; jf. Bog-, Kunst-, Menneske-, Mønt-, Vin-). et **Kjendemærke**, -ord, -tal, -tegn; en **Kjendsgjerning**, -sag.

en **Kjertel** (Ft. Kjertler; jf. Fedt-, Hals-, Krøs-, Lyske-, Skjold-, Slim-, Snot-, Spyt-, Sved-, Taare-). **kjertelsvæg** (-hed), -syg; en **K-byld**, -knude, -svulst, -syge.

en **Kjole** (jf. Barne-, Brude-, Dame-, Liv-, Morgen-, Nat-, Over-, Præste-, Pudder-, Silke-, Sløj-, Sommer-, Spids-, Under-, Vinter-). **kjoleklædt**; en **K-holder**, -knap, -krave, -lomme; et **K-liv**, -skjød, -sløb, -stof, -tøj, -ærme.

en **Kjortel** (Ft. Kjortler; jf. Liv-, Vaaben-). en **Kjortelflig**.

(en **Kjæbe**, se en **Kjæve**.)

en **Kjæde** (jf. Anker-, Bjærg-, Blænker-, Guld-, Hals-, Kind-, Maale-, Mile-, Ordens-, Staal-, Sølv-, Ur-, Vedet-). at **kjæde** (sammen). en **Kjædebro**, -brøk; et **K-led**, -rim, -sting.

en **Kjæft** (Ft. -er; jf. **Kjæve**; **Åsen**-). at holde **K.**, ikke en **K.**

kjæk (kjækt, kjække). en **Kjækhed**. at **kjække**. **Gaasen kjækker**. en **Kjækken**.

en **Kjælder** (Ft. -e; jf. Brænde-, Frugt-, Is-, Jord-, Kul-, Rulle-, Stege-, Sæbe-, Sætte-, Vaske-, Vin-, Øl-). en **Kjælderhör**, -hals, -lem, -mand, -mester, -pige, -stue, -sump, -svend, -trappe; et **K-vindue**; **K-folk** (Ft.).

at **kjæle** (jf. for-). **kjælen** (-nt, -ne), en **Kjælenskab**. en **Kjæledægge**; et **K-barn**, -navn.

en **Kjælke** (= Slæde, Slædemede).

en **Kjap** (Ft. **Kjæppe**; jf. Bold-, Hassel-, Hjul-, Kaste-, Knorte-, Krog-, Pig-, Plov-, Tække-, Vogn-, Ærte-). en **Kjæphest**; et **Kjæppebaand**, en **K-ryggedans**.

kjær (jf. folke-, kvinde-, minde-, nid-, penge-, selv-, trætte-, u-, ærekjær; en **Hjærtenskjær**). at have en **k.**, være **k.** ad noget. en **Kjæreste** (en **K-sorg**, et **K-brev**; **K-folk**, Ft.), en **-kjærhed** (se **Nid-**, **Trætte-**, **Ære-**), **kjærlig** (jf. egen-, føde-lands-, menneske-, sandheds-, selv-, u-), en **Kjærlighed** (jf. **Fader-**,

For-, **Mod-**, samt alle under **kjærlig** anf. **To.**; et **K.s-brev**; en **K-erklæring**, -forstaelse, -gjerning). **kjærkommen** (-nt, -ne), en **K-minde** (Plante), et **K-tegn**, at **k-tegne**.

at **kjærne** (Smør; jf. **nykjærnet**). en **Kjærne**¹ (Smør-), en **Kjærning**. en **Kjærnemælk**, -stang, et **K-værk**.

en **Kjærne**² (Frugt-; jf. **Abrikos**-, **Kvæde**-, **Mandel**-, **Melon**-, **Nødde**-, **Olden**-, **Æble**-). en **Kjærnebider** (Fugl), -frugt, -karl, -linje, -skjøre, -skygge, -spids, -styrke, -sætning, -ved; et **K-foder**, -hus, -skud, -sprog, -træ; **K-tropper** (Ft.); **k-frisk**, -fuld (-hed), -løs, -sat, -sund (-hed).

en **Kjærte** (jf. **Vox**-). en **K-svend**; (et) **K-lys** (ved **K.**).

en **Kjærv** (Ft. -e; = **Neg**).

en **Kjætter** (Ft. -e; jf. **Ærke**-). et **Kjættereri**, **kjættersk**, at **-kjætre** (se for-). et **Kjætterbaal**, en **K-mager**.

en **Kjættling** (Anker-; jf. en **Kjæde**).

en **Kjæve** (jf. **Kjæft**; **Hænge**-, **Over**-, **Under**-). **-kjævet** (se **pluds**-, **øm**-). et **K-ben**, en **K-pose**, -rem, **k-stærk**.

et **Kjævl** (u. Ft.). at **kjævle**, at **kjævles**, en **Kjævlen**, et **Kjævleri**.

en **Kjævle** (jf. **Rod**-, **Rune**-).

et **Kjøb** (Ft. = **Et**; jf. **Åf**-, **For**-, **Gaard**-, **Gjen**-, **Hus**-, **Ind**-, **Lid**-, **Mad**-, **Op**-, **Torve**-). **K.** og **Salg**, at **faa**, **være**, **give** godt **K.** (jf. **godt-kjops**), at **give** **K.**, **gjort** paa **K.**, at **faa** til **Kjøbs** (kort **ø**), **oven** i **Kjøbet**, **gaa** med i **K.t.** at **kjøre** (**kjøbte**, **kjøbt**; jf. **af**-, **for**-, **fri**-, **ind**-, **løs**-, **op**-, **ud**-, **underkjøre**; **dyrekjøbt**), en **Kjøben** (og **Sælgen**), en **Kjøber**, en **Kjøbing** (jf. **Ny**-, **Ring**-, **Rud**-, **Sax**-, **Stubbe**-, **Ærøs**-). en **Kjøbbfærd**, -mand (et **K-skab**; en **K.s-gaard**), -slutning, -stad, -sted (en **K-jord**; et **K-barn**; **K-folk**, Ft.; **k-klædt**); et **K-stævne**; at **k-slaa** (-slagning); et **Kjøbe-brev**, -gods, en **K-jord**, -lyst, -sum; **k-lysten**.

Kjøbenhavn. en **Kjøbenhåvner**, **kjøbenhåvnsk**.

(et) **Kjød** (jf. **Bag**-, **Banke**-, **Bede**-, **Faare**-, **For**-, **Gaase**-, **Heste**-, **Hoved**-, **Høns**-, **Kalve**-, **Ko**-, **Lamme**-, **Mellem**-, **Menneske**-, **Oxe**-, **Spege**-, **Suppe**-, **Tand**-). **hverken** **K.** eller **Fisk**, at **gaa** alt **Kjødets** **Gang**. **kjød** (**To**-), **kjødagtig**, **kjødellig** (-hed; en **k.** **Lyst**, et **k.** **Søskende**-

barn). en Kjødblok, -balle, -bud-
ding, -dej, -ed, -fars, -farve, -gaffel,
-gryde, -kage, -mad, -pølse, -ret,
-seje, -sene, -side, -spise, -suppe,
-tand, -trævl, -tonde; et K-ben,
-faar, -hoved, -kvæg, -saar, -stykke;
k-farvet, -fuld (-hed), -rig (-hed),
-ædende.

Kjøge (Bynavn). K. Huskors, K. Höns.
en **Kjøl** (Ft. -e; jf. Skibs-, Straa-;
Kjolen i Norge). at komme, være
paa ret K. kjølbrudt, -bygget,
-dannet; at k-hale (-ing), -vende,
(-ing); en K-gang, -planke, -snegl;
et K-svin, -træ, -vand.

kjøn, kjönt, kjønne. en Kjønhed.

et **Kjøn** (b. F. Kjønnnet, Ft. = Et.; jf.
Fælles-, Han-, Hun-, Intet-, Kvinde-,
Mand-; alskens). det menneskelige
K., det smukke K., at lyse i Kuld
og K. kjønnet (jf. sær-, tve-),
kjønslig. en Kjönsbøjning, -drift,
-ed (foræld. = Frændeed); et K-
mærke; K-dele (Ft.).

at **kjøre** (kjörte, kjört; jf. over-, paa-,
tilkjøre; opkjört). at k. Plov, k.
ind, om, ud, k. paa. en Kjøre
(ud i en K.), en Kjøren (og
Riden), en Kjørsel (Ft. Kjørsler;
jf. Gjennem-, Hjem-, Ind-, Kap-,
Møg-, Ned-, Op-, Over-, Slæde-,
Til-, Vædde-, Ægt-), en -kjøring
(se Plov-). en Kjørebane, -brug
(til K.), -hest, -pisk, -svend, -tur,
-tømme, -vej; et K-tøj; (et) Kjer-
sammen.

(en) **Kjørvel**. en Kjørvelsuppe.

en **Klaade** (Træklods, Søord).

en **Kladde**. en Kladdebog.

en **Klaffer** (¹ Bagvaskelse, ² Bagvasker;
foræld.). en Klaffertale, -tunge.

en **Klage**¹ (frossen Jord).

en **Klage**² (jf. Jammer-, Mod-, Ve-). at
klage (jf. an-, be-, for-, ind-, paa-),
en Klager (jf. An-, Hoved-), kla-
gelig (jf. be-). en Klagelyd, -sang;
et K-maal, -raab, -skrift.

en **klak** (Ft. Klakker). at klakke.
et Klakpapier.

klam, klamt, klamme. en Klamhed.

en **Klamme** og en **Klammer**¹ (Ft.
Klamre). at klamre (sig ved, fast
til noget; jf. ind-).

(en) **Klammer**² (Støj). at klamres
(kives), et Klammeri (Kiv).

en **Klampe** (¹ en Træklods, ² til Søs,
³ om Benet paa Dyr; ⁴ en Sneklump
under Fødderne).

en **Klang** (u. Ft.; jf. Bjælde-, Bæger-,
Efter-, Gjen-, Harpe-, Klokke-,

Malm-, Mis-, Ord-, Orgel-, Sam-,
Skjolde-, Sølv-, Tre-, Vaaben-, Vel-).
klangfuld (-hed), -løs (-hed); en
K-figur.

en **Klap** (Ft. Klapper; jf. Bord-, Buxe-,
Hjærte-, Sky-, Spring-, Øje-). en
Klapbro, et K-horn.

et **Klap** (b. F. Klappet; Ft. = Et.;
jf. Haand-). at klappe (jf. af-),
at kysse og k., at k. sammen,
klappet og klart; en Klapper,
en Klapning. en Klaphammer,
-hat, -jagt (og Klappejagt).

en **Klaphingst**.

at **klapre**. en Klapperslange.

klár (jf. krystal-, maane-, perle-, sejl-,
selv-, sol-, sole-, spejl-, stjerne-,
sølv-, sølver-, u-, vand-). at gjøre
Sagen k., klart Skib, at gaa,
komme klar af (Soudtr.). at klare
(jf. for-, op-), at k. op, k. sig, at
klares; en Klarhed, en Klaring
(jf. For-, Op-), klarlig (Bio.),
klart (Bio.). klarseende, -synet
(-hed), -vinget, -øjet.

at **klarére** (-ing; jf. ind-, ud-).

en **Klase** (jf. Drue-, Nødde-).

et **Klask** (Ft. = Et.). at klaske.

en **Klasse** (jf. Dyr-, Plante-, Rang-,
Samfunds-, Skole-, Sprog-). klasse-
vis (Bio.); en K-inddeling.

klassisk. en Klassiker.

en **Klat** (Ft. Klatter; jf. Farve-,
Spytte-). at slaa Klatter. at
klatte, k. bort, klattet, et Klat-
teri, klatvis (Bio.). klatfingret,
-haaret, -øjet; en K-gjæld, -kage;
et K-papir.

at **klatre**. en Klatring. en Klatre-
fod, -fugl, -maskine, -plante, -stang.

et **Klávér**. en K-stemmer; et K-spil.

at **klavre**. en Klavren.

klejn. en Klejnhed. k-modig (-hed),
en K-smed.

en **Klejne**. et Klejnejørn.

(en) **Klem**. med Fynd og K., at staa
paa K.

at **klemme** (klemte, klemt; jf. be-,
ende-, indeklemt). at k. paa. en
Klemme (jf. Ild-, Mund-), at være,
komme i K.; en Klemmen, en
Klemmelse. en Klemhage, -skrue.
at **klemte**. et Klemt (Ft. = Et.), en
Klemten.

et **Klenódie** (jf. Rigs-).

en **Klepper** el. **Kleppert** (Hest).

en **Klerk** (Ft. -e). Klerkegade. — et
Kleresi.

(et) **Klid** (b. F. Kliddet; jf. Hvede-,
Mandel-). klidet (To.).

en **Klik** (paa ens Rygte; b. F. Klikken; u. Ft.).

(et) **Klik**: at slaa K. = at klikke (om en Bøsse).

et **Klima** (Ft. Klimátur). klimátisk. en Klimátfeber.

en **Klump** (Ft. -er; = Klump; jf. Jord-). klimpet.

at **klumpe** (paa Strænge). en Klumpren.

at **kline** (jf. op-, over-, paa-). en Klining. en Klinevæg.

kling, klang! en Klingklang.

at **klinge** (klang, klinget; jf. gjenklinge; ilde-, mis-, velklingende). klingende Mønt, Spil. en Klingen, klinger (b. F. og Ft. klingre), en k. Røst, at klingre, en klingrende Frost, en Klingen.

en **Klinge** (jf. Sabel-, Staal-, Sværd-). at gaa en paa Klingen.

Klink: at spille Klink.

en **Klinke** (jf. Dør-). at klinke¹ (et Søm, et Fad), en Klinkning. klinkbygget (Fartøj).

at **klinke**² (med Glassene, med en). en Klinken.

Klinker (Ft.). hollandske K. (Mursten).

en **Klint** (Ft. -er; jf. Kridt-). Møens K., Stævns K. en Klintekonge.

(en) **Klinter** (en Plante). en K-blomst.

et **Klip** (b. F. Klippet, Ft. = Et.). at klippe (jf. af-, be-, fra-, over-, til-, udklippe; rundklippet), en Klipping. en Klipuld.

en **Klippe** (jf. Sten-). klippefast (-hed), -fuld; en K-blok, -borg, -egn, -grund, -hule, -hvalving, -kyst, -masse, -revne, -rift, -tind, -væg; et K-rev, -skjær, -stykke; en Klipfisk.

et **Klir** (b. F. Klirret, Ft. = Et.). at klirre, en Klirren (jf. Sabel-, Vaaben-).

(et) **Klister**. at klistre (jf. op-, over-). en Klistring. en Klisterpote.

en **Klit** (Ft. Klitter; jf. Sand-). en Klitbakke, -bo, -egn, -foged, -gaard, -strækning, -tag (Plante), -tør, -væxt; et K-bjærg.

en **Klo** (b. F. Kloen, Ft. Klør [el. Kløer], b. F. alm. Kløerne, rettest Klørene [se Ko, Taa]; jf. Bag-, Fil-, Hummer-, Ravne-, Ræve-). at slaa en Klo i.

en **Kloak** (Ft. -er).

en **Klod** (Ft. Klodder). Sværdets K.

en **Klode** (jf. Halv-, Jord-).

en **Klods** (Ft. -er; jf. Træ-). klodset (-hed). en Klodsmajor, -tør.

kløg (langt å; jf. bag-, efter-, for-, ord-, over-, selv-, skrift-, stats-, u-, verdens-). en Klogskab (jf. Bag-, osv.), klogelig (Bio.).

en **Klokke** (jf. Aften-, Bede-, Blaa-, Bord-, Brand-, Dykker-, Dør-, Glas-, Kirke-, Lig-, Mad-, Øste-, Port-, Sang-, Skibs-, Sne-, Storm-, Uld-, Vagt-). Hvad er Klokken? K. er (slog) tolv, K. er (blev) mange. en Klokke (en K-tjeneste). en Klokkeblomst, -boje, -form, -frø, -klang, -knevel, -lyd, -lyng, -malm, -ringen, -stabel, -stræng, -støber, -time, -tone; et K-faar, -hus, -reb, -slag, -slæt, -spil, -taarn; k-dannet.

(et) **Klør** (et Grundstof). en K-kalk, et K-vand.

klos (Bio.). k. op til, k. paa. klosrebet (Sørd).

et **Kloster** (Ft. Klostre; jf. Frue-, Frøken-, Jomfru-, Munke-, Nonne-). klosterlig (-hed). klosterlovet; at k-give (sig); en K-broder, -celle, -frue, -frøken, -gaard, -gang, -jomfru, -kirke, -provst, -tugt; et K-liv, -lærred, -løfte.

en **Klov** (Ft. -e; jf. Bi-, Fil-, Søm-). et Klovdyr, en Klovsyge (ogsaa Klove-).

en **Klove**. at klovebinde (Kvæg).

en **Klub** (Ft. Klubber). en Klubfaften, -gjæst, -skat, -vært; et K-bal.

en **Klubbe** (= Kelle, foræld.).

en **Klud** (Ft. -e; jf. Gulv-, Hals-, Kar-, Lomme-, Navne-, Prøve-, Pudse-, Støve-, Tælle-, Tørre-). en Kludehandel, -kræmmer, -samler, -skuffe, et K-tæppe.

(et) **Kludder** = et Kludderi. kludderagtig, at kludre (jf. for-), en Kludrer. en Kludermads.

et **Kluk** (b. F. Klukket, Ft. = Et.). at klukke.

en **Klump** (Ft. -er; jf. Bly-, Guld-, Jord-). at klumpe sig. klumpet, klumpevis (Bio.). en Klumpfod, k-fodet.

en **Klunte**. at klunte, kluntet (To.).

en **Klyde** (en Vadfugl).

et **Klyds** (Ft. = Et.). en Klydsprop (Sørd).

en **Klyne**. en Klynertør.

en **Klynge**. at klynge (k. op, k. sig til), en Klynge (Slyngplante). klyngevis (Bio.).

et **Klynk** (Ft. = Et.). at klynke (og klage), en Klynken, et Klynkeri. en Klynkepote.

et **Klyster**. en Klystersprøjte.

at **klyve** (-ede og kløv, klyvet). en Klyven. en Klyvekrog.

en **Klyver**. en Klyverbom (Søord).

at **klæbe** (jf. op-). klæbrig (-hed). (en) Klæbersten.

et **Klæde**¹ (Ft. -r; jf. Alter-, For-, Haand-, Hals-, Hoved-, Kors-, Lig-, Rulle-, Si-, Sol-, Stryge-, Tør-, Viskeklæde; Bryllups-, Bønder-, Faare-, Gang-, Hverdags-, Hær-, Jorde-, Kiste-, Køje-, Kvinde-, Lig-, Mands-, Olje-, Over-, Rejse-, Seng-, Slave-, Søndags-, Sørge-, Under-, Vinter-, Vuggeklæder). at **klæde** (klædte, klædt; jf. af-, be-, for-, i-, ind-, mis-, om-, op-, over-, paa-, udklæde; bluse-, bonde-, brynje-, grøn-, hvid-, hær-, jærn-, kjole-, kjøbsted-, mos-, panser-, purpur-, skov-, skum-, sommer-, sort-, staa-, søndags-, sørge-, trøje-, tynd-, vaaben-, velklædt), at k. (sig) af, om, op, paa, ud, det klæder (ham) godt, ilde; klædelig (-hed; jf. u-); en Klædning (et K.s-stykke; jf. Bag-, Bord-, Over-, Skanse-, samt alle Ss. med at klæde, undtagen mis-). en Klædeborste, -dragt, -kurv, -snor; et K-bon (-bonnet; Ft. = Et.), -kammer, -mon, -oplag, -skab.

(et) **Klæde**² (jf. Halv-). en Klædes Kjøle. en Klædebod, -handel, -handler, -kræmmer, -list, -ramme, -væver; K-varer (Ft.).

Klæden: Føden og K. (gl. b. Ft. = Klæderne).

(en og et) **klæg** (Marskler). klæg = klæget el. klægget. en Klægside, et K-lag.

at **klække**¹ (jf. op-, ud-). en Klækketid. at **klække**² (= batte). klækkelig.

at **klø** (klør, -ede, -et, rett. kløde, klót). en Kløe, en Kløen. en Kløpind.

en **Kløft** (Ft. -er; jf. en Klov, at kløve; Bjærg-, Fjæld-, Hage-, Hov-, Pøde-). kløftet (jf. tre-, tve-). kløfthaget, -hovet; en K-hage, -hale.

at **kløge**. en Kløgning.

en **Kløgt** (u. Ft.; af klog; jf. Ord-, Stats-). kløgtig (-hed).

en **Klør** (Ft. -er; = Kløver², i Kort). K. Es, Konge, Dame, Knægt, Ni osv.

at **kløve** (jf. rodkløve; tre-, tvækløvet). en -kløver¹ (se Haar-, Ord-), en Kløvning, et -kløveri (se Haar-, Ord-). en Kløvsadel; et K-brænde (ogsaa Kløve-).

(en) **Kløver**² (stødtonet; af at kløve;

jf. en Klør; Hvid-, Rød-, Sten-, Sur-). et Kløver (= Kløverblad, Ft. -e; jf. Fir-, Tre-). en Kløvereng, -mark; et K-blad, -fro, -hø.

en **Knæg** (Ft. -e; jf. Le-) og **Knage** (Ft. -r; jf. Rat-). et Knaghjul; en Knagerække.

at **knage**. en Knagen (og Bragen).

et **Knald** (Ft. = Et.; jf. Bøsse-, Piske-). K. og Fald. at knalde, en Knalden. en Knaldhætte, -luft, -perle; (et) K-sølv; en Knaldepisk.

knap, knapt, knappe (jf. ord-, penge-). en Knaphed (jf. Ord-, Penge-), at knappe¹ af (jf. af-), knapt (Bio.; han har det meget knapt).

knap (Bio. = næppe).

en **Knep** (Ft. Knapper; jf. Anker-, Buxe-, Flag-, Fløj-, Hals-, Handske-, Guld-, Kaarde-, Kirke-, Kjøle-, Lænke-, Sadel-, Sele-, Skjorte-, Stokke-, Støv-, Sværd-, Sølv-, Tin-, Veste-, Ærme-). at miste Knappen (= Hovedet), dreje én en K. at knappe² (jf. op-, til-), knuppet (jf. sølv-). en Knappaffel, -mager, -ost; et K-baand, -hul (et K.s-sting); en Knappenaal (et K.s-hoved).

en **Knark** (Ft. -e). en rig, gammel K. at **knarke** (jf. knirke). en Knarken.

knarvorn. en Knarvornhed.

(et) **Knås**. at gaa, slaa i K. at knase. knastør.

en **Knast** (Ft. -er). K. i Træ, en gammel K. knastet.

et **Knøb** (Ft. = Et.; af at knibe; jf. Be-, Mave-). at gjøre, bruge K.

en **Knæbber** (egl. en Skralde). Knæberen gaar paa ham. at knæbre (om Storke), en Knæbren.

knæben, se at knibe.

at **knæjse**. en Knæjsen.

et **Knep** (b. F. Kneppet; Ft. = Et.; = Knips). at slaa K. at kneppe en paa Næsen (foræld. = knipse).

en **Knevel** (Ft. Knevler; jf. Hör-, Klokke-, Mund-). at knevle (Hör, Mennesker, Dyr), en Knevling.

en **Knevelsbart** (t. = Mund-, Over-skjæg).

at **knibe** (knéb, knæben, -et, -ne; jf. ind-). knæben (-nt, -ne; = kar-rig), en Knibe (at være, komme i K.), en Kniben, en Knibning. en Knibtang.

knibsk. en k. Pige. en Knibskhed.

at **kniple**. en Knippen, en Knipplerske, en Knipling (et K.s Slør, en K.s-handel). en Kniplepind, -pude; et K-bræt.

et **Knippe** (jf. Halm-, Løg-, Nøgle-, Ris-, Rør-, Trævle-). et **K. Halm**. at knippe (sammen), knippevis (Bio.). (et) Knippebrænde.
 en **Knippel** (Ft. Knippler).
 et **Knips** (Ft. = Et.; jf. Knep). at slaa K. med Fingrene, i Lommen. at knipse.
 at **knirke**. Døren knirker. en Knirken. et Knirkelæder (i Støvlerne).
 at **knistre** = at **knitre**. en Knitren.
 en **Kniv** (Ft. -e; jf. Baand-, Barber-, Bord-, Brød-, Flense-, Folde-, Forskærer-, Frugt-, Hakke-, Hakkelse-, Have-, Hugge-, Jagt-, Kaal-, Kokke-, Krum-, Lomme-, Offer-, Papir-, Penne-, Pode-, Rage-, Skrabe-, Skære-, Slagter-, Snitte-, Spaan-, Sten-, Solv-, Tolle-, Tælge-, Ympe-, Østers-). en Knivskede, -smed, -spids; et K-skaft, -stik; en Knivsod, -æg; et K-blad; en Knivekurv.
 en **Kno** (Ft. Knoer). et Knofedt. en og et **Knøb** (Ft. = Et.; Soord). (et) **Knog** (= Knug). K. og Fog.
 en **Knogle** (jf. Marv-) og en **Knokkel** (Ft. Knokler). en Knoglehule; et Knokkelled.
 en **Knold** (Ft. -e; jf. Bonde-, Jord-, Rod-, Støbe-). knoldet. en Knold-rod, -væxt.
 en **Knop** (o; Ft. Knopper; jf. Blad-, Blomster-, Frugt-, Humle-, Hvede-, Kaarde-, Rosen-, Silleri-, Sværd-). at knoppes, knoppet, en Knopning. et Knopgræs, -leje, -skæl, en K-svane, -urt.
 en **Knørt** (langt å; Ft. -er). knørtet. en Knortekjæp.
 en **Knub** (Ft. Knubbe). knubbet (knubbede Ord), at knubbes, knubret. et Knubslib.
 et **Knubs** (Ft. = Et.). at knubse.
 en **Knude** (jf. Aare-, Brænde-, Drag-, Fistel-, Frost-, Gigt-, Haard-, Kjertel-, Knytte-, Krop-, Kræft-, Løbe-, Nerve-, Sene-, Snive-, Væver-). at gjøre Knuder. knudet, knudret. et Knudebrænde, -punkt.
 et **Knug** (jf. Knog, at knyge). Frost og K.
 at **knuge** (jf. sammen-). en Knugen.
 et **Knur** (b. F. Knurret, Ft. = Et.). at knurre (Hunden knurrer ad en, at k. over, imod noget), en Knurren. et Knurhaar, en K-hane; en Knurrepotte.
 at **knuse** (knüste, knüst; jf. sønder-).

en Knusning, en Knuser (jf. Hjærte-). en Knusetand.
 en **Knut** (Ft. Knutte). at knutte.
 at **kny** (knýr, -ede, -et; rett. knyde, knýt). et Kny (at give et K.).
 at **knyge** (-ede, -et og knóg, knøget, jf. Knog, Knug). det knyger og lyger.
 en **Knyst** (Ft. -er) = Knude (paa Fødderne).
 at **knytte** (af Knude; jf. for-, sammen-, tilknytte; maskeknyttet). en knyt Næve (jf. forknyt). en Knytning (jf. Sene-). en Knytteknude.
 et **Knæ** (b. F. Knæet, Ft. Knæ og Knæer; jf. Dæks-, Pumpe-, Rør-, Skede-, Skibs-). at falde, ligge paa Knæ, synke i K., bøje K. for, at komme paa Knæene (el. Knæerne). knæet (jf. kalve-, krum-). en Knæbugt, -bøjning, -hase, -skade, -skal, -sko, -varmer; et K-baand, -fald, -led, -spænde, -stykke; K-buxer (Ft.); k-bøjlet, -dyb, -høj; at k-binde (Kvæg), -sætte (et Barn).
 at **knæde** (= ælte Dej). en Knæder.
 en **Knægt** (Ft. -e; jf. Brygger-, Bøddel-, Lands- el. Lans-, Rakker-, Ride-, Støvle-, Tevands-, Tros-, Tyve-). Klor K.
 et **Knæk** (b. F. Knækket, Ft. = Et.). at knække (-ede, -et og knak). en Knækpil (Træ); (et) Knækkebød.
 at **knæle** (af Knæ). en Knæler (Insekt), en Knælen.
 en **Knés** (Ft. -e; jf. Bonde-).
 en **Ko** (b. F. Køen; Ft. Kór [el. Køer], b. F. alm. Køerne, rett. Kørene; jf. Bjælde-, Gold-, Kvie-, Løde-, Malke-, Sø-). en Kobaas, -bjælde, -blomme, -brems, -brygge, -driver (Plante), -fod, -hale, -have, -hud, -kaal, -kase, -mule, -mælk, -stald, -vom, -øje (Plante); et Koben, -hold, -horn, -kjød, -møg, -yver, -øje (Søord); Kokopper (Ft.); kørygget, -vommet, -øjet; at køvende (-ing).
 en **Kobbe** (Sælhund). en Kobbefangst.
 en og et **Kobbel** (Ft. Kobler; jf. Bring-, Hals-, Hunde-, Stang-). en K. Heste. at kobbe (jf. sammen-), en Kobling (jf. Strøm-), en Kobler (-ske), et Kobleri. en Kobbeldrem, -ring; K-hunde (Ft.).
 (et) **Kobber** (jf. Plade-). et Kobber (Ft. -e; = Kobberstik). at kobre, en Kobring. en Kobberaske, -bolt, -erts, -hud, -ilte, -kis, -kjedel,

-malm, -mine, -mønt, -nagle, -penge, -plade, -rust, -skilling, -smed, -stikker, -traad, -trykker; et K-blik, -kar, -stik, -stykke, -søm, -tag, -tøj, -vand, -værk; k-blandet, -farvet, -fast, -forhudet (-ning), -rød, -stukken (-et, -ne).

en **Kode** (jf. Ankel-).

Koffardi (holl.). at fare til K.s. en K-mand (modsat Orlogs-) = et K-skib.

en **Koffert** (o; Ft. -er; jf. Rejse-). en Koffertfisk, -laas, -nøgle.

en **Kofte**. en Vadmel's Kofte.

en **Køg** (Ft. -e; inddiget Marskland).

(et) **Køg** (langt å; jf. Af-, Op-). at være, komme, bringe i K., gaa af K. at **koge** (kogte, kogt; jf. op-, skum-, skrup-, spil-, udkoge; blød-, haard-, halv-, henkogt), kogende, det kogte i ham; en **Kogning**, en **Koger** (jf. Lim-, Salt-, Selv-, Ægge-), et **Kogeri** (jf. Tran-). koghed, en K-hede, et K-salt; en **Kogebog**, -kone, -kunst; et K-kar, -punkt.

en **Kogge** = en Kaag.

et **Kogger** (blødt g; jf. Pile-).

en **Kogle** (jf. Bær-, Fyrre-, Gran-). k-bærende, -dannet.

at **kogle**. en **Koglen**, en **Kogler**, et **Kogleri**.

en **Koje** (jf. Fugle-, Hænge-, Stand-). at gaa til Koj's. Kojeklæder (Ft.).

en **Kok**¹ (Ft. Kokke, = en Hane).

en **Kok**² (Ft. Kokke; jf. at koge; Mester-, Mund-, Skibs-). en **Kokke**-dreng, -kniv, -pige; en **Koksmåt**.

en **Kokårde**. — en **Kokosnød**, -palme.

en **Kolbe** (jf. Bøsse-, Glas-, Majs-, Sving-). en K-hals.

en **Kolbotte**. at slaa, støbe K.r.

kold, koldt, kolde (jf. fod-, halv-, hunde-, is-, vand-). (en) **Kolde** (kun b. F. Kolden = Koldfeber). koldblødet, -blødige (-hed), -hamret, -sindig (-hed); en K-brand, -feber, -skaal; et K-hus.

en **Kolera** (Sygdom).

(en) **Kolik** (Sygdom).

en **Kolle** (en Høj).

et **Kollégium** (Ft. Kollégier).

en **Kollékt** (Ft. -er).

et **Kólon** (Læsetegn; jf. Semi-).

en **Koloni** (Ft. -er; = Nybygd). en **Kolonist** (= Nybygger), at kolonisere.

en **Kolós** (Ft. Kolosser). kolossál, kolossálsk.

en **Kolv** (Ft. -e; = Pil; foræld.).

en **Komédie** (= et Lystspiel). at gaa paa K. et K-hus, -spil. **kómisk**. en **Komét**. et K-aar, en K-bane.

et **Komfúr**. — en **Komité** (Ft. -téer).

et **Komma** (Ft. -er; Læsetegn).

at **kommandere**. en **Kommando**, et **Kommando**, en **Kommandant**, en **Kommandór**. en **Kommandostav**, et K-ord.

at **komme** [kom [stødton.; men Bydef. kom! løbeton.], kommen, -et, -ne; jf. an-, be-, efter-, for-, fore-, frem-, ihu-, ind-, ned-, om-, op-, over-, paa-, til-, ud-, und-, vedkomme; fore-, først-, imøde-, mellem-, paa-, tilkomme; bort-, for-, fuld-, kjær-, ny-, velkommen]. komme Tider, det kommer (sig) af, at —, det k.r. an paa, at k. bag paa en, k. bort, k. for, det kom mig for (fore), at k. (godt, galt) fra noget, k. frem, k. frem med, k. imed nogen, k. med, k. op (af Sengen, Sygdom), k. op at slaas, skjændes, k. overens, k. paa (= huske), k. til (at gjøre, hvad man ikke vil), jeg kan ikke k. til, det k.r. til at svie til ham, at k. ud af det (med hvad man har), at k. godt ud af det med en, det k.r. ud paa ét, hvad k.r. det ham ved? at k. af Dage, for Dagen, til Ende med, paa Fode, i Gang, paa Knæene, for Lyset, til rette med, for Skade, til Skade, i Stand, af Syne, til Syne, at k. sig, at k. Salt i Maden, Vin paa Flasker. — en og et -kom (se Af-), et **Komme** (= Ankomst; jf. Ud-), en -komst (se Ad-, An-, Atter-, Be-, Fore-, Frem-, Gjen-, Hid-, Imøde-, Ind-, Mellem-, Ned-, Op-, Overens-, Sammen-, Til-, Tilbage-, Ud-, Und-, Vel-), en -kommelse (se Efter-, Hu-, Ihu-), en -kommer (se Efter-), -kommelig (se frem-, over-).

et **Kompani** (Ft. -er). et **Kompani**-skab.

et **Kompás** (Ft. Kompasser). en K-mager, -streg.

en **Kompliment** at gjøre K.r.

et **Komplót** (Ft. Komplotter).

en **Koncert**. en K-mester, -sal.

en **Konditor** en fin K. et **Konditori**.

en **Kone** (jf. Bade-, Barsel-, Bonde-, Borger-, Broder-, Brød-, Fisker-, Gaard-, Gang-, Grøn-, Kage-, Koge-, Kro-, Luge-, Nabo-, Præste-, Pynte-, Sejd-, Spinde-, Stue-, Syssel-,

Sælge-, Sønne-, Vaage-, Vasker-).
 en Konebaad, -brud, -hue.
 at **konfirmere**, en Konfirmant.
 en **Kong** (en Havsnegl).
 en **Konge** (foran Navne Kong; jf. Arve-, Dane-, Dværge-, Elle-, Fugle-, Klinte-, Ni-, Nasse-, Over-, Skatte-, Smaa-, Stodder-, Stol-, Sætte-, Sø-, Under-, Vaaben-, Vagtel-, Valg-), kongelig. kongebaaren, -løs; en K-borg, -datter, -haand, -jagt, -kaabe, -krone, -lov, -magt, -morder, -rejse, -række, -salve, -slægt, -stamme, -stol, -søn, -tiende, -tiger, -trone, -vej, -vælde, -værdighed, -ægt, -æt, -örn; et K-barn, -blod, -brev, -bud, -dømme, -flag, -hus, -lys (Plante), -ord, -mord, -navn, -par, -rige, -skifte, -slot, -spir, -stævne, -sæde, -valg, -vand; en Kongsgaard, et K-æmne.
konsekvent (følgerigtig). en Konsekvens.
 en **Konstabel** (Ft. Konstabler).
 en **Konsul**, et Konsulat.
 et **Kontór** (jf. Post-), en Kontorist.
 en Kontormand, -stol, -tid.
 en **Kontrakt**, kontraktmæssig.
 en **Kop** (Ft. Kopper; jf. Aske-, Blomster-, Edder-, Kaffe-, Over-, Te-, Under-, Ægge-), en K. Kaffe, at sætte Kopper (Blod-) = at kop-sætte (-ning).
Kop- (t. Kopf = Hoved), en K-salat, -skat.
 en **Kopi**, at kopiére (-ing), en Kopibog.
Kopper (Ft.; jf. Börne-, Ko-, Skold-, Smaa-, Vand-), et Kopar, karret; en Koppeindpodning, -smitte, -sygdom.
 et **Kör** (Ft. = Et.; ¹jf. Engle-, Sanger-, ²= Sanghus i Kirken; jf. Høj-), en Kordegn, -dreng, -sang; en **Kórsdör**. — en **Korál** (Ft. -er; = Messesang).
 en **Korál** (Ft. Koraller), et K-dyr, -rev, -smykke.
 en **Korénde** (Ft. Korénder).
 (en) **Kork**, at korke, en Korkeg, -prop, -saal, -tol, et K-træ.
 et **Körn** (Ft. = Et.; jf. Bland-, Brød-, Byg-, Dommer-, Frø-, Føde-, Guld-, Hagel-, Hart-, Havre-, Hirse-, Hvede-, Majs-, Peber-, Rug-, Saa-, Sands-, Senneps-, Sigte-, Skafte-, Skold-, Sæde-, Tiende-), et lille K. (= en Smule), at tage paa Kornet (Sigte-), at kórnes, en

Kórning, kórnet (if. fin-, grov-, smaa-, stor-), en Kornager-art, -avl, -blomst, -dyng, -gaard, -halm, -handel, -handler, -harpe, -høj, -hæls, -høst, -krage, -lade, -lærke, -mangel, -mark, -plante, -puger, -rust, -segl, -sigte-, -skovl, -skuffe, -stak, -sæd, -sæk, -tiende, -tønde, -tørring, -vægt, -væxt; et K-ax, -baand, -brændevin, -frø, -land, -loft, -læs, -maal, -mod, -neg, -saald; K-priser, -varer (Ft.); k-blaa (o: kornblomst-blaa), -rig; at k-fede (-ning).
 en **Korporál**, et K-skab, en K-stok.
 et **Korps** (Ft. -er; jf. Brand-, Jæger-, Liv-), en Korpsaand, -læge, -skriver.
 en **Korrektúr**, et K-ark, en K-læsning.
 et **Kors** (Ft. = Et.; jf. Grav-, Guld-, Hage-, Hus-, Krykke-, Lilje-, Mare-, Ridder-, Skraa-, Slange-, Stor-, Sølv-), at lægge (Armen) over K., at slaa K. for sig, gjøre Korsets Tegn, at bære sit K., K. og Modgang, Kors! (opr. Guds K.), at krybe til Korset, at korse sig (for, over noget), korsvis (Bio.), korsbladet, -dannet, -lagt; at k-fæste (-else), -tegne; en K-blomst, -drager, -edderkop, -fane, -farer, -gade, -gang, -kirke, -næb (Fugl), -ridder, -ved (Træ), -vej; et K-baand, -banner, -hør (et K-træ), -klæde, -tegn, -tog.
kort, en k. Hukommelse, k. og godt, k. for Hovedet, at komme til k., k. sagt, en -kort (se Tid-), at korte (jf. af-, for-), kortelig (Bio.), en Korthed (at fatte sig i K.), en -kortning (se Af-, For-), en -kortelse (se For-), kortaandet, -armet, -benet, -fattet, -fingret, -haaret, -halet, -halset, -livet, -næbbet, -næset, -skaftet, -skjødets, -stillet, -straaet, -synet, -tonet, -uldet, -varig, -øret (alle disse danne No. ved Tillæg af -hed).
 et **Kort** (Ft. = Et.; jf. Adgangs-, Brev-, Brød-, Fem-, Haand-, Land-, Lomme-, Pas-, Prove-, Smaa-, Spille-, Stjerne-, Sø-, Tre-, Vej-, Visit-, Vælts-), et Spil K. en Kortsamling, -spiller, -tegner, -tegn; et K-blad, -hus, -spil (og Korten-); K-penge (Ft.).
 en **Kost** ¹(med o-Lyd; Ft. -e; jf. Kvast; Barber-, Birke-, Blomster-, Bynke-, Feje-, Hvitte-, Kalke-, Lyng-, Maler-, Pudder-, Rise-, Skrubbe-, Stænke-, Støve-, Svaber-,

- Sæbe-, Tjære-, Urte-). at koste¹ en. en Kostebinder, -lyng, -vager; et K-ris, -skaft.
- en **Kost**² (med å-Lyd; u. Ft.; jf. Barsel-, Bonde-, Fange-, Faste-, Fro-, Husmands-, Hverdags-, Landsby-, Syge-; Ft. Koster = Tyvekoster; jf. Far-). at give K. og Løn, at sætte, tinge, have, være i K. at koste² (k. og klæde en). en Kostforagter, -gænger, -skole; et Khold, -hus; K-penge (Ft.); k-fri.
- at koste³ (med å-Lyd; jf. be-). hvad k.r det? det k.r Slid, det kostede hans Liv, jeg har kostet meget paa ham. kostbar (-hed), kostelig (-hed; jf. be-), en -kostning (se Be-, Om-).
- en **Kove** (Aflukke, Skur; jf. Tørve-).
- en **Kovs** (Ft. -e; Drikkeskaal, Bøsning).
- en **Kraas** (Ft. -e og -er; jf. Gaase-). en Kraasesuppe.
- en **Krabask**. — en **Krabát**.
- en **Krabbe** (jf. Land-, Taske-).
- at **kradse** (jf. for-, op-, ud-). et -krads (se Ud-), en Kradssning (jf. Op-, Ud-), en Kradser (jf. Pibe-). en Kradsbørste, -uld.
- en **Kraft** (Ft. Kræfter; jf. Aands-, Arbejds-, Arm-, Avle-, Bevis-, Binde-, Bære-, Daads-, Damp-, Don-, Driv-, Fald-, Grund-, Haand-, Handle-, Heste-, Hold-, Indbildnings-, Kæmpe-, Legems-, Livs-, Løvs-, Læge-, Manddoms-, Modstands-, Muskel-, Natur-, Nærings-, Rets-, Se-, Sjæls-, Skaber-, Slyng-, Spire-, Spræng-, Spænd-, Strids-, Sving-, Syns-, Tiltræknings-, Tyngde-, Tænke-, Vand-, Virke-). at sætte, træde i K., i K. af, med fuld (halv) K., af alle Kræfter, at have gode K.r. kraftig (-hed), kraftelig (Bio). kraftfuld (-hed), -løs (-hed); en K-anstrængelse, -lære, -maaler, -prøve, -suppe, -udvikling, -ytring; et K-foder, -mel, -sprog; kraftesløs (-hed).
- en **Krag** = et Kragtræ. en Kragbjælke, -jolle, -sten; k-bygget.
- en **Krage**¹ (jf. Aale-, Elle-, Korn-). et K-bær, -maal, K-tær (el. -tæer, Ft.), en K-unge.
- en **Krage**² (= Krybekrage o: Skovstige; jf. Rolv Krage).
- krakilsk**. en Krakiler, et Krakileri.
- en **Krakmandel**. — en **Kralle** (= Klo).
- en **Krallik** (Ft. Krallikker; = Krik).
- en (og et) **Kram** (b. F. Krammen, u. Ft.; jf. Bisse-, Isen-, Jærn-, Mar-
- keds-, Smaa-, Urte-). hele Krammen, daarligt K. = et Krammeri.
- at kramme¹ ud (jf. ud-). en Krambod (en K-svend), -kiste, et K-marked, K-varer (Ft.).
- at kramme² (jf. for-). at k. noget (mellem Hænderne). en Krammen.
- en **Krampe**¹ (jf. Hatte-, Jærn-). at krampe.
- en **Krampe**² (jf. Bryst-, Mave-, Skrive-, Stiv-). krampagtig (-hed). en Krampegraad, -latter, -trækning; et K-slag, -tilfælde.
- en **Kramsflugt**.
- en **Krán** (Ft. -er; jf. Maste-, Skibs-). et Krananker, en K-bjælke.
- krank** (foræld.). den ranke Lykke.
- en **Krans** (Ft. -e; jf. Axe-, Beg-, Blomster-, Brude-, Ege-, Grav-, Hæders-, Jomfru-, Kugle-, Lavrbær-, Lig-, Malke-, Minde-, Moder-, Mur-, Myrte-, Perle-, Rosen-, Sejers-, Straale-). at kransse (jf. be-, omkrans-; skovkranset), en Kransning. en Kransaare; et K-mos; k-bladet, -stillet; en Kransekage, -kurv.
- krap**, krap, krappe. en krap Sø. en Krapis, -sø (modsat Langsø).
- (en) **Krap** (b. F. Krappen; ¹Krapplante, ²K-farve). en K-mølle, -rod, k-rød.
- at **krasle**. en Kraslen. (Usædv.).
- et **Krat** (b. F. Krattet, Ft. = Et.; jf. Bregne-, Bøge-, Ege-, Elle-, Hindbær-, Nødde-, Pile-, Smaa-, Tjørne-). en Kratbakke, -skov, -væxt.
- et **Krater**.
- at **kratte** (jf. kradse). et Kratteri.
- et **Krav** (Ft. = Et.; jf. kræve; Efter-, Paa-, Penge-, Regnings-). at have, gjøre K. paa. kravfri.
- en **Krave** (jf. Blad-, Brynje-, Fjer-, Flip-, Frakke-, Hals-, Kappe-, Kjole-, Malle-, Pels-, Pibe-, Præste-, Pumpe-, Ring-, Skjorte-, Støvle-). kravet (jf. flad-). et Kravebaand, -ben.
- at **kravle**. (et) smaat Kravl (= Kryb), en Kravl (= Krybekrage), en Kravlen.
- et **Kreatür** (Ft. -er; jf. Kræ; Smaa-). en K-vogn.
- en **Krebs** (Ft. = Et.; jf. Flod-, Jord-, Snylte-, Sø-). at krebsse (= fange K.). en Krebsdam, -gang (at gaa K.), -sten; et K-dyr; en Krebsfangst, -suppe; et K-øje.
- en **Kredit** (b. F. Kreditten; jf. Mis-). at kreditere, en Kreditor (Ft. Kreditør).

en **Kreds** (Ft. -e; jf. Dunst-, Dyre-, Halv-, Jord-, Luft-, Længde-, Om-, Omgangs-, Sagn-, Sang-, Selskabs-, Skytte-, Sol-, Syns-, Tanke-, Trylle-, Valg-, Vende-, Venne-, Virke-). at slaa K. om. at kredse (jf. om-). kredsdannet, -formet, -rund; en K-gang, et K-løb, -maal.

(et) **Krep** (b. F. Kreppe). at kreppe. (et) Krepflor.

(et) **Kridt** (jf. Rød-, Sort-), forhen Krid, hvoraf kridhvid (og kridende h.). kridtagtig, at kridte, en Kridtning, et Kridtbjærs-, -brud, -hus (at være, komme i K.t hos en), en K-jord, -klint, -mergel, -mølle, -pibe, -snor, -sten, -streg.

en **Krig**¹ (Ft. -e; jf. Angrebs-, Bonde-, Borger-, Erobrings-, Forsvars-, Land-, Sø-). at føre, erklære, lege K., at gaa, ligge i K., gjøre noget paa K. at krige (jf. be-), at kriges, en Kriger (en K-stand; jf. Land-, Sø-), krigersk (jf. u-). krigførende; en Krigsbegivenhed, -besætning, -brug, -erklæring, -fane, -fange, -fare, -flaade, -fød (at staa, være paa K.), -gud, -havn, -helt, -herre, -historie, -hær, -kammerat, -kasse, -kunst, -lejr, -list, -lur, -lykke, -magt, -mand, -mini-ster, -mundering, -plan, -raad, -ret, -sang, -skade, -skat, -skole, -skueplads, -styrke, -tid, -tjeneste, -tugt, -tummel, et K-aar, -billede, -bytte, -puds, -raab, -raad, -rygte, -skib, -skrig, -spil, -styr, -tog, -væsen; K-artikler, -folk (Ft.); k-kyndig -lysten, -vant.

en **Krig**² (Ft. -e; = Krog, Bugt, Fold; jf. Laar-, Mund-, Øje-).

en **Krik** (Ft. Krikker; en ussel Hest).

en **Krikand** (Ft. -ænder).

at **krille** (= kilde, kildre). en Krillen.

en Krillehoste. at krille.

(et) **Krimskrams**.

kring- (jf. omkring): kringbøjet, -løbende, -sat.

krinkel (foræld. To.). kringelbugtet, -hornet; en Kringelgang, -krog (ogsaa Krinkel-).

en **Kringle** (jf. Faste-, Kummens-, Sukker-).

en **Krinkelgang**, -krog, se kringel.

kristen (-nt, -ne; jf. u-). en Kristen (en god K.; jf. Med-, Skin-; Ft. Kristne; men b. F. den, de kristne). kristelig (-hed; jf. u-), at kristne, en Kristendom, Kristenheden (b. F.). et Kristenliv, -tøj;

en Kristmaaned (= December), -torn.

en **Kritik** (Ft. Kritikker). en Kritiker, kritisk.

en **Kro**¹ (Ft. -er; jf. Bonde-, Smug-, Svende-). at gaa, være til Kros. en Krodag, -fader, -gang, -gjæst, -kone, -mand, -snak, -stald, -stue, -taler, -vært; et K-hold, -hus, -skilt, -sted.

en **Kro**² (Ft. -er; = Fugle-). at kro sig (krør, -ede, -et, rett. krode, krót).

en **Krøg**¹ (langt å; Ft. -e; jf. Af-, Arne-, Kakkelvns-, Kringel-, Pisse-, Ravne-, Skamme-, Øje-).

en **Krøg**² (langt å; Ft. -e; Bismar-, Fiske-, Gryde-, Hø-, Kjedel-, Klyve-, Mede-, Meje-, Møg-, Nødde-, Nøgle-, Storm-, Strikke-, Vindues-). at kroge (sig), kroget. krognæset, -rygget; en K-kjæp, -lov, -stav, -tand, -tarm, -vej (at gaa, bruge Krogsveje).

en **Krokodil** (Ft. -diller). Krokodille-taarer (Ft.).

en **Krone** (jf. Blomster-, Borger-, Greve-, Guld-, Halv-, Kejser-, Konge-, Lyse-, Martyr-, Mur-, Sølv-, Tand-, Ti-, Torne-, Træ-, Tyve-). at krone (jf. hæder, sejerkronet), en Kroning (en K.s. dag, -dragt). en Kronhjort, -juvel, -prins, -prinsesse; et K-blad, -dyr, -glas, -gods, -land, -vildt, -værk; k-løs, -raget, -skallet.

en **Krop**¹ (Ft. Kroppe; jf. Bag-, Bajonet-, Faare-, For-, Over-, Oxe-, Under-). et Kroplinned.

(en) **Krop**² (b. F. Kroppen; Halssvulst, Hestesygdom). krophalset; en K-and, -due, -hoste, -knude.

et **Krudt**¹ (= Urt, foræld., se Ukrudt).

(et) **Krudt**² (jf. Bøsse-, Fæng-, Jagt-, Kanon-, Løbe-, Mel-, Orme-, Røtte-, Spræng-). et Skud K., at have lugtet Krudtet. en Krudtdamp, -karre, -mine, -mølle, -røg, -tønde, -vogn; et K-horn, -kammer, -korn, -maal, -taarn, -værk.

en **Krukke** (jf. Aske-, Hanke-, Ler-, Olje-, Salve-, Senneps-, Sirups-, Smør-, Spytte-, Sylte-, Vand-). krukkeformet, en K-bank.

krum, krumt, krumme. at krumme, en Krumhed, en Krumning. krumbugtet, -bøjet, -halset, -hornet, -knaet, -linjet, -næbbet, -næset, -rygget, -skaftet, -voxet; at kslutte (-ning); en K-fød, -gavl, -hage, -kage, -kam, -kniv, -passer,

-stav, -tap; et K-holt, -horn, -spring, -tømmer.

en **Krumme** (Brødkrumme).

krumpen (-nt, -ne; jf. at krympe).

et **Krús**¹ (Ft. = Et.; jf. Drikke-, Øl-).

at **kruse**. at gjøre en Hovedet kruset.

et **Krús**² og en Kruse (i Haaret),

en Krusning. krusbladet, -haaret;

en K-kaal; et K-haar, -hoved; en

Krusedulle, -mynthe (Plante); et

K-jærn.

kry (b. F. og Ft. kry). en Kryhed.

et **Kryb** (Ft. = Et.; jf. Hof-, Smaa-).

at krybe (krøb, krøben, -et, -ne;

jf. forkroben), krybende, en Kryben,

en Kryber, et Kryberi. en Kryb-

bønne, -skytte (ogsaa Krybe-); et

K-dyr, -skytteri; en Krybekrage.

en **Krybbe**. en K-bider, et K-rum.

(et) **Krydder** (jf. Krudt¹). et Krydderi

(et K-skab), at krydre, krydret.

et Krydderbrød, en K-nellike, -pose,

-te, -tvebak, -urt.

et **Kryds** (jf. et Kors; Anker-). paa

K. og paa tværs. at krydse, en

Krydsen, en Krydser, en Kryds-

ning, krydsvis (Bio). en Kryds-

baad, -bom, -bue, -hvelving, -ild,

-raa, -rem, -stang, -streg, -strib,

-top, -tømme; et K-baad, -ben

(af Krydset paa Dyr), -bind, -forhør,

-holt, -mørs, -rim, -sejl, -tog,

-togt; k-hvelvet, -lam, -løbende;

et Krydserum.

en **Krykke**. et K-kors, en K-stav,

-stok.

at **krympe** (jf. krumpen; sammen-).

at k. sig (ved noget). en Krymp-

ning, en Krympel (Ft. Krympler),

en Krympling.

en **Krystal** (Ft. Krystaller; jf. Bjærg-).

krystallisk, at krystallisere (-ing).

krystalklar, -ren.

at **kryste**. en Krysten; en Kryster

(k-agtig, en K-agtighed).

et **Kræ** (Ft. = Et.; jf. Kreatur; Fjer-,

Smaa-).

(en) **Kræft** (Sygdom). k-agtig. en

K-byld, -knude, -skade; et K-saar.

en **Kræge** (et Træ, Slægtsnavn).

en **Krække** (= Knagerække).

en **Kræklng** (Plante).

en **Kræmmer** (af Kram; jf. Bisse-,

Glose-, Hose-, Hönse-, Hör-, Isen-,

Jærn-, Klude-, Klæde-, Lærreds-,

Pjalte-, Urte-, Vise-). k-agtig

(-hed), en K-aand, -dreng, -sjæl,

-svend, -æg; et K-hus, -lav.

kræng (bøjelig; jf. ord-). at krænge,

en Krænge, en Krængning.

at **krænke** (jf. forkrænke, ærekræn-
kende). en Krænkelse, -krænkelig
(se for-, u-).

(et) **Kræs**. at kræse (k. op), kræse-
lig, kræsen (-nt, -ne), en Kræ-
senhed.

at **kræve** (af Krav; jf. af-, ind-, op-,
ud-). en Kræven, en Kræver (jf.
Skatte-).

krøbbel = krøblet (jf. for-). en

Krøbling. en Krøbbelgang,

-væxt.

et **krøge** (af en Krog²).

en **Krølle** (jf. Nakke-, Side-, Spytt-).

(et) Krøl (i Haaret), at krølle

(jf. for-), krøllet. Krølhaar (Ft.),

k-haaret, en K-top; et Krølle-

jærn, -papir.

en **Krønne** (jf. Bibel-, Rim-). en

K-bog, -skriver, -skrivning; et K-

rim.

et **Krøs** (Ft. = Et.; jf. Kalve-). en

K-kjertel.

en **Kube** (jf. Aale-, Bi-, Kværn-).

en **Kubik** alen, -favn, -fod, -rod; et

K-indhold (= Rumfang), -maal.

at **kue** (kuer, -ede, -et; jf. for-, under-).

en **Kuf** (Ft. Kuffer; Fartøj).

en **Kugle** (jf. Bly-, Brand-, Bøsse-,

Fuld-, Halv-, Himmel-, Húl-, Ild-,

Jord-, Jærn-, Kanon-, Kegle-,

Lænke-, Pas-, Rende-, Riffel-, Sko-

mager-, Skrive-, Spids-, Spil-,

Spræng-, Sukker-). en K-bane,

-bøsse, -fisk, -flade, -form, -krans,

-ovn, -pose, -ramme, -regn, -sprøjte,

-støbning, -tang, -trækker; et K-

led, -skud, -snit, -spil; k-dannet,

-formet, -rund.

en **Kujón**. et Kujoneri, at kujonére.

et **Kuk** (b. F. Kukket, Ft. = Et.).

kuk kuk! at kukke, en Kukken,

en Kukker (= Gjøg).

et **Kul** (b. F. Kullet, Ft. = Et.; jf.

Ben-, Brun-, Damp-, Gas-, Linde-,

Mile-, Nødde-, Skifer-, Smedde-,

Sten-, Træ-, Tørve-). gloende K.

at kulle (jf. for-), kullet¹ (med

o-Lyd). en Kulaske, -brænder,

-damp, -drager, -dyng, -glød, -gra-

ver, -grube, -handel, -ild, -kasse,

-kjælder, -mile, -mine, -mule (Fisk),

-os, -ovn, -rager, -røg, -sjover, -skovl,

-stift, -sukker (Plante), -svier (en

K-tro), -syre, -sæk, -tjære, -tønde,

-vogn; et K-bækken, -hus, -lag,

-skib, -stof, -stov, -torv; K-slakker

(Ft.); kulmørk, -sort, -sur.

et **Kuld** (Ft. = Et.; jf. Sær-, Sønne-).

et K. Börn, Grise, at lyse i K. og Kjøn.
kuld- (se omkuld, hovedkuld; jf. Kollé).
 at k-grave (-ning), -kaste (-else),
 -sejle (-ing).
 (en) **Kuld** (Frost og K.; jf. Natte-) og en Kulde (jf. Døds-, Feber-, Fod-, Hjerter-, Hænde-, Natte-, Vinter-). kuldskær (-hed), -slaaet; en Kuldegrad, -gysen, -gysning.
 en **Kule** (jf. Aadsel-, Hjerter-, Humle-, Kalk-, Løve-, Morder-, Rakker-, Røver-). at kule¹ (et Aadsel).
 at kule² (om Vinden). det kuler op. en Kuling (jf. Mærsejls-).
 en **Kuller**¹ (Ft. = Et.; en stor Torsk).
 (en) **Kuller**² (Hestesygdom; jf. Død-, Flyve-, Sol-). kulret.
kullet² (med u-Lyd; jf. en Kollé, kuld-, Kullen). en k. Oxe, Kirke, den k.e Greve.
 en **Kultúr.** at kultivére. et Kulturfolk, -liv; en K-historie.
 en **Kultus** (o: Gudsdyrkelse). en K-minister.
 en **Kumme** (jf. Spøl-, Vand-).
 (en) **Kummen** (Urt). en Kummenbrændevin; en Kummenskringle.
 (en) **Kummer** (jf. bekymre). kummerlig (-hed). k-fuld.
kun (Bio. = ikkun af ikke uden).
kund (foræld. To.; jf. at kunne). -kundig (se navn-, van-), kundbar (-hed, sjæld.). at kundgjøre (-else). en Kundskaab (jf. Bog-, Fag-, For-, Menneske-, Sag-, Skole-, Sprog-; k.s-rig).
 en **Kunde** (af kund; en Kjøber).
 at kunne (jeg kan, Ft. vi kunne, jeg kunde, har kunnet).
 en **Kunst** (Ft. -er; af at kunne; jf. Befæstnings-, Billed-, Bryde-, Bygnings-, Danse-, Digte-, Fægte-, Have-, Hæxe-, Hunde-, Koge-, Krigs-, Læge-, Maler-, Regerings-, Regne-, Ride-, Rime-, Skjalde-, Skrive-, Stats-, Svømme-, Tale-, Tegne-, Tone-, Trolddoms-, Vaaben-, Vand-). kunstig (-hed), at kunstle (jf. frem-; ukunstlet), et Kunstleri, en Kunstner (jf. Sorte-, Tone-, Tusend-; et K-liv), en Kunstnerinde, kunstnerisk, kunstfærdig (-hed), kunstmæssig (Bio.). en Kunst-
 art, -berider, -broder, -digtning, -dommer, -drejer, -drift, -elsker, -fid, -form, -gren, -handel, -handler, -historie, -kjender, -lære, -maler, -nydelse, -samling, -sans, -skole, -stil; et K-fag, -greb, -kammer,

-ord, -præg, -spil, -sprog, -stykke, -værd, -værk; K-sager, -skatte (Ft.); k-forstandig, -løs (-hed), -rig, -rigtig.
 en **Kuppel** (Ft. Kupler; jf. Lampe-).
 en **Kúr**¹ (Ft. -e; jf. Bade-, Brønd-, Drué-, Mælke-, Sulte-, Svede-, Tjære-, Valle-, Vand-). at kurére. en Kursal, -smed.
 (en) **Kúr**², at gjøre K. til. en Kur-mager.
 at kure (egl. være stille; om Fugle = ruge).
 en **Kure** (foræld. = Vægter).
 en **Kurér** (et Ilbud).
 en **Kurre** (paa Traaden). at kurre¹.
 at kurre² (som Duer). en Kurren.
 en **Kúrs** (Ft. -er; jf. Kaas; Børs-). at styre sin K., at holde Kursen.
 en **Kurv** (Ft. -e; jf. Blomster-, Brænde-, Brød-, Fiske-, Flaske-, Frugt-, Gang-, Halm-, Hanke-, Klæde-, Knive-, Kranse-, Maatte-, Mad-, Maste-, Mund-, Nøgle-, Papir-, Pile-, Ris-, Siv-, Skanse-, Spaan-, Straa-, Strikke-, Sy-, Torve-, Vidje-). en K. Brænde, at faa give én Kurven. et Kurvearbejde, en K-blomst, -fading, -flaske, -fletning, -mager, -pil, -seng, -stol, -vogn.
 en **Kusk** (Ft. -e; jf. Droske-, Hyre-, Kalve-, Kaper-, Mælke-). en Kuskebuk, et K-sæde.
 at kuske (= at kue, kujonere).
 en **Kutling** (Fisk). — en **Kutte** (Munke-).
 en **Kutler** (jf. Lyst-, Told-; et Fartøj).
 en **Kvabbe** (Fisk; jf. Aale-).
kvabset (fed og lasket).
 en **Kvabso** (en Saltvandsfisk).
 et **Kvad** (Ft. = Et.; jf. at kvæde; Gammens-, Helte-, Minde-, Old-, Sagn-, Skjalde-, Smaa-).
 (et) **Kvadder** (= Pladder, Pludder, Mudder, Dynd).
 en **Kvade** (= Harpix, Gummi, foræld.).
 en **Kvadersten** (firkantet Stenblok).
 en **Kvadrát.** en K-alen, -favn, -fod, -mil, -rod, -tomme. at kvadrére.
Kvág: at slaa i Kvag.
 at kvakle (jf. for-). et Kvakleri.
 en **Kvaksalver.** et Kvaksalveri.
 en **Kvål** (Ft. -er; jf. at kvæle; Helved-). kvalfuld.
 en **Kvalk** = en Kvalkvad (Snebolletræ).
kvalm, kvalmt, kvalme. en **Kvalm** (at gjøre K.), en **Kvalme** (at faa, have K.). at kvalme, kvalmende. kvalmfuld.

kvantsvis (Bio. = paa Skrømt).
 en **Kvarre** (Sjapis). at kvarre.
 en **Kvart** (Ft. -er). et Kvartark, -bind, -blad, en K-udgave.
 et **Kvartal** (= Fjerdingsaar). kvar-talsvis (Bio.).
 et **Kvartér** (jf. Blomster-, By-, Fri-, Hoved-, Spise-, Stabs-, Stand-). Maanen er i første, sidste K. en Kvartermænd, -mester, K-penge (Ft.).
 en **Kvartét** (Ft. Kvartetter).
 (en) **Kvarts** (en Bjærgart).
 (et) **Kvas** (jf. Ris-). en Kvasbunke.
 (et) **Kvås** (jf. Drue-). at kvase (knuse).
 en **Kvase** (jf. Fiske-, Fisker-; et Fartøj).
 en **Kvast** (Ft. -er; jf. Kost¹ og Kvist¹; Pudder-, Sabel-).
kvem (af at komme, foræld. To. = bekvem; jf. Samkvem, Ukvemsord).
 (en) **Kvidder** (Fugle-). at kvidre; en Kvidren.
 en **Kvide**. Sorg og K. at kvide (at k. sig ved noget). kvidefuld.
 en **Kvie** (jf. Ko). en Kviekalv, -ko.
kvik, kvikt, kvikke (= kvæg). en Kvikhed. en Kvikhvede, -rod; et K-græs; — et K-sand, -sølv (se Kvæg-).
 en **Kvinde** (jf. Kone; Barsel-, Danne-, Elve-, Græde-, Hor-, Jætte-, Spaa-, Tjeneste-, Trold-, Træl-). en Kvind (kun i slet Bet.: jf. Tyve-), kvindelig (-hed), kvindagtig (-hed), at kvindes (foræld.). et Kvind-folk; en Kvindebarm, -dragt, -dyd, -fadder, -gjerning, -gunst, -haand, -hader, -linje, -list, -røst, -røver, -sag, -side, -skik, -sladder, -stemme, -sygdom, -syssel, -tale, -trætte, -ven; et K-aag, -bryst, -had, -kjøn, -lag, -lune, -menneske, -navn, -raad, -ran, -rov, -sind, -smil, -smykke, -sned; K-klæder, -sæder (Ft.); paa K-vis, i K-vold; k-født, -kjær, -sky.
 en **Kvint** (¹ Tone, Stræng; ² Vægt-del, Ft. = Et.).
 en **Kvist**¹ (Ft. -e; jf. Pile-, Pode-, Ympe-, Ønske-). at kviste.
 en **Kvist**² (paa et Hus). en Kvist-lejlighed; et K-kammer, -vindue, -værelse.
kvit (ubøj. To. og Bio.). k. og fri (frit). at kvitte (af), at kvittére (-ing).
 en **Kvæde** (Frugt). en K-kjærne, -møs, -saft, et K-træ.

et **Kvæde** (jf. Kvad, Omkvæd). en Kvædling.
 at **kvæde** (kvád, kvædet, -ne; jf. halvkvæden).
kvæg (foræld. To. = levende; jf. kvik). et Kvægler, -sand, -sølv.
 (et) **Kvæg** (egl. Kvægfa; jf. Fede-, Horn-, Kjød-, Malke-, Marsk-, Slagte-, Smaa-, Tægte-, Ung-). kvæget (To.). en Kvægavl, -besætning, -drift, -driver, -død, -fodring, -fold, -græsning, -handel, -handler, -hjord, -hyrde, -pest, -røgt, -røgter, -stald, -stamme, -syge, -tiende; et K-foder, -hoved, -hoved (ogsaa Kvægs-), -marked, -ran, -torv.
 at **kvæge** (jf. veder-). en Kvægelse, kvægsom. en Kvægedrik.
 et **Kvæk** (b. F. Kvækket, Ft. = Et.). at kvække, en Kvækken.
 en **Kvæld** (u. Ft.). i K. (= i Aften, om Aftenen). at kvælde¹, det (Solen) kvælder, Maanen kvælder, Kvældingen (Tusmørket). en Kvældsnavdver.
 at **kvælde**² (t.; jf. Kilde; = at vælde).
 at **kvæle** (kvalte, kvalt; jf. taarekvalt). en Kvælning, en Kvæler (en K-slange). (et) Kvælstof.
kvær (Bio.). at tie, sidde k. (stille). en Kværsidden, -sidder, at k-sætte (Skibe).
 en **Kværk** (Ft. -e; = Strube). at kværke, en Kværke (Hestesygdom = Krop).
 en **Kværn** (Ft. -e; jf. Haand-, Malt-, Mølle-, Peber-, Skal-, Skvat-). en Kværnkube, -sten; et K-drev, -hus, -øje.
 en **Kvæse** (Indvoldsorm). en Kvæsurt.
 at **kvæste**. en Kvæstning. et Kvæsthus.
 at **kyle** (= kaste, hive^{2 a}).
 en **Kylling** (Ft. -er; egl. Kykling, af Kok = Hane; jf. Faare-, Hane-, Høne-). en Kyllingehøne, -sorg, -steg; et K-ben, -hoved.
 at **kynde** (foræld. = forkynde).
Kyndelmisse. Kyndelmisse Knude.
kyndig (jf. bog-, fag-, krigs-, lov-, læge-, natur-, old-, rune-, sag-, sprog-, sted-, stjerne-, sø-, trold-, u-, vej-, vejkyndig; at erkyndige). en Kyndighed (Ss. som kyndig).
 en **Kyndling** (foræld. = en Bekjendt).
 en **Kyper** (Vinkyper).
 et **Kys** (b. F. Kysset, Ft. = Et.; jf. Broder-, Fod-, Haand-, Smæk-) at kysse (-ede, -et), at kysses,

en Kyssen. en Kysselyst, k-lysten; med Kyshaand.
 at **kyse** (skræmme; egl. fortrylle; kós og kýste, kýst). at k. Livet af en. kyselíg (let k.).
 en **Kyse** (jf. Have-).
kysk (jf. u-). en Kyskhed (jf. U-).
 en **Kyst** (Ft. -er; jf. Guld-, Jærn-, Klippe-, Nord-, Rav-, Syd-, Sø-, Vest-, Øst-). en K-baad, -bo, -farer, -fart, -rand, -strækning, -vagt; et K-land, -værn.
 en **Kælling** (Ft. -er; egl. Kærling, af Karl; jf. Fisker-, Rende-, Signe-, Sladder-, Spaa-, Sælge-, Tigger-, Trold-, Æble-, Ærte-). kælling-agtig (-hed); at kællinge (gaa og k. for, over en). en Kælling-sladder, -snak, -tand (Plante), -vind.
 at **kælve** (af en Kalv). en Kælvning.
 at **kæmme** (af en Kam; jf. opkæmmet). en Kæmning. en Kæmmekam.
 en **Kæmner**. en Kæmnerkasse.
 at **kæmpe** (af en Kamp; jf. be-, til-, ud-). en Kæmpe (jf. Strids-), en Kæmper (jf. For-). en Kæmpe-aand, -grav, -høj, -højde, -karl, -kraft (-kræfter), -slange, -slægt, -styrke, -størrelse, -vise; et K-skridt, -værk; k-stor, -stærk.
 at **kæntre** (af en Kant). en Kæntring (jf. Strøm-).
 at **kæppe** paa, at kæppes (jf. om Kap, at kappes). kæphøj.

et **Kær** (Ft. = Et.; jf. Gade-). et Kærgræs, en Kærjord, -mor, -mose; -myse og -uld (Planter).
 at **kære**¹ (= klage). et Kæremaal.
 at **kære**² (el. kere) sig om noget.
 (en **Kærling**, se en Kælling.)
 en **Kærre** (jf. Karre; Gumppe-).
 en **Køgemester** (af at koge).
 et **Køkken** (Ft. -er; jf. Kok, koge; Damp-). en Køkkendør, -have, -mødning, -række, -seddel, -skorsten, -skriver, -trappe, -urt, -vask, -øxe; et K-bord, -salt, -tøj; K-sager.
køl = kølig. en Køle = en Køling (jf. Af-, Aften-), at køle (jf. af-, for-), kølende Pulver, en kølelse (se For-), en Køler (jf. Vand-, Vin-), at kølne, at kølnes. en Kølestok; et K-fad, -kar, -trug, -vand.
 et **Kølle**¹ (Malkølle).
 en **Kølle**² (forhen Kølve; jf. Bag-, Bede-, Dyre-, For-, Kalve-, Stavre-, Strids-, Tøjre-). kølledannet; et K-ben, -hoved, -hug, -skaft, -slag, en K-svamp.
 en **Køllert** (Ft. -er; jf. Læder-).
 (en) **Kønrog** (sort Farvestof).
 at **kørne** (af Korn). en Kørning.
 en **Køter** (Bondehund). køteragtig (-hed).

L.

(et) **Laad** (kort å; b. F. Laaddet; dunet Uld). laadden (-nt, -ne), en Laaddenhed.
 et **Laag** (Ft. = Et.; jf. Botte-, Gjælle-, Gryde-, Kande-, Kasse-, Kiste-, Kjedel-, Pande-, Potte-, Strube-, Terrin-, Æske-, Øje-).
 en **Laage** (jf. Have-, Port-, Stakit-).
Laaland. en Laalænder, en Laalik.
 et **Laan** (Ft. = Et.; jf. Frem-, Hjem-, Ind-, Ord-, Pante-, Penge-, Stats-, Ud-). at faa, gjøre et L., faa, have til Laans. en Laangiver, -tager. at laane (laante, laant; jf. ud-), at l. Penge, l. Øre, l. fra sig; en Laaner (jf. Pante-). en Laane-bank, -sætning; et L-ord.
 et **Laar** (Ft. = Et.; jf. Bag-, Buxe-, Faare-, Lamme-, Inder-, Yder-). en Laarbov, -hals, -krig; et L-ben, -brok, -brud; l-tyk.

en **Laaring** (Søord). et L.s-fartøj.
 en **Laas** (Ft. -e; jf. Bøsse-, Dør-, Flint-, Hænge-, Smæk-). at lukke, slaa i L., Døren er i L. (jf. Bag-). at laase (jf. af-, til-). en Laas-bue, -fjeder; en Laaseskrue, -smed; et L-blik, -brev, -skilt.
 en **Lab** (Ft. Labber; jf. Bjørne-). at suge paa Labben. en Labbedykker (Fugl).
 at **labe** el. labbe (= søbe med Tungen; om Hunde og Katte).
laber (holl.). en laber Kuling.
låd (= doven). at ligge paa den lade Side. en Ladhed.
 et **Lad** (b. F. Laddet, Ft. = Et.; jf. Dreje-, Save-, Senge-, Tække-, Tømmer-, Tønde-).
 en **Lade** (jf. Bog-, Farve-, Kirke-, Korn-, Tegl-). en Ladebygning,

-dør, -foged, -gaard (-gaarden, et L.s-lem), -port.

at **lade**¹ (-ede, -et og ladt; oldn. hlaða; jf. af-¹, ind-¹, om-, overlade¹; be-, skarpladt). Skibet er ladet, Bøssen er ladt. en Ladning¹ (^aSkibslast; jf. Af-, Ind-, Om-; ^bjf. Bag-, For-), en -lader¹ (se Af-, Bag-). en Ladeplads, -stok.

at **lade**² (lód, ladet og ladt; oldn. láta; jf. aare-, af-², efter-, for-, ind-², løs-, ned-, op-, over-², til-, ud-, ude-, undlade; sød-, ned-, tilsyneladende). at gjøre og l., at l. noget gjøre, l. ligge, være, l. i Stikken, tilbage, lad gaa! det maa man l. ham, at l. sig sige, l. sig mærke med, det lader sig høre, lad mig se! at l. en løs, l. sit Liv, l. sit Vand, det lader vel el. ilde, at l. haant om, at l. som om, l. som ingen Ting, det lader til det. en Laden (Gjören og L.), en -lader² (se Arve-), en -ladning² (se Aare-, Ud-), en -ladelse (se Af-, For-, Løs-, Over-, Til-, Tilsyne-, Ud-, Ude-, Und-), en -ladenhed (se Ned-, Sød-). et Ladejern.

-laden (se bleg-, brun-, efter-, fed-, mørk-, rød-, smaa-, sort-, stor-, sød-, vred-; alle med No. paa-hed).

Lader (Ft.; jf. Fagter, Miner).

et **Lag** (b. F. Låget, Ft. = Et.; jf. at lægge, et Lav; Aande-, Bi-, Bjælke-, Bund-, Bygde-, Drikke-, Flint-, For-, Frænde-, Grande-, Grund-, Grus-, Haande-, Hjærte-, Hoved-, Hverdags-, Is-, Jord-, Kalk-, Karle-, Klæg, Kul-, Kvinde-, Ler-, Luft-, Mergel-, Mos-, Muld-, Nabo-, Neder-, Op-, Ord-, Over-, Pige-, Sam-, Samfunds-, Sand-, Sinde-, Skifer-, Skytte-, Sne-, Stalbroder-, Svire-, Ting-, Tone-, Tørve-, Under-, Veder-, Vejr-, Venne-, Verse-). det glatte L., hvor paa L.? ved det L. Klokken ti, paa det L.! at være i godt L., give sit Ord med i L.t. lagvis (Bio.). lagdelt, en L-deling, -kage.

en **Lage** (jf. Salt-, Silde-, Smør-, Sylte-). at lage. L-agurker (Ft.), en L-balje.

et **Ligen** (Ft. -er og = Et.; jf. Lig-, Over-, Senge-, Under-, Vox-, Vugge-). saa hvid som et L.

et **Lager** (t.). at have paa et L.

en **Lak**¹ (b. F. Lakken, u. Ft.). uden L. eller Lyde. lakkelos.

(en og et) **Lak**² (b. F. Lakken, -et; jf.

Segl-, Ovn-, Vogn-). en Stang L. at lakke¹ (en Flaske), at lakere (-ing). en Lakfarve, -fernis.

en **Lakøj** (Ft. -er; Tjener). en kongelig L.

at **lakke**². det lakker ad Aften, mod Enden, at l. hjem.

at **lalle**. en Lallen.

en **Lalle** (= en Lab).

lam, lamt, lamme (jf. bov-, -hofte-, kryds-). en Lamhed, at lamme (Kræfterne lammedes, at l. paa Benet), en Lammelse. at lamslaa.

et **Lam** (b. F. Lammets, Ft. = Et.; jf. Dægge-, Gade-, Gimmer-, Offer-, Paaske-, Raa-, Væder-). en Lammesbov, -fjerding, -fæled, -grib, -have, -sne, -steg, -uld; et L-hoved, -kjød, -laar, -skind (en L.s Pels).

en **Lampe** (jf. Bord-, Gang-, Gas-, Hænge-, Låse-, Nat-, Olje-, Tran-). en L-bakke, -fod, -kuppel, -olje, -øs, -pudser, -skjærm, -væge; et L-fyr, -glas, -lys.

en **Lampet** (Ft. Lampetter).

et **Land** (Ft. -e; jf. Ager-, Arve-, Bakke-, Bi-, Bjærg-, Eng-, Fast-, Flak-, For-, Foster-, Fred-, Fri-, Fæderne-, Fædre-, Føde-, Grænse-, Græs-, Guld-, Hede-, Hjem-, Hoved-, Høj-, Ind-, Korn-, Kron-, Kyst-, Lav-, Lyd-, Marsk-, Moder-, Mose-, Nabo-, Ny-, Op-, Pløje-, Skatte-, Skov-, Slette-, Smør-, Stamme-, Syd-, Sæde-, Ud-, Vester-, Vin-, Ø-, Øster-; — Eng-, Engel-, Fin-, Flam-, Fris-, Got-, Græken-, Grøn-, Ir-, Is-, Jyl-, Jøde-, Laa-, Lange-, Lap-, Mor-, Neder-, Nord-, Rus-, Skot-, Sæ-, Ty-, Tysk-, Val-). at gaa i L., rejse over L., være fra Landet, ligge paa Landet, en Tønde L., fra alle Lande, til Lands (og til Vands), her til Lands (jf. fra-, inden-, norden-, paa-, sønden-, udenlands, Bio.), al Landsens Ulykke. — at lande, en Landing (en L.s-bro, et L-sted), -landsk (se inden-, op-, syd-, uden-, vester-, øster-; grøn-, is-, laa-, lange-, neder-, sæ-), landlig (-hed), et Landskab (en L.s-maler, et L-maal, -ord). — en Landadel, -almue, -bo (en L-lov, -sag, -skole, -stand), -bygning, -dag, -drost, -ejendom, -farsot, -foged, -gang, -gilde, -greve, -grund, -grænse, -handel, -handler, -hoppe, -husholdning, -hær, -is, -jord, -jun-ker, -kjending, -krabbe, -krig, -kri-

ger, -ligger, -lov, -luft, -løber, -maaler, maaling, -magt, -mand, -officer, -prang, -pynt, -raad, -rejse, -ret, -rulle, -ryg, -side, -skat, -skildpadde, -skyld, -snegl, -soldat, -stad, -stigning, -storm, -strimmel, -stryger, -strækning, -tange, -toning, -tunge, -vej, -vin, -vind, -vinding, -vætte; et L-brug, -dyr, -flak, -gods, -kort, -liv, -slag, -sogn, -sted, -strøg, -stykke, -sæde, -tov, -væsen; l-egen, -fast, -flygtig (-hed), -løs; l-vejs (Bio.); at land-sætte (-ning); — en Landefred, -plage, -regn, -sorg, -vej; et L-mode, -mærke, -ry, -værn; en Landsby (et L-barn, L-folk [Ft.], en L-kerne, -kost, -præst, -skole), -bygd, -dommer, -fader, -forræder, -herre, -høvding, -knægt, -lov, -mand (et L-skab), -overret, -øvrighed; et L-maal, -sprog, -ting (en L.s-mand); at landsforvise (-ning).

lang (længere, længst; jf. aare-, af-, alen-, dage-, mile-, sommer-, time-, uge-). **langt** (Bio.), l. fra, l. borte, l. anderledes, l. mere, l. om længe; **langt**fra (Bio.), l. saa stor; **langs** (Bio.; jf. ende-, side-), paa l., l. ad, l. med; **langs**om (-hed), l. sømmelig, **langagtig**, **langlig**, **langelig** (Bio.). — **langarmet**, -benet, -fingret, -fodet, -haaret, -halet, -halmet, -halset, -hændet, -livet, -modig, -næbbet, -næset, -rund, -skaftet, -skjægget, -skjødets, -stilkets, -strakt, -synet, -tonet, -trukken (-nt), -uldet, -varig, -øret (alle med No. paa -hed); l-skibs (Bio.), l-vejs (Bio.; l. fra); en L-ben, -bold (at spille L.), -dysse, -finger, -frédag, -halm (at tærse L.), -hals (Bløddyr), -kaal, -leg (ogsaa Lange-), -saling, -sav, -side, -skjøre, -se, -tømme, -vogn; et L-drag (gaa i L.), -hus, -reb, -skib, -spyd; — **Lange**bro, -land, -mand.

at **lange**. l. til Fadets, l. en noget (jf. en Haandlanger).

en **Lange** (en Fisk).

en **Lanse**, en Lanespids; et L-skaft, -stød; (en Lanskægt (el. Lands-).

en **Lanter** (Spil). — en **Lanterne** (Lygte).

en **Lap**¹ (Ft. Lapper; jf. Papirs-, Skind-, Stut-, Øre-). at **lappe** (jf. sammen-), en Lapping, et Lapperi. en Laptaske; en Lappeskrædder.

en **Lap**² (= Fin-, Fjæld-, Solap; Ft. Lapper). Lapland, lappisk.

en **Laps** (Ft. -e). at **lap**se sig, **lapset**, et Lapperi. en Lapsealder, -streg. en **Laring** (Soord, svag Blæst; jf. Kabel-).

(en) **Larm** (jf. Alarm). at **larme**.

en **Larve** (jf. Oldenborre-). en L-gang.

en **Lás** (Ft. -er). **laset** (= pjalet).

et **Lasaret** (Ft. Lasaretter). en L-feber, -læge.

lasket. fed og l. en Laskethed.

en **Last**¹ (u. Ft.; ^a= Byrde, af at lade¹; jf. Bal-, Dæks-, Skibs-, Træ-, Tømmer-; ^bLasten = underste Rum i Skibet; jf. Agter-, For-). at **laste**¹ (et Skib; jf. be-, over-). en Lastdrager, et L-dyr; en Lastepram; L-penge (Ft.).

en **Last**² (Ft. -er; = Lyde, Brøde; forhen ogsaa Skade, Tab; jf. Over-). **Lasten** (modsat Dyden), at faa L. og Skam, staa L. og Brast med en, lægge en noget til L. at **laste**² (= dadle; jf. ulastelig). et Lastværk (Hastværk er L.), l-værdig (-hed); **lastefuld** (-hed).

en og et **Latín** = latinsk Sprog. en Latiner. en Latinskole.

en **Latter** (u. Ft.; af at le; jf. Haan-, Krampe-, Skogger-). **latterlig** (-hed). **lattermild** (-hed).

láv, **lávt**. en Lavhed, en Lávning¹, en Lavde. **lav**benet, -lændt, -mælet, -puldet, -stammet; en L-slette; et L-land, -maal, -tryk, -vande.

en **Lav** (sjæld. Ft. -er; jf. Aske-, Vorte-) = en Lavart.

et **Lav** (egl. et Lag; Ft. = Et; jf. Haandværks-, Handels-, Kræmmer-, Murer-, Skipper-, Skrædder-, Slagter-, Snedker-, Vognmands-). at bringe, komme, være i (af) Lave (jf. Ulave). en Lavsartikel, -broder, -mester; et L-hus, -væsen.

Lav- (= Lov-): en Lavalder, -dag, -hævd, -mand, -værge.

(en) **Lava**. en Lavastrøm.

at **lave** (jf. be-, tillave; hjemme-, selvlavet). at l. Mad, l. sig til. en Lávning² (jf. Mad-, Til-).

en **Lavendel** (Ft. Lavendler). et L-vand.

en **Lavét** (Ft. Lavetter).

en **Lavine** (et Sneskred).

et **Lavrbræ**. en L-krans; et L-blad, -træ.

en **Lax** (Ft. = Et). en Laxefangst, -gaard, -kiste; et L-garn; en Laxørred.

en **Le** (Ft. Leer; jf. Ho-). en Le-hylke, -knag, -mand; et Ledrag, -skaft, -tøj.

at **le** (lér, ló, lét; jf. be-, skogger-, smaa-, udle; forlét). at le ad en, noget, at le højt. en Leen.

et **Led**¹ (b. F. Leddet, Ft. Led og Ledde; oldn. liðr; jf. Albue-, Arve-, Axel-, Bag-, Binde-, Bov-, Finger-, Fod-, For-, Ge-, Haand-, Hale-, Hals-, Hase-, Hofte-, Kjæde-, Knokkel-, Knæ-, Kugle-, Lænke-, Mellem-, Overgangs-, Skulder-, Slægt-, Sætnings-, Taa-, Yder-). at gaa, vride af L., sætte i L., L. for L., i tredje L. ledet (jf. mange-, to-). en Ledbælg, -flade, -føjning, -hule, -orm, -tap, -vædske; et L-baand, -dyr; ledmyg (= smidig); en Leddedukke, leddeles (-hed; ogsaa lededes-); en Ledesvamp, -værk; et L-mod, -vand.

et **Led**² (b. F. Leddet, Ft. = Et; oldn. hlið, Int.; jf. Borge-, Flage-, Vange-). et Ledhus, en L-hytte, -stolpe, -vogter.

en **Léd**¹ (Ft. -er; = Side, oldn. hlið, Hunk.). paa den anden L., paa begge, alle Leder (og Kanter).

en **Léd**² (u. Ft.; = Rejse; oldn. leið; af at lide²; jf. -ledes; en Sejllad; Nørre-, Vester-, Østerleden). langt af L. -leds (Bio., se mark-, sø-), en Leding (u. Ft.; et Ls-bud, -tog; en L-færd, -mand). at ledsage (-else), en Ledsager; et Ledtog (at komme, være i L. med).

léd, **léd**t, **lede**. en l. Trolld, at være l. og kjed af noget. en Lede (jf. Hjem-, Livs-, Mad-, Tids-), at have, faa L. til; at ledes ved noget.

at **lede**¹ (sv. leda, oldn. leiða; -ede, -et og lédte, léd;t; jf. af-, bort-, for-, hen-, hid-, ind-, mis-, ud-, vej-, vild-, æt-). at l. en blind, l. vild, paa Vildspor. en Ledelse, en Ledning (jf. Af-, Gas-, Ind-, Mis-, Ret-, Rør-, Ud-, Vand-, Vej-, Æt-), en Leder (jf. Folke-, Lynaf-, Sæd-, Torden-, Varme-, Vej-, Ægge-). et Ledebaand, en L-stjerne, -traad.

at **lede**² (sv. leta, oldn. leita; lédte, léd;t; jf. gjennem-, op-). at l. efter, om. en Leden (og Søgen).

leden se at lide².

-ledes (ligesom en Led² og at lede¹ af at lide²; se Bio. ander-, hvor-, lige-, nogen-, saaledes).

ledig (jf. fæste-, tjenst-). løs og l., en l. Stol, Time, et l. Embede, Øjeblik, en Ledighed, en Lediggang, -gænger.

en **Leding**, -leds, at ledsage, et Ledtog, se en Led².

at **lelle**, at l. med en, noget. en Leflen, et Lefleri.

en **Lég**¹ (u. Ft.; jf. Fiske-). at lege¹ (-ede, -et). en Legetid.

en **Lég**² (Ft. -e; jf. Bryde-, Børne-, Danse-, Harpe-, Jule-, Kamp-, Lang-, Ordsprogs-, Pante-, Sang-, Strænge-, Vaaben-). at lege² (-ede, -et og legte, legt), at l. med en, noget, l. Bold, Skjul; en Leger (jf. Harpe-). en Legebald, -broder, -dukke, -fælle, -kammerat, -plads, -stue, -søster, -tid; et L-barn, -tøj, -værk; L-aar (Ft.).

en **Legát**. en pavelig L.

et **Legát**. at legére.

en **Legel** el. **Lejle** (= en Bimpel).

et **Legeme** og et **Løgem** (æ; Ft. -er; jf. Blod-, Himmel-, Plante-). legemlig (-hed; jf. u-). legemløs, en L-verden; en Legemsbrøst-, bygning, -del, -fejl, -form, -kraft, -straf, -styrke, -størrelse, -svaghed, -øvelse.

-legen (jf. at ligge; se for-, over-, under-).

en **Legende** (et Helgensagn).

(et) **Lejde**. frit L. et Lejdebrev.

et **Leje** (besl. m. at ligge; jf. Axel-, Borge-, Brygge-, Døds-, Fisker-, Flod-, Foster-, Malm-, Natte-, Sam-, Strøm-, Syge-, Tap-, Vinter-). Sæden gaar i L. en Lejesæd; et L-sted; et Lejermaal.

at **leje** (¹jf. bort-, ud-; ²= faa, tage til Leje). en Lejer (jf. Dag-). en Lejehest, -jord, -svend, -tid, -tjener, -vogn; et L-brev, -hus, -maal; L-tropper (Ft.).

(en) **Leje** (jf. Dag-, Frem-, Hus-, Vogn-). at have, faa, bo, være til L., den aarlige L. lejefri (at bo lejefrit), en L-sum.

en **Lejervold**. at være, komme i L.

en **Lejlighed** (¹Tid og L.; jf. U-; belejlig, at ulejlige; ²Hus-, Kvist-, Sommer-). lejlighedsvis (Bio-). et Lejlighedsdigt, -skrift, -vers.

en **Lejr** (Ft. -e; jf. Hytte-, Krigs-, Telt-). at lejre sig (jf. be-), en Lejring. et Lejrbaal, en L-hytte, -plads, -skanse, -vagt.

en **Lem** (Ft. Lemme; jf. Kjælder-, Loft-).

et **Lem** (Ft. Lemmer; jf. Almissee-, Bag-, Daarekiste-, Fattig-, For-, Hospitals-, Ladegaards-, Med-, Yder-). at -lemme (se ind-, sønder-), -lemmet (se før-, grov-, spæd-, spær-, stiv-, stor-, svær-). at lemlæste (-else; jf. Last²); en Lemmestiftelse.

lemfældig, en Lemfældighed.

(en) **Lempe**, at fare med L. at lempe (jf. til-), at l. sig (efter), lempelig (-hed), en Lempelse.

et **Lén** (Ft. = Et.; jf. at forlene). en Lentager; en Lensadel, -besidder-, greve-, herre-, højhed, -mand, -pligt, -ret; et L-forhold, -gods, -væsen; l-fri.

lens (holl.). Brønden, Pungen er l., at pumpe l.

at **lense** (for Takkel og Tov; Søord). en Lensning. en Lenseport.

(et) **Lér** (jf. Blaa-, Fedt-, Kvæg-, Marsk-, Pibe-, Plet-, Porcellæns-, Rød-). leragtig, leret. en Ler-art, -bund, -grav, -grund, -gryde, -jord, -krukke, -mangel, -muld, -mølle, -potte, -skifer, -skrænt, -sten, -urne, -vej, -væg, -ælte; et L-fad, -gulv, -kar, -lag, -tøj; l-klinet, -muldet.

let, lette (jf. barne-, fjer-, fugle-). et l. Sind, det er l. gjort, at have l. ved, l. klædt, bevæbnet, flydende, sejrende. en Lethed, at lette (¹gjøre let, ²løfte, ³= l. Anker), at l. paa Skuldrene, paa Hatten; lettelig (Bio.), en Lettelse, en Letning, letfærdig (-hed). letbygget, -fodet, -nem (-hed), -sindet, -sindig (-hed), -smeltelig, -troende; en L-troenhed; et Letsind; en Lettekile, -stang.

en **Lév** (Ft. -e; foræld. = Brød).

at **leve** (jf. et Liv¹; efter-, hen-, ind-, op-, overleve; sammen-, udlevet). at l. op igjen, at l. af, for, i, ved, l. sig ind i, lev vel! levende (jf. da-, efter-, nu-; lys-, spil-), l. Sjæl, Ord, Sprog, Følelse, Billede, Hegn, Blomster, Farver. en Levealder, -dag (aldrig i mine L-dage), -lyst, -maade, -plan, -regel, -skik, -tid, -vej; et L-aar, -brød, -sted; l-lysten; et Levvæl (-vellet).

en **Lever** (Ft. -e; jf. Gaase-, Kalve-, Svovl-, Torske-). levret (Blod), at levres. en Leverbrand, -gang, -orm, -plet, -pølse, -syge, -tran, -urt; et L-mos, -rim; l-brun, -syg.

at **levére** (jf. af-, ind-, over-, ud-). en Levéring (jf. Af-, osv.).

at **levne** (besl. m. Liv, at leve). en Levning (jf. Skjægge-).

et **Levned** (u. Ft.; jf. Frille-, Skjæge-, Skjør-, Vel-). Liv og L., at føre et L. en Levnedsbetegnelse, -bog, et L-løb, -middel.

et **Liberi** (Tjenerdragt).

en **Lid¹** (el. Li, = Bjærgside; Ft. -er). under Lide, Mark og grønne Lide.

(en) **Lid²** (jf. Til-). at slaa, sætte sin L. til, at fæste L. til. at lide¹ (léd, lidt; oldn. hlita), l. paa (= stole paa); -lidelig¹ (se paa-).

(en) **Lide** (= Side; se Vester-, Øster-).

at **lide²** (léd, leden, -et, -ne; oldn. lida; = skride; jf. at glide; for-, sidstleden). Tiden, Dagen lider, det lider ad (el. mod) Aften, nu lider det med Arbejdet.

at **lide³** (léd, lidt; = taale, udstaa; jf. god-, med-, nødlidende; brand-, skade-, vandlidt). at l. ondt, Nød, Mangel, Tab, Uret, Skibbrud, l. af en Sygdom, l. under noget, være lidende, at l. ilde el. vel, at l. Dom. en Lidelse (jf. Sinds-), lidelig² (jf. u-). en Lideform, -maade.

at **lide⁴** (léd, lidt; egl. lige, ligte, ligt). det kan jeg l., de kunde godt l. hinanden, at være godt el. ilde lidt.

liden, lidt og lidt (m. ubest. Kno. kun l. lidt; se lille og smaa; jf. Tommeliden). en Lidenhed, lidt og lidt (Bio.), det er lidt rimeligt, det er lidt underligt, lidt efter, lidt efter lidt, om lidt, bi lidt! en **Lidenskab** (Ft. -er; jf. Parti-). liden-skabelig (-hed).

liderlig (tysk). en Liderlighed.

et **Lidkjøb**, at drikke L. (af foræld. Lid = Drik).

en **Lidse** (jf. Silke-, Snøre-).

lidt (Bio.), se liden.

lidlig. en Liflighed.

et **Lig¹** (Ft. = Et.; jf. Legeme). at ligge L., at være til L. = følge L. ligbleg; en L-baare, -begængelse, -bærer, -dragt, -færd, -kasse, -kiste, -klokke, -krans, -lugt, -preken, -salm, -seng, -skammal, -skare, -skjorte, -sten, -stue, -tale, -vogn; et L-baal, -fald, -følge, -hus, -klæde, -lagen, -syn, -tog, -tøj, -varsal, -vers; L-penge (Ft.); — en Ligtorn (af foræld. Betydn. = Legeme).

et **Lig**² (Ft. = Et.; = Rebsöm, Kantning paa Sejl; jf. Raa-, Under-).
lig, ligt, lige (jf. ulig), ligere, ligest. han bliver sig selv lig, det Billed er meget ligt. en Lighed¹ (jf. Lyd-, Navne-, Slægt-), at -lige (jf. at lide⁴, se for-), at ligne (¹være lig, ²gjøre lig, jf. efter-, paa-, sammen-), at lignes ved, en Lignelse (ls-vis, Bio.), en Ligning (jf. Efter-, Paa-, Sammen-).
lige (ubøj. To. og Bio.; jf. snor-, ulige), ligere, ligest. ¹en l. Linje, den l. Vej, at gaa l. frem, til, ud, l. for, l. over for; ²et l. Tal, at lade fem være l., en l. Del (Andel), Ret, et l. Forhold, at holde ved l. (jf. vedligeholde), l. Børn lege bedst, l. for l., l. god, stor, lang, l. mange, l. meget, l. fuldt; ³(Biordet, jf. tillige), det slaar l. til, gaar l. op, ligger l. for Haanden, ikke saa l., l. saa vel, l. saa nær, l. saa stor, l. saa mange, l. nu, l. som jeg kom, l. strax, l. paa Timen. en Lige (Ft. = Et., = Ligemand), ligelig (-hed), en Lighed² (Frihed og L., jf. U-). — ligedan (To. og Bio.). ligefrem (To., Ft. -fremme, og Bio.: det er l.). ligefuldt (Bio.). ligeledes (Bio.). ligesaa (Bio.). ligesom (Bio. og Bno.). — en Lighedannelse, -mand, -vægt (at tabe Ligevægten); l-armet, -benet, -berettiget (-else), -dannet, -gyldig (-hed), -linjet, -lydende, -løbende, -sidet, -sindet; ligervis (Bio.).
at **ligge** (laa, ligget; jf. at be-, fore-, hen-, paaligge; af-, be-, bort-, fra-, hos-, mellem-, om-, over-, senge-, tvær-, underliggende, et Tilliggende). at l. i Lejr, paa Landet, l. i Skjul, paa Lur, i Strid med en, l. paa Rejsen, for Døden, at l. over, l. under (for), l. i med, en Ligger (jf. Land-, Over-, Ud-, Under-), et Liggendefæ (= Løsøre; egl. modsat gangende Fæ = levende Besætning). en Liggedag, -høne, -plads, -tid.
at **ligne**, en Ligning, en Lignelse, se lig.
en **Lille** (el. Lilie; jf. Brand-, Paaske-, Pinse-, Sværd-, Vand-). lillehvid; et L-blad, -kors, en L-vaand.
lille (ubøj. To. i Et. = liden, lidet; jf. Far-, Pigell, Barn-, Børn-, Morlille). den lille, fra l. af, l. bitte. en Lillefinger.

(en og et) **Lím**¹ (jf. Fiske-, Fugle-, Mund-, Plante-, Snedker-). at lime (jf. sammen-), limagtig, en Liming el. Limning. en Limfarve, -koger, -pind, -potte, -stang (at løbe med Limstangen).
(en) **Lím**² = (en) Limsten. en Limbrænder, -ovn.
en **Lime** (= Ris, Kvist, Kost).
et **Lín** (Ft. = Et.; ¹Hör, kun i Ss.; ²et Linklæde, jf. Hue-, Ærme-). en Linolje, et L-skav (= charpie), -tøj (= Linned).
en **Lind** (Ft. -e; jf. Bar-). en Lindbark, -bast, -blomst; et L-blad, -kul, -træ.
Lind, lindt. at linde (det lindede o: dulmede Smerten), en Lindhed; at lindre, en Lindring.
en **Lindorm** (Fabeldyr).
en **Line** (jf. Bug-, Fange-, Flag-, Jage-, Lod-, Log-, Pert-, Vaad-). at danse paa L. (ikke "Linje"). en Linedans, -danser.
en **Linje** (el. Linie; jf. Bølge, Cirkel-, Grund-, Grænse-, Hjul-, Kjørne-, Kvinde-, Middags-, Midt-, Rim-, Side-, Skrift-, Skud-, Skyde-, Sne-, Snegle-, Spiral-, Syns-, Tvær-, Vand-, Vers-). at bo under Linjen (Jordens), at staa i Linjen (Hærens), at læse mellem Linjerne (Bogens). -linjet (se krum-, lige-, ret-). et Linjeskib, L-tropper (Ft.).
at **linke** (= halte). at komme hinkende og linkende.
(et) **Linned** (af Lin = Hör; jf. Krop-). linnet (To.). et Linnedskab, en L-syning, -væver.
en **Linning** (jf. Buxe-, Haand-, Hals-, Skjorte-, Ærme-; af gl. d. en Linde = Bælte, Svøb).
en **Línse** (¹en Bælgfrugt, ²= Øjelinse). linsedannet; en L-kage, et L-fyr, -glas.
en **Líre** (jf. Lyre¹). at lire. en Lirekasse, -mand, et L-spil; en Lirendrejer.
at **lírke**. at l. ved en Laas.
en **Lise** (= Lindring).
et **Lispund** (= 16 Pund). i Lispundevis.
en **List**¹ (u. Ft.; jf. Arge-, Krigs-, Kvinde-, Mod-). med L. og med Lempe, med Liste (foræld.). listelig (Bio.), listig (-hed), at liste (jf. over-, paa-, til-), at l. noget til sig, fra en, l. om, ud, ind, af, komme listende, l. sig.

en **List**² el. **Liste**¹ (Ft. -er; jf. Dørliste, Klæde-, Svøbelist.). en **Liste**-høvl, et **L**-tæppe, -værk.

en **Liste**² (jf. Døds-, Indholds-, Pris-, Rejse-, Syge-).

et **Liv**¹ (Ft. = Et.; foræld. best. Ef. Et. Livsens: af alle L. Kræfter; jf. Aande-, Aands-, Barne-, Bonde-, Borger-, By-, Driver-, Drømme-, Dyre-, Døgn-, Eremit-, Familie-, Felt-, Folke-, For-, Foster-, Gude-, Hedning-, Helte-, Herre-, Herregaards-, Hjærte-, Hunde-, Hus-, Hverdags-, Hyrde-, Jord-, Jorde-, Kjeltring-, Kloster-, Kristen-, Kultur-, Kunstner-, Land-, Menigheds-, Menneske-, Munke-, Natur-, Nonne-, Plante-, Rejse-, Sam-, Samfunds-, Selskabs-, Sjæle-, Skin-, Skole-, Skygge-, Stats-, Stue-, Svire-, Tros-, Trælle-, U-, Ungdoms-, Vane-). **L**. og **Levn**d, **L**. og **Lyst**, paa **L**. og **Død**, det gaar paa **Liv**et løs, at ville, komme en til **Livs**, at være i **Live**, komme til **L.e**, i **levende L.e**. at **live** op (jf. af-, op-, und-), -**livet**¹ (se sej-), **livagtig**, **livlig** (-hed), at **livne** (= komme til **Live**). **live**-egen (-skab), -fuld (-hed), -født (i mine **liv**fødte Dage), -løs (-hed), -sål^{ig} (-hed); en **L**-garde, -jæger, -læge, -rente, -ret, -skytte, -vagt (en **L.s**-karl); et **L**-korps; **livs**-farlig, -glad, -træt (-hed), -varig (-hed); en **L**-aand (-aander, Ft.), -aande, -anskuelse, -arving, -bane, -betingelse, -fange, -fare, -forsikring, -frist, -frugt, -fylde, -førelse, -glæde, -gnist, -kilde, -kraft, -lede, -lyst, -magt, -nydelse, -opgave, -plan, -sag, -straf, -tid (paa **L**.), -traad, -varme, -ytring; et **L**-billede, -brød (at faa sit **L**.), -forhold, -fæste, -indhold, -løb, -maal, -mod, -ophold, -tegn, -vilkaar.

et **Liv**² (^aLegeme, særlig **Midje**, jf. Bag-, Over-, Under-; ^bKlædningsdel, jf. **Kjole**-, **Snør**-, Under-). smal om **Liv**et, at tage en om **L.t**, at have **Hjærte** i **L.t**, at faa en **Kniv** i **L.t**, at gaa **Fjenden** (ind) paa **L.t**, at have haardt, tyndt **L**. at faa, sætte til **Livs**. -**livet**² (se kort-, lang-, tyk-, tynd-). en **Liv**gjord, -kjole, -kjortel, -moder, -rem; et **L**-baand, -bælte, -fuld (et **L**. Hug, Prygl), -stykke, -tag (at tage **L**.).

en **Lo**¹ (Ft. -er; jf. Foder-, Skære-, Tarske-). et **Logulv**, en **Lorive**. en **Lo**² (Ft. -er; = en **Lofugl**; jf. **Hjejle**).

en og et **Lod**¹ (Ft. **Lodder**; jf. en Arve-, Bos-, Broder-, Gaards-, Hoved-, Hus-, Jord-, Skole-, Søster-, Tvangs-, Ud-; en og et Vægt-; et **Bismer**-, **Bly**-, **Dybs**-, **Fri**-, **Gang**-, **Haand**-, **Punds**-, **Slag**-, **Sving**-, **Ur**-). at have **L**. og **Del** i, det faldt i min **L**., at trække, kaste **L**., **Lodden** er kastet, **Lodden** faldt paa ham, at vinde det store **L**., **Uret** gaar med **Lodder**. -**lods** (se for-), at **lodde**¹ (**L**. **Dybd**en, **l**. om noget; jf. **bort**-), en **Lodning**¹ (jf. **Bort**-). **lodret**, -tagen; at **l**-dele (-ing), -skifte; en **L**-kastning, -line, -seddel, -snor, -tager, -trækning; et **L**-skifte, -skud; en **Lodde**-boje; en **Lodsejer**.

et **Lod**² (**Vægt**del = $\frac{1}{32}$ $\mathcal{P}$); b. **F**. **Lod**-det, **Ft.** = **Et.**). et halvt **L**., tre **L**. **Solv**.

at **lodde**² (jf. sammen-). en **Lodning**² (det gik op i **Lodningen**). en **Loddebolt**, -pande.

(**lodden**, se **laadden**, under **Laad**.)

en **Løds** (Ft. -er; jf. **Over**-). at **lødse**, et **Løds**eri. en **Løds**baad, -oldermand, -tvang; et **L**-farvand, -flag, -mærke, -væsen.

et **Løft** (Ft. -er; **Ft.** = **Et.** kun i **Udtryk** som: tre **Løft** høje **Huse**; jf. **Bjælke**-, **Bræde**-, **Brænde**-, **Gips**-, **Hø**-, **Høje**-, **Korn**-, **Pak**-, **Søj**-, **Takkel**-, **Tørre**-, **Tørve**-, **Vare**-). en **Løfts**bjælke, -dør, -lem, -luge, -trappe, -vinde; et **L**-kammer, -rum.

en **Log** (b. **F**. **Loggen**; **Sørd**). at **logge** (-ning). en **Log**bog, -flynder, -line, -rulle; et **L**-glas, -ur.

at **logre** (med **Halen**). en **Logren**.

en **Lok** (Ft. **Lokker**; jf. **Haar**-, **Mare**-). en **L**. **Hør**. at **lokke**¹ (**Hør**), **Haaret** lokkes, et **lokket Haar**, **Hoved**. et **Lokkehoved**.

at **lokke**² (jf. af-, for-, fremlokke; til-lokkende). en **Lokkedue**, -mad, -sang; et **L**-middel; en **Lokand**.

(**Lolland**, **Lollik**, se **Laaland**.)

en **Lom** (Ft. **Lommer**; en **Fugl**).

en **Lomme** (jf. Bag-, **Bryst**-, **Buxe**-, **Frakke**-, **Kjole**-, **Side**-, **Trøje**-, **Ur**-, **Veste**-, **Yder**-). en **Lomme**bog, -flaske, -klud, -kniv, -puffert, -tyv; et **L**-kort, -tyveri, -tørklæde, -ur; **L**-penge (Ft.).

en **Loppe** (jf. Jord-, Tang-, Vand-).
 at loppe (en Hund, l. sig); en
 Loppesfangst, -jagt; et L-bid, -stik.
 en **Lørt** (Ft. -er; = Skarn). lórtet.
 en **Los** (Ft. Losser; Dyr af Katteslægten). losøjet, at have L-øjne.
 los (= løs, Søord). at slaa, give l.,
 gjøre Tovet, Baaden l. at losse,
 en Lossen (og Laden). en Losse-
 plads, -pram.
 en **Løstilk** (en Plante),
 et **Lotteri** (Ft. -er). en L-seddel, et
 L-spil.
 en **Lov**¹ (Ft. -e; = sv. lag; jf. Arve-,
 By-, Bygge-, Finans-, Fæste-,
 Grund-, Hegns-, Hær-, Kirke-,
 Konge-, Krog-, Landbo-, Lands-,
 Natur-, Skatte-, Skole-, Sprog-,
 Straffe-, Tvangs-, Tyende-, Tyngde-,
 U-, Valg-). L. og Ret, uden L.
 og Dom. lovlig¹ (-hed; jf. u-;
 et lovligt Ærende), lovmæssig
 (-hed). lovbefalet, -bestemt, -bun-
 den, -fast, -førmelig, -fældt, -gild,
 -givende, -gyldig (-hed), -hjemlet,
 -kyndig (-hed), -lærd, -løs (-hed),
 -stridig (-hed); at l-byde, -fæste;
 en L-bestemmelse, -bog, -fortolk-
 ning, -giver, -givning, -hjemmel,
 -hævd, -mand (= Lav-), -samling,
 -trækker; et L-brud, -bud, -forslag,
 -maal, (= Proces; jf. Søgs-, Tviste-
 maal), -sprog, -sted, -trækkeri;
 en Lovskraft.
 et (og en) **Lov**² (u. Ft.; = sv. lof).
 L. og Pris, Gud ske L.! at have
 et godt L. at love¹ (= prise,
 rose; jf. højlovet), lovlig² (= pri-
 selig; jf. høj-). at lovprise (-ning),
 -syngte; en L-sang, -tale, -taler.
 (en) **Lov**³ (jf. For-, Hjem-, Land-,
 Or-). at have, give, faa L. til. at
 love² (jf. bort-, for-, kloster-, tro-,
 ud-), at l. en noget, det tør (skal)
 jeg l. for; en -lover (se For-), (en)
 Loven (er ærlig, men Holden be-
 sværlig), en Lovning (at faa L.
 paa noget; jf. Løfte).
 en **Lov**⁴ (stødtonet, = Vand til Bryg-
 ning).
 (en) **Løve**: paa Tro og Love.
 at love³ (foræld., = elske).
 lovlig³ (Bio., = temmelig). l. meget,
 l. dyrt.
 (en) **Lu** (b. F. Luen; L. paa Klæde). en
 Lue¹ (= Hue). en Luse, luslidt.
 en **Lúd**¹ (Ft. -e; jf. Aske-, Bark-,
 Byge-, Garve-, Kalk-, Moder-,
 Salt-, Sæbe-). at gaa for L. og
 koldt Vand, at lægge i L. = at

lude¹. en Ludning. en Ludaske,
 -fisk, et L-salt, -vand.
 en **Lúd**² (= en Lur¹, foræld.).
 luddoven (-nt, -ne).
 at lude², at l. med Hovedet, Træet
 luder ud over Vandet. en Luden,
 en Lude (et Skur).
 en **Lue**² (jf. Ilds-). at staa i lys L.
 en Lueild; l-forgylt.
 en **Luffe** (Hvalens og Sælens Forlem).
 en Lufvante.
 at luffe (Søord; jf. Luv, at luve).
 en **Luft** (u. Ft.; jf. Aften-, Bjærg-,
 Knald-, Land-, Morgen-, Natte-,
 Pest-, Sø-, Torden-, Vaar-, Vinter-).
 fri L., at trække frisk L., at faa L.,
 springe (sprænge) i Luften, det er
 grebet ud af L.n. at luffe (jf. ud-),
 det lufter (fra Søen, i Sejlene),
 luftig (-hed), luftagtig, en Luft-
 ning. en Luftart, -blære, -boble,
 -bold, -bølge, -fart, -kreds, -maaler,
 -prøver, -pumpe, -rejse, -rod, -sej-
 lads, -skipper, -spejling, -strøm,
 -søjle, -træk, -vej; et L-bad, -hul,
 -kastel, -lag, -rum, -rør, -skib,
 -skifte, -slot, -spring, -strøg, -syn,
 -tryk; l-tom, -tæt, -tørret.
 en **Lug** el. Lugge (Skure i Tønde-
 staver). at lugge. en Lugham-
 mer, -øxe.
 en **Luge** (jf. Agter-, Dæks-, For-,
 Lofts-, Lys-, Port-, Skibs-, Stor-,
 Vind-). en L-karm.
 at luge (Ukrudt). et Lugejærn, en
 L-kone, -spade.
 en **Lugt** (u. Ft.; jf. Lig-, Mad-, Svovl-,
 Tran-, Vel-). at lugte (jf. ilde-,
 vellugtende), at l. af noget, at l.
 til. en Lugteflaske, -nerve, -sans;
 lugtfri, -løs.
 at lukke (-ede, -et og lukte, lukt; jf.
 af-, inde-, op-, til-, ude-). at l. i,
 op, inde, l. i Laas, l. sig. et Lukke
 (under Laas og L.; jf. Af-, Inde-),
 en Lukkelse, en Lukning, et Lukaf.
 lukt (Bio.): at gaa l. igjennem.
 at lulle (= dysse) i Søvne (jf. visse-).
 lummer (lummert, lumre). en Lum-
 merhed, at lumre. lummerhed,
 -varm; en L-hede, -varme.
 lumpen (-nt, -ne). en Lumpenhed, at
 lade sig lumpe.
 lumsk. lumskelig (Bio.), en Lumsk-
 hed, et Lumskeri.
 lún, lúnt, lune. en Lunhed, at lune.
 en **Lund** (Ft. -e; jf. Boge-, Fruer-,
 Offer-, Rosen-, Rosens-, Ælme-).
 Lundby; Lundegaard, -hus.
 en **Lunde** (Fugl, Søpapegøje).

-lunde (se hvor-, ingen-, nogen-, saa-lunde; mangelund).

en **Lundstikke** (ogsaa Luntestikke).

et **Lune** (jf. Kvinde-, Pige-). at være i godt, ondt L. lunet. lunefuld (-hed).

en **Lunge**. en L-aare, -betændelse, -hinde, -møs, -pølse, -rystelse, -snegl, -sot, -svindsot, -syge, -sæk, -tæring, -urt; et L-mos, -slag.

lunken (-nt, -ne). en Lunkenhed, at lunkne, at lunknes.

at **lunte** (af). et Luntetrav; en Lunte¹ (fire Mil og en L.).

en **Lunte²**. at lugte Luntten. en Luntebøsse, -stok.

en **Lur¹** (Ft. -e og -er; jf. Hyrde-, Krigs-).

en **Lur²** (u. Ft.; jf. Middags-). at faa, tage sig en L. = at lure¹.

Lur³: at staa, ligge paa L. = at lure² (jf. af-, be-). en Luren, en Lurer, et Lureri.

at **lure³** (= pudse, narre). jo, lur ham!

en **Lurendrejer** = en Lurifas.

lurvet. en Lurvethed.

en **Lüs** (Ft. = Et.; jf. Blad-, Faare-, Flad-, Skjold-, Tang-, Træ-, Vægge-). luset. en Lusesyge, et L-torv; en Lusangel.

at **luske**. at l. om, l. af. en Lusken.

en **Lussing** (et Ørefigen).

lutter (ubøjel. To.). l. Øre, l. Løgn.

at lutre (= rense), en Lutring.

(en) **Luv** = Luvart (Seord). at tage Luven fra en. at luv (op til Vinden). Luvsiden (modsat Læsiden).

en **Lux** (Ft. -er; en Skjælm; egl. = en Los).

(et) **Ly** (jf. Læ; Börne-, Hus-, Natte-). at være, krybe i L., søge L., at give Ly = at ly (lør, -ede, -et; rett. lyde, lýt), Skoven lyr for Huset.

lybsk. en l. Skilling, l. Pølse.

en **Lyd¹** (Ft. = Et. [ikke Lyde]; jf.

A-, Aa-, Aande-, Af-, Bi-, E-, Efter-, For-, Foster-, Gane-, Gjen-, Halv-, Hvisle-, I-, Ind-, Klage-, Klokke-, Læbe-, Med-, Mis-, Natur-, Næse-, O-, Om-, Ord-, Sam-, Selv-, Snylte-, Sprog-, Strube-, Tand-, Tve-, U-, U-, Ud-, Vel-, Y-, Æ-, Ø-, Ø-). lydlig, lydt (Bio., jf. aaben-, over-). lyd-
hør (modsat tunghør), -løs (-hed); en L-betegnelse, -bølge, -lighed,

-lære, -skrift, -svingning; et L-hul, -tegn.

(en) **Lyd²** (= Stilhed; jf. Øren-). at slaa til L.

at **lyde¹** (lód, lydt; jf. Lyd¹; for-). det lyder smukt, saa lød hans Ord, Dommen lyder paa Halshugning, at l. med Klokken. lydende (jf. ilde-, lige-, med-, ord-, paa-, sam-, selv-, vel-), et Lydende (jf. For-), en Lydelse, lydelig (-hed), højt og l.

at **lyde²** paa (lydde, lydt, = høre, lytte; foræld.).

at **lyde³** (lód, lydt; jf. ad-). lydig (-hed), horig og l. en Lydbiskop, et L-land, -rige, -stift.

en **Lyde** (Fejl, Brøst). uden Last og L., Dyder og Lyder. at lyde⁴ (-ede, -et; = skade; Lovspr. foræld.). lydefri, -fuld; lydesløs.

en **Lygte** (jf. Blind-, Bland-, Brand-, Gade-, Gas-, Haand-, Horn-, Papir-, Stald-, Trold-, Tyve-, Vogn-). en L-mand, -pæl, -skat, et L-skin.

en **Lykke¹** (indhegnet Vænge, Toft).

en **Lykke²** (løs Knude; som forr. af at lukke).

en **Lykke³** (jf. Krigs-, Slumpe-, U-). til L.! paa L. og Fromme. lykkelig (jf. u-), lykkeligvis (Bio.; jf. u-), at lykkes (jf. mis-). lyksålig (-hed; jf. u-; at l-gjøre), at lyk-
ønske (-ning). en Lykkejæger, -potte, -pung, -ridder, -skilling, -stjerne, -søger; et L-hjul, -spil, -træf.

et **Lyn** (Ft. = Et.). at lyne, det lyner, i en lynende Fart, lynende Øjne. en Lynafleder, -ild, -straale; et L-blink, -glimt, -slag; l-slagen, -snar (-hed).

(en) **Lyng** (jf. Hede-, Klokke-, Koste-, Mose-). en Lyngaas, -art, -bakke, -hede, -jord, -kost, -mose, -orm, -spade, -top, -tue, -tørv; l-groet (el. -grot).

en **Lyre¹** (jf. Lire). lyrisk, en Lyrik.

en **Lyre²** (= Røghul i Taget).

lys, lyst, lyse (jf. aaben-, maane-, vej-). høj lys Dag, at gjøre lyst.

lysfarvet, -haaret, -øjet; lyseblaa, -brun, -graa, -grøn, -gul, -rød.

lys- i lyslevende, -vaagen (egl. vel livs-).

et **Lys¹** (Ft. = Et.; jf. Blaa-, Dags-, Glans-, Halv-, Kjærte-, Lampe-, Maane-, Nord-, Sol-, Stjerne-, Strejf-, Vejr-). i L. og i Løn, L. og Skygge, at bringe for Lyset,

føre bag Lyset, staa sig selv i Lyset. at lyse¹ (lýste, lýst; = ^aat give Lys, være lysende; ^bgjøre lyst; jf. be-, oplyse, indlysende), at l. op, l. en ud; at lysne (= blive lys), en Lýsning (i Luften, i en Skov, i et hult Rør), en -lýsning¹ (se Be-, Op-). en Lysalf, -brydning, -luge (= Sky-light), -side, -straale, -strib, -vidde, -vinkel, -virkning; et L-billede, -glimt, -hav, -punkt, -skjær, -træ; l-brydende, -sky (-hed).

et Lys² (Ft. = Et.; jf. Alter-, Brude-, Forme-, Himmel-, Jule-, Konge-, Nat-, Skillings-, Spidde-, Tælle-, Vox-, Vætte-). at tænde L., læse ved L., gaa ud som et L., at holde Lyset for en. en Lysearm, -bakke, -brikke, -buk, -form, -krone, -pibe, -plade, -praas, -pudser, -sax, -skjærm, -slukker, -stage, -stump, -støber, -tænde, -tælle, -væge; et L-bord, -spid.

at lyse² (lýste, lýst; jf. af-, band-, efter-, fred-, frem-, til-, ting-). at l. til Ægteskab. en Lýsning² (jf. Af-, Band-, Efter-, Fred-, Frem-, Til-, Ting-).

en Lyske. en L-byld, -kjertel; et L-brok.

at lyske (af en Lus). en Lyskning.

en Lyst (Ft. -er; jf. Bygge-, Danse-, Flyve-, Gavne-, Gifte-, Glimre-, Hævn-, Kamp-, Kæppe-, Kjøbe-, Kysse-, Leve-, Livs-, Lære-, Læse-, Mad-, Myrde-, Pragt-, Rejse-, Rov-, Skade-, Skjøde-, Skrive-, Spørge-, Strids-, U-, Vandre-, Vel-, Vide-, Vinde-, Virke-, Æde-, Øjens-). at faa, have L. til noget. at lyste (jf. for-), som mig lyster, at lystes ved, lystelig, lysten (jf. kamp-, kjøbe-, krigs-, kysse-, leve-, lære-, skrive-, skue-, strids-, vide-, virke-), en Lystenhed, lystig (jf. vel-), en Lystighed. en Lystbaad, -bane, -fart, -have, -haver, -jagt, -kutter, -rejse, -sejls, -skov, -vandring; et L-haveri, -hus, -slot, -spil, -sted; l-havende.

en Lyster (Ft. Lystre; = Aalegær, -stang).

at lystre (= adlyde). en Lystren.

(et) Lystring (Silkestof). et Ls Baand.

at lytte (jf. Lyd, lyde²). en Lytten. en Lyttepost, et L-rør.

at lyve (løj, løjte; jf. Løgn; paa-, til-). at l. en noget paa, fra, l.

sig fri, l. sig noget til. et Lyvestævne, en L-tunge.

(et) Læ (jf. Ly). at være i L., Roret i Læ! Læsiden; et Læbælte, -sejl. en Læbe (jf. Over-, Under-). en L-blomst, -lyd; et L-haand; l-blomstret, -danned, -løs.

en Læddike (jf. en Lade).

(et) Læder (alm. udt. Lær; jf. Bag-, Bisse-, Fedt-, For-, Guld-, Hjorte-, Kappe-, Knirke-, Mund-, Plat-, Ru-, Rus-, Saale-, Sems-, Svine-, Viske-). at trække fra Læderet. læderagtig. en L-flaske, -handel, -handske, -hud, -kollert, -rem, -skede, -sko, -slange, -stol, -sæk; et L-bind, -tøj.

læg, l. og lærd. en Lægbroder, -mand; L-folk (Ft.).

en Læg (b. F. Læggen, Ft. Lægge; jf. Anker-). et Læggeben.

et Læg (b. F. Lægget, Ft. = Et.; jf. et Lag, at lægge; An-, Ind-, Is-, Kiste-, Mage-, Over-, Paa-, Pibe-, Til-, Ud-). at lægge i L.

et Lægd (Ft. -er; jf. Sø-, Ægt-). en Lægdsmand, -rulle.

at læge (-ede, -et og lægte, lægt). at læges. en Lægedom, lægelig (jf. u-), en Lægning. en Lægebog, -drik, -kraft, -kunst, -plante, -videnskab; et L-middel; l-kyndig (-hed).

en Læge (jf. Dyr-, Hospitals-, Hus-, Korps-, Lasaret-, Liv-, Over-, Saar-, Skibs-, Stabs-, Tand-, Under-, Øjen-). en Lægehjælp, -løn, et L-tilsyn.

en Lægend el. Lægn (paa et Tøj). at lægge (lagde, lagt; jf. af-, an-, be-, bi-, bro-, for-, fore-, fra-, frem-, grav-, grund-, hen-, høj-, ind-, mage-, ned-, om-, op-, over-, paa-, rør-, sammen-, skrin-, til-, tilbage-, tør-, ud-, under-, vaar-, ved-, veder-, vinter-, ødelægge; æglæggende; grus-, hos-, is-, kiste-, kors-, op-, ring-, sten-, tag-, tværlagt). at l. an, l. an paa, l. bi, l. for, l. fra, l. ind, l. op, l. paa, l. til, l. ud, l. øde, at l. sig, at l. sig ud med, l. sig efter, l. Haand paa, l. Vind paa, l. til Last, l. paa Hjærte, Sinde, l. Raad op, l. i Aske. en -lægger (se Af-, An-, Bi-, Bro-, For-, Grund-, Ud-), en Lægning (jf. Af-, Be-, Bro-, Grav-, Grund-, Høj-, Ind-, Ned-, Om-, Op-, Plan-, Rad-, Rør-, Sammen-, Skrin-, Sten-, Tør-, Ud-), en -læggelse (se Af-, An-, Be-, Bi-, For-, Fore-, Fra-,

Frem-, Grund-, Hen-, Ind-, Ned-, Paa-, Tilbage-, Ud-, Under-, Ved-, Øde-). en Læggebrod, -tid; L-kartofler, -ærter (Ft.).

-lægs, se aflægs.

en **Lægte** (jf. Tag-). at lægte et Hus, et Lægteværk (= Sparreværk).

læk (Ft. lække). Skuden er l. = har en Læk (b. F. Lækken). at lække (Karret lækker).

en **Lækat** (-katte; = en Hermelin).

lækker (lækkert, lækre). en Lækkerhed, et Lækkeri. en Lækkerbiskken, -mund, l-sulten.

at **læmme** (af et Lam). en Læmning. en Læmmetid.

en **Lænd** (Ft. -er). en Lændegigt, -hvirvel, -pude, -værk; et L-stykke.

en **-lænding** (af Land; se Ind-, Is-, Udlænding).

-lændt (af Land; se høj-, lav-, sidelændt).

at **læne**. at l. sig paa, tilbage, op til. et Læn (jf. Arm-, Ryg-). en Lænestol.

en **Længde** (af lang; jf. Kabel-, Skibs-, Tids-, Vej-). i Længden. en Længdeaxe, -grad, -kreds; et L-maal.

en **Længe** (af lang; jf. Stald-, Stue-, Ud-).

længe (Bio.), længer og længere, længst. saa længe det varer, saa l. jeg lever, kan huske, vent saa l. langt om l., l. nok, l. efter, for l. siden; for længst, den længst levende.

at **længe** (jf. for-). at længes¹ (= blive lang), Dagene længes.

at **længes**² (længtes; jf. for-). jeg l. (forhen mig l.), at l. efter. en Længsel (Ft. Længsler; jf. For-), længselsfuld.

-lægs (se bag-, for-, sidelægs).

en **Lænke** (jf. Jærn-, Slave-, Snøre-). at lægge i Lænker. at lænke (jf. sammen-), en Lænking. en Lænkehund, -knap, -kugle, et L-led; l-løs; at l-binde (-ing).

at **lænte** (= tæve).

en **Løb** (Ft. Læpper; se en Dog-, Øreløb).

lærd (jf. bog-, fag-, grund-, halv-, høj-, lov-, præste-, rets-, sprog-, spræng-, stue-, u-). en Lærdom¹ (af nogle skrevet Lærdom; jf. Bog-, Stue-; et Ls-værk).

at **lære** (lærte, lært; jf. be-, oplære; selv-, til-, udlært). at l. et Sprog,

l. udenad, l. fra sig, jeg skal lære dig. en **Lære** (jf. Aande-, Aands-, Betonings-, Ben-, Dyr-, Form-, Gude-, Handels-, Jordbunds-, Kraft-, Kunst-, Lyd-, Lys-, Natur-, Ord-, Ordfojnings-, Plante-, Pligt-, Sjæle-, Skrædder-, Smags-, Smedde-, Snedker-, Sprog-, Stats-, Sæde-, Sætnings-, Tone-, Tros-, Tænke-, Tømmer-, Vaaben-, Varme-, Vejr-, Vrang-, Yder-), at føre en L., staa, sætte i L. en Lærdom² (jf. Börne-), at føre falsk L.; en Lærer (jf. Danse-, Fag-, Folke-, Hjelpe-, Hus-, Jubel-, Over-, Regne-, Rets-, Sang-, Seminarie-, Skole-, Skrive-, Sprog-, Svømme-, Synge-, Tegne-, Time-, Vrang-; et Lærermøde); en Lærerinde; en Læren (jf. Udenads-), en Lærling (jf. Selv-). — lærelysten, -nem (-hed), -rig; en L-bog, -bygning, -dreng, -fader, -frihed, -gjenstand, -lyst, -maade, -mester, -sal, -stol, -sætning, -tid; et L-aar, -brev, -digt, -flag, -værk, -æmne; L-gaver, -penge (Ft.); lærvillig (-hed).

en **Lærk** (Ft. -e) = et Lærketræ.

en **Lærke** (af Bjærg-, Hede-, Korn-, Sang-, Spids-, Top-; ben Lomme-flaske). en Lærkefalk.

et **Lærred** (Ft. -er; jf. Blaar-, Glans-, Hampe-, Hör-, Kloster-, Pak-, Sække-). en Lærreds Skjorte. en Lærredshandel, -kræmmer, -væver.

et **Læs** (b. F. Læsset, Ft. = Et.; jf. Bag-, Flytte-, Frem-, Halm-, Hø-, Korn-, Møg-, Skov-, Torve-, Vogn-, Vognmands-). at læsse (jf. af-, be-, om-, over-), at l. af, paa, en Læssen, en Læsning, læssevis (Bio.). et Læssetræ = en Læsmed (se Medo).

at **læse** (læste, læst; jf. af-, fore-, gjennem-, op-, tinglæse; be-, forlæst, -hed). at l. op, l. over paa læselig (-hed; jf. u-), en Læser (jf. Avis-, Fore-), en Læserinde, en Læsning (jf. Af-, Almen-, Avis-, Bibel-, Folke-, Fore-, Gjenem-, Korrektur-, Morskabs-, Op-, Roman-, Skrift-, Ting-). en Læsebog, -fejl, -hest, -lampe, -lyst, -maade, -pult, -sal, -verden; et L-tegn, -værelse; l-værdig.

at **læske** (¹sin Tørst, ²Kalk, jf. ulæsket). en Læskelse, en Læskning. en Læskedrik, et L-kar.

læsp (To.). at læspe, en Læspen.
 en **Læst**¹ (Ft. -er; jf. Skomager-). en
 Læsteskarer.

en **Læst**² (Ft. -er; Maal paa Varer,
 Skibsdragtighed). en L. Korn,
 Kul, Salt osv. læstevis (Bio.). en
 Læstedragtighed.

en **Læst**³ (= Læsning, foræld.). den
 hellige L.

at **læste**¹ (= overkomme, foræld.).

at **læste**² (= skade, af Last², foræld.;
 jf. lem-).

Lætter (Ft.; jf. Host-, Vogn-; en Lægte).

en **Løb** (Ft. -e; = Kurv; jf. Saa-).

et **Løb** (Ft. = Et.; jf. Aa-, Af-, An-,
 Baade-, Bug-, Bøsse-, Dam-, Dyst-,
 Flod-, For-, Færge-, Gjennem-,
 Ind-, Kap-, Kreds-, Levned-, Livs-,
 Om-, Op-, Over-, Saft-, Sammen-,
 Sejl-, Skøjte-, Storm-, Strøm-,
 Tarm-, Tids-, Til-, Trav-, Ud-,
 Vand-, Vædde-). i Tidens L., i
 Løbet af et Aar, at gaa i Løbet.

at **løbe**¹ (løb, løben, -et, -ne; jf. af-,
 be-, for-, gennem-, ind-, om-,
 over-, ud-, undløbe; fort-, jævn-,
 kring-, kryds-, lige-, mellem-, om-,
 paa-, underløbende; bort-, for-,
 ny-, op-, sammen-, tre-, tve-, tyr-,
 underløben). at l. an, an paa,
 bort, gal, løbsk, op, over, over
 Ende, paa Grund, sammen, vild,
 l. sin Vej, l. Storm, Fastelavn, med
 Limstangen, l. Fare for, løbende
 (og staaende) Gods (Soudtr.). en Løb-
 ben (jf. Om-), en Løber (jf. For-,
 Gi-, Hurtig-, Land-, Mellem-, Om-,
 Over-, Ski-, Skov-, Skøjte-, Strand-,
 Talje-, Ud-, Vædde-), -løbig (se
 fore-). en Løbebane, -bille, -bro,
 -dag, -degn, -fod, -fugl, -gang,
 -grav, -ild, -knude, -seddel, -skrift
 (= Kursiv), -skytte; et L-baand,
 -krudt, -nummer, -pas, -øje (paa
 Tovværk); l-tonet.

(en) **Løbe** (jf. Kalve-, Oste-). at løbe²
 (Mælk).

løbsk (af løbe¹). en l. Hest, at løbe
 l. en Løbskhed.

en **Lød** (b. F. Lødden; = Farve).

at **løde**. en Lødeko.

lødig. lødigt Sølv. en Lødighed.

et **Løfte** (af at love²; jf. For-, Klo-
 ster-, Munke-, Ordens-, Troskabs-,
 Ægteskabs-). et L-brud, l-rig.

at **løfte** (jf. Loft, Luft; for-, op-). en
 Løftelse (jf. For-, Op-), en Løf-
 ting (paa et Skib), en Løftning.
 en Løftestang, et L-værk.

et **Lóg** (forhen en L.; Ft. = Et.; jf.
 Blomster-, Hoved-, Hus-, Hvid-,
 Kim-, Pur-, Rød-, Skov-, Strand-).
 løgagtig. l-grøn; en L-plante,
 -suppe, -væxt; et L-hoved, -knappe,
 -æble.

en **Lögn** (Ft. -e; af at lyve; jf. Nød-,
 Skipper-). lögnagtig (-hed), en
 Lögnner, en Lögnerske. en Lögn-
 hals; en Lögnepose.

løj. at løj af (om Vinden), at l. sig.
 en Løjbank.

Løjer (Ft., besl. med at le, Latter; jf.
 Fastelavns-, Fjællebods-). for L.,
 at se, gjøre L. løjerlig (-hed).

en **Løjer** (en Fisk).

en **Løjert** (^aBarnesvøb, ^bSøord).

en **Lømmel** (Ft. Lømler). l-agtig. en
 L-alder; L-aar (Ft.).

en **Lön**¹ (Ft. Lönne) = et Lönnetræ.

en **Lön**² (b. F. Lönnen, u. Ft.; jf.
 Aars-, Arbejds-, Bjærge-, Dag-,
 Efter-, Finde-, Folke-, Foster-,
 Færge-, Læge-, Maaned-, Mester-,
 Pige-, Skole-, Skrædder-, Spinde-,
 Sy-, Sømme-, Uge-, Vaage-, Væver-).
 at lønne (jf. be-), l. vel, ilde, en
 Lønning¹ (jf. Af-, Be-; en Ls-
 dag).

Lön³ (No. uden Kno.): i Lön = i
 Löndom (rett. Löndum, gl. Hf. Ft.
 af en Lönd; jf. fordum, stundum).
 lönlig (-hed). en Lönbo (= L-
 plante), -dör, -gang, -skrift, -sti,
 -trappe, -vej, -vraa; et L-brev,
 -bud, -kammer, -mord, -raad; l-
 blomstrende.

en **Lönning**² (= Rækværk, Søord).

en **Lördag** (ogsaa og egl. Løver-
 o: Bade-). paa L. Aften, i Ls
 Aften.

lös (To. og Bio.; jf. aand-, aande-,
 anger-, arbejds-, arm-, arve-, ave-,
 barn-, ben-, betydnings-, bind-,
 blad-, blod-, broder-, brød-, bund-,
 buxe-, daad-, ende-, evne-, eksempel-,
 fader-, farve-, fjeder-, fordrings-,
 form-, forretnings-, forsvars-, for-
 ældre-, fred-, frugt-, frugtes-, frygt-,
 frænde-, føles-, gavn-, glans-,
 glæde-, grund-, grænse-, gud-,
 haab-, haand-, haande-, hale-,
 hals-, hanke-, harm-, hensyns-,
 herre-, hjem-, hjælpe-, hjærte-,
 holdnings-, hoved-, hud-, hvile-,
 hvirvel-, hæder-, id-, idé-, ind-
 holds-, jord-, karakter-, kjærne-,
 klang-, konge-, kraft-, kraftes-,
 kron-, kunst-, lakke-, land-, ledde-,
 leddes-, legem-, liv-, lov-, lugt-,

lyd-, lydes-, læbe-, lænke-, maal-, mage-, magtes-, marv-, men-, menings-, mod-, moder-, naade-, nabo-, navn-, nærings-, næse-, penge-, plan-, prunk-, præg-, raad-, rast-, rednings-, regel-, regn-, ret-, ribbe-, rim-, rod-, rygges-, saft-, sages-, samvittigheds-, sannes-, sejer-, sjæl-, skaansel-, skades-, skam-, skjæg-, skjodes-, skov-, sky-, smag-, sne-, sorg-, spor-, stil-, stilk-, stjerne-, stundes-, synde-, særke-, sønne-, søvn-, taare-, takke-, takt-, tal-, tand-, tanke-, tarv-, ton-, tro-, trøstes-, tugt-, tvang-, tøjles-, vaaben-, vand-, vej-, venne-, vilje-, vinge-, virknings-, vægt-, værdi-, værge-, værn-, væsen-, ære-, ærende-, øre-, ørkesløs; en Ild-, Tidløs. løs og ledig, 1. Tale, 1. paa Traaden, at bryde, slaa, storme løs, gaa, fare 1. (lige 1.) paa, løst og fast. en Løshed (No. paa -hed dannes af alle Ss. med løs), løsagtig (-hed),

løselig (-hed; jf. op-, u-), løselig (Bio.), at løse (løste, løst; jf. af-, for-, gjen-, ind-, op-, ud-), en Løsning (No. paa -ning af alle Ss. med at løse), en Løser (jf. Af-, For-, Gjen-), at løse (et Baand, et Skud), et Løsen. at løsgive (-else), -gjøre (-ing), -kjøbe (-else), -lade (-else), -rive (-else); en L-gænger, et L-gænger, -holt, -øre; L-hager (Ft.); Løsepenge (Ft.).

et Løv (Ft. = Et.; jf. Bøge-, Ege-, Maj-, Mange-, Rade-, Vin-, Æspe-). at løves (jf. afløve). løvbærende, -fald (-hed), -grøn, -rig; en L-fro, -hytte-, plante-, -sal, -sanger (Fugl), -skov; et L-dække, -fald (en L.-tid), -spring, -tag, -træ, -værk. en Løve (jf. Myre-, Sø-). en Løvinde. en Løvefod, -gaard, -hud, -hule, -jagt, -kule, -man, -manke, -mund, -tand (Plante), -unge; et L-hjærte, -hoved, -mod. en Løverdag, se Lørdag.

M.

jeg maa (Ft. vi maa; maatte, maattet, at maatte, forhen at maa; jf. at forma). maaské (Bio., jf. kanské). paa maa og faa (= paa det uvisse). at maabe, at sidde og m. en Maaben. en Maade (jf. Behandlings-, Betragtning-, Byde-, Bygnings-, Bøjnings-, Delings-, Drifts-, Døds-, Fremgangs-, Handle-, Leve-, Lide-, Lære-, Læse-, Male-, Navne-, Regne-, Regnings-, Skrive-, Slutnings-, Spille-, Stave-, Synge-, Syns-, Tale-, Tænke-, Valg-, Virke-, Ytrings-, Ønske-). uden Maal og M., at holde M., der er M. med, med M., til M., over M. (ogsaa overmaade, Bio.), over al M., paa en, nogen, ingen M., i lige M., i alle Maader. -maadig (se middel-), maadelig (-hed; jf. u-). et Maadehold, m-holden (-hed). en Maag (Ft. -; foræld. = Svoger, Svigerfader, -søn). en Maage (jf. Graa-, Hav-, Silde-, Storm-, Strand-). et Maal¹ (Ft. = Et.; jf. Bygde-, Krage-, Lands-, Landskabs-, Moders-, Rigs-, Tunge-). maaldjærv, -løs (-hed); en M-trost (norsk =

Drossel); et M-føre, -stræv (norsk), -stævne (foræld.); en Maalsmand. et -maal² (s. O. som forrige i Ss. Dølg-, Efter-, Falds-, Gifter-, Gjøre-, Klage-, Kære-, Leje-, Lejer-, Lov-, Skjands-, Skrifte-, Skuds-, Slags-, Spørgs-, Stævne-, Søgs-, Tvivls-, Tviste-, Vædde-, Værgemaal). et Maal³ (Ft. = Et.; jf. Alen-, Cirkel-, Favne-, Flade-, Flod-, For-, Ende-, Garder-, Grad-, Hül-, Højde-, Jævn-, Kande-, Korn-, Kred-, Krudt-, Kubik-, Lav-, Liivs-, Længde-, Over-, Potte-, Prove-, Pægle-, Skjæppe-, Skov-, Skråder-, Spande-, Stryge-, Tids-, Top-, Tvær-, Tønde-, Under-, Verse-, Vinkel-, Øje-). at staa M., tage M. af, naa sit M., M. og Maade, M. og Med, M. og Vægt, at løbe, kaste-, skyde til Maals. at maale (maalte, måalt; jf. af-, op-, til-, ud-), at m. sig med en; maalelig (-hed; jf. u-), en Maalen (Signen og M.), en Maaling (jf. Grad-, Højde-, Land-, Op-, Skibs-, Ud-, Vinkel-), en Maaler (M., Vejer og Vøger; jf. Gas-

- Kraft-, Land-, Luft-, Regn-, Tids-, Under-, Varme-, Vind-). en Maalekjæde-, -snor-, -stok-, -strømpe; et M-bord-, -brev-, et Maaltid (jf. Aftens-, Middags-).
- en **Maane** (jf. Ager-, Bi-, Fuld-, Halv-, Ny-). m-klar-, -lys-, -syg; en M-bane-, -formørkelse-, -ring-, -skive-, -syge; et M-aar-, -bjærg-, -lys-, -skifte-, -skin (m.s-agtig), -ur.
- en **Maaned** (Ft. -er; jf. Blide-, Faare-, Fiske-, Glug-, Høst-, Krist-, Maj-, Orme-, Slagte-, Sæde-, Tor-, Vinter-). en M.s Tid. maanedlig, maanedsviis (Bio.). en M.s-dag, -due-, -løn-, -rose-, -syge; et M-flaad-, -regnskab-, -skrift-, m-gammel.
- en **Maar** (foræld. og digt. = Mø).
- en **Maard** (Ft. -er; jf. Hus-, Skov-, Sten-). svøbt i M., Sabel og M. = (Sobel- og) Maardskind.
- maaské**, se jeg maa.
- at **maatte**, se jeg maa.
- en **Maatte** (jf. Bast-, Dør-, Gulv-, Halm-, Siv-, Straa-). en M-kurv-, -sæk.
- en **Mad** (b. F. Måden, u. Ft.; jf. Aftens-, Ande-, Barne-, Efter-, Fiske-, For-, Gaffel-, Gildes-, Gjøge-, Ind-, Kjød-, Lokke-, Mel-, Mellem-, Middags-, Morgen-, Mælke-, Pille-, Plukke-, Pølse-, Salt-, Ske-, Smaa-, Sule-, Syge-, Søbe-, Til-, Tygge-, Ægge-). at made, en Mading, en Madning. en Madbomme-, -gryde-, -kasse-, -klokke-, -kurv-, -lavning-, -lede-, -lugt-, -lyst-, -moder-, -pibe-, -pose-, -potte-, -ro-, -spand-, -æske; et M-fedt-, -kjøb (dyrt M.), -offer-, -skab (at gaa i M.t), -sted (et godt M.), -æble; M-urter-, -varer (Ft.).
- en **Måd** = en Madeng. en Madjord.
- en **Maddik** el. Maddike (jf. Mid, Mide).
- (en) **Mág** (jf. U-). i Ro og M., i sin gode M., at fare i M. magelig (-hed; jf. u-). et Magsvejr.
- et **Magasin** (Ft. -er).
- mage** (ubøj. To.; jf. u-). en Mage (jf. Ægte-), at være M. til, har man set Magen! at mage (lave, indrette), mag det saa, at. mage-løs; at m-lægge-, -skifte; et M-læg-, -skifte.
- en **-mager** (se Bog-, Bunt-, Bøsse-, Dug-, Frase-, Guld-, Handske-, Instrument-, Kam-, Karret-, Kaskjet-, Kjøtter-, Knap-, Kur-, Kurve-, Naale-, Ord-, Pap-, Paryk-, Potte-, Sadel-, Sejl-, Sko-, Spas-, Spektakel-, Stole-, Tapet-, Ur-, Verse-, Vind-, Vise-, Vogn-, Æske-).
- mager** (magert, magre; jf. skind-). en Magerhed, at magre (jf. ud-), at magres (jf. af-). magerslaaet.
- en **Magi** (b. F. Magien). mágisk.
- en **Magister** (Ft. Magistre). en Magi-strát.
- magle** (besl. m. megen, kun i Ss. som Magleby-, -gaard-, -kilde-, -mølle, Herluf-, Stenmagle; jf. møgel).
- en **Magnét.** magnétisk, en Magnetisme. en Magnétnaal.
- en **Magt** (Ft. -er; jf. Af-, Al-, Fuld-, Hær-, Konge-, Krigs-, Land-, Livs-, Over-, Pave-, Stats-, Stor-, Sø-, Tids-, Vaaben-, Van-, Vel-, Verdens-). at staa ved M., holde ved M., være vel ved M., der ligger ingen M. paa, at have Magten, fjendtlige Magter. at magte (jf. mægte). en Magtfuldkommenhed, -fylde, -haver; et M-bud-, -sprog; m-paaliggende; magtesløs (-hed).
- en **Maj** = ¹Majmaaned, ²Majløv. at maje (jf. ud-). en Majblomst (Plante), -dag-, -greve-, -regn-, -roe-, -stang, et M-træ.
- en **Majestæt.** majestætisk.
- en **Majór** (jf. Klods-, Plads-).
- (en) **Majs** (Plante). en Majskolbe-, -plante; et M-korn-, -mel-, -straa.
- at **makke** (tysk). et Makværk.
- en **Makker** (tysk). en daarlig M. et Makkerskab.
- en **Makrél** (en Fisk). et Makrelgarn.
- en **Makról.** en Makrondej.
- at **male**¹ (= sv. mala; -ede, -et, gl. Fortid mól; jf. formale, grovmalet). en Maling¹ el. Malning. en Malström; en Maletand, et M-vand, -værk.
- at **male**² (= sv. måla; -ede, -et og målte, målt; jf. af-, be-, op-, over-, paa-, udmale; ege-, olje-, perlemalet). en Maling² (jf. Olje-, Perle-), en Maler (jf. Blomster-, Dyr-, Figur-, Glas-, Historie-, Kunst-, Landskabs-, Marine-, Pastel-, Porcellæns-, Vaaben-; en M-farve-, -kost-, -kunst-, -mester-, -pensel-, -skole-, -stok-, -stol-, -stue-, -svend), et Malerí (en M-samling), málerisk. en Malemaade.
- at **malke** (jf. Mælk). en Malkning. en Malkebøtte-, -ko-, -krans-, -pige-, -plads-, -spand-, -stol-, -strippe; et M-kvæg.
- en **Malle**¹ (en Ferskvandsfisk).

en **Malle**². Hægter og Maller. en M-krave.

en **Malm** (Ft. -e; jf. Gryde-, Guld-, Jærn-, Klokke-, Kobber-, Myre-, Støbe-, Sølv-). malmfuld, -rig, -støbt; en M-aare, -art, -gang, -glans, -grube, -gryde, -klang, -mørt, -røst; et M-brud, -fjæld, -leje.

(en) **Malt**. at gjøre M. = at malte. en Maltning. en Maltbing, -byg, -gjører, -gjøring, -kværn, -kølle, -mølle, -ovn, -skat, -spire; et M-gjørereri, -hus.

(en) **Malurt** (Plante). M-draaber (Ft.).

en **Mammeluk** (Ft. Mammelukker).

en **Man** (b. F. Mannen; jf. Manke; Heste-, Løve-).

man (ubest. Sto., egl. = Mand).

en **Mand** (Ft. Mænd; jf. Aa-, Adels-, Aftægts-, Almues-, Altings-, Alvors-, Amt-, Arbejds-, Avinds-, Avls-, Baads-, Bade-, Bag-, Bands-, Bane-, Basse-, Bede-, Bedste-, Bjærg-, Blaa-, Bleg-, Bo-, Bols-, Bom-, Bonde-, Borger-, Bro-, Brændevins-, Busse-, By-, Børs-, Danebrogs-, Danne-, Drabs-, Efter-, Ejer-, Elle-, Embeds-, Engelsk-, Enke-, Fag-, Fattig-, Fjerde-, Flag-, Fløj-, Folke-, Folketings-, For-, Forretnings-, Forst-, Fragt-, Fransk-, Frelser-, Færgе-, Fæste-, Gaard-, Gal-, Gammel-, Gjærnings-, Haandværks-, Halv-, Handels-, Hav-, Have-, Hegns-, Herre-, Hjemmels-, Hird-, Hjul-, Hof-, Hov-, Hoved-, Hus-, Hæders-, Hær-, Højre-, Høst-, Hoveds-, Idræts-, Ildgjærnings-, Jung-, Jægers-, Kakkellovns-, Kjendt-, Kjælder-, Kjob-, Koffardi-, Kontor-, Krigs-, Kro-, Kvarter-, Land-, Lands-, Landstings-, Lange-, Lav-, Le-, Ledings-, Lens-, Lige-, Lire-, Lov-, Lygte-, Læg-, Lægds-, Maals-, Mark-, Mededs-, Mel-, Mellem-, Menig-, Mester-, Mindre-, Misgjærnings-, Morgen-, Mælke-, Mærkes-, Nat-, Nord-, Nævns-, Odels-, Older-, Ombuds-, Op-, Ophavs-, Opsyns-, Orlogs-, Over-, Parti-, Penge-, Plov-, Politi-, Pram-, Præste-, Raad-, Raads-, Rans-, Rednings-, Reje-, Ridders-, Rig-, Rigsdags-, Rørs-, Røbs-, Røg-, Rønnings-, Saga-, Sand-, Sande-, Sejd-, Sel-skabs-, Sende-, Side-, Skade-, Skjønns-, Skole-, Skralde-, Slæt-, Smaa-, Sne-, Sogne-, Spaa-, Spille-,

Sprog-, Sprælle-, Stads-, Stats-, Sti-, Stillings-, Stokke-, Stor-, Straa-, Strids-, Styr-, Stævnings-, Syns-, Syssel-, Sæde-, So-, Tals-, Tilsyns-, Ting-, Tredje-, Tre-marks-, Trold-, Træ-, Træsko-, Trøster-, Tække-, Tærsko-, Tømmer-, Undentags-, Under-, Urte-gaards-, Valg-, Vand-, Vandrings-, Vej-, Venstre-, Verdens-, Viden-skabs-, Vild-, Vingaards-, Vis-, Vogn-, Voldgifts-, Volds-, Ægte-, Ætmand; man, hille-, saamænd. M. og Kone, det er jeg M. for, alle Mand, tre Mand høj, hundrede Mand, to til Mands, i Mands Minde, Mod og Mands Hjærte. en Mand-inde, mandbar (-hed), mandig (-hed; jf. menig-, u-), mandlig, mandelig (Bio.), mandhæftig (-hed), en Manddom (en M.s-kraft, -styrke, M-aar, Ft.), et Mandskab, at mande (at m. Raa, at m. sig op; jf. be-, op-, over-), at mandes (3: faa Mand, giftes, foræld.). — en Mandbjørn, -draber; et M-drab, -folk, -held, -kjøn, -slæt, -tal; m-gal, -olm, -stærk, -voxen; — en Mandebod, -død; et M-blod, -fald, -hoved, -mod, -vid; — en Mandsalder, -dragt, -fadder, -højde, -person, -side, -stamme, -stemme, -tro (Plante), -tugt; et M-arbejde, -navn; M-klæder (Ft.); m-høj.

en **Mandag** (3: Maanedag). at holde fri (blaa) M., Fastelavns M., paa M. Morgen, i Mandags Morges.

en **Mandel** (Ft. Mandler; jf. Krak-). en bitter M., Mandlerne i Halsen. en Mandelbudding, -dej, -grød, -kjerne, -mælk, -olje, -sten, -sæbe, -tærte; et M-brød, -klid, -træ.

at **mane** (jf. for-, frem-, ned-). en **Maner** (jf. Aande-), en **Manen**, en **Maning** (jf. For-, Frem-, Ned-; et M.s-brev). et **Manebrev**.

en **Manér** (= Maade). manérlig (-hed; jf. u-).

mange, se **mangen**.

en **Mangel** (Ft. Mangler; jf. Foder-, Hoved-, Kasse-, Korn-, Ord-, Penge-, Vand-). at have, lide M. paa = at mangle¹. mangelfuld (-hed).

mangen, mangt, mange. **mangen** en, m. Gang, m. en Gang (Mand), mangt et Aar, mangt og meget, mange Gange, Sinde, Fold, Haande, Slags, hvor **mangen**! hvor **mange**?

- saa mange som muligt. mangefoldig (-hed; at m-gjøre); mangelund (digt. Bio.), mangesteds (Bio.; at have m. Ærende). mangeaarig, -farvet, -føddet, -hovedet, -kantet, -leddet, -tydig; en M-kant, et M-løv (en Plante).
- at **mangle**¹ (= fattes), se en Mangel.
 at **mangle**² (Linned), en Manglestok, et Mangletræ.
- en **Manke** (jf. en Man; Heste-, Løve-). et Mankehaar.
- (en) **Manna**, et Mannagryn.
- en **Mappe** (jf. Papir-, Skrive-, Tegne-).
- Mar-** (= Hav-, kun i Ss.): en Marhalm (Tangart), -ild, -tørv, -vidje (ogsaa Mare-); et M-svin; en Marehalm (Græsart), -minde (foræld. = Havfrue).
- en **Mare** (jf. Natte-). en Mareløst; et M-kors, -ridt.
- en **Marekat** (en Abe).
- Marlager**, **Maribo** (ikke Marieager, -bo).
- (et) **Marieglas**, en Mariehøne.
- en **Marine**, en M-maler, -minister.
- en **Mark**¹ (Ft. -er; jf. Bonde-, Brak-, Byg-, Græs-, Havre-, Hov-, Hvede-, Is-, Kløver-, Korn-, Raps-, Ris-, Rug-, Strand-, Stub-, Ud-). at staa paa Marken, gaa ud i M.n., rykke i M.n. en Markblomst, -fred, -frugt, -fugl, -mand, -mus, -roe, -syre, -urt, -vej, -væxt; et M-arbejde, -fund, -hegn, -hø, -jordbær, -ran, -redskab; M-arter (Ft.); m-leds (Bio.); et Markeskjel.
- en **Mark**² (Ft. = Et.; en Vægtedel, foræld., en M. Guld æl. Sølv; en aflagt Mønt = 16 Skilling, $\frac{1}{2}$ Rigsdaler, $\frac{1}{3}$ Krone).
- mark** (af foræld. Bet. Skov, Grænse-land, i Danmark, en Ødemark, Fin-, Søndermarken).
- Mark-** (tysk): en Markgreve, -grevinde, et M-grevskab.
- et **Marked** (Ft. -er; jf. Heste-, Kilde-, Kram-, Kvæg-, Penge-, Øxen-). en Markedsbod, -dag, -gave, -gjæst, -kram, -plads, -pris, M-varer (Ft.). — en Markskrager.
- en **Marketenter** (-ske). et Marketenteri. (en og et) **Marmor**, en M-blok, -flise, -kirke, -sten, -støtte; et M-brud, -gulv.
- en **Mark**¹ (Ft. -er; jf. Foder-, Rigs-).
 en **Mark**² (Ft. -er; jf. Ditmarsken).
 en Marksbonde, -dannelse, -egn; et M-dige, -faar, -græs, -kvæg, -land, -ler.
- en **Marskalk** (Ft. -er; jf. Fest-, Hof-, Rejse-, Sørge-; egl. af Mar = Hest og Skalk = Tjener). en Marskalkstav.
- (en) **Marter** (= Pine). at martre.
- en **Marts** (= Tormaaned). en M-fiol, -sne, et M-øl.
- en **Martyr** (Ft. Martyrer). en Martyrdom, en M-død, -krone.
- en **Marv** (u. Ft.; jf. Bjørne-, Hjørne-, Hylde-, Jord-, Ox-, Ryg-). marvet (jf. at udmarve). marvfuld (-hed), -løs (-hed); en M-hule, -knogle, -olje, -pibe, -pære, -skjøre, -straale (i Træ), -søjle (i et Ben); et Marveben, en M-bolle, -bud-ding.
- (et) **Más**¹, at have sit M. med = at mase¹ med noget.
- Más**²: at gaa i M., at træde, slaa, koge i M. at mase² (= knuse).
- (en) **Mask** (Svineføde; jf. Misk-). en Maskebal, -tønde; et M-kar, -trug.
- en **Maske**¹ (jf. Garn-, Net-, Rende-, Strikke-). at maske (et Garn, et Net). maskeblomstret, -knyttet, -vinget; et M-net, -værk.
- en **Maske**² (jf. Dyre-, Halv-, Silke-, Vox-). at maskere, en Maske-råde (en M-dragt). et Maskebal.
- (et) **Maskepi** (holl.). at have M. med en.
- en **Maskine** (jf. Damp-, Kaste-, Klatre-, Mudder-, Sy-, Te-, Tærse-). et Maskineri, en Maskinist, maskinmæssig (-hed). en Maskinmester, -rem, -rulle, -syning, et M-væsen.
- en **Måsovn** (i Jærntøberier).
- en **Masse** (jf. Fjæld-, Folke-, Is-, Klippe-, Papir-, Vand-). Boets M., Massen. massiv. masseagtig (-hed), m-vis (Bio.).
- en **Mast** (Ft. -er; jf. Fokke-, Mesan-, Papegøje-, Skibs-, Skude-, Stor-). -mastet (se tre-), en -master (se Tre-). en Mastefløj, -grav, -hugger, -kran, -kurv, -top; et M-baad, -fedt, -hus, -spor, -træ.
- mat**¹, matte, en Mathed, at matte (jf. ud-).
- mat**² (persisk = død) = skakmat (o: Kongen er død). at gjøre, sætte en m.
- en **Mát** (se Baadsmads-, Koks-).
- en **Matérie** (Stof, Æmne, Vór). Bøger i raa M.
- en **Matrás** (Ft. Matrasser, jf. Skraa-).
 en **Matrós** (Ft. -er; jf. Orlogs-). en let M. en M-dragt, -dreng, -tjeneste.

(en **Matte**, se en **Maatte**.)

en **Mave** (jf. **Hænge**-, **Spids**-, **Struds**-, **Svine**-). -mavet (se **tyk**-). en **M-aare**, -hule, -krampe, -mund, -pibe, -pine, -port, -pølse, -saft, -slim, -sygdom, -sæk; et **M-bælte**, -kneb; **M-draaber** (Ft.); m-styrkende.

med (Fho. og Bio.; jf. der-, her-, hvor-, til-). at være, følge, gaa, holde, lege, tale m., m. Maade, m. Lempe, m. Vilje, m. rette, m. urette, m. det gode eller m. det onde, m. Forlov! m. Tilladelse! m. Tiden, m. Aarene, m. ét, lige m. ét, m. mindre, langs m. Aaen.

en **Medaarsag**, et **M-ansvar**, m-ansvarlig (-hed). en **M-arbejder**. -arving, -bejler (-inde, -ske). -borger, m-borgerlig. at m-bringe (-else). en **M-broder**. -bør. at m-døle (-else). m-dølelig, m-dølsom (-hed; jf. u-), m-delagtig (-hed). en **M-dommer**. -edsmand. et **M-eje**, en **M-ejer**. m-faren (ilde m.), en **M-fart**, -færd. m-født. en **M-følelse**, m-følende. at m-følge. (et) **M-før** (i **Embeds M.**), at m-føre. at m-gaa, en **M-gang**. -gift, at m-give. m-gjörlig (-hed; jf. u-). m-handlet (ilde m.), en **M-handling**. -hjælp, -hjælper. (et) **Medhold** (at give en **M** i noget), m-holdelig (-hed; jf. u-). en **M-hustru**, -kristen. et **M-lem** (jf. **Æres**-). m-lidende, en **M-lidenhed**. -lyd, m-lydende. et **M-menneske**. at m-regne. m-rejsende. en **M-skyld**, m-skyldig. en **M-spiller**. at m-tage, m-tagen. en **M-tjener**. m-vidende (-enhed), en **M-vider**. -vind. at m-virke (-ning). en **M-ynk** (m-som).

et **Med** (jf. **Øje**-). uden **Maal** og **M**. at mede. en **Medekrog**, -snor, -stang, et **M-tøj**.

en **Mede** (jf. **Kane**-, **Slæde**-; egl. = en **Stang**; jf. en **Læsmed**).

medens (Bno.) = imedens.

en **Medisterpølse**.

megen, meget (u. Ft.). saa, hvor megen, meget, nok saa meget, alt for m., saare m., hvor m., lige m., det er mig lige m., saa m. mere, mindre, hellere, bedre, værre, m. vel, m. godt, meget stor.

at meje (jf. af-). en **Mejer**, en **Mej-**

ning. en **Mejekrog**, -tid; et **M-drag**, -jærn, -rede.

et **Mejeri**, en **Mejerske**.

en **Mejse** (Fugleslægt; jf. **Blaa**-).

en **Mejsel** (Ft. **Mejsler**; jf. **Húl**-, **Spids**-). at mejsle (jf. ud-).

(et) **Mél** (jf. at male¹; Byg-, Dyst-, Flor-, Grubbe-, Havre-, Hexe-, Hirse-, Hvede-, Kartoffel-, Kraft-, Majs-, Nudel-, Ris-, Rug-, Sigte-, Svine-, Vox-). melet, melagtig, at mele (sin Kage). en **Melbing**, -bolle, -budding, -byg, -bøtte, -drøjer (i Rug), -dug (-duggen), -grød, -handel, -handler, -kalk, -kiste, -mad, -mand, -mølle, -orm, -pap, -pose, -rende, -sigte, -spise, -suppe, -sæk, -tragt, -tønde, -vælling; et **M-krudt**, -støv; m-rig, -vinget.

at **melde** (meldte, meldt; jf. af-, an-, for-, ind-, til-, udmelde; be-, om-meldt). at m. sig, m. **Førfald**. en **Melding** el. **Meldning**, en -meldelse (se **An**-, **Ind**-, **Ud**-), en -mel-der (se **An**-).

mellem (Fho.) = imellem.

et **Mellemaal**, en **M-akt**. -art. m-blaa. en **M-brusk**. et **M-bud**. en **M-bygning**. -dræt. et **M-dæk**. en **M-dør**. -farve, -finger. et **M-flæsk**. en **M-fod**. et **M-foder**. m-god. et **M-gods**. en **M-grund**. m-grøn. et **M-gulv**. en **M-haand**, i **M-haanden**. en **M-handel**, -handler. -hest. -hjerne. et **M-kjød**. m-kommende. en **M-komst**. et **M-led**. m-liggende. -løbende, en **M-løber**. -mad, -mand. et **M-parti**. en **M-regning**. -ret. m-rigs (Bio. og To.). et **M-rum**. en **M-skov**. -slags. -sort. et **M-rev**. -spil. en **M-stab**. -stemme. -stok. m-stor. et **M-stykke**. en **M-størrelse**. -sæd. -sætning. -tid. -tilstand. -time. -ting. -vej. -vold. -væg. et **M-værende**. -værk.

mellemst (To. og Bio., af mellem).

en **Melodi** (Ft. -er). melódisk.

en **Melón** (Ft. -er). en **M-kjærne**, -skal.

men (Bno.). et **Men** (Ft. **Menner**).

en **Mén** (u. Ft.). at have **M**. paa **Mælet**, uden **M**., at gjøre en **M**. at mene¹ (foræld., = formene¹ én noget), menlig (= skadelig). en **Mened**, en **Meneder**, menedersk,

menløs (-hed), at menslaa, mensvoren, en Menvætte.
 at **mene**² (ménte, mént; jf. formene², velment). en Mening (jf. For-), at have en M. om, sin egen M., gale Meninger. en Meningsfor-skjel, -fælle, -ytring; m.s-løs (-hed).
menig (jf. almén, gemén). en m. (Soldat), de menige, det m. Folk. en Menighed (jf. Brødre-, Fri-, Sogne-, et M.s-liv, -raad). Me-nigmand (u. Kno.), m-mandig (-hed).
 et **Menneske** (Ft. -r, b. F. Menne-skene; gl. b. F. Mennesken = Menneskeheden, Menneskens Søn = Frelseren; jf. Kvinde-, Med-, Natur-, Pligt-, U-, Vane-). men-neskelig (-hed; jf. over-, u-). Menneskeaanden, en M-alder, -art (= Race), -forstand, -frygt, -haand, -kjender, -kundskab, -rettighed, -sjæl, -slægt, -ven, -æder; et M-barn, -ben, -blod, -had, -kjød, -liv, -værk; m-fjendsk (-hed), -kjerlig (-hed), -sky (-hed).
mens (Bno.; jf. i-) = medens, imedens.
mér og mere (To. og Bio., højere Grad til meget; jf. mest; ydermere, nærmere, nærmere, fjærmer). end mere, mer end nok, mer og mer, mer eller mindre. at -mere (se for-). en Merindtægt, -udgift.
 (en) **Mergel** (jf. Kridt-, Ler-, Sand-). mergelagtig, at mergle (-ing). en Mergelgrav, -jord, -skifer; et M-lag.
 en **Mesán**. en M-mast, et M-røst, -sejl.
 en **Messe** (jf. Høj-, Sjøle-). at messe, en Mesning. en Messebrog, -hagel, -sang, -skjorte, -særk, -vin; et M-fald, -offer.
 (et) **Messing**. (et) M-blik, en M-plade, -skrue, -stift, -stræng, -traad, -tromle.
mest (højeste Grad af mer, mere). for det meste, det mest mulige.
 en **Mester** (Ft. -e; jf. Borg-, Bro-, Byg-, Ceremoni-, Danse-, Fabrik-, Fiske-, Forst-, Fri-, Fyr-, Fægte-, Gas-, Glas-, Haandværks-, Havne-, Hexe-, Hof-, Hov-, Jæger-, Kapel-, Kasse-, Kjælder-, Concert-, Kvarter-, Køge-, Lavs-, Lære-, Maler-, Maskin-, Mur-, Mønt-, Pak-, Plante-, Pøde-, Politi-, Post-, Regne-, Rente-, Rit-, Rode-, Rune-, Rust-, Sang-, Skat-, Skjælms-, Skole-, Skomager-, Skrædder-, Smedde-, Snedker-, Solde-, Stald-, Stod-, Stok-, Stor-, Straale-, Synge-, Tegne-, Tugte-,

Tømmer-, Vaaben-, Vagt-, Vand-, Vogn-, Vold-, Værk-). at spille M. mesterlig, et Mesterskab, at mestre (jf. be-). en Mesterhaand, -kok, -løn, -mand, -sanger, -svend, -tyv; et M-skud, -stykke, -værk.
 et **Metál** (Ft. Metaller; o: en Malm). metállisk.
 et **Meteor**. en M-sten, et M-jærn.
 en og et **Mid** el. en **Mide** (Ft. Mid og Mider; jf. Bog-, Jord-, Vandmid; Fnat-, Ostemide). midret (Ost).
mid- (egl. To., kun brugel. i Ss.; jf. midt). en Midaften. en M-alder, m-aldrende. en M-dag (jf. Efter-, For-; en M.s-hede, -højde, -linje, -lur, -mad, -sol, -søvn, -tid; et M-bord, -maaltid). en M-faste. M-gaard (oldn. Navn paa den beboede Jord). en M-nat (digt. Midje; en M.s-stund, -tid). en M-sommer (ved M.s-tid, en M-el. M.s-dag, -nat). en M-vinter.
middel- (egl. t. To., svarende til gl. d. mid, medel; jf. mellem). et Middelaar. en M-alder, m-alderlig. en M-dybde. (et) M-gods. en M-hastighed. M-havet. m-høj, en M-højde. m-maadig (-hed). en M-pris. et M-punkt. en M-skole. -sort. -stand. m-stor, en M-størrelse. et M-tal. en M-tid. et M-vande. en M-varme. -vej. -vægt. et M-værd. en M-væxt.
 et **Middel** (Ft. Midler; jf. Bevis-, Binde-, Bræk-, Bytte-, Dannelses-, Føde-, Gjørings-, Hjælpe-, Lev-neds-, Lokke-, Læge-, Naade-, Nærings-, Nød-, Penge-, Pirrings-, Prove-, Rednings-, Søve-, Trylle-, Tvangs-). at have Midler (jf. be-midlet). middelbar (-hed; jf. u-). at midle, en Midler (= Mægler).
 en **Midje** (digt., af mid). en Midjenat.
midlertidig (-hed; jf. imidlertid).
midt (Bio., egl. Int. af To. mid). m. ad Vejen, Gaden, m. for Tronen, m. i Byen, Talen, m. iblandt Folket, m. igjennem, m. ind, inde i Vrmlen, m. om Dagen, Natten, m. om Skaffet, m. over Alteret, at gaa, hugge, skære m. over, m. paa Torvet, m. ud, ude i Aaen, m. ud, ude paa Havet, m. under Hvalvingen, m. under Gudstjenesten. midterst (To. og Bio., højeste Gr. af mid og midt), den, det, de midterste; en Midte, i M.n. af

(= midt i). midtjords, -skibs, -strøms, -vejs (Bio.); en M-linje, -ribbe, -vej; et M-punkt.

mig (Sto., jf. jeg, min). det er mig, det var ikke mig.

en **Mil** (Ft. -e og = Et.; jf. Flade-, Kvadrat-, Sø-). en halv M., en Mils Vej. en Milepæl, et M-tal; M-penge (Ft.); m-lang (To.), m-vidt (Bio.).

mild, mildt, milde (jf. gav-, gjæst-, latter-, u-). en Mildhed (jf. Gav-, Gjæst-, Latter-, U-), at -milde (se for-), en -milding (se Dag-), at mildne, mildelig (Bio.).

en **Mile**¹ (jf. ^aKul-, ^bSand-). et M-brænde, -kul, en M-røg, -ved.

en **Mile**² (et Bidsel). en M-kjæde, -rem, -tømme.

en **Milliárd** (Ft. -er; 1000 Millioner).

en **Millión** (Ft. -er; 1000,000).

en **Milt** (u. Ft.). en Miltbrand, -syge; m-syg.

at **mlure** (med Munden). en Mimren.

mín, mit, mine (Sto.; jf. jeg, mig).

et **Minde**¹ (= Munding, af Mund; jf. Aa-, Kjærteminde, Nyminde Gab).

at **minde**¹ (af Mund, = kysse; foræld.).

(et) **Minde**² (= Samtykke). at give sit M. til, det sker ikke med mit M. mindelig (To. og Bio., at bede saa m.), i Mindelighed.

et **Minde**³ (jf. Fortids-, Gjen-, Grav-, Hæders-, Oldtids-, Sejers-, Ære-; en Kjær-). at have i M., drages til M., gaa af M. at minde² (jf. paa-), at m. en om noget, at mindes (= huske, erindre), en Mindelse (jf. A-, Paa-). en Mindfest, -gave, -krans, -penge, -sang, -sten, -stotte, -tale; et M-blad, -bæger, -digt, -kvad, -skrift, -tegn; m-kjær, -rig, -værdig; et Mindesmærke.

mindre, mindst (højere og højeste Gr. til lille, liden, lidt, smaa; jf. allermindst). med mindre, intet m., ikke des m., saa meget m.; i det mindste, ikke det m. at mindske (jf. for-), at mindskes, en Mindskelse, en Mindskning. — mindreaarig (-hed), en M-mand (foræld.), et M-tal.

en **Mine**¹ (jf. Kjender-). at gjøre M. til, give sig M. af, holde gode Miner. et Minespil.

en **Mine**² (jf. Bly-, Guld-, Kobber-, Krudt-, Kul-, Sølv-). at minére (-ing; jf. under-). en Minegang, -graver, et M-kammer.

et **Mineral** (Ft. -er og -ier; = en Bjærgart). mineralisk. en Mineral-samling, M-riget.

en **Minister** (Ft. Ministre; jf. Finans-, Indenrigs-, Justits-, Krigs-, Kultus-, Marine-, Udenrigs-). et Ministerium (Ft. Ministerier).

at **minke** (besl. m. mindre). at m. Sejl. en Minkning.

et og en **Minut** (Ft. Minutter; $\frac{1}{60}$ af en Time, af en Grad). M-skud (Ft.), en M-viser.

et **Mirakel** (Ft. Mirakler; a: Jærtegn).

en **Mis** (b. F. Missen) = en Missekat.

mis- (jf. at miste). mislig (-hed; at m-holde, -else). — at misbillige (-else). en og et M-brug, at m-bruge. en M-byrd (Abort). m-dannet (-else). en M-dæder (af en Daad). et M-forhold. m-for-nøjet (-else). at m-forstaa (-else), en M-forstand. et M-foster. at m-føde, en M-fødsel. en M-gjerning (en M.s-mand, -sag). et M-greb. en M-gunst. et M-haab. et M-hag (jf. Behag), at m-hage. at m-handle (-ing). -kjende (-else; jf. umiskjendelig). en M-klang, m-klingende. at m-klæde (= vanhelde). en M-kredit. at m-lede (-ning). en M-lyd. at m-lykkes (-else). et M-mod, m-modig (-hed). et M-nøje. en M-regning. -stemning. et M-tag, at m-tage. en M-tanke. -tillid. -tro, at m-tro, m-troisk (-hed). en M-trøst, at m-trøste, m-trøstig (-hed). en M-tvivl, at m-tvivle. at m-tyde (-ning). et M-tykke. at m-tænke, m-tænkelig (-hed, jf. u-), m-tænksom (-hed; jf. u-). at m-unde (jf. umisundt), en M-undelse (m.s.-værdig), en M-under, m-undelig. m-visende, en M-visning. en M-væxt.

en **Miskund** = en Miskundhed. at miskunde sig over en, miskundelig.

(et) **Miskmask** (= et Kjorsammen; jf. en Mask).

en **Mispel** (Ft. Mispelr). et Mispeltræ. at misse (med Øjnene; jf. Mis, Missekat).

en **Mistbænk** (af t. Mist = Møg).

at miste (jf. mis-). mistelig (jf. u-).

en **Mistel** (Ft. Mistler; en Snyltebusk). en Mistelten.

et **Mjav** (Ft. = Et.). at mjave, en Mjaven.

en **Mjød** (u. Ft.). en Mjødurt, et M-horn, -kar.

(et) **Mód**¹ (egl. Sind, Sindelag, særlig et frygtløst Sind; jf. Moro; Helte-, Hov-, Høj-, Livs-, Løve-, Mande-, Mis-, Over-, Sagt-, Taal-, Ve-), frisk M., M. og Mands Hjærte, at tage M. til sig, at have M. paa, være ved godt M., være vel el. ilde til Mode. modig¹ (-hed; jf. fri-, god-, hov-, høj-, klejn-, lang-, mis-, over-, sagt-, sørg-, taal-, vankel-, ve-, ædel-); at -mode (se an-, for-, hov-). modfalden (-hed), -løs (-hed).

et **Mód**² el. **Mode** (= et Møde; begge foræld.; jf. mod = imod; se Lede-, Vedermød, Landemode).

mód (foræld. og digt. To.). træet og m., m. i Hu = modig² (nu kun i Udtr. at græde sine modige Taarer).

mód (Fho. = imod; jf. et Mod²). — at modarbejde (-else). et M-bevis, at m-bevise. et M-billede. m-býdelig (-hed). en M-bør.-gang. -gift. -grund. -hage. -hu (= Antipati). -klage. -list. -part, et M-parti. en M-prøve. -regning. m-sat (det m-satte). en M-side. at m-sige (-else, jf. Selv-; selvmodsigende, uimodsiget, sigelig). et M-skrift. et M-spil. en M-spiller. at m-staa (jf. uimodståelig), en M-stand (en M.s-evne, -kraft), en M-stander. en M-strid (at staa i M. med noget), m-stridende (Meninger). en M-stræben, m-stræbende (= uvil- lig). en M-ström. et M-stykke. en M-stævning. at m-sætte (sig), en M-sætning. at m-tage (-else), en M-tager, m-tågelig (-hed; jf. uimod-). et M-tryk. m-vendt. et M-vidne. en M-vilje, m-vil- lig (-hed). en M-vind. at m- virke (-ning). en M-vægt. et M-værge (at sætte sig til M.).

en **Mode** (fr.; egl. s. O. s. Maade; jf. nymodens). at være i M., paa Moden, gaa af Mode. en M-dame, -dragt, -dukke, -farve, -handel, -handler (-inde), -herre, -præst, -pynt, -sag, -vare.

en **Modél** (Ft. Modeller). at model- lere (-ing).

moden (-nt, -ne; jf. halv-, over-, u-). et modent Æble, Ærende, Over- læg. en Modenhed, at modne, at modnes, en Modning.

en **Modér**¹ (Ft. Mødre; jf. Barne-, Bedste-, Bi-, Far-, Foster-, Gjøge-, Gud-, Hus-, Jorde-, Mad-, Mor-, Olde-, Pleje-, Ravne-, Stif-, Svi- ger-). i, af Moders Liv, ikke en Moders Sjæl. moderlig (-hed; jf. stif-). en Moderglæde, -kjer- lighed, -lud, -stamme; et M-bryst, -dyr, -hjærte, -land, -mærke, -skjød; m-løs; et Modersmaal, en M-mælk. en **Modér**² (u. Ft.; jf. Byde-, Frugt-, Liv-, Skrue-). en Moderhals, -kage, -krans, -mund, -skede, -sot, -syge; et M-spejl, -vand.

Mols. en Molbo (en M-historie).

mon (Nut. Ft. og Fort. monne, ufuldst. foræld. og digt. Udso.). mon (Spørgeord), mon ikke? monstró (Bio., = sv. må veta; af mon en skal tro).

et **Mon** (b. F. Monnet, Ft. = Et.; jf. Eje-, For-, Fæ-, Jords-, Klæde-, Spade-).

en **Monark** (Ft. -er). monarkisk, et Monarki.

en **Moppe** = en Moppehund = en Mops. mopset, en Mopsnæse.

en **Mór**¹ (Ft. -er; Folkenavn). morisk. Morland, en Morian.

(en) **Mór**² (Jordart; jf. Myr, -Mose; Hede-, Kær-, Mose-, Skov-). en Mordannelse, -eng, -tørv.

en **Mór**³ (= Moder; jf. Horse-, Perle-). en Morbroder, -fader, -moder (jf. Møster), en Morlille.

(et) **Mór** (Silkestof, se Guld-, Sølv-). et Moråds (Ft. -er; tysk; jf. en Mor², en Myr). morådsig.

en **Moral**. moralsk (jf. u-), at mora- lisére (-ing), en Moralist, en Mor- alité.

et **Morbær**. et Morbærblad, -træ.

et **Mórd** (Ft. = Et.; jf. myrde; Barne-, Broder-, Fader-, Foster-, Gift-, Konge-, Løn-, Rov-, Selv-, Snig-). en Morder (en M-haand, -kule; jf. Broder-, Fader-, Konge-, Selv-, Snig-), en Morderske, mordersk (jf. selv-) og morderisk. en Mord- brand, -brænder, et M-skrig, -vaaben.

at **more**, more sig, se en Moro.

en **Morgen** (Ft. -er; jf. Jule-, Nyaars-, Over-, Paaske-, Sommer-, Vinter-). M. og Aften, fra M. til Aften, i M., i M. tidlig, i M. Aften, god M.! om Morgen, i Morges (i Gaar M., i Fredags M.). at morg- nes (-ing). en Morgenbøn, -dag (kun i b. F.), -dragt, -drik, -dröm, -dug,

-dæmring, -frue, (Plante), -gave, -hilsen, -himmel, -kjole, -luft, -mad, -mand, -mælk, -røde, -sang, -sko, -sol, -stjerne, -stund, -søvn, -taage, -time, -tur, -vind; et M-gry, -skjær, -tog; m-duelig (-hed).

en **Moro** (af et Mod¹ = Sind, og Ro = Glæde; ligesaa jysk Hovro = f. Hu-ro; jf. sv. ro, at roa sig, rolig). at more, at m. sig (med noget), morsom (-hed), en og et Morskab (en M.s-bog, -læsning).

en **Mörter** (Ft. -e; jf. Malm-, Sten-).

en **Mortér** (Ft. -er; et Skydevaaben).

(et) **Mos** (b. F. Mosset; Ft. Mosser = Mosarter; jf. Brand-, Halv-, Hvid-, Kilde-, Krans-, Lever-, Lunge-, Ren-, Tørve-). mosagtig. en M-art, -rose, -tørv, -væxt; et M-lag, -tæppe; m-groet (-grot), -klædt.

(en) **Mós** (jf. Kartoffel-, Kvæde-, Lunge-, Pære-, Æble-).

en **Mose** (jf. Elle-, Kær-, Lyng-, Rør-, Skov-, Tørve-). moseagtig. en Mosebrand, -bund, -eng, -grund, -jord, -lyng, -mor, -pil, -plante, -pors, -snegl, -tue, -tørv, -urt; et M-fund, -græs, -hø, -land, -siv, -vand.

(en) **Most** (jf. Drue-, Pære-, Æble-).

en **Moster** (Ft. -e; egl. Morsøster, af Moder; jf. Fæster).

moxen (Bio., sjæld.; = næsten, hartad).

(et) **Mudder** (jf. Skudder-). at mudre (-ing; jf. op-), mudret. en Mudderbund, -fisk, -grund, -grøft, -maskine, -pram, -pøl, -sneppe, et M-vand.

en **Muffe**. en Muffedise (o: Pulsvante).

(en) **Mug** (b. F. Muggen). muggen (-nt, -ne), en Muggenhed, -skab, at mugne.

at **muge** (af Møg). en Múgning.

(en) **Muk** (Hestesygdom). en Mukkebyld.

et **Muk** (b. F. Mukket; Ft. = Et.). at mukke, en Mukken.

en **Mukkert** (Ft. -er; o: en Nødde, en svær Jærnhammer).

en **Mulåt** (Ft. Mulatter). en Mulatinde.

(en og et) **Muld** (jf. Ler-, Sand-). at lægge under M., ligge under Mulde, være oven Mulde. at mulde (usædv.), muldet (jf. ler-, rød-, sand-). en Muldfæl, -jord, -varp (et Muldvarpeskud); et M-lag; m-blandet, -rig.

en **Mule¹** (jf. Axel-, Ko-, Kul-, Oxe-).

at mule (jf. sur-). en Muleplade, -pose, -ring; et M-baad; at mbinde.

en **Mule²** = et Múldyr, et Múlæsel.

mulg (af foræld. at mue = maa o: formaa; jf. Førmue; u-). alt muligt, om muligt (= hvis det er m.), saa vidt m. en Mulighed (jf. U-), muligvis (Bio.). at muliggjøre (jf. u-).

en **Mulkt** (Ft. -er; o: Pengebøde). at mulktére (-ing).

mullen (-nt, -ne; af foræld. et Mul = Skimmel, for Mugl; jf. Mug, muggen). mullentBrød. at mulne¹.

(et) **Mulm.** i M. og Mørke. at mulme (usædv., forhen ogsaa at mulne²).

et **Multebær** (norsk en Molte, Ft. Molter).

at **mumle** (jf. frem-). en Mumlen.

en **Mumme** (foræld. = Maske²; jf. formummet). et Mummespil.

en **Mund¹** (Ft. -e; jf. Aaben-, Bide-, Flab-, Folke-, Lækker-, Løve-, Mave-, Moder-, Sladder-, Slik-, Suge-, Sukker-). at have en slem M., at bruge M., holde (sin) M., holde ren M., staa til Munds med, tage Munden fuld, have meget af M.n, faa M.n paa Gang, tage Bladet fra M.n, snakke en efter M.n, stoppe M.n paa en, smøre en om Munden med (Snak, Løfter), sidde med tørre Munde. -mundet (se aaben-, blod-, bred-, flab-, grød-, haard-, kaad-, skjæv-, spids-, tvær-, tør-), en Munding (jf. Aa-, Elv-, Fjord-, Flod-, Havne-, Kanon-), mundtlig (-hed), en Mundaabning, -art, -bid, -del, -fuld (Ft. -e), -harpe, -hule, -klemme, -knevel, -kok, -krig, -kurv, -lim (ogsaa et), -skjænk, -smag, -spids, -syge, -ven, -vig; et M-bid, -dask, -forraad, -held, -hov (foræld.), -huggeri, -læder (-lær), -skjæg, -stykke; m-kaad (-hed), -ret, -stærk; at m-hugges; et Mundsvejr.

(en) **Mund²** (= Haand, kun i Ordspr. Morgenstund har Guld i M.).

en **Mundéring** (jf. Krigs-, Over-, Under-). et Munderingskammer.

(et) **Mundgødt** (foræld.; ikke af Mund¹ og godt, men af oldn. mungát) = Øl.

en **Munk** (Ft. -e; jf. Hav-, Sø-, Tigger-). munkeagtig (-hed). en M-bo, -celle, -deje, -dragt, -gang, -hætte, -kappe, -kutte, -orden,

- skrift, -sten; et M-kloster, -liv, -løfte, -væsen.
- en **Munke** (Plante, se Blaa-, Drue-). **munter** (Ft. muntre). en Munterhed, at muntre (-ing; jf. op-).
- en **Mur** (Ft. -e; jf. Brand-, For-, Fængsels-, Gavl-, Grund-, Kirke-, Ring-, Side-, Skille-, Stads-, Tvær-, Yder-). at mure (-ing; jf. ind-, op-, tilmure; grundmuret), en Murer (et M-lav; jf. Fri-), et -mureri (se Fri-). en Murbrækker, -fod, -kalk, -kant, -krans, -krone, -mester, -pille, -sinke, -ske, -spætte, -sten, -svale, -svend, -tind, -vold; et M-anker, -arbejde, -bryn (= Gesims), -grus, -kit, -sand, -værk; M-brokker, -skjærver, -takker (Ft.); m-fast.
- et **Murmeldyr**.
- at **murre** (= knurre). en Murren (i Tænderne).
- en **Mús** (Ft. = Et., forhen og endnu i Folkespr. Mys, Møs; jf. Flagger-, Hus-, Mark-, Skov-, Spids-, Spring-, Studs-). at muse. musblakket, -graa, -øret; en M-vaag (Fugl); en Musefælde, -rede, -tand; et M-hul; M-øjne (Ft.).
- en **Musik** (b. F. Musikken; jf. Katte-, Taffel-). en Musiker, en Musikant, musikalsk. et Musikstykke.
- en **Muskát**. en M-blomme, -nød, -vin.
- en **Muskel** (Ft. Muskler; jf. Øje-). en Muskelkraft, -stramning, -trævl; m-stærk.
- en **Musket** (Ft. Musketter). en Musketer.
- en **Musling** (jf. Kam-, Perle-, Pæle-). en M-skål.
- en **Musvit** (Ft. Musvitter; Sangfugl).
- mut**, **mutte**. en Muthed.
- en **Myg** (b. F. Myggen, Ft. = Et.; jf. Vand-). en Myggesværme; et M-stik.
- myg**, **mýgt**, **myge** (jf. led-, yd-). en Myghed.
- en **Myr** el. Myller (af en Myre²). at myrre, en Mylren.
- en **Mynde** (af foræld. To. my = smal [jf. Mysunde] og Hund) = en Myndehund.
- myndig** (jf. fuld-, umyndig; Formynd-er, at bemyndige). en Myndighed (jf. U-), en Myndling.
- (en **Mynt** se en Mønt.)
- en **Mynte** (Slægtsnavn paa Planter; jf. Ager-, Kruse-, Peber-). et M-vand.
- en **Mýr** og en Myre¹ (jf. Mor², = Mose). en Myremalm; et M-jærn.
- at **myrde** (af et Mord; jf. snig-). en Myrden, et Myrderi. en Myrdelyst.
- en **Myre²**. en Myreløve, -sluger, -syre, -tue; et M-bad, -æg.
- en **Myrte** (gr.) = et Myrtetræ. en M-krans.
- en **Myseost** (af norsk Myse = Ostevalle).
- en **Mysike** (Skovmærkens Slægtsnavn).
- en **Mysling** (af en Mus).
- en **Myse** (Plantenavn, jf. Kær-).
- et **Mytteri**. at gjøre M.
- at **mægle**. at m. Fred. en Mægler (jf. Freds-, Hus-, Skibs-, Vare-, Vexel-), en Mægling.
- at **mægte** (af Magt). mægtig (-hed, jf. af-, al-, egen-, fir-, over-, stor-, to-, van-; at bemægtige).
- en **Mælde** (Planteslægt, jf. Have-, Strand-, Svine-).
- et **Mæle** (af Maal¹; jf. Efter-, Gjen-, Grav-). Mund og M. et tykt M. -mælet (se djærv-, høj-, lav-, snar-, tyk-), at mæle (jf. umælende).
- (en) **Mælk** (jf. at malke; Bolle-, Faare-, Fugle-, Gede-, Græs-, Hoppe-, Jomfru-, Kjerne-, Ko-, Mandel-, Moders-, Morgen-, Raa-, Svovl-, Tyk-, Ulve-, Vorte-, Ægge-, Æsel-). mælkeagtig. en M-bøtte, -deje, -gris, -grød, -kur, -kusk, -mad, -mand, -saft, -spand, -stue, -tand, -valle, -vej (paa Himlen), -vogn; et M-brød (et M.s-fjæs), -fad, -glas, -kar (¹ = M-fad, ² jf. Blod-, Saft-), -sukker, -vand; m-hvid, -rig.
- (en) **Mælke** (Fiskesæd). en Mælkefisk.
- at **mælte** (af Malt). en Mæltning.
- mænd** (= saamænd). nej m. om jeg vil.
- en **Mængde** (af mange; jf. Folke-, Regn-, Vand-).
- at **mænge** (= blande). at m. sig.
- en **Mær** (Ft. -e; = Hoppe; jf. Rakker-, Skind-).
- en **Mærke** (Plantenavn; jf. Skov-, Vand-).
- et **Mærke** (jf. Bo-, Bog-, Brænde-, Bøjnings-, Ende-, Ene-, Fri-, Havne-, Jule-, Kjende-, Kjøns-, Lande-, Lods-, Mindes-, Moder-, Navne-, Post-, Raa-, Skjelne-, Skjolde-, Slægt-, Sole-, Sær-, Sø-, Tyvs-, Vaaben-, Vand-, Øje-). at lægge M. til, bære Mærker af. en Mærkedag, et M-tegn; en Mærkesmand.

at **mærke** (¹sætte Mærke paa, ²lægge Mærke til; jf. an-, be-, ud-). at lade sig m. med, vel at m. mærkelig (-hed; jf. u-), mærksom (-hed; jf. op-), en Mærkning (jf. An-, Be-), en Mærkelse (jf. Be-, Ud-). mærkværdig (-hed); et Mærke-blæk.

at **mærle** (Søord). en Mærling. en Mærlepren, et M-spiger.

et **Mars** (Ft. = Et.; = Mastekurv; jf. Kryds-, Stor-). en Mærssaa; et M-fald, -sejl (en M.s-kuling).

at **mærke** (af Mask). at m. sig. en Mærkning. et Mærkekar, -svin.

Mæslinger (Ft.; en Hudsygdom).

-mæssig (-hed; se fag-, fabriks-, forretnings-, haandværks-, hensigts-, kontrakt-, lov-, maskin-, sagn-, stands-).

mæt, **mætte** (af Mad; jf. over-). at spise sig m., m. af Dage. en Mæthed, at mætte (jf. over-), at mættes, mættelig (-hed; jf. u-), en Mættelse (jf. Over-).

en **Mø** (Ft. -er; jf. Fæste-, Peber-, Sang-, Skjold-, Stads-, Ung-). en Mødom. et Møbarn.

et **Møbel** (Ft. Møbler). at møblere (-ing). en Møbelhandler, -snedker, -vogn; et M-fløjel, -sirts.

en **Mødding** (jf. Køkken-). en Møddingpøl, et M-vand.

at **mode**¹ (medte, mødt; jf. mod = imod, et Mod², Mode). at mødes¹. en Mødedag, -tid; et M-sted.

et **Mode** (jf. Aars-, Folke-, Fælles-, Kirke-, Lærer-, Præste-, Stævne-, Valg-, Venne-). at give M., holde M., at gaa, komme, rejse (en) i M., se i M. (jf. imødegaa, -se, imødekommende).

en **Mode** (af To. mod; jf. Møje). at mode² (= besvære; jf. be-), at mødes², mødig (-hed).

et **Moderne** (foræld.; jf. Fæderne; = Modernearv; deraf Ss., ofte skrevne Mødrene-); en M-arv; et M-gods, -navn; M-frænder (Ft.); paa M-side.

Moen el. **Møn**. høje M., M.s Klint. en Monbo.

(et) **Møg** (jf. at muge; Due-, Fugle-, Heste-, Ko-). at møge (jf. be-). en Møgbænk, -bør, -dyng, -greb, -hakke, -karre, -kjørsel, -krog, -skovl, -skuffe, -vogn; et M-læs.

en **Møje** (jf. en Mode af To. mod).

møjefuld, møjsom (-hed), m-sømmelig (-hed), at møje sig (jf. be-). **møgel** (besl. m. megen; kun i Ss. som Møgelby, -kær, -tønder; jf. magle).

et (og en) **Møl** (b. F. Møllet, Ft. = Et.). mølædt.

en **Mølle** (jf. Bark-, Ben-, Damp-, Gimpe-, Gryn-, Græs-, Hammer-, Heste-, Kaffe-, Krap-, Kridt-, Krudt-, Ler-, Malt-, Mel-, Olje-, Overfalds-, Papir-, Sav-, Skvat-, Slibe-, Stampe-, Stub-, Sukker-, Svik-, Træde-, Tærsk, -valke-, Vand-, Vejr-, Vind-, Vinter-). at komme, kjøre til M., Vand paa ens M. en Møller (en M-svend, -vogn). en Mølleaa, -arm, -axel, -bakke, -bom, -bygger, -bæk, -dam, -dæmning, -fod, -gjæst, -hat, -hest, -kvarn, -rende, -sadel, -skyld, -sluse, -sten, -stjært, -sæk, -told, -tragt, -tvang, -vinge; et M-dige (¹ Vandleb, ² Dæmning), -hjul, -hus, -sejl, -vand, -værk.

en **Møn** (usædv.) = en Mønning. at mønne. en Mønaas, -sten, -tør; et M-træ (ogsaa Mønne-). (en) **Mønje** (rødt Farvestof).

et **Mønster** (Ft. Mønstre; jf. Dyds-, Rude-, Tavl-, Tegne-). at mønstre (jf. af-, ud-), en Mønstring. en Mønsterbog, -skole, -skærer, et M-værk; m-værdig (-hed).

en **Mønt** (Ft. -er; ¹jf. Guld-, Hül-, Kobber-, Rigs-, Skille-, Skue-, Smaa-, Sølv-; ²Mønten, hvor Penge møntes). at forny sin M. at mønte (jf. udmønte, umøntet), det var møntet paa ham; en Møntning, en Møntner (jf. Falsk-). en Møntenhed, -fod, -kjender, -mester, -samler, -samling, -sort, et M-stempel, -stykke, -væsen.

mør, **mørt**, **møre**. en Mørhed. en Mørbrad; at m-banke (-ning).

mørk (jf. bælge-, kul-). en m. Tale. en Mørkhed, at -mørke (-else, se for-), at mørkne, at mørknes, en Mørkning. mørkfarvet, -haaret, -laden, -øjet; mørkeblaa, -brun, -graa, -grøn, -gul, -rød; en M-stue (= Fængsel).

et **Mørke** (jf. Bælge-, Halv-, Ravne-, Tus-). i M., i Mulm og M. mørkerød.

mørsk. en Mørskhed, at mørskne. en **Motrik** (Ft. Motrikker; 3: en Skruemoder) og en Møtring.

N.

naa! naa da! (tilskyndende Udraab, korttonet). naa! (undrende Ud-
raab, skridtonet).

at **naa** (stødtonet; naar, -ede, -et,
rett. naade, naat; jf. op-).

en **Naad** (Ft. Naadder). at naadde
(-ing), at naadde (-ing). en Naad-
kant, et N-söm.

en **Naade** (jf. U-). at være i N. hos,
finde N., tage til N., hendes N.
at naade (jf. be-), Gud naade ham!
naadig (jf. u-), naadelig (Bio.).
naade fuld, -løs, -rig; en N-gave,
-stand, -stol, -virkning; et N-kald,
-middel, -stød, -valg; en Naades-
bevisning, -sag; et N-aar; et
Naadsensaar, -brød.

at **naadde**, se en Naad.

en **Naal** (Ft. -e; jf. Broder-, Bryst-,
Bæver-, Fyrre-, Haar-, Guld-,
Hækle-, Is-, Knappe-, Magnet-,
Pak-, Radér-, Spække-, Stoppe-,
Sy-, Sølv-, Trække-, Tække-,
Ætse-). at sidde (staa) paa Naale.
en Naale bog, -fisk, -mager, -pude,
-skov, -spids; et N-brev, -hoved,
-hus, -stik, -sting, -træ, -øje; N-
penge (Ft.); n-dannet, -formet.

naar (Bio. og Bno.; jf. hvor-). n.
som helst, n. Nøden er størst.

en **Nabo** (Ft. -er; jf. Gjen-, Sambo).
en Naboerske, et Naboskab. en
Naboby, -gaard, -kone, -lod, -trætte,
-vinkel, -væg; et N-folk, -hus,
-land, -lag, -rige; n-løs.

en **Nadver** (af Nat, som Davre af
Dag). ¹= Kvædsnadver, ²den
hellige N. (ogsaa Nadvero). en
Nadvertid; et N-bord.

et **Någ** (Ft. = Et; jf. Samvittigheds-).
at bære N. til. at nage, det
nager mig, en nagende Kummer.

en **Nagle** (jf. Binde-, Blok-, Jærn-,
Nit-, Kobber-, Træ-). at nagle
(jf. fast-, for-, til-); en Nagling
(jf. Fast-, For-, Til-). et Nagle-
gab, -jærn; nagelfast, en N-smed.

en **Nakke** (jf. Graa-, Skov-, Stiv-,
Taabe-). at slaa med Nakken,
tage Foden paa N.n, være paa N.n
af en, -nakket (-hed; se duk-
haard, slet-, stiv-), at nakke (jf.
af-). en Nakkehule, -kam, -krølle,
-pude; et N-ben, -drag, -haar,
-hoved, -spejl; N-by, -bølle, -hoved
(jf. Avernakke).

et **Nam** (= Udlæg, Indførsel, foræld.
Retsord; jf. at nemme). en Nams-
dom, -ret, -tager.

nap (To. og Bio.). knap og nap.

et **Nap** (b. F. Nappet, Ft. = Et; jf.
Nip). at nappe, at nappes (om
noget).

en **Når** (Ft. Narre; jf. Aprils-, Hof-,
Ærke-). at gjøre N. af en, holde
en for N., blive, gjøre sig, være
til N. naragtig (-hed), at
narre (jf. fra-), at lade sig n., at
narres, et Narreri. en Narre-
bjælde, -brix, -dragt, -hue, hætte,
-kappe, -streg, et N-værk.

en **Narhval** (en Art Hval).

en **Narv** (u. Ft.). at narve. Narv-
siden (af Skind, Huder, = Haar-
siden, modsat Kjødsiden).

en **Nat** (b. F. Natten, Ft. Nætter; jf.
Brude-, Jule-, Mid-, Midsommer-,
Nyaars-, Paaske-, Sommer-, Vaage-,
Vinter-). Dag og N., de lyse
Nætter, i Nat, god Nat! om Natten,
ud paa N.n, N.n over. at -natte
(se over-), natlig. en Natdragt,
-fiol, -fugl, -himmel, -hue, -kappe,
-kikkert, -kjole, -lampe, -mand
(N.s-folk, Ft.), -potte, -ravn (¹ Fugl,
² Spøgelse), -side, -skjorte, -skygge
(Plante), -stol, -sværmer (Insekt),
-sæk, -særk, -trøje, -ugle, -vakke
(Fugl), -vogn, -vægter; et N-bord,
-hold (= Gjæsteri, foræld.), -hus,
-lys, -skrin, -stykke, -tegn, -tog,
-tøj; n-gammel; en Nattedug,
-frist, -frost, -gjæst, -jagt, -kuld,
-kulde, -luft, -mare, -ravn (= Svire-
gast), -regn, -rejse, -ro, -sidden,
-svir, -sværmer (= Natteravn),
-sövn, -tid (ved N-tide, -tider),
-time, -vaagen, -vagt, -vandrer,
-vandring, -vind; et N-arbejde,
-herberg, -leje, -ly, -syn, -sæde,
-tog; en Nattergal (Ft. -ø).

en **Natur** (Ft. -er; jf. U-). naturlig
(jf. over-, u-), en Naturlighed, na-
turligvis (Bio.). en Naturaand,
-begivenhed, -beskaffenhed, -beskri-
velse, -digter, -drift, -elsker, -fejlforsker,
-forsknig, -gave, -gjenstand, -gransker,
-granskning, -historie, -kraft, -lov, -lyd, -lære,
-nødvendighed, -omvæltning, -ret,
-sandhed, -sjældenhed, -skønhed,
-stand, -tilstand, -ting, -videnskab,

-virkning; et N-barn, -forhold, -liv, -menneske, -spil, -væsen; n-kyndig (-hed), -skjøn (-hed), -stridig (-hed).
 et **Nav** (Ft. = Et.; jf. Hjul-). en Navring; et N-bor, -hul.
 en **Naver** (Ft. -e) = et Navbor, et Naverbor.
 en **Navle**. en N-stræng; et N-bind, -brok.
 et **Navn** (Ft. -e; jf. Bi-, By-, Døbe-, Efter-, Egen-, Familie-, For-, Folke-, Fæderne, Fælles-, Haadings-, Helte-, Hæders-, Kjendings-, Kjæle-, Konge-, Kvinde-, Mands-, Møderne-, Pige-, Plante-, Slægt-, Smæde-, Stamme-, Steds-, Til-, Ætte-, Øge-). at faa, give N., bære et N., være noget af N., kjende af N., i Guds, Kongens, sit eget N., at kalde med sit rette N., laane paa en andens N., under N. af, en Mand ved N. Josef, et godt, ærligt N., ens gode N. og Rygte. en Navne, navnlig (Bio.). at navngive (-else); n-kündig (-hed), n-løs (-hed); en Navnedag, -form, -klud, -lighed, -maade, -viser, -værdi; et N-fæste, -mærke, -ord, -træk.
 en **Navr** (Ft. -e; et Træ, smaabladet Løn).
néd (Bio., modsat op). Solen gaar n., n. ad Trappen, n. i Haven, Gaarden, n. ved Søen, n. paa Gaden, at falde n., lægge, sætte sig n. (og at sætte sig ned), faa noget n., staa lige op og n. — nedad (Bio.).
nedarvet. at n-bede, -bryde (-else). n-böjet. en N-bør (rett. -börd). at n-dale, -drage, -dysse. et N-fald, n-falden. at n-fare, en N-fart. at n-fælde (-ning). n-gaaende, en N-gang (jf. Sol-). at n-grave (-ning). -hugge (-ning). n-hængende. at n-kalde (-else). -kaste (-ning). en N-kjørsel. at n-komme, en N-komst. at n-lade sig, n-ladende, en N-ladenhed. at n-lægge (-ning, -else). -mane (-ing). -pakke (-ning). -plöje (-ning). -række (-ning). -ramme (-ning). en N-rejse. n-ringet (-hed). at n-rive (-ning). -rulle. -sable (-ing). -salte (-ning). -sende (-else). -skrive (-ning). -skyde (-ning). -slaa, n-slaaet, et N-slag, n-slagen (-hed). at n-sluge (-ning). -stamme (-ning). -stemme (-ning), n-stemt (-hed).

at n-stige (-ning). n-ström-mende. at n-styrte (-ning). -svælge. -sylte (-ning). -synke. -sænke (-ning). -sætte (sig; -else), n-sættende. at n-tage (-else). -trampe (-ning). -trykke (-else), n-trykt (-hed). at n-træde -tynge. -værdige (-else).
nede (Bio.). n. i Gaarden, paa Gaden, ved Søen; der, her, hist, helt, langt n.
neden (Bio.; jf. under-). for, fra n., n. for Bakken, n. om Byen; uden Styrelse desuden n. for, fra, om, til, under. nedenfor (Bio.).
neder (Bio. = ned, foræld.). nederlig. en Nederdel, -ende, -flade, -side.
neder- (t. nieder-). nederdrægtig (-hed). et N-lag. N-landene, n-landsk, en N-lænder. n-tysk.
nederst (af ned; To. og Bio.; jf. aller-). den, det, de nederste, nederst nede.
nedre (af ned; To.). den, det, de nedre. at -nedre (se for-).
nedrig. en Nedrigheid.
 en og et **Næg** (Ft. = Et., forhen Ft. -er; jf. Korn-). at nege (n. op). en Negbinder, et N-baand.
 en **Negenöje** (nedert.; en Bruskfisk).
 en **Neger** (Ft. Negre). en Negerinde.
 en N-handel, -slave; et N-haar.
 en **Negl** (Ft. -e; jf. Kart-). at negle. en Negleborste, -flis, -rift, -rod, -sax.
nej (Nægtelsesord). n. Tak! et Nej (Ft. Nejer), at sige, give en N.
 at **neje**. at n. sig. en Nejen.
 en **Nellike** (egl. en lille Nagle; 'Blomst, jf. Busk-, Fjer-, Tjære-; ² = Kryddernellike). en N-olje, -rod (Plante), et N-söm, -træ.
nem, **nemt**, **nemme** (af at nemme; jf. finger-, let-, lære-, tung-, -vælte-). en Nemhed, et Nemme (et godt el. et tungt N.).
nemlig (t. Bio., egl. = navnlig).
 at **nemme** (-ede, -et, forhen nam, nummet; jf. for-).
 en **Nerve** (jf. Bevægelses-, Høre-, Lugte-, Sans-, Syns-, Öje-). nervös. en Nervefeber, -gren, -hinde, -knude, -pirring, -spænding. -svækkelse, -traad; et N-bundt, -net; n-pirrende, -styrkende, -stærk, -svag (-hed).
 at **nest** (jf. foræld. en Nest = et Spænde). at n. noget fast, sammen.
net, **nette**. en Nethed.
 et **Net** (b. F. Nettet, Ft. = Et.; jf.

Entre-, Fald-, Finke-, Fisker-, Haar-, Hjælm-, Kane-, Maske-, Nerve-, Reje-, Splinte-, Tarm-, Vej-. en Netgaffel, -hinde, -maske; et N-brok, -værk; n-formet, -vinget.

netop (Bio. = lige, just, ganske).

(en og et) **Netteldug** (tysk).

ni (Talo.). den niende (en N-del). en Ni (i Kortspil, Nien, Hjerter N.). en N-konge, -ært; et Nital.

et og en **Nid** (b. F. Niddet, u. Ft.; jf. Brød-). at nide (usædv.), en Nidding (en N.s-daad, et N-værk), nidsk (-hed). en Nidvise, et N-skrift, -vers.

nidkjær. en Nidkjærhed.

et **Nik** (b. F. Nikket, Ft. = Et.). at nikke (jf. til-; ¹at n. med Hovedet; ²at n. en Tyr). en Nikkedukke.

(en) **Nikkel** (et Metal).

et **Nip**. at tage et N. af Glasset, at staa, være paa Nippet til. at nippe (jf. at nappe). en Nip-tang (og Nippe-); en Nippedrik.

en **Nisse** (jf. Gaard-, Hus-). at nisse (om i Huset). en N-hue.

en **Nitte** (i Lotterispil; nedert.).

at **nitte**. en Nithammer, -nagle.

nitten (Talo.). den nittende. en Per Nittengryn.

nitti = halvfemsindstyve.

en **Node**. at synge efter Noder. en N-bog, -skrift, -stol, -tryk, -trykker; et N-blad, -papir.

Noder (Ft.; = Lader, Fagter; jf. Frue-, Herre-, en Unode).

nogen, noget, nogle (Sto.). i nogen Tid, f. n. Tid siden, n. Gang, n. Sinde, noget Menneske, nogen (noget) som helst, nogle Gange, nogle sige saa, andre anderledes, noget (Bio.), n. nær, n. tunghør, nogenledes, -lunde, -steds (Bio.).

nok (Bio.; jf. rigtig-, vist-). at have Penge n., n. af Munden, n. at gjøre, mer end n., ikke n. dermed, n. er det, n. sagt, ja nok! klog, gammel n., sandt n., du maa n., n. saa stor, nok saa meget (mange); n. en Gang; han er n. ikke rigtig klog. noksom (Bio.).

en **Nok** el. **Nokke** (Ft. -r; jf. Raa-). at nokke.

en **Nonne**. n-agtig. en N-dragt, et N-kloster, -liv, -slor.

en **Noppe**. nopret (To.).

et **Nór**¹ (Ft. = Et.; = et spædt Barn).

et **Nór**² (Ft. = Et.; et smalt Sund). Korsør N., Stege N. osv.

nórd (Bio. og No.). n. efter, n. for, fra, paa; i N., mod N.; Norden (det høje, det forenede N.). nor-disk (den Riger, Sprog), nordlig (n. Bredde). en Nordbaad, -bane, -bo, -ende, -farer, -kant, -kyst, -mand (= en norsk Mand, ej at skrive «Normand»), -pol, -pynt, -side, -spids, -stjerne; et N-lys; N-borg, N-havet, N-land, -landene («Nordsøen» urigtigt, tysk Navn paa Vesterhavet); N-óst og n-óst (No. og Bio.; en N-vind), n-óstlig; N-vest og n-vest (No. og Bio.; en N-vind), n-vestlig.

norden (Bio.; egl. fra Nord). Vinden er n., n. for, fra, om. en Norden-storm, -ström, -vind; et N-vande; n-fjælds (Bio.), n-fjældsk, n-lands (Bio.).

nordre (To., b. F. = nordlige). den n. Ende, Kant, Side, Københavns Amts nordre Birk.

Norge. norsk (jf. ram-, rav-), en Norskhed, en Norbagge (¹en norsk Hest, ²= en Nordmand).

Normänner (Ft.). normännisk, Normandiet.

en **Norne** (oldnord.). de tre Norner.

en **Nosse** (= Testikel).

en **Nót** (Kant paa Brædder). en Not-hövl.

en **Nóte** (¹= Anmærkning; ²Stats-skrivelse).

en **Novèmber** (= Slagtemaaned).

nu (Bio.; jf. end-). n. og da, fra n. af, n. om Stunder, n. til Dags, lige n., n. strax, n. eller aldrig, för (fordum) og n., n. og fremdeles. et Nu (b. F. Nuet, u. Ft.), i et Nu. en Nutid, nuværende.

en **Nudel** (Ft. Nudler). et Nudelmel.

et **Nul** (Ft. Nuller).

et **Nummer** (Ft. -e; jf. Løbe-; foran Tal skrives Nr.).

at **nusle** (= nysle, pusle). at n. om.

at **nusse** (pleje, kjæle for; usædv.). et Nusseben (Kjæleord til Börn).

ny (Ik. nyt, b. F. og Ft. ny og nye; højere og højeste Gr. nyere, nyest; jf. splinter-). paa ny, af ny, af nyt, fra ny (nyt) af, gammelt og nyt, de nyere Sprog, nyeste Mode. et Ny (jf. Nyaars-), Nyet tændes, i Ny og i Næ; et Nytt (jf. By-; at -ny (se for-); en Nyhed (en N.s-kræmmer, -syge); nylig (Bio.), for n., for ganske n. nybagt,

-banet, -bruddt, -brygget, -bygget, -bær (en n. Ko), -dannet, -falden (Sne), -figen (-hed), -frossen, -funden, -født, -gift, -kjærnet, -kommen, -løben (Ko), -modens, -pløjet, -skabt, -slaaet, -slagen (Eng. Mønt), -slaget, -tappet, -tersket; at nybygge; en Nybygd, -bygger, -bygning, -dannelselse, -maane, -tid; et Nyaar (rett. end Nytaar; en Nyaarsaften, -dag, -gave, -morgen, -nat, -tid; et N-ny, -vers, -ønske), -land; Nyborg, -holte osv. (uss., kun sammenstillede ere: Ny-boder, Ny-holm).

at **nyde** (nød, nydt). at n. Livet, n. godt af, n. Ret og Skjel. nydelig (-hed), en Nydelse (n.s.-rig, -syg, en N-Sygge; jf. Kunst-, Livs-). en **Nykke** (især i Ft.; jf. Adels-, Herre-, Pige-).

et **Nyn** (b. F. Nynnet, Ft. = Et.). at nynne (jf. smaa-), en Nynnen.

en **Nyre**. en N-betændelse, -gang, -sten, -sygdom, -talg; et N-bæger, -fedt, -grus, -stykke; n-dannet.

nys (Bio. = nylig). (et) **Nys** (b. F. Nysset; at faa N. om). nysgjerrig (-hed).

at **nyse** (nós, nýst el. nyset). en Nysen. en Nyserod, -urt.

at **nyсле** (= nusle, pusle). en Nyslen.

nysselig (= nydelig, takkelig). (et) **Nytaar**, se et Nyaar, under ny).

at **nytte** (af at nyde; jf. be-). en **Nytte** (jf. Egen-, U-), at have N. af, at være til N., til ingen N.; nyttig (-hed; jf. almen-, egen-, næve-, u-).

(et) **Næ** = (en) **Næde**. Maanen er i Næ, i Ny og i Næ.

et **Næb** (b. F. Næbbet, Ft. = Et.; jf. Fugle-, Høge-, Kors-, Storke-, Ørne-). Næbbet paa en Hammer. næbbet (jf. bleg-, kort-, krum-, lang-, spids-), at næbbes. en **Næbfro** (Plante), -hinde, -hval, -rod; et N-dyr; en Næbbesko.

(en) **Næde** se (et) **Næ**.

at **nægte** (jf. nej; be-, for-). en Nægtelse (et N.s.-ord; jf. Skatte-).

en **Nælde** (jf. Brænde-, Døv-, Sø-). en N-feber; et N-blad.

at **nænne** (-ede, -et og nænte, nænt). nænsom (-hed).

næppe (Bio.; jf. knap og nap). med Nød og n.

nær (To. og Bio.), nærmere, nærmest og næst (se dette Ord). en nær Slægting, at komme, gaa en for n., at tage sig noget n., at

være lige n., vi havde nær væltet, jeg havde nær sagt, saa nær som, ikke nær saa stor, nær efter, ved, til, n. beslægtet, paarende. en **Nærhed** (i Nærheden), at nærme (jf. for-, til-), at n. sig, en **Nærmelse** (jf. For-, Til-); nærgaaende (-enhet), -liggende, -synet (-hed). nær-værende, en **Nærværelse**.

at **nære** (jf. er-). at n. sig, at n. Had, Fjendskab, nærende, vel næret. nærsom (-hed), nærig (-hed), en **Næring** (at søge N., en god N., at gaa en ind i Næringen; n.s.-drivende, -løs; en N-drift, -flid, -frihed, -kraft, -løshed, -saft, -skat, -sorg, -vej; et N-bevis, -brug, -middel, -stof, -vid, -æmne).

nærmer (stødtonet; egl. = nærmere; jf. fjærmer). den n. (Hest).

et **Næs** (b. F. Næsset, Ft. = Et.; jf. As-, Røs-, osv.). en **Næsekonge**; **Næsby**, -tved.

en **Næse** (jf. Brak-, Mops-, Op-, Skrab-, Støvle-, Vox-, Ørne-). en fin N., tage en ved Næsen, have Ben i Næsen, det gik hans N. forbi. -næset (se brak-, flad-, kort-, krog-, krum-, lang-, op-, rød-, skjæv-, spids-, stump-). næsvis (-hed); en **Næsegrus** (Bio.; jf. Gru), n-løs; en N-brusk, -fløj, -hule, -lyd, -rem, -ring, -ryg, -styver, -tip, -vinge; et N-ben, -blod, -bor, -flaad, -haar, -horn.

næst (To. og Bio.; af nær; jf. der-, her-). den, det, de næste, næst efter, ved. en **Næste**. næstforrige, -sidst, -ældst; en N-formand; et N-søskendebarn.

næsten (Bio.). næstendels (Bio.).

Næstved (af et Næs og foræld. en Tved; jf. Bregentved).

en **Næve**. en Nævfuld; en **Nævefægter**, -kamp; et N-dask, -slag; n-nyttig (-hed).

(en) **Næver** (= Birkebark, Tækkespaan; stødtonet).

at **nævne** (af Navn; -ede, -et og nævnte, nævnt; jf. be-, ud-). en **Nævnr** (jf. Stokke-), en **Nævnsmand** = en **Nævning**, en **Nævnelse** (jf. Be-, Ud-), en **Nævner** (mods. en Tæller). en **Nævneform**.

et **Nød** (kort ø; b. F. Nøddet, Ft. = Et.; jf. Føde-, Slagte-, Ung-). et **Nøds** (jysk) = et **Nødhus**.

en **Nød** (kort ø; b. F. Nøddan; jf. Bræk-, Hassel-, Jord-, Kokos-, Muskat-, Palme-, Peber-, Trilling-,

Tvilling-, Val-). nøddebrun; en N-busk, -hase, -hæk, -kjerne, -klase, -knækker, -krige (Fugl), -krog, -olje, -rakte, -skal, -skov; et N-krat, -kul, -træ.

(en) **Nód** (jf. Aande-, Havs-, Hungers-, Penge-). at lide N., være i Barns N., det har ingen N., at have sin N. med, til N., med N. og næppe. at nøde (nødte, nødt; jf. af-, paa-nøde, fornóden), en Nóden, nødig (To. og Bio.; jf. u-), nødvending (-hed; jf. u-). en Nøddaab, -havn, -hjælp, -lagn, -skilling, -skjærv, -tørf; et N-anker, -middel, -raab, -skrig, -skud, -værge; n-lidende, -tvungen, -tørfvig (-hed), at n-sage (jf. ransage); i Nødsfald, i N-tilfælde.

en **Nodde** (Kølle, Mukkert).

(en) **Nøgel**, se en **Nøgle**.)

nøgen (-nt, -ne; jf. halv-, splitter-). en Nøgenhed.

en **Nøgle** (forhen og endnu digt. en Nøgel, for Løgel, af at lukke;

jf. Dør-, Hoved-, Port-, Skrue-, Stemme-, Tyve-, Ur-). en N-bøsse, -kam, -kurv, -pibe, -ring; et N-ben, -hul, -knippe, -skilt; N-penge (Ft.).

et **Nøgle** (jf. Garn-, Strikke-). at nøgle (Garn). en N-krog; n-rund.

nøje (ubøj. To. og Bio., besl. m. nok), nøjere, nøjest. nøjagtig (-hed; jf. u-). nøjeregnende, -seende.

at **nøje** (besl. m. nok; jf. for-). at at lade sig n. med = at nøjes med. et Nøje (foræld.; jf. Mis-), nøjsom (-hed; jf. u-).

en **Nøk** (b. F. Nøkken, Ft. Nøkker; = Aamand). en Nøkkerose (Vand-lilje, hvid Aakande),

en **Nøkke** (paa et Tøjr).

at **nøle**. en Nølen, en Nøler, et Nøleri.

Nørre- (gl. højere Gr. af nord, kun i Ss.): N-bro, -fælle, -gade, -port osv., N-jylland, N-leden, n-jysk.

et **Nøst** (Baadeskur; jf. Skibs-).

et **Nøste** (Garnnøgle). at nøste.

O.

et **O** (Ft. -er). en O-lyd (som i Bo, Bod, et Kul, krum, rund, knurre).

o! (Udraabsord). o ve, o vok!

en **Oberst** (Ft. -er). en Oberstinde.

en **Oblát** (Ft. -er; jf. Brev-, Kirke-). en O-trykker, -æske.

en **Od** (b. F. Odden, Ft. Odde; jf. Knivs-, Pile-, Spyds-, Sværds-). med Od og Æg. at odde, oddet.

en **Odde** (Landtunge). Sælends Odde.

en **Odder** (Ft. -e; jf. Fiske-, Hav-). en Odderbo, -bælg, -fangst, -jagt, -kiste, -sax; et O-skind.

(en) **Odel** (jf. Adel). en Odelsbonde, -frihed, -gaard, -hævd, -jord, -mand, -ret, -æt; o-baaren.

offentlig (To. og Bio.; tysk; jf. aaben). det offentlige. en O-hed.

et **Offer** (Ft. Ofre; jf. Brænd-, Degne-, Drik-, Højtds-, Mad-, Messe-, Paaske-, Præste-, Røg-, Skyld-, Son-, Tak-). at bringe et O., blive et O. for, gaa til Offers. at ofre (jf. op-), en Ofring, en -ofrelse (se Op-). en Offerdag, -fest, -gang, -kage, -kniv, -lund, -præst, -røg, -seddel, -skaal, -tjeneste, -vin; et O-alter, -baal, -blod, -dyr, -gilde, -kar, -lam, -sted; O-penge (Ft.).

en **Officér** (jf. Land-, Stabs-, Sø-, Under-).

ofte (Bio.), oftere, oftest. tit og ofte, som oftest.

og (Bno.; jf. end-). baade — og.

ogsaa (Bio.; jf. end-). ikke blot — men ogsaa.

(en) **Okker**. okkeragtig. o-gul.

en **Oktáv** (Ft. -er). et O-ark, -blad.

en **Október** (= Sædemaaned).

en **Ól** (Ft. = Et.; Antal af 80, om Sild).

en **Old** (u. Ft.; jf. Alder; Brænd-, Heden-, Høj-).

Old-, Olde-, Older- (egl. gammel, jf. Ælde; kun i Ss.): en Oldforsker, -forskning, -frue, -gransker, -granskning, -tid (en O.s-videnskab, et O-minde); et O-kvad, -sagn, -skrift, -sprog; O-sager (Ft.); o-kyndig (-hed). en Oldefader, -moder (jf. Tip-). en Oldermænd.

en **Olden** (Ft. = Et.; Fællesnavn for Agern og Bog). en Oldenborre (en O-larve), -gjæld, -gris, -kjerne, -skov; et O-aar, -svin.

en **Olding** (af Old-; jf. Jubel-). en Oldingsalder; O-aar (Ft.).

en **Olje** el. **Ölle** (jf. Bom-, Haar-, Jord-, Kamfer-, Lampe-, Lin-, Mandel-, Marv-, Nellike-, Nødde-, Palme-, Raps-, Roe-, Rosen-, Salat-, Sten-, Terpentin-, Træ-). oljeagtig. en Oljebille, -farve, -flaske, -gren, -kage, -krukke, -lampe, -maling, -mølle, -perse, -pibe, -plet, -sten, -sæbe; et O-blad, -fad, -maleri, -træ; O-klæder (Ft.); o-malet, -rig.

ölm (foræld. = glubsk; jf. mand-).

(et og en) **Ölmerdug**.

öm (Bno., løbetonet). o. end, o. end-skjönt, o. muligt.

öm (Fho. og Bio.; som Bio. stødetonet; jf. der-, her-, hvor-). oven, neden, norden, sønden, uden, inden, for, bag om, o. Bord, o. Borde, o. Kap, o. Aaret, o. Dagen, o. Sommeren, nu o. Stunder, o. lidt, o. et Aar, hele Aaret o., o. igjen, at vende o., gjøre o., bede, spørge, lede, søge, kappes, strides, tvivle, tale, synge, skrive o. — omkring (Fho. og Bio.). omkuld (Bio.). omsider (Bio.). omsonst (t. Bio.). omtrent (Bio.).

at **ömarbejde** (-else). -arme (-else). -binde (-ing). -boende. at o-bringe (-else). -brække (-ning). et O-bud (en O.s-mand). at o-bukke (-ning). -bygge (-ning). -bytte (-ning). -bølge (-ning). -bære (-ing). -bøje (-ning). -bølge. -danne (-else). -dele (-ing). -digte (-ning). o-dragende. o-drejet (-ning). en O-drift, at o-drive (-ning). -døbe (-ning). et O-dømme. en O-egn. at o-fade (-ning). et O-fang (o.s-rig). at o-fare, en O-fart. at omfatte (-ning), o-fat-tende. at o-favne (-else). -flagre, en O-flagren. o-flakkende, en O-flakken. o-flydt. at o-flytte (-ning). -forme (-ning). -gaa (-gaaen), -gaas (-gikkes), o-gaaende. en O-gang (i en Kirke, paa en Mølle, et Taarn; ²paa anden O., det gaar paa O., at strikke en O.; ³en god O.; en O.s-kreds, -syge, -tone, -ven; et O-sprog). at o-give (-else). -gjorde (-else). -gjøre (-ing). o-gængelig (-hed; jf. u-), en O-gængelse. at o-gærde (-else). -handle (-ing). -hegne (-ing). en O-hu. at o-hugge (-ning). -hvirvle. o-hyg-gelig (-hed). at o-hylle. et O-hæng. at o-kalfatre (-ing).

-kaste (-ning). -klæde (-ning). -komme. en O-kostning. at o-kranse (-ning). en O-kreds, at o-kredse. et O-kvæd. at o-lade (-ning). o-liggende. en O-lyd. at o-lægge (-ning). -læsse (-ning). et O-løb (jf. Blod-), at o-løbe, o-løbende, en O-løben, en O-løber, -løberske. o-meldt. at o-ordne (-ing). -pakke (-ning). -plante (-ning). -pløje (-ning). et O-raade. en O-rejse, o-rejsende. et O-rids. at o-ringe (-else). -røre (-ing). -sadle (-ing). et O-sagn. at o-sejle (-ing). -sende (-else). en O-sigt. at o-skabe (-ning, -else). o-skedende (Blad). at o-skifte (-else), o-skiftelig (-hed; jf. u-). en O-skrift, at o-skrive (-ning). o-skuende. at o-skære (-else). et O-slag (i Vejret, Stemningen; ²kolde, varme O.; jf. Brev-). at o-slutte. -slynge. -smelte (-ning). en O-sorg (o.s-fuld). at o-spinde (-ing). o-spurgt. at o-spænde (-ing). o-staaende. at o-stemme (-ning). -straale. o-strejfende. at o-stuve (-ning). -styrte (-ning, -else). o-stændelig (-hed). en O-stændighed. at o-støbe (-ning). -støde (-else), o-stødelig (-hed; jf. u-). et O-sving. at o-sværme. et O-svøb. at o-sætte (-ning). -sy (-ning). o-taaet (-hed). at o-tale (jf. uomtalt), en O-tale. en O-tanke. at o-trykke (-ning). -tumble (-ing). -tviste, o-tvistelig (-hed; jf. u-). o-tykt. o-tænk-som (-hed). et O-valg. o-vandrende. o-vankende. en O-vej. at o-vende (at o. sig; -else). en O-verden. at o-vexle (-ing). -vikle (-ing). -vinde. en O-viser. o-voxet. at o-vælte (-ning, jf. Natur-, Stats-). o-værende. at o-værne.

omme (Bio.). Tiden er o., her, der, hist o.

ond, ondt, onde. det onde, den onde, at gjøre ondt værre, sætte ondt for en, at have, faa ondt, at have o. af en, det gjør ondt, at give ondt af sig, at regne en noget til onde. et Onde, en Ondskab (o.s-fuld, -hed). ondartet, -sindet (-hed).

en **Onsdag**. O. Morgen, paa O. Aften, i Onsdags Aften, Morges.

op (Bio.). der, her, hist o., o. ad Gaden, Floden, o. ad Bakke, o. ad Dagen, o. ad Dage, o. af Sengen, o. i Taarnet, o. over Bakken, o. under Taget, op efter, op og ned, at ankre, brænde, føre, gaa, gjøre, lukke, læse, løbe, sidde, staa, stille op, det gaar lige o. opad (Bio.). at **opamme** (-ning). -arbejde (-else). -bevare (-ing). -binde (-ing). -blande (-ing). blomstre (-ing). -blusse (-blussen). -blæse (-ning), o-blæst (-hed). -bløde (-ning). o-bragt (-hed), at o-bringe. et O-brud. en O-brusen. at o-bryde (-ning). -brænde (-ing, -else). et O-bud, at o-byde (-else). -bygge (-ning; -else, et O-skrift), o-byggelig (-hed; jf u-). at o-dage (-else, en O-rejse), en O-dager. at o-digte (-else). -diske (-ning). -drage (-else, en O-anstalt; jf. uopdragen), en O-drager. en O-drift, at o-drive (ikke til at o.). en O-dræt, at o-drætte (-ning). -dynge (-ning). -dyrke (-ning). -dække (-ning). -dømme (-ning). -elske (-ning). -fange. -fare, o-farende, en O-fart. at o-farve (-ning). -fatte (-else, -ning). -finde (-else), en O-finder, o-findsom (-hed). at o-fiske (-ning). -flamme (-else), en O-flammen. at o-fordre (-ing; jf. uopfordret). -fostre (-ing, et O.s-hus). -friske (-ning). -fylde (-else, -ning; jf. uopfyldt, uopfyldelig). -føde (-ning). -føre (at o. sig vel el. ilde, at o. et Hus, et Skuespil, en Dans; -else), en O-førsel. o-gaaende (Sol), en O-gang (jf. Sol-, Trappe-). en O-gave (jf. Livs-, Pris-, Regne-), at o-give (-else), en O-gift. en O-gjæld. at o-gjøre (-else). -gløde (-ning). -grave (-ning). -gylpe (-ning). -hale (-ing). et O-hav (en O.s-mand). at o-hæde (-ning). -hidse (-else). -hisse (el. -hejse; -ning). -hitte. -hjælpe (-ning). -hobe (-ning). et O-hold (at gjøre et O., have sit O.; en O.s-bog, et O-sted, -vej; jf. Livs-, Vinter-), at o-holde (= ¹sinke, ²o. Livet, ³o. sig; -else, jf. Selv-), o-høldelig (se u-). at o-hoste (-ning). -hovne (-ing). -hugge (-ning). -hæfte (-ning). -hænge (-ning), o-hængt. at o-hæve (-else, at gjøre O.r). -høje (-else),

o-højet. et O-hør, at o-høre (jf. uophørlig). -hoste (-ning). -ildne. -irre (-ing). -jage (-ning). -kalde (-else). -kaste (sig; -ning, -else). -kilte (-ning). et O-kjøb, at o-kjøbe. o-kjørt, en O-kjørsel. at o-klare (-ing). -kline (-ing). -klæbe (-ning). -klæde (-ning). -klække (-ning). -knappe (-ning). et O-kog, at o-koge (-ning). -komme, en O-komst. at o-kradse (-ning). -kræve (-else). o-kæmmet. at o-lade (af lade²; -else). et O-lag (et nyt O.; et O.s-hus, -sted; jf. Brænde-, Klæde-, Vare-). op-lagt (o. Mælk, vel, ilde o. til; jf. u-). et O-land, O-landene (i Norge), o-landsk. at o-lede (af lede²; -ning). -leve (-else). -live (-else). -lukke (-ning). -lyse (-ning; jf. uoplyst). -lægge (-ning). -lære (-ing). -læse (-ning). et O-løb, o-løben. at o-løfte (-else). -løse (-ning), o-løselig (jf. u-). at o-maale (-ing). -male (-ing). en O-mand, at o-mande (sig). -mudre (-ing). -muntre (-ing). -mure (-ing). o-mærksom (-hed; jf. u-). at o-naa (-else), o-naaelig (-hed; jf. u-). en O-næse, o-næset. at o-ofre (-else; jf. Selv-), o-offrende (jf. selv-). en O-pakning. en O-passer. at o-plukke (-ning). -pløje (-ning). -pudse (-ning). -puste (-ning). -pynte (-ning). et O-raab, at o-raabe (-ning), en O-raaber. -ramse (-ramsen). at o-rede (en Sag, en opredt Seng; -else, -ning). -regne (-ing). -rejse (-ning, jf. Æres-). en O-rejse. at o-rense (-ning). o-ret (at o-holde, -else; o-staaende). at o-rette (-else), o-rættelig (jf. u-). o-rigtig (-hed). at o-rinde (-else), o-rindelig (-hed). at o-rinke (-ning). -rippe (-ning). -rive (-ning). -rode (-ning). -rulle (-ing). -rumpe (-ning). -rydde (-ning). -rykke (-ning). -række (-ning, jf. Haands-). o-rømt (-hed). et O-rør, at o-røre, o-rørende, o-rørt, en O-rører, o-rørs-k. at o-sadle (-ing). -samle (-ing). en O-sang. o-sat (o. Mælk, o. paa noget). at o-sejle, en O-sejling. at o-sende (-ing). -sige (-else). o-sigelig (-hed; jf. u-). en O-sigt (at gjøre O., have

O. med; jf. Over-). en O-skalk. o-skjortet (at være vel o.). en O-skrift, at o-skrive (-ning). o-skruet (-ning). at o-skræmme (-ning). -skylle (-ing). -skære (-ing; jf. uopskaaren). -slaa, et O-slag, at o-slide (-ning; jf. uopslidelig). -sluge (-ning). -sminke (-ning). -smøge (-ning). -snappe (-else). -snuse. -spile (-ing). et O-spind, at o-spinde. -spire. -spore (-ing). -sprætte (-ning). -spæde (-ning). o-spændt, at o-spærre (-ing). -spørge. -staa, o-staaet. at o-stable (-ing). -stadse. -stalde (-ning). en O-stand (Ft. -e), o-standen, en O-ståndelse, en O-stander. at o-stemme (-ning), o-stemt (-hed). at o-stige (-ning). -stikke (-ning). -stille (-ing). -stoppe (-ning). o-strammet, en O-strammer. o-strøget (Haar). o-stuvet (Mad). o-styltet (Tale). o-stænket. et O-stød. at o-støve (-ning). -suge (-ning). et O-sving, at o-svinge sig. -svulme. o-svømmet (Land). et O-syn (at staa under O., at have O. med; en O.s-mand; jf. Over-, Vej-). o-sætsig (-hed). at o-sætte (-else). o-sættelig (jf. u-). at o-søge (-ning). -taarne (sig). -tage (-else). en O-takt. at o-tegne (-else). et O-tog. et O-trin. et O-tryk, at o-trykke (-ning). -træde, en O-træden. at o-trække (-ning), en O-trækker (-ske), et O-trækkeri. at o-trævle (-ing). -tugte (-else). -tælle (-ing). -tænde (-else). -tænke, o-tiænkkelig. -tø, en O-tøen, -tøning. O-tøjer (Ft.). at o-tømme (en Hest). -vaagne, en O-vaagnen. o-vakt (-hed). at o-varme (-ning). -varte (-ning, en O.s-pige), en O-varter. en O-vaskning. at o-veje. o-vendt. at o-vikle (-ing). -vise. -voxe. -vriste. -vække (-else; jf. gruppvækkende). -vælde. en O-væxt. at o-æde. -ægge (-else). -øse (-ning).

oppe (Bio.). baade oppe og nede, her, der, hist o., o. paa Loftet, Taget, Højen, han er ikke o. endnu, han er rigtig o. i Dag. at oppe sig. — at oppebie. at o-bære. en O-børsel (Ft. -børsler).

et **Oråkel** (Ft. Orakler). et O-sprog.

et **Ord** (Ft. = Et.; jf. Almue-, Alvors-, Bi-, Binde-, Enstavelses-, For-, Forholds-, Fremmed-, Gammens-, Gjernings-, Grund-, Guddoms-, Haadings-, Haans-, Hjelpe-, Hoved-, Ja-, Kjende-, Kommando-, Konge-, Kunst-, Laane-, Landskabs-, Navne-, Nægtelses-, Rim-, Rod-, Skjælds-, Slag-, Smaa-, Smiger-, Smæde-, Spørge-, Sted-, Stik-, Sø-, Tal-, Tillags-, Tostavelses-, Trestavelses-, Udraabs-, Udsagns-, Ukvems-, Æres-). med ét Ord, O. for O., O. til andet, et gammelt O., gode, onde, store O., det sidste O., et Par O., at give sit Ord, at faa, give, tage Ordet, at faa, have O. for, have det O. paa sig, at tage, komme til Orde, at komme for Orde, til Ords. at ordes (= rygtes, foræld.). en Ordafledning, -bog (jf. Haand-), -bram, -brug, -bøjning, -dannelse, -del (= Stavelse), -form, -fylde, -føjning (en O.s-lære), -følge, -fører, -gyder, -klang, -kløgt, -kløver, -lyd, -lære, -mager, -mangel, -rigdom, -rod, -samling, -sending, -skrift, -slægt, -stamme, -stilling, -strid, -strøm, -styrer, -tone, -vexling; et O-forraad, -kløveri, -laan, -lag, -skifte, -spil, -sprog (en O.s-leg), -tag, -valg; ordfattig, -holden (-hed; jf. u-), -holdende, -klog, -knap (-hed), -kræng, -lydende, -ret, -rig, -snild.

en **Orden** (Ft. -er; ¹ jf. Bogstav-, Dags-, Samfunds-, Slag-, U-; ² jf. Danebrogs-, Elefant-, Munke-, Ridder-, Søjle-). at sætte, bringe, holde i O., for en O.s Skyld, at faa en O. (= et Ordenstegn). ordentlig (-hed; jf. over-, u-), at ordne (jf. an-, for-, ind-, om-, underordne; over-, side-, uordnet), en Ordning (jf. An-, For- osv.). en Ordensbroder, -dag, -dragt, -kjæde, -regel, -stjerne; et O-baand, -løfte, -tal, -tegn.

en **Ordre** (jf. at beordre). en O-bog. en **Ore** (udyrket Mark, Skov; Gandløse Ore; jf. •Overdrev•). en Orager.

oret (To., om Mel og Brød).

et **Orgán**. orgánisk, en. Organisme, at organisere.

et **Orgel** (Ft. -er). en O-bygger, -bælg, -klang, -pipe, -spiller, -tone; et O-spil, -værk.

original. en Original.

en **Orkán** (en Uvejrstorm).
at **ørke** (= evne; jf. at virke, et Værk, et Ørke).

en **Orlog** (u. Ft.; = Krig). til O.s. en Orloger = en Orlogsmand = et Orlogsskib. en Orlogsslaade, -færd, -havn, -helt, -matros; et O-værft.

en **Orlov** (u. Ft.; af en Lov³). Orlovs-
penge (Ft.).

en **Orm** (Ft. -e; jf. Bark, Blad, Bov, Bug-, Bændel-, Flad-, Gjælle-, Hug-, Indvolds-, Kaal-, Led-, Lever-, Lind-, Lyng-, Mel-, Piske-, Pæle-, Regn-, Rem-, Ring-, Rund-, Silke-, Spol-, Spring-, Staal-, Tinte-, Traad-, Træ-). at have Orm (Sygdom), det er hans O. (Svaghed). ormdrivende, -furet, -stukken, -ædt; ormedannet, -formet; en Oføde, -gaard, -ham, -maaned (= Juli), -rede; et O-frø, -hul, -pulver, -spind, -æg.

en **Ørne** en Ornegris; o-gal.

en **Ørt** (foræld. Mont; jf. Rigs-).

os (Sto.; se vi, vor, Sto.).

en **Ós** (u. Ft.; jf. Kul-, Lampe-). at ose.

en **Ost** (Ft. -e; jf. Faare-, Gammel-, Kat-, Knap-, Myse-, Potte-, Præste-, Skjør-, Surmælks-, Sødsmælks-, Tybo-, Valle-, Øl-). at ostes, at oste sig, en Ostning, osteagtig. en Osteform, -hæk, -klokke, -kurv, -løbe, -mid (el. -mide), -skorpe, -søger, -valle; et O-kammer, -kar.

ost- (= øst, jf. nord-, sydost, -ostlig). Ostindien, ostindisk; en Ostindiefarer.

en **Otte** (foræld., den tidlige Morgen Kl. $1\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$; jf. Jule-). en Ottesang.

otte (Talo., udtalt aate). i Gaar, i Dag, i Morgen, i Søndags, paa Søndag o. Dage, en o. Dages Tid; den ottende (en O-del). en Otte (i Kortspil); otti (= 80); en Otting (et O-kar; jf. Halv-). otteføddet, -kantet; en O-kant, -skilling, et O-tal.

oven (Bio. og Fho.). for, fra o., at være o. Senge, holde sig o. Vande, være o. Jorde, Mulde, o. i Kjøbet, o. af, for, fra, i, om, over, paa, til, ud, ovenfor (Bio.). ovenover (Bio.). (en) Oventørre.

over (Fho. og Bio.; jf. der-, her-, hvor-, oven-). bag, for, frem, hen, ind, ned, op, oven, ud over, Natten o.,

at gaa (midt) o., gaa o. (til Fjenden), Naturen gaar o. Optugtelsen, det er aldrig for gaaet ham o., det gaar ud o. ham selv, det gaar nok o., at sidde o. (i Skolen), at sætte o. en Groft, et Gærde, at sætte (en) o. (et Vand), at løbe, flyde o., det er o. hele Byen, Landet, at glemme det ene o. det andet, at sørge, ærgre sig, undre sig, glæde sig, trøste sig, beklage sig o., herske, raade, sejre, vaage, holde o., tage sin Død o., det er o. Tiden, Magten, hans Kræfter, for o. et Aar siden, han er o. 30 Aar gammel, Klokken er o. tolv, o. al Maade, at snakke o. sig, byde (en) over, o. for, lige o. for, o. imod, o. til, o. tvært (at bryde o. t.), o. Bord, o. Borde, at sidde, rejse, kaste, løbe o. Ende, rejse o. Land, lægge o. Kors, se, voxen o. Hovedet, o. Hals og Hoved, at gaa, sætte o. Styr. overlig (Bio.). — over-
ålt (Bio.; ¹alle Vegne, ²i det hele taget). o-brat (Bio.). o-éns (Bio.; at komme, stemme o.; en O-komst, -stemmelse [jf. U-], o-stemmende; jf. u-). o-haands (Bio.). o-hóvedet (Bio., = i det hele taget). o-maade (Bio., jf. en Maade). overskrævs (Bio.; at sidde o.). o-vættes (Bio. og To.; jf. en Vægt, af at veje),

at **overanstreng** (-else). -antvorde (-else). en O-anførsel. en O-arm. at o-bebyrde (-else). en O-befaling (en O.s-mand). at o-befolke (-ning). en O-bestyrelse. en O-betjent. at o-bevise (-ning). (et) O-bid. o-bleven. et O-blik. at o-bløde (-ning). -bringe (-else), en O-bringer. et O-bud, at o-byde. -bygge (-ning). o-bærende (-enhed), en O-bærelse. en O-daad, o-dådig (-hed). en O-del. en O-dommer. at o-drage (-else). -drive (-else). -dryppe. -drysse. en O-dyne. at o-dynge. et O-dæk. at o-dænge. -døve. en O-ende. en O-engel. et O-fald (en O.s-mølle, et O-hjul, -vand), at o-falde. -fare, en O-fart. en O-flade, o-flådelig, o-fladisk (-hed). en O-flod, at o-flyde. -flyve. o-flódig (-hed). at o-fløje (-ning). en O-formynder, et O-formynderi. en O-frakke. o-frossen. at o-fuse.

-fylde (-ning). -føre (-else), en O-førsel. at o-gaa (-gaaet, i bibelsk Stil -gangen). i O-gaars. en O-gang (en O.s-tid, et O.s-led). at o-give (-else), o-given (-hed). o-gjemt. at o-glo. en O-graver. et O-greb. o-gribende. o-groet (el. -grot), en O-gud. at o-gyde (-ning). (en) O-haand (at laa, tage O.), o-haands (Bio.). at o-hale (-ing). en O-herre, et O-herredømme. et O-hoved. en O-hud. at o-hugge (-ning). et O-hus. o-hvælv. et O-hyrde. et O-hæng, at o-hænge, o-hængende. en O-højhed. at o-høre, o-hørig (-hed), en O-høring. at o-ile sig, o-ilet, en O-ilelse. o-jordisk. en O-jæger. at o-kalke (-ning). et O-kast. en O-kjole. en O-kjæve. at o-kjøre (-ing), en O-kjørsel. at o-kline (-ing). -klippe (-ning). -klistre (-ing). o-klog. at o-klæde (-ning). O-klæder (Ft.), en O-klædning. at o-komme, o-kømmelig (jf. u-). en O-konge. en O-kop. en O-krop. at o-lade¹ (af lade¹). at o-lade² (af lade²; -else). et O-lag. et O-lagen. en O-last (at lide O.). at o-laste (et Fartøj). o-legen (-hed). at o-leve (-else, en O.s-rente). -levere (-ing). o-liggende, en O-ligger. at o-liste (-else). et O-liv. en O-lods. o-lydt (Bio.). en O-læbe. et O-læder. et O-læg, at o-lægge (jf. uoverlagt). en O-læge. en O-lærer. at o-læsse (-ning). et O-løb, at o-løbe, en O-løber. et O-maal. en O-magt. at o-male (-ing). en O-mand, at o-mande (-ing). o-menneskelig. et O-mod. o-modig. o-moden (-hed). i O-morgen. en O-mundering. o-mægtig. o-mæt, at o-mætte (-else). -natte. o-naturlig. en O-opsigt. et O-opsyn. o-ørdentlig. o-ordnet. at o-pudre. -raske (-else). o-reden. at o-regne ('at lade sig o., ²jf. beregne). en O-rejse. et O-rend, at o-rende. en O-ret (en O.s-dom, -dommer; jf. Lands-). at o-risle (-ing). -rive. -rumple (-ing). -række (-else). o-saaet (el. -saat). o-sanselig. at o-save (-ning). -se, o-séelig (jf. u-).

at o-sejle (-ing). -sende (-else). -sidde, en O-sidder. -side. -sigt. et O-skib. en O-skjorte. et O-skjæg. at o-skjælde. -skjænde. en O-skjænk. et O-skjön. -skjort. en O-sko. en O-skorpe. en O-skov. at o-skride (-else). en O-skrift. at o-skrive. -skrige. et O-skud. at o-skue (-else). o-skúelig (-hed; jf. u-). o-skydende. at o-skygge. -skylle (-ing). at o-skære (-ing), en O-skærer. et O-slag. at o-smøre (-ing). o-snét. at o-spilde. -springe (-else). -sprøjte (-ning). -spytte. -spænde (-ing), o-spændt (-hed). at o-staa. o-stadig (-hed). at o-stemme (-ning). -stige (jf. uoverstigelig). et O-stik (i Kort-spil). at o-straa. -stige (-ning). o-stridt (at have o.). at o-stryge (-ning). -strø (-ning). -strømme (-ning). et O-stykke. en O-styrmand. at o-stænke (-ning). -sværte (-ning). -svømme (-else). et O-syn. at o-sætte (-ning, -else), en O-sætter, o-sættelig (jf. u-). o-soisk. et O-tag, at o-tage (-else). et O-tal, o-tallig. at o-tale (-else), o-tåelig (jf. u-). en O-tand. o-timelig. en O-tro, o-troisk. et O-tryk. at o-træde (-else), en O-træder. at o-træffe (jf. uovertræffelig). et O-træk, at o-trække. -tyde. -tænke (-ning). et O-tøj. at o-veje (-else), o-vejende. at o-vinde (-else), en O-vinder, o-vindelig (-hed; jf. u-). at o-vintre (-ing). en O-vogn. en O-vold. at o-voxe (-ning). -vurdere (-ing). en O-vægt, o-vægtig. at o-vælde (-else), o-vældende, en O-vælde, o-vældig. at o-være (-ede, -et og -var; -else, i O. af, i ens O.). -øse (-ning). en O-øvrighed.

et **Overdrev** (Ft. = Et.; egl. Ore-, se d. O.).

en **Ovn** (Ft. -e; jf. Bager-, Bilægger-, Brænd-, Gryde-, Jærn-, Kakkeler-, Kalk-, Kugle-, Kul-, Lim-, Malt-, Mas-, Roste-, Smedde-, Smelte-, Stege-, Stryge-, Støb-, Tegl-, Tørre-, Vind-). en Ovndør, -pibe, -plade, -rage, -skjærm, -skrabe, -skuffe; et O-gab, -hul, -lak, -rør, -sæt; o-bagt, -tørret.

ovre (Bio.). her, der, hist o., nu er det o. (= overstaaet, forbi). et Ovre (= en Overdel; foræld.). en Oxe (Ft. -r; jf. Øxen, Øxne; Bøffel-, Pukkel-, Ur-). en Oxehud, -krop,

-marv, -mule, -stald, -steg, -talg, -tunge (¹i egl. Bet., ²en Plante); et O-ben, -blod, -bryst, -horn, -hoved (¹i egl. Bet., ²et Vinfad), -kjød.

P.

paa (Fho. og Bio.; egl. op-aa; jf. der-, her-, hvor-). bag, for, midt, oven p.; p. langs, tværs, skraa, p. ny, p. Stedet, p. Timen, p. Øjeblikket, p. Stand, p. én Gang, p. den Tid, p. en (den) Maade, p. staaende Fod, p. anden Haand, p. Søndag, paa Dansk, p. Vers, — (ude) paa Landet (men inde i Byen), p. Slottet, Herregaarden (men i Huset, Bondegaarden), at bo p. et Torv, en Plads (men i et Stræde, en Gade, dog paa Nørre-, Vester-, Øster-, Købmagergade, men i Ny-Vester-, Østergade), p. Kristjanshavn (men i København), p. en Ø (men i et Land), paa et Skib (men i en Baad), p. aaben Vogn, (men i lukket Vogn), — at bie, vente, haabe, tænke, prøve, forsøge, smage, kalde, raabe, ringe, sværge, lide, stole, regne, svare, spare, se, stirre, høre, føle, holde, bære, slæbe paa, slaa paa (= antyde), at gaa løs paa, det vil jeg dø paa, at gaa (være) p. Arbejde, Bal, Jagt, Rejse, Holmen, Børsen, falde p. Næsen, kysse p. Haanden, Munden, gaa p. Hælene, banke p. Døren, spille p. Fløjte, Harpe, straffe p. Livet, tage p. Borg, gaa p. Æventyr, tage, være p. Raad (med), staa, sætte p. Spil, Rente, bringe p. Bane, tage en p. Ordet, p. Kornet, hvor p. Lag? at staa p. Klem, p. halv, at fare p. Island, staa p. sin Ret, have p. rede Haand, komme p. Benene, komme, hjælpe p. Fode, p. Gled, falde p. Knae, faa Munden p. Gang, være p. Støvlerne, paa Nippet til, være fattig, rig p. noget, vred p. en, følge p. Vej, være p. Vejen, tage p. Veje, — at falde, finde, hitte, passe, give Agt, følge, staa, tage paa (det tager paa at blæse, hvad skal jeg tage paa? det skal jeg tage mig paa), det har intet paa sig, at trække Støvler, Kjole paa, klæde sig paa,

at gaa paa, sæt Laaget paa! hvad havde hun paa? — paa det at (= for at).

en Paaaanding. at paaagte (jf. upaaagtet). -anke (jf. upaaanket). -beraabe sig (-else). en P-bid. et P-bud, at p-byde. -byrde. -digte (-else). -drage (sig). -dutte. -dømme (-else). -falde, p-faldende. et P-fund. en P-fyldning. at p-følge. -føre. p-gjældende. at p-gribe (-else). -gyde (-ning). p-holden (-hed), p-holdende. at p-hvile. -hæfte. et P-hæng. et P-hør. at p-kalde (-else). en -paakastelse (se Jords-). at p-kjende (-else). -kjøre. -klage (jf. upaaklagelig). -kline. -klæde (-ning; jf. upaa-klædt). -komme. et P-krav. en P-landsvind. p-lidelig (-hed; jf. u-). at p-ligge (jf. magtpaaliggende). -ligne (-ing). -liste. p-lydende. at p-lyve. et P-læg (paa Smørrebød, give en et P.; jf. Skatte-), at p-lægge (-ning; -else, jf. Haands-). p-løbende. p-løben. at p-male (-ing). -minde (-else). -nøde. p-passelig (-hed; jf. u-), p-passende. at p-pege. -regne. p-rørende. et P-sagn. at p-se. -sejle (-ing). -sige. -skjønne (-else; jf. upaaskjønnet). en P-skrift, at p-skrive (-ning). et P-skud, at p-skyde. -skynde (-else). -staa, p-ståaelig (-hed), en P-stand. at p-sy (-ning). et P-syn. at p-sætte. -tage sig (-else). -tale (jf. upaatalt), en P-tale. at p-tegne (-ing). -trykke (-ning). -trænge, p-trængende, en P-trængenhed. at p-tvinge. -tænke. -virke (-ning). -vise (-ning).

en Paa (Ft. -er) = en Paafugl (en Paafuglefjer).

en Paalstav (oldn. Ord).

en Paaske. til P., i Paasken. en

P-dag, -fest, -lilje, -morgen, -nat, -salme, -tid; et P-brød, -lam, -offer, -æg.

en **Padde** (jf. Skild-). en P-hat, -rokke (Planter).

en **Pagt** (Ft. -er; jf. Daabs-, Ægte-; at forpagte). at være, staa i P. med.

(et) **Pak** (b. F. Pakket; jf. Kjeltring-, Rakker-, Røver-, Tyve-).

at **pakke** (jf. be-, ind-, ned-, om-, sammen-, til-, ud-). at p. ind, sammen, at pakke sig, en Pakning (jf. Be-, Ind-, osv.), en Pakke (en P. Breve; en P-post), Pakkenølliker (Ft.) pakfuld; en P-kasse, -mester, -naal, -sadel, -vogn; et P-gods, -hus, -hylster, -kammer, -loft, -lærred, -papir, -ræsel.

en **Pål**. at sætte P. (Soudtryk).

et **Palåds** (Ft. -er; = et Slot).

en **Palæt** (Ft. Paletter).

en **Pallask** (Ft. -er; Hugvaaben).

en **Palme** (¹= et Palmetræ; jf. Dad-del-, Kokos-, Sago-, Vifte-, Vox-; ²= et Palmeblad: at staa med Palmer i Hænderne). en P-gren, -nød, -olje, -skov, -søndag, -vin.

en **Pande**¹ (jf. Brade-, Brændevins-, Ild-, Jærn-, Kobber-, Lodde-, Salt-, Stege-, Tærte-). en P-grød, -kage, -sten; et P-laag, -sukker; p-stegt.

en **Pande**² (jf. Dosmer-, Horse-, Hoved-, Skalle-, Skrue-, Snoge-, Torske-, Tyre-). en rynket P., at slaa for Panden, en P-brask, -hud, -rem, -skal; et P-baand, -ben, -haar, -smykke.

et **Pané**l (Ft. -er). at panéle (-ing).

et **Panser** (Ft. -e; jf. Skæl-). at pansre (-ing). en Panserplade, -skjorte, -særk; et P-dyr, -dække, -skib, -skyts, -skæl, -værn.

et **Pant** (Ft. -er; jf. Haand-, Under-). haandfaet P., at sætte i P., laane paa P., give P., have P. i, være et P. paa. at pante (-ning; jf. ud-). en Panthaver, -sætter; at p-sætte (-else); en Pantebog, -gjæld, -laaner, -leg, -ret, -sag; et P-brev, -gods, -laan.

en **Pap** (Ft. Papper; jf. Mel-). en P-mager, -æske; et P-arbejde, -bind.

en **Papegøje** (jf. Sø-). han har skudt P.n. en P-mast.

et **Papir** (Ft. -er; jf. Brev-, Børs-, Glans-, Guld-, Kardus-, Klak-, Klat-, Krølle-, Node-, Pak-, Post-, Silke-, Skriv-, Stats-, Stempel-, Solv-, Tapet-, Tone-, Tryk-,

Træk-). et Stykke, Blad, Ark, Ris, en Balle, Bog, Lap P. en Papirfabrik, -handel, -handler, -kniv, -kurv, -mappe, -masse, -mølle, -presse, -sax; P-penge (Ft.); en Papirsdrage, -hat, -lap, -lygte.

en **Papist** (jf. en Pave). papistisk, en Papisme, et Papisteri.

et **Par** (b. F. Parret, Ft. = Et; jf. Broder-, Brude-, Konge-, Tvilling-, Ægte-). et P. Folk, Heste, Handsker, Strømper, Sko, Støvler, Seler, Buxer, Briller, Kopper, et P. Dage, Uger, Aar, et P. Ord, Linjer, et P. Stykker; et P. Skridt her fra parvis (Bio.), at parre, at parre sig, en Parring (en P.s-drift, -tid).

en **Paråde** (af at parére; jf. Vagt-). at ligge paa P. en P-plads, -seng.

et **Paradis**, paradisisk. en Paradisfugl, et P-æble.

paradox, et Paradox. — en **Paragræf** (Ft. -graffer). — **parallel**. en Parallel. — en **Paraply** (Regnskjærm). — en **Parasol** (Ft. -soller; = Sol-skjærm).

en **Parcel** (Ft. -celler; Jordlod). at parcellére, en Parcellist.

en **Parer** (Rovdyr af Katteslægten).

at **parére** (jf. Parade; ¹afbøde, ²standse, ³adlyde).

en **Park**¹ (Ft. -e; = Dam¹; jf. Fiske-).

en **Park**² (Ft. -e; jf. Vogn-).

en **Park**³ (Ft. -er; = Lysthav, -skov). et Parkanlæg.

et **Parkét** (Ft. -ketter). et P-gulv.

et **Parlament**. at parlamentére, en Parlamentær, parlamentærisk.

en **Paról** (et Løsen). en P-befaling.

en **Párt** (Ft. -er; jf. Arve-, Broder-, Gjen-, Halv-, Mod-, Skibs-, Veder-). for største Parten. at partére (-ing).

et **Partierre**.

et **Parti** (Ft. -er; jf. Jagt-, Mellem-, Mod-, Spille-). at tage (sit) P., gjøre et godt P. partisk (-hed; jf. u-). en Partiaand, -fører, -gænger, -høvding, -lidenskab, -mand, -strid; et P-had, -skrift, -væsen.

en **Paryk** (Ft. Parykker). en Parykblok, -mager, -tid.

et **Pas** (Ft. Passer; Grundbet. = Skridt; ¹jf. Ind-; ²jf. Bjærg-; ³jf. Vater-; ⁴jf. Fri-, Løbe-, Rejse-, Sø-, Vogn-). at komme, være, gjøre til P., være vel, ilde til P., ved P. Kl. 6, ved P. Aar 1500. en P-gang, -gænger, -skriver; et P-væsen.

(en) **Pas** (b. F. Passen; i Kortspill; egl. s. O. s. et Pas). at sige P. = at passe¹. Paskort (Ft.).
 at **passé**² (jf. af-, for-, sammen-, til-). at p. Heste, et Par Støvler, p. sine Ting, Kjolen passer ikke, at p. paa (jf. paapassende), at p. en op, at p. sig = være passende (jf. u-), at p. sig selv. en Pasning, passelig (-hed; jf. paa-, u-), en Passer (jf. Heste-, Krum-, Op-). en Paskugle.
 at **passère** (jf. et Pas). at lade p. passabel. en Passérseddel.
 (en) **Pastél.** en Pastelfarve, -maler.
 en **Pastor** (Præst, egl. Hyrde). Pastor N. N.
 et **Patent** (Ft. -er). at faa, tage P. paa.
 en **Patriark** (Ft. -er). patriarkalsk.
 en **Patriót** (Ft. -er). patriótisk, en Patriotisme.
 en **Patrón**¹ (Ft. -er; jf. Kirke-, Skyts-).
 en **Patrón**² (Ft. -er). en Patronatske.
 at **patte**. en Patte (¹ = Die; ² Bryst, Yver). en Pattebrog, -broder, -dug, -flaske, -glut, -gris, -søster; et P-barn, -dyr.
 en **Pave**. pavelig, et Pavedømme. en P-bulle, -hue, -magt, -stol; et P-valg.
 et **Pavlún** (Ft. -er). — en **Pavse**.
 (en) **Peber**. at pebre, pebret. en Peberbøsse, -kage, -kværn, -mynte (Plante), -mo, -nød, -rod, -svend; et P-korn, -træ.
 en **Pebling** (Ft. -e og -er). Peblingesøen.
 en **Pedant** (Ft. -er). pedantisk, et Pedanteri.
 en **Pedél** (Ft. Pedeller).
 at **pege** (jf. paa-, ud-). at p. Fingre ad en. en Pegefing, -pind.
 at **pejle** (Søord). en Pejling. en Pejlestok, -skive.
 en **Pels** (Ft. -e; jf. Faare-, Ræve-, Skind-). en Pelshandel, -hue, -kaabe, -krave, -støvle, -trøje, -vante; et P-dyr, -foder, -værk.
 (pén. To., se pæn.)
 en **Pen** (Ft. Penne; jf. Fjer-, Gaase-, Skrive-, Staal-, Tegne-). at føre i Pennen. en Pennefejde, -fjer, -helt, -holder, -kniv, -pose, -prøve, -slikker, -tegning, -visker; et P-hus, -skaft, -strøg.
 en **Penge** (Ft. = Et.; Et. kun i Udtr. for en billig Penge, samt i Ss. Aar-, Minde-, Regne-, Skue-, Tære-; ellers Ft., jf. Blod-, Blokke-, Bom-, Brand-, Brev-, Bro-, Brygge-,

Bækken-, Dag-, Drager-, Drikke-, Foster-, Fæste-, Guld-, Haand-, Havne-, Kabe-, Kobber-, Kort-, Kost-, Kvarter-, Last-, Lig-, Lomme-, Lære-, Løse-, Mile-, Naale-, Nøgle-, Offer-, Orlovs-, Papir-, Port-, Post-, Prikke-, Prise-, Proppe-, Præste-, Regne-, Rejse-, Rente-, Skole-, Smaa-, Spare-, Spille-, Stik-, Stole-, Sølv-, Taffel-, Tavle-, Tegne-, Tide-, Uge-, Vager-, Vart-, Vej-, Vente-, Vugge-). mange, rede, hele, fejle, gode, slette, onde, falske P., P. og Penges Værd, at tjene P., komme til P., gjøre i P., lægge P. op. en Pengebod, -bøde, -gave, -handel, -hjælp, -kasse, -kat, -kiste, -mand, -mangel, -nød, -pose, -puger, -pung, -sag, -seddel, -skuffe, -sorg, -sort, -sum, -sæk, -trang, -urt, -vælde, -værdi; et P-brev, -krav, -laan, -marked, -skab, -skrin, -stykke, -tab, -værd, -væsen; P-midler (Ft.); p-gjerrig (-hed), -gridsk (-hed), -kjær, -knap (-hed), -løs (-hed), -stolt (-hed).
 en **Penning** (Ft. -e; foræld. = en Penge).
 en **Pensel** (Ft. Pensler; jf. Haar-, Maler-, Trøske-). at pensle (-ing; jf. ud-). et Penselhaar, -skaft, -strøg; p-haaret.
 et **Pergament**. et Pergaments Bind.
 en **Periál** (= en Rúš).
 en **Periódé** (= ¹Tidsrum, ²Sætning). periódisk.
 en **Perle** (jf. Dug-, Glas-, Knald-, Rav-, Staal-, Vox-). ægte Perler. at perle (Vinen perler i Glasset). en Perlebønne, -farve, -fisker, -høne, -krans, -maling, -musling, -rad, -skrift, -snor, -stikker, -stikning; et P-baand, -fiskeri, -gryn, -smykke, -stikkeri; (en og et) P-mør; p-klar, -malet, -ren, -rund, -stukken.
 at **perse**. en Perse (jf. Olje-, Skruer-, Taare-, Vin-), at lægge i P., en Persning. et Persejærn, -kar.
 en **Perser**. en Perserinde, persisk, Persien.
 en **Persille** (Køkkenurt). en Persillestads.
 en **Persón** (Ft. -er; jf. Hoved-, Mands-, Rangs-, Stands-, Øvrigheds-). en stum P. persónlig (-hed; jf. u-), persónel (Kapellan). en Personvogn.
 en **Pert** (Ft. -er; Søord; = et Trædetov). en Pertline.
 (en) **Pest** (jf. Kvæg-, at forpeste).

Pesten, den sorte P. pestagtig. p-artet, -syg; en P-byld, -gift, -luft, -smitte, -syge; et P-hus.

at **pibe**¹ (péb, peben, -et, -ne; jf. ud-). en Piben, en Piber (en P-dreng; jf. Strand-), et Piberi, pibagtig (-hed). pibsur.

en **Pibe**¹ (jf. Arm-, Ben-, Bøsse-, Hatte-, Hyrde-, Jæger-, Kappe-, Kridt-, Lyse-, Mad-, Marv-, Mave-, Nøgle-, Orgel-, Ovn-, Røg-, Signal-, Skorstens-, Sække-, Tobaks-, Vægter-). en P. Tobak. en Pibe-kradser, -krave, -slange, -spids, -stilk; et P-bræt, -hoved, -ler, -læg, -rør, -tøj. — at **pibe**² (-ede, -et), en Pibning. et Pibejern.

en **Pibe**² (et Olje-, Vinfad; jf. Olje-). Pibestaver (Ft.). at **pibe**³ (-ede, -et; at p. Olje).

at **pible** frem (om Vand af Jorden).

en **Pig** (Ft. Pigge; jf. Jærn-). pigget. en Pighammer, -hvarre (Fisk; jf. Slet- og at hverve?), -kjæp, -stav, -stok, et P-æble (Plante).

en **Pige** (jf. Bade-, Barne-, Blomster-, Bonde-, Elle-, Ene-, Fisker-, Fruer-, Gaase-, Høns-, Jøde-, Kammer-, Kjælder-, Kokke-, Malke-, Opvartnings-, Smaa-, Stue-, Sy-, Tjeneste-, Vasker-). en Pigebrud, -hue, -lil, -løn, -skole; et P-barn, -hjem, -kammer, -lag, -lune, -navn, -sind; P-aar, -dage, -nykker (Ft.).

en **Pighvarre** (el. Pigvar), se en Pig.

et **Pik** (Ft. = Et.). at **pikke** (jf. en Pig; en Sten-, Træpikker).

en **Pil**¹ (Ft. -e; jf. Baand-, Dværg-, Graa-, Græde-, Knæk-, Kurve-, Mose-, Poppel-, Sand-, Silje-, Skjør-, Taare-, Vidje-). en Pilebark, -gaard, -have, -kurv, -kvist, -vaand; et P-hegn, -krat, -træ.

en **Pil**² (Ft. -e; jf. Brand-, Haar-). at **pile** af. pildannet, -formet, -snar; en Pileod, -spids; et P-kogger, -skaft, -skud.

en **Pilegrim** (Ft. Pilegrimme). en Pilegrimsfærd, -gang, -hat, -rejse, -stav.

at **pilke** (Torsk). en Pilke, en Pilkning.

en **Pille**¹ (jf. Bro-, Grund-, Mur-, Stræbe-, Støtte-). en Pillerække, et P-spejl.

en **Pille**² (jf. Stik-). en bitter P. en Pilleæske.

at **pille** (jf. af-, udpille; en Fnug-, Rosiniller). at p. af (= liste af).

en **Pille**³ (ikke en P. Fedt), pil-

len (To.), en Pillen, et Pilleri. en Piflinger; P-arter (Ft.); p-raadden; en Pillemad, et P-værk.

en **Pilt** (Ft. -e; jf. Ganger-).

at **pinpe** (drikke). at sidde og p. (en) **Pimpsten**.

en **Plud** (Ft. -e; jf. Drille-, Drøse-, Gnie-, Klø-, Kniple-, Lim-, Pege-, Plante-, Pølse-, Rør-, Sko-, Stille-, Strikke-, Vinde-, Vissen-). at spille P., at sætte en P. for, staa paa Pinde for, rive, ryge af Pinden, til Pinds Ende. at pinde (p. sammen, p. ud). en Pindso, et P-svin; en Pindehugger, -vogn; et P-brænde, -huggeri, -hus, -spil, -værk.

en **Pine** (jf. Hals-, Hoved-, Katte-, Mave-, Tand-, Øre-). pinagtig (-hed), pinlig (-hed), at pine (pinte, pint; jf. af-, sej-, udpine; forpint), at p. en med, for, til noget; en Piner (se Selv-), en Pinsel (Ft. Pinsler; jf. Selv-). en Pinebænk, et P-sted; p-fuld (-hed), -gal.

en **Pinse**. en Pinsedag, -fest, -lilje, -salme, -tid.

(en) **Pip** (Sygdom hos Høns).

et **Pip** (b. F. Pippet, Ft. = Et.; jf. at pibe). at **pippe**¹ (Fuglen pippet, pip en Gang!).

en **Pipling** (en Sort Æbler).

at **pippe**² (jf. pible). at p. frem af Jorden. et Pipskjæg (foræld.).

at **pirke** (af at pirre). et Pirkeri.

at **pirre** (jf. nervepirrende). pirrelig (-hed), en Pirring (et P.s-middel; jf. Nerve-).

(et) **Pis** (b. F. Pisset; jf. Blod-). at pisse. en Pisseblære, -krog, -trang; p-trængt.

en **Pisk** (Ft. -e; jf. Haar-, Hunde-, Kane-, Kjøre-, Knalde-, Ride-, Tyre-). at have en P. (= en Rús). et Pisk (Ft. = Et.; mest i Ft. at faa P.), at piske (jf. udpiske, forpisket), en Piskning. en Piskeorm, -snært; et P-baand, -knald, -skaft, -skræld, -smæld, -slag.

en **Pistól**. et Pistolhylster, -skud.

en **Pjalt** (Ft. -er; om Personer -e). pjaltet (-hed), et Pjalteri. en Pjaltebod, -kræmmer; et P-torv.

(et) **Pjank** (= Fjas). at pjanke, pjanket.

at **pjaske** (jf. plaske). en Pjasken. pjaskvaad.

- (et) **Pjat** (b. F. Pjattet). at pjatte, pjattet. en Pjattegaas.
 at **pjuske** (jf. pluske; for-).
 (et) **Pladder**. pladderfuld. at pladre (jf. pludre), at p. noget ud.
 en **Plade** (jf. Blik-, Bly-, Bord-, Brusk-, Jærn-, Kobber-, Lyse-, Messing-, Mule-, Ovn-, Panser-, Sink-, Skifer-, Skorstens-, Skyt-, Stød-, Sølv-). i Panser og P., at slaa Plader (jf. en Plattenslager). at plade (Jærn osv.). (et) Pladejærn, -kobber.
 en **Plads** (Ft. -er; jf. Alarm-, Blege-, Bygge-, Danse-, Fri-, Gaards-, Handels-, Holde-, Hvile-, Hæders-, Jomfru-, Kamp-, Lade-, Lege-, Lejr-, Ligge-, Losse-, Malke-, Markeds-, Parade-, Ruge-, Sadel-, Sidde-, Skue-, Slots-, Stabel-, Tilskuer-, Tjener-, Tumle-, Tømmer-, Tørre-, Val-). at tage, gjøre, have, give, faa P. en Pladshjort, -hund, -major.
 en **Plåg** (b. F. Plåggen, Ft. Plågge; jf. Hingst-, Horse-).
 en **Plage** (jf. Lande-). en Pine og en P. at plage, en Plager (jf. Bonde-, Dyr-, Selv-), en Plagen, en -plagelse (se Selv-), et Plageri (jf. Dyr-). en Plageaand.
 en **Plakát**. p-fuld.
 en **Plán**¹ (Ft. -er; jf. Arbejds-, Bygge-, Drifts-, Fart-, Krigs-, Leve-, Livs-, Salgs-, Skole-, Skov-, Slag-). at lægge Planer. planmæssig (-hed). en Planlægning; p-løs (-hed).
 en og et **Plán**² (Ft. er; jf. Grund-, Skraa-). plán (en p. Overflade), at planére (-ing).
 en **Planét** (Vandrestjærne). lige i Planéten. en P-bane; et P-aar.
 en **Planke** (jf. Dæks-, Ege-, Fyrre-, Kjel-, Skibs-, Stik-). plankebygget, et P-hoved, -værk.
 en **Plante** (jf. Bjærg-, Drivhus-, Enbo-, Femtals-, Firtals-, Foder-, Gift-, Han-, Have-, Hun-, Kaal-, Kim-, Klatre-, Korn-, Krap-, Læge-, Løg-, Løv-, Majs-, Mose-, Potte-, Pryd-, Rod-, Siv-, Skjærm-, Slynge-, Snylte-, Spore-, Sten-, Strand-, Sump-, Tang-, Tobaks-, Tretals-, Tvebo-, Vand-). en Plantearst, -del, -farve, -form, -føde, -jord, -klasse, -lim, -lære, -saft, -samling, -skole, -slægt, -stængel, -syre, -verden, -væxt; et P-bælte, -dyr, -liv, -navn, -rige (i best. F.), -vox; p-ædende.
 at **plante** (jf. be-, for-, ind-, om-, ud-). en Planter, en Plantning (jf. Be-, For-, Ind-, Om-, Skov-, Træ-, Ud-). en Plantemester, -pind, -stad; et P-hul, -sted.
 at **plapre**. en Plapren.
 et **Plask** (Ft. = Et.). at plaske. en Plaskregn.
 et **Plaster** (Ft. -e; jf. Beg-, Bind-, Hæfte-, Træk-). at plastre. en Plastersmører.
plat (To. og Bio., Ft. platte). plat umuligt, p. ud. at slaa Plat eller Krone; en Plathed. platfodet (-hed), -gattet, -tysk; en P-fil, -fisk; et P-læder.
 en **Plattenslager** (tysk; jf. en Plade).
 at **pleje**¹ (have til Vane). at p. van.
 at **pleje**² (bære Omsorg for, rogte; jf. for-). at p. syge, sin Magelighed, Retten, Omgang med en. en -plejning (se For-). en Plejer (-ske; jf. Syge-). en Plejebroder, -datter, -fader, -forening, -moder, -skole (= Asyl), -stiftelse, -søn, -søster; et P-barn; P-forældre (Ft.).
 en **Pleje** (jf. Börne-, Rets-, Sundheds-, Syge-). at være, have, sætte i P., Rettens P.
 en **Plejl** el. **Plejel** (Ft. Plejler). en Plejelhilde; et Plejlstøj.
 en **Plet** (Ft. Pletter; jf. Brand-, Fedte-, Flyde-, Græs-, Jord-, Lever-, Olje-, Rust-, Skam-, Skjönheds-, Skov-, Sol-, Taage-, Øje-). at være paa Pletten. plettet (jf. brand-, rust-, rød-, u-), at plette, pletvis (Bio.). pletfri (-hed); en P-sæbe; et P-ler, -skud.
 en **Pligt**¹ (Ft. -er; jf. Borger-, Embeds-, Hjemmels-, Kalds-, Lens-, Tiende-, U-, Venne-, Vidne-, Værne-). at -pligte (se for-, til-), pligtig (jf. hov-, skatte-, skole-, tiende-, told-, værne-). en Pligtfølelse, -lære, -ydelse; et P-arbejde, -menneske; p-skyldig, -stridig (-hed), -stærk, -tro.
 en **Pligt**² (Soord). en Pligthugger; et P-anker.
 at **plire** (med Øjnene). plirøjet.
 en **Plov** (Ft. -e; jf. Bag-, Damp-, For-, Hjul-, Jærn-, Sne-, Sving-). at kjøre P., nu gaar hans P. en Plovaas, -axel, -dreng, -dræt, -fjæl, -fure, -gang, -handel, -hest, -hövl, -kjæp, -kjøring, -mand, -skat, -stjært, -stud, -sule, -tist; et P-greb, -jærn, -skær, -tøj.
 (en) **Pludder**¹ = et Pludderdynd. at

pludre¹ (Tørv), en Pludring. en Pluddertørv.

(en) **Pludder²** (= Snak). at pludre², en Pludren.

Pludderboxer (Ft.).

pluds- (i Ss.) = pludset. pludsfed, -kindet, -kjævet.

pludselig (To. og Bio.).

et **Pluk** (b. F. Plukket, Ft. = Et.; jf. Smaa-), at plukke (jf. af-, op-), en Plukning (jf. Af-, Op-). (en) Plukfisk (ogsaa Plukke-), -uld; en Plukkemad.

plump, **plumpt**, **plumpe**. en Plumphed.

et **Plump** (Ft. = Et.). at plumpe (p. i Vandet, p. ud med noget).

at **plumre** (jf. før-). **plumret**.

at **pluske** (jf. pjuske). Hønen plusker sig.

(et) **Plyds**. Plydses Betræk.

at **plyndre** (jf. ud-). en Plyndren, en Plyndring (jf. Ud-).

en **Pløg** (Ft. Pløgge; jf. Sko-). at pløge, en Pløgning. en Pløgsyl; et P-hul.

at **pløje** (af en Plov; jf. gennem-, ned-, om-, op-, sammen-, tvær-, vaar-, vinterpløje; ny-, upløjet). en Pløjning (jf. Efter-, For-, Gennem-, Ned-, Om-, Op-, Sammen-, Tvær-, Vaar-, Vinter-). en Pløjemark, -strimmel, -tid; et P-land.

en **Pløre** (= en Sole).

en **Pode**, at pode (jf. ind-), en Podning (jf. Ind-, Rod-). en Podekløft, -kniv, -kvist, -mester, -stamme; et P-træ, -vox.

en **Poesí** (Ft. -er). en Poét, poétisk (jf. u-).

en **Pøg** (langt å; Ft. -e; jf. Skole-). en Pøgeskole (ogsaa Pøge-).

en **Pokál** (Ft. -er; jf. Sølv-).

Pokker (= Fanden). for P.! fy for P.! at gaa P. i Vold, en Pokkers Karl.

en **Pól** (Ft. -er; jf. Nord-, Sydpolen). en Polhøjde.

Polen, en Polak (Ft. Polakker), pólsk. at polére. en Poléring, en Politúr. polisk (jf. svine-).

(et) **Politi** (b. F. Politiet). en P-be-tjent, -mand, -mester, -ret, -sag; et P-kammer, -skilt.

(en) **Politik** (b. F. Politikken). po-litisk, en Politiker.

en **Polýp**. — en Pomáde. — en Po-meràns.

Pommern. pommersk (p.e Bjælker).

(en) **Pomp**. Pragt og P. pompós.

(en **Pompe**, at pompe, se Pumpe.) en **Poppel** (Ft. Popler; jf. Sølv-). en Poppelpil, et P-træ.

(et) **Porcellæn**. en P.s Vase, Kop. en P.s-fabrik, -handel, -jord, -maler; et P.s-ler.

(en) **Pors** (Plante; jf. Mose-).

en **Pórt** (Ft. -e; jf. Bag-, Ballast-, Fald-, Gitter-, Kanon-, Lade-, Lense-, Mave-, Nørre-, Slots-, Sluse-, Stads-, Styk-, Udfalds-, Vester-, Vogn-, Ære-). at jage paa Porten. en Portaare, -axel, -fløj, -hund, -klokke, -laage, -luge, -nøgle, -skanse, -stabel, -stolpe; et P-kammer, -rum, -taarn; P-penge (Ft.).

en **Pórtner** (af Port). et Portnerhus.

en **Pose** (jf. Brød-, Fod-, Foder-, Gnav-, Hjærte-, Kaffe-, Kjæve-, Krydder-, Kugle-, Løgne-, Mad-, Mel-, Mule-, Penge-, Penne-, Sadel-, Skind-, Skvalder-, Strikke-, Sy-, Tigger-). en Lærreds P., en P. Penge, at tale rent ud af Posen. at pose (ud). en Posegris, -kiger. en **Post¹** (Ft. -er; jf. Dør-, Vand-, Vindues-). at poste (Vand). et Postetræ.

en **Post²** (Ft. -er; a.jf. For-, Hæders-, Lytte-, Tillids-, Vagt-, Vedet-, Æres-; b.en P. i et Regnskab, jf. Anke, Indtægts-, Udgifts-). at staa paa P., være paa sin P.

en **Post³** (Ft. -er; jf. Age-, Brev-, Dags-, Due-, Fod-, Jobs-, Pakke-). at gaa, sende med Posten. en Postanvisning, -befordring, -dag, -fører, -gaard, -gang, -hest, -kasse, -mester, -skriver, -smakke, -sæk, -taske, -vej, -vogn; et P-bud, -for-skud, -gods, -hold, -horn, -hus, -kontor, -mærke, -papir, -segl, -skib, -skilt, -stempel, -væsen; P-penge (Ft.); p-fri (-hed).

en **Postej** (Ft. -er). en Postejbager.

en **Postil** (Ft. Postiller; jf. Jærtegus-).

en **Pot** (Ft. Potter; et Maal). en P. Mælk. pottevis (Bio.). et Potte-maal.

(en) **Potaske** (= Ludsalt).

en **Pote** (jf. Bag-, For-, Hunde-, Katte-).

en **Potte** (et Kar; jf. en Pot; Aske-, Slikkepøt; Fløde-, Jyde-, Kammer-, Klister-, Klynke-, Knurre-, Ler-, Lim-, Lykke-, Mad-, Nat-, Rumle-, Snurre-, Te-, Urte-, Øllebrøds-). at være baade P. og Pande hos en. en P-kiger, -mager, -øst,

- plante, -ske, -skive; et P-laag, -skaar.
- en **Praas** (Ft. -e; jf. Lyse-, Tælle-).
- (en) **Pragt** (jf. prange², prægtig; Blomster-, Farve-, Fjeder-). en Pragtblomst, -bygning, -lyst, -sal, -syge, -udgave; et P-stykke, -værk; p-fuld (-hed), -syg.
- at **praje** (Soord). en Prajen.
- at **prakke** (én noget paa). en Praker (p-agtig, -stolt).
- (en) **Præl**. at prale (af noget), pralende (jf. stor-), en Praler (jf. Stor-), et Praleri. en Pralbønne, -hals, -hans.
- en **Pram** (Ft. Pramme; jf. Færge-, Last-, Losse-, Mudder-, Sand-, Styk-). at pramme. en Pram-bro, -fart, -mand, -stikker.
- (en) **Prang** (jf. For-, Land-). at prange¹, en Pranger (jf. Heste-, Stude-).
- at **prange**² (= bramme; jf. Pragt, prunke).
- at **prange**³ (Soord). at p. Sejl.
- et **Prát**. at prate, en Praten.
- (en) **Prén** (Ft. -e; jf. Ben-, Mærle-, Staal-).
- (en) **Prent**. paa P. at prente (jf. ind-), en Prentning.
- at **presse** (jf. perse; af-, sammen-, ud-). (en) Pres (at lægge P. paa), en Presse (at ligge, lægge i P., Bogen er under Pressen; jf. Bogtrykker-, Hurtig-, Dags-, Papir-, Serviet-, Skru-, en Presser (jf. Brev-), en Presning (jf. Af-, Sammen-, Ud-). en Pressebom, -frihed, -sag, -sylte, -tvang; et P-jærn.
- en **Prik**¹ (Ft. Prikker). paa en P., til Punkt og Prikke. at prikke (jf. af-, ind-), prikket (jf. rød-, smaa-), prikken (-hed).
- en **Prik**² (Soord; Ft. Prikker). Prikkepenge (Ft.).
- at **prime**. jeg tror, du primer.
- en **Primstav**, en Primstok.
- en **Prins** (Ft. -er; jf. Arve-, Kejser-, Kron-). prinselig, en Prinsesse (jf. Arve-, Kron-).
- en **Pris** (Ft. -er; kun for Bet.² og ⁴).
¹(= Bytte): at give til P. = at prisgive; et Prisdömt. ²(= Belønning): at sætte P. paa, udsætte en P. for, bære Prisen; en Prisdommer, -opgave, et P-skrift, -spørgsmaal. ³(= Rós; jf. Æren-): Lov og P. at prise (jf. lov-), at p. sin Lykke; priselig, prisværdig.
⁴(= Pengeværd; til billig P.; jf.
- Dags-, Fabrik-, Indkjøbs-, Korn-, Markeds-, Middel-, Salgs-, Smør-, Spot-, Torve-, Vare-): en Prisbestemmelse, -liste, -stigning, -tavle; p-billig (-hed). ⁵en Pris = en P. Tobak.
- en **Prise** (= et prisdömt Skib; egl. s. O. s. forr.). at prisdömm; en Priseret; P-penge (Ft.).
- privát**. en P-mand; et P-hus.
- et **Privilegium** (Ft. Privilégier). at privilegere.
- at **probère** (= prøve). en Probérsten.
- en **Procès** (Ft. Processer). at procéder.
- en **Professor** (Ft. Professórer). en Professúr = et Professórat, en Professörinde.
- en **Profét**. profétisk, en Profeti.
- en og et **Profil**.
- (en) **Profit** (b. F. Profitten).
- en **Profös** (Ft. Profosser).
- en **Program** (Ft. Programmer).
- en **Prokurátor** (Ft. Prokuratörer; = en Sagfører).
- en **Prop** (Ft. Propper og Proppe; jf. Blod-, Flaske-, Kanon-, Klyds-, Kork-, Skyt-, Træ-). en Proptrækker; en Proppeskarer; P-penge (Ft.).
- at **proppe** (af en Prop; jf. af-, til-). at p. noget i en Sæk, at p. sig med Mad, proppet med Lærdom. en Propning. propfuld.
- (en) **Prosa**. prosaisk, en Prosaist.
- en **Protést** (Ft. -er). at protestére, en Protestant, protestántisk.
- en **Protoköl** (Ft. Protokoller). at føre til Protokols = at protokollére.
- (en) **Proviánt** (= Levnedsmidler). at proviantére (-ing).
- en **Provins** (Ft. -er). en P-by, -rose.
- en **Provst** (Ft. -er; jf. Dom-, Kloster-, Stifts-). en Provstinde, et Provsti, en Provsteret; et P-brev.
- prüd** (digt. To.; jf. hug-).
- en **Prunk** (u. Ft.). at prunke. prunkløs (-hed).
- at **pruste**. Hesten pruster. en Prusten.
- at **prutle** (jf. af-). at p. med en (om Prisen). en Prutten, prutten (-hed; at være p. paa noget).
- en **Pryd** (u. Ft.; af prud). at pryde, prydelig, en Prydelse. en Prydplante.
- en **Prygl** (Ft. -e; = Knippel). en stor P. Prygl (Ft.; = Bank, Stryg, Hug; at faa P.; jf. Stokke-), at prygle (jf. af-, gjennem-).
- et **Præg** (Ft. = Et; jf. Af-, Arts-, Grund-, Kunst-, Sær-). at bære P.

af. at præge (jf. af-, ud-), en Præging. et Prægstempel, p-løs (-hed).
prægtig (af Pragt).

at **præke** el. **prædike**. en Præken (Ft. -er; jf. Bjærg-, Faste-, Fro-, Gardin-, Høst-, Lig-, Sparlagens-, Straffe-) el. Prædiken, en Prædikant, (et) Præk. en Prækehest, -stol, -tone.

en **Prælat** (en høj gejstlig).

en **Præmie**. at faa, tage P.

en **Præsident** (Formand, Forstander). at præsidere.

en **Præst** (Ft. -er; jf. Felt-, Fængsels-, Hjelpe-, Hof-, Jøde-, Kællinge-, Landsby-, Mode-, Offer-, Skibs-, Slots-, Sogne-, Ypperste-). præstelig, en Præstinde, et Præstedømme, et Præsteskab, en Præstedatter, -deje, -dragt, -ed, -enke, -gaard, -hader, -kjole, -kone, -krave, -mand, -ost, -stand, -sæk, -søn, -tiende, -vælde, -værdighed; et P-embede, -gjæld (norsk), -had, -hus, -kald, -mode, -offer, -valg; P-folk, -penge (Ft.); p-lærd; at p-vie (-else).

en **Prøve** (jf. Aars-, Adgangs-, Afgangs-, Digel-, Embeds-, Guld-, Ild-, Jærn-, Kraft-, Mod-, Penne-, Sang-, Spille-, Sprog-, Styrke-, Vand-, Vare-, Vin-, Vægt-). paa P., at sætte paa P., gjøre P. paa, staa sin P. at prøve (p. paa), en Prøver (jf. Luft-), en Prøvelse (jf. Selv-). en Prøvebog, -digel, -flade, -klud, -samling, -skrift, -skydning, -sten, -tid; et P-aar, -ark, -bind, -blad, -kort, -maal, -middel, -skrift, -skud, -stykke, -solv, -tryk, -valg.

(en **Psalm**, se en Salme.)

en **Puddel** (Ft. Pudler) = en Puddelhund.

(et) **Pudder** (b. F. -et). at pudre (jf. over-). en Pudderdaase, -kjole, -kost, -kvast; et P-sukker.

en **Pude** (jf. Arm-, Hoved-, Kniple-, Lænde-, Naale-, Nakke-, Sadel-, Sele-, Skraa-, Sofa-, Sove-, Stav-, Stød-, Svær-, Sy-, Sæde-, Trække-). en Pudefyld, et P-vaar.

et **Puds** (Ft. = Et.; jf. Krigs-). at spille, en et P. = at pudse¹ (en). puds sig (-hed), pudserlig (-hed).

en **Puds** (u. Ft.; jf. Kalk-). i sin fulde P. (= Pynt). at pudse² (jf. af-, op-), at p. et Lys, p. Støvler; en Pudser (jf. Lampe-, Lyse-, Sko-, Støve-), en Pudsning (jf. Af-, Op-). en Pudseklud, (et) P-vox.

at **pudse**³, at p. en Hund paa en, puds ham!

et **Puf** (b. F. Puffet, Ft. = Et.). at give en et P., at tage paa P. at pufte (jf. for-), at p. til en, en Puffert (¹ Skydevaaben, jf. Lomme-; ² Stødholt paa Jærnbanevogne).

en **Puf** (Ft. Puffer; = Kistebænk).

at **puge**. p. Penge sammen. en

Puger (jf. Korn-, Penge-).

en **Pageskole** = en Pogeskole.

(et) **Puk** (et Kortspil). et Pukbræt.

at **pukke**. at p. paa sin Ret, Magt osv. en Pukken.

en **Pukkel** (Ft. Pukler; jf. Bugle, Bukkel). puklet, en Pukkeloxe; p-rygget.

en **Puld** (Ft. -e; jf. Hatte-, Hue-). puldet (jf. høj-, lav-, rund-, spids-).

en **Pulle** (Grund i Havet).

en **Puls**¹ (Ft. -e). at føle ens P. en Pulsaare, -vante, -varmer; et P-slag.

en **Puls**² (Ft. -e) = en Pulsstage. at pulse. et Pulsvaad.

en **Pult** (Ft. -e; jf. Læse-, Skrive-).

et **Pulteri** (jf. bulter). et Pulterkammer.

et **Pulver** (Ft. -e; jf. Brus-, Bræk-, Børne-, Orme-, Tand-). en Pulverhex, -æske.

en **Pumpe** (jf. Hov-, Luft-, Skibs-, Skrue-, Sky-, Suge-, Tryk-). at pumpe, en Pumpning, en Pumpekrave, -rende, -sko, -slange, -sod, -stang, -stok, -tud; et P-drag, -hjerter, -knæ, -rør, -slag, -stempel, -træ, -vand, -værk.

et **Pund** (Ft. = Et.; jf. Bismar-, Fjerdings-, Lis-, Skaal-, Skip-). et P. Kjød, at aagre med sit P. -pundig (se atten-, sex-, tolv-, tre-). en Pundtærsker (af at tærske til Punds; et P. Korn = 4 Tønder); pundevis (Bio.), i Pundevis, en P-vægt; et Pundslød.

en **Pung** (Ft. -e; jf. Haar-, Hagl-, Penge-, Skind-, Sø-, Tobaks-). at punge ud (med). en Punghare, -rotte; et P-ben, -dyr.

et **Punkt** (Ft. -er; forhen ogsaa en P.; jf. Brænd-, Ende-, Fryse-, Holde-, Hoved-, Hville-, Isse-, Knude-, Koge-, Lys-, Middel-, Midt-, Sigte-, Skærings-, Stand-, Straale-, Strids-, Støtte-, Syns-, Tids-, Top-, Tyngde-, Udgangs-, Vende-). til P. og Prikke, P. for P. punktvis (Bio.), punktlig (-hed).

et **Panktum** (Ft. -er; ¹Læsetegn; ²Sætning).

en **Puppe** (jf. at forpuppe). en P-tilstand; et P-hylster, -spind.

pür. purt Guld, den pure Misundelse. en **Park** (Ft. -e; = en Pog).

et **Parlog** = en **Purre**¹.

(et) **Purpur.** p-klædt, -farvet, -rød; en P-snække (et Skaldyr).

at **purre** (jf. pirre; for-). at p. en op, ud, at p. ved en, at p. op i Ilden, p. sig i Haaret. purret, en **Purre**² (jf. Bøge-, Ege-). en Purlhøne; et P-haar, -hoved.

et **Pus** (b. F. Pusset, Ft. = Et.). det lille P. at pusle, en Puslen, et Pusleri, en Pusling; Pusse-lanker (Ft.).

en **Pus** (b. F. Pussen; = Mis o: en Kat).

et **Pust**¹ (Ft. = Et.; foræld. Bet. Næveslag; jf. Kind-). nu er det P. overstaact.

et **Pust**² (Ft. = Et.; jf. Aande-, Vind-). at puste (jf. oppuste, forpustet), en Puster (¹Redskab, jf. Ild-; ²Person, jf. Glas-). et Pusterum, -rør.

at **putte** (jf. for-). at p. noget i Lommen, Munden.

en **Putte** (= en Höne).

en **Pynt**¹ (Ft. -er; jf. Bjærg-, Land-, Nord-, Skov-, Syd-).

(en) **Pynt**² (jf. Brude-, Dame-, Haar-, Hatte-, Hoved-, Mode-). at pynte

(jf. op-, ud-), pyntelig (-hed), en Pyntning (jf. Op-, Ud-). en Pyntekaal, -kone, -syge; p-syg.

pyt! (Udraabsord). jo pyt!

en **Pyt** (Ft. Pytter; jf. Blod-, Vand-).

en **Pytting** (Søord). en P-bolt, et P-vant.

en **Pægl** (udt. Pæl; Ft. -e). en halv P. pæglevs (Bio-). et Pægleglas, -maal.

en **Pæl** (Ft. -e; jf. Bo-, Bro-, Grænse-, Lygte-, Mile-, Skam-, Skanse-, Storm-, Telt-, Tøjre-). at drikke til Pæls. at pæle (jf. af-, ind-). en Pælebro, -buk, -bukker, -bygning, -grund, -musling, -orm, -rod, -sætning; et P-hoved, -værk.

pæn. pænt, pæne. en Pænhed.

en **Pære** (jf. Figen-, Graa-, Heste-, Marv-, Sommer-). en P-form, -møs, -most, -skude, -vælling; et P-træ; p-formet.

pære-: pæredansk, -fuld.

en **Pøbel** (b. F. -en; u. Ft.). pøbel-ægtig (-hed). en Pøbelhob.

en **Pøl** (Ft. -e; jf. Blod-, Mudder-, Mødning-, Svovl-, Vand-).

en **Pølse** (jf. Blod-, Gryn-, Kjød-, Lever-, Lunge-, Mave-, Medister-, Rulle-, Spege-, Sø-). en Pølse-ende, -mad, -pind, -snak; et P-gilde, -skind; p-dannet.

at **pønse** (jf. ud-). en Pønsen, at pønske (jf. ud-).

en **Pøs** (Ft. -e; jf. Slag-, Vand-). at pøse.

R

raa, **raat** (Ft. og b. F. raa). en r.

Æggeblomme, Tale, raat Kjød, Vejr, raa Huder, Mennesker. en Raahed. en Raahugger, -mælk; et R-jærn, -stof, -sukker, -æmne.

en **Raa**¹ (b. F. Raaen, Ft. Ræer og Raaer; jf. Bram-, Fokke-, Kryds-, Mærs-, Sejl-, Skibs-, Stor-). at mande Raa. en Raanok, -sejler; et R-baand, -lig, -sejl.

en **Raa**² (Ft. -er) = et Raadyr. en R-buk, -kalv, et R-lam, -vildt.

et **Raab** (Ft. = Et.; jf. An-, Bifalds-, Brand-, Felt-, Fryde-, Glædes-, Hurra-, Jubel-, Kamp-, Klage-, Krigs-, Nød-, Op-, Til-, Ud-, Ve-, Vægter-). at raabe (raabte, raabt; jf. an-, be-, op-, til-, udraabe; himmelraabende), en Raaben (og

Skrigen), en Raaber (¹jf. Op-, Ud-; ²= et Raaberør).

(et) **Raad** (korttonet; b. F. Raaddet). raadden (-nt, -ne; jf. blom-, pil-), en Raaddenhed, en Raadenskab, at raadne (jf. for-), en raadnelse (se For-).

et **Raad**¹ (Ft. = Et.; jf. Be-, For-, Hus-, Kvinde-, Løn-, Sam-, U-, Venne-). at give en et godt R., gode R., hjælpe med R. og Daad, at holde R. (om), lægge R. op, være, tage paa R. (med), spørge til Raads, at have Raad til, have godt R., holde til Raade med noget. en Raadførsel, -giver, -slagning, -spørgsel, et R-slag, -stævne; rgivende, -løs (-hed), -snar (-hed), -snild (-hed), -vild (-hed); at r-føre

(sig), -slaa, -spørge; en Raadsmand.
 et **Raad**² (Ft. = Et.; jf. Amts-, By-, Folke-, Kirke-, Krigs-, Menigheds-, Rigs-, Samfunds-, Skole-, Sogne-, Stats-). en Raadmand, -stue; et R-hus; en Raadsherre.
 en -**raad** (Ft. -er; se Forst-, Hof-, Justits-, Kammer-, Krigs-, Land-, Regerings-, Rigs-, Stats-).
 at **raade** (raadte, -raadt og -ede, -et; jf. af-, be-, for-, fra-, tilraade; al-raadende). at r. en noget, r. til el. fra noget, r. for, over noget, r. sig selv, r. med, r. Bod paa, r. Runer, Drømme, Gaader. et -raade (se Om-), raadelig (jf. u-), raadig (-hed; jf. egen-, ene-, selv-, snar-, tvivl-), at have til sin Raadighed. et Raaderum.
 en **Raage** (Fugl af Ravnslægten).
 et **Raamærke** (af foræld. en Raa³ = Skjel, Grænse).
 en **Rabåt** (Ft. Rabatter; ¹kun i Et., Afslag i Pris; ²Omslag paa Klæder; ³Randbed i Haver).
 at **rable**. det rabler for ham.
 en **Rad** (b. F. Råden, Ft. -er; jf. Ben-, Bunte-, Perle-, Ryg-, Søjle-). i R., paa R., naar Raden kommer til ham. -radet (se sex-, to-), radvis (Bio.). en Radbyg-, -lægning, -saaning; at radbrække (-ning).
 et **Radeløv** (en Bregneart).
 at **radére**. en Radéring. en Radérnaal.
 en **Radesyge** (Spedalskhed).
 at **radle** (med Tærninger). en Raflen.
 en **Raft** (Ft. -er; jf. Gran-, Humle-, Tag-). at rafte.
råg, ¹lige, = ragret; ²strid; rag-uldet (foræld. i begge Bet.).
 at **rage**¹ (af rag). r. op, frem (jf. fremragende).
 at **rage**² (^a= rode, i Jorden, Ilden osv.; ^bafrage, f. Ex. Haar, Skjæg; jf. glat-, kronraget). at r. sig. en Rage (jf. Ild-, Ovn-), en Rager (jf. Kul-), en Ragnig, et Rageri. en Ragekniv.
 at **rage**³. hvad rager det mig? at r. i Drift (om Skibe), r. i Klammeri, r. om Bord i et andet Skib, r. uklar (med).
 at **ragle** (= vakle; foræld; jf. rave).
 (et) **Rajgræs**.
 en **Rakét** (Ft. Raketter). en Raketstok.
 en **Rakke** (¹foræld. Bet. Hund; ²jf. Sejl-).

at **rakke** (jf. af-, ned-, til-).
 en **Rakker** (jf. Hunde-). en Rakkerknægt, -kule, -sluffe; et R-pak.
 en **Rakle** (jf. Han-, Hassel-, Hun-, Nødde-). et Rakleskæl, -træ.
 at **ralle**. en Rallen, en Ralle (jf. Gaase-).
ram, ramt, ramme (= ¹stærk, ²besk.) for ramme Alvor, de r. Runer, en r. Lugt, Smag. ramjysk, -norsk.
 (et) **Ram** (jf. Be-). at faa R. til en, at gaa R. forbi. at ramme¹ (-te, -t; = træffe; jf. beramme, -ede, -et), at r. det rette.
 at **ramle** (ned, omkuld; = styrte).
 at **ramme**² (-ede, -et; jf. ned-). at r. Pøle ned. en Rambuk.
 en **Ramme** (jf. Blind-, Brodér-, Klæde-, Kugle-, Skilderi-, Spejl-, Sy-, Vin-dues-). et Ramstykke.
 at **ramse** el. **remse** (jf. op-). en Ramse el. Remse (jf. Barne-).
 et **Rán** (Ft. = Et.; jf. Bo-, Kirke-, Kvinde-, Mark-, Sti-). ved Rov og R. at rane (jf. til-). en Ransmand.
 en **Rand** (Ft. -e; jf. Dej-, Fjæld-, Guld-, Himmel-, Kyst-, Skjold-, Skov-, Sky-, Sol-, Støbe-, Syns-, Yder-). paa Afgrundens R. randet (To.; jf. ud-). en Randglose, -saal-, -sko-, -skygge, -støvle, -syning, -tegning; et R-hjærg, -stykke; r-haaret.
 en **Rang** (u. Ft.; jf. Embeds-, For-). en Rangforordning, -følge, -klasse, -skat, -strid, -syge, -titel; et R-skib; r-syg; en Rangsperson.
 en **Rangle**. at rangle (med Bjælder), ranglet (To. = opløben, af at rangle = vakle, slingre), et Rangleri. en Ranglebjælde.
rank. et rankt Træ, Menneske, Skib. en Rankhed.
 en **Ranke** (jf. Brombær-, Humle-, Skov-, Vedbend-, Vin-). at ranke (sig), en ranket Stængel.
 at **ransage** (af foræld. et Ran = Hus; jf. en Rønne, og at sage, besl. m. Sag, at søge; jf. nødsage; uransåelig). en Ransagning.
 en **Ransel** (Ft. Ransler; = en Vadsæk).
rap, rapt, rappe (jf. fød-). at rappe sig, en Raphed. rapfodet (-hed), -hændet (-hed).
 et **Rap** (b. F. Rappet, Ft. = Et.). et R. af en Stok, med en Pisk.
 (et) **Rapgræs**.
 (en) **Raps** (Plante). en Rapsmark, -olje; et R-frø, -sejl.

at **rapse** (jf. Ripsraps, sammenrapset).
 et Rapseri. et Raps gods.
rår, rårt, rare (egl. sjælden, alm. =
 god). en r. Mand, rare Sager, det
 var rart. en Raritet.
 at **rase** (jf. ud-). Stormen, Krigen,
 Pesten, den syge raser, rasende.
 en Rasen, et Raseri. en Rasetid.
rask (jf. at overraske). en r. Fart,
 et r. Svar, frisk og r., at være r.
 paa det. en Raskhed.
 at **raske** sig (om Dej. en Raskning.
 at **rasle** (jf. risle). en Raslen.
 (et) **Rasmagergarn** (af foræld. Rask,
 et let uldent Stof).
 en **Rasp** (Ft. -er). at raspe, en
 Raspning. et Rasphus.
 en **Rast** (u. Ft.; jf. Rist!). at holde
 R. = at raste. en Rastdag; r-
 løs (-hed).
 et **Rat** (b. F. Rattet; Søord). en Rat-
 knage, -stamme, -stol; et R-hjul.
rav-: ravgal (rav-ruskende-gal), -jysk,
 -norsk.
 (et) **Rav** (jf. Hval-). en Ravfernis,
 -fisker, -handel, -kyst, -perle; et
 R-arbejde, -hjerter, -smykke, -stykke.
Rav: (at staa paa R., foræld. =) at
rave (jf. ragle). en Raven.
 en **Ravn** (Ft. -e; jf. Nat-, Natte-,
 Val-). en Ravnefjer, -føde, -klo,
 -krog, -moder, -rede, -unge; et
 R-mørke, -skrig; r-sort (ogsaa
 ravn-).
 (**Ravn**, alm. Udtale af Rogn, se
 dette Ord).
 (et og en) **Ravndug** (Hampelærred).
 et **Réb** (Ft. = Et.; jf. Bag-, Bast-,
 Dreje-, Falde-, Halm-, Hampe-,
 Klokke-, Lang-, Skagle-, Talje-,
 Vinde-). at tage R. i Sejlene (egl.
 Fejl for Rev). at rebe (¹Jord,
 jf. afrebe; ²Sejl, egl. at reve; jf.
 klos-, trerebet), en Rebning. en
 Rebende, -slager, -stige; en Re-
 berbane; en Rebsjord (foræld.).
 en **Réd** (sjæld. Ft. -er; jf. Skibs-).
 en aaben R.
rédi (To., kun i Ik.), rédt (modsat
 uredt). det er ikke saa ganske r.
 rede (ubøj. T.; jf. Bio. allerede),
 at gjøre sig r., være r., være, have
 paa rede Haand, r. Penge; rede-
 lig (-hed; jf. u-); redebøn
 (-bonne), en Redebønhed; redvil-
 lig (-hed; foræld., = beredvillig);
 et Rede (jf. Bag-, For-, Frem-,
 Meje-, Skib-) = et Redskab (jf.
 Fiske-, Høre-, Jagt-, Mark-, Sanse-,
 Se-, Skrive-, Stemme-, Tale-); (en)

Rede¹ (jf. For-, U-, Vilde-), at
 være, holde til R., have, faa R.
 paa, finde R. i, gjøre R. for; en
 Redegjørelse; at rede (rédi, rédt;
 rédt; jf. be-, op-, til-, udrede;
 uredt Haar), at r. sit Haar, r.
 Seng, r. Garn, r. et Skib, r. for
 sig, r. sig ud af noget; en Ré-
 ning (Haarets R.; jf. Op-, Til-,
 Ud-); en -redelse (se Be-, Ud-);
 en Reder (jf. Skibs-), et Rederi;
 en Redsel (Ft. Redsler; ¹= Af-
 gift, jf. Smaa-; ²= Redskab: Fi-
 skeres staaende R.). en Rede-
 deje, -kam.
 at **redde**. en Redning (en R.s-baad,
 -boje, -mand; et R-middel, -væsen;
 r-løs [-hed]).
 en **Rede**² (jf. Fugle- Gaase-, Humle-,
 Hvepse-, Hoge-, Hønse-, Muse-,
 Orme-, Ravne-, Rotte-, Røver-,
 Skade-, Snoge-, Spurve-, Storke-,
 Svale-, Ugle-, Øgle-, Ørne-). en
 Redebygning, -svamp.
 en **Regel** (b. F. -en, Ft. Regler; jf.
 Forholds-, Grund-, Hoved-, Leve-,
 Ordens-, Sprog-). regelmæssig
 (-hed; jf. u-). r-bunden, -løs, -ret.
 at **regére**. en Régéring (en R.s-
 form, -kunst, -maade, -raad, -sag,
 -tid), -regérlig (-hed; se u-); en
 Régènt, et Regentskab; et Regi-
 mèn (Soldater), et Régimèn-
 te (= Herredømme; jf. Skjorte-); en
 Rektor.
 et **Register** (Ft. Register; jf. Slægt-).
 et langt R. at registrére (-ing).
 (en) **Regu** (jf. Aske-, Guld-, Ild-, Kugle-,
 Lande-, Maj-, Natte-, Plask-, Skyl-,
 Sommer-, Sten-, Støv-, Svovl-,
 Torden-). at regne¹ (det regner;
 jf. gennem-, over-, skyl-, øs-). en
 Regnbue (en R-hinde), -byge, -dag,
 -draabe, -dryp, -hætte, -kappe,
 -maaler, -mængde, -orm, -skjærm,
 -sky, -spove (Fugl), -tid, -tø, -vind;
 et R-skyl, -vand, -vejr; r-fri, -fuld,
 -løs.
 at **regne**² (jf. af-, be-, for-, gennem-,
 hen-, med-, op-, over-, paa-, til-,
 udregne; nøjeregnende). at r. paa,
 r. en til gode. regnelig (jf. be-
 til-), en Regning (at gjøre R.
 paa, tage, skrive, sætte paa R.,
 finde sin R. ved; en R.s-art, -fejl,
 et R-krav; jf. Aars-, Af-, Be-,
 Bogstav-, Brøk-, Fejl-, Gennem-,
 Hoved-, Mellem-, Mis-, Mod-, Op-,
 Over-, Skrædder-, Tids-, Titals-,
 Ud-, Vexel-), en -regnelse (se

For-, Hen-, Til-), et Regnskab (at føre, gjøre, holde R.; en R.s-bog, -fører; et R-aar, -væsen; jf. Aars-, Maanedsl-). en Regnebog, -fejl-, kunst-, lærer-, maade-, mester-, opgave-, penge; et R-bræt.
 en **Reje**, en Rejefanger, -mand, -stryger; et R-net.
 en **Rejfan** (en Plante).
 at **rejse**¹ (-te, -t; jf. op-). at r. Vildt, Sag, Penge, at r. sig (op). en Rejsning (Skibets R.; jf. Op-, Tag-). en -rejser (se Kegle-). et Rejsegilde.
 at **rejse**² (-te, -t; jf. af-, be-, gjen-, nemrejse; handels-, med-, om-, tilrejsende; be-, bort-, forrejt). at r. over Land, til Søs. en Rejse (jf. Af-, Bade-, Bjærg-, Bort-, Dags-, Fjæld-, Fod-, Forrethnings-, Gjen-, nem-, Handels-, Hen-, Hjem-, Hid-, Il-, Ind-, Kilde-, Konge-, Land-, Luft-, Lyst-, Natte-, Ned-, Om-, Op-, Opdagelses-, Over-, Pilegrims-, Romer-, Rund-, Sogne-, Sø-, Ud-, Vende-, Vinter-, Ægt-), en Rejsen. en Rejsebeskrivelse, -bog, -dragt, -fælle, -hue, -kappe, -koffert, -liste, -lyst, -marskalk, -rem, -stald, -sæk, -taske, -vogn; et R-følge, -gods, -liv, -pas, -sel-skab, -tog, -tæppe, -tøj, -vej; R-klæder, -penge, -sager (Ft.); r-færdig.
 en **Rekrut** (Ft. Rekrutter). en R-skole, -tid.
 en **Rem** (Ft. Remme; jf. Bag-, Bringe-, Bryst-, Driv-, Hale-, Hals-, Kapper-, Kjæve-, Kobbelt-, Kryds-, Liv-, Læder-, Maskin-, Mile-, Næse-, Pande-, Rejse-, Rump-, Sabel-, Sadel-, Skagle-, Skjold-, Sko-, Snøre-, Spand-, Spore-, Spring-, Spænde-, Stejle-, Stig-, Stryge-, Sværd-, Tiste-). at have en R. af Huden, skære en bred R. af en andens Ryg, at kjøre alt hvad Remmer og Tøj kan holde. en Rembøjle, -orm; et R-hul, -stykke; en Remmesnider, et R-tøj.
 at **remse**, en Remse, se ramse.
 en **Rén**¹ (Ft. -er) = et Rensdyr. (et) Renmos.
 en **Rén**² (Ft. -er; = Agerren). Ren og ret Skjel.
 rén, rént, rene (jf. krystal-, perle-, u-). en r. Skjorte, rent Linned, rent Brød i Posen, at tale rent, at gjøre rent, gjøre rent Bord, at holde ren Mund, det er rene Ord

(for Pengene), at komme paa det rene med, rent ud sagt, det er rent galt. en Renhed, renlig (-hed; jf. u-), at rense (jf. op-, ud-), en Rensning (jf. Op-, Sprog-, Ud-), en Renselse. en Rengjøring, -skrift, -skrivning; et R-tryk; r-smagende; at r-skrive, -trykke.
 et **Rend** (u. Ft.; jf. Over-). at rende¹ (= løbe; rendte, rendt; jf. rinde; dyst-, over-), en Renden (jf. Dyst-, Ring-). en Rendebane, -kugle, -kælling, -maske.
 en **Rende** (jf. Mel-, Mølle-, Pumpe-, Skarn-, Skot-, Tag-, Vand-, Flintendenen). en Rendesten (en R.s-snager; et R-bræt, -snavs); et R-bor.
 at **rende**² (= lade løbe, rinde; -ede, -et). at r. Garn. en Rending. en Rendebom, et R-garn.
 et **Rensdyr** (se en Ren¹).
 at **rense** (se ren).
 en **Rente** (jf. Aager-, Aars-, Liv-, Vexel-). at sætte paa R., svare R., give gode Renter. at rente (foræld.; jf. for-). rentebærende, -fri (-hed); en R-fod, -mester, -skriver; et R-kammer; R-penge (Ft.).
 en **Rest** (Ft. -er). at have, staa til R., for Resten. at reste. en Restbeholdning.
ret, rette (jf. lod-, mund-, op-, ord-, regel-, skole-, snor-, sol-, tanke-, u-, vand-, vind-, vinkel-). det var r., r. el. vrangt, den rette el. den urette, med rette el. med urette, at lægge, hjælpe, vise til rette (jf. en Tilrettevisning), komme til rette med, i, til rette Tid, paa rette Sted, ret saa! ret nu, ret strax, ret godt, rettelig (Bio.). retfærdig (-hed; jf. u-; at r-gjøre, -else), -linjet, -sindig (-hed), -skaffen (-hed), -troende, -vendt (-hed), -vinklet, -vis (-hed; jf. u-); en Retfærd, -ledning, -skrivning, -troenhed; et R-holt, -sind.
 en **Ret**¹ (b. F. Retten). * (u. Ft.; jf. Arve-, Borger-, Brugs-, Børne-, Doms-, Ejendoms-, Ene-, Familie-, Folke-, For-, Forkjæbs-, Formue-, Forstrands-, Fortovs-, Førstefod-sels-, Gaards-, Hus-, Hævds-, Højheds-, Kalds-, Kirke-, Lens-, Nams-, Natur-, Næve-, Odels-, Pante-, Romer-, Stats-, Stemme-, Straffe-, Strand-, Sær-, Tings-, Tvangs-, U-, Valg-, Vexel-). Lov og R., R. og Skjel, R. og Uret, han har R.,

- det maa jeg give ham R. i, det har han R. til, at staa paa sin R., at sætte en i Rette (= irettesætte, -else), tale en til R., tage sig selv til R., Retten (modsat Vangen) = Retsiden. — ^b(Ft. Retter; = Domstol; jf. Birke-, Brand-, By-, Gjæste-, Handels-, Hof-, Højeste-, Krigs-, Land-, Over-, Politi-, Prise-, Provste-, Rigs-, Skifte-, Stads-, Stand-, Sø-, Tamper-, Under-). at gaa i Rette med en, at møde i Retten, Sagen er for Retten, stille i R.! — retlig (jf. folke-, stats-); retslig; retmæssig (-hed; jf. u-). et Retshaveri, r-løs (-hed), -stridig (-hed); en Retsbetjent, -bevidsthed, -fordring, -følelse, -grund, -handling, -historie, -kjendelse, -kraft, -lære, -pleje, -sag, -sal, -sikkerhed, -skranke, -strid, -sædvane, -trætte, -vedtægt, -videnskab, -virkning; et R-begreb, -brud, -forhold, -spørgsmaal, -vidne, r-gyldig (-hed), -lærd; en Rettergang, et R-ting.
- en **Ret**² (Ft. Retter; jf. Bi-, Efter-, Fiske-, For-, Herre-, Kjød-, Liv-, Mellem-, Skue-). en R. Mad, syv Retter Mad.
- at **rette** (jf. af-, an-, be-, for-, hen-, ind-, op-, sol-, ud-, under-). at r. et Søm, en Fejl, at r. paa en el. noget, at r. for sig, at r. sig efter, at r. en Kanon, r. en Bøn, Klage til en, r. an. en Retning (jf. Af-, An-, Be-, For-, Ind-, Under-), en Rettelse (jf. Af-, Be-, Hen-, Op-), en -retter (se Skarp-). en Rettesnor; en Retterbænk (jf. anrette), et R-sted (jf. henrette).
- en **Rettergang**, et Retterting (se en Ret¹).
- en **Rettighed** (jf. For-, Menneske-, Sær-; at berettigse).
- et **Rev** (Ft. = Et; det gl. O. f. et Ribben, en Ribbe; nu, kun 'Kjødstykker ved samme: Høj-, Mellemrev; ²en i Havet udløbende, overskyllet Odde; jf. Rif; Klippe-, Koral-, Sand-, Sten-, Strand-; ³skrevet 'Reb' i Soudtr. at tage R. i Sejlene, hvoraf at 'rebe' [f. reve] osv.
- en **Reve** (jf. Ribs-, Solbær-, Ærte-).
- Revel** (kun i Udr.): baade Revel og Krat.
- en **Reve** (af et Rev; ¹= et Rev²; jf. Sand-, Sten-; ²en Jordstrimmel: en R. Skov el. Krat, en Balk mellem Tørvegrave; ³Maskerække i Fiskegarn; ⁴Tværtræ paa en Laage, en Tøndebund).
- Revlinger** (Ft.; en Lyngart).
- at **revne** (af at rive). en Revne (jf. Klippe-).
- at **revse**. en Revselse.
- at **ri** (rir, -ede, -et; ret. ride, rit). at ri to Stykker Tøj sammen. en Rining, en Ritraad.
- en **Ribbe** (jf. Rev; Blad-, Midt-). Ribber i et Skib. ribbet. ribbeløs; et Ribben (en R.s-steg).
- en **Ribs** (Ft. = Et.). en Ribsbusk, -reve, -saft, -vin; et R-bær.
- en **Ridder** (Ft. -e; af at ride; jf. Danebrog-, Elefant-, Kors-, Lykke-). ridderlig (-hed; jf. u-), et Ridderskab. en Ridderaand, -borg, -dragt, -orden, -sal, -spore (¹egl. Bet.; ²en Plante), -stand, -svend, -tid; et R-baand, -kors, -slag, -spil, -væsen; en Riddersmand.
- at **ride** (réd, reden, -et, -ne; jf. over-, skole-, tilreden). at være ridende, at r. en Hest til, r. Sommer i By, r. Herredag ind, r. en Dyst, at r. én over, at r. én til Vands, r. for Anker, r. en Storm af (jf. af-). en Riden (og Kjøren), en Ridning (jf. Kap-), et Ridt (jf. Dyst, Mare-, Vædde-), en -rider (se Be-, For-, Skov-, Strand-, Ud-). en Ridebane, -brug (til R.), -dragt, -foged, -hest, -hoppe, -junker, -knægt, -kunst, -pisk, -skole, -stald, -støvle, -tur, -tømme; et R-dækken, -hus, -tøj.
- et **Rids** (Ft. = Et.; jf. Af-, Grund-, Om-, Skygge-). en Ridsse (jf. Stemme-), at ridse (jf. af-, ind-), en Ridsning, en Ridssejeder.
- et **Rif** (b. F. Riflet; Ft. = Et.; tysk Form f. et Rev²).
- en **Riffel** (Ft. Rifler; jf. Baglade-, Jagt-, Tap-). at rifle (riflet Skyts). en Riffelbosse, -gang, -kugle, -skytte; et R-skud.
- en **Rift** (Ft. -er; af at rive; jf. Klippe-, Negle-, Sky-). en Rift i Huden, i Tøj, der var Rift om Bogen (jf. at rives om noget).
- rig**, rigt, rige (jf. aand-, billed-, bjærg-, blad-, blod-, blomster-, duft-, farve-, fiske-, folde-, folke-, form-, følge-, gavn-, græs-, guld-, haar-, hoved-, huld-, indflydelses-, indholds-, kjød-, korn-, kundskabs-, kunst-, lære-, løfte-, løv-, malm-, mel-, minde-, muld-, mælke-, naade-, nydelses-, olje-, ord-, saft-,

sagn-, sejer-, sind-, skov-, sol-, tal-, tanke-, tone-, uld-, vand-, ærerig; at berige). en r. Mand, en r. Høst, at være r. paa noget, rigt gift, begavet, udstyret. en Rigdom (jf. Ord-), en -righed (se Aand-, Blod-, Kjød-, Tal-), rigelig (-hed). righoldig (-hed), en Rignand.

et **Rige** (jf. Aande-, Arve-, Dyre-, Himme-, Jorde-, Konge-, Lyd-, Mineral-, Nabo-, Plante-, Romer-, Skygge-, Tvilling-, Valg-, Verdens-, Væxt-, Ørige; Sverige; Frankrig, Østerrig; ogsaa Himmerig, Jorderig). Magt og Rige, Guds Rige, Rigens Raad (foræld.; jf. Rigensgade). -rigs, -rigsk (se inden-, mellem-, uden-, øster-). en Rigsadel, -arving, -bank, -dag (en R.s-mand, et R-valg), -daler, -drøst, -forsamling, -forstander, -grænse, -marsk, -mønt, -ort, -raad, -ret; et R-klenodie, -maal, -raad, -sprog, -vaaben, -æble.

at **rigge** (jf. fuldrigget). en Rigning (Søord).

rigtig (To. og Bio.; jf. følge-, kunst-, skole-, sprog-, tanke-, u-; at berigtige, -else). rigtig nok (og med indrømmende Bet. rigtignok). en Rigtighed (jf. Følge-, Kunst-, Skole-, Sprog-, Tanke-, U-), det har sin R.

(en) **Rim**. Rimen falder. en Rimfrost, -taage; et R-fald.

et **Rim** (Ft. = Et.; jf. Barne-, Bogstav-, Ende-, Halv-, Hel-, Ind-, Kjæde-, Kryds-, Krønneke-, Lever-, Stav-). paa R. en Rimkrønneke, -linje, -slutning, -smed, -stav, -tvang; et R-brev, -ord, -sprog, -værk; r-bunden, -fri, -løs.

at **rime** (af et Rim; jf. sammen-). at rime paa et Ord, at r. sig med noget, rimede Vers (jf. u-). rime-
lig (-hed; jf. u-; r-vis, Bio.), en Rimer, et Rimeri. en Rimekunst.

at **rimpe** (jf. at rympe). at r. noget sammen.

at **rlude** (randt, digt. Ft. runde, run-
den, -et, -ne; jf. at rende; hen-
op-, ud-). rindende Vand, Øjne,
Karret, Tiden rinder, det randt
mig i Hu, at r. af Rod.

en **Ring** (Ft. -e; jf. Aar-, Arm-,
Brynje-, Finger-, Fæstens-, Guld-,
Haar-, Hjul-, Høfte-, Jærn-, Kob-
bel-, Maane-, Mule-, Nav-, Næse-,
Nøgle-, Sadel-, Segl-, Signet-,

Skede-, Skrædder-, Sol-, Spring-,
Sy-, Tanke-, Tøjle-, Øren-). at
kjøre i Ring (med en). at ringe¹
(jf. omringe; ned-, udringet), at
r. et Svin, et Hjul. en Ringbolt,
-brynje, -dans, -drossel, -due, -fin-
ger, -krave, -mur, -orm, -renden;
et R-spil; r-dannet, -formet, -lagt,
-øjet.

at **ringe**² (med el. paa en Klokke).
det ringer, at r. paa en, at r.
sammen. en Ringen (jf. Klokke-),
en Ringning, en Ringer. et
Ringetøj.

ringe (ubøj. To. og Bio.; -ere, -est).
i det ringeste. en Ringhed. en
Ringagt, at r-agte.

at **ringle**¹ (jf. en Rangle). at r. med
Bjælder. en Ringlen.

at **ringle**² (af en Ring). at r. et Tøj,
at r. sig (om Slangens Bugtninger,
Lokkers Fald). en Ringel (Ft.
Ringler).

at **rinke** (jf. op-). at r. Klæderne op,
at r. et Tøj.

at **rlppe** (= rokke, foræld.; lette An-
ker, Søord). at r. op i noget
(jf. op-).

(et) **Rlpsraps** (jf. at rapse).

(en) **Ris** (¹Planten; ²Kornet). en
Rishalm, -kage, -mark; et R-mel,
-vand; R-skaller (Ft.); en Risen-
grød, -vælling; et R-gryn.

et **Ris**¹ (Ft. = Et.; ^aKratskov; jf.
Kalby-, Nørreris; ^bjf. Birke-,
Bynke-, Ene-, Fastelavns-, Gærd-
sel-, Gyvel-, Kage-, Koste-, Sæbe-,
Ærte-; ^cSlag af et Ris). at faa
R., at give R. = at rise. en
Risbinder, -bøg, -flage, -fletning,
-kost (ogsaa Rise-), -kurv, -væxt;
et R-brænde, -bundt, -gærde,
-knappe, -kvas.

et **Ris**² (Ft. = Et.). et R. Papir
(= 20 Bøger).

en **Rise** (= en Jætte; jf. Bjærg-).

at **rlsle** (jf. over-). en Rlslen, en
-rlsling (se Over-).

en **Risp** (= Skomagertraad). R. og
Syl.

at **rlspe** (Jorden med Plov, Huden
med Naal). en Rispning.

(en) **Rlst**¹ (jf. Rast). hverken R.
eller Ro.

en **Rlst**² (Ft. -e; jf. Ild-, Jærn-, Ka-
min-). at riste¹ (ristet Brød).
en Rlstning¹.

at **rlste**² (jf. ind-). at r. Lax, Runer.
en Rlstning² (jf. Rune-), en -rlster
(se Rune-).

- en **Ritmester** (tysk, af at ride).
 at **rive** (rév, reven, -et, -ne; jf. af-, hen-, løs-, ned-, op-, over-, sonder-, til-, udrive; bort-, forreven).
 at r. Hø, r. sammen, r. itu, r. ned (paa), at r. sig løs, en rivende Strøm, Fart, Af sætning, at rives om noget, en Riven (og Sliden), en Rivning (jf. Af-, Ned-, Sammen-), en -rivelse (se Løs-, Sønder-), en River, en Rivåf, en Rivihjæl. et Rivejærn, -tøj.
 en **Rive** (jf. Have-, Lo-, Jærn-, Træ-).
 en R-tand; et R-hoved, -skaft.
 en **R** (b. F. Roen; Ft. Roer kun af en Ro i en Bøsselaas; jf. Be-, Hjærte-, Mad-, Mo-, Natte-, Sinds-, Uro; at bero). at have, faa R., at være i R., komme, bringe, slaa sig til Ro. rolig (-hed; jf. u-; at berolige), at ro¹ sig ved noget (foræld.), rosom (foræld.).
 at **ro**² (rór, -ede, -et, rett. rode, rót).
 en -roer (se Baads-, Slup-), en Roning (jf. Kap-). en Robaad, -jolle, -tofte; et R-fartøj.
 en **Robbe** (Sælhund). en Robbefangst.
 en **Ród** (Ft. Rødder; jf. Birke-, Bræk-, Burre-, Bøge-, Ege-, Elle-, Fiol-, Haand-, Haar-, Hjærte-, Gule-, Knold-, Krap-, Kubik-, Kvadrat-, Kvik-, Luft-, Negle-, Nellike-, Nyse-, Næb-, Ord-, Peber-, Pæle-, Side-, Silleri-, Slange-, Sminke-, Tand-, Trævle-, Tunge-). at fæste R., slaa Rødder, at rykke op med Rode, at rinde af Ród. en Ród-ende, -frugt, -kjævle, -knold, -plante, -podning, -spire, -stavelse, -stilk, -stok, -størrelse, -trævl, -væxt; et R-blad, -fæste, -ord, -skud, -sprog, -stød, -tal, -tegn; r-fast (-hed), -løs (-hed); at r-fæste (-else), -gnave, -hugge (-ning), -kappe (-ning), -kløve (-ning).
 at **rode** (jf. gjennem-, op-). at r. op i, r. sig ind i. en Roden, et Roderi.
 en **Rode**, rodevis (Bio.). en Rodeild, -mester.
 en **Roe**¹ (jf. Hvide-, Kaal-, Maj-, Mark-, Runkel-). en Roeolje, et R-sukker.
 en **Roe**² (Skorpe paa Saar).
 (en) **Rogu** (ofte udtalt Ravn; jf. Fiske-). en Rognfisk, -sæk.
 en **Rok**¹ (Ft. Rokke; jf. Skot-, Spinde-, Spole-). en Rokkedrejer, -skammel, -snor; et R-brev, -hjul, -hoved.
 en **Rok**² (b. F. Rokken; et Fabeldyr). et Rokæg.
 at **rokke** (jf. urokket, urokkelig). en Rokkesten.
 en **Rokke** (¹en Bruskfisk, jf. Hav-; ²en Plante, se Padde-).
 en **Rolle** (jf. Dame-, Gjæste-, Hoved-).
 at spille en (stor) R. en Rollebesætning, -bytning.
 en **Rolling** (oftest i Ft. -er = Smaabörn).
Rom (Staden R.). en Romer, en Romerinde, romersk. en Romeret, R-riget, et R-tal. de román-ske Folk og Sprog.
 en **Román**. en R-helt, -heltinde, -læsning.
 en **Romantik**. romantisk.
 et **Rór** (Ft. = Et.; jf. Skibs-, Stats-).
 at staa til Rors, være ved Roret.
 en Rorbrog, -gænger, -hage, -pind, -stabel, -stamme, -stang; et R-blad, -gat, -hul.
 en **Rórþænk**, **Rór**- (el. Rórs-) folk (Ft.), en Rórkarl, en Rorsmand (alle af foræld. en Rór = en Roning).
 en el. et **Ros** (kort å; foræld. = Hors). en Rostjeneste.
 (et) **Ros** (b. F. Rosset; Hnggespaaner).
 en **Rós** (u. Ft.; jf. Selv-). at rose (róste, róst; jf. skamrose; forrost). rosværdig (-hed).
 en **Rose** (jf. Bonde-, Frilands-, Hyben-, Jomfru-, Jule-, Maanedes-, Mos-, Nøkke-, Provins-, Sling-, Stok-, Vind-, Ælme-). en Rosenbusk, -farve, -flor, -gaard, -gren, -have, -honning, -hæk, -kind, -knop, -krans, -lund, -olje, -sten, -tid, -torn; et R-bed, -blad, -skjær, -træ, -vand; R-borg Slot; r-farvet, -rød; en Rosensblomme, -kind, -lund (foræld.).
Rosen (b. F. af en Rose, Hudsygdom).
 en **Rosin** (Ft. -er). en R-piller, -stilk.
 at **rosse** (= at faa Bugt med).
 at **roste** (Malt). et Rostekar.
 en **Rotte** (jf. Kirke-, Pung-, Stænge-, Toldbod-, Vand-). en R-fælde, -fænger, -gift, -hale, -hund, -jæger, -rede, -sax, -unge; et R-hul, -krudt.
 at **rotte** sig sammen (jf. sammen-).
 en **Rotting** (Spanskør). et Rotting-slag.
 et **Rov** (u. Ft.; jf. at røve; Kvinde-, Val-). R. og Ran, at gaa paa R.
 en Rovbille, -fisk, -fugl, -lyst, -tand; et R-dyr, -mord; r-gjerrig (-hed).
ru (ubøj. To.). en ru Overflade. en Ruhövl; et R-jærn, -læder; r-haaret.

Rub: Rub og Stub.
 at **rubbe** (= skrubbe). rubbet (To.).
 en **Rubel** (Ft. Rubler; jf. Sølv-).
 en **Rubin** (rod Ædelsten).
 en **Rude**¹ (Plante).
 en **Rude**² (jf. Galle-, Vindues-, Tavl-, Træk-). rudet el. rudret (To.);
 en **Ruder** (i Kortspil; R. Konge, Dame, Es, Syv), rudevis (Bio.).
 rudedannet, -formet; et R-glas, -mønster.
 en **Ruelse** (af foræld. at rue). Anger og R.
 en **Ruf:** det gik i en Ruf (= i en Fart).
 et **Ruf** (b. F. Ruffet, Ft. = Et.; jf. Dæks-, Vogn-).
 en **Ruffer**, en Ruffersko, et Rufferi.
 (en) **Rug** (jf. Sommer-). Rügen staa godt. en Rugager, -halm, -høst, -jord, -mark, -stub, -sæd, -tvebak, -vippe; et R-ax, -brød, -korn, -mel, -straa.
 at **ruge** (jf. ud-). at r. over noget. en Rugning (jf. Ud-). en Rugeplads, -tid.
 en **Ruin** (Ft. -er). at ruinére.
 at **rulle** (jf. ned-, oprulle; sammen-rullet). Vognen, Tordenen, Søen ruller, at r. Tøj. en Rullen, en Rulle (jf. Baand-, Bog-, Bly-, Dej-, Garn-, Land-, Log-, Lægds-, Maskin-, Skyt-, Sving-, Sø-, Told-, Træk-), en R. Papir, Tobak. en Rullekjælder, -pølse, -sten, -stok, -stol, -stue, -vogn; et R-bly, -gardin, -gryn, -klæde, -tøj; r-tonet.
rum (To., kun i ubest. Æt.). i rum Sø, en rum Tid. et **Rum** (b. F. Rummet, Ft. = Et.; jf. Drive-, En-, Flade-, Gaards-, Hjærte-, Himmel-, Hus-, Krybbe-, Krydse-, Loft-, Luft-, Mellem-, Port-, Puste-, Raade-, Senge-, Skibe-, Skibs-, Skille-, Spille-, Stald-, Stavn-, Stuve-, Svaje-, Sømme-, Tids-, Under-, Verdens-, Øse-), her er endnu R. (= Plads); rumlig, at rumme, rummes, rummelig (-hed). en Rumfylde, -størrelse; et R-fang, -forhold, r-skjeds (Bio., at sejle r.).
 en **Rum** (b. F. Rummen; u. Ft.). en Rumbudding, et R-fad.
 at **rumle**. en Rumlen, (en) Rummel (b. F. -en; jf. Vogn-). en Rumlepotte.
 en **Rumpe** (= Hale; jf. Heste-, Ræve-, Svale-). -rumpet (se stump-), at rumpe en Hest op (jf. op-). en

Rumperem, -troid, -tudse; et R-ben, -stykke.
 at **rumstére**. en Rumstéring.
rund¹, rundt, runde (jf. cirkel-, halv-, hül-, kreds-, kugle-, lang-, nøgle-, perle-, æble-, æg-). rundt (Bio.), r. omkring, at gaa, løbe r., Jorden r. rundt en (Bio.), r. om; rundagtig, en Rundhed¹, at runde (jf. af-), at r. sig, en Runding, en Rundáf, rundbladet, -buét, -bugtet, -bøjét, -gattet, -hovedet, -hül (konkav), -hvælvet (konvex), -klip-pet, -puldét, -rygget, -takkét, -voxét; en R-bue, -dans, -del, -dysse, -hövl, -orm, -rejse, -sang, -sav, -skjøre; et R-holt, -stykke; at r-file (-ing); et Rundebrod.
rund² (= gavmild). med r. Haand. en Rundhed², rundelig (-hed). rundhaandet (-hed).
 en **Rune** (jf. A-, Binde-, I-, Trylle-, U-). en Runebog, -bomme, -kalender, -kjævle, -mester, -ristér, -ristning, -skrift, -stav, -sten; et R-bogstav; r-kyndig (-hed).
 at **runge**. et rungende Hurra.
 en **Runkelroe**.
runken (-nt, -ne; jf. at rynke).
 en **Rus** (Ft. Russer). et Rusgilde.
 en **Rüs** (u. Ft.; jf. at beruse; Elskovs-, Glædes-, Vin-, Øl-). rusende (= beruset).
 at **ruse** (= storme frem; foræld.).
 en **Ruse** (jf. Aale-, Fiske-, Kaste-, Sætte-). et R-garn.
 (en) **Rusk:** Regn og R. at ruske¹ (= smaaeregne; det rusker), rusket Vejr = Ruskvejr.
 et **Rusk** (Ft. = Et.). at ruske² (= rykke), at r. Hör.
 (et) **Ruskomsnusk**.
 en **Rusme** (jf. Havre-, Humle-, Ærte-).
 en **Russer**, russisk. Rusland, (et) R-læder.
 (en) **Rust** (jf. Grav-, Jærn-, Kobber-; ²jf. Blad-, Korn-, Skaal-). at ruste¹ (Jærnet rustet), rusten (-nt, -ne; en r. Stemme, et rustent Söm). en Rustplet; r-brun, -farvet, -gul, -pletet, -rød.
 at **ruste**² (jf. ud-). at ruste sig. en Rustning (i sin fulde R.; jf. Jærn-, Ud-). en Rustmester, -vogn; et R-kammer.
 at **rutte** med noget (= ødsle). en Rutten.
 (et) **Ry** (= Rygte; jf. Helte-, Lande-, Van-). at komme, være i R. for noget, der gaar R. af.

at **rydde** (jf. en Uryd; bort-, op-, ud-). at r. en Mark, Skov, r. en af Vejen, r. af Bordet, r. op i noget. en Rydning (jf. Op-, Skov-), en -ryddelse (se Bort-, Ud-), ryddelig (-hed; jf. u-). et Ryddeland.

en **Ryg** (Ft. Rygge; jf. Bjærg-, Dyre-, Flæske-, Højde-, Land-, Næse-, Stole-, Svine-, Tag-, Ussel-). at tage, kaste, bære paa Ryggen, skyde, vende Ryg, vende én Ryggen, at have noget i Ryggen. -rygget (se høj-, hül-, kat-, ko-, krog-, krum-, pukkel-, rund-, skarp-, skjæv-, skrut-, svej-), en Rygning¹ (jf. Tag-). en Ryg-aas, -finne, -hvirvel, -marv (en R-stæring), -rad, -strimmel, -titel, -værk; et R-ben, -skjold, -stykke, -stød; R-smerten (Ft.).

at **ryge** (róg, røgen, -et, -ne; jf. for-, tilrøget). ¹ det ryger af Skorstenen, Ovnen, Engen ryger, at r. med Røgelse, at r. en Ræv ud; ² at r. Tobak, en Pibe; ³ at r. af, r. sammen, r. løs paa en, r. i Lyset, af Skaffet, af Pinden. en Rýgning, en Ryger (jf. Tobaks-).

at **rygge** (af en Ryg; m. Bet. lade gaa tilbage). at r. med en Vogn, at r. en Pagt, et Løfte (jf. uryggelig, urygget). en Rygning² (med en Vogn).

ryggesløs (besl. m. en Røgt, at røgte). en Ryggesløshed.

et **Rygte** (jf. et Ry; By-, Krigs-, Van-). ens gode Navn og R., Rygtet gaar. at rygtes (jf. berygget), rygtbar (-hed; usædv.). en Rygtesmed.

et **Ryk** (b. F. Rykket, Ft. = Et.). at rykke (jf. af-, for-, hen-, ind-, op-, udrykke; bort-, fremrykket; for-, henrykt). at r. frem (med noget), r. ud (med noget); en Rykning (jf. Frem-, Ind-, Op-, Ud-), en -rykkelse (se For-, Hen-, Ind-), en Rykker (et R-brev), et Rykind.

en **Ryle** (en Strandfugl).

at **rympe** (jf. rimpe). at r. Næse ad. at **rynke** (jf. at rinke, runken). rynket, en Rynke, at slaa Rynker, Rynker i Huden, i Panden, i en Kjole.

en **Rype** (Fugl; jf. Fjæld-, Snare-).

at **ryste** (jf. afryste, gennemrystet). at r. af Kulde, af Skræk, r. paa Hovedet, paa Haanden, at r. sig, r. noget af sig. en Rysten (jf.

Hoved-), en Rystelse (jf. Hjerne-, Jord-, Lunge-).

en **Rytter** (jf. Græs-, Søndags-, Vexel-). et Rytteri. en Rytterhest, -kappe, -støvle; et R-gods.

at **ræbe**. en Ræben.

rød (b. F. og Ft. rædde; jf. mørke-, skygge-, u-). at ræddes (for noget), ræddelig (usædv.), rædsom, en Rædsel (Ft. Rædsler; r.s.-fuld, en R-tid).

en **Ræddike**.

en **Rægrime** (foræld.; egl. Rædgrime = Skræmmemaske).

en **Rækkel** (Ft. Rækler). en lang R.

en **Række** (jf. Aar-, Bogstav-, Hus-, Knage-, Konge-, Pille-, Slægt-, Tal-, Tallerken-, Tand-, Tanke-, Tin-). at gaa, staa, stille i R. et Rækværk.

at **række** (-ede, -et og rakte, rakt; jf. op-, over-, ud-). det rækker ikke langt, at r. Tunge, r. en Haanden, r. Haand til, r. en noget, at r. sig. en Rækning (jf. Haands-). en Rækkeevne; et R-træ.

en **Ræling** (paa et Fartøj).

Rænker (Ft.). List og R. rænkefuld (-hed), en R-smed, et R-spind.

at **ræse**. ræsset Lax.

en **Ræv** (Ft. -e). at have en R. bag Øret. en Rævebælg, -grav, -hale, -jagt, -kage, -klo (at gaa paa Ræveklør), -pels, -rumpe, -sax, -streg, -unge; et R-hagl, -skind.

at **røbe**. at r. sig. en Røbsmand (foræld.).

rød, rødt, røde (jf. bleg-, blod-, blus-, brun-, høj-, ild-, kirsebær-, kobber-, krap-, lyse-, mørke-, purpur-, rosen-, rust-, skam-, skarlagens-). en Røde¹ (jf. Aften-, Morgen-), en Rødhed, rødleden (-hed), rødlig, at rødme, en Rødme (jf. Skam-), en Rødmen, Rødlinger (Ft.; en Hudsygdom = røde Hunde). rød-barket (Sejl), -blaa, -blakket, -blisset, -blommet, -blomstret, -brun, -dragen, -farvet, -finnet, -glødende, -grimet, -gul, -haaret, -hjelmet, -hudet, -kindet, -musset, -næset, -pletet, -prikket, -skimlet, -skjoldet, -skjægget, -skjor, -spraglet, -spættet, -stribet, -tærnet, -øjet; en R-béde, -ben (Fugl), -bøg, -glødning, -gran, -grød, -kaal, -kjælk (Fugl), -kløver, -skimmel, -skjæg, -spætte (Fisk), -sten, -stjært (Fugl), -top, -tjörn, -vin; et R-kridt, -ler, -løg.

-rød (af at rydde, i Stedsnavne: Birke-, Blovst-, Hille-, Lillerød osv.).
 en **Røde**² (besl. m. et Raad, raadden).
 at røde = at rødne (Hamp), en Rødning. rødmuldet (= trøsket).
 en **Røg** (u. Ft.; af at ryge; jf. Jord-, Krudt-, Kul-, Kön-, Mile-, Offer-, Skorstens-, Sol-, Stenkuls-, Tobaks-, Terve-). at gaa op i R., der gaar R. af. en Røgfortærer, -hat, -hætte, -pibe, -sky, -stue, -tobak; et R-alter, -fang, -hul, -offer, -tag; r-fri (-hed).
 at **røge** (af en Røg; jf. til-). røget Flæsk, Sild, Vælling. en Røgning. en Røgemand el. Røgmand.
 en **Røgelse** (af at ryge). et R-alter, -kar.
 en **Røgt** (u. Ft.; jf. Kvæg-, Syge-, Van-). at røgte et Ærende, sit Kald, r. Kvæg, r. sine Garn; en Røgter (jf. Kvæg-), en Røgtning.
 en **Røllike** (Plante).
 at **rømme** (-ede, -et og rømte, rømt; af et Rum; jf. indrømme, bort-rømt). at r. Pladsen, r. af Landet (-te), at r. sig (-ede), at r. (rømme, -ede) op i Stuen. en Rømning (en R.s-mand), en -rømmelse (se Ind-).
 en **Rön**¹ (Ft. Rönne og Rönner) = et Rönnetræ. et Rönnebar.
 en **Rön**² (Ft. Rönner; Stenrev, Holm; jf. Tybo-).
 en **Rönne** (brøstfældigt Hus; jf. ransage).
 et **Rör** (Ft. = Et; jf. Aande-, Ben-, Blæse-, Brand-, Fæng-, Gas-, Glas-, Haar-, Høre-, Ild-, Jærn-, Kakkelovns-, Luft-, Ovn-, Pibe-, Pumpe-, Puste-, Saft-, Se-, Skorstens-, Slange-, Spansk-, Spise-, Sprøjte-,

Straale-, Suge-, Sukker-, Tag-, Tale-, Tarm-, Vand-). en Rørdrum (-drummen, Fugl), -fletning, -fløjte, -høne (Fugl), -ledning, -mose, -sanger (Fugl), -spurv (Fugl), -stilk, -stok, -stol, -stub, -svamp; et R-dække, -knappe, -knæ, -skær, -sukker, -sæde, -tag; r-dannet, -groet (el. -grot), -hannet (Blomst), -stillet; at r-lægge (Jorden).

at **røre** (rørte, rørt; jf. be-, hid-, om-, op-, ud-, vedrøre; op-, urørt; op-, paa-, ærerørende). at r. en Hest, en Haand, r. om, op i, r. ud, r. Trommen, Spillet, fiske i rørte Vande, at r. ved noget, at r. sig, at røres, blive rørt, rørende. et -rør (se Op-), et Røre, en Rørelse (jf. Aands-, Sinds-), en -rører (se Op-), -rørsk (se op-), rørig (-hed; jf. ære-), rørlig (-hed; jf. u-). Røræg (Ft.).

en **Rós** el. Røse (jf. Sten-). en Røskat (= Lækat).

en **Røst** (Ft. -er; = Stemme; jf. Aande-, Alvors-, Barne-, Karle-, Kvinde-, Malm-, Torden-). med høj R. -røstet (se høj-).

et **Røst** (jf. Fokke-, Mesan-, Stor-, Soord), et Røstværk.

at **røste** (gløde Malm). en Røstning; en Røsteovn.

en **Røv** (Ft. -e). en R-balde, et R-hul.

at **røve** (jf. et Rov; be-). en Røven (og Plyndren), en Røver (jf. Kirke-, Kvinde-, Straten-, Sø-), et Røveri, røversk, røveragtig. en Røverbande, -borg, -historie, -hule, -kule, -rede, -stat; et R-folk, -gods, -kjøb (at faa noget for R.), -pak, -skib, -tog.

S.

saa (Bio. og Bno.; løbetonet; jf. lige-).
 saa er det, s. sagde han og s. tav han, se saa! s. som s., (lige) s. lidt, meget, snart, længe, vel, s. godt som, s. meget mere, for s. vidt, hvad s. mere? s. at sige, og s. videre. saa? (Spørgeord, skrid-tonet). saadan (-dant, -danne, To.), saadan (Bio.). saafremt (Bno.). saakaldt (To.). saaledes (Bio.). saalunde (Bio.). saamænd (Bekræftelsesord; af:

saa Mænd véd = det véd alle), ja s. saasom (Bio. og Bno.;¹ = ligesom, ² = eftersom).

en **Saa** (Ft. -er; = et Kar; jf. Vand-).
 at saa (saar, -ede, et, rett. saade, saat; jf. be-, over-, til-, udsaa; selvsaaet el. -saat). en Saaning (jf. Rad-, Selv-). en Saatid, et S-korn.

(et Saad, se et Sod.)

en Saal el. Saale (Ft. -er; jf. Bind-, Filt-, Fod-, Kork-, Rand-, Sko-,

- Støvle-). at saale (jf. for-), -saale-
let (se tynd-, tyk-) en Saale-
gænger, et S-læder.
- et **Saald** (Ft. = Et.; jf. Drifte-, Korn-).
at lade gaa gennem det grove S.
en Saaldramme, -stimmel.
- et **Saar** (Ft. = Et.; jf. Bane-, Brand-,
Døds-, Hjærte-, Kjød-, Kræft-,
Skab-, Skud-, Snive-, Stik-, Strej-,
Ulivs-). saarbar (-hed), at saare
(jf. usaaret), saarende, saarlig
(-hed; jf. u-). en Saarfeber, -læge;
s-fri.
- saar** (To., sjæld.). syg og s., et saart
Sted. at saargjøre.
- saare** (Bio.). s. meget, s. langt fra,
saa s. (= saa snart).
- en **Sabel**¹ (Ft. Sabler; jf. Træ-, Æres-).
at sable ned (= nedsable). en
Sabelklinge, -klirren, -kvast, -rem,
-skede, -taske; et S-ben, -hug; s-
benet.
- (en) **Sabel**² (= Sabelskind, foræld.;
jf. Sobel). S. og Maard.
- en **Sadel** (Ft. Sadler; jf. Bom-, Dame-,
Kløv-, Mølle-, Pak-, Træ-, Tvær-).
at sadle (jf. opsadde; usadlet), at
s. af, om, op; en Sadling (jf. Om-,
Op-). en Sadelbom, -bue, -gjord,
-knap, -mager, -plads, -pose, -pude,
-rem, -ring; et S-hylster, -hynde,
-sted; s-brudt, -fast.
- (et) **Safian**. Safians Sko.
- (en) **Safran**. safrangul.
- en **Saft** (Ft. -er; jf. Bryst-, Citron-,
Drue-, Hindbær-, Kirsebær-, Kvæde-,
Mave-, Mælke-, Nærings-, Plante-,
Ribs-, Tarm-, Tobaks-, Trøske-).
al Saft og Kraft. saftig (-hed).
en Saftgang; et S-dække, -kar,
-løb, -rør; s-fuld (-hed), -grøn,
-løs (-hed), -rig.
- en **Såg** (Ft. -er; jf. Aar-, Arve-, Bi-,
Dame-, Doms-, Drabs-, Fattig-,
Form-, Gjælds-, Guld-, Have-,
Hor-, Hoved-, Kirke-, Kjends-,
Kunst-, Kvinde-, Køkken-, Landbo-,
Livs-, Misgjernings-, Mode-, Naades-,
Old-, Pante-, Penge-, Politi-,
Presse-, Regerings-, Rejse-, Rets-,
Samvittigheds-, Skifte-, Skole-,
Skov-, Smaa-, Smags-, Stats-,
Sølv-, Tjeneste-, Tros-, Træ-,
Tyvs-, Æres-). en god, slet, smal,
vanskelig, egen S., det er (bliver)
min, din, hans S., at føre, tale,
vinde, tabe en S., rejse S. imod,
have S. med, gjøre fælles S. med,
med uforrettet S., det er ingen S.,
for den Sags Skyld, Sagen er
- den, det er hele Sagen, at komme
til Sagen, det gjør intet til Sagen,
skjøre, lærde, trykte Sager. en
Sagfører, -førelse, -kundskab, -so-
ger, -volder; s-kyndig (-hed); at
s-give (-else), -søge (-ning); et
Sagefald; sagesløs (-hed).
- en **Saga** (Ft. -er; oldn. O.). en Saga-
mand, -skriver, -tid.
- at **-sage**¹ (besl. m. en Sag, at søge,
se nød-, ran-).
- at **-sage**² (besl. m. at sige, se for-,
led-).
- (et **Sagl**, at sagle, se Savl, savle).
- et **Sagn** (Ft. = Et.; af at sige; jf.
Folke-, Fra-, Gude-, Helgen-,
Helte-, Old-, Om-, Paa-, Sand-,
Skjæmte-, Sted-, Til-, Ud-). der
gaar Syn for S. sagnmæssig (-hed).
en Sagndannelse, -digtning, -helt,
-historie, -kreds, -tid; et S-kvad;
s-rig.
- en **Sagopalme**. en Sagosuppe; et S-
gryn.
- sagte** (ubøj. To. og Bio.). en s. Vind,
at gaa, tale s. sagtelig (Bio.),
at sagtne, at sagtnes, en Sagt-
ning. sagtmódig (-hed).
- sagtens** (Bio.). han kan s., det er s.
Løgn.
- at **sakke** (agter, bag ud; besl. m. at
synke, sænke). en Sakning.
- et **Sakrament** (en Helligdom). Daabens,
Nadverens S.
- en **Sál** (Ft. -e; jf. Bag-, Bal-, Bede-,
Bog-, Danse-, For-, Høj-, Høre-,
Koncert-, Kur-, Lære-, Læse-, Lov-,
Pragt-, Rets-, Ridder-, Side-,
Skrædder-, Sove-, Spise-, Vaaben-,
Vente-). første, anden Sal. en
Salsdör.
- en **Salát** (Ft. -er; jf. Kop-, Silde-).
en Salatolje, -ske; et S-bed, -fad.
- et **Salg** (Ft. = Et.; jf. Bort-, Gaard-,
Ud-). til Salgs. en Salgsplan,
-pris, -værdi.
- salig** (jf. sæl; huld-, høj-, liv-, lyk-,
sejer-, u-, venne-). salig Kongen,
min s. Mand. en Salighed (jf.
Huld-, Liv-, Lyk-, Sejer-, U-, Venne-).
at saliggjøre (-else), en S-gjører.
- en **Saling** (Ft. -er; jf. Lang-, Tvær-;
Sørd).
- en **Salme** (oprind. Psalme; jf. Fest-,
Jule-, Kirke-, Lig-, Paaske-, Pinse-).
en Salmebog, -digter, -sang, -tone.
- et **Salt** (Ft. -e; jf. Bitter-, Bjærg-,
Bly-, Bord-, Dobbelt-, Hav-, Hjortetak-,
Kog-, Køkken-, Lud-, Sten-,
Syre-, Taffel-). salt (To.; jf. ild-),

saltagtig, en Salthed, at salte (jf. ind-, nedsalte; grøn-, usaltet), en Saltning (jf. Ind-, Ned-), en Salte-tønde; et S-skar, -trug; en Salt-aare, -grube, -kilde, -koger, -lage, -lud, -mad (et S.s-fad), -pande, -skat, -ske, -sten, -støtte, -syder, -syre, -so, -tønde, -urt; et S-skar, -syderi, -vand (en S.s-fisk), -værk; s-holdig (-hed).

en **Salve**¹ (jf. Konge-, Vox-, Öjen-), at salve, Herrens salvede, en Salvelse, en Salving. en Salve-, krukke.

en **Salve**² (jf. Gevær-), at give en S. en **Salvét** (= en Serviet, nu mere brugel).

sam- (egl. To.; kun i Ss.; jf. samme, samt, sammen), et Samarbejde, s-baaren. -bo (en S-plante), en S-bo (Kontubernal). -borgen. -byrd. s-drægtig (-hed; jf. u-). et S-øje, en S-ejer. S-frænder (Ft.; et Samfrændeskifte). s-fuld (syv samfulde Dage). et S-fund (en S.s-aand, -klasse, -orden, -tilstand; et S-liv, -raad; jf. Kirke-). s-fældig (-hed; = kongruent). en S-færdsel. -hu (= Sympati). -klang (= Harmoni). et S-kvem (-kvemmet). -lag. -leje. -liv. en S-lyd, s-lydende. et S-raad (i, efter S.med). s-skyldig (-hed; = solidarisk), en S-skyldner. at s-stemme (-ning). en S-tale, at s-tale. en S-tid, s-tidig (-hed). et S-tykke, at s-tykke. at s-virke (-ning). en S-vittighed (s.s-fuld [-hed], -løs [-hed]; en S-frihed, -sag, -tvang; et S-nag, -spørgsmaal). en Samværen.

at **samle** (jf. for-, ind-, op-), at s. paa noget, at s. sig, sine Tanker, at samles. en Samler (jf. Klude-), en Samling (et S.s-sted; jf. Bog-, Digt-, For-, Fugle-, Ind-, Insekt-, Kilde-, Kort-, Kunst-, Lov-, Maleri-, Mineral-, Mont-, Op-, Ord-, Plante-, Prove-, Segl-, Skifte-, Troppe-, Vand-), at være ved (fra) sin S.

samme (To. i best. F.; jf. sam-), den, det, de s., den, det, de selv s., i, med det s., det er mig det s., det kan være det s., s. Slags, Sort, Sted. sammesteds (Bio.: s. fra, hen).

sammen (Bio.: jf. til-; et Kjer-, Skrab-sammen), at være, komme, strømme, holde, sætte, lægge, kjøre, skrabe, hænge, falde, styrtte s., alt s.,

alle s. — at sammenarbejde. -binde (-ing). -blande (-ing). s-bragt (s-bragte Börn). at s-bukke (-ning). s-bygget. at s-bære (-ing). -bøje (-ning). et S-drag, at s-drage (-ning). -dyng (-ing). s-falden. at s-fatte (-else). -filtre (-ing). -flette (-ning). -flikke (-ning). -flyde (-ning). -folde (-ning). -fælde (-ing). -føje (-ning). -føre (-ing). -hobe (-ning). et S-hold, at s-holde (-else). -hæfte (-ning). et og en S-hæng (en S.s-kraft), s-hængende (jf. u-). -hørende. at s-kalde (-else). -knuge (-ning). -knytte (-ning). -koble (-ing). en S-komst. at s-krympe (-ning). -lappe (-ning). s-levet. at s-ligne (-ing). -lime (-ing og -ning). -lodde (-ning). -lægge (-ning). -lænke (-ning). et S-løb, s-løben. at s-pakke (-ning). -passe (-ning). -pløje (-ning). -presse (-ning). s-rapset. at s-rime. en S-rivning. at s-rotte sig (-else). s-rullet. at s-sanke. -skrabe. en S-skrift, at s-skrive. s-skruet. -skrumpen. et S-skud, at s-skyde. s-skyttet, en S-skytning. s-sluttet, en S-slutning. s-slynget, en S-slyngning. at s-smedde (-ning). -smelte (-ning). -smøre. -snerpe. -sno. -snøre (-ing). -spare. et S-spil, s-spillet. et S-spind, s-spunden. at s-stille (-ing). -stuve (-ning). -stykke (-ing), s-styrtet (-ning). -støbe (-ning). et S-stød, s-stødende. -sunken. at s-sværg sig (-else). -sætte (-ning). -trykke (-ning). -træde (-else). et S-træf. at s-trække (-ning). -trænge. -tælle (-ing). s-voxet (-ning). at s-vrøvle. -væve (-ning). -ælte (-ning).

Samso. en Samsing.

samt (Fho. og Bno., egl. = Int. af To. sam). med s. samtlig (som To. kun i Ft.).

(et) **Sand** (forhen en S., Ft. -e; jf. Bakke-, Bly-, Bro-, Flyve-, Glimmer-, Guld-, Gulv-, Hav-, Kilde-, Kvæg-, Mur-, Strand-, Strø-). at sande¹ (jf. til-), sandet (jf. skarp-), sandig. en Sandbaad, -bakke, -banke, -barre, -bing, -bund, -dyng, -flugt, -grav, -graver, -grund, -hage, -hede, -jord.

- kage, -kiste, -klit, -mand, -mergel, -mile, -muld, -pil, -pram, -revle, -slette, -sten, -sæk, -vaaner (Plante), -vej, -vogn, -væxt, -ørk; et S-bad, -bjærg, -flak, -græs, -hus, -lag, -rev, -ur; s-muldet; et Sandskorn.
- sand**, sandt, sande (jf. halv-, u-). den sande Gud, et sandt Ord, en s. Fornøjelse, saa sandt som, sandt at sige, det er sandt. en Sand, Sanden, Sanding (foræld.): for Sand, min Sanden (udt. Sandten), at sige Sanden, Sandingen; at sande² (det maa jeg s.), sandelig (Bio.), sandfærdig (-hed; jf. u-), en Sandhed (den rene, skære, nøgne S., i S.; s.s-kjærlig [-hed], et S-vidne; jf. Natur-, U-). sanddru (-hed), -sigende, -synlig (-hed; jf. u-); en S-siger (-ske); et S-sagn; en Sandemand.
- en **Sang** (Ft. -e; jf. Aften-, Barne-, Engle-, Fest-, Folke-, Fugle-, Helte-, Høj-, Jule-, Kirke-, Klage-, Kor-, Krigs-, Lokke-, Lov-, Messe-, Minde-, Morgen-, Op-, Otte-, Rund-, Salme-, Sejers-, Skjalde-, Svane-, Sorge-, Takke-, Trylle-, Vexel-, Vugge-, Vægter-). en Sanger (et S-kor; jf. For-, Have-, Kammer-, Kirke-, Løv-, Mester-, Rør-), en Sangerinde, en Sangerske, sangbar (-hed). en Sangbog, -bund, -drossel, -forening, -fugl, -gudinde, -kreds, -leg, -lærer, -lærke, -mester, -mø, -prøve, -stemme, -svane; et S-digt, -hus, -spil, -vers, -værk; S-klokker (Ft.).
- at **sanke** (af sam-; jf. at samle; sammen-). en Sankning.
- en **Sans** (Ft. -er; jf. Farve-, Form-, Føle-, Høre-, Kunst-, Lugte-, Skjönheds-, Smags-, Sted-, Syns-, Tal-). de fem Sanser, sund S., at have S. for noget, at gaa fra S. og Samling. at sanse, en Sansning, sanselig (-hed; jf. over-, u-). en Sanseskage, -nerve, -verden; et S-bedrag, -redskab; sansesløs (-hed).
- sat** (b. F. og Ft. satte; To., egl. lid. Tf. af at sætte). en s. Alder, et s. Væsen.
- en **Satan**. satánisk.
- en **Satire**. satírisk.
- en **Sav** (Ft. -e; jf. Brænde-, Bue-, Haand-, Lang-, Rund-, Skov-, Sten-, Stik-, Tommer-). at save (jf. af-, gennem-, over-, ud-), en Savning, en Savfisk, -flis, -mølle, -skærer, -tand; et S-blad, -brug, -værk; S-spaaner -takker (Ft.); s-takket; en Savetand; et S-lad.
- (et) **Savl** (forhen Sagl). at savle, en Savlen. en Savlegris, -smække.
- et **Savn** (Ft. = Et.; jf. Af-). at savne (jf. usavnet).
- en **Sax** (Ft. -e; jf. Faare-, Have-, Hummer-, Lyse-, Negle-, Odder-, Papir-, Rotte-, Ræve-, Skrædder-, Uld-). et Saxeøj.
- at **se** (ser, saa' [jaet], sét; jf. af-, an-, be-, efter-, for-, forud-, gjen-, gennem-, imøde-, ind-, over-, paa-, til-, ud-, ugle-, undse; bort-, usét). se sél! se dér! at sé til, at se til, at sé ad, se efter, at se sig om, for, det ser galt ud, det ser ud til Regn; seende (jf. forud-, klar-, nøje-, skarp-); at ses (saas, er set, har setes). en Seen, en Seer (et S-blik; jf. Aande-), en Seerske, en -seende (se Hen-), et -seende (se Ind-, Ud-), -seelig (se over-), -sélíg (se an-, und-). en Sekraft, et S-redskab, -rør; s-værdig (-hed).
- en **Seddel** (Ft. Sedler; jf. Døbe-, Følge-, Huske-, Køkken-, Lod-, Lotteri-, Løbe-, Offer-, Passér-, Penge-, Skatte-, Slut-, Smaa-, Spise-, Stemme-, Tikrone-, Told-).
- et **Segl** (Ft. = Et.; jf. Bly-, Ind-, Post-, Stads-, Stats-, Told-, Vox-segl; at be-, forsegle, -ing). en Segrling, -samling; et S-lak.
- en **Segl** (Ft. -e; jf. Have-, Korn-). segldannet, -formet.
- at **segne** (= synke; jf. at sive). at s. om.
- sej**, sejt, seje, en Sejhed. en Sejdrikker (= Dranker), s-livet (-hed), at s-pine, et S-pineri.
- en **Sej** (Ft. -er; en Fisk; jf. Graa-).
- (en) **Sejd** (oldnord. O.). at drive, koge, øve S. at sejde, en Sejden. en Sejdhex, -kone, -mand.
- en **Seje** (jf. Kjød-).
- en **Sejer** el. **Sejr** (Ft. Sejre; jf. U-). at vinde S. at sejre (jf. be-). en Sejerherre, -skjorte, -sten, -særk, -vinder, -vinding; s-kronet, -løs, -rig, -salig, -stolt, -sæl, -vant; en Sejersdag, -fest, -krans, -sang, -vogn; et S-minde, -skrig, -tegn, -tog.
- et **Sejerværk** (foræld. = et Ur).
- et **Sejl** (Ft. = Et.; jf. Agter-, Bag-, Bom-, Bram-, For-, Gaffel-, Kryds-, Læ-, Mesan-, Mærs-, Mølle-, Raa-,

Raps-, Skak-, Sol-, Spryd-, Stag-, Stor-, Storm-, Top-, Under-, Vater-). at føre, hejse, mindske, rebe, prange, bjærge, stryge S., sætte S. til, gaa under S., gaa for fulde S., gaa, være til Sejls. en Sejlbaad, -bom, -dug (ogsaa et), -føring, -jolle, -mager, -raa, -rakke, -tofte; et S-garn, -loft, -skib, -skjode.

at **sejle** (jf. af-, be-, gennem-, kuld-, om-, op-, over-, paa-). en Sejler (jf. Død-, Hurtig-, Raa-), en Sejlen, en Sejling (jf. Ind-, Kap-, Ud- og Ss. af at sejle), en Sejlåds (jf. Kap-, Luft-, Lyst-), sejlbar (-hed; jf. u-). en Sejlled, -sten (= Magnet, foræld.), -tur; et S-dyb, -løb; s-dyb, -dygtig (-hed), -færdig, -klar.

en **Sejr**, at sejre, se en Sejer.

at **sejse** (Soord). en Sejsing.

en **Sekt** (Ft. -er). sektærisk.

en og et **Sekund** (Ft. -er; = $\frac{1}{60}$ Minut). en S-viser.

en **Sele** (jf. Aag-, Buxe-, Bære-, Stang-, Stav-, Svømme-, Tvangs-). et Par Seler. en Seleknep, -pude; et S-kammer, -tøj.

en **Selle** (= Stalbroder). en underlig S.

et **Selskab** (Ft. -er; jf. Bibel-, Jagt-, Rejse-). at gjøre en S., holde en ved S., gjøre, holde S., gaa, komme, være i S. selskabelig (-hed; jf. u-). en Selskabsbroder, -dame, -dragt, -drift, -fugl, -kreds, -mand; et S-liv.

selv (Sto.). jeg, mig, du, dig, han, ham, hun, hende, sig, vi, os, I, jer, de, dem s., for, i, af, ude af sig s., s. anden, tredje, den, det, de s. samme, selve Sagen. selv (Bio.), s. om saa var, selvisk, en Selviskhed. — en Selvagtelse. -angivelse. -anklage. -antændelse. -avl. -bebrejdelse. et S-bedrag. en S-begrænsning. et S-behag, s-behagelig (-hed). en S-beherskelse. -bekjendelse. -beskatning. s-besikkert. en S-besmittelse. -bestemmelse, s-bestemt. en S-betragtning. -beundring. s-bevidst (-hed). s-buden. -dannet (-else). s-død. -egen. et S-eje, en S-ejendom, -ejer (en S-gaard). en S-erkjendelse. -foragt. -forbrænding. s-for-glemmende (-else). en S-for-gudelse. -fornedrelse. s-for-

nægtende (-else). -forsagende (-else). -forskyldt. et S-for-svar. s-fortærende (-else). s-føgende (-else). en S-følge, s-følgelig. -gjort. -god (-hed). -groet (el. -grot). -gyldig (-hed). et S-had. s-hellig (-hed). et S-hensyn. en S-hersker. s-hjulpen, en S-hjælp. -hævn. s-kaldet. -kjer, -kjerlig (-hed). s-klar (-hed). -klog (-skab). en S-koger. s-lavet. en S-lyd, s-lydende. en S-lærling (Avtodidakt), s-lært. -modsigende (-else). et S-mord, en S-morder, s-mordersk. en S-opholdelse (en Ss-drift). -ophøjelse. s-opofrende (-else). en S-piner, S-pinsler (Ft.). en S-plagelse, -plager. -prøvelse. s-raadig (-hed). en S-røs. s-saaet (el. -saat), en S-saaning. s-skabt. -skreven. et S-skud. en S-skyldner. s-stridig (-hed). et S-styre, en S-styrelse. s-stændig (-hed; jf. u-). s-syg, en S-syge. et S-syn (Avtopsi). s-tagen. en S-tilbedelse. s-tilfreds (-hed). en S-tillid (s.s-fuld). et S-tryk. en S-tægt. s-tænkende, en S-tænker, -tænkning. -udvikling. s-valgt. -virkende, -virksom (-hed). -voldt.

et **Seminarium** (b. F. -ariet, Ft. -arier). en Seminarist. en Seminarielærer.

et **Semikolon** (Læsetegn).

(et) **Semslæder** (Vaskeskind).

sen, sént, sene (senere, senest). sen-drægtig (-hed). senhjørnet.

at **sende** (sendte, sendt; jf. af-, bort-, for-, hjem-, ind-, ned-, om-, op-, over-, til-, tilbage-, ud-). at s. Bud (til, efter). en -sender (se Af-, Ind-), en Sendelse (jf. alle Ss. ved at sende), en Sending (jf. Af-, Bud-, Ord-, Ud-). en Sendefærd, -mand; et S-brev, -bud.

en **Sene** (jf. Arm-, Kjød-, Strække-). en Senehinde, -knude, -knytning; et S-baad; s-fuld (-hed), -stærk.

Sener (Ft.) = (et) Senegræs.

en **Seng** (Ft. -e; rettere Sæng, af at saa i Bet. af at strø; jf. Barne-, Barsel-, Brude-, Døds-, Felt-, Flod-, Gjæste-, Himmel-, Jærn-, Kurve-, Parade-, Silke-, Sotte-, Strække-, Syge-, Søster-, Tron-, Ægte-). at gaa, være i S., rede S., gaa til Sengs, være oven Senge, holde

Sengen. et Sengkammer. S-klæder (Ft.); en Sengebund, -fjæl, -gjord, -halm, -hest, -himmel, -stok, -stolpe, -tid, -tæge, -varme, -varmer; et S-baand, -lad, -lagen, -rum, -sted, -tæppe, -tøj; s-liggende (syg og s.).

(en) **Sennep**. en Sennepskage, -krukke; et S-korn.

Sennesblade (Ft.).

en **September** (= Fiskemaaned).

et **Septer** (Ft. Septre; = Kongespir).

en **Serviet** (Ft. Servietter). en S-
presse; et S-baand.

sex (Talo.; jf. sjette). en Sex (i Kortspil, Sexen, Ruder S.; ogsaa i Tærningspil: Sexer alle). sexbenet, -føddet, -kantet, -pundig, -radet, -sidet; en S-kant; et S-tal.

sexten (Talo.; udt. som sejsten; vilde mest passende kunne skrives segsten). den sextende.

sexti (Talo.; = tresindstyve).

en **Si** (Ft. Sier; jf. Haar-). at si (sir, -ede, -et, rett. side, sit; jf. af-). en Sibotte, et Sikkede.

sid, **sidt**, **side** (jf. fod-). en s. Eng, side Klæder. en Sidhed. sidlændt. at **sidde** (så, siddet; jf. af-, be-, hen-, oversidde; bo-, stillesiddende). at s. ned, s. fast, s. op (paa Hest, i Vogn), s. af (en Hest, Bøder), s. over, s. inde med, s. i Fængsel, paa Vand og Brød, s. Enke, s. godt i det, Kjølen sidder godt, Hatten sidder skjævt, at blive siddende. en Sidden (jf. Hjemme-, Inde-, Kvar-, Natte-, Stille-), en -sidder (se Bi-, Ind-, Strand-). en Siddeplads.

en **Side** (jf. Bag-, Bred-, Fjæld-, Flæske-, For-, Fæderne-, Græs-, Haar-, Ind-, Kjød-, Klæg-, Kvinde-, Land-, Lang-, Lu-, Luv-, Lys-, Læ-, Mands-, Mod-, Moderne-, Narv-, Nat-, Neder-, Nord-, Over-, Ret-, Skibs-, Skygge-, Smør-, Sol-, Spejl-, Spinde-, Svart-, Sværd-, Syd-, Sø-, Ud-, Vest-, Vind-, Vrang-, Yder-, Øst-). S. om S., paa venstre S. af, paa den ene (anden) S., at have Retten, Fordelen paa sin S., en S. Flæsk, at gaa, lægge, sætte til S. (til en S.; jf. tilsidesætte), ved Siden af, fra Siden, at ligge, lægge paa Siden, at have ondt, Hold i Siden, et Horn i Siden paa en, paa, fra, til alle Sider, at have sine gode Sider, -sidet (se blaa-, fler-, lige-, sex-),

-sidig (se al-, en-, fler-, gjen-, hin-, jævn-), -sides (Bio., se af-, hin-, jævn-). en Side arv, -arving, -bane, -bygning, -flade, -fløj, -gade, -gang, -gave, -gren, -kam, -krølle, -linje, -lomme, -mand, -mur, -rod, -sal, -vange, -vej, -vind, -væg; et S-ben, -blik, -hug, -hus, -skib (i en Kirke), -skud, -spring, -sting, -stykke, -tal, -værelse; s-langs (Bio.), -længs (Bio.), -ordnet.

siden (Fho., Bio. og Bno.). s. Paaske, s. i Gaar, s. sidst, for længe (syv Aar) s., hverken før eller s., vent til s.! s. efter, hen, s. du vil det. **sider** (foræld. Bio. = senere; se omsider, endsige; jf. sid, siden, sidst). **sidst** (højeste Gr. af ubrug. To sid; jf. aller-, næst-). den, det, de sidste, for sidste Gang, til sidst, Tak for s.! sidst jeg var her, i, paa Sidstningen. sidstleden.

et **Siffer** (Ft. Sifre). en Sifferbog, -skrift.

sig (tilbagevisende Sto.). hver for s., s. selv.

en **Sig** el. **Sige** (et Vandhul; foræld.). at **sige** (sagde, sagt; jf. af-, fore-, forud-, fra-, frem-, mod-, op-, paa-, til-, ud-, undsige; sandsigende; af-, frem-, usagt). at sige af, op, s. sig fra, s. en noget paa, det siger intet, har intet at s., hvad skal det s.? han har intet at s. over mig, intet her at s., det er ikke sagt (= afgjort), saa at sige, at sige hvis jeg tillader. sige-
lig (se u-), et Sigende (efter S., efter hans S.), en Sigelse (jf. Af-, Fore-, Forud-, Fra-, Frem-, Mod-, Op-, Tak-, Til-, Ud-, Und-), en -siger (-ske, se Sand-).

et **Signal** (Ft. -er). at give S. til. en S-bog, -pibe; et S-flag, -skud. at **signe** (jf. vel-). Gud s. dig! en Signen (og Manen), en Signelse (jf. Vel-). en Signekælling. et **Signét** (Ft. -er). en Signetring, -stikker.

Sigt (Handelssprog): at betale efter S. -**sigt** (besl. m. at se; jf. besigte, besigtige; se An-, Hen-, Ind-, Om-, Op-, Over-, Ud-).

at **sigte**¹ (besl. m. at se; jf. til-). at s. efter, paa, til noget. et Sigte, at faa, have, komme i S., tabe af S., tage S. paa, et fint S.; en Sigtning¹; -sigtig (se for-, gjen-). en Sigteøvelse; et S-korn, -punkt.

at sigte² (besl. med en Sag, = at beskyldte). at s. en for noget. en Sigtelse. Sigt- og Sægefald (Lovudtr.).

at sigte³ (jf. at si). en Sigte (jf. Flor-, Gryn-, Haar-, Korn-, Mel-), en Sigtning². en Sigtekage; et S-brød, -mel.

sikker, sikkert, sikre (jf. u-). en Sikkerhed (jf. Rets-, Skud-, U-), sikkerlig (Bio.), at sikre (jf. for-, til-), en Sikring (S.s-dele, Ft.; jf. For-, Til-).

en Sild (Ft. = Et.; jf. Flække-, Høst-, Spege-, Vaar-). saa død som en S. en Sildebaad, -fangst, -hval, -lage, -maage, -salat, -stime, -tønde, -vaage; et S-ben, -fiskeri, -garn, -vaad.

silde (Bio., egl. sid-le; jf. sid, siden, sider, sidst). aarle og s., for s. sildig (To. og Bio.), tidlig og s.; en Silding = en Sildefødning. sildefødt.

at sille (= at si).

en Silje = en Siljepil (et Træ).

(en) Silke (jf. Flok-, Hör-, Sy-, Vat-). at spinde S. ved noget. en Silkedusk, -frynse, -hale (Fugl), -hat, -kjole, -lidse, -maske, -orm, -seng, -skjorte, -sløjfe, -snor, -strømpe, -særk, -traad, -trævl, -trøje, -tunge, -væv, -væver; et S-baad, -damask, -flor, -flos, -fløjel, -foder, -papir, -skjort, -skrud, -spind, -stof, -taft, -tæppe, -tøj, -vat; S-varer (Ft.); s-blød.

en Silleri (Ft. -er). en S-knop, -rod.

en Sime (jf. Haar-, Halm-).

en Simle (jf. Hvede-).

en Simme (Anemone; jf. Blaa-, Hvid-). simpel, simple. en Sempelhed.

sin, sit, sine (Ejestedord; jf. sig).

et Sind (Ft. = Et.; jf. Barne-, Broder-, Dyb-, Egen-, Høj-, Kvinde-, Let-, Pige-, Ret-, Stiv-, Trælle-, Tung-, Venne-, Vægel-, Ædel-). i S. og Skind, at have S. til, at faa, have i Sinde, det ligger, falder mig paa S.e, at lægge en noget paa S.e, at være, blive til Sinds. at -sinde (se be-), sindet (-hed; jf. fri-, haard-, høj-, il-, ilde-, let-, lige-, ond-, snar-, stiv-, strid-, svag-, sær-, træl-, tve-, tvær-, vægel-, ædel-), sindig (-hed; jf. af-, be-, dyb-, egen-, kold-, let-, ret-, skarp-, tung-), sindrig (-hed). et Sindbillede (af Sind i foræld. Bet. = Sans); et Sinde-

lag; en Sindsbevægelse, -lidelse, -ro, -rørelse, -stemning, -styrke, -tilstand; s-svag (-hed), -syg (-dom).

et og en Sinde (foræld. = Gang; jf. Talord 50, 60, 70, 80, 90). at være i S.e (= Følge) med en, for denne S.e, hvert Sind (= hver Gang), tit og mange Sinde, ingen, nogen, alle Sinde.

en Slude (foræld. = Ledsager; jf. Hof-).

Sinder (Ft.; Gnister, Slakker, Smeddeskæl; jf. Jærn-). S. og Aske.

(en) Sink (Metal). en Sinkplade.

en Sinke¹ (jf. Mur-, Stövle-).

at sinke (af sen; jf. for-). en Sinke², en Sinkelse (jf. For-).

(en) Sinter (jf. Kalk-, Kisel-).

en Sippe (= Snerpe). sippet.

(en) Sir (= Pryd, Smykke). at sire (jf. ud-), en -siring (se For-, Ud-), et Sirát, sirlig (-hed). en Sirplante (= en Smykkeurt).

(et) Sirts (fint Bomuldstøj; jf. Møbel-).

en Sirtses Kjole, Sirtses Gardiner.

(en) Sirup. en Sirupskrukke.

en Sisken (Ft. -er; en Sangfugl; jf. Graa-, Grøn-).

at sitre (= bæve, skjælve). en Sitren. en Sitteraal.

et Siv (Ft. = Et.; jf. Blomster-, Mose-, Strand-, Tue-). en Sivblomst, -kurv, -maatte, -plante, -sko; et S-græs.

at sive (for sige = synke, jf. segne; jf. af-). Vandet siver ned igennem Sandet. en Sivning (jf. Af-).

(et) Sjap (b. F. Sjappet). at sjappe. en Sjapis.

(et og en) Sjask. at sjaske (jf. slaske), et sjasket Føre. et Sjaskvejr.

en Sjat (Ft. Sjatter; jf. Slat).

sjattet (= slattet o: slap).

sjette (Talo.). en Sjettedel.

at sjokke (jf. sokke). at s. af, om. sjokket (To.), en Sjokke.

et Sjov. at gaa paa S. at sjove (med noget). en Sjoever (et S-arbejde; jf. Billet-, Kul-).

at sjunge (digt. = synge; Nutid sjunger rigtig gl. Form; men Tf. »sjungen» falsk).

at sjuske (= sluske). en Sjuske, sjusket, et Sjuskeri.

en Sjæl (Ft. -e; jf. Barne-, Hedning-, Helte-, Kræmmer-, Menneske-).

ikke en Moders S. at -sjæle (se besjæle, afsjælet), sjælelig. sjælfuld (-hed), -løs (-hed); sjæle-

glad, -sund (-hed), -syg; en S-angest, -bod (foræld.), -evne, -fred, -føde, -gave, -kamp, -lære, -messe, -sorg, -sørger, -vandring; et S-liv; en Sjælskraft, -storhed, -styrke. (Sjælland, Sjælland, se Sælland.)

sjælden, sjældent, sjældne (sjældnere, sjældnest). en s. Gang, en s.t Stykke, Held, sjældne Gaver. sjælden (Bio.), s. eller aldrig; en Sjældenhed (jf. Natur-).

at **skaa** sig (usædv., = at te, vise sig). at **skaade** (= skue, tage i Øjesyn).

en **Skaal** (Ft. -er og -e; jf. Blomster-, Drikke-, Frugt-, Glas-, Hofte-, Kold-, Offer-, Suge-, Sukker-, Suppe-, Sølv-, Vægt-). en S. Mælk, at drikke ens S., drikke Skaaler. en Skaalfrugt, -rust, -tale, -vægt; et S-pund.

at **skaane** (jf. for-). skaansom (-hed; jf. u-), en Skaansel (s-løs [-hed]).

Skaane, skaansk, en Skaaning.

et **Skaar** (Ft. = Et.; af at skære;

¹ jf. Hare-, Skyde-, Tørve-): S. i en Øxe, i Glæden, at meje et S., Kornet ligger paa S. (² jf. Glas-, Potte-). skaaret (To.).

(et) **Skåb**¹ (jf. Faare-). skabet (et s. Faar, en s. Hund). en Skabhals, -syge; et S-saar.

et **Skåb**² (Ft. -e; jf. Bog-, Brev-, Dukke-, Flue-, Glas-, Hjørne-, Hænge-, Klæde-, Krydderi-, Linned-, Mad-, Penge-, Sølv-, Udhængs-, Vægge-). en Skabsdør.

en og et **-skåb** (Ft. er; se aen Bullen-, Daar-, Doven-, Egen-, Fuld-, Gal-, Galen-, Glæd-, Kjælen-, Klog-, Kund-, Liden-, Mor-, Muggen-, Ond-, Raadden-, Tro-, Vid-, Viden-, Vild-; ² et Adel-, Arrig-, Bekjendt-, Bered-, Borger-, Broder-, Bud-, Fadder-, Fangen-, Fjend-, Forfatter-, Frænd-, Fælles-, Fætter-, Folge-, Gemen-, Gesandt-, Grev-, Her-, Kammerat-, Kjend-, Købmand-, Kompani-, Korporal-, Land-, Landsmand-, Livegen-, Makker-, Mand-, Præste-, Red-, Regent-, Ridder-, Skjald-, Slægt-, Stalbroder-, Svanger-, Svoger-, Sømand-, Tjener-, Ven-, Vorned-, Vært-, Ægte-).

at **skabe** (skabte, skabt; jf. omskabe; ny-, selv-, u-, van-, velskabt; be-, retskaffen). at skabe sig (-ede, -et), der er ikke Mening skabt i den Tale. en Skabelse (jf. Om-), en Skaber (en S-kraft),

en Skabning (jf. Om-, Van-), skabagtig (-hed). et Skabedyr. en **Skabeløn**. — et Skabilkenhoved. — et **Skaberåk** (Ft. -rakker). en **Skade**¹ (Fugl; jf. Skov-, Strand-, Torn-). en Skaderede, -unge; et S-gab.

en **Skade**² (jf. Ben-, Brand-, Brok-, Hagel-, Hofte-, Jammer-, Knæ-, Krigs-, Kræft-, Sø-, Vand-). Skam og S., at tage S. (paa), komme til S., for S., brændt S., det er S. (stor S.). at skade (jf. uskad, at beskadige), det skader (ham) ikke, hvad skader dig? skadelig (-hed; jf. u-). en Skadefryd, -gjæld, -ild, -lyst, -mand; et S-dyr; s-fro (-hed), -lidt; en Skadeserstatning, s-løs (at holde en s. for noget).

at **skaffe** (¹ jf. af-, an-, bort-, for-; ² = holde Maaltid, Soudtr.). en Skaffer (ved et Gilde), en Skafning, en Skaffebakke.

et **Skaft** (Ft. -er; jf. Grime-, Hammer-, Kniv-, Koste-, Køl-, Lanse-, Le-, Penne-, Pensel-, Pile-, Piske-, Rive-, Ske-, Skovl-, Spade-, Spyd-, Strømpe-, Støvle-, Syl- el. Syle-, Søjle-, Vimmel-, Væver-, Øxe-). skافتet (jf. fir-, kort-, krum-, lang-, to-, tre-). et Skafthul; en Skaftehave, et S-korn.

at **skage** (egl. ryste). at s. Hör, Vinden skager el. sk. sig (Soudtr.). Skageblaar (Ft.), et S-træ.

Skagen (en Skage = et Næs). Skagens Rev. Skagerak.

en **Skagle** (af at skage). en S-rem; et S-reb.

(en) **Skak**. at spille, sige S., staa, holde i S. en Skakbrik, -spiller; et S-bræt, -spil, -tavl, -træk; smat, -tavlet.

skak (b. F. o. Ft. skakke; = skraa, skjæv). at skakke. et Skaksejl; at s-hövle.

en **Skal** (Ft. Skaller; jf. Frugt-, Hjerne-, Hoved-, Hummer-, Knæ-, Melon-, Musling-, Nødde-, Pande-, Ris-, Skildpadde-, Ægge-, Ærte-, Østers-). skallet¹ (jf. blod-, haard-, tyk-, tynd-); at skalle (jf. af-), en Skalning (jf. Af-). en Skalfrugt; et S-dyr; s-dækket.

jeg **skal**, se at skulle.

en **Skalk**¹ (Ft. -e; egl. Tjener; jf. Mar-, Øjen-). en Skalkhed (foræld.), skalkagtig (-hed). et Skalkeskjul, -stykke.

en **Skalk**² (^a= Endeskive af Brød; ^b= Opskalk i en Bygning). at skalk (en Luge), en Skalkning (Søord).

en **Skalle** (Fisk).

at **skalle**, **skallet**¹, se en Skal.

skallet² (jf. flen-, kron-). en Skallet-hed. en Skallepande.

en **Skalm** (et Træstykke; Skibsort).

en **Skalmje** (Blæseinstrument; usædv.).

at **skalte**: at sk. og valte med noget.

en **Skam** (b. F. Skammen, u. Ft.;

^a= Vanære, ^b= Undseelse, ^cNavn

paa Djævelen, brugt som Ed: det

er S. sandt; jf. Blod-, Frænde-).

at have S. af, at føle S., gjøre én

S., Last og S., Synd og S., S. og

Skade, Spot og S., at have bidt

Hovedet af S., at blive, staa, gjøre

slaa til Skamme. at skamme

en ud, at skamme sig (jf. ufor-

skammet), skammelig (-hed). en

Skamflik, -færd, -plet, -pæl,

-rødme, -støtte; et S-ben, -bud,

-skrift; s-fuld (-hed), -løs (-hed);

at s-bide, -byde, -file (-ing), -hugge

(-ning), -rose, -skjænde, -slaa; en

Skammekrog.

at **skamfære** (egl. skamfærde, af en

Skamfærd).

en **Skammel** (Ft. Skamler; jf. Bede-,

Brude-, Fod-, Lig-, Rokke-).

et **Skandskrift** (tysk, = Skamskrift).

en **Skank** (Ft.-er; jf. Flaske-, Kalve-),

at stryge S., han med sine lange

Skanker.

en **Skanse**¹ (jf. Felt-, Lejr-, Port-).

at skanse (-ning; jf. for-). en

Skansegrav, -graver, -kurv, -pæl,

-vold; et S-værk. — ²(Skansen

paa et Skib): en Skanseklædning,

-port.

en **Skare** (jf. Brude-, Engle-, Folke-,

Hær-, Lig-, Sørge-), skarevis (Bio.).

(et) **Skarlagen**. en Skarlagens Kaabe.

et Skarlagenskind, s-rød; en

Skarlagensfeber.

et **Skårn** (¹u. Ft.; jf. Feje-, Fugle-,

Gade-; at træde, kaste i Skårnet;

²Ft. = Et.; = et Skårns Men-

neske, Skårns Folk). skårnagtig

(-hed). en Skårnager, -basse

(= Torbist), -bøtte, -dyng, -fjer-

ding, -kasse, -kiste, -rende, -týde

(Plante), -tønde; et Skårnsstykke.

skarp, en Skarphed. skarphygget

(Skib), -kantet, -ladt (Bøsse), -ryg-

get (Hest), -sandet (Jord), -seende,

-sindig (-hed), -skoet (el. -skot,

Hest), -synet (-hed); en S-retter,

-skydning, -skytte; et S-syn.

at **skarre** (= false), en Skarøxe;

en Skarrehövl, -øxe.

en **Skarv** (Fugl, = Aalekrage).

en **Skat**¹ (Ft. Skatte; = Kostbarhed;

jf. Bog-, Brude-, Kunst-). en

Skatkiste, -mester; et S-kammer;

en Skattegraver, -gravning.

en **Skat**² (Ft. Skatter; = Afgift; jf.

Brand-, By-, Fattig-, Formue-,

Gammel-, Grund-, Hartkorns-,

Hjelpe-, Indkomst-, Klub-, Kop-,

Krigs-, Land-, Lygte-, Malt-, Næ-

rings-, Plov-, Rang-, Salt-, Slag-,

Stats-, Stempel-, Vand-, Vej-,

Vindues-). at svare S., sætte i S.

skatskyldig (-hed); at s-sætte;

en Skattebevilling (en S.s-ret),

-bog, -borger, -byrde, -jord, -konge,

-kræver, -lov, -nægtelse, -seddel,

-ydelse, -yder; et S-land, -paalæg,

-væsen; s-fri (-hed), -pligtig,

-ydende.

at **skatte** (¹vurdere, sætte Pris paa;

jf. uskatterlig, -hed; ²give Skat;

³sætte i Skat, kun i Ss. be-, brand-).

et **Skav** (foræld., jf. Lin-). at skave

(= skraabe; jf. af-). (et) Skav-

græs; et Skavejærn.

en **Skavånk** (Ft. -er).

at **ske** (skér, skede el. skete, skét;

jf. kanské, maaské). Gud ske Lov!

du skal ske en Ulykke.

en **Ske** (b. F. Skéen, Ft. Skéer; egl.

en Skéd = Spaan; jf. en Skede,

en Ski, en Vindske el. -sked; jf.

Barne-, Fiske-, Fløde-, Gryde-, Grød-,

Horn-, Kaffe-, Kalot-, Mur-, Potte-,

Salat-, Salt-, Skrabe-, Skumme-,

Smelte-, Smør-, Spise-, Strø-, Støbe-,

Sukker-, Suppe-, Selv-, Te-, Tin-,

Træ-, Vind-, Øre-). at tage Skeen

i en anden Haand. en Skeblad

(Plante), -fuld (Ft. -e), -gaas (Fugl),

-mad (el. Skeemad); et Skeblad,

-skaft.

en **Skede** (jf. Blad-, Kniv-, Læder-,

Moder-, Sabel-, Staal-, Sværd-,

Træ-). at skede (se om-). en

Skedehinde, -knæ (Plante), -ring.

(et) **Skedevand** (tysk).

at **skeje** ud (jf. en Udskøjelse).

skél (foræld. = skelöjet). at skele,

en Skelen. skelöjet (-hed).

et **Skelet** (Ft. Skeletter). at skelettére

(-ing).

en **Ski** (Ft. -er; jf. Ske, Skede;

Fjæld-, Sne-, Vand-). at løbe paa

- S. (el. Skier). en Skiløber, -stav, -stok.
- et **Skib** (Ft. -e; jf. Agter-, Bark-, Blok-, Brand-, Damp-, Dykker-, Flag-, For-, Fyr-, Forsels-, Handels-, Hjul-, Jærn-, Kadet-, Kaper-, Knub-, Koffardi-, Krigs-, Kul-, Lang-, Linje-, Luft-, Orlogs-, Over-, Panser-, Post-, Rang-, Røver-, Sejl-, Skrue-, Slave-, Smugler-, Sø-, Taarn-, Træ-, Udvandrer-, Under-, Vagt-, Væder-). Skibet i en Kirke (jf. Hoved-, Side-), til Skibs, -skibs (Bio., se lang-, midt-, tvær-), at skibe (jf. ind-, ud-), en Skibning (jf. Ind-, Ud-). en Skibbro, -bygger, -mand; et S-brud (at lide S.), -rede (foræld); s-bruden; et Skibetrum; en Skibsbaad, -beding, -bov, -bro, -bygger, -bygning, -dok, -dreng, -ejer, -fart, -fører, -havn, -hund, -kiste, -klokke, -kok, -kran, -ladning, -last, -luge, -læge, -længde, -maaling, -mast, -mægler, -part, -planke, -præst, -pumpe, -raa, -reder, -side, -snabel, -tvebak, -tømmermand; et S-bord, -brød, -dæk, -gods, -knæ, -nøst, -ror, -rum, -sprog, -tømmer, -vant, -vrag, -værft; S-folk (Ft.).
- en **Skid** (Ft. -e). at skide (skéd, skidt; jf. beskidt), skiden (el. skidden, -nt, -ne), en Skidenhed, s-færdig (-hed), at skidne, (et) Skidt, skidt (To. og Bio.), en s. Knægt, det kom han s. fra. en Skidager; et Skidehus, s-trængt; (et) Skidentøj; en Skidtmads (et Kortspil).
- (en) **Skifer** (jf. Glimmer-, Kalk-, Ler-, Tag-, Tavle-, Trippel-). skiferagtig. en S-dækker, -plade, -sten, -tavle; et S-bjærg, -brud, -kul, -lag, -tag.
- at **skifte** (jf. lod-, mage-, om-, udskifte; uskiftet). at s. (Tjeneste), at s. Arv, Farve, Folk, Heste, Klæder, Navn, Plads, Ret, Sind, Tænder, hvad har jeg med ham at s.? at skiftes (til). et Skifte (jf. Aars-, Arve-, Brødre-, Døgn-, Fod-, Frænde-, Hud-, Jord-, Konge-, Lod-, Luft-, Maane-, Mage-, Ord-, Skov-, Skyds-, Spor-, Strøm-, Sæd-, Tand-, Tids-, Tone-, Vejr-, Vind-, Vogn-). skiftevis (Bio.), skiftelig (jf. om-), en Skiften, en Skiftning (jf. Om-, Ud-), en Skifting (= Bytting, forbyttet Barn). en Skiftebehandling, -bog, -dag, -forvalter, -ret, -sag, -samling, -tid; et S-brev, -spor, -sted, -væsen.
- en **Skik** (Ft. Skikke; jf. Bord-, Bryllups-, Folke-, Grav-, Hof-, Kirke-, Kvinde-, Leve-, U-). at sætte i S., faa, sætte S. paa, S. og Brug. at skikke¹ (jf. be-), at s. sig vel, det skikker sig ikke; skikket (To., jf. u-), skikkelig (-hed; jf. u-), en Skikkelse.
- at **skikke**² (tysk, = sende; jf. til-, ud-).
- et **Skilderhus** (tysk; jf. Skildvagt).
- en **Skildpadde** (af tysk Schild = Skjold; jf. Hav-, Land-). en S.s Kam. en Skildpaddeskul, -suppe.
- at **skildre**. en Skildring, en Skildrer, et Skilderi (en S-ramme).
- en **Skildvagt** (tysk; jf. Skilderhus).
- at **skille** (skilte, skilt; jf. et Skjel; ad-, fra-, udskille; særskilt). at s. ad, at s. en (sig) af med noget, s. en (sig) ved noget, at skilles ad. en Skilning (jf. Haar-), en -skillelse (se Ad-, Fra-), -skil- lig (se ad-), -skillelig (se uad-). en Skillemur, -mønt, -vej, -væg; et S-rum, -tegn.
- en **Skilling** (Ft. -er og = Et.; jf. Eneste-, Fir-, Guld-, Halv-, Kobber-, Lykke-, Nød-, Otte-, Smaa-, Sølv-, To-). en god S., et Par Skilling, han har Skillinger, at se, spare paa, faa Smæk for Skillingen. at skillinge sammen. et Skillingsblad, -lys, -øl.
- en **Skilsmisse** (af at skille). et S-brev.
- et **Skilt** (Ft. -er; jf. Brand-, Kro-, Laase-, Nøgle-, Politi-, Post-, Skomager-, Udhangs-).
- (en) **Skimmel**¹ (= Skimmelsvamp). skimlet¹ (= muggen), s. Brød.
- en **Skimmel**² (Ft. Skimler; en Hest; jf. Graa-, Rød-). skimlet² = spraglet; jf. blaa-, rød-).
- et **Skimt** (Ft. = Et.). at skimte.
- et **Skin** (b. F. Skinnen, Ft. = Et.; jf. Efter-, Fakkelt-, Gjen-, Helgen-, Lygte-, Maane-, Sol-, Stjerne-). at give sig S. af noget, S. af Ret, under S. af, at have Skinnen imod sig, Skinnen bedrager, at skinne (forhen at skine, gl. Fortid: skén; jf. be-). Solen skinner, at s. igjen- nem. en Skingrund, -kristen; et S-liv, -væsen; s-død, -hellig (-hed).
- skinbårlig** (tysk). den s.e. Satan.
- et **Skind** (Ft. = Et.; jf. Aale-, Alun-, Bjørne-, Bukke-, Bæver-, Dyre-, Faare-, Flynder-, Flode-, Gede-,

Haa-, Handske-, Hare-, Hjorte-, Hunde-, Ilder-, Kalve-, Kanin-, Katte-, Kid-, Lamme-, Maard-, Odder-, Pølse-, Ræve-, Sabel-, Skarlagen-, Skjøde-, Sobel-, Svine-, Sæl-, Tiger-, Tromme-, Ulve-, Vaske-, Væder-, (Æsel-). i Sind og S., kun S. og Ben, at hytte sit S., klage over helt S., gaa ud af sit gode S., holde sig i Skindet; det lille S., et godt gammelt S. -skindet (se hel-, ðm-), en Skinder (foræld. = Garver; S-gade). en Skindbaad, -bog, -handske, -hue, -lap, -mær (= skindmager Hest), -pels, -pose, -pung, -trøje; et S-bind; S-buxer (Ft.); s-mager.

skinger (b. F. og Ft. skingre). at skingre, skingrende, en Skingren. en **Skinke** (o: Bov; jf. Bjørne-, Flæske-). en **Skinne** (jf. Arm-, Ben-, Hjul-, Jærn-, Jærnbane-, Staal-). en Skinnevej; et S-ben.

at **sklune**, se et Skin.

skinsyg. at være s. paa en. en Skinsyge.

en **Skipper** (af Skib; jf. Luft-, Skude-, Sætte-). en Skipperløgn; et S-hus, -lav.

et **Skipbund** (Ft. = Et.; = 20 Lispund, 320 Pund).

en **Skive** (jf. Blok-, Bord-, Brød-, Dreje-, Ende-, Glas-, Kaste-, Maane-, Pejle-, Pottemager-, Skyde-, Sol-, Suge-, Ur-, Vox-, Æble-). at skære i Skiver, skyde til Skive. at skive (Smør, Tovværk). en Skiveskydning, -snegl; s-dannet, formet; et Skivgat (Seord).

en **Skjald** (Ft. -e). et Skjaldskab. en Skjaldedigtning, -kunst, -sang; et S-kvad, -vers.

et **Skjel** (b. F. Skjellet, Ft. = Et.; af at skille; jf. et Ager-, Grænse-, Gærde-, Haar-, Herreds-, Jord-, Marke-, Skov-, Sogne-, Vand-, Vej-, en For-, U-). med S. (= med Føje), lige S., Ret og S., Skjels Aar og Alder. skjellig (med, uden s. Grund; jf. for-, u-), at skjelne, en Skjelnen, en Skjelning, et Skjelnemærke. en Skjelgroft, -sten, -sætning; et S-dige.

at **skjenne** (= løbe løbsk).

et **Skjold** (forhen en S.; Ft. -e; jf. Avind-, Bryst-, Herre-, Hjærte-, Hær-, Ryg-, Vaaben-). at føre i sit S. en Skjold (= en Plet; Ft. -er), skjoldet (¹ skjoldbærende; ² plettet, jf. rød-). en Skjold-

bille, -borg, -brusk, -bugle, -drager (¹ i egl. Bet.; ² en Plante), -holder, -kjertel, -lus, -mø, -rand, -rem; et S-tag; en Skjoldeklang, et S-mærke.

en **Skjörte** (jf. Bods-, Haar-, Lig-, Messe-, Nat-, Over-, Panser-, Sejer-, Silke-, Uld-). i bar S., en Lærreds S. en Skjorteknap, -krave, -linning, et S-ærme (i S.r).

et **Skjul** (Ft. = Et.; jf. Skælke-). at lege S., krybe i S. at skjule (skjulte, skjult), at s. sig. et Skjulested.

et **Skjæg** (b. F. Skjægget, Ft. = Et.; jf. et Axe-, Bukke-, Pip-, Hage-, Hatte-, Hov-, Katte-, Kind-, Mund-, Over-, Pip-, Tag-, Østers-; en Fløde-, Graa-, Rød-, m. Ft. -skjægge). at le i, tale ud af Skjægget. skjægget (jf. graa-, lang-, rød-). en Skjægtraad; et S-haar; s-løs (-hed); en Skjæggelevning, -skraber, -syge, -søbe.

at **skjælde** (skjældte, skjældt; jf. over-, ud-). at s. én ud, at s. og smælde. en Skjælden. et Skjældsord.

en **Skjælm** (Ft. -er). et Skjælmeri, skjælmsk (-hed). en Skjælmsmester, et S-stykke.

et **Skjælv** (Ft. = Et.; jf. Hav-, Jord-). at skjælve (-ede, -et og skjälv), en Skjælven.

(en) **Skjæmt.** at skjæmte (med en, noget), en Skjæmtten, skjæmtsom (-hed), skjæmtvis og skjæmtvis (Bio.). en Skjæmtevis; et S-digt, -sagn; s-fuld (-hed).

et **Skjænd** (kun i Ft. = Et.). at faa S. at skjænde¹ (skjændte, skjændt; jf. over-, smaa-), at s. paa én, at skjændes, et Skjænderi. et Skjændsmaal; en Skjændegjæst.

at **skjænde**² (-ede, -et; jf. skam-, skjænde, uskjændet). at s. og brænde. en Skjænden (og Brænden). en Skjænder (se Ære-), skjændig (-hed), en Skjændsel.

(en) **Skjænk**¹ (= en Gave). at skjænke¹ (at s. og give).

en **Skjænk**² (Ft. -e; ^a = et Skjænkebord; at staa for Skjænken; ^b = en Skjænker; jf. Mund-, Over-). at skjænke² (jf. i-, udskjænke, beskjænket), en Skjænker (jf. Kaffe-), en Skjænkning (jf. Ud-). en Skjænkestue; et S-bord.

en **Skjæppe.** en S. Salt, Land, Hartkorn. at skjæppe (Kornet s.r.

- godt i Aar), skjæppevis (Bio.). et Skjæppemaal.
- et **Skjær**¹ (Ft. = Et.; jf. Dag-, Farve-, Lys-, Morgen-, Rosen-).
- et **Skjær**² (Ft. = Et.; jf. Fiske-, Klippe-, Ud-). blinde S. -skjærs (se Bio. inden-, uden-). en Skjærgaard.
- et **Skjærf** (Ft. = Et.; jf. Axel-).
- en **Skjærm** (Ft. -e; jf. Blomster-, Halv-, Ild-, Kakkelvovns-, Lampe-, Lyse-, Ovn-, Regn-, Sol-, Vind-, Øjen-). at skjærme (jf. be-), en Skjærmelse (jf. Be-). en Skjærmpolte; et S-bræt, -tag; s-dannet.
- en **Skjærmýdsel** (Ft. Skjærmýdsler).
- en **Skjærv** (Ft. -e; jf. Nød-). at give sin S.
- Skjærver** (Ft.; jf. Flint-, Mur-, Sten-, Vej-).
- at **skjætte** (Hör). en Skjætning. (et) Skjættefald.
- skjæv**, skjævt, skjæve (jf. vind-). det gik skjævt, at se s. til. at skjæve (til en), en Skjæver¹ (Ft.; en Sygdom), en Skjævhed. skjævbenet, -bladet, -halset, -hovedet, -mundet, -næset, -rygget, -vinklet.
- en **Skjæve**², at se Skjæven i sin Broders Øje, Skjæver i Hör.
- et **Skjód**¹ (Ft. = Et.; jf. Moder-). at lægge Hænderne i Skjødets, at tage paa S.t. en Skjødehund, -lyst, -synd; et S-barn, -skind (ogsaa Skjød-).
- et **Skjód**² (Ft. = Et. og -er; jf. Frakke-, Kjole-). -skjødets (se kort-, lang-), at skjøde¹ (et Sejl).
- et **Skjøde**¹ (paa et Sejl; jf. Bram-, Sejl-). -skjøds (se Bio. rum-). en Skjødbarn.
- at **skjøde**² (jf. bort-, til-). et Skjøde² (paa en Ejendom) = et Skjødebrev.
- skjødelses** (af foræld. at skjøde³ = skjøtte). en Skjødeshed.
- en **Skjøge**. et Skjøgelevned.
- skjön**, skjönt, skjønne (jf. form-, natur-, uskjön; at forskjönne). en Skjönhed (jf. Form-, Natur-, U-; en S.s-plet, -sans; et S-vand). en Skjönskrift, -snak.
- et **Skjön** (b. F. Skjönnet, Ft. = Et.; jf. Over-). at skjønne (jf. paa-), Barnet begynder at s., at s. paa noget; et Skjönnende (efter mit S.), skjönsom (-hed; jf. u-). en Skjönsmand.
- paa **skjöns** (= paa skraa).
- skjönt** (Bno., = endskjönt).
- skjör** (jf. rød-). en Skjørhed, at skjøre (en Ager), en Skjøre (i Træ; jf. Kjerne-, Lang-, Marv-, Rund-), at skjörne (= blive skjör, om Mælk at løbe sammen, skilles ad). en Skjörst (Surmalksost), -pil (et Træ); s-hovedet.
- en **Skjörbug** (Sygdom).
- et **Skjörlevned**.
- et **Skjört** (Ft. -er; jf. Over-, Silke-, Under-). at skjörte op (jf. opskjörtet). en Skjörtevej (at gaa S.en); et S-regimente.
- at **skjotte** (af foræld. at skjøde³, se skjødelses).
- en **Sko** (b. F. Skoen, Ft. = Et.; jf. Ankel-, Anker-, Bag-, Barne-, Börne-, Danse-, Dup-, Filt-, For-, Halm-, Hem-, Heste-, Is-, Knæ-, Læder-, Morgen-, Næbbe-, Over-, Pumpe-, Rand-, Siv-, Slæb-, Snabel-, Sne-, Træ-, Tøj-). at sko (skör, -ede, -et; rett. skode, skót; jf. skarp-, slap-, tör-, vaadskoet el. -skot), en Skoning (¹ Gjærningen at sko en Hest, ² = Sko paa Klæder o: Kantning). en Skobørste, -flikker, -mager (en S-dreng, -kugle, -mester, -svend; et S-skilt), -pind, -plog, -pudser, -rem, -saal, -sværte, -tvinge, -visk; et S-baand, -horn, -spænde, -tøj.
- et **Skod** (Ft. = Et.; Soord) og en **Skodde** (jf. Vindues-; begge af at skyde).
- at **skodde** (med Aaren).
- en **Skofte** (jf. Brod-).
- skogger**:- en S-latter, at s-le = at skogre.
- en **Skok** (Ft. Skokke). en S. Nodder. skokkevis (Bio.). i Skokketal.
- at **skolde**. skoldende hed. skoldet (jf. sol-), en Skoldning. (et) Skoldkorn; S-kopper (Ft.); en Skoldekage.
- en **Skole** (jf. Aften-, Almue-, Bonde-, Borger-, Börne-, Danse-, Dreng-, Døtre-, Fag-, Fattig-, Folke-, Fri-, Fægte-, Høj-, Jøde-, Kirke-, Kost-, Krigs-, Kunst-, Landbo-, Landsby-, Latin-, Maler-, Middel-, Monster-, Pige-, Plante-, Pleje-, Poge-, Puge-, Rekrut-, Ride-, Snitte-, Sogne-, Stats-, Svømme-, Sy-, Synge-, Søndags-, Tegne-, Træ-). den gamle, nye, lærde, sorte S., at holde S., sætte, gaa i S., løbe af S., tage i S. at skole (en Hest). en Skolebog, -brug, -bygning, -bænk, -dannelse, -dreng, -flux, -gang, -herre, -hest, -holder, -kammerat, -klasse, -lod, -lov, -lærer,

-lön, -mand, -mester, -plan, -pog, -ret, -sag, -skat, -stue, -tid, -time, -tugt, -tvang, -vej; et S-aar, -bal, -barn, -besøg, -bord, -fag, -hold, -hus, -liv, -raad, -sprog, -støv, -væsen; S-kundskaber, -penge (Ft.); s-pligtig, -reden, -ret, -rigtig, -søgende.

en **Skonnert** (Ft. -er). en Skonnert-brig.

en **Skorpe** (besl. m. skarp; jf. Ager-, Brød-, Is-, Jord-, Oste-, Over-, Sne-, Vand-). at sætte S. skorpet. en Skorpehud.

en **Skorplön**.

en **Skorsten** (Ft. -e; jf. Damp-, Fabrik-, Køkken-). en Skorstensfejer, -ild, -pibe, -plade, -rog, -sød; et S-rør, -spjæld.

at **skorte** (jf. kort). det skorter paa Folk, Penge.

en **Skose**. at give én Skoser = at skose.

Skot-: en Skotbjælke, -hövl, -rende, -rok.

at **skotte** (jf. skaade, skue). at s. til en, noget. en Skotten.

en **Skotte**. skotsk. Skotland.

en **Skov** (Ft. -e; jf. Bar-, Bjærg-, Bonde-, Bøge-, Ege-, Elle-, Fred-, Fyrre-, Gran-, Høj-, Krat-, Lyst-, Løv-, Mellem-, Naale-, Nødde-, Olden-, Over-, Stats-, Under-, Ung-, Ur-). til Skovs, at tage i Skoven, have Svin paa Skoven, Guld og grønne Skove. at skove (Brænde), en Skovning. en Skovaand, -aas, -abild, -bakke, -bi, -blomst, -bo, -brand, -bund, -bygd, -bæk, -drift, -due, -duft, -egn, -ejer, -foged, -fugl, -gud, -hammer, -hugst, -hytte, -jord, -løber, -maard, -mor, -mose, -mus, -mærke (Plante), -nakke, -plan, -plantning, -plet, -pynt, -rand, -ranke (= Klematis), -rider, -rydning, -sag, -sav, -skade (Fugl), -skyld, -slette, -slæde, -snegl, -sneppe, -sti, -strækning, -syre (Plante), -so, -trolld, -tur, -tvang, -tykning, -tyv, -vej, -væxt, -ø, -øxe; et S-bal, -brug, -bryn, -bælte, -græs, -horn, -hus, -land, -læs, -løg, -maal, -skifte, -skjel, -træ, -tyveri, -vænge, -væsen, -æble; s-groet (el. -grot), -klædt, -kranset, -løs (-hed), -rig, -sat (Brænde).

en **Skove** (især i Ft.). Skover af Skidt.

en **Skovl** (Ft. -e; jf. Hjul-, Hül-, Kaste-, Korn-, Kul-, Møg-). at

skovle (at skovle ind, sammen). en Skovlhjort; et S-blad, -hjul, -skaft; s-hornet.

skraa (skraat, skraa). paa skraa. skraas (Bio.; s. over for), en Skraahed, at skraa' (skraar, -ede, -et; rett. skraade, skråat), at s. over Gaden, Marken, at s. en Kjole; at skraane, en Skraaning¹ (jf. Bakke-). en Skraabjælke, -matras, -plan, -pude, -stang; et S-kors, -tag; s-delt.

at **skraa**² (skraar, -ede, -et; rett. skraade, skråat). at s. Korn = at grutte), at s. Tobak (= tygge). en Skraa¹. en Skraaning² (Handlingen at skraa), (et) Skraa (at skyde med S.). en Skraasæk, -tobak.

en **Skraa**² (Ft. -er; = skreven Vedtægt; jf. By-, Gilde-).

et **Skraal** (Ft. = Et.). at skraale (jf. tud-), en Skraalen, en Skraaler. en Skraalhals.

(et) **Skráb**. at skrabe (jf. af-, sammen-), en Skrabe (jf. Dej-, Ovn-), en Skraber (Soudtr. at slibe en S.; jf. Skjægge-, Sky-), en Skraben (Bukken og S.), en Skrabning, et Skrabsammen, et S-üd (Ft. = Et.). Skrabnæse (at spille S.; et S-spil); en Skrabekniv, -ske; et S-jærn.

skral (= knap). Vinden er s., det er skralt med ham. at skralle (Vinden skralle = bliver skral).

et **Skrald** (Ft. = Et.; jf. Piske-, Torden-). at slaa S. en Skralde, at skralde. en Skraldemand, -vogn.

at **skramle**. et Skramleri = et Skrammel (det er kun noget gammelt S.).

en **Skramme**. skrammet.

en **Skranke** (jf. Rets-; at indskrænke).

at **skrante**. en Skranten, skranten, en Skrantning.

skrap, skrap, skrappe.

Skrat-: en S-adel, -is.

at **skratte** (forhen ogsaa skrade). en skratte Lyd.

et **Skrød** (b. F. Skreddet, Ft. = Et.; af at skride; jf. Bjærg-, Fjæld-, Jord-, Sne-). skred (foræld. To. = glat; en s. Is).

en **Skribent** (Ft. -er). en **Skribler** (Ft. -e). at **skride** (skrød, skreden, -et, -ne; jf. at overskride, fremskridende, -skreden, en Indskriden). at s. paa Is, at s. ud, at s. ind imod,

- Tiden s.r. skridtonet. — et **Skridt** (Ft. = Et.; jf. Frem-, Kæmpe-, Storm-, Tilbage-), at gjøre et (vigtigt) S., holde S. med, det første S., tage smaa, korte, lange S., gaa i S., S. for S. skridtvis (Bio.), at skridte (af, ud). en **Skridt** (¹u. Ft.; aff. Billed-, Bogstav-, Gaade-, Haand-, Il-, Kile-, Lyd-, Lön-, Munke-, Node-, Ord-, Rune-, Sammen-, Siffer-, Skjön-, Tegn-): at læse S., en fin, gnidret S. skriftlig (modsat mundtlig). en Skriftart, -linje, -læsning; et S-sprog¹, -tegn, -træk; (²Skriften = den hellige S.): skriftklog (-skab), en S-fortolkning, et S-sprog², -sted. — (²Ft. -er; aff. Bogtrykker-, Løbe-, Perle-): en fed S. en Skriftkasse, -støber; (bif. Af-, Efter-, Fejl-, For-, Grav-, Grund-, Ind-, Om-, Op-, Over-, Paa-, Prøve-, Ren-, Til-, Ud-, Under-).
- et **Skrift** (Ft. -er; jf. Aars-, Bön-, Dögn-, Flyve-, Folke-, Haand-, Hætte-, Kilde-, Klage-, Lejligheds-, Maaned-, Minde-, Mod-, Nid-, Old-, Opbyggelses-, Parti-, Pris-, Prøve-, Skam-, Skand-, Smaa-, Smuds-, Smæde-, Strids-, Sær-, Tids-, Uge-). en Skriftvexling.
- (et) **Skrifte**, at staa S., gaa til S., tage i S. at skrifte (sine Syn-der, s. for en, at s. en). en Skriftefader, -stol, -tale; et S-barn, -maal.
- et **Skrig** (Ft. = Et.; jf. An-, Börne-, Fugle-, Gaase-, Glædes-, Hunger-, Jammer-, Krigs-, Mord-, Nød-, Ravn-, Sejers-, Ugle-, Varsels-). at skrige (skreg, skreget; jf. for-, overskrige; for-, udskregen), skrigende Farver, en S. Uretfærdighed; en Skrigen (Raaben og S.), en Skriger (jf. Mark-). en Skrighals; en Skrigedukke, -fugl.
- at **skrikke** (jf. skrige, skrukke). Örnen, Skaden skrikker.
- et **Skrin** (Ft. = Et.; jf. Helgen-, Juvél-, Jærn-, Nat-, Penge-, Smykke-, Sy-, Sølv-, Træ-, Vogn-). at skrinlægge; en Skrinlægning.
- en **Skrinkelben** (et langbenet Insekt).
- at **skrive** (skrev, skreven, -et, -ne; jf. af-, be-, efter-, for-, fore-, fra-, ind-, ned-, om-, op-, over-, paa-, ren-, sammen-, til-, ud-, under-skrive; an-, fuld-, haand-, selv-, uskreven). en Skrivelse (jf. Be-, Fra-, Følge-, Haand-, Svar-, Un-der-), en Skrivning (jf. Af-, Brev-, For-, Historie-, Ind-, Krønneke-, Ned-, Om-, Op-, Paa-, Ren-, Ret-, Ud-), et Skriveri, en Skriver (en S-dreng, -karl, -stue; jf. Af-, Birke-, Blad-, Brev-, By-, Haand-, Havne-, Herreds-, Historie-, Korps-, Krønneke-, Køkken-, Pas-, Post-, Rente-, Saga-, Ting-, Vinkel-). en Skrivfejl, (et) S-papir; en Skrivebog, -brug, -krampe, -kugle, -kunst, -lyst, -lærer, -maade, -mappe, -pen, -pult, -tavle, -time, -øvelse; et S-blæk, -bord, -redskab, -tøj, -slysten.
- et **Skrog** (Ft. = Et.; jf. Gaase-, Skibs-). et stakkels, gammelt, sølle S.
- en **Skrolle**, at skrolle (= skrylle).
- et **Skrub** (især i Ft. = Et.). at skrubbe (s. sig, s. af), skrubbet (To., = ru), en Skrubning, en Skrubbe (¹jf. Gulv-; ²en Fisk). en Skrubhöv, -tudse; at s-hövle; en Skrubbeborste, -kost.
- en og et **Skrúd** (Ft. = Et.; digt O.; jf. Silke-).
- en **Skrue** (jf. Bind-, Damp-, Driv-, Fil-, Hold-, Hül-, Hun-, Inder-, Klem-, Kværn-, Laase-, Messing-, Svans-, Tap-, Tomme-, Træ-, Træk-, Tørve-, Vand-, Yder-). at gjøre S., have en S. løs, sætte sine Ord paa Skruer. at **skruer** (jf. sammen-skrue; for-, opskruet). en Skruemaxel, -bolt, -bænk, -damper, -form, -gang, -gænge, -is, -moder, -nøgle, -pande, -perse, -presse, -pumpe, -spore, -stift, -stikke, -tap, -tol, -trækker, -tvinge; et S-hoved, -skib, -værk; s-dannet.
- at **skrukke** (jf. skrikke). en Skruk-høne.
- en **Skrukketrold** (Trælus, Bænkebider).
- skrummel** (b. F. og Ft. skrumle). et Skrummel (et stort S.; jf. Skrammel), at skrumle.
- at **skrumpe** ind (jf. krum, krympe, krybe). skrumpen (jf. ind-, sammen-).
- skrup-**: at s-koge; s-sulten.
- en **Skrupel** (Ft. Skrupler). at faa, gjøre sig Skrupler.
- at **skrutte**, skrutrygget.
- en **Skrutte** (Fuglekro). Skrutten fuld.
- at **Skrøde**, en Skryden (Æslets S.), en Skryder (jf. Stor-). et Skryderi.
- at **skrylle** (tage sig stor ud; jf. skrolle).
- en **Skrædder** (Ft. -e; jf. Bonde-, Dame-, Lappe-). en S-dreng, -lære, -lön, -mester, -regning, -ring, -sal, -sax,

-svend, -syning; et S-bord, -lav, -maal.
 en **Skræk** (b. F. Skrækken, u Ft.; jf. Vand-). at skrække (jf. af-, for-), skrækkelig (jf. for-). et Skrækket-billed.
 en **Skræl** (Ft. Skræller; jf. Æble-). at skrælle (jf. af-), en **Skrælling** (¹jf. Æble-; ²= Usling).
 at **skræmme** (-ede, -et; jf. bort-, op-skræmme; forskræmt). et og en Skræmsel (Ft. Skræmsler; jf. Fugle-). et Skræmmebilled.
 en **Skrænt** (Ft. -er; jf. Bakke-, Bjærg-, Fjæld-, Jord-, Ler-).
 en **Skræppe** (jf. Burre-, Strand-). et Skræppeblad.
 at **skræppe** (¹Anden, Frøen skræpper; ²som at skryde = prale).
 et **Skræv**, det gaar over Skrævet. skrævs (Bio.; jf. over-), at sidde s. over en Bænk; at skræve (over noget), en skrævende Gang.
skrøbellg. en Skrøbelighed.
 (en) **Skrømt**, paa S. = skrømtvis (Bio.). at skrømte, skrømtet (= forstilt, usand), en Skrømter (= Hykler).
 et **Skub** (b. F. Skubbet, Ft. = Et.). at skubbe (s. til en, s. af sig, s. sig). en Skubkarre.
 et **Skud** (b. F. Skuddet, Ft. = Et; af at skyde; jf. Blod-, Blomster-, Bue-, Bøsse-, Drue-, Elve-, Flinte-, For-, Grund-, Hjærte-, Hu-, Ind-, Jord-, Kanon-, Kjerne-, Kugle-, Lod-, Mester-, Minut-, Muldvarpe-, Nød-, Over-, Paa-, Pile-, Pistol-, Plet-, Prove-, Rod-, Sammen-, Selv-, Side-, Signal-, Skumpel-, Slumpe-, Snylte-, Stjerne-, Strejf-, Til-, Top-, Ud-, Under-, Vaade-, Vagt-, Van-). et S. Krudt, at løse et S., komme paa S., staa for S., der faldt et S., Skuddet gik af, at komme i Skuddet, at gaa sit S. en Skuddag, -linje, -sikkerhed, -vidde; et S-aar, -saar; s-fast (-hed), -fri (-hed), -vant.
 at **skudde** (foræld. = ryste; jf. skudre, skutte). skuddet (bibelsk To.).
Skudder-mudder: at gaa i S.
 en **Skude** (jf. Pære-). en S-mast, -skipper.
 at **skudre** (jf. at skudde). at s. af Kulde. en Skudren.
 et **Skudsmaal**, en Skudsmaalsbog.
 at **skue** (skuere, -ede, -et; jf. at skaade; an-, be-, gennem-, overskue; om-skuende). at s. Hund paa Haar.

et Skue (jf. Dyr-, Fede-, Hær-), at stille til S.; -skuelig (se an-, over-), en Skuen, en -skuer (se Til-). en Skuement, -penge, -plads (jf. Krigs-), -ret, -spiller (-inde); et S-brød, -spil; s-lysten.
 at **skuffe**¹. skuffende, at skuffes, en Skuffelse.
 at **skuffe**². et Skuffejærn.
 en **Skuffe** (¹= en Skovl; jf. Húl-, Ild-, Korn-, Møg-, Ovn-; ²jf. Bord-, Dragkiste-, Klude-, Penge-). ud af første S.
 en **Skuffelhjort** (= Skovl-, Daahjort).
 en **Skulder** (= Axel¹; b. F. -en, Ft. Skuldre). at se en over, trække paa Skuldrene. -skuldret (se bred-, høj-, smal-), at skuldre (en Bøsse). et Skulderblad, -led, -træk; s-bred.
 at **skule**, et skulende Blik, en Skulen.
 at **skulke**, at s. af Skole. et Skulkeri. skulkesyg, en S-syge.
 at **skulle** (skal [Ft. skulle], skulde, skullet). du skal og maa gjøre det, jeg skal paa Bal i Morgen, hun skal være meget rig, jeg skulde mene det.
 (et) **Skum** (b. F. Skummet; jf. Af-, Fløde-, Hav-, Sæbe-). at skumme (¹at sætte, give Skum; ²= af-skumme), en Skummen, en Skumning. en Skumbølge, -sved; s-hvid, -klædt; at s-koge; en Skummeske.
 at **skumle** (over noget). en Skumlen, en Skumler, et Skumleri.
skummel, skummelt, skumle (jf. at skumre). en Skummelhed.
 at **skumpe** og at skumple. at skumples paa en Vogn.
 et **Skumpelskud**. at gaa som et S.
 at **skumre** (af foræld. skum = mørk). en Skumring.
 et **Skúr** (Ft. = Et; jf. Bræde-, Brænde-, Fjælle-, Tørve-, Vogn-).
 en **Skure** (af at skære; jf. et Skaar).
 at **skure**, en Skuring. en Skurevisk.
 en **Skurk** (Ft. -e; tysk). en Skurkestreg.
 at **skurre** (i Ørene). en skurrende Lyd.
 (en) **Skurv** (Skabsaar). skurvet. en Skurvhat (en Svamp).
 at **skutte** sig (jf. at skudde, skudre).
 en **Skvalder** (u. Ft.). Lögn og S. at skvaldre. en Skvalderkaal (Plante), -pose.
 at **skvalpe** (= skulpe).
 et **Skvat** (og Skvæt, b. F. Skvattet, Ft. = Et.). at skvatte. en Skvatkværn, -mølle; et Skvætbord.

et **Skulp** (Ft. = Et.). at skulpe, en Skulpen.

sky (uforanderl. To.; jf. dag-, lys-, folke-, kvinde-, menneske-). en Skyhed, at sky (skýr, -ede, -et, rett. skyde, skýt; jf. af-), en Sky¹ (u. Ft.; jf. Af-). Skyhaar, -klapper (Ft.).

en **Sky**² (Ft. -er; jf. Hagel-, Regn-, Rog-, Sne-, Storm-, Støv-, Taage-, Torden-, Uvejrs-, Vand-, Virak-). at synge i højen S., skrike i vilden S. skyet (en s. Himmel). en Skybanke, -dannelse, -himmel, -pumpe, -rand, -rift, -skraber (et Topsejl), -stribе, -støtte; et S-brud, -dække; S-spætter, -stænk (Ft.); s-dækket, -farvet, -fri, -fuld, -høj, -løs.

(en) **Sky**² (størket Kjødsaff).

at **skyde** (skød, skudt; jf. af-, an-, be-, bort-, for-, gennem-, ind-, ned-, paa-, sammen-, udskyde; overskydende; frem-, elle-, hjærte-, under-, vingeskudt). at s. Harer, Ham, Rod, Vand, Sten, Ryg, Gjenvej, s. Penge sammen, s. Skylden paa, s. sig ind under. en Skyden, en Skydning (jf. Af-, An-, Be-, Bort-, Bue-, Bøsse-, For-, Frem-, Fugle-, Gennem-, Ned-, Prøve-, Skarp-, Skive-, Ud-), en -skydelse (se Ind-, For-), en Skyder. en Skydebane, -dør, -hest, -linje, -skive, -øvelse; et S-bræt, -gevær, -hul, -hus, -skaar, -vaaben.

(en) **Skyds**. at skydse. en Skydning. et Skydsskifte, -væsen (norske Ord).

en **Skydsel** (Ft. -er; af at skyde; = en Ovnskuffe).

en **Skygge** (jf. Halv-, Hatte-, Hel-, Kaskjet-, Kjerne-, Nat-, Rand-, Slag-). Lys og S., at kaste S. paa en. skyggeagtig, at skygge (jf. be-, over-), skygget (= be-skygget; ²se bred-, smal-), en -skygning (se Af-). en Skyggeside, -verden; et S-billede, -liv, -rige, -spil, -træ, -værk; s-fuld (-hed), -rød.

et **Skyl** (b. F. Skylllet, Ft. = Et.; jf. Regn-, Vand-). at skyllе (jf. af-, be-, bort-, op-, over-, udskyllе; sammenskylllet), Regnen s.r ned, at s. Tøj, Flasker; en Skyllе (= et Regnskyl), en Skyllning (jf. Af-, Over-, Sammen-, Ud-).

en Skylregn, at s-regne; en Skyllehals, et S-kar, -trug, -vand.

en **Skyld** (u. Ft.; jf. Blod-, Jord-, Land-, Med-, Mølle-, Skov-, Smør-, Synde-, U-, Værd-). at have, være S. i, give, faa S. for, for Guds, min, Løjers, den Sags S. at skyldе (skyldte, skyldt; jf. be-, for-, und-), at s. en noget, s. en for noget (= beskylde); skyldig (-hed; jf. med-, pligt-, sam-, skat-, straf-, tro-, u-), at være, gjøre sig s. i noget, være s. til at gjøre noget, han er mig intet s., jeg er ham Tak s.; en Skyldner (jf. Sam-, Selv-). en Skyldbog; et S-brev, -offer; s-fri (-hed); at s-binde -sætte (-ning).

at **skyde** (-ede, -et; jf. frem-, paa-, til-). at s. paa en, at s. sig (skyndte, skyndt). skyndelig, skyndsom (-hed), en Skynding.

et **Skyt** (foræld., b. F. Skyttet) og et **Skyts** (u. Ft.; af at skyde; jf. Be-lejrings-, Kaste-, Panser-). en Skytplade, -prop, -rulle.

Skyts- (jf. at beskytte): en S-aand, -engel, -gud, -helgen, -herre, -patron.

en **Skytte**¹ (af at skyde; jf. Bue-, Fri-, Kryb-, Liv-, Løbe-, Rifel-, Skarp-, Slumpe-, Vold-). en Skyttefest, -forening, -kreds; et S-gilde, -hus, -lag.

en **Skytte**² og en **Skyttel** (Ft. Skytler; af at skyde; jf. Væver-).

en **Skåbne** (af at skabe; jf. Van-). en Skåbnetro; s-syanger.

et **Skæft** og et **Skæfte** (Ft. -er; jf. et Skæft, Bøsse-). at skæfte, en Skæftning. (et) Skæftetæ.

et **Skæl** (b. F. Skællet, Ft. = Et.; jf. en Skal; Albue-, Blomster-, Fiske-, Haar-, Hammer-, Knop-, Panser-, Rakle-, Smedde-). skællet, at skælle (¹sætte Skæl, ²s. en Fisk). en Skælbrynje, -fisk, -kalk; et S-dyr, -panser; s-daonet, -dækket, -vinget.

at **skæmme** (af en Skam; jf. be-). at s. sig.

skær¹ (let at skære; jf. kuld-). skært Kjød, Brænde.

skær². ren og s., en s. Hud, den skære Sandhed. en Skærsømmer (= Juni), -tørsdag; en Skærsild (af foræld. at skære = rense).

et **Skær** (Ft. = Et.; af at skære; jf. ¹Rør-, Torve-, ²Plov-).

en **-skær** (af at skære; se Felt-).

at **skære** (skår, skaaren, -et, -ne; jf.

af-, be-, bort-, for-, gjennem-, ind-, om-, op-, over-, sønder-, til-, ud-skære; fir-, grov-, smaaskaaren). at s. for, s. Brød, Mad, Brænde, Hakkelse, s. Ansigt, Tænder, at s. sig paa noget, det skar mig i Hjertet, skærende (Redskaber, Spot; jf. hjærte-). en Skæren, en Skæring (et S.s-punkt; jf. Af-, Be-, Bort-, For-, Gjennem-, Ind-, Op-, Over-, Til-, Træ-, Ud-), en -skærelse (se Om-), en Skærer (jf. Billed-, Brænde-, For-, Haar-, Læste-, Monster-, Over-, Proppe-, Sav-, Stempel-, Sten-, Til-, Træ-). en Skærekniv, -lo, -tand; et S-bræt.

at **skærpe** (af skarp; jf. ind-). en Skærping, en Skærpelse.

en **Skærslipper** (tysk; jf. at slibe).

en **Skøjte** (at løbe paa Skøjter; ² jf. Træk-). en Skøjtebane, -løben, -løber; et S-føre, -løb.

at **slaa** (slaar, slóg, slaaet og slagen, -ne; jf. af-, an-, be-, for-, føre-, ihjel-, ind-, køb-, lam-, men-, ned-, op-, raad-, skam-, sønder-, til-, und-, underslaa; for-, ind-, jord-, kuld-, mager-, ned-, ny-, stor-, sø-, ud-, vand-, vejrslaaet; fejl-, for-, ihjel-, jord-, lyn-, ned-, ny-, sølv-, ud-, vejrslagen). at slaa Bro, Bugter, Fjenden, Folder, Græs, Harpen, Ild, Kalk, Kegler, Knude, Kreds, Lejr, Mønt, Reb, Sten, en Streg, Takt, Væven, at s. af (paa Prisen, s. en Handel af, s. af Hovedet, s. Haanden af en, Hesten slog ham af, an (med en Bøsse, Kokopperne, Forslaget slog an), fast, fejl, fra (sig), hen (i Spøg, i Vejr og Vind), i (et Søm, en Dør), s. i Hartkorn, igjen, ind (et Par Tænder, Sygdommen slog ind, at s. ind paa noget nyt), med (Sten, Nakken), ned (for Fode, s. Vogntrinet, Sløret, Øjnene ned, Rovfuglen, Lynet s.r ned, Regnen s.r Kornet ned), om (Vejret s.r om, at s. om sig med), op (Vogntrin, Telt, Brød, Masker, Øjne, en Latter, paa Gadehjørner, i en Bog, med Kjæresten, s. bag op), over (Stemmen f. Ex.), paa (= antyde), s. paa Tromme, til (han slog strax til, det slaa lige til), at slaa til Skaglerne, ud (en Rude, et Øje, det skidne Vand, med Armene, han s.r ud over hele Kroppen), at s. sig (falde og s.

sig, den Karm har slaaet sig), s. sig igjennem, løs, op, sammen (om), s. sig til Ro, Taals, Flasken, s. sig fra Verden, den Hest slaar, Nattergalen slaar, Klokken er slaaet (slagen), den slagne Landevej, Fjende, det slog ham, et slaaende Bevis; at slaas (sloges, har slaaedes), at s. om noget. en Slaaning (jf. Slag, Slagning, Slæt). en Slaakarl, -tid.

en **Slaa** (Ft. Slaaer). Bag Laas og S.

en **Slaabrok** (el. Slobrok, Ft. -rokke; nedert. O.).

en **Slaaen el. Slaan** = en Slaaetorn.

en **Slaaenvin**; et S-bær.

en **Sladder** (u. Ft.; jf. By-, Fadder-, Kaffe-, Kvinde-, Kællinge-). at føre, løbe med S. sladderagtig (-hed), -vorn, at **sladre** (s. af Skole). en Sladderhank, -kælling, -mund, -stue, -søster, -taske; et S-torv.

et **Slag** (b.F.Slaget, Ft. = Et.; afat slaa; jf. Aare-, Af-, An-, Bag-, Be-, Bede-, Bi-, Belge-, Dommedags-, Due-, Dør-, Felt-, Fod-, For- [Forslag og Forslåg], Gjen-, Haand-, Hammer-, Harpe-, Hjærte-, Hov-, Hoved-, Hætte-, Is-, Kaabe-, Klokke-, Krampe-, Kølle-, Land-, Lunge-, Lyn-, Ned-, Næve-, Om-, Op-, Over-, Piske-, Puls-, Pumpe-, Raad-, Ridder-, Rotting-, Snor-, Snude-, Spade-, Sværd-, Svøbe-, Sø-, Takt-, Til-, Tilbage-, Time-, Torden-, Tromme-, Trylle-, Tunge-, Tøjr-, Ud-, Vinge-). S. i S., at gjøre et S., paa Slaget tolv, at holde S., vinde, tabe Slaget, der er S. i Vejen. en Slagaare (= Puls-aare), -bom, -bov, -bænk, -dag, -fjeder, -fjer, -orden, -plan, -pos, -skat, -skygge, -vidde; et S-bord, -lod, -ord, -sværd, -ur, -værk; s-færdig (-hed); en Slagsbroder, et S-maal.

en **Slagel** (Ft. -er; egl. Slagvol = Slagstok, paa en Plejl; jf. en Handel¹).

slagen, se at slaa.

en **-slager** (af at slaa; se Blikken-, Bækken-, Guld-, Kalk-, Reb-, Tromme-).

en **-slagning** (af at slaa, se Bro-, Kalk-, Sten-).

en og et **Slags** (Ft. = Et.; jf. en Mellemslags, et Folkeslag). den, det, alle, flere, mange, ingen, samme S.

at **slagte** (jf. nyslagtet). en Slagter

(jf. Bonde-, Heste-, Svine-; en S-bod, -bænk, -hund, -kniv, -svend, -øxe; et S-lav), et Slagteri, en Slagtning. en Slagtemaaned (= November), -tid; et S-kvæg, -nød; et Slagtoffer.

slak, slakt, slakke (= slap; Søord).

Slakker (Ft.; jf. Guld-, Jærn-, Kul-).

(en) **Slam** (b. F. Slammen; = Dynd; jf. Krudt-). en Slamkiste; et S-bad.

en **Slange** (jf. Brille-, Felt-, Gift-, Hav-, Klapper-, Kvæler-, Kæmpe-, Læder-, Pibe-, Pumpe-, Sprøjte-, Sø-, Vand-). en Slangegang, -gift, -ham, -hud, -rod (Plante), -yngel; et S-bid, -hoved (ogsaa Plante-navn), -kors, -rør, -æg; S-bugter (Ft.); s-bugtet.

slank (jf. slunken). en s. Væxt, høj og s.

slap, slapt, slappe. en Slaphed, at slappe (Kræfterne slappes). slap-skoet (el. -sköt).

en **Slask**, at slaske = Sjask, sjaske. en **Slat** (Ft. Slatter; = Sjat). en S. Mælk.

slat og slattet (= sjattet o: slap).

en **Slave** (jf. Galej-, Neger-). at være en S. af, gjøre sig til S. af. et Slaveri, en Slavinde, slávisk (-hed). en Slavefoged, -ejer, -handel, -handler, -holder, -lænke, -stat; et S-aag, -arbejde, -skib, -torv; S-klæder (Ft.).

en **Sláver** (Folkenavn), slávisk (begge stødtonede).

sløben (-nt, -ne), se at slibe.

en **Slegfred** (= Frille). en S-viv; et S-barn.

slem, slemst, slemme. en s. Dreng, Omstændighed, det var slemst.

at **slemme** (foræld.). at s. og demme. en Slemmen (og Demmen).

en **Slent** (Ft. -er; = et Jordlag). slentet (= lagdet).

at **slentre**. en slentrende Gang. en Slentring (i Vejret), en Slendrian.

slésk (falsk, indsmigrende). en Sléskhed, at sléske (gaa og s. for en).

slet¹, slette (= jævn, glat). paa slet Jord, Mark, s. og ret. slet (Bio.), s. hen, s. ikke, ingen, intet, ikke s. saa stor, galt. en **Slette** (jf. Bjærg-, Græs-, Høj-, Lav-, Sand-, Skov-, Ørken-; et S-folk, -land), at slette (= jævne; jf. ud-). en Sletning, en -slettelse (se Ud-). en Sletbag (en Hval), -hvarre

(en Fisk, jf. Pig-), -hövl, -øxe; s-nakket.

slet², slette (= ond, daarlig, ringe). en s. Handling, slette Varer, Mennesker, s. begavet. en Slethed. slettænkende.

(en **Slet**, af at slaa, se en Slæt.)

en **Slév** (Ft. -e; ogsaa Sløv; = en Grydeske).

at **slibe** (sléb, sleben, -et, -ne; jf. af-, húl-, ind-, til-, ud-). sleben (-nt, -ne; jf. glat-), en s. Tunge, et slebent Væsen, slebne Sæder; en Sliber (jf. Diamant-, Glas-, Sten-; en Skærslipper), en Slibning (jf. Af-, Húl-, Ind-, Til-, Ud-). en Slibemølle, -sten; et S-trug.

slibrig. en Slibrighed.

(et) **Slid** (b. F. Sliddet). der gaar meget S. af det, at have S. med noget. at slide (sléd, slidt; jf. af-, op-, sønderslide; for-, halv-, lu-, tynd-, udslidt). at s. sig løs, s. sin Tid, rive og s., s. og slæbe; en Sliden (Riven og S.), en Slider (jf. Sten-), en Slidning.

slig, sligt, slige (Sto., dannet af saa og lig).

en **Slik**¹: for en S. (= for godt Kjøb).

(en) **Slik**² (b. F. Slikken; = Marskler, Klæg).

at **slikke**, at s. Solskin, s. sig om Munden efter. et Slik, en Slikken, en Slikning, et Slikkeri, en -slikker (se Penne-, Spytt-, Tallerken-), slikken (-nt, -ne; To.). en Slikmund, s-vorn (-hed); en Slikkepot.

(en) **Slim** (jf. Bryst-, Mave-). at slime, slimet (To.). en Slimaal, -feber, -hinde, -hud, -kjertel, -svamp, -vædske; et S-flaad.

at **slinge** (et Træ).

at **slingre**. en Slingren, en Slingring.

Slip, at give S. paa noget. at slippe (slap, sluppen, -et, -ne; jf. und-). at s. løs, fri, ud, op, slip mig! en Slippe (= Gyde).

en **Slire** (en lang Sabel; egl. en Skede).

at **slire** (= skure, glide over en Grund; Søord).

(en) **Slo** el. **Slød** (paa høstede Agre; besl. m. en Slæde, sløj).

et **Slot** (Ft. Slotte; jf. Bjærg-, Jagt-, Konge-, Luft-, Lyst-). en Slotsforvalter, -gaard, -gartner, -grav, -have, -herre, -kirke, -plade, -port, -præst, -vagt; et S-taarn.

slu el. slúg (= snu). en Sluhed.

en **Slubberr** (tysk Skjældsord).

at **slubre**. at s. noget i sig, Skoene s. paa Fødderne.

(en og et) **Slúd**. Regn og S. sludfuld, en S-vinter.

(en) **Sludder**. en S. for en Sladder, at slaa en S. af, at slaa S. sludderagtig (-hed), -vorn (-hed), at sludre, en Sludren. en Sludderbøtte.

en **Sluffe** (jf. Brand-, Rakker-).

at **sluge** (slugte, slugt; jf. ned-, op-). en Sluger (jf. Blad-, Myre-), slugen (-nt, -ne; -hed; jf. for-). en Slughals, s-vorn (-hed).

at **slukke** (-ede, -et og slukte, slukt; jf. ud-). at s. Ild, Lys, Tørst, Sorg, at slukkes. en Slukker (jf. Lyse-), en Slukning, slukkelig, (jf. u-).

slukoret. en Slukorethed.

(en) **Slum** (b. F. Slummen; foræld.) = en Slummer. at slumre (jf. ind-).

en **Slump**¹ (Ft. -er). en S. Folk, Penge, Slumper i Glas. slumpevis (Bio.).

(en) **Slump**². paa S. at slumpe til noget, en Slumpelykke, -skytte; et S-skud, -træf.

slunken (-nt, -ne; jf. slank). en Slunkenhed.

at **slunte**. det slunter af.

en **Slup** (Ft. Slupper). en Sluproer.

en **Slurk** (Ft. -e). en S. Øl.

en **Sluse** (jf. Dam-, Mølle-). en Slusebom, -bro, -bund, -dam, -port; et S-fald, -værk.

at **sluske** (= sjuske). slusket, en Sluske, et Sluskeri.

at **slutte** (jf. af-, be-, ind-, inde-, krum-, om-, sammen-, til-). Døren slutter ikke, at s. af, at s. Fred, Forlig, en Handel, at s. fejl, rigtig, at s. sig til en, s. sig til noget. en Slutning (en S.s-hastighed, -maade; jf. Af-, Fejl-, Fornuft-, Fred-, Følge-, Ind-, Inde-, Køb-, Krum-, Rim-, Sammen-, Til-, Tone-), en Slutter, et Slutteri, sluttelig (Bio.). en Slutsseddel, -sten.

at **slynge** (jf. om-, sammen-, ud-). en Slyngning (jf. Tarm-), (et) Slyng (jf. Tarm-), en Slynge (jf. Haand-, Stav-, Sten-, Val-). en Slyngestav, -sten, -stok; et S-værk; en Slyngkraft, -plante, -rose.

en **Slyngel** (Ft. Slyngler). slyngelagtig (-hed). en Slyngelstreg.

et **Sléb** (Ft. = Et.; jf. Blomster-,

Kjole-, Under-). Slid og S., at tage paa S. at **slæbe** (slæbte, slæbt; jf. for-, henslæbe; uds læbt; at slide og s., slæbende (en S. Gang, Udtale), en Slæben, en Slæber (= et Slæbetov), Slæber (Ft. = Tøfler). et Slæbested, -tov; en Slæbhæl, -sko.

en **Slæde** (jf. en Slód, sløj; Hunde-, Skov-). at slæde (Tømmer). en Slædefart, -kjørsel, -mede; et S-føre, -spor, -tøj.

en **Slægt** (Ft. -er; jf. Adels-, Bonde-, Dyre-, Efter-, Katte-, Konge-, Kæmpe-, Menneske-, Ord-, Plante-). at være i S. med, kommende Slægter. at slægte (at s. en paa; jf. vanslægte, beslægtet), en Slægtning (en nær S.; jf. Van-), et Slægtskab (jf. Stamme-, Valg-), slægtsvis (Bio.). en Slægtsfæde, -følge, -lighed, -række; et S-led, -mærke, -navn (ogsaa Slægts-), -register; en Slægtetog.

et **Slæng** (Ft. = Et.; jf. Hof-). at slænge (slængte, slængt; jf. hen-). en Slængkappe.

en (og et) **Slæt** (b. F. Slætten, u. Ft.; af at slaa, som Dræt af drage; jf. Efter-, Harpe-, Hø-, I-, Klokke-, Mand-, Ud-). en Slætfalk, -mand; S-folk (Ft.).

sløj, sløjt, sløje (lad, doven, egl. slæbende; besl. m. en Slód, en Slæde). at sløje (= sløse), en Sløje (= en Sluske). en Sløjkjole.

en **Sløjfe** (jf. Baand-, Bal-, Silke-).

at **sløjfe**. en Sløjfing.

et **Slór** (Ft. = Et.; jf. Brude-, Nonne-, Taage-). at sløre¹ (-ing; jf. af-, til-). en Slørugle.

at **sløre**² (sejle for Vinden; Søord).

at **sløse**. at s. sin Tid, sine Penge bort. et Sløseri.

(en **Sløv**, se en Sløv.)

sløv, sløvt, sløve (jf. aands-). en Sløvhed (jf. Aands-). at sløve, at sløves.

smaa, smaat, smaa (højere og højeste Gr.: smærre, smærrest ∞ faa, færre, færrest, kun i Landskabsmaal; To. i Et. foræld., undtag. ved Samlingsord af Ik.: smaat Korn, Tømmer, Brød, samt i b. F.: i det smaa, ogsaa den smaa = den lille). smaat (Bio.), det gaar saa s., at smaa (foræld., se for-), en Smaahed (en S.s-aand), smaaladen, -vorn (-hed), smaalig (-hed). smaa bladet, -blommet, -blomstret,

- delt, -kornet, -prikket, -skaaren (ogsaa smaat skaaren), -spættet, -stilet, -stødt (og smaat stødt), -tosset, -tærende, -tærnet; at s-bande, -brøle, -hoste, -hugge, -knurre, -le, -nyane, -regne, -skjænde, -snakke, -stjæle; en S-borger, -dreng, -gjerning, -gjæld, -handel, -handler, -konge, -kram (ogsaa et), -mad, -mand, -mønt, -redsel, -svend (foræld.), -ting; et S-krat, -kryb, -kræ, -kvæg, -ord, -tyveri, -tøj, -vildt; i S-pluk; Smaaaal, -blade, -børn, -dele, -digte, -dyr, -fiske, -folk, -fugle, -gader, -grise, -herrer, -kager, -kopper (= Børnekopper, Sygdommen), -kort (Spillekort), -kreaturer, -kvad, -penge, -piger, -sager, -sedler, -skillinger, -skrifter, -sten, -stumper, -stykker, -tarme, -udgifter, -vers (Ft.).
- (et) **Smadder**: at gaa, slaa i S. at smadre.
- (en) **Småg** (jf. Af-, Bi-, Efter-, For-, Mund-, Van-, Vel-, Vin-). en sød, bitter S., en god, fin, slet S., at have S. for, fiade S. i, sætte S. paa, efter ens S. at smage (smagte, smagt; jf. ren-, ilde-, velsmagende), smagelig (jf. u-). smagfuld (-hed), -løs (-hed); en Smagsdom, -dommer, -lære, -sag, -sans.
- en **Smakke** (jf. Børt-, Færge-, Post-). **smal**, smalt, smalle. at være paa s. Kost, det er en s. Sag. en Smalhed, smalbenet, -bladet, -bringet, -fælget, -skuldret, -skygget, -sundet, -sporet, -stribet; en S-hans; et S-ben, -dyr; Smallegade.
- et **Smask** (Ft. = Et.). at smaske (med Munden; jf. smage), en Smasken.
- smattet** (glat og sølet). en s. Vej, et s. Føre.
- en **Smed** (Ft. Smedde; jf. Anker-, Grov-, Guld-, Hov-, Kur-, Klejn-, Kniv-, Kobber-, Laase-, Nagel-, Rim-, Rygte-, Rænke-, Vaaben-). at smedde (jf. sammen-), en Smedning (jf. Sammen-, Ud-), en Smedje, en Smeddedreng, -esse, -hammer, -lære, -mester, -ovn, -svend, -tang; et S-arbejde, -jærn; S-kul, -skæl (Ft.).
- en **Smelt** (en Fisk). Helt og S. at **smelte** (jf. ind-, om-, sammen-, ud-), en Smeltning (jf. Ind-, Om-, Sammen-, Ud-), smeltelig (jf. let-, tung-, u-). en Smeltedigel, -hytte, -ovn, -ske.
- (en) **Smergel**. en Smergeljord.
- en **Smerling** (Fisk, en Art Karpe).
- en **Smerte** (jf. Ansigts-, Gigt-, Ryg-, Sten-, Tand-). et Smertens Leje, Skrig. at smerte (det smertefrig), smertelig (-hed), smertefri (-hed), -fuld (-hed), -stillende.
- at **smilde** (sméd, smidt; = kaste).
- smidig** (= ledmyg). en Smidighed.
- (en) **Smiger**. at smigre (jf. ind-), smigrende, en Smigrer, et Smigreri. en Smigertale; et S-ord.
- et **Smil** (Ft. = Et.; jf. Kvinde-). at smile (-ede, -et og smilte, smilt; jf. til-), smilende, et Smilebaand (at trække paa S.et), -hul.
- en **Sminke**. at sminke (jf. opsminke; usminket). en Sminkedaase, -krukke, -rod.
- at **smiske** (til, for en). en Smisken.
- at **smitte** (jf. be-). en Smitte (jf. Koppe-, Pest-), smitsom (-hed), en Smitsot; et S-stof; smittefri.
- (et og en) **Smuds** (= Snavs). at smudse (jf. til-), smudsig (-hed). en Smudstitel; et S-blad, -skrift.
- Smug**: i S. (jf. at smøge², smutte). en Smughandel, -handler, -kro; et S-gods.
- at **smugle** (af Smug; jf. ind-). en Smugler (en S-baad, et S-skib), et Smugleri.
- smuk**, smukt, smukke (jf. Smykke). at sige en smukke Ting, det er ikke smukt af ham.
- smul**, smult, smulle. smult Vande. (et) **Smul** (b. F. Smullet; jf. Tørve-), at smulne (Søen s.r), at smulre (= falde i Smul; jf. hen-, vejr-), en Smulring; en **Smule** (jf. Brød-), en S. Mad, en lille S., ikke, aldrig en S., at smule (Brød).
- Smut**: at slaa S. (jf. Smug, at smøge²), at smutte (at s. bort, ind, igjennem), en Smutte (' = en Smøge, ² se Gærde-). et Smuthul, en S-vej.
- et **Smykke** (af smuk; jf. Brude-, Bryst-, Guld-, Hals-, Hoved-, Koral-, Kvinde-, Pande-, Perle-, Rav-, Sølv-). at smykke (jf. be-, ud-smykke; usmykket), at s. sig; en Smykken, en Smykning (jf. Ud-), en -smykkelse (se Be-, Ud-). en Smykkesten, -urt; et S-skrin.
- at **smæde** (= haane, krænke, foræld.). smædelig (jf. for-), en Smædelse (jf. For-). en Smædevise; et S-digt, -navn, -ord, -skrift, -vers.

at **smægte** (jf. for-, van-). smægtende, en Smægten.

et **Smæk** (b. F. Smækket, Ft. = Et.; jf. Bag-, Efter-). at faa, give S., faa S. for Skillingen, slaa to Fluor med ét S. en Smække (jf. Bag-, Fluor-, For-, Hage-, Savle-), at smække (-ede, -et, ogsaa smak), at s. med Døren, med Tungen, s. en over Fingrene. en Smæklaas; et S-kys; s-fed, -vred.

smækker, smækre. en Smækkerhed.

et **Smæld** (Ft. = Et.; jf. Piske-). et S. af en Pisk, paa en Piskesnært. at smælde, s. med en Pisk, skjælde og s.; en (Skjælden og) Smælden.

en **Smælde** (en Bille, Slægtsnavn).

(en) **Smøg**: i Røg og S. at smøge¹ (= ryge Tobak; jf. tilsmøget), en Smøgen, en Smøgning, en Smøger. at **smøge**² (jf. Smug, smugle, smutte; opsmøget). at s. Ærmerne, Buxerne op, ned, at s. af sig. en Smøge (= en Smutte, en Gyde).

et **Smøl** (Ft. = Et.). at smøle, en Smølen, en Smøler, et Smøleri, smølevorn.

(et) **Smør** (b. F. Smørret; jf. Bønder-, Græs-, Herregaards-, Trolde-, Vinter-, Ævred-). en Tunde, Fjerdings, Otting, Skive, Klat S., et Pund S. smørret (To., at le saa s.). en Smørblomst, -brikke, -bøtte, -dej, -fjerdings, -grød, -kande, -kjærne, -krukke, -lage, -pris, -side, -ske, -skyld, -stikker, -syre, -søger, -tiende, -tyv, -tønde, -æske; et S-land; (et) Smørrebød (et Stykke S.).

at **smøre** (smúrte, smúrt; jf. ind-, over-, sammen-, til-). at s. Mad, en Vogn, en Laas, s. en om Munden, s. Haser, det gik som det var smurt, at s. en = at give ham Smør (Ft.). en Smøre (= en Skramme), en Smørelse (jf. Vogn-), en Smører (jf. Plaster-), et Smøveri.

en **Snabel** (Ft. Snabler; jf. Elefant-, Skibs-, Støvle-). en Snabelsko.

(en) **Snadder** (jf. Ande-). at snadre, en Snadren.

at **snage**. at rage og s. efter noget. en -snager (se Rendestens-), snagen (-nt, -ne).

en **Snak** (b. F. Snakken, u. Ft.; jf. Ammestue-, By-, Daarekiste-, Efter-, Folke-, Gaase-, Kro-, Kællinge-, Pølse-, Skjøn-, Snik-, Øl-). at snakke (jf. be-, for-, fore-, smaa-),

at s. op, s. en efter Munden; en Snakken, en Snakker (jf. Efter-), snaksom (-hed), et Snakkehjørne (at være i S.t), -tøj (at have et godt S.); s-salig (-hed).

at **snappe** (jf. bort-, op-). at s. efter Vejret. en -snapper (se Fluor-). en Snaphane.

en **Snaps** (Ft. -e; jf. Ægge-). at snapse. et Snapseglass.

et **Snepsting** (egl. i Viborg, skjæmtende i Rigsdagen).

snár (snárt, snare; jf. lyn-, pil-, raad-). en Snarhed, snarlig; snárt, snarere, snarest (Bio.). snarfodet, -mælet, -raadig (-hed), -sindet.

en **Snare** (jf. Snor, snære, snøre). at snare (Fugle). en Snarertype.

en **Snarre** (se Tang-, en Fisk).

at **snaske** (jf. snage). at s. i sig. en Snasken.

(et) **Snavs** (jf. Gade-, Rendestens-). en snavs Karl, at snavse sig til (jf. til-), snavset, et Snavseri.

(en) **Sne** (b. F. Sneen; jf. Frost-, Lamme-, Marts-, Spor-, Tø-). at sne (det snér, snede, har snét; jf. inde-, over-, tilsnét). en Snebold, -balle (et S-træ), -drive, -flage, -hare, -kastning, -klokke (Plante), -linje, -mand, -plov, -ski, -sko, -skorpe, -sky, -spurv, -storm, -tykning, -vinter; et S-bjærg, -bær, -dække, -fald, -fjæld, -fog, -føre, -lag, -skred, -tæppe, -vand, -vej; S-flokker (Ft.); s-blind (-hed), -dækket, -hvid.

et **Sned** (b. F. Sneddét, Ft. = Et.; jf. Kvinde-). at kunne mange S., paa S. (= paa skraa). snedig (-hed). at snedløbe en.

en **Snedker** (udt. Sneker; Ft. -e; jf. Møbel-). at snedkre, en Snedkren. en Snedkerdreng, -lim, -lære, -mester, -svend; et S-arbejde, -haandværk, -lav, -værksted.

en **Snegl** (Ft. -e; jf. Hav-, Have-, Kjø-, Land-, Mose-, Skive-, Skov-, Strand-, Sump-, Taarn-, Vand-, Vinge-). at snegle (s. af, s. sig frem). en Sneglebakke, -bælg (Plante), -fart, -fjeder (= Spiral-), -gang, -linje; et S-horn, -hus; s-dannet.

snel, snelt, snelle (digt. Ord = hurtig; egl. s. O. s. snild).

en **Sneppe** (jf. Mudder-, Skov-, Svale-). en Snekkefangst, -jagt.

en **Snerle** (Plante; jf. Snare; Gærde-).

at **snerpe** (jf. ind-, sammen-). **snerpet**,
en **Snerpe**, et **Snerperi**.

en **Snerre** (Planteslægt; jf. Burre-).

at **snerre** ad en (egl. om Hunde).

en **Snés** (Ft. -e). en halv **S.**, **Snese**
Gange, **snesevis** (Bio.). i **Snesetal**.

en **Snibbe**, at **snibbe** (begge foræld.).

at **snide** (= skære, forhen **snéd**, **snedet**,
nu kun brugel i **Nut**. = at **snitte**
under et **Snit**; deraf: en **Remme**,
Svinesnider).

at **snige** (**snég**, **sneget**; jf. ind-, til-).
at **s.** sig (ind, bort), en **snigende**
Feber. en **Snighandel**, -handler,
-havn, -morder, -vej; et **S-mord**;
at **s-myrde**.

(en) **Sniksnak**.

snild, **snildt**, **snilde** (jf. ord-, raad-).
et **Snilde** (el. **Snille**), **snildelig**
(Bio.), en **Snildhed**.

en **Snip** (Ft. **Snipper**; en **spids Flig**).

en **Snirkel** (Ft. **Snirkler**). **snirklet**.

et **Snit** (b. **F. Snittet**, Ft. = Et.; jf.
Af, **Gjennem**, **Guld**-, **Ind**-, **Kegle**-,
Kejser-, **Kugle**-, **Til**-, **Træ**-, **Tvær**-,
Ud-). at **se sit S.**, **S.** paa en **Bog**,
en **Kjole**. at **snitte** (= **snide**).
en **Snittebænk**, -**bönne**, -**kniv**,
-**skole**; et **S-jærn**; en **Snithövl**,
et **S-værk**.

(en) **Snive** (**Hestesygdom**). **snivet**
(en **s. Hest**), at **snive** (ligge og **s.**;
jf. **snue**). en **Sniveknude**, -**stald**;
et **S-flaad**, -**saar**.

at **sno** (**snór**, -**ede**, -**et**, **rett. snode**,
snót; jf. om-, sammen-). at **s.** sig
(fra noget). en **Snoing**. en **Sno-**
hale.

en **Snög** (langt **å**; Ft. -e; jf. **Gift**-,
Hof-). en **Snogebro**d, -**ham**,
-**pande** (en **Musling**), -**rede**, -**unge**,
-**yingel**; et **S-bid**, -**hul**, -**spyt**, -**æg**.

en **Snór** (Ft. -e; jf. **Angel**-, **Bly**-,
Fang-, **Fiske**-, **Klæde**-, **Kridt**-,
Lod-, **Maale**-, **Mede**-, **Perle**-, **Rette**-,
Rokke-, **Silke**-, **Ur**-). paa, efter
en **S.** **snoret** (jf. **be**-). **snorlige**,
-**ret**; et **S-slag**; en **Snorefrakke**;
et **S-værk**.

at **snørke**. en **Snorken**. at **snorksove**.

(et) **Snót** (b. **F. Snottet**). **snottet**
(en **s. Unge**). en **Snotkjertel**.

snu (listig; jf. **slu**). en **Snuhed**.

en **Snub**: i en **S.** at **snubbe** (en **ei**,
noget **af**).

at **snuble** (over noget). en **Snublen**.

en **Snude** (jf. **Fuld**-, **Hunde**-, **Stövle**-).
-**snudet** (se **bred**-, **smal**-, **spids**-,
stor-). en **Snudebille**; et **S-drag**,
-**slag**.

(en) **Snue**. at have **S.** at **snue**
(ligge og **s.**; jf. **snive**, **snøfte**,
snøvle, **snuse**).

Snur: at sætte **Hatten** paa **S.** at
snurre (at **s.** rundt, et **snurrer**
i **Fingrene**, **Rokken**, **Katten**, **Kje-**
delen **snurrer**), en **Snurre**, en
Snurren (i **Hænderne**, **Fødderne**).
en **Snurrebro**, -**potte**; et **S-piberi**.

snurrig. en **Snurrighed**.

(en) **Snús** = en **Snustobak**. ikke (**al-**
drig) en **S.** at **snuse** (**1** **snøfte**,
at **s.** efter noget, jf. **op**-; **2** at **s.**
Tobak), en **Snuser**. en **Snusdaase**,
-**hane**, -**tobak**.

en **Snut** (skjæmstomt **Kjæleord** for
en **Pige**).

at **snyde** (**snód**, **snýdt**; **1** at **s. Næsen**,
Lyset; **2** = **bedrage**). en **Snyde**
(drøj **Irettesættelse**), en **Snyder**
(**Bedrager**). et **Snyderi**. **snyde-**
fuld (**døddrukken**).

at **snylte**. en **Snylten**, et **Snylteri**.
en **Snyltegjæst**, -**krebs**, -**lyd**, -**orm**,
-**plante**, -**svamp**, -**væxt**; et **S-dyr**,
-**skud**.

en **Snække** (**1** **dig**t. = et **Skib**; **2** en
Musling, jf. **Purpur**, **Vinge**-).

en **Snæppert** (Ft. -er).

at **snære** (jf. **Snare**, **Snor**, **snøre**; **be**-,
ind-).

en **Snært** (Ft. -e; jf. **Piske**-). et
Snært (Ft. = Et.), at **give** en
et **S.** = at **snærte**.

snæver (-**t**, **snævne**). en **Snæverhed**,
at **snævre** (jf. **ind**-), en **Snævring**
(jf. **Ind**-). **snæverhjærtet** (-**hed**),
-**synet** (-**hed**).

at **snøfte** (jf. **snue**, **snøvle**). en **Snøften**.

at **snøre** (af **Snor**; jf. **ind**-, **om**-, **sam-**
men-, **til**-). en **Snöring**, en **Snöre**
(jf. **Aale**-, **Fiske**-). en **Snöredup**,
-**lidse**, -**lænke**, -**rem**, -**stövle**; et **S-**
baand, -**hul**; et **Snörliv**.

et **Snövl** (Ft. = Et.). et gammelt **S.**
at **snövle**. en **Snövlen**. et **Snövle-**
hoved.

en **So** (b. **F. Soen**, Ft. **Søer**; jf. **Grav**-,
Grise-, **Kvab**-, **Pind**-, **Vild**-). en
Soblære, -**gris**.

en **Sobel** (Ft. **Sobler**; jf. **Sabel**²). et
Sobelskind.

et **Sod** (kort **å**; b. **F. Soddet**, u. Ft.; **for-**
æld. = **Suppe**, **af** at **syde** = **koge**).

(en) **Sód** (jf. **Skorstens**-). **sodet**.
sodbrun, en **S-stang**.

(en) **Soda** (et **Salt**). (et) **Sodavand**.

en **Sofa** (Ft. -er, en **Løjebænk**; jf.
Sove-). en **S-pude**.

et **Sogn** (Ft. -e; **besl. m.** at **søge**;

jf. Hoved-, Kirke-, Land-). at komme paa Sognet, kjøre til Sogns. -sogns (se Bio. inden-, uden-), sognevis (Bio.). en Sognedegn, -foged, -forstander, -frihed, -kirke, -mand, -menighed, -præst, -rejse, -skole, -tvang, -vej; et S-baad, -barn, -bud, -kald, -raad, -skjel, -stævne, -vidne; S-folk (Ft.); s-fast. en **Sok** (Ft. Sokker; jf. Hose-). at sokke (jf. sjokke), sokket (jf. hvid-). en Sokkedue.

en **Sól** (Ft. -e; jf. Aften-, Bi-, For-aars-, Middags-, Morgen-, Vej-, Vinter-). i Solen (modsat i Skyg-gen), under Solen. at sole, s. sig. en Solbane, -bjærg (ved S.s Tid, Lag), -bænk, -dag, -dug (-duggen, en Plante), -dyrkelse, -dyrker, -formørkelse, -gaard, -glans, -gud, -hat, -hede, -hov, -højde, -kreds, -kuller, -nedgang, -opgang, -plet, -rand, -ring, -røg, -side (paa S.n), -sikke (Plante), -skive, -skjærm, -sort (en Fugl), -straale, -tavle, -tid, -ulv, -varme, -vej, -viser, -vogn, -væg; et S-aar, -bad, -billede, -blink, -bær (en S-busk, -reve), -fald, -glas, -glimt, -grund, -hverv (jf. Sommer-, Vinter-), -klæde, -lys, -sejl, -skin (en S.s-dag, et S-vejr), -stik, -sæt, -telt, -ur; S-spætter (Ft.); solaaben, -bar, -belyst, -beskinnet, -blank, -blind, -brændt (-hed), -hed, -klar, -ret, -rig, -skoldet, -tørret, -varm; at s-rette; — soleklar, et Solemærke (= et Døgn).

(et **Sold**, se et Saald.)

et **Sold** (Ft. = Et.; nyt Ord = Svir, Drikkegilde). at gaa paa S. at solde (jf. forsoldet). en Soldebroder, -mester.

(en) **Sold** (= Lønning). paa halv S. en **Soldat** (af en Sold; jf. Land-, Tin-). en Soldaterstand, et S-væsen.

som (Bno. og Bio.; jf. efter-, lige-, nok-, saa-). s. sagt, alt s., efter s. (alt efter s.), ret s., lige s. jeg gik ud af min Dør, saa vel (godt, lidt, snart) s., hvem, hvad, hvor, naar s. helst.

somme (Sto. i Ft.; Ent. Intetk. som t er foræld.). s. Folk, Ting, Tider, Steder. sommesteds (Bio.).

en **Sommer** (b. F. -en, Ft. Somre; jf. Efter-, For-, Mid-, Skær-). i S., til S., hver S., at prise S., ride S. i By, om Sommeren. sommerlig. en Sommeraften, -bolig, -dag,

-dragt, -frakke, -fugl, -gjæk, -hat, -hede, -kjole, -lejlighed, -morgen, -nat, -pære, -regn, -rug, -tid, -varme, -væxt; et S-solhverv, -tøj, -vejr, -varelse, -æble; til S-brug; s-klædt, -lang (Dag), -varm.

at **sondre** (tysk = skille; jf. sønder²: af-, ud-). en Sondring (jf. Af-, Ud-).

at **sone** (jf. af-, for-, udson; usonet). en Sone (foræld.), en Soning (jf. Af-, For-, Ud-), en Soner (jf. For-), -sonlig (se for-, ufor-). et Sonoffer.

en **Sorg** (Ft. -er; jf. Hjærte-, Hof-, Kammer-, Kjæreste-, Kyllinge-, Lande-, Nærings-, Om-, Penge-, Sjæle-). at have, bære S., gjøre én S., have mange Sorger. sorgfri (-hed), -fuld (-hed), -løs (-hed); sorrigfuld.

en **Sort** (kort å; Ft. -er; = Art; jf. Mellem-, Middel-, Mønt-, Penge-, Træ-). at sortere (-ing).

sort, **sörte** (jf. beg-, blaa-, kul-, ravne-). at gjøre s. til hvidt, at give s. paa hvidt, det ser s. ud. et -sort (se Ben-), sortagtig, -laden, en Sorthed, at sortne (det sortnede for hans Öjne). sort-blakket, -blisset, -broget, -dragen, -farvet, -grimet, -haaret, -hjelmet, -klædt, -smuttet, -spættet, -stribet, en S-spætte (Fugl); et S-kridt; — sorteblaa, -brun; en S-broder, -kunstner.

en **Sót** (u. Ft.; jf. Arve-, Bleg-, Blod-, Fald-, Far-, Gul-, Hel-, Landfar-, Lunge-, Moder-, Smit-, Svind-, Vand-, Vatter-). -sottig (se bleg-, blod-, fald-, gul-, svind-, vatter-). en Sotteseng.

at **sove** (sov, sovet; jf. be-, bort-, for-, halv-, hen-, snorksove; udsovet). at s. hen, ind, ud, s. over sig, sov vell en Sover (jf. Syv-), at sovne (foræld.). en Sovedrik, -pude, -sal, -sofa, -syge; et S-hjærte, -kammer, -middel, -varelse; S-draaber (Ft.).

at **spaa** (spaar, -ede, -et, rett. spaade, spaat; jf. ildespaande). en Spaa-dom (jf. Vejr-; en S.s-aand, -gave). en Spaaabog, -fugl, -kvinde, -kæl-ling, -mand, -stikke.

en **Spaan** (Ft. -er; jf. Brun-, Feje-, Fil-, Hugge-, Hövl-, Sav-, Stryge-, Tag-, Tanke-, Træ-, Tække-). at gaa i Spaanerne. en Spaanhat, -kniv, -kurv; et S-tag; en Spaanehave, -hugger, -ild.

en **Spade** (jf. Luge-, Lyng-, Tørve-).

at spade (Jord). en Spadedølle, -fuld (Ft. -e); et S-blad, -mon, -skaff, -slag, -stik, -sæt.
 en **Spader** (udtalt Spár, Ft. -er; i Kortspil). S. Knægt, S. Otte.
 spág. spagfærdig (-hed).
 en **Spage** (jf. Haand-).
 en **Spalte** (= Kløft, Sprække; jf. Gjælle-, Tvær-). Spalter i en Bog (jf. tospaltet). at spalte (= kløve; jf. tvespaltet), en Spaltning. en Spalteaabning, -frugt, -føde.
 en **Spand** (Ft. -e [Almuespr. Spænder, stødtonet, som Hænder, Tænder osv.]; jf. Blik-, Brand-, Brønd-, Mad-, Malke-, Mælke-, Træ-, Vand-). en S. Vand. spandevís (Bio.). et Spandeaag, -maal, -værk.
 et **Spand** (Ft. = Et.; af at spænde; ¹Haandens S., et S. Vant; uegl. et S. af Dage; ²= et Spænd [Heste]; jf. For-). en Spanddag, -rem.
 en **Spang** (Ft. -e; ¹en Gangbro; jf. Vedelspang; ²et Spænde: gyldne Spange). en Spangebro, -brynje; et S-bælte.
 at spanke (om). en Spanken.
 spansk. s. af Væsen, en s. Flue. et Spanskgrønt (Farvestof), -rør (en S.s Stok).
 et **Spant** (Ft. -er; jf. at spænde). Spanterne i et Skib. at spant-sætte (-ning).
 at spare (-ede, -et og spárt; jf. be-, op-, sammenspare; uspart). at s. paa, s. sig. en Sparer, sparsom (-hed), sparsømmelig (-hed). en Sparebank, -bøsse, -kasse; S-penge (Ft.).
 et **Spark** (Ft. = Et.). at sparke, en Sparken.
 et **Sparlagen**. en S.s-præken.
 en **Sparre** (jf. Tag-). et Sparreværk.
 en **Spás** (u. Ft.). at spase. en Spas-mager.
 at **spasere**. en Spaseregang, -stok, -tur, -vej.
 (en) **Spatt** (b. F. Spatten; Hestesygdom). spattet.
 (en) **Spát** (Stenart; jf. Bly-, Dobbelt-, Felt-, Kalk-, Tung-).
 en **Spé**: til Spot og Spe.
spedalsk (af Hospital). en Spedalskhed.
 at **spege**¹ (s. Kjød). en Spegepølse, -sild; et S-flæsk, -kjød.
 at **spege**² (s. Garn, Traad, Hör, Langhalm).
 at **spejde** (jf. ud-). at spejde efter en, noget. en Spejden, en Spejder (et S-blik, -tog).

et **Spejl** (Ft. -e; jf. Agter-, Húl-, Moder-, Nakke-, Pille-, Staal-, Strube-, Trylle-, Vand-, Øjen-, Øre-). at spejle (jf. af-, gjen-), at s. sig, at s. Æg; en Spejling (jf. Af-, Luft-). en Spejlfade, -glans, -handel, -ramme, -side (af Spejl i Træ); et S-billede, -flor, -glas, -æg; spejlblank, -glat, -klar -tro.

et **Spektakel** (Ft. Spektakler). et galt S. = en Spektakelmager.

(en) **Spelt** (en Slags Hvede).

at **spente**: at s. og spare.

en **Spergel** (Plante, Slægtsnavn).

et **Spid** (b. F. Spiddet, Ft. = Et.; jf. Brad-, Lyse-, Stege-). at spidde. en Spidsteg; et Spiddelys.

en **Spids**¹ (Ft. -er; jf. Bag-, Bajonet-, Bjærg-, Finger-, For-, Kaarde-, Kjærne-, Kniv-, Lanse-, Mund-, Naale-, Nord-, Pibe-, Pile-, Syd-, Syl-, Taa-, Taarn-, Vinge-). at gaa, staa i Spidsen for.

en **Spids**² (Ft. -er; en Hundear).

spids, spidst, spidse (jf. syl-). at spidse (at s. Mund, Øren, s. sin Næse paa noget; jf. til-), en Spidshed. en Spidsbue, -gavl, -hakke, -hammer, -hjort, -kaal, -kjole, -kugle, -lærke, -mave, -mejsel, -mus, -tang (Tang¹); spidsbuet, -gattet, -mundet, -næbbet, -næset, -puldet, -snudet, -vinklet, -øjjet, -øret.

en **Spidsborger**. spidsborgerlig (-hed). **spidsfindig**, en Spidsfindighed.

(en) **Spidsrod**. at løbe S.

en og et **Spigre** (Ft. Spigre; jf. en Haand, et Mærle-). at spigre (jf. til-). en Spigerhud, -tønde; et S-bor.

et **Spil** (b. F. Spillet, Ft. = Et.; jf. Bold-, Brad-, Bræt-, Dam-, Efter-, Farve-, Fiolin-, Fløjte-, For-, Gang-, Gjøgler-, Gnav-, Harpe-, Kegel-, Klokke-, Komedie-, Kort-, Krigs-, Kugle-, Kunst-, Lire-, Lotteri-, Lykke-, Lyst-, Mellem-, Med-, Mumme-, Natur-, Orgel-, Ord-, Pinde-, Ridder-, Ring-, Sammen-, Sang-, Skak-, Skrabsnæse-, Skue-, Skygge-, Spørge-, Strange-, Synge-, Sørge-, Tærning-, Ud-, Vove-). at staa, sætte paa S., være paa S., Sang og S., et S. Kort, højt S., med klingende S., at have (holde) Spillet gaaende, at gaa i Spillet. (et) **Spild** (jf. Vand-) og (en) Spilde

(jf. Tids-). at gaa til Spilde. at spille (spildte, spildt; jf. for-, over-), s. sin Tid, spildt Umage. et Spildevand.

at **spile** (jf. et Spjæld; op-, ud-). en Spile. et Spiltov (se Tov²).

en **Spillfægter** (tysk; jf. en Uglspil; *Spil- her = d. Spejl). et Spilfægteri.

at **spille** (af Spil; jf. bort-, for-, ud-spille; sammenspillet). Fiskens spiller i Vandet, Vinden i Sejlene, Øjnene i Hovedet, at s. Bold, Kort, Skak, Kegler, Tærninger, at s. paa Fløjte, Harpe, Strænge, at s. en Rolle, at s. (galt) op, s. ud, s. falsk, s. bort, s. højt, s. under Dække med en, s. en et Puds. en Spiller (jf. Bold-, Fløjte-, Fri-, Harpe-, Kegel-, Kort-, Med-, Mod-, Orgel-, Skak-, Skue-, Tasken-, Vind-), en Spillerske (jf. Harpe-), en spillerinde (se Skue-), én Spiløp (Ft. -pper). en Spillebank, -bog, -bold, -daase, -fugl, -gjæld, -maade, -mand, -prøve, -syge, -time; et S-bord, -hus, -kort, -parti, -rum, -værk; S-penge (Ft.); en Spilkugle; s. levende; at s-koge.

(en) **Spinát**. et Spinatfro, s-grøn.

et **Spind** (Ft. = Et.; jf. Haand-, Hjerne-, Hör-, Op-, Orme-, Puppe-, Rænke-, Sammen-, Silke-).

at **spinde** (spandt, spunden, -et, -ne; jf. ind-, om-, op-, udspinde; hör-, sammenspunden). Katten spinder, at s. Silke ved noget, at s. en Ende. en Spinder (jf. Hör-, Tobaks-, Uld-), en Spinderske, et Spinderi (jf. Hör-), en Spinding. en Spindekone, -løn, -rok, -side (paa S.n), -vise, -vorte; et S-hus.

en **Spindel**¹ (Ft. Spindler). Spindelen i et Ur. en Spindelgang, et S-ur.

en **Spindel**² (= Edderkop). en Spindelvæv.

spinkel (-t, spinkle). en Spinkelhed.

et **Spir** (Ft. = Et.; jf. Gavl-, Kirke-, Konge-, Taarn-). Master og S.

en **Spirál** (= Sneglegang). en S-linje, -fjeder (= Snegle-).

at **spire** (jf. frem-). en Spire (jf. Malt-, Rod-, Sæd-), en Spiring. en Spireevne, -kraft.

en **Spirrevip** (Ft. -vipper).

at **spise** (spiste, spist; jf. af-, be-, op-). at s. til Middag, at s. en af med Snak. en Spise (jf. Kjød-, Mel-), en Spisning, spiselig (-hed; jf. u-). en Spisesal, -seddel, -ske,

-stue, -tid, -vært; et S-bord, -kammer (udd. Spis-), -kvarter, -rer, -stel; S-varer (Ft.).

et **Spjæld** (Ft. = Et.; jf. at spille; Hals-, Kakkellovns-, Skorstens-, Ærme-).

at **spjætte** (smaasparke; jf. sprætte¹). en Spjætten.

en **Spjíd** (Tvedragt). at splide (= splitte), spidagtig (-hed).

at **spjídse** (Soord). at s. et Tov. en Splidsning. et Splidshorn.

en **Splut** (Ft. -er; jf. Splid, splitte; Ben-, Træ-). at splintre, en Splintren, en Splintrang. at splint-hugge (-ning); et Splintenet; splinterny (s-nagende-ny).

en **Splít** (Ft. Splitter). at splitte (jf. ad-, sønder-), en Splittelse (jf. Ad-), en Splitning. et Splitflag.

splitter-. splittergal, -nogen.

spodsk (af Spot). en Spodskhed.

en **Spole** (jf. Væver-). at spole, en Spoling. en Spolerok; et S-ben, -garn; en Spolorm.

at **spolére** (= ødelægge, fordærve).

et **Spór** (Ft. = Et.; jf. Fod-, Hare-, Hjul-, Maste-, Skifte-, Slæde-, Vej-, Vild-, Vogn-). der er S. til, ikke Spor af, at være, komme paa S. efter, sætte en paa Sporet. at spore¹ (jf. efter-, op-, ud-), -sporet (se bred-, smal-), sporlig (jf. u-). en Sporhund, -sne, -vej, -vidde, -vogn; et S-skifte; s-los.

en **Spore**¹ (jf. Blomster-, Hane-, Ridder-, Skrue-, Spænde-, Sølv-). at spore² (sin Hest; jf. an-), en Sporing. en Sporerem; et S-hjul, -hug, -jærn; s-vinget.

en **Spore**² (jf. Sværm-). en S-plante; et S-hus.

en **Sportel** (Ft. Sportler).

(en) **Spot** (b. F. Spotten). S. og Skam, S. og Skade. at spotte (jf. be-), spottelig (jf. be-), en Spotter. en Spottefugl, -glose; en Spotpris.

en **Spove** (= Regnspove, en Fugl).

at **spraa** (blive skjor). Ægget spraar.

at **sprade** (foræld.). en Sprader = en Spradebasse.

at **sprage** (om Ild = knitre). en Spragen.

spraglet (jf. rød-). spragledede Klæder, Blomster.

at **sprede** (sprédte, sprédt; jf. ad-, ud-). at s. sig, at spredes, spredt Fægtning. en Spredelse (jf. Ad-, Ud-), en Spredning (jf. Ud-). et Spredholt.

et **Spring** (Ft. = Et.; jf. Bukke-, Fir-, For-, Frem-, Kilde-, Krum-, Luft-, Lov-, Side-, Syv-, Tanke-, Ud-, Vand-, Vind-). S. i Kornet, at staa paa Springet til. at **springe** (sprang, sprungen, -et, -ne; jf. jord-, over-, udspringe; fremspringende). Hesten, Minen, Tovet springer; at s. af, ned, om, op, over, ud, til, tilbage; en Springen, en Springning, en Springer (i Skak, i Ost, i Havet), springsk (-hed). en Springdans (og Springe-), -fire, -fjeder, -flod, -fyr, -gaas, -hare, -hval, -klap (Plante), -mus, -orm, -rem, -ring, -stok (og Springe-), -vej; et S-vand.

et **Sprinkelværk** (Pindeværk til Hegn). **Sprinkler** (Ft.; en Hudsygdom).

et **Sprøg** (langt å; Ft. = Et.; jf. Almue-, Bibel-, Billed-, Bog-, Bonde-, Finger-, Folke-, Fri-, Fæderne-, Fælles-, Gade-, Grund-, Hof-, Hverdags-, Jagt-, Jæger-, Kjeltring-, Kjerne-, Kraft-, Kunst-, Lands-, Lov-, Magt-, Old-, Orakel-, Ord-, Rigs-, Rim-, Rod-, Skibs-, Skole-, Skrift-, Stam-, Tale-, Tanke-, Tegn-, Tyve-, Valg-, Øjen-). han vil ikke ud med Sproget, sproglig. en Sprogald, -art, -blanding, -brug, -bygning, -fejl, -form, -forsker, -forskning, -færdighed, -føring, -gransker, -granskning, -gren, -historie, -klasse, -kundskab, -lov, -lyd, -lære, -lærer, -mand, -prøve, -regel, -rensning, -sans, -stamme, -videnskab, -æt, -øvelse; et S-stof; sprogkyndig (-hed), -lærd, -rigtig (-hed), -stridig (-hed).

en **Sprosse** (jf. Vindues-).

at **sprude** (jf. ildsprudende). at sprudle, en Sprudlen; at sprutte (jf. en Blæksprutte). en Sprutbakkelse.

et **Spryd** (b. F. Spryddet, Ft. = Et.; jf. Bov-). et Sprydsejl.

at **sprække** (sprak, sprukken, -et, -ne). en Sprække (jf. Dør-, Vind-).

et **Spræl** (b. F. Sprællet, Ft. = Et.; jf. en Tangspræl). at gjøre S. at sprælle. en Sprællemand.

at **sprænge**¹ (sprængte, sprængt; α: lade springe; jf. bovsprængt). at sprænge afsted (til Hest), at s. en Hest, s. i Luften. en Sprængning. en Sprængkraft, -kugle; et S-stof; s-lærd.

at **sprænge**² (egl. s. O.; jf. besprænge; graa-, isprængt). sprængt Kjød.

at **sprætte**¹ (= sprælle, spjætte). et

Spræt (Ft. = Et.; jf. Himmel-).

at **sprætte**² (jf. op-). at s. op (og sy sammen).

sprød, sprødt, sprøde (= skjør). en Sprødhed.

at **sprøjte** (jf. sprude, sprudle, sprutte; ind-, over-, ud-). en Sprøjtning. en Sprøjtefisk, et S-hul; s-fuld (druken).

en **Sprøjte** (jf. Brand-, Damp-, Haand-, Hylde-, Jagt-, Kage-, Klyster-, Kugle-, Vand-, Øre-). en Sprøjteskat, -slange; et S-hus, -rør.

at **spule** (Soord). at s. Dæk.

en **Spuns** (Ft. -er). at spunse. et Spunshul.

en **Spurv** (Ft. -e; jf. Graa-, Gul-, Rør-, Sne-). en Spurvefugl, -høg, -rede, -unge; et S-hagl.

at **spy** (spyr, -ede, -et; rett. spyde, spyt; jf. ud-). (et) Spy. en Spyflue; et S-gab, -gat.

et **Spyd** (Ft. = Et.; jf. Hval-, Jagt-, Kaste-, Lang-). en Spydglans (= Antimonium), -stage; et S-blad, -skaft, -s-bladet; en Spydssod.

spydig (af et Spyd). en Spydighed.

(et) **Spyt** (jf. Gjøg-, Snøge-). at spytte (jf. be-, over-), at s. Blod, en Spytt, en Spytning (jf. Blod-). en Spytkjertel, -slikker; en Spyttbakke, -gjøg, -klat, -krukke, -krolle.

spæd, spædt, spæde. en s. Stemme, et s. Barn. en Spædhed. spædlemmet; en Spædekælv.

at **spæde** (spædte, spædt; jf. op-). en Spædning.

at **spæge** (af spag). en Spægelse.

(et) **Spæk** (b. F. Spækket; jf. Hval-). en Spækhugger, -høker.

at **spække** (jf. ud-). at s. en Hare, en Mur, en spækket Pung. en Spækning (jf. Ud-). en Spække-naal; et S-bræt.

et **Spænd** (Ft. = Et.; jf. Spand; Fir-). et S. Heste (jf. en Enspænder; fir-, tospændig), at gaa i S. sammen. at spændes (= forliges): de to kan ikke s. en Spænddag.

at **spænde** (spændte, spændt; jf. an-, om-, over-, udspænde; be-, edder-, for-, fra-, i-, op-, over-, solv-spændt). at s. Buen, Hanen, Remmen, at s. for, fra, s. Ben for en, et spændt Forhold, at være spændt paa noget. en Spænding (jf. Be-, For-, Fra-, Nerve-,

Om-, Op-, Over-, Ud-), en -spændelse (se An-), spændig (-hed). en Spændfjeder, -kraft, -vidde; et S-holt, -træ; en Spænderem, -spore, -trøje.

et **Spænde** (jf. Bælte-, Guld-, Hatte-, Knæ-, Sko-, Staal-, Solv-) en Spændebog, -torn; et S-hjerte.

et **Spær** (Ft. = Et.; ¹Sparre, jf. Tag-; ²Lanse). en Spærstage.

spærlemmet (= spædlemmet).

at **spærre** (jf. af-, inde-, op-, til-), spærret Tryk, Skrift. en Spærring (jf. Af-, Inde-).

en **Spætte**¹ (Plet; jf. Hel-, Rød-, Sky-, Sol-). spættet (jf. blaa-, graa-, grøn-, hvid-, rød-, smaa-, sort-).

en **Spætte**² (Fugl; jf. Flag-, Grøn-, Sort-).

(en og et) **Spøg.** en grov, dyr S., i S. og i Alvor, for S., det er dit S. at spøge¹ (spøgte, spøgt), ikke til ats.med. en Spøgefugl; s-fuld (-hed).

at **spøge**² (-ede, -et; = at gaa igjen). det spøger. et Spøgelse (en S-frygt), et Spøgeri.

(et) **Spøl.** at spøle. et Spølekar, -vand; en Spølkumme (udt. Spølk-om).

at **spørge** (spørger el. spør, spurgte, spurgt [langt o]; jf. ad-, for-, fore-, op-, raad-, til-, udspørge; efter-, ompurgt). at s. en ad, ud, til Raads, s. om noget, efter, til en, s. sig for, det vil høres og spørges. en Spørger, en Spørgen (jf. Ud-), en Spørgdom (at faa S. paa noget), en -spørgsel (se Efter-, Fore-, Raad-, Til-). et Spørgsmaal (et S.s-tegn; jf. Kabinets-, Pris-, Rets-, Samvittigheds-, Strids-), det er et (stort) S., det er der ikke S. om; en Spørgelyst, -sætning; et S-ord, -spil.

at **staa** (ståar, stód, staaet, digt. standet; jf. en Stand, at stande; af-, an-, be-, for-, fore-, frem-, hen-, inde-, mod-, op-, over-, paa-, til-, ud-, under-, vedstaa; opstanden; hos-, om-, opret-, stille-, ude-, velstaaende). at staa Brud, Fadder, Skildvagt, Skrifte, s. Fare for, s. sin egen Fare, s. en efter Livet, s. aaben, det s.r ham a.t. s. af (af Hesten, Vognen), an (det s.r mig ikke a.), en en bi, s. fast, s. før (= være forestaaende), staa for (= forestaa), s. for Skud, Styret, Fald, Døren, s. frem, hen lade s. h.); hos, i (at have meget

at s. i), hans Penge s. i Forretningen, s. en i Faders Sted, s. i Gabbet, Vejen, det s.r i Bogen, s. i Blomst, Forskud, Pant, s. imod (at have noget at staa i med), s. ind (s. ind efter, i. imod Land, Soudtr.), s. inde (for), s. op (= rejse sig, s. o. Kl. 7, Solen s.r o.), at staa op (mods. sidde, ligge ned), s. over (være overordnet, bedre), s. paa (p. Vognen, Hesten, mens det s.r p., Solen, Vinden s.r p.), s. p. egne Ben, sin Ret, p. Post, Udkig, s. stille, s. til (hvor s.r t.? det s.r ilde t., at lade s. t.), hvis det s.r t. mig, at s. t. Rors, Rest, t. Ansvar, Regnskab for, t. Skamme, han s.r ikks t. Redning, t. at hjælpe, trænge, s. tilbage (det s.r endnu t., at s. t. med noget, for en anden), s. under (være underordnet, ringere), s. u. Opsyn, Værgemaal, s. ved (s. ved sit Ord), at staa sig (= holde Stand), s. s. godt (være velstaaende), s. s. godt ved noget, med en, hvordan s.r det sig? Slaget, Uret, Verden, Vinden staar, det s.r skrevet, Kornets s.r godt, det s.r mig for Hovedet; at blive staaende, paa s. Fod, s. Udtryk, Høre, Fægtningen er s., at have Penge s. i en Ejendom, staaende (og løbende) Gods, en standende Strid, at gaa i Staa. -staaelig (-hed; se for-, paa-), en -staaelse (se Af-, Be-, For-, Fore-, Til-).

en **Staahej** (Tummel).

et **Staal** (Ft. = Et.; jf. Fyr-, Haand-, Hvæsse-, Støbe-, Æg-). en Staalbue, -fjeder, -handske (at tage med S.), -kjæde, -klinge, -orm, -pen, -perle, -pren, -skede, -skinne, -stang, -stræng, -traad; et S-bad, -blik, -hjerte, -spejl, -spænde, -stik; s-blaa, -blank, -farvet, -graa, -haard, -klædt; at s-hærde, -sætte.

en **Stab** (Ft. -e; jf. General-, Mellem-) en Stabslæge, -officer, -trompeter; et S-kvarter.

en **Stabel** (Ft. Stabler; jf. Bræde-, Brænde-, Dør-, Klokke-, Port-, Rør-, Tømmer-, Vox-). at staa paa, løbe af Stabelen. at stable (jf. op-). en Stabelplads, -stad.

en **Stad** (b. F. Ståden, Ft. Stæder; jf. For-, Fri-, Handels-, Hoved-, Kjøb-, Land-, Plante-, Stabel-, Sø-). en Stadbo; en Stadsgrav, -mur, -port, -ret, -vold; et S-segl, -vaaben.

et **Stade** (jf. Bi-, Bod-, Stole-, Torve-).
 at **stadfæste** (-else; Stad her = Sted).
stadig (jf. ad-, over-, u-). en Sta-
 dighed (til S.; jf. Ad-, Over-, U-).
 (en) **Ståds** (jf. Brude-, Fadder-, Flit-
 ter-, Persille-). være til S., sidde
 paa S., gjøre S. af, hele Stadsen.
 at **stådse** (jf. op-), stadselig
 (-hed). en **Stådsdragt**, -hest,
 -mand, -mø, -vogn; et **S-tøj**, -vejr;
 en **Stadsestue**.

en **Stafet** (Ft. Stafetter).

at **staffere** (-ing; jf. ud-).

et **Ståg** (Ft. = Et.; jf. Bag-, Bram-,
 Stor-, Stånge-, Vater-). at gaa
 over S. en **Stagbrog**, -fok; et **S-
 sejl**, -takkel; at **s-vende** (-ing).

en **Stage** (jf. Alter-, Arm-, Brønd-,
 Bønne-, Gærde-, Hassel-, Humle-,
 Lyse-, Puls-, Spyd-, Spær-, Solv-,
 Vimpel-). at **stage** (s. sig frem),
 en **Stagning**.

en **Stak** (Ft. Stakke; jf. Hø-, Korn-,
 Torve-, Vejr-). at **sætte i S.** = at
 stakke. en **Stakkehave**.

et **Stakit** (Ft. Stakitter). en **Stakit-
 laage**, et **S-værk**.

en **Stakkel** (Ft. Stakler; egl. Stavkarl
 = Tigger). en **stakkels Mand**.
 at **stakle** en.

stakket (kort; jf. at stække). en s.
 Stund, Dans. **stakaandet** (-hed).

en **Stalbroder**, et **Stalbroderskab**. et
Stalbrødrelag.

en **Stald** (Ft. -e; jf. Faare-, Fæ-,
 Gjæste-, Heste-, Ko-, Kro-, Kvæg-,
 Oxe-, Rejse-, Ride-, Snive-, Syge-).
 at **stalde** (jf. ind-, op-). en
Staldbygning, -dør, -gødning, -karl,
 -lygte, -længe, -mester, -stud,
 -vagt; et **S-rum**; at **s-fede** (-ning),
 -fodre (-ing).

at **stalke**. **Storken stalker i Mosen**.

at **stalle** (= pisse, om Heste).

en **Staller** (oldnordisk Ord).

stam, **stamt**, **stamme**. at **stamme**¹
 (paa Målet; jf. frem-), en **Stammen**.

en **Stamme** (jf. A-, Folke-, Hoved-,
 I-, Konge-, Kvæg-, Mands-, Mo-
 der-, Ord-, Pode-, Rat-, Ror-,
 Sprog-, Træ-, U-). at **stamme**²
 (jf. ned-), en **Stamning** (jf. Af-,
 Ned-), -stammet (se høj-, lav-).
 en **Stambog**, -fader, -gjæst, -herre,
 -rulle, -tavle; et **S-gods**, -hus,
 -sprog, -træ; en **Stammefrænde**,
 -høvding; et **S-land**, -navn, -slægt-
 skab.

et **Stamp** (Ft. = Et.). at **stampe**
 (et Gulv, i Gulvet), en **Stampe**

(at staa i S.), en **Stampen**, en
Stampning. en **Stampemølle**, et
Stampeværk.

en **Stand** (af at staa; ¹u. Ft. el. m.
 Ft. -e; jf. Af-, An-, Be-, Bi-,
 Blomster-, For-, Fra-, Gjen-, Hen-,
 Hus-, Mod-, Naade-, Natur-, Op-,
 Paa-, Stil-, Til-, Vand-, Vel-, Vildt-;
²u. Ft. el. m. Ft. Stænder; jf. Adel-,
 Bonde-, Borger-, Embeds-, Enke-,
 Greve-, Herre-, Jomfru-, Kriger-,
 Landbo-, Middel-, Præste-, Ridder-,
 Soldater-, Trælle-, Ægte-). at
 holde S., være, komme, bringe,
 sætte i S. (jf. istandsætte), være i
 S. til, i god, samme S., paa S.
 (= strax, digt), Folk af S., i
 ugift S. en **Standfugl**, -koje,
 -ret; et **S-kvarter**, -punkt; en
Standsfordom, -forskjel, -fælle,
 -person, -vælde; **s-mæssig** (-hed).
 at **stande** (digt. = at staa). en **stan-
 delse** (se Op-), en **Stander** (et
 Flag; jf. For-, Mod-, Op-).

standhaftig (tysk). en **Standhaftighed**.
 at **standse** (jf. Stand, stande). en
Standsnings, **standselig** (jf. u-).
standstonet.

en **Stang** (Ft. Stænger; jf. Aale-, Bis-
 mer-, Bram-, Bræk-, Brønd-, Bønne-,
 Fiske-, Flag-, Fugle-, Gardin-,
 Humle-, Jærn-, Kjerne-, Klatre-,
 Kryds-, Lette-, Lim-, Løfte-, Maj-,
 Mede-, Pumpe-, Ror-, Skraa-,
 Sod-, Staal-, Stempel-, Solv-,
 Tappe-, Telegraf-, Telt-, Tvær-,
 Vogn-, Vægt-, Ærte-). en **S. Lak**,
 at holde en **Stangen**. en **Stang-
 bolt**, -bønne, -hest, -hjort, -kobbelt,
 -sele, -sæbe, -tøjle, -vægt; et **S-
 bidsel**, -jærn.

at **stange** (jf. Stang, stinge). **Tyren**
stanger, at s. Aal, at **stanges**.
 en **-stanger** (se Aale-).

(en) **Stank** (jf. at stinke). et **Stankdyr**.
 en **Stankelben** (en Slags Myg).

(en) **Står** = et **Star** (el. Står)-græs.
stårblind og **størblind** (ø: nærsynet;
 besl. m. at stirre).

en **Stát** (Ft. -er; jf. Forbunds-, Fri-,
 Fælles-, Handels-, Hel-, Hof-,
 Kirke-, Rover-, Slave-, Sø-). en
Statsbane, -borger, -bygning, -del,
 -ejendom, -fange, -fejl, -forfatning,
 -form, -gjæld, -kasse, -kirke, -kløgt,
 -kunst, -lære, -magt, -mand, -om-
 væltning, -raad, -ret, -sag, -skat,
 -skole, -skov, -streg, -styrelse,
 -styrer, -tjeneste, -videnskab; et
S-embede, -fængsel, -hverv, -laan,

-liv, -papir, -raad, -ror, -segl; s-borgerlig, -farlig, -klog, -retlig.
statellig (= stadselig). en Statelighed.
 en **Statholder**, et Statholderskab.
 en **Stáv** (¹Ft. -e, jf. Bettel-, Bispe-, Hyrde-, Kommando-, Krog-, Krum-, Krykke-, Marskalk-, Paal-, Pig-, Pilegrims-, Prim-, Rim-, Rune-, Ski-, Slynge-, Støtte-, Tigger-, Trylle-, Vandrings-; ²Ft. -er; jf. Pibe-, Tønde-, et Bogstav, -er). at bryde Staven over, at falde i Staver. en Stavkirke, -pude, -sele, -slynge; et S-rim, -træ, -tøj.
 at **stave** (jf. Bogstav). at s. sig til noget. en Stavelse (jf. For-, Rod-), en Stavning. en Stave-maade.
 en **Staver** el. en Stavr (Ft. Stavre; jf. Gærde-). at løbe sig en Staver i Livet. at stavre¹. en Stavrekølle.
 en **Stavn** (Ft. -e; jf. Føde-, Hjem-; ²= Stævn, jf. Bag-, For-, Fremmer-). en Stavnbo, -gjemmer (foræld.); et Stavnsbaand, s-bunden.
 en **Stavr**, at stavre¹ (se en Staver).
 at **stavre**² (forhen stagre). at s. om, komme stavrende.
 et **Sted** (b. F. Stødet, Ft. Støder [langt æ]; forhen en Sted, egl. = Stad; jf. et Aa-, Arne-, Bade-, Bede-, Beværtnings-, Bols-, Brand-, Bælte-, Finde-, Fri-, Fæge-, Føde-, Gjemme-, Gjærnings-, Gjæstgiver-, Grav-, Hjem-, Hjørne-, Holde-, Hoved-, Ild-, Kilde-, Kro-, Land-, Landings-, Leje-, Love-, Lov-, Lyst-, Mad-, Møde-, Offer-, Oplags-, Pine-, Plante-, Retter-, Sadel-, Samlings-, Senge-, Skifte-, Skjule-, Skrift-, Slæbe-, Ting-, Told-, Trykke-, Udsalgs-, Vad-, Vade-, Val-, Valg-, Vand-, Vandrings-, Vold-, Vøxe-, Værk-, Yndlings-; en Kjøbsted). af S. (og afsted, Bio.), af Stedet (ikke ud af Stedet), paa Stedet (= strax), et blivende S., paa sit S., i mit Sted, i Steden (el. Stedet) for, at finde S., at komme, være til Stede (og tilstøde, Bio.). -steds (se Bio. alle-, anden-, en-, ingen-, mange-, nogen-, samme-), at stede (stødte, stødt; at s. Folk, at s. sit Minde til, at være ilde stødt; jf. til-, udstødt, bestødt), at stedes (at s. for Kongen, han kan aldrig s.), stedlig (de stedlige Forhold). en Sted-sans; et S-forhold, -ord, -sagn; s-

egen (-hed), -fast (lokal), -kyndig (-hed), -vant, -vild; at s-fæste (-else; = lokalisere); en Steds-bestemmelse, et S-navn.
 (**Stedbarn** -fader osv., se Stif-.)
stedse (tysk Bio. = altid).
 en **Stég** (Ft. -e; jf. Ande-, Due-, Dyr-, Flæske-, Fugle-, Gaase-, Gryde-, Hare-, Kalve-, Kyllinge-, Lamme-, Oxe-, Ribbens-, Spid-, Sur-, Svine-, Tyk-, Tynd-). en fed S. at stège (stegte, stegt; jf. fuld-, gennem-, pandestegt). en Støgen, en Støgning, en Støger (Kok; foræld.), et Støgers (= Køkken). en Støghede, -vender (ogsaa Støge-); en Støgegris, -gryde, -kjælder, -ovn, -pande; et S-ben, -fedt, -spid.
stejl. en Stejlhed, at stejle¹ (om Heste), en Stejlen, en Stejle-rem; et Stejldyb.
 en **Stejle**. at lægge paa S., S. og Hjul. at stejle².
 et **Siel** (b. F. Stellet, Ft. = Et.; jf. Bord-, Spise-, Te-).
 en **Stemme** (jf. Barne-, Bas-, Folke-, Kvinde-, Mands-, Mellem-, Sang-, Tale-). at have Sæde og S., en smuk S., de fleste Stemmer. -stemmig (-hed; se en-, fir-, fler-, to-, tre-); en Stemmebøjning, -flerhed, -givning, -ridse; et S-baand, -redskab, -tal.
 at **stemme**¹ (-ede, -et og stemte, stemt; jf. af-, be-, for-, i-, ind-, ned-, om-, over-, samstemme; opstemt). at s. en Harpe, s. op, s. om (for, imod) noget, s. paa en, s. overens (jf. o-stemmende, en O-stemmelse), at være vel, ilde stemt (for, imod), en -stemmer (se Klaver-), en Stemning (jf. Af-, For-, Mis-, Om-, Sam-, Sinds-, Til-). en Stemmegaffel, -nøgle, -ret, -seddel.
 at **stemme**² (-ede, -et; jf. stam; op-). at s. en Bæk, s. Fødderne imod noget, et Stemmejern, -værk.
 et **Stempel** (Ft. Stempler; jf. Fabrik-, Mønt-, Post-, Præg-, Pumpe-, Told-). at stemple, en Stempling. en Stempelskat, -skærer, -stang.
 en **Stén** (Ft. -e, og som Samlingsord Stén; jf. Abrikos-, Bauta-, Blaa-, Blod-, Blomme-, Blære-, Bro-, Brun-, Bryne-, Dryp-, Dæk-, Fedt-, Fersken-, Flinte-, Fyr-, Galde-, Graa-, Grav-, Grund-, Gryde-, Haand-, Helvedes-, Hjørne-, Horn-,

Hvæl-, Hvæsse-, Høre-, Jærn-, Kalk-, Kampe-, Kirsebær-, Kisel-, Kjedel-, Klæber-, Krag-, Krebs-, Kridt-, Kvarn-, Ler-, Lig-, Lim-, Mandel-, Marmor-, Meteor-, Minde-, Munke-, Mur-, Mølle-, Møn-, Nyre-, Olje-, Pande-, Pimp-, Prober-, Prove-, Rende-, Rokke-, Rosen-, Rulle-, Rune-, Rod-, Salt-, Sand-, Sejer-, Sejl-, Skifer-, Skjel-, Slibe-, Slut-, Slynge-, Smaa-, Smykke-, Stink-, Straal-, Syld-, Sænke-, Tag-, Talk-, Tavle-, Tegl-, Tin-, Torden-, Trappe-, Trippel-, Vej-, Vin-, Ædel-, Ærte-, Øje-) stenet, at stene (-ing; jf. for-) en Stenaare, -alder, -art, -bider (Fisk), -blok, -bro, -bræk (Plante), -buk, -bund, -bygning, -dyng, -dysse, -eg, -flise, -frugt, -galle (Hestesygdom), -ged, -grund, -hob, -hugger, -kalk, -kirke, -kiste, -klippe, -kløver (Plante), -kniv, -lægning, -maard, -mørtér, -olje, -pikker (Fugl), -plante, -regn, -revle, -røs (el. -rose), -sav, -skærer, -slagning, -sliber, -slider, -slynge, -stue, -støtte, -suger (Fisk), -sætning, -søjle, -tavle, -trappe, -tromle, -ugle, -vold; et S-bjærg, -bord, -brud, -gulv, -gårde, -hjørte, -hus, -kar, -kast, -kit, -kul (en S.s-grube, -rog), -rev, -salt, -tryk, -trykkeri, -tøj, -vaaben; S-skjærver, -smarter (Ft.); stenbygget, -død, -graa, -haard, -lagt, -sat; — et Stens-hug (foræld.).

en **Steppe**. en Stepphund, -höne.

et **Stév** (Ft. = Et; = Omkvæd; jf. Efter-, For-, Ind-).

en **Sti**¹ (Ft. Stier; jf. Fjæld-, Fod-, Gang-, Gjen-, Glip-, Kirke-, Løn-, Skov-, Torne-, Tvær-). en Stimand (en Rover), et Stiran (foræld.).

en **Sti**² (Ft. -er; jf. Faare-, Gaase-, Hønse-, Svine-). at sætte, staa paa S. at stifede (-ning).

Stif-: en Stifdatter, -fader, -moder (en S.s-blomst, stiftmoderlig), -søn; et S-barn; S-søskende (Ft.).

en **Stift** (Ft. -er; jf. Jærn-, Kul-, Messing-, Skruer-, Sølv-).

et **Stift** (Ft. -er; jf. Lyd-). Sælunds S., Vallo S. en Stiftamtmand; en Stiftsdame, -provst, -øvrighed.

at **stifte** (jf. an-, ind-). en Stiftelse (jf. An-, Brand-, Fødsels-, Ind-, Lemme-, Pleje-), en Stifter (jf. Freds-).

et **Stigbord** el. Stibord (jf. Bord²).

at **stige** (stég, stegen, -et, -ne; jf. be-, ned-, op-, overstige; anstigende; alderstegen). en Stigning (jf. Bjærg-, Land-, Ned-, Op-, Pris-, Ud-). en Stigbøjle, -rem.

en **Stige** (jf. Brand-, Hønse-, Reb-, Storm-, Tone-, Trappe-).

stik (Bio-). Vinden er s. norden, s. imod, det er s. Modvind.

(en) **Stik** (tysk): at holde S., lade i Stikken.

et **Stik** (b. F. Stikket, Ft. = Et; jf. Anker-, Be-, Bi-, Bremse-, Dolke-, Kniv-, Kobber-, Løppe-, Mygge-, Naale-, Over-, Sol-, Spade-, Staal-, Syle-, Trumf-, Under-).

at **stikke** (stak, stukken, -et, -ne; jf. af-, be-, for-, gennem-, op-, understikke; afstikkende; kobber-, orm-, perlestukken). at S. Hul (paa, i), s. Hovederne sammen, s. (Haanden) i Lommen, s. en Søm, et Kort, s. et Tov (ud, fra sig), s. Ild paa, s. Øjnene ud paa en, s. i Søen, s. i Rend, i Øjnene, s. paa Varerne, s. til Side, under Støl, s. en med en Bold, at S. af (¹afstikke, ²være afstikkende, ³rømme), s. i (at le, græde), s. op (Hø; s. op for en), s. ud (¹tømme, ²fordunkle). at S. sig (paa noget), s. til sig, det kunde nok s. ham, Solen stikker, der s. noget under, han blev stikkende (i Mosen, i Talen). en Stikken (og Prikken), en Stikning (jf. Op-, Perle-), en -stikkelse (se Be-), et -stikkeri (se Perle-), en Stikker (i Kortspil; jf. Af-, Kobber-, Perle-, Pram-, Signet-, Smør-, Tand-), stikken (-nt, -ne; s. og prikken). en Stikpille, -planke, -sav; et S-brev, -bækken, -ord, -saar, -vaaben; S-penge (Ft.).

en **Stikke** (jf. Blad-, Bud-, Fyr-, Grav-, Lund-, Skruer-, Spaa-, Svovl-, Tromme-, Tænd-). en Stikling.

stikkelhaaret, et Stikkelsbær (en S-busk, -grød).

at **stikle** (paa nogen el. noget). et Stikleri.

en **Stil** (Ft. -e; jf. Bedemands-, Brev-, Bygnings-, Kunst-). at sætte i S., at skrive S., i bunden S. -stilet (se smaa-, stor-), at stile (s. et Brev, s. paa noget, s. ensteds hen), en Stilist, en Stilart, s-løs; en Stilebog, -øvelse.

en **Stilk** (Ft. -e; jf. Blad-, Blomster-, Pibe-, Rod-, Rosin-, Rør-). stilket

- (jf. kort-, lang-, rør-, tyk-). stilk-bladet, -løs.
- et **Stillåds** (Ft. -er; af at stille²).
- stille** (ubøj. To. og Bio.; jf. blik-, bom-, død-). en s. Aften, Mand, den s. Uge, ti s.! at stille¹ (jf. feber-, smertestillende), at s. Blod, Smerter, et Oprør, Stormen stiller af, stilles; et Stille (jf. Vind-) = en Stilhed (jf. Død-), stilsfærdig (-hed), en Stilstand (jf. Vaaben-); s-tiende; en Stille-sidden; s-siddende, -staaende.
- at **stille²** (jf. an-, be-, for-, frem-, hen-, ind-, op-, sammen-, til-, tilfreds-, udstille; kranstillet). at s. et Ur, at s. sig (til Valg), at være vel stillet, en Stiller (jf. Forslag-, Ud-), en Stilling (en god S.; en S.s-mand; jf. Be-, Embeds-, For-, Fore-, Frem-, Hen-, Ind-, Op-, Ord-, Sammen-, Ud-, Vinkel-), en -stillelse (se For-, Tilfreds-). en Stillepind.
- en **Stillids** (Ft. -er; en Sangfugl).
- en **Stime** (jf. Fiske-, Silde-). at stime (støje og s.), en Stimen; at stimle (s. sammen), en Stimmel¹ (Ft. Stimle; jf. Folke-).
- en **Stimmel²** (Ft. Stimle; jf. Saald-).
- stind** (sjæld. = stiv). en Stindhed.
- et **Sting** (Ft. = Et; jf. Bag-, For-, Kjæde-, Knaphuls-, Naale-, Side-, Sy-). at have S. i Siden, tage lange S. at stinge (stak, stungen, -et, -ne; jf. stikke; gennem-).
- at **stinke** (stank, stinket; jf. en Stank). stinkende. en Stinksten, -svamp; et S-dyr.
- at **stirre**, at s. paa noget. en Stirren.
- stiv** stift, stive (jf. vej-). en Stivhed, at stive (jf. af-), en Stivning (jf. Af-), en Stivelse, en Stiver, at stivne, en Stivning. stivarmet, -benet, -bladet, -frossen, -halset, -lemmet, -nakket, -sindet; en S-krampe, -nakke; et S-sind.
- at **stjæle** (stjal, stjaalen, -et, -ne; jf. be-, smaa stjæle; tyvstjaalen). at s. sig til at gjøre noget. stjaalen (To., -nt, -ne; et stjaalent Øjekast), en Stjæler.
- en **Stjerne** (jf. Aften-, Dobbelt-, Fix-, Hunde-, Lede-, Lykke-, Morgen-, Nord-, Ordens-, Syv-, So-, Taage-, Vandre-). stjærnet (Hest, Kvæg, Himmel; jf. be-). en Stjernebane, -blomst, -gruppe, -himmel, -kiger, -taage, -tid, -tyder, -tydning, -vare (foræld.); et S-aar, -billede, -kort, -lys, -skin, -skud; s-dannet, -fuld, -klar, -kyndig (-hed), -løs.
- en **Stjært** (Ft. -e; jf. Huk-, Mølle-, Plov-, Rød-, Svale-, Tve-, Vip-, Vogn-).
- et **Støb** (Ft. = Et.; foræld. = Bæger, Kande).
- et **Stød** (b. F. Stoddet, Ft. = Et.). en Stodhest, -hingst, -hoppe, -mester.
- en **Stodder** (Ft. -e). s-agtig. en S-gang, -hovmod, -konge.
- et **Stof** (Ft. Stoffer; tysk O. = Æmne; jf. Farve-, Fedt-, Garve-, Gjørings-, Grund-, Kjole-, Kul-, Kvæl-, Nærings-, Raa-, Silke-, Smit-, Sprog-, Sukker-, Sur-, Sygdoms-, Trævle-, Vand-). et Stofskifte.
- en **Stok** (Ft. Stokke; jf. Aag-, Anker-, Bi-, Bord-, Bund-, Favne-, Gabe-, Grad-, Kaal-, Kaarde-, Karve-, Korporal-, Krykke-, Køle-, Lade-, Lunte-, Maale-, Maler-, Mangle-, Pig-, Prim-, Pumpe-, Raket-, Rød-, Rulle-, Rør-, Senge-, Ski-, Slynge-, Spasere-, Spring-, Stryge-, Sæd-, Takt-, Ting-, Tomme-, Tømmer-, Valke-, Vin-, Ægge-). S. og Sten, at sætte i S. at stokke (Søord; jf. Ankerstok). en Stokfisk, -mester, -rose; et S-hus, -værk; s-blind, -døv; en Stokkeknep, -mand, -nævn (foræld.); et S-drev; S-prygl (Ft.).
- en **Stol** (Ft. -e; jf. Age-, Arm-, Bede-, Biske-, Bære-, Degne-, Doktor-, Dom-, Dronninge-, Felt-, Guld-, Gyng-, Have-, Hoved-, Kirke-, Konge-, Kontor-, Kurve-, Læder-, Læne-, Lære-, Maler-, Malke-, Naade-, Nat-, Node-, Pave-, Præke-, Rat-, Rulle-, Rør-, Skrifte-, Straa-, Syge-, Tag-, Tron-, Træ-, Tække-, Væver-, Ægge-). at stikke under S., gaa til Stols. en Stolbroder, -gang, -konge; en Stolearm, -mager, -ryg; et S-ben, -betræk, -hynde, -stade, -sæde; S-penge (Ft.).
- at **stole**. at s. paa en (noget).
- en **Stolpe** (jf. Bro-, Dør-, Hjørne-, Led-, Port-, Senge-). en S-bod, -fod, et S-værk.
- at **stolpre**. at s. afsted, en stolprende Gang.
- stolt** (jf. adels-, bonde-, penge-, prakker-, sejer-). at være s. af. en Stolthed, stoltelig (Bio.).
- at **stoppe** (jf. for-, op-, til-, ud-). at s. Huller, Strømper, Dyner, en Pibe, Munden paa en, s. (en) i

- Farten, stop! at sige Stop. en Stopning (jf. Op-, Til-, Ud-), en -stoppelse (se For-), en Stopper (at sætte en S. paa). et Stop-anker; en Stoppegaffel, -naal; et S-garn, -sted.
- stór** (større, størst; jf. haand-, kæmpe-, mellem-, middel-, æt-). en s. Mand, Mængde, Nar, baade store og smaa, store Ord, de store, at slaa stort paa. en Storhed, (jf. Sjæls-), storlig (Bio.), storagtig (-hed), stórt (Bio.): ikke stort bedre. storartet (-hed), -bladet, -kornet, -laden (Bio.), -lemmet, -mægtig (-hed), -pralende, -slaaet, -snudet (-hed), -stilet, -talende, -tættet; en S-aa, -baad, -bonde, -borger, -daad, -fyrste, -hertug, -luge, -magt, -mand, -mast, -mester, -praler, -raa, -skryder, -stue, -talenhed, -top, -vask; et S-hav, -kors, -mærs, -røst, -sejl, -stag, -ting, -vant, -værk.
- en **Stork** (Ft. -e). en Storkerede, -unge, -vinter; et S-næb ('i egl. Bet., ²et Redskab, ³en Plante).
- en **Storm** (Ft. -e; jf. Billed-, Hoved-, Land-, Norden-, Sne-, Sønden-, Uvejrs-, Vesten-, Østen-). det blæser en S., at løbe S., tage med S. at storme (jf. be-), det stormer, at s. frem, s. en Skanse; en Stormer (jf. Billed-, Himmel-). en Stormbro, -byge, -flod, -fugl, -hat, -klokke, -krog, -maage, -pæl, -sky, -stige, -svale (Fugl), -vind; et S-dæk, -gab, -hul (Brèche), -løb, -sejl, -skridt (med S.), -tag, -vejr; s-fuld (-hed).
- stóvt** (= stolt). en s. Karl.
- et **Straa** (b. F. Straaet, Ft. = Et; jf. Græs-, Halm-, Havre-, Hvede-, Majs-, Rug-). at være, komme højt paa S. straaet (jf. kort-). en Straadød, -fletning, -hat, -junker, -kjøl, -kurv, -maatte, -mand, -stol, -sæk; et S-tag; s-gul, -takt; en Straasbred.
- en **Straale** (jf. Band-, Hov-, Lyn-, Lys-, Marv-, Sol-, Vand-, Varme-). at straaale (jf. om-, over-, udstraaale; glædestraalende). en Straalsten; en Straalebrydning, -form, -glans, -kegle, -krans, -mester, -varme; et S-bundt, -dyr, -hav, -punkt, -rør; s-dannet.
- en **Strabáds**. at strabadsére.
- en **Straf** (Ft. Straffe; jf. Døds-, Fængsels-, Legems-, Livs-, Tyvs-). straf-
- bar (-hed), at straffe (jf. af-), en -straffelse (se Af-), -straffelig (-hed; se u-). straffri (-hed), -skyldig (-hed), -værdig (-hed); en Straffeanstalt, -dom, -fange, -lov, -præken, -ret, -tale; et S-ansvar, -arbejde.
- strág** (foræld. og digt. = rank).
- stram**, stramt, stramme. en Stramhed, at stramme (jf. opstrammet), en Stramning (jf. Muskel-), en -strammer (se Op-).
- en **Strand** (Ft. -e; jf. For-). at strande (jf. ind-), en Stranding (et S.s-gods). en Strandarve (Plante), -bakke, -bo, -bred, -brink, -eng, -foged, -fugl, -gade, -høg, -kaal, -kant, -løber (Fugl), -løg (Plante), -maage, -mark, -piber (Fugl), -plante, -ret, -rider, -sidder, -skade (Fugl), -skræppe, -snegl, -tidse (Buskvæxt), -tørv, -vagt, -vasker (opskyllet Lig), -vej, -vind; et S-bad, -grus, -hug, -rev, -sand, -siv, -varsel; at strandsætte (et Skib).
- en **Stratenrover** (nedertysk).
- strax** (Bio.). nu, ret, lige s., s. efter.
- en **Streg** (Ft. -er; Bajads-, Barne-, Binde-, Dreng-, Kjeltring-, Kompas-, Kridt-, Kryds-, Lapse-, Narre-, Ræve-, Skurke-, Slyngel-, Stats-, Tanke-, Tvær-, Vind-). en dum, gal S., en S. i Regningen, at slaa en S. over, at strege (-ning; jf. over-, under-).
- at **strejfe** el. strøjfe (jf. omstrejfende). et Strejfdyr, -lys, -saar, -skud, -tog.
- en **Stribe** (jf. Guld-, Kryds-, Lys-, Sky-, Taage-, Tvær-). sribet (jf. blaa-, bred-, graa-, rød-, smal-, sort-).
- strid**, stridt, stride. en s. Ström, et s. Sind. stridhaaret, -sindet, -uldet.
- en **Strid** (u. Ft.; jf. Kappel-, Mod-, Ord-, Rang-, Rets-, Vædde-). at føre en S., gaa, komme, ligge i S. stridbar (-hed), stridig (at gjøre en noget stridigt; -hed; jf. fornuft-, gjen-, hensigts-, lov-, natur-, pligt-, selv-, sprog-, u-), at **stride**¹ (stréd, stridt; jf. bestride; mod-stridende; over-, udstridt), at s. for, med, imod, at strides. en Stridshammer, -handske, -hest, -kæmpe, -kølle, -lyst, -mand, -vogn, -øxe; et S-punkt, -skrift, -spørgsmaal, -æble, -æmne; S-kræfter (Ft.); s-lysten.
- at **stride**² (stréd, stridt; = stritte¹) at s. med Sten.

at **strigle**, en Strigle, en Strigling.
en **Strik** (b. F. Strikken; jf. Gav-).
en stor S.

en **Strikke** (= et Reb). S. i hængt
Mands Hus.

at **strikke**, en Strikning, en Strikke-
bog, -krog, -kurv, -maske, -pind,
-pose, -strømpe; et S-garn, -nøgle,
-tøj.

en **Strime** (= en Stribe). strimet.
en **Strimmel** (Ft. Strimler; jf. Hals-,
Jord-, Kappe-, Pløje-, Ryg-, Tøj-).
en **Strippe** (en Øse; jf. Malke-, Vand-).
at **strippe** (jf. strøffe). at s. om i
Landet.

at **stritte**¹ (= kaste; jf. at stride²)
at **stritte**². at s. ud, imod, s. med
Benene.

strix (= stræng). en s. Herre.
en **Strop** og en Stroppe (Ft. Strop-
per). at stroppe.

en **Strube** (jf. Vrang-). en S-hoste,
-lyd; et S-hoved, -laag, -spejl.

en **Struds** (Ft. -er). en Strudsfjer,
-mave; et S-æg.

strunk (= rank). stiv og s.

en **Strut** (Ft. Strutter; forhen en
Strud). at strutte (forhen strude),
at s. af Sundhed, at s. ud til Si-
derne.

et **Strýg** (jf. Strøg; Ft. = Et.: Prygl).
at **stryge** (stróg, strógen, -et, -ne;
jf. af-, be-, hud-, kag-, over-, ud-,
understryge; op-, trestrågen),
at s. Tøj, en Le, en Skjæppe, s.
Tegl, Tørv, Sejl, s. Flaget, s. Skank,
s. sig, s. om; en -stryger (se
Gade-, Land-, Reje-), en Stryg-
ning (jf. Af-, Be-, Hud-, Kag-,
Over-, Ud-, Under-). en Stryge-
bolt, -ovn, -rem, -spaan, -stikke,
-stok, -stue; et S-bord, -bræt,
-jærn (uddt. Strygjærn, -klæde,
-maal, -træ.

at **stræbe** (stræbte, stræbt; jf. be-,
efter-, tilstræbe; modstræbende).
en Stræben (jf. Mod-), en -stræ-
belse (se Be-, Efter-), en Stræber
(Soord; jf. Efter-), stræbsom
(-hed). en Stræbebjelke, -pille.

et **Stræde** (smal Gade, smalt Sund).

at **strække** (-ede, -et og strakte, strakt;
jf. for-, udstrække; langstrakt).
at s. sig, at s. til (jf. tilstrække-
lig), at s. Gevær. strækkerlig
= spændig), en Strækning (jf.
Bjærg-, For-, Klit-, Kyst-, Land-,
Skov-, Ud-, Vinge-), en Stræk-
hammer; en Strækkesene, -seng.

stræng (jf. følge-). strængelig (Bio.

= strængt), en Strænghed, at
strænge (jf. an-), Vinteren
strænges.

en **Stræng** (Ft. -e; jf. Bue-, Harpe-,
Klokke-, Messing-, Navle-, Staal-,
Tarm-). en Strængeleg; et S-
instrument, -spil.

at **strø** (strór, -ede, -et; rett. strøde,
strót; jf. be-, over-, udstrø; blom-
ster-, tornestrøet el. -strót). en
Strøelse. en Stroske, -tanke; et
S-gods, -kar, -sand, -sukker.

et **Stróg** (Ft. = Et.; af at stryge;
jf. An-, Bjærg-, Bue-, Dal-, Him-
mel-, Jord-, Land-, Luft-, Penne-,
Pensel-, Vejr-, Vind-). paa Stróget.
strógvis (Bio.). en Strógfugl.

en **Stróm** (Ft. Strømme; jf. Bjærg-,
Ebbe-, Fjæld-, Flod-, Hav-, Ild-,
Lava-, Luft-, Mal-, Mod-, Norden-,
Ord-, Sonden-, Taare-, Tale-, Tone-,
Under-, Vand-). Tidens S., at gaa
med, mod Strømmen, at flyde,
rinde i Strømme. -stróms (Bio.,
se midt-), at strómmen (jf. over-,
udstrómme; ned-, tilstróm-
mende), Regnen s.r ned, Folk s.r
til; strómmenvis (Bio.), en Stróm-
ning (jf. Til-, Ud-). en Stróm-
fart, -gang, -hvirvel, -kobling,
-kæntring, -sætning, -told; et S-
bad, -brud, -drag, -fald, -leje, -løb,
-skifte.

en **Strómpe** (jf. Blaa-, Maale-, Silke-,
Strikke-, Uld-). en S-væv, -væver;
et S-baad, -bræt, -skaft, -væveri.

en **Stub** (Ft. Stubbe; jf. stump; Byg-,
Hvede-, Kegle-, Rug-, Rør-, Træ-).
Rub og S. stubbet. en Stub-
mark, -mølle.

en **Stúd** (Ft. -e; jf. Fede-, Plov-,
Stald-, Træk-). studeagtig (-hed).
en Studedriver, -handel, -kalv,
-pranger.

at **studere** (jf. indstudere; halv-, ud-
studeret). en Studéring (jf.
Ind-), et Studium (Ft. Studier),
en Studie, en Student (Ft. -er;
en Studenterforening). et Studere-
kammer.

en **Studs**: i, paa en S. (= pludselig).
studs (To., egl. = stut). et studst
Svar. en Studshed, at studse
(¹afstumpe [Haar, Manke]; jf. af-,
til-; ²forbavses), en Studsen
(studse²), en Studsning (studse¹;
jf. Af-). en Studsmus; s-øret.

en **Stue** (jf. Amme-, Amt-, Bad-, Bag-,
Barne-, Barsel-, Bog-, Borge-,
Daglig-, Dukke-, For-, Fruer-,

Gjæste-, Have-, Hjörne-, Jule-, Jætte-, Kjælder-, Kro-, Lege-, Lig-, Maler-, Mælke-, Mørke-, Raad-, Rulle-, Røg-, Skjænke-, Skole-, Skriver-, Sladder-, Spise-, Stadse-, Sten-, Stor-, Stryge-, Svale-, Syge-, Ting-, Vaage-, Vagt-, Varme-, Vin-). at bo i Stuen. en Stuearrest, -dør, -flugt, -gang, -gris, -hund, -kat, -kone, -længe, -lærdom, -pige (alm. Stupige); et S-gulv, -hus, -liv, -ur; s-lærd.

stum, stumt, stumme (jf. døvstum; at forstumme). en Stumhed.

at **stumle**. en stumlende Gang.

stump (jf. en Stub). stumpe Vaaben, en s. Vinkel. en **Stump** (Ft. -er; jf. Arm-, Ben-, Lyse-, Smaa-, Vrag-), i Stumper og Stykker; at **stumpe** (¹ være kort, ² = afstumpe), stumpevis (Bio.), stumpet. stumpnæset, -rumpet, -vinklet.

en **Stund** (Ft. -er kun i visse Forbindelser; jf. Aften-, Døds-, Midnats-, Morgen-). en god S., i allen S. (digt.), al den S. (= efter-som), at have, faa, give sig (gode) Stunder, jeg har ingen S.r. (= Tid), nu om S.r. imellem S.r. stundesløs (-hed); at stunde (jf. tilstundende), Natten s. til, at s. efter, mod noget (= hige, attraa). **stundom** (rett. end *stundom*; Bio., egl. Hf. Ft. af en Stund; = undertiden).

stut (Ft. stutte, = kort, afstumpet; foræld.; jf. studs). en Stutlap; et S-flag, -garn (Soord).

en **Stutmester**, et **Stutteri** (tysk; jf. et Stod).

en **Stúv** (Ft. -er; = Rest, Slump). en S. Klæde.

at **stuve**¹ (jf. for-, om-, sammen-; besl. m. en Stuv). at s. Lasten i et Skib, at s. (Folk) sammen. en Stuvning¹ (jf. For-, Om-, Sammen-). et Stuverum.

at **stuve**² (jf. opstuvet). stuvet Kjød, stuvede Roer, Kartoffler. en Stuvning² (jf. Op-). en Stuvepande.

styg, stygt, stygge (jf. vederstyggelig). hun er meget s., det er en s. Historie, det var stygt gjort.

et **Stykke** (jf. Akt-, Bag-, Brud-, Bryst-, Bund-, Dør-, Ende-, Felt-, Fod-, For-, Guld-, Gump-, Gylden-, Hoved-, Is-, Karle-, Kjød-, Klippe-, Klædnings-, Knæ-, Kobber-, Kunst-, Land-, Liv-, Lænde-, Mark-, Mellem-, Mester-, Mod-, Mund-, Mu-

sik-, Mønt-, Nat-, Nyre-, Over-, Penge-, Pragt-, Prove-, Ram-, Rand-, Rav-, Rem-, Rump-, Rund-, Ryg-, Side-, Skalk-, Skarns-, Skjelms-, Smaa-, Svende-, Synge-, Sø-, Tap-, Tvær-, Uniforms-, Vej-, Venskabs-, Vinge-, Viske-, Vove-, Vrag-). et nyt, gammelt S., et S. Brød, Land, Vej, Tøj, et godt S., at blæse en et S., en hundrede Stykker, at gaa, slaa, hugge, rive, skære i Stykker (i Stumper og S.). at stykke (jf. sammen-, ud-), en -stykning (se Sammen-, Ud-), stykkevis (Bio.). et Stykkeværk; en Stykhest, -port, -pram; et S-gods.

en **Stylte**. at gaa paa S.r. at stylte (jf. opstyltet). en S-dans, -gang, -gænger.

en **Stymer** (Ft. -e). stympetagtig (-hed).

at **styne** (= stævne², kappe). en Styning.

et **Styr**¹ (egl. = Ror; jf. U-). Styret paa en Vogn, at staa for Styret, at holde S. paa, at gaa, sætte over S. et **Styre** (foræld. = Ror; jf. Selv-); at **styre** (jf. be-), s. Skib, Hest, Vrede, Land og Rige, s. sig, faa sin Lyst styret; en Styring (af et Skib), en Styrelse (jf. Be-, Selv-, Stats-), en Styrrer (jf. Ord-, Stats-, Vogn-, Værk-), styrlig (-hed; jf. u-). en Styrmænd (jf. Over-), (et) S-bord; en Styrefjer, -hale.

et **Styr**² (nt., kun i Ss. Brude-, Krigs-, Ud-; jf. at udstyre).

en **Styrke** (u. Ft.; jf. stærk; Arbejds-, Arm-, Karakter-, Kjærne-, Krigs-, Kæmpe-, Legems-, Manddoms-, Sinds-, Sjæls-). at prøve S. med, have sin S. i. at styrke (jf. be-), styrkende (jf. hjærte-, mave-, nerve-), en Styrkelse (jf. Be-), en Stykning (jf. Hjærte-). en Styrkedrik, -prøve. at **styrte** (jf. ned-, omstyrte; be-, sammenstyrtet). at komme styrtende. en Styrtning (jf. Bjærg-, Fjæld-, Ind-, Ned-, Om-, Sammen-). en Styrtese; et S-bad; s-færdig.

en **Styrvølt** (Ft. -er; i Kortspil).

en **Styver** (Ft. -e; foræld. Mønt; jf. Næse-). en Styverfænger, et S-fænger.

stædig (af at staa). en Stædighed.

at **stække** (af stak = stakket; jf. vingestækket). en Stækning (jf. Vinge-).

Stænder (Ft. af en Stand). en S-for-samling.

-stændig (se an-, fuld-, ind-, selv-). en -stændighed (se An-, Fuld-, Ind-, Om-, Selv-), -stændelig (-hed; se om-).

Stænge (af Stang, Stænger): et Stag, -vant (Søord).

at stænge (af Stang; jf. inde-). et Stænge (jf. Hø-), et Stængsel (Ft. -sler). en Stængerotte (at glo som en S.).

en Stængel (Ft. Stængler; af Stang; jf. Blomster-, Plante-). et Stængelblad.

et Stænk (Ft. = Et.; jf. Gade-, Sky-, Sø-). at stænke (jf. be-, over-stænke; opstænket), en Stænkning. en Stænkekost.

en Stænte (ogsaa en Stætte; jf. Gærde-). en Stær¹ (Ft. -e; Fugl). en Stærkasse.

(en) Stær² (Øjensygdom). den graa, sorte S.

stærblind, et Stærgræs, se star-.

stærk, stærkt, stærke (jf. aands-, arm-, bind-, bom-, bov-, karakter-, kjæve-, kæmpe-, mand-, mund-, muskel-, nerve-, pligt-, sene-, sø-, vilje-stærk; at forstærke, en Forstærkning). at være s. i noget, stærke Drikke, et stærkt Stykke, den stærkeres Ret.

en Stætte (= en Stænte).

en Stævⁿ (Ft. -e; = en Skibsstavn; jf. Agter-, For-).

at stævne¹ (af Stavn; jf. frem-, ind-). at s. en for Retten, at s. frem. en Stævning (en S.s-mand; jf. Frem-, Ind-, Mod-). et Stævne (jf. Frænde-, Gade-, Grande-, Hær-, Kirke-, Kjøb-, Konge-, Lyve-, Maal-, Raad-, Sogne-), at holde S., sætte én S. en Stævnedag; et S-maal, -møde, -vidne.

at stævne² (= kappe, styne; jf. top-). et Støb: at slaa, sætte Korn i S.

at støbe (støbte, støbt; jf. af-, om-, sammenstøbe; fuld-, hel-, malm-støbt). en Støbning (jf. Af-, Gryde-, Kugle-, Om-, Sammen-), en Støber (jf. Jærn-, Kande-, Klokke-, Lyse-, Skrift-), et Støberi (jf. Jærn-, Kande-, Kanon-). en Støbeform, -hals, -knold, -ovn, -rand, -ske, -tap; et S-gods, -jærn, -staal.

et Stød¹ (Ft. = Et.; jf. at støtte; et Brand-, Frem-, Rygstød; en Tingstud).

et Stød² (Ft. = Et.; jf. at støde; Albue-, An-, Dolke-, Hjærte-, Jord-, Kaarde-, Lanse-, Naade-, Op-, Rod-, Sammen-, Vind-). et haardt S., S. i en Vej, at tage Stødet af (for en). stødvis (Bio.). (et) Stødbrænde (af Stød = Træstub).

at støde (stødte, stødt; jf. for-, fra-, grund-, om-, til-, udstøde; fra-, sammenstødende; for-, smaa-stødt). Hesten, Vognen støder. Skibet stødte, at s. fra (Land), s. en (han bliver let stødt), s. en for Hovedet, s. Peber, s. sig (paa noget), s. an, s. paa, s. sammen, s. til, s. op til, s. i Hornet. en Stødning (jf. Grund-), en -stødelse (se For-, Om-, Ud-), en Støder (i en Mórter, en gl. S.). en Stødplade, -pude, -tand, -tone; et S-holt, -vaaben; s-tonet. (en) Støj. at støje, støjende, en Støjen.

støjen (Tf. i Udtr. støjen og fløjen).

at stønne. en Stönnen.

en Stör (Ft. -er; en Fisk).

at storkne (jf. stærk, en Styrke). storknet Blod, en Størkning.

större, störst (af stor; jf. at forstörre). en Störrelse (jf. Kæmpe-, Legems-, Mellem-, Middel-, Rod-, Rum-, Tal-).

at støtte (jf. Stød¹; under-). at s. sig paa, ved, til. støt (Bio. = fast; Søudtr.), en Støttelse (jf. Under-), en Støtte (jf. Billed-, Dæks-, Griffel-, Ild-, Marmor-, Minde-, Salt-, Skam-, Sky-, Sten-, Vejr-, Ære-). en Støttehale, -pille, -stav; et S-punkt.

(et) Stöv (jf. Blomster-, Diamant-, Guld-, Kul-, Mel-, Skole-, Sød-, Vej-). S. og Aske, at törre S. af, kaste sig i Støvet (for en). at støve¹ (*det støver, ²at s. af). en Støvblomst, -drager, -hvirvel, -kaabe, -knap, -regn, -sky, -svamp, -traad, -vej; et S-gjemme, -grand; en Støveklud, -kost.

at støve² (jf. gennem-, op-). en Støver (en S-hund).

en Stövle (jf. Blank-, Dame-, Fjeder-, Halv-, Pels-, Rand-, Ride-, Rytter-, Snöre-, Sø-, Trampe-, Tran-, Træk-, Tøj-, Vade-, Vand-). stövlet (jf. be-). en Stövleblok, -hæl, -knægt, -krave, -næse, -pudser, -saal, -sinke, -snabel, -snude; et S-skaft.

en Suder (¹en Fisk; ²foræld., en Skomager).

at **suge** (jf. ind-, op-, ud-). en Sugen, en Sugning (jf. Ind-, Op-, Ud-), en Suger (jf. Blod-, Honning-, Sten-). en Sugeaare, -fisk, -fød-, -mund-, -pumpe-, -skaal-, -skive; et S-rør, -værk.

et **Suk** (b. F. Sukket, Ft. = Et. og Sukke; jf. Hjærte-, Døds-). at sukke (efter, for, over, under, ved).

et **Sukker** (jf. Bryst-, Drue-, Kul-, Mælke-, Pande-, Pudder-, Raa-, Roe-, Rør-, Strø-, Top-). at sukke (jf. ind-). en Sukkerbager, -bøsse-, -daase-, -kringle-, -kugle-, -mund-, -mølle-, -skaal-, -ske, -syge-, -tang-, -top; et S-brød, -fad-, -godt-, -hus-, -rør-, -stof-, -vand; S-ærter (Ft.); s-sød (-hed).

(et) **Sul**. en Sulemad, -vælling; et S-fad; S-varer (Ft.).

en **Sule**¹ (en Fugl, Slægtsnavn).

en **Sule**² (foræld. og digt. = Søjle; jf. Plov-).

(en) **Sult**. at sulte (gl. d. svelte, svalt), at gaa og s., at s. sig selv el. andre; sulten (-nt, -ne; jf. for-, hunde-, lækker-, skrup-). en Sulteføde, -kur; at s-føde.

en **Sum** (Ft. Summer; jf. Hoved-, Kjøbe-, Penge-, Tvær-). at summe¹ op.

at summe² (= surre¹). Bierne summe. en Summen (og Brummen).

at summe³ (sig paa noget; ikke at »sunde« sig, men af gl. d. sum o: tavs, stille).

en **Sump** (Ft. -e; jf. Kjælder-). sumpet, sumpig (-hed). en Sumpfeber, -fugl-, -grund-, -høg-, -jord-, -plante-, -snegl-, -svale; et Sumpevand.

et **Sund** (Ft. -e; jf. Øresund, Mysunde, Sundevad). en Sundtold.

sund (jf. kjærne-, sjæle-, u-). det er ikke sundt. en Sundhed (jf. Kjærne-, Sjæle-, U-; en S.s-brønd, -kilde, -pleje-, -tilstand).

en **Suppe** (jf. Aale-, Brød-, Fiske-, Frugt-, Gryn-, Havre-, Kallun-, Kirsebær-, Kjød-, Kjørvel-, Kraase-, Kraft-, Krebse-, Løg-, Mel-, Sago-, Skildpadde-, Svinerygs-, Vin-, Ærte-, Øl-). en Suppegryde, -skaal-, -ske-, -terrin-, -visk; et S-fad, -kjød; S-urter (Ft.).

Suppedås: at sidde i en slem S.

sur (kort o; Bio.): at løbe s. (jf. at surre¹).

sür (jf. blaa-, eddike-, hvin-, kul-, pib-, salpeter-, svovl-). s. Mælk, en s. Eng, en s. Sild, sure Miner,

et surt Arbejde, surt fortjent, at se surt, gjøre en Livet surt. en Surhed. en Surdej, -kaal-, -kløver (Plante), -mælksost-, -steg; et S-brød, -stof (= Ilt); s-öjet; at smule.

at **surre** (jf. svirre; ¹Myggen, Hjulet surrer; ²at s. noget fast). en Surren⁽¹⁾, en Surring⁽²⁾.

Sús: at leve i S. og Dus. et **Sús** (Ft. = Et.), Vindens S., at suse, en Susen (og Brusen).

en **Sut** (Ft. Sutter; Patteklud).

en **Svaber**. at svabre. en Svabergast, -kost. (Søord.)

svåg, **svágt**, **svage** (jf. aands-, bryst-, gigt-, karakter-, kjertel-, nerve-, sinds-, vilje-, øjen-). en Svaghed (jf. Ss. m. svag + Legems-), svagelig (-hed). svaghovedet, -sindet, -synet.

Svaj: at ligge paa S. at svaje, en Svajning. et Svajerum. (Søord.)

svál, **svált**, **svale**. at svale (jf. hu-), en **Svale**¹ (jf. Aften-) = en Svaling, en -svalelse (se Hu-). en Svaledrik, -stue-, -tønde; et S-vand.

en **Svale**² (paa et Hus; jf. Højeløfts-). en Svalegang.

en **Svale**³ (Fugl; jf. Bakke-, Dige-, Hus-, Jord-, Mur-, Ring-, Storm-, Sump-). en S-hale, -rede-, -rumpe-, -sneppe-, -stjært-, -urt.

en **Svamp** (Ft. -e; jf. Bade-, Bark-, Blad-, Brand-, Flue-, Fýr-, Gjør-, Jord-, Kølle-, Lede-, Rede-, Rust-, Rør-, Skimmel-, Slim-, Snylte-, Stink-, Støv-, Sø-, Vand-, Vaske-). svampet, svampagtig. en Svampdaase.

en **Svane** (jf. Knop-, Sang-). en S-fjer, -hals, -ham, -sang, -unge, -vinge; et S-baj, -dun; s-hvid.

svang (= gold, mager). svange Ax.

Svang (besl. m. at svinge): at gaa i S.

svanger (b. F. og Ft. svangre; jf. skæbne-; at besvangre). at gaa s. med. et Svangerskab.

en **Svans** (Ft. -e; = Hale; jf. Drage-). at svanse. en Svansskruer.

svár (digt. = svær). svarlig (Bio.).

et **Svár** (Ft. = Et.; jf. An-, For-, Gjen-, Til-). at blive en S. skyldig.

at svare (jf. be-, for-, tilsvare; hensigts-, tids-, tilsvarende), at s. til, for, paa, s. Skat; en Svarer, -svarlig (-hed; se an-, for-). en Sværskrivelse.

svart (kort a; = sort; jf. sværte; kun

i Ss.). en Svartalf, -bag (Fugl), -side (Sælhund).
 (en) **Svéd** (jf. Angest-, Døds-, Skum-). at komme, bringe i S. at svede (svedte, svedt), det har han svedt ud; svedt (To., at være s.). en Sveddraabe, -flux (Hest), -kjertel; s-drivende; en Svededug, -kur, -syge; et S-bad, -hul.

sveden, se at svide.

svej (= smidig). at sveje (= bøje). svejrygget.

at **svejs**, at s. sammen. en Svejsning.

Svejts, en Svejtsner (en S-ost).

en **Svend** (Ft. -e; jf. Bager-, Bod-, Brand-, Brude-, Butiks-, By-, Drejer-, Følge-, Haandværks-, Kammer-, Kjælder-, Kjærte-, Kjøre-, Krambod-, Kræmmer-, Leje-, Maler-, Mester-, Mur-, Møller-, Peber-, Ridder-, Skomager-, Skrædder-, Slagter-, Smaa-, Smedde-, Snedker-, Tommer-, Unger-, Væver-). en Svenddom. et Svendbarn (foræld.); en Svendekro, et S-stykke.

svensk, de svenske. Svensk (= s. Sprog), paa S., Svensken, en Svensker, Sverige (el. Sverrig).

en **Sveske**, som en S. (= med Lethed), en S-blomme.

en **Svibel** (Ft. Svibler; tysk O. = Løg).

at **svide** el. svie¹ (= brænde; sved, sveden, -nt, -ne; jf. afsvide; en Kulsvier). at s. et Hus af, en sveden Lugt (Rad), en Svidning.

at **svie**² (= smerte; svéd, sviét og svedet). det svier (har svedet) til ham. en Svie (S. og Smerte).

et **Svift** (Ft. = Et.). at svifte, en Sviften.

(en) **Svig** (jf. Arve-, Told-). svigagtig (-hed), at svige (svøg, svegen, -et, -ne; jf. besvige; usvigelig). svigefuld.

Sviger- (jf. en Svoger). en Svigerinde, en Svigerdatter, -fader, -moder, -søn.

at **svigte** (jf. svige). Kræfterne svigte ham.

en **Svik** (Ft. Svikke; Tøndetap). at svikke (mindske Sejl paa en Mølle). en Svikmølle; et S-bor, -hul.

en **Svikkel** (Ft. Svikler). sviklet (sviklede Strømper).

en **Svlme** (foræld. = Besvimelse).

svimmel (b. F. og Ft. svimle). en Svimmel (jf. Hoved-), at svimle

(en svimlende Højde, det svimler for mig, jeg svimler).

et **Svin** (Ft. = Et.; jf. Fede-, Gode-, Kjøl-, Mar-, Mæske-, Olden-, Pind-, Tam-, Vild-). at se ud som et S., have S. paa Skoven. svinagtig (-hed), svinsk (-hed), at svine (sig) til, et Svineri. en Svineavl, -blære, -bov (= Skinke), -byld, -flykke, -fylking, -føde, -gilder, -hjord, -hund, -hyrde, -ister, -kaal, -mave, -mælde (Plante), -ryg (en S.suppe), -slagter, -snider, -steg, -sti, -tryne, -tønde; et S-bæst, -fedt, -held, -læder, -mel, -skind, -trug; S-bønner, -børster (Ft.); svinedum, -heldig, -polisk; at sbinde.

at **svinde** (svandt, svunden, -et, -ne; jf. for-). at s. ind. et Svind = en Svinding. en Svindsot; s-sottig.

et **Sving** (Ft. = Et.; jf. Om-, Op-). at svinge (-ede, -et og svang, svungen, -et, -ne; jf. op-), at s. sig, s. sig op, et svingende Læs. en Svingning (jf. Lyd-), en Svingøm. en Svingbasse, -bom, -bro, -hammel, -kolbe, -kraft, -plov, -rulle, -vægt; et S-hjul, -lod.

en **Svingel**¹ (Ft. Svingler, af at svinge). at svingle, en Svinglen.

en **Svingel**² (Ft. Svingler; en Plante).

en **Svinke**, at slaæ en S. at svinke. et Svinkeærende.

en **Svip**: i en S. at svippe¹ (ensteds hen). en Sviptur.

et **Svip** (b. F. Svippet; Ft. = Et.). at svippe² (med en Pisk).

(en) **Svir** (jf. Natte-). S. og Sværm. at svire (jf. forsviret), at være svirende. en Svirebroder, -gast; et S-gilde, -lag, -liv.

at **svirre** (= svaje, snurre, slingre; jf. surre og gl. d. svarre = dreje).

en **Svoger** (Ft. Svogre; jf. Sviger-, at besvoge). et Svogerskab.

(et) **Svoel** og Svoel. svovlagtig, svovlet, at svovle. en Svovl-blomme, -damp, -jord, -kilde, -kis, -lever, -lugt, -mælk, -pøl, -regn, -stikke, -syre, -traad; et S-bad, -bly, -solv, -vand; s-blaa, -gul, -sur.

svullen (-nt, -ne). at svulne, at svulme (jf. op-), en Svulmen, en Svulst (Ft. -er; jf. Fedt-, Kjer-tel-), svulstig (-hed).

et **Svup** (b. F. Svuppet, Ft. = Et.; jf. Svip, svippe). at svuppe.

at **svække** (af svag; jf. usvækket). en Svækkelse (jf. Nerve-)

et **Svælg** (Ft. = Et.; jf. Aa-, Hav-, Ild-, Vand-). Svælget (i Halsen). at svælge (jf. ned-), at s. i Mad og Drikke, et svælgende Dyb, en Svælgning (jf. Ned-).

en **Svær** (Skorpe; jf. Flæske-, Grøn-).

svår, svært, svære (jf. svar, Besvær, at besvære). en s. Mand, et s. Arbejde, en s. Mængde, det er svært varmt. en Sværpude; et S-anker; s-lemmet.

et **Sværd** (Ft. = Et.; jf. Bøddel-, Slag-). en Sværdfisk, -klinge, -knap, -knop, -lilje, -rem, -side (paa S.n), -skede, -tange; et S-brev, -bælte, -fæste, -slag; s-bladet; en Sværdsod, -æg; et S-hug.

at **sværge** (sværger og svår, svór, svoren, -et, -ne; jf. af-, be-, for-, sammen-, tilsværge; ed-, men-svoren; forsoren). at s. ved, paa, til, en svoren Fjende. en Sværgen (og Banden), en -sværgelse (se Af-, Be-, For-, Sammen-).

en **Sværm** (Ft. -e; jf. Bi-, Folke-, Mygge-). at sværme (jf. om-), at s. om, s. for noget, svire og s.; en Sværmer (jf. Nat-, Natte-), et Sværmeri, sværmerisk. en Sværmspore; en Sværmetid.

at **sværte** (af svart; jf. over-). en Sværte (jf. Blank-, Bogtrykker-, Jærn-, Sko-), en Sværtning.

et **Svæv** (u. Ft.). at svæve (jf. fore-svæve; udsvævende, en Udsvævelse), en Svæven.

et **Svøb** (Ft. = Et.; jf. Barne-, Blad-, Blomster-, Om-). at svøbe (svøbte, svøbt; jf. ind-), en Svøbelse (et S-barn), en Svøbning. en Svøbelist.

en **Svøbe** (= Pisk; jf. Øl-). et Svøbslag.

et **Svøft** (af at svøbe; oprind. Søord). at tage Svøftet ind.

at **svømme** (digt. Fort. svam; jf. over-svømme; opsvømmet). at s. oven paa, s. over, s. i, med, s. en Hest, en svømmende Ladning. en Svømmer, en Svømning. en Svømmeblære, -finne, -fjer, -fod, -fugl, -hinde, -hud, -kunst, -lærer, -sele, -skole; et S-bælte; S-buxer (Ft.).

at **sy** (syr, -ede, -et, rett. syde, sýt; jf. be-, ind-, paa-, til-, udsy; guld-syet el. -sýt). en Syerske, en Sýning (stødtonet; jf. Linned-, Maskin-, Rand-, Skrædder-, Ud-). en Syjomfru, -kurv, -løn, -maskine, -naal, -pige, -pose, -pude, -ramme,

-ring, -silke, -skole, -traad, -æske; et S-bord, -skrin, -sting, -tøj.

syd (Bio. og No.; jf. senden og son-der¹). s. efter, s. for, s. fra, s. paa, i S., mod S.; Syden (det varme S.). sydlig. sydlandsk; en Sydbane, -bo, -ende, -farer, -kant, -kyst, -lænding, -pol, -pynt, -side, -spids; et S-land; S-frugter (Ft.); S-havet; S-øst og s-øst (No. og Bio.; en S-vind), s-østlig, S-vest og s-vest (No. og Bio.; en S-vind), s-vestlig, en S-vest (= en Sømandshætte).

at **syde** (-ede, -et og foræld. sód, soden, -et, -ne; jf. blød-, usoden). en -syder (se Salt-, Sæbe-), et -syderi (se Salt-, Sæbe-).

sýg, sygt, syge (jf. avind-, bryst-, døds-, feber-, forlystelses-, fritte-, galde-, gifte-, have-, herske-, hjærte-, iver-, kjertel-, lever-, maane-, milt-, nydelses-, pest-, pragt-, pynte-, rang-, selv-, sinds-, sjæle-, skin-, skulke-, sø-, vinde-, ægge-). en **Syge** (jf. Arve-, Avind-, Bryst-, Dreje-, Drikke-, Faare-, Forlystelses-, Fritte-, Galde-, Gifte-, Hals-, Have-, Herske-, Hov-, Hunde-, Iver-, Kartoffel-, Kjertel-, Klov-, Kvæg-, Lever-, Lunge-, Luse-, Maane-, Maaned-, Milt-, Moder-, Mund-, Nydelses-, Omgangs-, Pest-, Pragt-, Pynte-, Rade-, Rang-, Selv-, Sinds-, Skab-, Skin-, Skjægge-, Skulke-, Sove-, Spille-, Sukker-, Svede-, Sø-, Titel-, Tromme-, Tvivle-, Vinde-, Ære-, Øjen-), en Sygdom (et S.s-stof, -tilfælde; jf. Hjærne-, Hjærte-, Hud-, Koppe-, Kvinde-, Mave-, Nyre-, Sinds-, Øjen-), sygelig (-hed), at sygne (jf. hen-). en Sygebaare, -bærer, -historie, -hjælp, -kost, -liste, -mad, -pleje, -plejer (-ske), -røgt, -seng, -stald, -stol, -stue, -vogn, -vogter (-ske); et S-besøg, -hjem, -hus, -leje.

en **Sýl** (Ft. -e; jf. Plog-). en Sylspids; et S-skaft (ogsaa Syle-); s-dannet, -formet, -spids; et Sylestik.

en **Syld** (Fod under et Hus). at sylde. en Sylsten, et S-træ.

en **Sylle** og en Sylje (et Spænde). en Sylletorn.

en **Sylt** (af sylt = salt). en Sylteng, et S-græs, -ho.

at **sylte** (jf. hen-, ned-). at s. Agurker, Blommer, at s. Valle. en Sylte

(jf. Grise-, Presse-), en Syltning. en Syltekrukke, -lage, -tid; et S-fad, -glas, -tøj; S-kirsebær (Ft.).
 et **Symból** (Sindbillede). symbolisk, en Symbolik.
 et **Sýa** (au. Ft., jf. Aa-, Fejl-, For-, Frem-, Op-, Paa-, Selv-, Skarp-, Til-, Øje-; ^bFt. = Et, jf. Efter-, Gjen-, Gjennem-, Hen-, Kirke-, Lig-, Luft-, Over-, Sær-, Vand-, Vej-; ^cFt. -er, jf. Aande-, Drømme-, Gjøgler-, Natte-, Taage-). at miste Synet, faa sit S. igjen, S. for Sagn, at tage S. paa, over noget, for et Syns Skyld, at komme, være, lade sig til Syne (jf. tilsyneladende, en Tilsyneladelse), at tabe af Syne, at have, se Syner. -synet (-hed; se fjærn-, frem-, klar-, kort-, lang-, nær-, skarp-, svag-), at syne (-ede, -et), en Syning (skridtonet), at synes (syntes, har syntes; at s. om noget), synlig (-hed; jf. for-, sand-, u-, øjen-), synsk. en Synsforretning, -kraft, -kreds, -linje, -maade, -mand, -nerve, -rand, -sans, -vidde, -vildelse, -vinkel; et S-bedrag, -punkt.
 en **Synd** (Ft. -er; jf. Arve-, Døds-, Skjode-). det er S. at sige. at synde (jf. for-), en Synder, syndig, en Syndighed. en Syndebuk, -byrde, -skyld; et S-fald; s-fri, -fuld, -løs, en Synsbevidsthed, -forladelse.
synderlig (Bio.; jf. sønder²; be-). ikke s.
 en **Syndflod** (ikke af Synd, men af foræld. sin- = stærk, stor).
 at **syng**e (sang, sunge, -et, -ne; jf. sjunge; af-, be-, lov-). en Synge-lærer, -maade, -mester, -skole; et S-spil, -stykke.
 at **synke** (sank, sunken, -et, -ne [«sjunken» falsk Tf.]; jf. nedsynke; sammensunken). ¹at s. i Knæ, s. sammen, ²at s. Maden (jf. sænke). en Synken, en Synkning. synkefærdig.
 en **Syre** (af súr; ¹en Vædske; jf. Blaa-, Brint-, Citron-, Eddike-, Garve-, Kisel-, Kul-, Myre-, Plante-, Salpeter-, Salt-, Smør-, Svovl-, Træ-, Vin-; ²en Plante; jf. Have-, Mark-, Skov-). at syre (jf. gjen-nemsyre; usyret), syrlig (-hed). et Syresalt.
 en **Syssel** (Ft. Sysler; = Gjerning; jf. Kvinde-). at sysle (med noget),

en Syslen. en Sysselkone; at sætte (-else).
 et **Syssel** (Ft. Sysler; jf. Vend-). en Sysselemand, et S-ting.
syttien (Talord). den syttende.
syv (Talord). en syv Aars Dreng, den syvende, til syvende og sidst. en Syv (i Kortspil; Ft. -er). syv-aarig, -armet, -fold (Bio.), -kantet; en S-kant, -sover (S-dag), -spring (en Dans), -stjerne; et S-tal.
syvli (= halvfjerdssindstykke).
 en **Sæbe** (alm. udt. Seve; jf. Honning-, Mandel-, Olje-, Plet-, Skjægge-, Stang-). at sæbe (jf. ind-), at s. af. en Sæbeboble, -kjælder, -kost, -lud, -syder, -urt, -vask; et S-ris, -skum, -syderi, -vand; at s-vaske.
 en **Sæd**¹ (u. Ft.; oldn. sáð; af at saa; jf. Aa-, Blandings-, Byg-, Havre-, Hör-, Korn-, Leje-, Mølle-, Rug-, Ud-, Vaar-, Vinter-). Kvindens S. (bibelsk Udtr.). en Sædart, -blære, -byg, -fure, -leder, -spire, -stok; et S-fim, -flaad, -kar, -skifte, -støv; en Sæde maaned (Oktober), -mand; et S-korn, -land.
 en **Sæd**² (mest i Ft. -er; oldn. siðr; jf. Kvinde-). at have for S., gode, slette Sæder. sædelig (-hed; jf. u-). en Sædvane (jf. Rets-), sædvánlig (-hed; jf. u-); en Sædelære.
 et **Sæde** (af at sidde; jf. Aa-, Aften-, Bag-, Bispe-, Dommer-, Enke-, For-, Herre-, Høj-, Jarle-, Konge-, Kuske-, Land-, Natte-, Ror-, Stole-, Vogn-, Ære-). høj, fast i Sædet, at have S. og Stemme. -sædet el. -sædig (se fir-, to-, tre-). en Sædegaard, -pude; et S-bad.
 en **Sæg** (Ft. Sægge; jf. Hænge-).
 en **Sæk** (Ft. Sække; jf. Foder-, Halm-, Humle-, Korn-, Kul-, Lunge-, Læder-, Maatte-, Mave-, Mel-, Mølle-, Nat-, Penge-, Post-, Præste-, Rejse-, Rogn-, Sand-, Straa-, Taare-, Tarm-, Tvær-, Tønde-, Uld-, Vad-, Vin-). at sække. en Sække-pibe; et S-baad, -læred.
 en **Sæl** (Ft. -er) = en Sælhund. et Sælskind.
sæl (Ft. sæle; foræld. og digt.; jf. salig; aar-, fred-, sejer-, venne-). en Sælhed (jf. Fred-, Venne-).
Sæland (ogsaa Sælland, Sjøland, Sjøland). sælandsk, en Sælender = en Sælandsfar.
 at **sælde** (af et Saald). at s. Mel, Gryn.
 at **sælge** (solgte, solgt; jf. Salg; bort-,

ud-, under-). en Sælgen, en Sælger, sælgelig (jf. u-). en Sælgekone, -kælling.

sælsom (-sont, -somme; jf. sjælden). en Sælsomhed.

Sænk (af at synke): at bore, skyde (et Skib) i Sænk. at sænke (jf. ned-), en Sænkning (jf. Ned-). en Sænkesten.

sær, sært, sære (To., egl. Sto., Hf. t. sig; jf. især). en Særhed, særlig, en Særling, særdéles (Bio.; jf. en Del), i Særdéleshed. særegen (-hed), -kjønnet, -sindet (-hed), -skilt; en S-ret, -rettighed; et S-eje, -kjende, -kuld, -mærke, -præg, -skrift, -syn, -tegn, -tryk, -væsen (Individ).

en **Særk** (Ft. -e; jf. Messe-, Nat-, Panser-, Sejer-, Silke-). et Særkærme; s-løs.

et **Sæt** (b. F. Sættet, Ft. = Et.; jf. Af-, For-, Ovn-, Sol-, Spade-, Tand-, Tænke-). i ét S., det gsv et S. i ham, et S. Klæder.

en **Sæter** (Ft. -e; norsk). en S-hytte, -pige.

at **sætte** (satte, sat; jf. af-, an-, band-, be-, bi-, bo-, fast-, for-, fore-, fort-, forud-, frem-, hen-, hid-, ind-, irette-, istand-, iværk-, kant-, knæ-, kop-, kvar-, land-, mod-, ned-, om-, op-, over-, paa-, pant-, sammen-, skat-, skyld-, spant-, staal-, syssel-, til-, tilside-, ud-, und-, værd-sætte; nedsættende; kjærne-, kring-, mod-, op-, skov-, stensat). at s. (¹ Skrift, Noder, ²= pantsætte, ³ som tænkt: sæt en Gang!), at s. Bo, Retten, Feberen, s. So, s. Blomst, Frugt, s. Blomster (i en Skaal, Vase), s. Grænser for, s. af (med en Bøsse, paa Mælken, fra Land), s. en af (af Vognen, paa Vejen, fra Bestillingen), s. en Arm, et Ben af, s. noget af til en, s. efter (forfølge), s. for (en Pind, et Dæksel), s. en noget f, s. ondt f en, s. fra (s. en f. Gaarden, Embedet), s. i (s. Penge i noget, s. en Ære i), s. i Arbejde, Frihed, Gang, Land, Lære, Rette, Skat, Skole, Stand, Værk, s. en i Stand til, s. noget igjennem, s. ind (i Skabet, i Lotteriet), s. en Rude i., s. en i i noget, s. op (= op-, udsætte, s. Mælk, Haar, en Regning, en Skrivelse op), s. noget o. paa en Hylde, s. over (Gærdet, Vandet), s. en o. Aaen, s. o. Styr,

s. en o. noget (give Myndighed, Opsigt), s. o. (= skatte højere), s. paa (Laaget, Ild), s. Pris, Skik p., jeg har sat meget p. ham, s. p. Spil, Rente, Prøve, s. en p. Døren, s. Folk sammen, s. til (Livet, Penge, Midler, Skibet), s. noget t. (= tilføje), s. en t. at gjøre noget, s. t. Side, s. tilbage, s. ud (¹ Börn, ² ud-, opsætte), s. ud af Huset, Ejendommen, s. Penge, Vagtposter ud, s. Penge ud for en anden, s. ud paa (= laste), s. en ud paa noget, s. under (skatte ringere), s. u. Forhandling, Afstemning, sætte sig (Hævelsen, Ophidselsen har sat sig), s. s. i, paa en Stol = s. s. ned (men s. s. néd = grunde en Forretning), s. s. fast (i en Stilling, en Forestilling), s. s. for (= foresætte sig), s. s. imod, til Modværge, s. s. ind i en Sag, s. s. i en andens Sted (sæt dig i mit Sted!), s. s. noget i Hovedet, s. s. i Gjæld, Bekostning, det har sat s. i Benene, s. s. op (i Vognen, paa Bukken), s. s. op imod Øvrigheden, s. s. ud over (Betænkkeligheder, Folkesnak); en sat Mand, i en sat Alder. -sættelig (-hed; se af-, iværk-, op-, over-), -sætsig (-hed; se op-, under-), en Sætter (jf. Brønd-, Favne-, Over-, Pant-, Ud-, Ved-), en Sætning (en S.-lære, et S.-led; jf. Af-, Be-, Bi-, Brønd-, Efter-, Finger-, For-, Forud-, Folge-, Garn-, Grund-, Hoved-, Kant-, Kjærne-, Kop-, Laane-, Land-, Lære-, Mellem-, Mod-, Om-, Over-, Pæle-, Sammen-, Skjel-, Skyld-, Spant-, Spørge-, Sten-, Strøm-, Tand-, Tegn-, Til-, Tros-, Und-, Under-, Værd-), en -sættelse (se Af-, An-, Be-, Bi-, Bo-, Fast-, For-, Fort-, Hen-, Ind-, Irette-, Istand-, Iværk-, Ned-, Op-, Over-, Pant-, Syssel-, Tilside-, Ud-). en Sættedommer, -kjælder, -konge, -ruse, -skipper; et S-garn.

en **Sø** (Ft. Søer; jf. Bjærg-, Braad-, Bræk-, Død-, Fjæld-, Ind-, Krap-, Lang-, Salt-, Skov-, Styrtese; Nord-, Østersøen). en høj S., sejle sin egen S., at holde Søen, stikke i S.n, svære, lange, hule Søer, gaa, være, fare, rejse til Søs. -søisk (se over-). en Søbagge, -bund, -fart (en S.s-bog), -fin, -flugt, -færd, -gang, -handel, -hane, -helt, -ko,

-konge, -krebs, -krig, -kriger, -kyst, -lap, -luft, -love, -magt, -mand (et S-skab), -mil, -munk (Blæksprutte), -nælde (Bløddyr), -officer, -papegøje, -pung (Bløddyr), -pølse (Bløddyr), -rejse, -ret, -rulle, -røver, -side, -skade, -slange, -stad, -stat, -stjerne (Bløddyr), -støvle, -svale, -svamp, -syge, -tonde, -ulk, -ulv (Fisk), -vej, -vind; et S-bad, -dyr, -kort, -lægd, -mærke, -ord, -pas, -røveri, -skib, -slag, -stykke, -tog, -togt, -uhyre, -ur, -vand, -værn, -væsen; S-folk, -stænk (Ft.); søblaa, -dygtig (-hed), -farende, -grøn, -kyndig (-hed), -leds (Bio.), -slaaet, -stærk, -syg, -vant (-hed), -vejs (Bio.), -værts (tysk, Bio.).

at **søbe**, de to s. ikke godt Kaal sammen. en Søbe (jf. Ægge). en Søbehaal, -mad.

sød, sødt, søde (jf. bitter, honning-, sukker-). s. Mælk (en Sødsmælkstost), en s. Pige, søde Ord. at søde (jf. for-), sødelig (Bio.), sødlig; (To.; -hed), en Sødhed, en Sødme. en Sødgrød; s-laden (-hed), -ladende, -talende (-talendehed).

søden (foræld., jf. blød-, u-), se at syde.

at **søge** (søgte, søgt; jf. af-, an-, be-, efter-, for-, gennem-, hjem-, op-, sag-, ud-, undersøge; skole-søgende; et Be-, Forsøg). at s. Ly, Læ, Skygge, Døden, Seng, Sengen, et Embede, Selskab, Sag med en, s. en for Retten, s. efter, om, op, ud, s. ensteds; søgt (= 'afholdt, 'kunstlet). en Søgen, en Søgning (en god S.; jf. Af-, An-, Efter-, Gennem-, Op-, Sag-), en -søgelse (se Be-, Hjem-, Under-), en Søger (jf. An-, Lykke-, Oste-, Sag-, Smør-, Under-, Vand-). et Søgemaal.

søgn, helligt og søgnt. en Søgnedag. en **Søjle** (jf. Sule; Hvirvel-, Ild-, Jærn-, Luft-, Marv-, Sten-, Vand-). en Søjleford, -gang, -hal, -orden, -rad; et S-hoved, -skaft.

(et) **Søl**. en Søl, at søle (jf. til-), et Soleri. et Sølfore.

sølle (forhen søllig; ubøj. To.). en s. Stakkel.

(et) **Solv** (jf. Arve-, Horn-, Knald-, Kvæg-, Prove-, Svovlsolv; at forsølv). en Solvaare, -alder, -bakke, -barre, -fisk, -gaffel, -glans, -grube, -grund, -kjæde, -klang, -knap, -kniv,

-krone, -malm, -mine, -mønt, -naal, -plade, -pokal, -pop (-poppen), -poppel, -rubel, -skaal, -ske, -skilling, -spore, -stage, -stang, -stift, -tallerken, -terrin, -traad; et S-beslag, -blad, -blik, -bryllup, -bager, -fad, -ilte, -kammer, -kar, -kors, -mor, -papir, -skab, -skrin, -smykke, -tøj, -ur, -værk; S-penge, -sager (Ft.); sølvbeslagen, -blaa, -blank, -bunden (foræld.), -farvet, -graa, -holdig (-hed), -klar, -knappet, -slagen, -spændt (foræld.).

sølver- (foræld. og digt. = sølv- i Ss. sølverhvid osv.). en S-glød (Bjærgart).

en **Søm** (Ft. Sømme; jf. Bred-, Hul-, Hvid-, Inder-, Tvær-). at sømme¹ (Lærred, Lin), en Sømning. en Sømmeløn; et S-rum.

et **Søm** (b. F. Sømmet, Ft. = Et.; jf. Brod-, Firtomme-, Hæl-, Kobber-, Naad-, Nellike-, Tomme-, Trasko-). at sømme² (s. noget fast). en Sømmklov, -ten; et S-hoved.

en **Sømme** (foræld.). med Tugt og S. at sømme³ sig (= skikke, passe sig), sømmelig (-hed; jf. u-).

at **sømme**⁴ (tysk, foræld.; se for-).

en **Søn** (Ft. Sønner; jf. Bonde-, Borger-, Broder-, Datter-, Foster-, Gud-, Konge-, Pleje-, Præster-, Stif-, Sviger-, Søster-). sønlig (-hed; jf. u-). en Sønnedatter, -flok, -kone, -søn; et S-kuld, -tab; s-løs (-hed).

en **Søndag** (o: Soldag, besl. m. syd, sønden; jf. Palme-). S. Morgen, paa S., i Søndags Morges. en Søndagsrytter, -skole; et S-barn, -bogstav, -vej; S-klæder (Ft.); s-klædt.

sønden (Bio., egl. syd fra o: fra Sol-siden). Vinden er s., s. for, fra om. en Søndenstorm, -strøm, -vind; et S-vande; s-fjords, -fjælds (Bio.), -fjældsk (To.), -lands (Bio.).

sønder¹ (Bio., egl. i Syd; ogsaa No. = Syd). s. paa, at søle ret i Sønder. Sønderborg, -gade, -jylland, -marken; s-jysk. søndre (b. F. = sydlige). den s. Ende, Side.

sønder² (Bio., egl. i sønder = itu; jf. synderlig, at søndre). at hugge, slaa en s. og sammen. at søndre, en Søndring. at sønderbryde (-ning), -dele (-ing), -gnuve, -hugge

(-ning), -knuse(-ning, -else), -lemme (-else), -rive (-else), -skære (-ing), -slaa, -slide, -splitte (-else), -træde.
 at **sørge** (af Sorg; jf. be-, forsørge, forsorget²). sørgelig (-hed), en -sørger (se For-, Sjæle-). sørgemodig (-hed); en Sørgedragt, -fest, -kappe, -marskalk, -sang, -skare, -tid; et S-aar, -flor, -hus, -spil; S-klæder (Ft.); s-klædt.
Søskende (Ft.; jf. Fuld-, Gud-, Halv-, Hel-, Stif-, Træ-). et Søskendebarn (jf. Næst-).
 en **Søster** (Ft. Søstre; jf. Faster,

Moster; Bede-, Halv-, Hel-, Kaffe-, Lege-, Sladder-, Tvilling-). søsterlig (-hed), et Søsterskab. en Søsterdatter, -kage, -lod, -seng, -søn.

(en) **Søvne** (af at sove; jf. Middags-, Morgen-, Natte-, Vinter-). at falde i S., dysse, synge, snakke, læse en i S., at gaa, snakke i Søvne (jf. i Halvsøvne), at vaagne, fare, vække op af Søvne. søvnagtig (-hed), søvnig (-hed). en Søvn-gænger (-ske); s-drukken, -dys-sende, -løs (-hed), -tung.

T.

en **Taa** (b. F. Taaen, Ft. Tær el. Tæer, b. F. alm. Tæerne, rett. Tærene; jf. Bag-, Tommeltaa; Grise-, Kragetær el. -tær). en Taagænger, -spids; et T-led.

en **Taahe**, taabelig (-hed). en Taabeknakke.

en **Taae** (jf. Brand-, Morgen-, Rim-, Stjerne-). at gaa i Taaet (stø-tonet), snakke hen i Taaet (af foræld. et Taag). taaget (jf. om-). en Taaeplet, -sky, -stjerne, -stribe; et T-billede, -hav, -slør, -syn; t-dækket, -fri, -fuld.

(et) **Taal** (jf. en Utaal). et godt T., at slaa sig til Taals. at taale (taalte, taalt), taalelig (-hed; jf. u-), taalig (-hed; jf. om-), taal-som (-hed; jf. u-). taalmodig (-hed; jf. u-), et Taalmod (kort å).

en **Taar** (u. Ft.). en T. Vand, en T. over Torsten, god T.!

en **Taaere** (egl. s. O. som Taar; jf. Glædes-, Vind-). en T-fistel, -flod, -gang, -kjertel, -perse, -pil, -strøm, -sæk; et T-ben; t-blændet, -fuld, -kvalt, -løs.

et **Taarn** (Ft. -e; jf. Fange-, Fyr-, Kirke-, Klokke-, Krudt-, Port-, Slots-, Vagt-, Vare-). at taarne (jf. op-), at t. sig, taarnet. en Taarnbygning, -falk, -fløj, -gjemmer, -snegl, -spids, -ugle, -vægter; et T-kammer, -skib, -spir, -ur; t-høj.

et **Tåb** (Ft. = Et.; jf. Blod-, Frænde-, Penge-, Sønne-, Venne-). at lide T. at tabe (tabte, tabt; jf. fortabe; utabelig), at t. paa Gulvet, i Spil, t. Modet, Taalmodigheden, sin Sag,

et Slag, Uret taber, har tabt, at give (sig) tabt, at t. sig. en Taben. en **Tabél** (Ft. Tabeller). et Tabélværk. en **Taburét** (Ft. Taburetter).

et **Taffel** (Ft. Taffler). til Taffels. en Taffeldækker, -frugt, -musik; et T-salt, -ur; T-penge (Ft.).

(et) **Taft** (jf. Gigt-, Silke-, Vox-). et Taftes Skjort.

et **Tag**¹ (b. F. Táget, Ft. Tage; jf. Bly-, Gavl-, Halm-, Halv-, Hjælm-, Kirke-, Klit-, Kobber-, Løv-, Røg-, Rør-, Skifer-, Skjold-, Skjærm-, Skraa-, Spaan-, Storm-, Straa-, Tegl-, Valm-, Vinkel-). at bringe under T., bo under T. med. en Tagaas, -bjælke, -lægte, -raft, -rejsning, -rende, -ryg, -rygning, -skalk, -skifer, -spaan, -sparre, -sten, -stol; et T-bryn, -dryp, -kammer, -rør, -skjæg, -spær, -vindue, -værk; t-lagt.

et **Tag**² (b. F. Táget, Ft. = Et.; jf. Aare-, Bryde-, Favn-, Haand-, Liv-, Mis-, Ord-, Over-, Unden-, Under-, Vaaben-). at faa T. i, tage et T. i. at **tage** (tóg, tagen, -et, -ne; jf. af-, an-, be-, bort-, for-, fore-, fra-, frem-, fri-, gjen-, iagt-, ind-, med-, mis-, mod-, ned-, op-, over-, paa-, til-, ud-, und-, vare-, ved-, vold-, tage; af-, ind-, tiltagende; be-, bjærg-, ed-, lod-, med-, selv tagen). at t. Afsked, Ende, Examen, Fart, Flugten, Ordet, Orlov, Overhaand, Præmie, Rotter, Skade, Sæde, t. en Afskrift af, Benene med sig, Del i, sin Død over, Haand i med, Mod til sig, Vare paa, at t. af (¹ mind-skes, ² afbilde, ³ i Kortspil), t. sine

Sko, sin Hat af, t. Livet af en, t. Løfte af en, t. af Bordet, t. af Dage, t. afsted, (bort, hjem, ud), t. efter (¹gribe e., ²æfterligne, ³rette sig e.), t. fat paa, t. fejl af, t. for (t. en Sag f. til Behandling, han tog hende ordentlig f.), at t. for sig af Retterne, t. t. den ene f. den anden, t. fra (om Høstfolk, Tilhørere), t. i (i Døren, i Skoven), t. en i Skole, i Forhør, i Forsvar, i Beskyttelse, i Øjesyn, t. noget i Forvaring, i Besiddelse, t. noget i Spøg, t. imod (vel, ilde), t. ind (Lægemiddel, Strikkemaske), t. Sejlene, Svøftet i, t. Jord i. til Dyrkning, t. ind hos (til) en, t. op (sin Løn, t. en noget ilde op), t. noget op paa en Vej, af Gulvet, t. noget op efter en anden, t. paa (p. en en Vogn, en Baad, t. sin Hat p., det tog paa at blæse, han tog paa at brøle), t. paa Vej, Veje, p. Borg, Kredit, p. Nakken, p. Landet, det tager p. Kræfterne, det tog p. ham, t. til (være i tiltagende), at t. godt t. sig, t. til Bens, Bords, Naade, Orde, Takke, Ægte, t. ved (t. fat, vedtage), t. sig en Lur, en Skraa, en Frihed, t. sig af en, noget, t. s. noget for, t. sig i noget, t. sig noget let, nær, over, paa, til, t. sig (godt) ud, t. s. i Agt, i Vare, en Tager (jf. Arv-, Laan-, Len-, Lod-, Mod-, Nams-, Tiende-), en Tagen (jf. Af-, Til-), et -tagende (se Fore-), en -tagelse (se Bort-, Fejl-, Fra-, Frem-, Fri-, Gjen-, lagt-, Ind-, Med-, Mod-, Op-, Over-, Paa-, Til-, Ud-, Und-, Vare-, Ved-), -tagelig (-hed; se an-, mod-), at lege Tagfåt.

(et Tagl, se Tavl².)

en **Tak**¹ (b. F. Takken; u. Ft.; jf. U-). mange Tak! at tage til Takke. at takke (jf. af-, be-). taknemmelig (-hed; jf. u-); en T-sigelse; et T-offer; en Takkefest, -sang; t-løs.

en **Tak**² og en Takke (Ft. Takker; jf. Hjorte-, Mur-, Sav-). takket (jf. rund-, sav-).

et **Takkel** (Ft. Takler; jf. Stag-). T. og Tov. at takle (jf. af-, til-), en Takling, en Takkelåds = et Takkelværk, et Takkelgarn, -loft. en **Takt** (Ft. -er; jf. Danse-, Op-). taktmæssig (-hed). taktfast (-hed), -fuld (-hed), -løs (-hed); en T-art, -del, -stok; et T-slag.

et **Tal** (b. F. Tallet, Ft. = Et.; jf. Aars-, An-, Arve-, Dage-, En-, Enkelt-, Et-, Fem-, Fir-, Fler-, Forholds-, Grund-, Gylden-, Hobe-, Hoved-, Hundred-, Kjende-, Mand-, Middel-, Mile-, Mindre-, Ni-, Ordens-, Otte-, Over-, Rød-, Romer-, Sex-, Side-, Skokke-, Snese-, Stemme-, Syv-, Time-, To-, Tre-, Tusend-, Ættetal; faa-, fuld-, over-, utallig). en Talrække, -sans, -størrelse, -værdi; et T-forhold, -ord, -tegn; tallos, -rig (-hed).

at **tale** (tålte, tålt og -ode, -et; jf. af-, bag-, for-, ind-, om-, over-, paa-, sam-, til-, udtale; djærv-, faa-, fri-, høj-, stor-, sød-, tilveltalende, -talenhed). at t. et Sprog, ens Sag, t. for, imod, om, til, ud, t. en til, t. til Rette, at tales ved, en Taler (en T-stol; jf. Bag-, Bug-, Fest-, Folke-, Kro-, Lov-); en -talelse (se Bag-, For-, Over-, Ud-). en Talebrug, -form, -frihed, -kunst, -maade, -stemme, -stue; et T-redskab, -ror, -sprog; T-gaver (Ft.); en Talsmand.

en **Tale** (jf. Af-, Alvors-, Bag-, Brude-, Efter-, Fest-, For-, Formanings-, Jomfru-, Klaffer-, Kvinde-, Lig-, Lov-, Minde-, Om-, Paa-, Sam-, Skaal-, Skrifte-, Smiger-, Straffe-, Til-, Torden-, Ud-, Venne-). at bringe, komme paa T., faa en i T., falde en i Talen, der er T. om, det kan der aldrig være T. om, en Taledel, -strøm.

et **Talent**, talentfuld.

(en) **Talg** (jf. Tælle; Hjorte-, Nyre-, Oxe-). en Talghinde.

en **Talje** (Søord). en T-blok, -løber; et T-reb.

(en) **Talk** = en Talkjord, en Talksten.

en **Tallerken** (Ft. -er; tysk; jf. Sølv-, Tin-). en Tallerkenrække, -slikker.

tam, tamt, tamme, en Tamhed, et Tamsvin osv.

en **Tambur** (Ft. -er; ¹Trommeslager, ²Portskanse).

en **Tamp** (Ft. -e om Redskabet, og = Et. om Slag af samme). at faa, give Tamp. at tampe (-ning).

Tamper- (egl. Kvatember- af quatuor tempora). en T-dag, -ret (foræld.).

en **Tand** (Ft. Tænder; jf. Bag-, Ben-, Bide-, For-, Føl-, Galte-, Gift-, Gnave-, Guld-, Haj-, Harve-, Hegle-, Hjörne-, Hugge-, Kam-, Karte-, Kind-, Kjød-, Knuse-, Krog-, Kæl-

- linge-, Løve-, Male-, Muse-, Mælke-, Over-, Rive-, Rov-, Sav-, Save-, Skære-, Stød-, Tve-, Under-, Visdoms-, Øjen-). at slaa den T. ud, holde T. for Tunge, faa Blod paa Tandene, have ondt for, fælde, skifte, skære, vise Tænder, have Haar, føle en paa Tænderne, Tænderne løbe i Vand efter, tandet. en Tandbygning, -byld, -børste, -fil, -fistel, -flis, -gumme, -hule, -hval, -kim, -krone, -lyd, -læge, -pine, -rod, -række, -stikker, -sætning, -tang, -trækker, -værk; et T-brud, -gærde, -hjul, -kit, -kjød, -pulver, -skifte, -sæt; T-smerter (Ft.); t-løs (-hed).
- en **Tande** (jf. at tænde; = Lysetande).
- en **Tang**¹ (Ft. Tænger; jf. Fødsels-, Gribe-, Ild-, Knib-, Kugle-, Nip-, Smedde-, Spids-, Sukker-, Tand-).
- (en) **Tang**² (jf. Blad-, Bændel-, Hav-). en Tangart, -loppe, -lus, -plante, -snarre (Fisk), -spræl (Fisk); et T-dige; t-klædt.
- en **Tange** (= en Landtange; jf. Sværd-).
- en **Tanke** (jf. at tænke; Bag-, Efter-, Flyve-, Gifte-, Grund-, Mis-, Om-, Stro-). at falde i Tanker, gaa i dybe T.r, komme i T.r om, have høje T.r om, komme, bringe paa andre (bedre) T.r, holde Tankerne samlede, den Skinke har en T. en Tankeflugt, -gang, -kreds, -ring, -række, -spaan, -streg, -traad, -verden; et T-liv, -spring, -sprog; t-fast (-hed), -løs (-hed), -ret, -rig, -rigtig (-hed), -tom (-hed).
- (et) **Tant** (= Fjas). at agte for, fare med T.
- en **Tap** (Ft. Tappe og Tapper; jf. Hjul-, Is-, Led-, Krum-, Skrue-, Støbe-, Tønde-). at tappe (jf. aftappe, nytappet), en Tapning (jf. Af-), en Tapper (jf. Vin-, Øl-). en Tapriffel, -skrue; et T-hjul, -leje, -stykke; en Tappehov, -stang; et T-kar; en Tappenstreg (tysk).
- et **Tapét** (Ft. -er). en Tapetmager, -væver; et T-papir. at tapetsére (-ing).
- tapper** (-t, tapre; tysk, egl. slav.). en Tapperhed.
- en **Tarm** (Ft. -e; jf. Blind-, Ende-, Hønse-, Katte-, Krog-, Smaa-, Tyk-, Tynd-). en Tarmhinde, -hud, -saft, -slyngning, -stræng, -sæk; et T-brok, -løb, -net, -rør, -slyng.
- en **Tarv** (u. Ft.). tarvelig (-hed). tarvløs.
- en **Taske** (jf. Brev-, Forbind-, Hyrde-, Jagt-, Lap-, Patron-, Post-, Rejse-, Sabel-, Sladder-). en Taskekrabbe. en Taskenspiller (tysk).
- en **Tater** (egl. Folkenavn). en Taterske.
- en **Tave** (jf. Bast-, Hør-, Uld-).
- et **Tavl**¹ (Ft. = Et; jf. Skak-, Var-). at drage, trække, lege, spille T. tavlet (jf. skak-). en Tavlbrik, -rude; et T-bord, -bræt, -mønster (ogsaa Tavle-).
- et **Tavl**² (for Tagl = Hestehale): med Top og T. (= med Hoved og Hale).
- en **Tavle** (jf. Alter-, Ane-, Kirke-, Pris-, Skifer-, Skrive-, Sol-, Stam-, Sten-, Tids-, Træ-, Vox-, Ætte-). en Tavleregning, -skifer, -sten; et T-bly, -glas, -mønster, -værk (Panél); T-penge (Ft.).
- tavs** (af at tie). en Tavshed; at tavne (føæld.).
- en **Tax** = et Taxtræ.
- at **taxére**. en Taxéring, en Taxt (Ft. -er; jf. Brev-, Grund-, Kapitels-).
- at **te** (té, tede, tét; jf. be-). at te sig (= vise sig).
- (en) **Te** (b. F. Teen; jf. Hylde-, Krydder-). en Tebakke, -busk, -daase, -dug, -handel, -kasse, -kjedel, -kop, -maskine, -potte, -ske; et Teblad, -bord, -bræt, -stel, -tøj, -vand (en T.s-karl, -knægt).
- en **Tegl** (Ft. = Et.) = en Teglsten. at stryge T. en Teglblander, -jord, -lade, -ovn; et T-tag, -værk; t-hængt, -takt.
- et **Tegn** (Ft. = Et.; jf. Af-, Binde-, Døds-, Felt-, For-, Hammer-, Himmel-, Hjaln-, Hæders-, Jær-, Kjende-, Kjør-, Kors-, Livs-, Lyd-, Læse-, Minde-, Mærke-, Nat-, Ordens-, Rod-, Sejers-, Skille-, Skrift-, Spørgsmaals-, Sær-, Tal-, Tone-, Udraabs-, Var-, Æres-). at gjøre, give T. til, det er T. paa, der er T. til, det er et godt T. en Tegnskrift, -sætning; et T-sprog.
- at **tegne** (jf. af-, an-, be-, for-, ind-, kjær-, kors-, op-, paa-, under-). Aaret tegner godt, det tegner til et godt Aar, at t. sig, at lære at t. en Tegnelse (jf. An-, Be-, For-, Op-, Under-), en Tegning (jf. Af-, For-[tegning], Frihaands-

Ind-, Kort-, Paa-; ^bBlyants-, Før-, Grund-, Haand-, Penne-, Rand-), en Tegner (jf. Kort-). en Tegnebog, -kunst, -lærer, -mappe, -mester, -pen, -skole, -time, -øvelse; et T-bord, -bræt, -mønster; T-penge (Ft.).
 en **Tejste** (en Fugl).
 en **Telegráf.** at telegrafére (-ing), en Telegrafist, et Telegram (-grammer). en Telegrafstang, -traad; et T-tov.
 et **Telt** (Ft. -e; jf. Tjæld, Sol-). en Teltlejr, -pæl, -stang.
temmelig (Bio.). temmelig godt.
 et **Tempel** (Ft. Templer). en T-herre.
 en **Tén** (Ft. -e; jf. Haand-; Bet. Gren, Vaand foræld., jf. Mistel, Söm-).
 en **Termin** (= Frist, Stævnedag).
 en **Terne**¹ (jf. Fadeburs-; foræld.).
 en **Terne**² (Fugl; jf. Hætte-).
 (en) **Terpentin.** en T-olje.
 en **Terrin** (jf. Suppe-, Sølvy-). et T-laag.
 et **Testament** el. Testamènte. at gjøre sit T., det gamle, nye T. at testamèntére.
 en **Text** (Ft. -er; jf. Grund-). at gaa fra Texten, læse en Texten.
thl (Bno., egl. Sto., Hf. til det; jf. fordi).
ti (Talord; jf. tretti, firti, femti, sexti, syvti, otti, nitti). den, det tiende (en Tiendedel); en Ti (Ft. -er; i Kortspil), en Tier (Ft. -e). en Tiding, -krone (en T-seddel), -øre; et Tiaar, -tal (en T.s-regning); tiaarig, -dobbelst.
 en **Tid** (Ft. -er; jf. Aar-, Aars-, Alders-, Arbejds-, Betæknings-, Blomster-, Brunst-, Børs-, Da-, Daads-, Dags-, Davre-, Drifts-, Dræ-, Dyr-, Dæmrings-, Ebbe-, Efter-, Embeds-, Faste-, Flod-, Flom-, Flytte-, For-, Foraars-, Forfalds-, Freds-, Frem-, Fri-, Fælde-, Grøde-, Helte-, Hvile-, Hævd-, Høj-, Høst-, Is-, Jagt-, Jordbær-, Jule-, Kirke-, Klække-, Kontor-, Lege-, Leje-, Leve-, Ligge-, Livs-, Lægge-, Læmme-, Lære-, Løvfalds-, Meje-, Mellem-, Midt-dags-, Middel-, Midnats-, Møde-, Nadver-, Natte-, Nu-, Ny-, Nyaars-, Old-, Overgangs-, Paaske-, Parings-, Paryk-, Pinse-, Pløje-, Prove-, Rase-, Regerings-, Regn-, Rekrut-, Ridder-, Rosen-, Ruge-, Rædsels-, Saa-, Saga-, Sagn-, Sam-, Senge-, Skifte-, Skole-, Slaa-

Slagte-, Sol-, Sommer-, Spise-, Stjerne-, Sværme-, Sylte-, Sorge-, Tjeneste-, U-, Ur-, Vente-, Vinter-, Yngle-, Ædetid; al-, imidlertid, undertiden, Bio.). Tid og Rum, T. og Evighed, al Tid, al den T., at købe, sælge paa T., give T., have (god) T., give, tage sig T. til, der er ingen T. til, nu er det T., T. efter anden, fra T. til anden, en T. lang, til evig T., for en T., fra gammel T., i min, din, vor, hans T., i sin T., i nogen T., i denne T., i Krigens T., i denne Konges T., i rette T., det være sagt i en god T., om kort T., paa den T., paa samme T., paa denne T. (af Dagen, Aaret), paa (den) høje T., det gaar til en T., at passe Tiden, T.n gaar, nu for T.n, det kommer med T.n, det er paa T.n, det er paa Tide, gjør det i Tide (jf. i Utide), alle, somme Tider, til T.r, til sine T.r, for lange T.r, i forrige, vore T.r, dyre, gyldne, gode, bedre, tunge, trange, daarlige Tider. tids (Bio., egl. Ef. af Tid, jf. be-): tids nok, tidig (-hed; jf. frem-, midler-, sam-, u-), -tidelig (se høj-), tidlig (-ere, -est, To. og Bio.), i Morgen t., tit (tiere, tiest, Bio.). en Tidkort (foræld.), -løs (Plante), et T-vande (ogsaa Tide-); en Tidebog; et T-hverv; T-penge (Ft.); en Tids-aand, -alder, -del, -fordriv, -frist, -følge, -grænse, -hævd, -lede, -længde, -maal, -magt, -regning, -spilde, -tavle; et T-billede, -løb, -maal, -punkt, -rum, -skifte, -skrift; t-svarende.
 en **Tidende** (af en Tid). gode Tidender.
 en **Tidse** (Plante; jf. Strand-).
 en **Tidsel** (Ft. Tidsler; Plante).
 at **tle** (tier, tav, tiet; jf. tavs; fortie; stiltiende). at t. stille, t. til, med noget.
 en **Tiende** (af ti; jf. Fiske-, Kirke-, Konge-, Korn-, Kvæg-, Præste-, Smør-). at tiende. en Tiende-ejer, -pligt, -tager, -tægt, -yder; et T-korn, -væsen; t-fri (-hed), -pligtig.
tiere, tiest, se tit.
 en **Tiger** (Ft. Tigre; jf. Konge-). en Tigerinde, tigret (Skind), tigeragtig. en Tigerkat, et T-skind.
 at **tigge**. at gaa om og t., at t. og bede, at t. en om noget. en Tiggen, et Tiggeri, en Tigger (-ske; t-

agtig, en T-gang, -kælling, -munk, -pose, -stav, -unge; et T-barn, -brev). tiggeførdig (-hed).

til (Eho. og Bio.; jf. der-, her-, hid-, hvortil, samt Bno. i Bet. indtil). for, bag, oven, neden, lige t., t. visse (= visselig), t. Nød, t. Pas (at være, komme, gjøre til P.; jf. utilpas), t. Ende, t. Side, t. Maade, t. Stede (og tilstede, Bio.), t. sidst, t. Trods for; at blive, gaa, hugge, høre, kjøre, komme, lukke, lægge, se, sige, skære, slaa, strække, sætte, tage, være til, det lader t., saadan gik det t., at skiftes t., det slaar ikke t., være god, slem, van, duelig, skikket t., Arving, Fader, Forfatter t., skrive en t., lægge Mærke t., have Lyst, Mod, Anlæg, Gaver t., sætte Lid t., byde, give, gjøre, holde, lave, lægge, slaa, tage sig t., blive t. noget, blive, gjøre sig t. Nar, komme t. Kræfter, Skade, Ære, ligge t. Byrde, Grund, byde t. Gjæst, være t. Gilde, spise, t. Middag, bede t. Gud, drage t. Ansvar, tage t. Kone, Naade, Hatten, ønske t. Lykke osv. — (til har bevaret sin gamle Styrelse af Ef. i en Mængde Udtryk; at være til Aars, gaa, komme t. agters, være t. Alders, gaa t. Alters, rejse t. Baads, tage t. Bens, gaa ud, ind t. Bens, slaa t. Blods, føre t. Bogs, gaa, læse t. Bords, gaa, synke t. Bunds, komme t. Bys, sætte t. Bænks, nu, hid t. Dags, t. Dels (= for en Del), pibe t. Dæks, sætte t. Dørs, være t. fals, drage t. Felts, gaa t. Fjelds, rejse t. Fods, være, stille t. Freds (ogsaa tilfreds, To.), have t. fælles, gjøre t. Gavns, fare t. Him-mels, faa, være t. Kjøbs, gaa t. Kojis, t. Kros, faa t. Laans, her t. Lands, rejse t. Lands, ville, komme, faa, sætte t. Livs, skyde, kaste t. Maals, to, tre t. Mand, staa t. Munds, gaa t. Offers, komme t. Ords, fare, tjene t. Orlogs, tærsk t. Punds, drikke t. Pæls, spørge t. Raads, staa t. Rors, være t. Salgs, gaa t. Sejls, t. Sengs, være t. Sinds, t. Skovs, t. Sogns, gaa t. Stols, t. Sos, slaa sig t. Taals, gaa, komme t. Taffels, t. Torvs, ride t. Vands, gaa t. Vejrs, stige t. Vogns, slaa t. Væds, sætte t. Vægs, gaa t. Værks; — have t. bedste, sørge sig t. Døde, falde t. Fode, t. fulde (= fuldelig),

have, komme, holde t. gode, gaa t. Grunde, t. Haande, alle t. Hobe, komme t. Hove, være t. Huse, komme t. Hænde, stede t. Jorde, komme, bringe t. Live, være, blive t. Mode, regne t. onde, komme, tage t. Orde, holde t. Raade, komme, hjælpe, lægge t. rette, gjøre, blive t. Skamme, gaa t. Spilde, komme, være t. Stede, være, komme, lade sig t. Syne, tage t. Takke, ride t. Tinge, skaffe, bringe t. Veje). — tilbåge (Bio., se neden f.). tilførn (Bio.). tillige (Bio.), t. med. tilmed (Bio.). tiløvers (Bio.; at være, blive, have, faa t.). tilsammen (Bio.). tilstede (Bio. = til Stede), de tilstedeværende (en T-værelse). at tilbede (-else, t.s.-værdig; jf. Selv-), en T-beder. et T-behor. at t-berede (-else). en T-bliven, -blivelse. at t-bringe (-else). et T-bud, at t-byde. -bygge (-ning). -bytte (sig). t-bøjelig (-hed; jf. u-). t-børlig (-hed; jf. u-; at burde). at t-danne (-else). -dele (-ing). -digte (-ning). -drage sig (-else). -dække (-ning). -dænge. -dømme. -egne (sig; -else). -endebringe (-else). -falde. en T-flugt (tage sin T. til; et T.s.-sted). at t-flyde. t-forladelig (-hed; jf. u-). at t-forordne. t-frøds (-t, -e, To.; -hed; jf. selv-, u-; at t-stille, -else; jf. utilfredsstillet). t-frossen. et T-fælde (Ft. = Et.; jf. Krampe-, Nøds-, Slag-, Sygdoms-, Ulykkes-), t-fældig (-hed). at t-føje (-ning, -else). -føre, en T-førsel. at t-gaa, en T-gang. en T-gift, at t-give (-else), t-givelig (-hed; jf. u-). at t-gitre (-ing). et T-gødehavende. t-groet (el. -grot). t-grænsende. t-gængelig (-hed; jf. u-). et T-hold, at t-holde. -hugge (-ning). -hulle (-ing). -hæfte (-ning). et T-hæng, en T-hænger. et T-hør, at t-høre, en T-hører. at t-høvle (-ing). -intet-gjøre (-else). -kalde (-else). -kaste (-ning). -kjende. -kjendegive (-else). -kitte (-ning). -kjøre, en T-kjørsel. at t-klippe (-ning). -knappe (-ning). -knytte (-ning). -komme, t-kommende (Tid), en T-komst. at t-kæmpe sig. -laase. -lade (-else), t-låde-

lig (-hed; jf. u-). -lave (-ning).
 -lempe (-ning). en Tillid (t.s.-
 fuld, en T-post; jf. Mis-, Selv-).
 et T-liggende (jf. Jord-). at
 T-liste sig. t-lokkende, en
 T-lokkelse. at t-lukke (-ning).
 -lyse (-ning). -lyve sig. et
 T-læg (en T.s-bevilling, -form,
 -maade; et T-dyr, -ord), at t-lægge
 (-else). t-lært. et T-løb (at
 have, faa, tage T.). at t-maale
 (-ing). en T-mad. at t-melde
 (-ing). -mure (-ing). -nagle
 (-ing). et T-navn. at t-nikke.
 en T-nærmelse. at t-pakke
 (-ning). -passe (-ning). -pligte.
 -proppe (-ning). et T-raab, at
 t-raabe. -raade, t-rådelig (-hed;
 jf. u-). at t-rakke. -rane sig
 (-else). -rede (-ning). t-reden
 (af ride; jf. u-). at t-regne
 (-else), t-rægnelig (-hed; jf. u-). en
 T-rættevisning. t-rejsende.
 at t-rive sig. -røge. -saa
 (-ning). et T-sagn. at t-sande
 (-ing). -se. -sende (-else).
 -sidesætte (-else). -sige (-else).
 -sigte. -sikre (-ing). -skikke
 (-else). -skjøde. en T-skrift,
 at t-skrive. et T-skud. en T-
 skuier (en T-plads). at t-skyde.
 -skynde (-else). -skære (-ing),
 en T-skærer. at t-slaa, et T-
 slag. at t-slibe (-ning). -slutte
 (-ning). -sløre (-ing). -smile.
 -smudse. t-smøget. at t-
 smøre (-ing). -snavse. t-snet.
 at t-snige sig (-else). et T-
 snit. at t-snøre (-ing). -spidse
 (-ning). -spigre (-ing). -spærre
 (-ing). -spørge, en T-spørgsel.
 at t-staa (-else). en T-stand
 (jf. Belejnings-, Dvale-, Helbreds-
 Mellem-, Natur-, Puppe-, Samfunds-,
 Sinds-, Sundheds-). at t-stede
 (-else), t-stedelig (-hed; jf. u-). en T-
 stemning. at t-stille. -stoppe
 (-ning). -stræbe. t-strækkelig
 (-hed; jf. u-). t-strømmende,
 en T-strømning. at t-studse
 (-ning). t-stundende. at t-
 støde. et T-svar, at t-svare,
 t-svarende. at t-svæрге (-else).
 -sy (-ning). et T-syn (en
 T.s-mand; jf. Læge-). t-sýne-
 ladende (-else). at t-sætte
 (-ning). -søle. -tage, -tage
 sig, t-tagende, være i t-tagende,
 en T-tagen. at t-takle (-ing).
 -tale, t-talende, en T-tale. at t-

tro, en T-tro. at t-trodse sig.
 -trygle sig. -træde (-else).
 -trække (-ning, en T.s-kraft),
 t-trækkende. at t-tuske sig.
 -tvinge sig. -tælle. -tænke.
 t-vant, at t-veje. -væjbringe.
 -vende sig (-else). -vifte. -vinke.
 -virke (-ning). t-værende, en
 T-værelse. en Tilvæxt.
 tilbåge (Bio., egl. til Bage, Ef. Ft. af
 en Bag). frem og t., at blive, tage
 t., se t. paa, staa t. for, det gaar
 t. med (for) ham, at trække sig t.
 at t-betale (-ing). et T-blik.
 -fald. t-gaaende, en T-gang.
 t-holden (-hed), -holdende. at
 t-kalde (-else). en T-komst.
 at t-lægge (-else). -sende (-else).
 et T-skridt. -slag. -tog. en
 T-vej. -venden, t-vendende. at
 t-vise (-ning).
 en **Tilje** (foræld. og digt. = Planke).
 en **Time** (jf. Bede-, Fri-, Hvile-, Hyrde-,
 Klokke-, Mellem-, Morgen-, Natte-,
 Skole-, Skrive-, Spille-, Tegne-).
 om en T., en god, stiv T., en halv
 T., en Times Tid, (lige) paa Timen,
 at give, have Timer. timelig
 (-hed; jf. be-, over-, u-), at times
 (det times mangen en), timesvis
 (Bio.). en Timelærer, -viser; et
 T-glas, -slag, -tal; t-lang.
 (en) **Timian** (en Køkkenurt).
 (et) **Tin** (B. F. Tinnit; jf. at fortinne).
 en Tinaske, -grube, -knap, -række,
 -ske, -soldat, -sten, -tallerken; et
 T-blad, -bæger, -fad, -tøj.
 en **Tind** og en **Tinde** (Ft. -er; jf.
 Borg-, Fjæld-, Klippe-, Mur-).
 tindet, en Tinding¹ (T.en af
 Templet).
 en **Tinding**² (Ft. -er; egl. Tynd-vange
 o: Kind). et Tindingeben).
 at **tindre**, tindrende (Øjne, Stjærner).
 en Tindren.
 en **Ting** (Ft. = Et.; jf. Bi-, Mellem-,
 Natur-, Smaa-, U-). al T., alle
 T. (jf. alting = alt), nogen T.
 (= noget), ingen T. (= intet),
 hver T. til sin Tid, det er store
 Ting at. en Tingest (Ft. -er).
 en Tingsret.
 et **Ting** (Ft. = Et.; jf. Al-, Birke-,
 By-, Folke-, Herreds-, Hjem-,
 Lands-, Snaps-, Stor-, Syssel-,
 Vaaben-, Værne-). paa, til Tinge.
 at tinge (¹ holde Ting; ² at t. om
 Prisen, t. i Kost; jf. be-, dagtinge),
 en Tingen. en Tingbog, -dag,
 -fred, -færd, -høj, -mand, -skriver,

-stok, -stud (egl. Støtte, Hjælp paa Tinge, jf. Stød¹), -stue, -vej; et T-brev, -bud, -hus, -lag, -sted; at t-lyse (-ning), -læse (-ning); en Tingsed; et T-vidne.

en **Tinte** = en Tinteorm. tintet (Flæsk).

en **Tip** (Ft. Tipper; jf. Næse-). **Tip-**: en Tipoldefader, -moder.

at **tirre** (= opirre, drille). en Tirren.

en **Tirsdag**. hvide T., paa T. Morgen, i Tirsdags Aftes.

en **Tispe** (foræld., = en Tævehund).

en **Tist** (Ft. -e; jf. Aag-, Plov-). en Tisterem.

tit (Bio., af en Tid; tiere, tiest). t. og ofte, t. og mange Gange (Sinde).

en **Titel** (Ft. Titler; jf. Bog-, Hoved-, Rang-, Ryg-, Smuds-; betitlet). en Titelsyge; et T-blad.

at **titte**. at t. frem, tit tit! en Titten.

en **Tiur** (Ft. -er; to Stav.; en Fugl, oldn. piðurr, sv. tjäder).

et **Tjat** (b. F. Tjattet, Ft. = Et.). at tjatte.

en **Tjavs** (Ft. -er). Haaret hænger i Tjavser. tjavset (= laset).

at **tjene** (med æ-Lyd; tjente, tjent; jf. af-, be-, fortjene; udtjent). at t. en, hos en, sammen med, t. en i (med) noget, t. sig op, t. godt, gode Penge, t. (= due) til noget, være vel tjent med. tjenlig (-hed; jf. u-), en Tjener (en T-dragt, -plads; jf. Herskabs-, Kammer-, Leje-, Med-, Øjen-), en Tjenerinde, et Tjenerskab, en -tjening (se Be-), en Tjeneste (en T-dreng, -karl, -kvinde, -pige, -sag, -tid; et T-aar, -brev, -tyende; T-folk [Ft.]; jf. Bjørne-, Felt-, For-, Forpost-, Gjen-, Guds-, Kirke-, Klokker-, Krigs-, Matros-, Offer-, Ros-, Stats-, Venne-, Øjen-), at staa i T. (i Tjenesten), gjøre T., tage T., tage til T., tage i sin T., gjøre én en T., være til T., sidst T.; tjenstlig (-hed; jf. for-), tjenstagtig (-hed), -færdig (-hed). tjenstdygtig (-hed; jf. u-), -fri (-hed), -gjørende, -ivrig (-hed), -ledig (-hed), -villig (-hed); en T-iver.

et **Tjæld** (Ft. = Et.; foræld. og digt.; jf. Telt). at tjælde, en Tjælding.

(en) **Tjære** (jf. Kul-). at tjære (-ing). en T-kande, -kost, -kur, -nellike, -tønde; et T-hus, -vand.

en **Tjörn** (Ft. -e; af en Torn; jf. Hvid-, Rød-). en Tjörnehæk; et T-gærde, -krat.

to (Talord; jf. tve, tvende, itu, anden). en To (i Kortspil, Toen, Spar To), en Toer (i Tærningspil). to-aarig, -armet, -benet, -bladet, -hjul, -håndet, -leddet, -mægtig, -radet, -skaftet (Tøj), -spaltet (Bog), -spændig (Vogn), -stemmig (Sang), -sædet el. -sædig, -vinget; en To-skillig, -øre; et Tostavelsesord, -tal.

at **to** (tór, -ede, -et; rett. tode, tót; jf. tvætte; af-). at to sig. en Tóning (stødtonet).

en **Tobak** (Ft. Tobakker; jf. Røg-, Skraa-, Snus-). en Tobaksaase, -handel, -pibe, -plante, -pung, -ryger, -røg, -saft, -spinder; et T-blad.

en **Toft** (Ft. -er; = Hjemmemark; jf. Have-, Hus-). en Tofteager, -jord.

en **Tofte** (= Rorbænk; jf. Ro-, Sejl-).

et **Tog** (b. F. Tøget, Ft. = Et.; besl. m. et Tov, en Tyve, et Tøj, en Tøje, en Tøjle, et Tøj, at tøre, en Hertug; jf. Aften-, Bane-, Fakkell-, Felt-, Fest-, Gods-, Il-, Ind-, Jærnbane-, Kors-, Krigs-, Kryds-, Led-, Ledings-, Lig-, Morgen-, Nat-, Natte-, Op-, Rejse-, Røver-, Sejers-, Spejder-, Strejf-, Sø-, Tilbage-, Triumf-, Ud-, Vikings-). at toge, et Togt (Ft. -er; Søord; jf. Kryds-, Sø-).

at **tokke**. at t. om (= tosse om).

en **Tol** (Ft. Tolle; jf. Aare-, Flaske-, Kork-, Skrue-). en Tollegang.

en **Told** (u. Ft.; jf. Havne-, Indførsels-, Mølle-, Strøm-, Sund-, Udførsels-). at tolde (jf. for-), en Tolder, toldbar (-hed). en Toldbaad, -betjent, -bod (en T-rotte), -forening, -forvalter, -frihed, -grænse, -kutter, -rulle, -seddel, -svig; et T-embede, -flag, -kammer, -segl, -sted, -stempel, -væsen; t-fri, (-hed) -pligtig.

en **Tolk** (Ft. -e). at tolke (-ning; jf. for-, ud-).

en **Tollekniv** = en Tælgekniv.

tolv (Talord). paa Slaget tolv. den tolvte (en Tolvtedel). tolvaarig, -kantet, -pundig; en T-kant.

tom, tomt, tomme (jf. at tømme; folke-, luft-, tanke-). en Tomhed, tomhædet.

en **Tomme**¹ el. Tommel = en Tom-melfinger. en Tommeltaa, -tot; en Tommeskrue.

en **Tomme**² (Maal; jf. Kvadrat-). en halv T. tommeisen (Bio.). en

Tommeliden, -stok; et T-söm (jf. Fir-); t-tyk.
 en **Tomt** (Ft. -er; af tom; jf. Brand-, Hus-).
 en **Tone** (jf. Bi-, Farve-, Grund-, Halv-, Harpe-, Hof-, Kammer-, Klokke-, Ord-, Orgel-, Præke-, Salme-, Stød-). en høj, lav, god, slot, lys, mørk T. at tone¹ (jf. betone, -ing; fuldtone); -tonet (se flyde-, kort-, lang-, løbe-, rulle-, skrid-, stands-, stød-). en Tonart; en Tonekunst, -kunstner, -lære, -række, -slutning, -stige, -strøm; et T-fald, -hjul, -hold, -lag, -papir, -skifte, -tegn, -værk; t-angivende, -rig.
 at tone² (= vise; besl. m. at te; jf. fortone sig). at t. Flag. en Tøning (skridtonet; jf. For-, Frem-, Land-).
 en **Top** (Ft. Toppe; jf. Bjærg-, Fjæld-, For-, Haar-, Kryds-, Krøl-, Lyng-, Maste-, Rød-, Stor-, Sukker-, Træ-). med T. og Tavl, fra T. til Taa, en T. Sukker, at spille T., at kjøre med Topper. at toppe, at toppes (komme op at t.), toppet. en Topende, -flade, -gast, -høne, -lent (Ft. -er, Sørd), -lærke, -vinke; et T-maal, -punkt, -sejl (jf. Gaffel-), -skud, -sukker; t-maalt, -tør, -vissen; at t-hugge (-ning), -stævne (-ing).
 top! (Udraabsord).
 en **Torbist** (Ft. -er; = Skarnbasse, af foræld. Tord = Skarn).
 en **Torden** (Ft. -er; egl. Tordön). at tordne (det tordner). en Tordenbyge, -kile, -leder, -luft, -regn, -røst, -sky, -sten, -tale; et T-brag, -skrald, -slag, -vejr.
 en **Tórmaaned** (= Marts). T.s Øl.
 en **Törn** (Ft. -e; ¹jf. Bark-, Lig-, Spænde-, Sylle-, Ved-; ²= en Tørnebush, jf. Tjörn, Bukke-, Krist-, Rosen-, Slaaen-, Vrid-). en T. i Øjet, Torne og Tidsler. tornet. en Tornskade (Fugl); en Tørnebusk, -krone, -sti; t-fuld, -strøet (el. -strøt).
 en og et **Tornister** (Ft. Tornistre).
 en **Torp** (Ft. -er; jf. -trup [-strup], -drup, -rup i Landsbynavne).
 en **Torsdag** (langt å; jf. Skær-). paa T. Aften, i T.s Aftes.
 en **Torsk** (Ft. -e og = Et.). en Torskefangst, -flab, -lever, -pande (et Ben, et Sneglehus, en Dosmer); et T-hoved.

(en) **Tort** (fransk, = Spot og Skam).
 -gjør mig ikke den T.
 et **Torv** (Ft. -e; slav.; jf. Axel-, Fiske-, Halm-, Hø-, Kul-, Kvæg-, Luse-, Pjalte-, Sladder-, Slave-, Øxen-). at bringe t. Torvs, staa ledig paa Torvet. at torve = at torvføre.
 en Torvebonde, -dag, -kurv, -pris, -spand, -vogn, -vægter; et T-kjøb, -læs, -stade.
 en **Tosse** (jf. Ærke-). tosset (jf. halv-, smaa-), at tosse 'om, et Tosseri. tossegod (-hed); et T-hoved.
 en **Tot** (Ft. Totter; jf. Haar-, Hör-, Tommel-, Uld-). en T. Hör, at komme i Totterne.
 et **Tov¹** (Ft. -e og = Et.; besl. m. et Tog; jf. Anker-, Gi-, Grund-, Kabel-, Land-, Slæbe-, Telegraf-, Varpe-). en Ende T. en Tovende, (et) T-værk.
 et **Tov²** (egl. et Taa = Vej; se For-, Spil-).
 at traæ, en Traa (foræld. og digt. = at attraa, en Attraa).
 en **Tråad** (Ft. -e; jf. Guld-, Jærn-, Kobber-, Lede-, Livs-, Messing-, Nerve-, Ri-, Silke-, Skjæg-, Staal-, Støv-, Svovl-, Sy-, Solv-, Tanke-, Telegraf-). en Ende T. traadet (jf. grov-), traadagtig. en Traadende, -orm; t-bar (= luslidt), -formet.
 et **Traad** (kort å; b. F. Traaddet, Ft. = Et.; af at træde¹). en Traad-tør.
 en **Tragédie** (= et Sørge-spil). trágisk.
 en **Tragt** (Ft. -er; jf. Blik-, Glas-, Mel-, Mølle-). at tragte¹ (t. Kaffe), en Tragtning. tragtformet; en Tragtekande.
 at tragte² (= hige; jf. be-, efter-). at t. efter noget. en Tragten (Digten og T.).
 en **Traktát**. — at traktére.
 at tralle. en Trallen.
 en **Tralle** (= Tremme). et Tralværk.
 et **Tramp** (Ft. = Et.; jf. Heste-). at trampe (jf. ned-), en Trampen. en Trampestøvle.
 et **Trampedyr** (egl. = en Dromedar).
 (en) **Tran** (b. F. Trannen; jf. Fiske-, Hval-, Lever-). trannet (Smag).
 en Tranlampe, -lugt, -støvle, -tønde, et T-koger.
 en **Trane** (Fugl). en T-dans, -fjer, -hals (Plante); et T-bær (Plante).
 trang (jf. at trænge). trange Tider, det gaar trangt. en Tranghed.

trangbrystet, -hovet; en T-brystig-hed.
 (en) **Trang** (jf. Penge-, Pisse-). Nød og T., være i T. for, føle T. til.
 (en) **Trap** (b. F. Trappen; en Bjergart). en **Trappaas** (en Fugl).
 en **Trappe** (jf. Bag-, Hoved-, Kahyts-, Kjælder-, Køkken-, Loft-, Løn-, Sten-, Vindel-). en T-gang, -sten, -stige, -tøs; et T-trin.
 at **traske** (af træde, jf. trave). at t. om. (en og et) **Trav** (jf. For-, Heste-, Hjorte-, Lunte-). at trave (jf. høj-travende), en Traver. et Travløb.
 en **Trave** (o: 20 Neg) = en Travehob.
travl. en t. Tid, at have travlt. at travle (med noget), en Travlhed.
tre og (digt.) **trende** (Talo.). den tredje (Tredjedagen, en T-del, -mand; jf. halv-), en Trehed, en Tre (i Kortspil, Ruder Tre), en Treer (i Tærningspil). treaarig, -armet, -benet, -bladet, -delt, -dobbel, -énig (-hed), -farvet, -fold, -foldig (-hed), -grenet -kantet, -kløftet, -kløvet, -løben, -mastet, -pundig, -radaaret, -radet, -rebet, -sidet, -skaftet (Garn), -stemmig, -strøgen, -sædet el. -sædig, -tvunden; en T-delning, -dækker, -fod, -fork, -kant, -klang, -marksmand, -master; et T-kløver, -kort (Spil), -stavelsesord, -tal (en T.s-plante).
tredive (Talo. = tretti). den to og tredivte.
 en **Tremme** (= Tralle; i et Gitter, paa en Høstvogn).
trende (Talo. = tre; egl. tre og tre).
 at **trende** (Garn). en Trending.
 en **Trense**. at ride en Hest i T. at trense (Sørd, at t. et Tov).
tres = tresindstyve (Talo. = sexti). fem og tres.
 en **Tresse** (jf. Guld-, Sølv-).
tretten (Talo.). den trettende.
tretti (Talo. = tredive).
treven (-nt, -ne; = tvær, uvillig). en Trevenhed.
 at **trille** (jf. trimle, trind). en Trille¹, en -triller (se Tørve-). en Trillebør, -vogn.
 en **Trille**² (ital.). at slaa Triller.
 en **Trilling** (af tre; jf. Tvilling). at faa T.er. en Trillingnød (-nødder).
 at **trimle** (jf. trind, trille). at t. om.
 et **Trin** (b. F. Trinnet; Ft. = Et.; jf. Dannelses-, Danse-, Dør-, Fejl-, For-, Op-, Trappe-, Vindel-, Vogn-, Æres-). trinvis (Bio.), at trine (trén, trinnet).

trind (= rund). tyk og t., trindt om, omkring. en Trindhed.
 et **Trip** (b. F. Trippet, Ft. = Et.). at trippe.
 (en) **Trippel** (Jordart). (en) Trippelse. en Trippeljord, -skifer, -sten.
 en **Trisse** (jf. Brønd-). at trisse (= hisse), at t. af. en Trisseblok, et T-hjul, -værk.
trist (fransk). en Tristhed.
 et **Trit** (b. F. Trittet, u. Ft.; tysk). at gaa i T., holde T., sætte i T.
 en **Triumf** (Ft. -er). at triumfere. en Triumfbue, -vogn; et T-tog.
 at **trives** (-edes, -edes; jf. vantreven). trivelig (-hed), en Trivsel = en Trivelse, en -trivning (se Van-).
tro (ubøj. To.; jf. fuld-, pligt-, spejl-, u-, van-). en t. Tjener, et t. Tyende, t. Undersaatter, at tjene tro. trolig¹ (Bio.), en Troskab (en T.s-ed; et T-brud, -løfte; jf. U-), trohjærtig (-hed).
 en **Tro** (b. F. Troen, u. Ft.; jf. Folke-, Fæderne-, Kulsvier-, Mands-, Mis-, Over-, Skæbne-, Til-, Tyrke-, Van-). T. paa Gud, til Mennesker, at give, bryde sin T., paa T. og Love, paa min T., det er min T. sandt, at faa Troen i Hænderne. -troisk (se mis-, over-). trofast (-hed), at troløve (-else), troløs (-hed), troskyldig (-hed), troværdig (-hed; jf. u-); en Trósaartikel, -bekjendelse, -form, -frihed, -fælle, -lære, -sag, -sætning; et T-liv.
 at **tro** (trór, -ede, -et; rett. trode, trót; jf. be-, mis-, tiltro; god-, let-, rettroende; monstro, Bio.). at t. en Mand, et Ord, sine Øjne, t. paa Gud, t. en til noget, de troende, at staa til troende. tro-
 lig² (To.; -hed; jf. for-, u-).
 en **Trods** (u. Ft.). paa T., til T. for, at byde T. trods (Fho.): t. alle Bønner, t. den bedste; at trodse (jf. til-), trodsig (-hed).
 en **Trold** (Ft. -e; jf. Bakke-, Bjærg-, Busse-, Buxe-, Rump-, Skov-). en Trolddom (T.s-kunster, Ft.), at troldre (jf. trylle), troldret (To.). en Troldand, -hare, -hat (Fluesvamp), -hex, -karl, -kvinde, -kælling, -lygte, -mand, -unge, -urt (Plante); et T-smör (Svamp), -spyt (Plante), -tøj; T-folk (Ft.); t-kyndig (-hed).
 en **Tromle** (jf. Jærn-, Messing-, Sten-). at tromle (en Åger), en Tromling.

en **Tromme** (jf. Alarm-, Brand-, Kjedel-). at slaa paa T. at tromme, en Trommen. en Trommehinde, -hule, -hvirvel, -slager, -stikke, -syge; et T-skind, -slag.

en **Trompét** (Ft. -er). en Trompéter (jf. Stabs-).

en **Trone** (jf. Konge-). at komme paa T.n. at trone. en Tronarving, -følge, -følger, -himmel, -seng, -stol. en **Trop** (Ft. Troppe og Tropper; jf. Bag-, For-, Hjelpe-, Hus-, Kjærne-, Leje-, Linje-). tropvis (Bio.). en Troppe-samling.

et **Tros** (kort å; b. F. Trosset, u. Ft.). en Troshest, -knægt, -vogn.

en **Trosse** (Soord; jf. Jage-, Varpe-). at true (truer, -ede, -et). at t. en med, til noget, det truer med Regn. en Trusel (Ft. Trusler).

et **Trug** (Ft. = Et. og -e; jf. Dej-, Drav-, Drifte-, Kalk-, Køle-, Maske-, Salte-, Skyle-, Slibe-, Svine-, Vand-, Æde-).

en **Trumf** (Ft. -er). T. Es, at sætte en T. paa, tage med en T. at trumfe (i Bordet). et Trumfstik. en **Trunte** (Træstøb; jf. Elle-).

(en) **Trut**. at sætte Munden ud i en T. at trutte.

tryg, trygt, trygge (jf. tro, utryg, at betrygge). en Tryghed, tryggelig (foræld. Bio.).

at **trygle** (jf. af-, til-). en Tryglen, et Trygleri.

et **Tryk** (b. F. Trykket, Ft. = Et.; jf. Af-, Be-, Efter-, For-, Fri-, Haand-, Høj-, Ind-, Lav-, Luft-, Mod-, Op-, Over-, Prove-, Ren-, Selv-, Sten-, Sær-, Ud-, Valg-, Vand-). en Tryk (u. Ft.; jf. Bog-, Farve-, Guld-, Node-), i Trykken, paa Tryk; at trykke (-ede, -et og trykte, trykt; jf. af-, efter-, ind-, ned-, om-, op-, paa-, ren-, sammen-, ud-, undertrykke; flad-, for-, ned-, utrykt), at t. sig ved noget, trykkende Kaar, Varme, en trykket Tilstand, trykte Sager; en Trykker (jf. Bog-, Kattun-, Kobber-, Node-), et Trykkeri (jf. Bog-, Sten-), en Trykning (jf. Af-, Ind-, Om-, Op-, Paa-, Ren-, Sammen-), en -trykkelse (se Ned-, Under-), -trykkelig (se efter-, ud-), en Trykfejl, -pumpe; et T-papir, -værk; en Trykkefrihed; et T-aar, -sted.

at **trylle** (af Troid; jf. for-, frem-). et Trylleri. en Trylledrik, -fløjte,

-kreds, -rune, -sang, -stav, -verden, -vise; et T-middel, -slag, -spejl.

en **Tryne** (jf. Svine-).

et **Træ** (Ft. Træer; jf. a. Abrikos-, Birke-, Blomme-, Bøge-, Ceder-, Citron-, Dværg-, Ege-, Elle-, Enebær-, Fersken-, Figen-, Friheds-, Frugt-, Fyrre-, Gran-, Hylde-, Hæggebær-, Jule-, Kaffe-, Kamfer-, Kirsebær-, Kork-, Korsbær-, Kvæde-, Lavrbær-, Linde-, Lys-, Lærke-, Lønne-, Løv-, Mandel-, Mispel-, Morbær-, Myrte-, Naale-, Nellike-, Nødde-, Olje-, Palme-, Peber-, Pile-, Pøde-, Poppel-, Pære-, Rakle-, Rosen-, Rønne-, Skov-, Skygge-, Tulipan-, Valnødde-, Vin-, Æble-, Ælme-, Æske-, Æspe; — b. Blind-, Bold-, Dør-, Farve-, Gang-, Gavn-, Hælde-, Hænge-, Kjol-, Krag-, Læsse-, Maj-, Mangle-, Maste-, Møn-, Poste-, Pumpe-, Skage-, Skæfte-, Spænd-, Stam-, Stav-, Stryge-, Syld-, Tvær-, Øl-). træagtig, træet. en Træ-aare, -art, -blok, -brikke, -brix, -bro, -buk (1 et Insekt, 2 se Buk²), -bul, -bygning, -flaske, -frugt, -gang, -gruppe, -grænse, -hest, -kasse, -kile, -kirke, -klods, -krone, -last, -lus, -mand, -nagle, -olje, -orm, -pikker, -plantning, -prop, -rive, -sabel, -sadel, -ske, -skede, -sko (en T-mand, et T-søm), -skole, -skrue, -skærer, -skæring, -sort, -spaan, -spand, -splint, -stamme, -stol, -stub, -syre, -tavle, -top, -tøffel, -væg, -væxt; et T-ben, -fang, -frø, -hus, -kar, -kul, -skib, -skrin, -snit, -tøj, -værk; T-sager, -søskende, -varer (Ft.).

at **træde**¹ (traadte [sjæld. tråad], traadt; jf. af-, be-, for-, fra-, ind-, ned-, op-, over-, sammen-, sønder-, til-, udtræde; fremtrædende). at t. fejl, op, sammen, til, tilbage, ud, i ens Sted, Fodspor, t. en Dans. en Træden (jf. Frem-, Op-), en -trædning (se For-, Ned-), en -trædelse (se Af-, Be-, Fra-, Ind-, Over-, Sammen-), en -træder (se Bølge-, Over-). en Trædemølle; et T-hjul, -tov (= en Pert).

at **træde**² (trædte, trædt; af en Tråad). at t. en Synaal.

et **Træf** (b. F. Træffet, Ft. = Et.; jf. Lykke-, Sammen-, Slumpe-). at træffe (traf, truffen, -et, -ne; jf. ind-, over-), at t. paa, træffende,

at træffes, en Træffer, en Træfning.

træg (= treven). en Træghed.

et **Træk** (b. F. Trækket, Ft. = Et.; jf. Af-, Ansigts-, Be-, Fejl-, Fugle-, Grund-, Navne-, Over-, Skak-, Skrift-, Skulder-, Ud-). i T., ud i ét T. en Træk (b. F. Trækken, u. Ft.; = en Trækvind; jf. Gjennem-, Luft-). at **trække** (trak, trukken, -et, -ne; jf. af-, be-, for-, fore-, op-, over-, sammen-, til-, udtrække; tiltrækkende; for-, gennem-, haar-, langtrukken), at t. Plov, Vaad, Vand, t. Klæder paa, t. af med, t. fra, op, over, paa, til, ud, Teen har trukket, at t. blank, t. Lod, t. sig sammen, tilbage, ud af noget, t. paa Skuldrene, Smilebaandet, t. paa Vagt, det trækker; at trækkes med en el. noget; en Trækker (jf. Af-, Bjerne-, Guld-, Kugle-, Lov-, Op-, Prop-, Skrue-, Tand-), en Trækning (jf. Af-, Krampe-, Lod-, Sammen-, Op-, Ud-). en Trækbrug (til T.), -fisk, -fugl, -færge, -rude, -rulle, -skrue, -skøjte, -stud, -støvle, -vej, -vind, -vogn; et T-dyr, -gardin, -hul, -papir, -plaster, -vaad; en Trækkenaal, -pude; et T-baand.

en **Træl** (Ft. Trælle). en Trældom (jf. Bogstav-), at trælle (at t. for en, noget), trælleagtig (-hed), trælsom (-hed). en Trælkvinde; et T-dyr; t-baaren, -sindet; at t-binde; en Trælleflok, -stand; et T-aag, -arbejde, -liv, -sind, -værk; t-født.

at **trænge** (trængte, trængt; af en Trang). ¹at t. til, være trængende, ²at t. frem, ind, paa, tilbage, t. sig frem (jf. for-, gennem-, paa-, sammentrænge; frem-, gennem-, ind-, paatrængende, be-, pisse-trængt). en Trængsel (Ft. Trængsler).

en **Træring** (foræld.). træsk, en Træskhed.

træt, trætte (jf. død-, livs-). en Træthed, at trætte¹ (= gjøre træt), at trættes¹ (= blive træt), trættende, -trættelig (-hed; se u-).

en **Trætte** (jf. Bjerne-, Kvinde-, Nabo-, Rets-). at yppe T., ligge, komme i T. at trætte² (= tviste; jf. af-; at t. med en, t. imod), at trættes² (= tvistes; t. om noget). trættekjer (-hed).

en **Trævl** (Ft. -er; jf. Kjød-, Muskel-,

Rod-, Silke-). at trævle (jf. op-), trævlet. en Trævlerod, -væv; et T-bundt, -knappe, -stof.

en **Trøffel** (Ft. Trøfler; en Jordsvamp). en **Trøje** (jf. Figur-, Nat-, Pels-, Silke-, Skind-, Spænde-, Uld-, Under-, Vaaben-). en vaad, banket T., at vove sin T. en Trøjebul, -lomme; et T-ærme; t-klædt.

trøsk (usædv.) = trøsket. (et og en) Trøske (¹trøsket Træ: en T-bro, et T-brænde; ²en Sygdom): en T-pensel, -saft.

trøst (foræld. To.) = trøstig (-hed; jf. mis-). en Trøst (u. Ft.; jf. Mis-, Ojen-); at trøste (jf. for-, mis-), at t. en, at t. paa, t. sig til; en Trøster (en T-mand), en -trøstning (se For-), trøstelig (-hed; jf. u-). en Trøstegrund; et T-brev; t-fuld, -rig; trøstesløs (-hed).

en **Túd** (Ft. -e; jf. Fissel-, Kande-, Pumpe-). en Tudekande¹.

at **tude** (¹i et Horn; ²Uglen, Ulven, Hunden, Stormen tuder; ³= at flæbe). en Tuden, en -tuder (se Øre-), et Tuder (jf. Øre-). at tudsakraale; en Tudekande² (uegl. om et grædende Barn).

en **Tudse** (jf. Hale-, Kump-, Skrub-). en Tudséfisk; et T-græs.

en **Tue** (jf. Lyng-, Mose-, Myre-). en liden Tue. et Tuegræs, -siv.

en **Tugt** (u. Ft.; jf. Bjerne-, Hus-, Kirke-, Kloster-, Krigs-, Mands-, Skole-, U-). i T. og Ære. at tugte (jf. op-), en Tugtelse (jf. Op-), tugtig (-hed; jf. u-). et Tugthus; t-løs (-hed); en Tugtemester.

en **Tulipán** (Ft. -er). et Tulipantræ.

en **Tummel** (u. Ft.; jf. Bjerne-, Krigs-). at tumle (jf. omtumle; fortumlet), at t. sig; en Tumler (¹et Marsvin, ²en Art Due), en Tumling (Bæger uden Fod). en Tumleplads.

en **Tunfisk**.

tung, tungt (jf. sövn-). en Tunghed (jf. Tyngde). tunghor (-høghed), -nem (-hed), -sindig (-hed), -smeltelig; en T-spat; et T-sind.

en **Tunge**¹ (jf. Hunde-, Ild-, Klaffer-, Land-, Lyve-, Oxe-, Silke-, Vægt-). den danske T. (= Tungemaal), Sværdets T., at holde Tand for T. at tunge (jf. ud-), tunget (¹= ud-tunget, ²se tve-). en Tungerod; et T-baand (godt skaaren for T.), -ben, -maal, -slag; t-færdig (-hed).

en **Tunge**² (en Fladfish).
 en **Túr** (Ft. -e; jf. Gyngre-, Kjøre-, Morgen-, Ride-, Sejl-, Skov-, Spasere-, Svip-). at ture (jf. frem-).
 at **turde** (jeg tør, turde, har turdet).
 en **Turteldue**.
 et **Tusend** el. **Tusende** (No., jf. Aar-). tusende (Talo.), t. Aar, ti T. Mand, Kroner. en Tusendben (Leddyr), -del, -fyd (Plante), -gyl-den (Plante), -kunstner; et T-aar (T.s-riget), i T-tal = i T-vis; t-aarig.
 at **tuske** (tysk = bytte; jf. til-). en Tuskhandel.
 et **Tusmærke**.
 en **Tut** (Ft. Tutter; jf. en Tud).
 en **Tvang** (u. Ft.; jf. at tvinge; Aands-, Fæste-, Lods-, Mølle-, Presse-, Rim-, Samvittigheds-, Skole-, Skov-, Sogne-). tvangfri (-hed), -løs (-hed); en Tvangsdaab, -lod, -lov, -ret, -sele; et T-arbejde, -laan, -middel.
tve- (i Ss. = to, tvende): en Tvebak (Ft. -bakker; jf. Hvede-, Kryd-der-, Rug-, Skibs-), -dragt, -kamp, -lyd, -stjært (= Ørentvist), -tand (Plante), -tulle; et T-føre; t-bo (en T-plante), -grenet, -grødig (-hed), -hændet, -kjønnet, -kløftet, -kløvet, -løben, -sindet (-hed), -spaltet, -tunget (-hed), -tydig (-hed; jf. u-), -ægget; at t-dele (-ing).
 en **Tved** el. **Tvede** (= Landstykke; foræld.; jf. Bregen-, Næstved).
 en **Tvege** = en tveget Gren (jf. tve-).
tvende (Talo. = to; egl. to og to).
tvi (Udraabsord). tvi dig!
 en **Tvigjæld** (af tve-, to; foræld. Lovspr.).
 en **Tvilling** (af to; jf. Trilling). at faa Tvillinger. en Tvillingbroder, -nød, -søster; et T-par, -rige, -æble; t-baaren, -født.
 at **tvinde** (tvandt, tvunden, -et, -ne; jf. tve = to; tretvunden). en Tvinde (jf. Garn-), en Tvinding.
 at **tvine** (¹ = flæbe; ² = hentæres; at t. hen). en Tvinen (Flåben).
 at **tvinge** (tvang, tvungen, -et, -ne; jf. af-, frem-, paa-, til-, under-tinge; nødtvungen). at t. en til noget, en tvingende Nødvendighed. en Tvinge (jf. en Tvang; Sko-, Skru-).
 (et) **Tvist** (jf. tve, at tvinde) = (et) Tvistgarn, -tøj.
 en **Tvist**¹ (u. Ft. = Uenighed; jf. tve = to). at komme i T. med en,

et Tvistens Æble. at tviste (jf. om-), at tvistes, tvistig (-hed). et Tvistemaal, -punkt.
 en **Tvist**² (i Øren-, = Tvestjært).
 en **Tvivl** (Ft. = Et; af tve = to; jf. Mis-). at nære T., drage i T., være i T. om, uden T., uden al T. at tvivle (jf. be-, for-, mis-), en Tvivler, tvivlsom (-hed; jf. u-). tvivlrædig (-hed); et Tvivlsmaal; tvivlesyg, en T-syge.
tvungen (-nt, -ne; To., af at tvinge), et tvungent Smil.
tvær, tvært, tvære (To.). en Tværbhed. en Tværdriver (egl. om et Skib; i overført Bet. om en Person); t-sindet.
tvær- (egl. s. O. som foreg., i Ss. = paa tværs): en Tværager, -axe, -bane, -bjælke, -bygning, -dal, -driver (egl. om Skibe), -fure, -fylding (Fraadser), -gade, -linje, -mur, -sadel, -saling, -spalte, -stang, -sti, -streg, -strib, -sum, -sæk, -søm, -vej, -vold, -væg, -øxe; et T-baand, -brud, -dige, -maal, -snit, -stykke, -træ; t-lagt, -liggende, -mundet; t-skibs (Bio.); at t-dele (-ing), -harve (-ning), -pløje (-ning).
 at **tvære** (af tvær; jf. ud-). en Tværing (jf. Ud-).
tværs (korttonet; Bio., af tvær). paa langs og paa t., paa kryds og paa t., t. igjennem, t. over, t. over for.
tvært (korttonet; Bio. og To. i lk., af tvær). t. imod, at tage, bryde over t.
 en **Tvæt** (b. F. Tvætten, u. Ft.; jf. Fod-, Haand-). at tvætte (= at to; jf. af-), en Tvætning.
 at **ty** (týr, -ede, -et; rett. tyde, týt). at ty til, ty hen, ind.
Ty = Tyland. en Tybo (en T-ost).
 at **tyde** (jf. an-, be-, bort-, hen-, mis-, over-, ud-). at t. Drømme, en Skrift, at t. paa. -tydig (-hed; se ens-, fler-, mange-, tve-), tydelig (-hed; jf. be-, u-), en Tyder (jf. Drømme-, Stjerne-), en Tydning (jf. An-, Be-, Bort-, Hen-, Mis-, Stjerne-, Ud-).
 en **Tyde** (Plante, se Gift-, Skarn-, Vand-).
 et **Tyende** (u. Ft.; besl. m. at tjene; jf. Tjeneste-). en Tyendelov.
 at **tygge** (jf. drøv-). en Tyggen, en Tygning, en -tygger (se Drøv-). en Tyggemad.
tyk, tykt, tykke (jf. alen-, arm-, finger-, jævn-, laar-, tomme-). at

gjøre sig t. af (= prale af). en Tykkelse, en Tykkert, at tykne og tyknes, en Tykning (jf. Skov-, Sne-), tykarmet, -benet, -bladet, -blodet, -fingret, -haaret, -halset, -hovedet, -hudet, -livet, -mavet, -mælet, -saalet, -skallet, -slidt, -stilket, -uldet; en T-mælk, -steg, -tarm.

et **Tykke** (u. Ft.; jf. Mis-, Sam-). efter eget T. at tykkes (-edes, og -tes; jf. at samtykke; omtykt), det t. mig.

at **tylle** (maaske af en Tol). at t. Øl, t. sig, t. i sig.

en **Tylvt** el. Tylt (Ft. -er; af tolv; jf. Hælv, Hælvde af halv). en T. Brædder. en Tylter-ed (foræld. Lovspr.).

tynd, tyndt, tynde (jf. en Tinding?). t. Tøj, t. Øl, t. Lykke. en Tyndhed, at tynde (jf. for-, ud-), at tyndes, en -tynding (se For-, Ud-). tyndarmet, -benet, -haaret, -hudet, -klædt, -livet, -saalet, -skallet, -slidt; en T-steg, -tarm.

at **tynge** (af tung; jf. be-, ned-). en Tyng (Skat og T.), en Tyngsel (u. Ft.), en Tyngde (en T-kraft, -lov, et T-punkt).

en **Tjør** (Ft. -e; jf. By-). tyrløben (Ko); en Tyrefægtning, -hals, -kalv, -pande, -pisk; t-gal.

en **Tyrån** (Ft. Tyrånner). tyrånisk, et Tyranni.

en **Tyrk** (Ft. -er). en Tyrkinde, tyrkisk, Tyrkiet. en Tyrketro; t-blaa.

tyss! (Udraabso.). at tysse paa en, tyst (Bio.), at tystne.

tyssk (jf. høj-, neder-, plat-). paa Tysk (= tysk Sprog). Tysken, at tyskes (jf. at fortyske, -ning), en Tysker (jf. Hjemme-, Vild-), en Tysskhed, et Tyskeri, tysskagtig. Tysskland.

et **Tyttebær**. en T-busk.

en **Tyv** (Ft. -e; jf. Dag-, Flæske-, Gav-, Heste-, Hjärter-, Hus-, Hönse-, Indbruds-, Lomme-, Me-ster-, Skov-, Smör-, Vildt-). tyv-ågtig (-hed), et Tyveri (jf. Indbruds-, Lomme-, Skov-, Smaa-), at tyvte (en for noget). tyv-stjaalen; en Tyvebande, -haand, -knægt, -kvind, -lygte, -nogle; et T-hul, -pak, -sprog, -tøj; T-koster (Ft.); t-brændt; en Tyvsdom, -sag, -straf; et T-mærke.

tyve (Talo., jf. fyrre-, halvtredsinds-

tresinds-, halvfjerdsinds-, firsinds-, halvfemsinds-). syv og t. den tyvende (en T-del, -part). en Tyvekroner; t-aarig.

en **Tyve** (se en Høtyv el. -tyve; besl. m. et Tog).

en **Tæge** (jf. Senge-).

en **Tægt** (Ft. -er; af at tage; jf. Af-, Arve-, Ind-, Selv-, Tiende-, Vare-, Ved-, Vold-). en Tægtedag, et T-fæ-, -kvæg.

at **tække** (-ede, -et og takte, takt; af et Tag; jf. straa-, tegltakt). en Tækkehalv, -kjæp, -mand, -naal, -spaan (= Tag-), -stol; et T-garn, -lad.

et **Tække** (digt. = Behag). tække-
lig (-hed; jf. u-), at tækkes,
at **tælle** (snitte). en Tælgekniv (jf. Tolle-).

(en) **Tælle** (= Talg; jf. Lyse-). en Tælleklud, -praas; et T-lys; T-grever (Ft.).

at **tælle** (talte, talt, kort a; af et Tal; jf. af-, for-, op-, sammen-, til-, udtælle; utalt). tællelig, en Tæller, en Tælling (jf. Folke-, For-, Op-, Sammen-, Ud-).

at **tæmme** (af tam; jf. utæmmet). tæmmelig (-hed; jf. u-), en Tæmmer (jf. Dyr-), en Tæmning.

at **tænde** (tændte, tændt; jf. en Tande; an-, optænde; be-, indtændt). en Tænding (Nyets T.), en -tændelse (se An-, Be-, Op-), tændbar (-hed). en Tændstikke.

at **tænke** (tænkte, tænkt; jf. en Tanke; be-, for-, gennem-, mis-, op-, over-, paa-, til-, udtænke; selv-, slet-, veltænkende). at t. paa, t. sig, t. sig om. tænkelig (-hed; jf. be-, mis-, op-, u-), en Tænk (jf. Fri-, Selv-), en Tænkning (jf. Be-, Gennem-, Over-, Selv-), et -tænkeri (se Fri-), tænk-som (-hed; jf. be-, mis-, om-). en Tænkeevne, -frihed, -kraft, -lære, -maade; et T-sæt.

et **Tæppe** (jf. Bag-, Bord-, Fod-, For-, Gulv-, Kane-, Klude-, Liste-, Mos-, Rejse-, Senge-, Silke-, Sne-, Uld-). et Tæppetøj.

at **tære** (jf. fortære; hentæres; ud-tæret; smaa-tærende). at t. paa. en Tæring, 'Kost og T., sætte T. efter Næring (jf. For-, Vej-), ²(jf. For-, Hen-, Lunge-, Rygmarvs-). en Tærepenge.

en **Tærne**. tiærnet (jf. rød-, smaa-).

en **Tærning** (Ft. -er). et T-bord, -bæger, -kast, -spil.

at **tærsk** (-ede, -et; foræld. tarsk, tarsken, -et, -ne; jf. aftærsk; for-, nytærsket). en Tærsker (jf. Pund-), en Tærskning, en Tærskel¹ (Ft. Tærskler; jf. Banke-). en Tærskelo, -mand, -maskine, -mølle; et T-værk.
en **Tærskel**² (Ft. Tærskler; jf. Dør-).
en **Tærte** (jf. Mandel-). en Tærtepande.

at **tæse** (opplukke Uld). **tæset**.

tæt, **tætte** (jf. luft-, u-, vand-). t. ved, forbi. en Tæthed, at **tætte** (jf. for-), en Tætning (jf. For-). en Tættekam.

en **Tæve** = en T-hund. en T-hvalp, -kat.

at **tø** (tør, -ede, -et; rett. tøde, tót; jf. op-). det tør. (en) **Tø** (jf. Regn-), en -tøen og -tøning (se Op-). en Tøsné; et T-brud, -vejr.
en **Tøddel** (Ft. Tøddler). ikke en T.
en **Tøffel** (Ft. Tøfler; jf. Træ-). at staa under Tøffelen. at tøffe af.

et **Tøj** (besl. m. et Tog osv.; ¹m. Ft. -er; jf. Bjælde-, Bomulds-, Bringe-, Far-, Fyr-, Grime-, Heste-, Hoved-, Hækle-, Kane-, Kjole-, Kjøre-, Le-, Mode-, Pibe-, Ride-, Ringe-, Sele-, Silke-, Skrive-, Slæde-, Sommer-, Stav-, Strikke-, Sy-, Sylte-, Tvist-, Tæppe-, Uld-, Vinter-; ²u. Ft.; jf. Barber-, Blege-, Blik-, Børne-, Dukke-, Dække-, Fod-, Hede-, Ild-, Inder-, Jorde-, Jærn-, Kobber-, Kristen-, Køkken-, Lege-, Ler-, Lig-, Lin-, Læder-, Nat-, Over-, Plejls-, Plov-, Rejse-, Remme-, Rive-, Rulle-, Senge-, Skiden-, Sko-, Smaa-, Snakke-, Sommer-, Stads-, Sten-, Solv-, Te-, Tin-, Troid-, Træ-, Tyve-, U-, Under-, Vaske-, Vinter-, Vogn-, Vægge-, Værk-, Yder-). at gaa i Tøjet (egl. om Trækdry). et Tøjleri. en Tøjblomst, -mester, -sko, -strimmel, -støvle; et T-hus.

en **Tøje** (et Baand; jf. Tøj; at for-tøje, -ning). et T-anker.

en **Tøjle** (Ridetømme; besl. m. et Tog osv.; jf. Stang-). at give Tøjlen. at tøjle, en Tøjling. en Tøjlerem; tøjlesløs (-hed).

et **Tøjlr** (Ft. = Et; besl. m. et Tog osv.). at tøjre, en Tøjring. et Tøjrlag; en Tøjrekølle, -pæl.

en **Tøjte** (jf. Gade-).

en **Tølper**. tølperagtig (-hed).

en **Tømme** (jf. Kjøre-, Kryds-, Lang-,

Mile-, Ride-). at holde i T. at tømme¹ (en Hest; jf. op-).

at **tømme**² (tømte, tømt; af tom; jf. ud-). en Tømning, en -tømmelse (se Ud-).

(et) **Tømmer** (jf. Blok-, Driv-, Ege-, Gavn-, Hjul-, Hus-, Krum-, Skibs-, Vrag-). at tømre (jf. for-), en Tømren, en Tømring (jf. For-), en Tømrer. en Tømmerblok, -flaade, -handel, -handler, -hugst, -last, -lære, -mand (jf. Skibs-), -mester, -plads, -sav, -stabel, -stok, -svend, -øxe; et T-arbejde, -lad, -værk; T-folk (Ft.); t-bygget.

en **Tønde** (jf. Jule-, Kjød-, Korn-, Krudt-, Kul-, Maske-, Mel-, Salt-, Salte-, Silde-, Skarn-, Smør-, Spiger-, Svale-, Svine-, Sø-, Tjære-, Tran-, Vand-, Vare-, Øl-). en halv T., en T. Kul, Smør, Øl, Land, Guld. i Tøndevis. en T-binder, -boje, -bund, -gjord, -hvelving, -sæk, -tap; et T-baand, -lad, -maal; T-staver (Ft.).

(et) **Tønder** (jf. Tando, at tænde).

jeg **tør**, se at turde.

tør, **tørr**, **tørre** (jf. knas-, top-, vind-). **tørre** Hug, Munde, Øjne, at have sit paa det tørre. en Tørhed, en Tørre (der er ingen T. i Luften; jf. Oven-). en Tørfisk; et T-vejr; t-mundet, -skoet (el. -skot); at t-lægge (-ning).

en **Tørke** (af tør, To.).

et og en **Tørn** (et Stød). at tørne (imod noget, at t. ud), en Tørning.

at **tørre** (-ede, -et; ¹blive tør =) at tørres (jf. hen-, indtørres; for-, luft-, ovn-, sol-, vindtørret); (²-ede, -et og tørt, **tørr**; gjøre tør; jf. af-, ud-). en Tørring (jf. Af-, Hen-, Ind-, Korn-, Luft-, Ovn-, Sol-, Ud-, Vind-), en Tørraf. et Tørklæde (jf. Hals-, Lomme-); en Tørreklud, -ovn-, -plads; et T-loft.

(en) **Tørst** (af tør, To.; jf. Blod-, Guld-, Hævn-). at tørste (at t. efter noget), **tørstig** (jf. blod-).

en **Tørv** (Ft. = Et; jf. Dige-, Dynd-, Flag-, Forme-, Græs-, Hede-, Klit-, Klods-, Klyne-, Lyng-, Mar-, Mor-, Mos-, Mose-, Men-, Pludder-, Strand-, Traad-, Ælte-). en Tørveaske, -bing, -bonde, -bund, -bænk, -form, -glød, -grav, -ild, -jord, -kove, -mose, -røg, -skrue, -spade, -stak, -triller; et T-hus, -kul, -lag,

-loft, -mos, -skaar, -skur, -skær, -smul.
 en **Tøs** (Ft. -e; jf. Bonde-, Gade-, Trappe-). **tøset**.

tøsser (egl. **tøsver** f. **tysver**, **tvisver**; foræld. = **to Gange**).
 at **tøve** (besl. m. et **Tog** osv.). **tøv** lidt! en **Tøven**.

U.

et **U** (Ft. -er). en **U**-lyd (som i **du**, en **Gru**, **bruse**, **Gud**, **Guld**), -rune, -stamme.

ú! uha! (**Udraabsord**).

u- (Forstavelse med nægtende eller forværende Betydning):

uaabnet. en **Uaand**. et **Uaar**.
 uadelig. uadskillelig (-hed). uafbrudt. -gjort. -hændelig (-hed). -hængig (-hed). -ladelig. -sættelig (-hed). -tvættelig. -vændelig (-hed). -vidende. uågtet (**Bno.**; jf. **des-**), uågtstom (-hed). ualmindelig (-hed). uanfægtet. -gribelig (-hed). -meldt. -modet. -selig (-hed). -set (**Bno.** og **Fho.**). -stændig (-hed). -stødelig (-hed). -svårlig (-hed). -tågelig (-hed). -tåstelig (-hed). -vændelig (-hed). uårtig (-hed). ubanet. ubarmhjærtig (-hed). ubeboelig (-hed). -boet (el. -böt). -drågelig (-hed). -dækket. -faren. -fæstet (-hed). -føjet. -gavet. -gribelig (-hed). -grænset. -hågelig (-hed). -hjælpe-
 lig (-hed). -hjælpsom (-hed). -hæftet. -hændig (-hed). -høvlet (-hed). -kjendt (-skab). -kvem (-hed). -kymret. -løjlig (-hed). -midlet. -mærket. -nyttet. -nævnt. -røgnelig (-hed). -rettiget. -rygtet. -rørt. -sat. -sejlet. -sejret. -set. -sindig (-hed). -skaaren. -skeden (-hed). -skikket. -skrivelig. -smittet. -stændig (-hed). -stømmelig (-hed). -stemt (-hed). -stigelig (-hed). -stikkelig (-hed). -stridelig (-hed). -svaret. -sværet. -tåelig (-hed). -tålt. -timelig (-hed). -tinget. -tonet. -traadt. -tvingelig (-hed). -tydelig (-hed). -tænksom (-hed). -vandret. -vant (med). -vidst (-hed). -vislig (-hed). -vist. -væbnet. -våge-
 lig (-hed). ubillig (-hed). ubland-
 det. ubleget. ublid (-hed). ublo-
 dig. ublu (-hed). ubødelig (-hed).
 ubråderlig (-hed). ubrågbar (-hed).
 ubrågelig (-hed). ubrådelig (-hed).
 ubuden. ubunden (-hed). ubændig
 (-hed). ubøjelig (-hed). ubønhør-
 lig (-hed). en **Udaad**. udannet.
 udansk (-hed). udelågtig, udelelig

(-hed), udelte, udeltagende. udrik-
 kelig (-hed). udrøj (-hed). udué-
 lig (-hed). en **Udyd**, udydig (-hed).
 udygtig (-hed). et **Udyr**. udyrket.
 udædsk (foræld., af **Udaad**). udøbt.
 en **Udød** (foræld.), udelelig (-hed).
 udømt. ueffen. ueftergivelig
 (-hed). -røttelig (-hed). uegen-
 nyttig (-hed). uégentlig. uelsk-
 værdig (-hed). uændelig (-hed).
 uénig (-hed). uéns. uensartet (-hed).
 uerfåren (-hed). -ståttelig (-hed).
 ufårbær (-hed). ufarvet. ufåttelig
 (-hed). uføjbar (-hed), uføjbarlig.
 ufin (-hed). ufølgelig (-hed). ufor-
 ånderlig (-hed), andret. arbejdet.
 -bøderlig (-hed). -beholden (-hed).
 -beredt. -brændelig (-hed). -del-
 ågtig (-hed). -drågelig (-hed). -dær-
 velig (-hed), -dærvet (-hed). -døje-
 lig (-hed), -døjte. -énelig (-hed).
 -falsket (-hed). -færdet (-hed).
 -glømmelig (-hed). -gribelig (-hed).
 -gængelig (-hed). -haabentlig. ufor-
 holdsmæssig (-hed). -kåstelig (-hed).
 -klårlig (-hed). -krænkelig (-hed).
 -krænket. -ligelig (-hed). -ligne-
 lig (-hed). uformelig (-hed). ufor-
 ment. -mindsket. -módentlig
 (-hed). -modet. -múende (-enhet).
 -mærkt (**Bio.**). en **Ufornuft**, ufor-
 núftig (-hed). -nøden (-hed). -nøje-
 lig (-hed). -rettet. -sagt (-hed).
 -sigtig (-hed). -skåmmet (-enhet).
 -skyldt. -sónlig (-hed). -ståelig
 (-hed), en **Uforstand**, uforståndig
 (-hed). -stilt. -stýrrelig (-hed).
 -stýrret. -svårlig (-hed). -sýnlig
 (-hed). -sætlig (-hed). -søgt (-hed).
 -sørget (-hed). -tålt. -tjent. -toldet.
 -trøden (-hed). -tøvet (**Bio.**). -ud-
 seelig (-hed). -vansket (-hed).
 -vårende (**Bio.**). -vindelig (-hed).
 ufråvigelig (-hed). en **Ufred**, ufred-
 sømmelig (-hed). uframkømmelig
 (-hed). ufri (-hed). ufrist (foræld.).
 ufrivillig (-hed). ufrågtbar (-hed).
 ufuld baaren. -kommen (-hed).
 -stændig (-hed). -tallig (-hed).
 en **Ufærd**. ufærdig (-hed). ufødt.
 ufølsom (-hed). ufør (-hed), et

Uføre. et Ugavn. ugift. ugild. en Ugjerning, ugjort. ugjærne (Bio.). ugjæstfri (-hed). ugjærlig (-hed). uglad. ugrundet (-hed). et Ugræs. ugudelig (-hed). en Ugunst, ugünstig, ugýldig (-hed). uhandelig (-hed). uhelbrædelig (-hed). et Uheld, uhældig (-hed; -vis, Bio.). uhildet (-hed). uhindret. uhjemlet. uhjælpelig (-hed). uholdbar (-hed). -humsk (-hed). en Uhygge, uhyggelig (-hed). uhyre, et Uhyre (jf. Sø-). uhæderlig (-hed). uhævnnet. uhøflig (-hed). uhørlig (-hed), uhørt. uhøvisk (-hed). uigjendrivelig (-hed). -kældelig (-hed). -kjendelig (-hed). uigjennemsigtig (-hed). -trængelig (-hed). uimodsagt, -sigelig (-hed). -ståaaelig (-hed). -tågelig (-hed). uindfriet. -skrænket (-hed). -tågelig (-hed). -viet. uiværksættelig (-hed). ujordet. ujævn (-hed). ukaldet. ukjendelig (-hed), ukjendt. ukjær, ukjærlig (-hed). uklar (-hed). uklog (-skab). uklædelig (-hed). ukrigersk. ukristelig (-hed), ukristen. et Ukrudt. ukrænkelig (-hed). ukunstlet (-hed). et Ukvemsord. ukyndig (-hed). ukysk (-hed). ulåstelig (-hed). en Ulave (at bringe i U.). ulægelig (-hed). at uløjlige (-hed). en Ulempe (jf. at forulæmpe). ulidelig (-hed). ulig (-hed¹), ulige (-hed²). et Ulivssaar. en Ulov, uløvlig (-hed). en Ulyd. ulýdig (-hed). en Ulykke (en U.s-fugl, et U-tilfælde), ulýkkelig (-vis, Bio.), ulyksalig (-hed). en Ulyst, ulýstelig (-hed). ulægelig (-hed). ulærd. ulæselig (-hed). ulæsket. umåadelig (-hed). umåalelig (-hed). en Umag el. Umage (at gjøre sig U. for), umage (To.), at umage (sig), umågelig (-hed). umändig (-hed). umanerlig. umeddelsom (-hed). -gjørlig (-hed). -høldelig (-hed). et Umenneske, umenneskelig (-hed). umiddelbar (-hed). umild (-hed). umindelig (Tid). umiskjendelig (-hed). umistelig (-hed). umistænkelig (-hed), -tænksom (-hed). -undt. umoden (-hed). umoralsk. umølig (-hed; at u-gjøre). umýndig (-hed). umælende. umærkelig (-hed). umættelig (-hed). umentet. en Unaade, unaadig (-hed). en Unatur, unaturlig (-hed). unavngiven. en Unode. en Unytte,

unyttig (-hed), unyttet. unægtelig (-hed). unævnelig (-hed), unævnt. unødlig (-hed). unødvendig (-hed). unøjagtig (-hed). unøjsom (-hed). uomgængelig (-hed). -skiftelig (-hed). -stødelig (-hed). -talt. -tvistelig (-hed). uo pbyggelig. -dragen (-hed). -fordret. -fyldelig, -fyldt. -høldelig. -hørlig. -lagt (-hed). -lyst. -løselig (-hed). -mærksom (-hed). -náaalig (-hed). -røttelig (-hed). -sigelig (-hed). -skaaren. -slidelig (-hed). -sættelig (-hed). en Uorden, uordentlig (-hed), uordnet. uordholden (-hed). uoverensstemmende (-else). uoverkommelig (-hed). -lagt. -seelig. -skuelig (-hed). -stigelig (-hed). -sættelig (-hed). -tåelig. -træffelig (-hed). -vindelig (-hed). -vunden. upaaagtet. -anket. -klågelig (-hed). -klædt. -lidelig (-hed). -pæsselig (-hed). -skjønnet. -tålt. -tvivlelig. upartisk (-hed). upasselig (-hed), upassende. upersonlig (-hed). uplettet. en Upligt (foræld.). upløjet. upoetisk. et Uraad (at mærke, ane U.). uraadelig. uransåelig (-hed). en Urede (være, komme, bringe i U.), urédelig (-hed), urædt. uregelmæssig (-hed). uregérlig (-hed). uren (-hed), urénlig (-hed). uret (med urette; jf. at forurætte), en Uret, uretfærdig (-hed), -mæssig (-hed), -vis. uridderlig (-hed). urigtig (-hed). urimelig (-hed), urimet. en Uro, urólig (-hed; jf. at forurólige). urókkelig (-hed), urokket. et og en Uryd el. -rydde, urýddelig. urýggelig (-hed), urygget. uræd. urórlig (-hed), urørt. usaaret, usáarlig (-hed). usaattes (Bio.). usadlet. usagt (at lade være u.). usálig (-hed). usaltet. usamdrægtig (-hed). usammenhængende. usand (-hed). usandfærdig (-hed). usandsýnlig (-hed). usánselig (-hed). usavnet. uséjlbar (-hed). en Usejer (foræld.). uselskabelig (-hed). uselvstændig (-hed), usét. usigelig. usikker (-hed). uskáansom (-hed). uskabt. uskádelig (-hed), uskadet. uskatterlig (-hed). uskét. uskiftet. en Uskik, uskikkelig (-hed), uskikket (-hed). en Uskjal (= Uret), uskjàellig (¹ubillig, ²ufornuftig). uskjàendet. uskjàen (-hed). uskjàensom (-hed). uskreven. uskrømtet. en Uskýld, uskýldig (-hed). uslé-

ben. uslukkanlig. usmágelig. usmøtellig (-hed). usminket. usmykket. en Usnilde (foræld.). usonet. uspart. uspiselig (-hed). uspørlig (-hed). ustådig (-hed). ustændselig (-hed). ustraffelig (-hed). ustridig. en Ustyr (at gjøre U.), ustýrlig (-hed). usund (-hed). usvigelig (-hed). usvækket. usýnlig (-hed). usyret. usædelig (-hed). usædvánlig (-hed). usælgelig (-hed). usøden. usømmelig (-hed). usønlig (-hed). en Utaal, utaalig (-hed), utåalelig (-hed), utaalmødig (-hed), utåalsom (-hed). utåbelig (-hed). en Utak (at faa U.), utaknømmelig (-hed). utållig (-hed). utalt. utérlig (-hed). en Utid (i Utide), ùtidig og utidig (-hed). utilbøjelig (-hed). -børlig (-hed). -forladelig (-hed). -freds (-hed), -fredsstillende. -giveelig (-hed). -gængelig (-hed). -lædelig (-hed). -pas. -rådelig (-hed). -reden. -røgnelig (-hed). -stødelig (-hed). -strækkelig (-hed). utimelig (-hed). en Utíng. utjénlig (-hed). utjénstydgtig (-hed). utro (-trøskab), utrølig (-hed), utroværdig (-hed). utryg (-hed). utrykt. utrættelig (-hed). utrøstelig (-hed). en Utugt, utúgtig (-hed). utvetydig (-hed). utvivlsom (-hed). utvungen (-hed). utýdelig (-hed). et Utske. utækkelig (-hed). utæmmelig (-hed), utætmet. utænkelig (-hed). utæt (-hed). et Utøj. uundfòrskelig (-hed). -fòrlig (-hed). -gründelig (-hed). -høldelig (-hed). -sigelig (-hed). -sløtteelig (-hed). -sløkkelig (-hed). -tømmelig (-hed). -viklet. uundgåelig (-hed). -skyldelig (-hed). -værilig (-hed). uvane (en u. Tyr), en Uvane, uvánlig, uvant. uvarig (-hed). uvársom (-hed). uvederhæftig (-hed). uvedkommende. et Uvej (en U.s-sky, -storm). uvéjsom (-hed). uvelkommen (-hed). en Uven (at være, blive Uvenner), uvénlig (-hed), et Uvenskab, uvenskabelig (-hed). uvéntelig, uventende, uventet. et Uvid (at falde i U.), uvidende (-enhed), uvidenskabelig (-hed). uvigtig (-hed). uvildig (jf. Vild og Venskab), en Uvilje, uvilkårlig (-hed), uvillig (-hed). uvirkelig (-hed), uvirksom (-hed). uvis (-hed). uvis. uvisnelig (-hed). uvitterlig, uvittig (-hed). uvorn (-hed), uvæbnet. uvægerlig.

et Uværd, uværdig (-hed). et Uvæsen, uvæsentlig (-hed). en Uvætte. uædel. uægte (-ægthed). uanset. uærbødig (-hed), en Uære, uærlig (-hed). uøvet.

úd (Bio.; jf. for-). ud af Stuen, ud af Døren, ud ad Vejen, ud i Haven, ud paa Landet, Sommeren, Aaret, at gaa ud (at spasere, som et Lys, et Træ), det gaar ud over ham selv, at finde ud af noget, at lægge ud (af Havnen, Penge, Klæder), l. sig ud, l. sig ud med, komme ud (af Fængslet, i Selskab), k. ud af det med en, noget, det kom der ikke noget ud af, det kommer ud paa ét, det trækker længe ud, han gjør meget ud af den Sag, han vil ikke ud med det, med Sproget, det ser galt ud, det ser ud til, at sætte sig ud over, gaa, gjøre sig ud til Bens, det gaar, han er helt oven ud, rent ud, rent ud sagt, ud efter, ud over. — udad (Bio.). udi (foræld. = i, Fho.).

at udaande (-ing). en Udager. at udarbejde (-else). -arte (-ning). en Udarv, -arving. at udbanke (-ning). -basune (-ing). -bede (sig). -bedre (-ing). -betale (-ing). -bløde (-ning). et Udbo. at udbore (-ing). -brede (-else). -bringe (-else). et Udbrud, at udbryde. -brænde (-ing). et Udbud (foræld.). udbuuet. en Udbugning. at udbyde. en Udbygning. et Udbytte. at udbære (-ing). -danne (-else). -dele (-ing). et Uddrag, at udtrage (-ning). -drikke (-ning). -drive (-ning). -dunste (-ning). -dybe (-ning). -dø (-døen), uddød. et Udfald (faa et godt U., gjøre et U.; en U.s-port), udfalden. en Udfart, at udfinde. et Udflaad. en Udflugt (gjøre en U., søge U.er). at udflyde. -flytte (-ning). en Udflytter (en U-gaard). at udfolde (-ning). -fordre (-ing). -fore (-ing). -forme (-ning). -forske (-ning; jf. udforskelig). at udfri (-else). -fritte (-en). -fylde (-ning). en Udfærd. at udfærdige (-else). -føre (-else). udførlig (-hed; jf. u-), en Udførsel (en U.s-told). at udgaa, udgaaet, en Udgang (Aarets U.; en U.s-dør, et U-punkt, -øge). en Udgave (jf. Kvart-, Pragt-). en

Udgift (en U.s-post; jf. Mer-, Smaa-), at udgive (-else; at u. [sig] for), en Udgiver. udgjort. at udgjøre. -gløde (-ning). -granske (-ning). -grave (-ning). -grunde (-else; jf. uudgrundelig). -gyde (-else). -hale (-ing), en Udhaler. at udhamre (-ing). en Udhavn. at udholde (jf. udholdelig), udholdende (-enhed). et Udhug, at udhugge (-ning), en Udhugst. at udhule (-ing). -hungre (-ing). et Udhus. at udhvile. -hysse (-ning). et Udhæng (et U.s-ark, -skab, -skilt), at udhænge (-ning). at udhæve (-else). -høkre (-ing). -jage (-else). en Udjord. at udjævne (-ing). -kaare (-else). en Udkant. et Udkast, at udkaste (-ning). et Udkig, (at holde U.). at udkjøre (-ning). en Udkjørsel. at udklarere (-ing). -klippe (-ning). -klæde (-ning). -klække (-ning). -køge (-ning). -komme, et Udkomme (rigeligt U., intet U. med), en Udkomst. et Udkrads, at udkradse (-ning). -kramme. -kræve. -kæmpe (-else). et Udlaan, at udlaane (-ing). -lade (sig; -else, -ning), en Udlader. et Udland (U-et). at udlæ. -lede (-ning). -løje (-ning). -levære (-ing). udlevet. en Udligger. en Udled. at udlove (-ning). -lufte (-ning). en Udlyd. et Udlæg (en U.s-haver), at udlægge (-ning, -else), en Udlægger. udlændig (-hed), en Udlænding. en Udlænge. udlært. et Udløb, at udløbe, en Udløber. at udløse (-ning). -maale (-ing). -magre (-ing). -maje (-ning). -male (-ing). en Udmark. at udmarve. -matte (-else). -mejsle (-ing). -melde (-else). -munde (-ing). -mærke (sig; -else). -monstre (-ing). -montere (-ning). -nævne (-else). -pakke (-ning). -pante (-ning). -pege (-ning). -pensle (-ing). -pibe (-ning). -pille (-ing). -pine (-ing). -piske (-ning). -plante (-ning). -plyndre (-ing). -presse (-ning). -præge (-ning). -pynte (-ning). -pønske. et Udraab (et U.s-ord, -tegn), at udraabe, en Udraaber. udrandet. at udrase. -rede (-ning, -else). -regne

(-ing). en Udrejse. at udrense (-ning). -rette (-else). en Udrider. at udrinde (-ing). udringet. at udryde (-else). -ruge (-ning). -ruste (-ning). -rydde (-else). -rykke (-ning). -række (-ning). -røre (-ing). -saa (-ning). et Udsagn (et U.s-ord). et Udsalg (et U.s-sted). at udsave (-ning). -se, et Udseende. en Udsejling. at udsende (-else), en Udsending. en Udside. at udsige (-else; jf. udsigelig). en Udsigt (en smuk, vid U., give en U. over, gode U.r.) at udsire (-ing). en Udskejelse. at udskeibe (-ning). -skifte (-ning). -skikke. -skille (-ning). -skjælde. -skjænke (-ning). et Udskjær. udskegen. en Udskrift (af noget, paa et Brev), at udskrive (-ning). et Udsbud, at udskeide (-ing). -skylle (-ning). -skære (-ing). udslaaet, et Udsalg (at gjøre U.et), udslogen (unt Haar, den u.s. Dag). at udslette (-else; jf. udslettelig). -slibe (-ning). udslettet. at udslette (-ing; jf. udslettelig). -slynge. udslettet. et Udslett. at udsmedde (-ning). -smelte (-ning). -smykke (-ning). et Udsnit. at udsone (-ing). -sonde (-ing). udsøvet (at faa u.). at udspejde. -spile (-ing). et Udspil, at udspille. -spinde (-ing). -spore (-ing). -sprede (-else, -ning). et Udspring, at udspringe. -sprøjte (-ning). -spy (-ning). -spække (-ning). -spænde (-ing). -spørge. -staa (= taale, lide), udsaaende (at have noget u. med en). -stafere (-ing). -stede (-else), en Udsteder. en Udstigning. at udstille, en Udstilling. at udstoppe (-ning). -straale (-ing). udstreidt (at have u.). at udstryge (-ning). -strække (-ning). -strø. -strømme (-ning). udstuderet. at udstykke (-ning). et Udstyr, at udstyre (-else, -ing). -støde (-else). -suge (-else). udsuende (-else). at udsy (-ning). en Udsæd. at udsælge. -sætte (at u. [sig] for; -else), en Udsætter. at udsøge. -tage (-else). -tale (sig; -else), en Udtale. udtjent. et Udtog. at udtolke (-ning). et

Udtryk (u.s.-fuld), at udtrykke, udtrykkelig. at udtræde (-else). et Udtræk, at udtrække (-ning). -tunge. -tvære (-ing). -tyde (-ning). -tynde (-ing). -tælle (-ing). -tænke (-ning). ud-tæret. at udtømme (-else; jf. udtømmelig). -tørre (-ing). et Udvalg. at udvalse (-ning). -vande (-ing). -vandre (-ing), en Udvandrer (et U-skib). at udvaske (-ning). en Udvej. at udveje (-ning). udvendig. at udvexle (-ing). -vide (-else). -vikle (-ing, jf. Kraft-, Selv-, uddviklet). -virke. -vise (-ning). -viske (-ning). udvortes (-hed; Bio. og To.). udvoxen. en Udvæg. at udvælde. -vælge (-else). en Udvæxt. at udæske (-ning). en Udø. en Udørk el. -ørken. at udøse (-ning). -øve (-else).

ude (Bio.). inde og u., u. fra, for u., der, her, hist u., være u. af Stand til, det er u. med ham, Tiden, Spillet er u., han er helt u. af det. — at udeblive (-else). -lade (-else). -lukke (-else), u-lukkende. -staaende (Fordringer).

uden¹ (Bio. og Pho. m. stedlig Bem.). for u. og for inden, u. Byen, Porten, u. for, fra, om, paa, til. — udenad (Bio.), en U.s.-læren, -læsning. udenbords (Bio. og To.). udenbys (Bio. og To.). uden-dørs (Bio.). udenfor (Bio.). udenlands (Bio.), en U-rejse, udenlandsk. udenrigs (Bio.), en U-minister, udenrigsk. uden-skjærs (Bio.). udensogns (Bio.). udenvælts (Bio. og To.). et Udenværk.

uden² (Pho., Bio. og Bno.; jf. des-, for-). uden Hat, Penge, Forskjel, Grund, Aarsag, Tivl, ingen u. Gud, u. at hvile, u. saa er.

en **Uge**, den stille U., en Uges Tid, to Gange om Ugen, om tre Uger. ugentlig, ugevis (Bio.). en Ugedag, -løn; et Ugeblad, -skrift; U-penge; u-lang.

en **Ugle** (jf. Horn-, Kat-, Nat-, Slør-, Sten-, Taarn-). at ugle sig ud. en Uglerede, -unge; et U-billede, -hoved, -skrig; U-øjne (Ft.); at uglese, være u-set. en Uglspil.

en **Uld** (u. Ft.; jf. Ager-, Bom-, Faare-, Filt-, Frø-, Kalk-, Klip-, Krads-, Kær-, Lamme-, Pluk-). ulden

(-nt, -ne; jf. halv-, hel-), -uldet (se fin-, kort-, lang-, rag-, strid-, tyk-), uldagtig. en Uldhose, -kam, -karte, -klokke, -sax, -skjorte, -spinder, -strømpe, -sæk, -tave, -tot, -trøje, -vante, -væver; et Udamask, -fløjel, -garn, -tæppe, -tøj; u-bærende, -farvet, -rig.

en **Ulk** (Ft. -e; ¹en Fisk; ²en Matros, jf. Sø-).

at **ulme**. Ilden ulmer under Asken.

en **Ulv** (Ft. -e; jf. Sol-, Sø-, Var-). en Ulvinde, ulveagtig. en Ulvefod (Plante), -grav, -jagt, -mælk (Plante), -unge; et U-skind; u-graa.

und- (besl. m. under, unden-, kun i Ss.): at unddrage (sig; -else). -fange (-else). -fly. -gaa, u-gåelig (-hed; jf. u-). -gjælde (-else). -komme (-komst). -lade (-else). -live (-else; foræld.). -løbe. -se sig (-else), u-selig (-hed). at u-sige (-else). -skyldte (-ning), u-skyldelig (jf. u-). at u-slaa sig. -slippe. -sætte (-ning). -tage (-else, u.s.-vis, Bio.), u-tågen (Bno., = uden²). at u-vige (-else). -være (-ede, -et), u-værlig (-hed; jf. u-).

at **unde** (undte, undt; jf. for-, mis-). at u. en noget. en -undelse, en -under (se Mis-), -undelig (se mis-).

et **Undentag** (= Aftægt). en U.s.-mand.

et **Under** (Ft. -e; jf. Vid-). det er intet U., det var et Guds U. underlig (-hed; jf. for-, vid-), at undre (jf. be-, for-), det undrer mig, at u. sig = at undres (over); en Undren, en -undring (se Be-, For-). et Underbarn, -værk; u-fuld.

under (Pho. og Bio.; jf. der-, her-, hvor-). der, hen, her, ind, ned, neden, op u., u. neden, at bukke, gaa, ligge, skrive, stikke u., ikke u. ti Kroner, u. Solen, u. aaben Himmel, u. Tag, u. ét, u. Haanden, at have u. Hænder, u. Laas og Lukke, u. lukt Laag, u. Opsyn, u. Livsstraf, u. Skin af, at tage u. Armen, Armene, spille u. Dække, staa u. Vaaben, slaa u. Øret, gaa u. Sejl, komme u. Vej med, gaa en u. Øjne, at staa u., have u. sig. underst (To. og Bio.), den, det, de underst. — underneden (Bio.). undertiden (Bio.). undervæjs (Bio.).

en **Underafdeling**. -arm. et U-bid. at u-binde (-ing). et U-bud.

U-buxer (Ft.). at u-byde. -bygge (-ning). u-dánig (-hed). en U-dél. -dommer. -dyne. et U-dæk. -fald (et U.s-hjul, -vand). en U-flade. -foged. et U-foder. at u-forstaa (-else). u-fündig (-hed). at u-gaa, en U-gang. et U-gardin. at u-give, u-given. at u-grave (-ning), en U-graver. -gud. at u-handle (-ing), en U-handler. et U-hold, at u-holde (-ning), u-holdende. et U-hus. u-jordisk at u-kaste (-else). -kjende (-else). en U-kjole. -kjæve. at u-kjøbe. U-klæder (Ft.). en U-konge. -kop. -krop. at u-kue (-else). et U-lag. -lagen. u-logen (-hed). et U-lig (Lig²). u-liggende, en U-ligger. et U-liv. en U-læbe. -læge. at u-lægge (-else). u-løben, -løbende. et U-maal, en U-maaler. -mand. at u-minere (-ing). en U-mundering. -officer. at u-ordne (-ing, -else). et U-pant. en U-ret. at u-rette (-ning). et U-rum. en U-saat (-saatter), u-saatlig. et U-sejl. -skib. -skjort. en U-skov. -skrift, at u-skrive (-ning). et U-skud, u-skudt. at u-slaa (Sejl). et U-slæb. at u-staa sig. et U-stik, at u-stikke. -streg (-ning). -stryge (-ning). en U-ström. at u-støtte (-else). -sælge. en U-sætning. u-sæt-sig (-hed). at u-søge (-else), en U-søger. et U-tag (Tag²). en U-tand. at u-tegne (-ing). -trykke (-else). en U-trøje. at u-tvinge (-else). et U-tøj. en U-verden. at u-vise (-ning). en U-vogn. at u-vurdere (-ing). en U-vægt, u-vægtig.

at **undre**, se et Under.

ung (yngre, yngst). et ungt Men-neske, de unge. en Ungdom (en

U.s-ven; et U-liv), ungdømmelig (-hed), en Unge (jf. Aars-, Bjørne-, Due-, Fugle-, Hare-, Hore-, Kat-, Krage-, Løve-, Ravn-, Rotte-, Ræve-, Skade-, Snoge-, Spurve-, Storke-, Svane-, Tigger-, Troid-, Ugle-, Ulve-, Øgle-, Ørne-). en Ungkarl, -mø-, -skov; et U-kvæg, -nød; en Unger-svend.

en **Uniform** (Ft. -er). en U.s-frakke, et U-stykke.

et **Úr** (Ft. -e; jf. Guld-, Kirke-, Log-, Lomme-, Maane-, Sand-, Slag-, Sol-, Spindel-, Stue-, Sø-, Sølv-, Taarn-, Taffel-, Vand-, Vækker-). en Urfeder, -kasse, -kjæde, -lomme, -mager, -nøgle, -skive, -snor, -viser; et Úrglas, -hjul, -lod, -værk.

en **Úr** (egl. Urd = Stenbanke; jf. Fjæld-; norsk Ord).

Ur- (tysk Forstav. m. Betydning af gammel, oprindelig): et Urbjærg, en Urindvaaner, -skov, -tid, -verden.

en **Urfugl**. en Urhane, -høne, Urhöns (Ft.).

en **Urne** (jf. Grav-, Ler-).

en **Uroxe**.

en **Úrt¹** (Ft. -er; jf. Aager-, Bulme-, Desmer-, Due-, Farve-, Foder-, Gaase-, Gjøge-, Have-, Hede-, Høge-, Jærn-, Knop-, Krydder-, Køkken-, Lever-, Lunge-, Mad-, Mal-, Mark-, Mose-, Nyse-, Penge-, Salt-, Smykke-, Suppe-, Svale-, Sæbe-, Troid-). en Urtebod, -bog, -gaard (en U.s-mand), -have, -kost, -kram, -kræmmer, -potte; et U-bed, -frø, -vand.

(en) **Úrt²** (Urten = Maltafkog; jf. Øl-). den bitre Urt (= Humle-afkog).

ussel, usselt, usle. en Usselhed, usselig, en Usling. en Usselryg.

V.

et **Vaaben¹** (Ft. = Et, b.F. Vaabnene; jf. Angrebs-, Dæk-, Forsvars-, Haand-, Hug-, Ild-, Kaste-, Mord-, Skyde-, Sten-, Stik-, Stød-, Æg-). at bære V., gribe til V., staa under V. en Vaabenart, -broder, -brug, -byrd, -daad, -dans, -drager, -dyst,

-død, -ed, -frakke, -fælle, -fierd, -hvile, -kjortel, -klang, -klirren, -leg, -lære, -magt, -mester, -plads, -sal, -smed, -stilstand, -trøje, -ære, -øvelse; et V-brag, -glam, -gny, -hus, -kammer, -tag (Tag², foræld.), -ting; vaaben djærv, -dygtig (-hed),

-færdig (-hed), -før, -klædt, -løs (-hed), -øvet.
 et **Vaaben**² (Ft. -er; jf. Adels-, Rigs-, Stads-). en Vaabenbog, -konge, -kunst, -maler; et V-felt, -mærke, -skjold.
 et **Vaad** (korttonet; b. F. Vaaddet, Ft. = Et.; jf. Drag-, Driv-, Dybs-, Fiske-, Flynder-, Puls-, Silde-, Træk-). en Vaadhals, -kalv, -line; et V-fiskeri.
våad (vaadt, vaade (jf. driv-, dug-, dyng-, gennem-, pjask-). hverken vaadt eller tørt. vaadskoet (el. -skot).
 en **Vaade** (jf. llds-). vaadelig (foræld.). en Vaadeild; et V-drab, -skud, -værk; en Vaadesgjerning.
 en **Vaag**¹ (en Fugl; jf. Mus-).
 en **Vaag**² (en lukket Bugt). en Vaaghval, -mær (Ft. -er, en Fisk).
 en **Vaage** (i Isen; jf. Silde-).
 at **vaage** (jf. gennemvaage; forvaaget). at v. over. vaagen (-nt, -ne; jf. aar-, halv-, lys-), vaagne Nætter, at have et vaagent Øje med. en Vaagen (jf. Natte-), at vaagne (jf. op-). en Vaagekone, -løn, -nat, -stue.
 en **Vaand** (foræld. Ft. Vænder, smlgn. Haand; jf. Hassel-, Lilje-, Pile-, Ønske-).
 en **Vaande**. at være i V. at vaande sig. vaandefuld.
 en **Vaaning** (jf. at bivaane, en Ind-, Sandvaaner). et V.s-hus.
 et **Vaar** (Ft. = Et.; jf. Dyne-, Pude-).
 en **Vaar** (u. Ft.; = Foraar). om Vaaren. at vaares (det v.), vaarlign. en Vaarblomst, -dag, -flom, -luft, -sild, -sæd; et V-fiskeri; v-grøn; at v-lægge (-ning), -pløje (-ning).
 (et) **Vaas** (= Vrövl). at vaase, en Vaaser.
 en **Våble**. våblet (en v. Hud).
 et **Vad** (b. F. Vådet, Ft. = Et.; et Vadsted; jf. Fole-). at vade (-ning). en Vade-fugl, et V-sted (og Vad-); en Vadstøvl.
 (et) **Vadmel**. en Vadmels Trøje.
 en **Vadsæk** (ligesom Vadmel af foræld. Vad = Klæde).
 en **Vaffel** (Ft. Vaffer). en V-bager, et V-jærn.
våg, vågt, vage (fr. = løs, tom). en Vaghed.
 at **vage** (Søord). en Vager (jf. Flag-, Koste-). en Vagerkutter, V-penge (Ft.).

en **Vagt** (Ft. -er; af at vaage; jf. vogte; Bavne-, Brand-, Fane-, Felt-, Grænse-, Hoved-, Hunde-, Kyst-, Lejr-, Liv-, Natte-, Skild-, Slots-, Stald-, Strand-, Æres-). at have, holde V., staa, være, trække paa V. en Vagtild, -klokke, -mester, -parade, -post, -stue; et V-baal, -blus, -hold, -hus, -skib, -skud, -taarn; v-havende.
 en **Vagtel** (Ft. Vagtler; en Fugl). en V-konge.
 at **vaje** (holl.; jf. at hvege). vajende Faner.
 en **Vakke** (Bjergart; jf. Graa-).
vakker, vakkert, vakre.
 at **vakle**. en Vaklen. vaklevorn (-hed). en **Val** (b. F. Vallen; høj Kyst).
 en **Vál** (u. Ft.; egl. de i Kampen faldne) = en Valplads. Valhal, en Valkyrje, -slynge; et V-rov, -sted.
val- (i Ss.) = valsk, vælsk (v. egl. keltisk, romansk). valske Bønner, Mile (foræld.). Valland (foræld. = Italien, Frankrig), en Valbirk, en Valnød (et Valnøddetræ).
 et **Valdhorn** (tysk, af Wald = Skov).
valen (-nt, -ne). valne Hænder. en Valenhed.
 en **Valfart** (= Pilegrimsfærd).
 et **Valg** (Ft. = Et.; jf. Arts-, Folke-, Gjen-, Konge-, Naade-, Om-, Ord-, Pave-, Præste-, Prøve-, Rigsdags-, Ud-). at være, komme paa V., gjøre, træffe sit V., stille (sig) til V., faa, have, give Valget. valgbar (-hed). en Valgbestyrelse, -dag, -frihed, -handling, -kamp, -konge, -kreds, -lov, -maade, -mand, -ret; et V-brev, -møde, -rige, -slægtskab, -sprog, -sted, -tryk; v-berettiget (-else), -fri (-hed).
 en **Valk** (i Haaret). at valke, en Valker, en Valkuing. en Valke-mølle, -stok, en Valkjerd.
 en **Vallak** (Ft. Vallakker; skaaren Hingst).
Valland, valsk, se val-.
 en **Valle** (jf. Mælke-, Oste-). at sylte V. vallet, valleagtig. en Vallekur, -ost; v-sur.
 en **Valm** (hel, halv V.) = et Valmtag.
 en **Valmue** (Plante). et V-frø.
 en **Valnød**, se val-.
 en **Valplads**, se en Vál.
 en og et **Valrap** (Ft. -rapper; Ride-dækken).
 en **Valravn** (en Sagnfugl).
 en **Vals** (Ft. -e; fr.). at valse¹.

en **Valse**. at valse² (jf. ud-), valset
Kobber, en Valsning. valseformet,
et V-værk.

valsk, se val-.

at **valte** (jf. for-): at skalte og v. med
noget.

vammel, vammelt, vamle (jf. at væm-
mes). en Vammelhed, at vamle
(det v.r mig).

van (ubøj. To. og Bio.: jf. en Vane,
vant): at være v., pleje v.

van- (nedsættende Forstav. i Ss.): en
Vanart, v-ártig (-hed), at v-arte.
v-byrdig. en V-fødsel, -fø-
ning. v-før (-hed). et V-held,
at v-helde (= misklæde). v-hellig
(-hed), at v-hellige (-else). en V-
hjemmel. -kant (paa Tommer).
v-kündig (-hed). en V-magt,
v-mægtig. et V-ry (komme i V.).
et V-rygte. en V-røgt, at v-
røgte. v-skabt (-hed), en V-
skabning. et V-skud. en V-
skæbne. at v-slægte (-ning).
en V-smag. at v-smægte. v-
treven (-hed), en V-trivning. v-
tro, en V-tro. en V-vare (af
V.). et V-vid, v-vittig (-hed).
en V-ære, at v-ære (-else).

et **Vand** (Ft. -e; jf. Aa-, Alun-, Bade-,
Bag-, Barber-, Blaa-, Bly-, Brak-,
Brus-, Bræk-, Brønd-, Drikke-,
Far-, Fersk-, Fiske-, Fjæld-, Flod-,
Foster-, Grube-, Grund-, Grøfte-,
Gurgle-, Gylde-, Hav-, Honning-,
Hoved-, Id-, Is-, Jomfru-, Kalk-,
Kilde-, Kjø-, Klor-, Kobber-, Køle-,
Lavendel-, Lede-, Lud-, Male-,
Moder-, Mose-, Mudder-, Mynte-,
Mælke-, Mødding-, Mølle-, Over-
falds-, Pumpe-, Regn-, Ris-, Rosen-,
Salt-, Skede-, Skjønheds-, Skylle-,
Sne-, Soda-, Spilde-, Spring-,
Spøle-, Sukker-, Sumpe-, Svale-,
Svovl-, Sæbe-, Sø-, Te-, Tjære-,
Underfalds-, Urte-, Vaske-, Vie-,
Ætse-, Øjen-). fersk, salt, rindende,
stillestaende, koldt, varmt, haardt,
blødt, rent, skiddent V., det bare
V., et Glas V., en Spand V., V.
og Brød, at løbe i V., bære V.
imod, gaa i Vandet, trække, drive,
ride til Vands. vandet, vand-
agtig, et Vande (jf. Død-, Høj-,
Lav-, Middel-, Norden-, Sonden-,
Tid-), smult, dagligt, aabent, højt,
lavt Vande, at træde V., et øsende
V.; at vande (jf. ud-; ¹at v. Heste,
Blomster, Veje; ²Kuglen vandede);
en Vanding (¹Gjerningen at

vande, jf. Eng-; ²= et Vandings-
sted). en Vandaaere, -afledning,
-arve (Plante), -bakkelse, -balje,
-beholder, -beholdning, -bi, -blegn,
-blære, -boble, -bygning, -bæk,
-bærer, -bølge, -daab, -dam, -damp,
-draabe, -farve, -flade, -flaske, -flod,
-flom, -fugl, -fure, -gang, -grav,
-grød, -grøft, -hane, -hose, -hov,
-hund, -hvirvel, -hyld (Trø), -høne,
-kalv (Insekt), -kam (et Kar), -kande,
-kant (Kyststrand), -karaffel, -kiger,
-kraft, -krukke, -kumme, -kunst,
-kur, -køler, -ledning, -lilje, -linje,
-loppe, -mand, -mangel, -masse,
-mester, -mid, -myg, -mængde,
-mærke (Plante), -mølle, -plante,
-post, -prøve, -pyt, -pøl, -pos,
-rende, -rotte, -saa, -samling,
-skade, -skat, -ski, -skorpe, -skrue,
-skræk, -slange, -snegl, -sot (jf.
Bryst-, Hjerne-), -spand, -sprøjte,
-stand, -straale, -stripte, -strøm,
-støvle, -svamp, -søger, -søjle, -tyde
(Plante), -tønde, -vej, -øgle; et V-
bad, -brok, -bryn, -bækken, -drag,
-dyr, -fad, -fald, -glas (¹Drikke-
glas, ²Glasstof), -haar (Plante),
-hjul, -hul, -hus, -kar, -løb, -mærke
(i Papir), -rør, -skjel, -skyl, -spejl,
-spild, -spring, -sted, -stof (= Brint),
-svælg, -syn, -trug, -tryk, -ur,
-værk, -væsen; V-høns, -kopper
(Ft.); vandblaa, -fri, -førende,
-klar (-hed), -kold, -lidt, -løs (-hed),
-ret (-hed), -rig (-hed), -sky (-hed),
-slaaet, -tæt (-hed).

en **Vandel** (u. Ft.; jf. at forvandle).
en ustraffelig V., Handel og V.

at **vandre** (jf. ind-, udvandre; omv-
drende; bevandret). en Vandrer
(jf. Natte-, Ud-), en Vandring
(en V.s-mand, -stav; jf. Folke-,
Ind-, Lyst-, Natte-, Sjøle-, Ud-).
en Vandrebog, -falk, -lyst, -stjerne.
en **Vane** (jf. van, vant, at vænne;
Sød-, U-). at komme, være i V.
med noget, komme ud af V. med.
vanlig (jf. sød-, u-). et Vanedyr,
-liv, -menneske.

en **Vang** (Ft. -ø; jf. et Vænge). et
Vangeled.

en **Vange** (jf. Side-). at vange. en
V-høv.

at **vanke**¹, der v.r Hug, der v.r ikke
noget.

at **vanke**² (jf. omvankende). at v.
om. vankelmodig (-hed).

vanskelig (af foræld. en Vanske; jf. at
forvanske). en Vanskelighed.

vant (-e; To., egl. Tf. af at vænne; jf. van, Vane; af-, be-, hjemme-, hus-, krigs-, sejer-, skud-, sted-, sø-, til-, u-). vante Veje, Sysler. et **Vant** (Ft. -er; Soord; jf. Fokke-, Pytting-, Skibs-, Stor-, Stænge-). en **Vante** (jf. Bælg-, Luf-, Pels-, Puls-, Uld-). som en V.

jeg **var**, se at være.

var (vær; gl. To., nu kun i Talem.): at blive noget v. varlig, var-som (-hed; jf. u-); en **Vare**¹ (*Agtksomhed, Varsomhed; jf. Van-): paa en V., at tage sig i V., tage V. paa; (Udkigssted, foræld., jf. Stjærne-) = en **Varde**; (cLig-varsel, jf. Kirke-); at **vare**¹ (jf. ad-, be-, for-), at v. paa, v. sig, at v. en ad; en -varing (se Be-, For-); et **Varsel** (se nedenf.); en -var-sel (se Ad-). et **Vartegn**; en **Varetønde** (Sømærke), en **V-tægt**; et **V-taarn**; at v-tage (-else).

en **Varde** (se en **Vare**^{1b}, under **vár**). at **vare**² (jf. ved-). varig (-hed; jf. aars-, kort-, lang-, livs-, u-), var-ågtig (-hed; foræld.).

en **Vare**² (mest i Ft. -er; besl. m. vár, værd, at værge; jf. Alen-, Drikke-, Føde-, Glas-, Handels-, Jærn-, Klæde-, Korn-, Kram-, Mad-, Markeds-, Møde-, Silke-, Spise-, Sule-, Træ-, Åde-). at tage for gode **Vare**. en **Vareballe**, -mægler, -prøve; et **V-hus**, -loft, -oplag; **V-priser** (Ft.).

vårm (jf. lummer-, sol-, sommer-). at **varme** (jf. gennem-, op-), en **Varme** (jf. Hjærte-, Hus-, Kakkellovns-, Livs-, Lummer-, Middel-, Senge-, Sol-, Sommer-, Straale-, Stue-). en -varmer (se Knæ-, Puls-, Senge-). et **Varmhus**; v-blodet, -blodig; en **Varmedunk**, -fylde, -grad, -leder, -ledning, -lære, -maaler, -straale, -stue; et **V-bækken**.

et **Varp** (Ft. = Et.; Soord). at **varpe**, en **Varpning**, et **Varpanker**; en **Varpeboje**, -trosse; et **V-tov**.

et **Varsel** (Ft. Varsler; af vár, jf. For-, Lig-, Strand-). at **varsle** (jf. indvarsle, ildevarsle), en **Varsling** (jf. Ind-). et **Varselsskrig**.

varsko! (Tilraab, = af Vejen!) at **varsko**.

et **Vartavl** (foræld., et Slags Brætspil). at **varte** op (tyisk; jf. op-). **Vartpenge** (Ft., = Ventepenge). en **Varulv** (egl. Mand-Ulv; Sagndyr).

en **Vase**¹ (jf. Blomster-).

en **Vase**² (af Risknipper) = en **Vasevej**.

en **Vask** (jf. vaad, væde, Vædske; ¹u. Ft., Gjærningen at vaske; jf. Stor-, Sæbe-; ²Ft. -e, jf. Køkken-). Det gaar af i V., det gik i Vasken. at **vaske** (jf. af-, bag-, sæbe-, ud-), at v. op, v. sig (have vasket sig), en **Vaskning** (jf. Op-, Ud-), en -vaskelse (se Bag-), et **Vaskeri**, en **Vasker** (jf. Bag-, Guld-, Strand-). en **Vaskebalje**, -bjørn, -kjælder, -svamp; et **V-bækken**, -fad, -kar, -skind, -tøj, -vand; en **Vaskerkjedel**, -kone, -pige; et **V-hus**.

(et) **Vat** (b. F. Vattet; jf. Silke-). en **Vatsilke**.

et **Vaterbord**, -pas, -sejl, -stag (Soord), vatret, en **Vattersot**, v-sottig (alle af nedert. Water = Vand).

en **Vav** (= Farvevav, en Plante).

ve! o **ve!** **ve** mig! **ak** og **ve!** (Udraabso.). en **Veklage**, et **Veraab**.

en **Ve** (Smerte, Lidelse; ¹u. Ft. Vel og **Ve**; jf. Hjem-, Hoved-; ²Ft. **Veer** = Fødselssmerter; jf. Efter-). en og et **Vemod**, **vemodig** (-hed).

(en og et) **Ved** (b. F. Vedden, -et; jf. Bag-, Ben-, Birke-, Brænde-, Elle-, Kjørne-, Kors-, Kvalk, Mile-; foræld. Bet. Skov i Vedby, Sundevad osv.). en **Vedaske**, -bend el. -bende (et **Vedbendblad**, en **V-ranke**), -hammer, -have, -hugst, -sætter, -torn; et **V-kast**.

ved (Fho. og Bio.; jf. der-, hen-, her-, hvor-). nær, lige, strax, tæt v., v. Dagen, v. Lys, v. Haanden, at blive, gjøre, holde, kjendes, komme, staa, sværge, tales, være v., at kalde v. Navn, være v. godt Mod, holde v. lige, v. Magt, der er ikke noget ved ham, han kan ikke gjøre ved det, det kommer ikke mig ved.

at **vedblive** (-bliven). v-børlig (jf. at burde). at v-føje (-ning). -gaa (-else). v-holdende (-enhed). at v-hæfte (-ning). et **V-hæng**, -hængsel, v-hængende, -hængt. at v-kjende sig (-else). -komme, alle v-kommende (jf. u-), for mit V-kommende. at v-lige-holde (-else). -lægge (-ning). -røre. -staa (-else). -tage (-else). en **V-tegning**. -tægt (jf. Rets-). at v-vare (-varen).

jeg **véd**, se at vide.

en **Vedbend** el. -bende, se en og et **Ved**.

veder- (i Ss., egl. = Fho. ved); at vederfåres (det v. mig). v-hæftig (-hed; jf. u-). at v-kvæge (-else). et V-lag, at v-lægge. et V-mod (foræld.). en V-part (= Modpart). v-styggelig (-hed). en **Vedet** (Ft. Vedetter). en V-kjæde, -post.

væg (bøjelig, eftergivende, jf. at vige). at vege, at vegne, et vegnet Söm.

Vegne (Ft., egl. gl. Ejef. af en Vej). alle V., alle vide V., ingen V., paa mine, dine, egne, andres V.

en **Vej** (Ft. -e; jf. Adel-, Af-, Alf-, Bi-, Bjærg-, By-, Dam-, Far-, Fjerdings-, For-, Gjen-, Grus-, Grøn-, Halv-, Hen-, Hjem-, Hoved-, Hül-, Jagt-, Jord-, Jærn-, Kirke-, Kjøre-, Konge-, Kors-, Krog-, Land-, Lande-, Ler-, Leve-, Luft-, Løn-, Mark-, Mellem-, Middel-, Midt-, Mælke-, Nærings-, Om-, Post-, Sand-, Side-, Skille-, Skinne-, Skjorte-, Skole-, Skov-, Smut-, Snig-, Sogne-, Sol-, Spasere-, Spor-, Spring-, Strand-, Støv-, Sø-, Ting-, Træk-, Tvær-, Ud-, Vand-, Vase-, Vinter-). en halv Mils V., at gaa sin V., at finde, vise V., bringe, komme, sætte i V., følge paa V., tage paa V. (el. Veje), være paa V., Vejen, Veje til, være paa gode, gale Veje, bringe, skaffe til Veje (jf. tilvejebringe), gaa, komme, staa, være (en) i Vejen, gaa, kjøre, skaffe, sætte, være af Vejen. -vejs (se Bio. halv-, land-, lang-, midt-, sø-, under-), vejbar (-hed; jf. uvej-som). en Vejarbejder, -bane, -bred (Plante), -bryder, -ende, -fyld, -grøft, -leder, -længde, -mand, -skat, -sten, -tæring, -viser; et V-anlæg, -arbejde, -net, -opsyn, -skjel, -spor, -stykke, -syn, -væsen; Vejpenge, -skjærver (Ft.); vejfarende, -kjendt, -kyndig (-hed), -lys, -løs (-hed), -stiv; at v-lede (-ning).

at **veje**¹ (-ede, -et, sjæld. Fort. vóg; jf. af-, op-, over-, til-, udveje; overvejende). en Vejning, en Vejer (en V-bod).

at **veje**² (digt., = fælde i Kamp; egl. s. O. som forr.; -ede, -et og vóg). en **Veje** (af at vade; jf. Vejle, Faare-vejle) = et Vadested.

et **Vejr** (alm. udt. Vær; Ft. = Et. i den gl. Bet. af Vind; jf. Aprils-, Byge-, Frost-, Fyge-, Grøde-,

Hagel-, Himmel-, Hunde-, Høst-, Mags-, Munds-, Opholds-, Regn-, Rejse-, Rusk-, Sjask-, Sne-, Sol-skins-, Sommer-, Stads-, Storm-, Søndags-, Taage-, Torden-, Tø-, Tør-, U-). godt, daarligt, uroligt V., at gaa i Vejret, til Vejrs (= opad), hen i Vejret, slaa hen i Vind og Vejr, komme under V. med, faa, miste, tabe, trække Vejret. at vejre (jf. bort-, hen-; ¹ = lufte: at v. Hø; ² = lugte: Hunden vejrede); (et) Vejrlig. en Vejrløj (ogsaa et), -hane, -lære, -mølle, -sol, -spaadom, -stak, -støtte; et V-fang, -glas (Barometer), -kort, -lag (Klima), -lys, -skifte, -strøg; vejrfast, -kyndig (-hed), -slaaet, -slagen; at v-smulre (-ing).

vel (Bio.). ¹ godt og vel, v. ham! v. bekomme! at gjøre vel imod nogen, at befinde sig v., se v. ud, lev v.! far v.! (jf. et Far-, Levvel), v. til Mode, v. ved Magt, v. tilfreds, forsynet, fortjent, bekendt, ansæt, op-lagt, tillavet, underrettet, næret, med v. beraad Hu; ² (= alt for: v. stor, meget, længe; ³ (tvivlende) du tror det vel ikke, gjør du v.? v. tyve Gange; ⁴ (opmuntrende): vel! nu vel! ⁵ (indrømmende): vel er det saa, men — (jf. hvorvæl, ihvorvæl, Bno. = endskjønt). (et) Vel (b. F. Vellet; jf. Almen-), hans Ve og Vel, hans sande V.; velån (Udraab).

velanstændig (-hed). -baaren (-hed; jf. høj-). et V-befindende. -be-hag, v-behågelig (-hed). v-byr-dig (-hed). -dædig (-hed; jf. Daad). en V-færd (en V.s-sag). et V-gaaende, en V-gang. -gjerning, v-gjort, v-gjørende (-enhet), en V-gjører. v-havende (-enhet), en V-haver. v-holden. en V-klang, v-klingende. v-klædt. v-kommen (jf. u-), en V-komst. et V-levned. en V-lugt, v-lugtende. en V-lyd, v-lydende. en V-lyst, v-lystig, en V-lystning. en V-magt. v-ment. at v-signe (-else). v-skabt. en V-smag, v-smagende. -staaende, en V-stand. v-talende (-enhet). -tænkende. en V-vilje, v-villig. v-vis. -voxen. et V-være, en V-væren. -ynder. v-ædel. -ær-værdig (-hed).

en **Ven** (Ft. Venner; jf. Barndoms-, Bonde-, Børne-, Folke-, Friheds-,

- Fædrelands-, Gjæste-, Hus-, Kvinde-, Menneske-, Mund-, U-, Ungdoms-). en Hjærtens V., en V. af mig, at være, blive gode Venner (Uvenner), gjøre sig gode Venner med en. en Veninde, venlig (-hed; jf. bonde-, u-), et Venskab (et V.s-stykke; jf. U-), venskåbelig (-hed; jf. u-). en Vennegave, -haand-, -kreds-, -pligt-, -tale-, -tjeneste-, -vold (i V.); et V-brev, -hus-, -lag-, -møde-, -raad-, -sind-, -tab; vennefast (-hed), -huld-, -løs-, -salig-, -sæl (-hed).
- at **vende** (vendte, vendt; jf. af-, an-, bort-, ende-, for-, fra-, hen-, ind-, kjø-, ko-, om-, stag-, til-, æg-, vende; tilbagevendende; bag-, fra-, hjem-, mod-, om-, opvendt). at v. om, hjem, v. mod Syd, ud til Haven, v. med en Vogn, v. Vognen, en Frakke, v. én Ryggen, v. op og ned paa, v. sig (om). en Vending (i en snæver V.; jf. Ende-, Haande-, Ind-, Kjø-, Ko-, Stag-, Æg-), en -venden (se Tilbage-). en -vendelse (se Af-, An-, For-, Hen-, Om-, Til-), en -vender (se Steg-), -vendig (se ind-, ud-). en Vende-hals (Fugl), -kaabe-, -kreds; et V-punkt.
- en **Vendelbo**. Vendsyssel.
- en **Vender**. vendisk, Venden.
- at **vene** (foræld. = klage). at v. sig.
- venstre** (modsat højre). til v., at gjøre v. om, paa v. Haand (Side) af ham = paa hans v. Haand (Side). en Venstre-mand.
- at **vente** (af gl. d. Vaan = Haab, derfor rett. vante; jf. af-, for-vente; uventet, -ventende). at være ventende = i Vente (at have i V.). en Venten, ventelig (jf. u-). en Ventesal, -tid; V-penge (Ft.).
- en **Verden** (egl. b. F. af en Verd for Verld, Vereld; nyt Ft. -er; gl. best. Ef. Verdsens; jf. verdslig; Aande-, Billed-, Drømme-, Dyre-, Efter-, For-, Gude-, Legem-, Læse-, Plante-, Sans-, Skygge-, Tanke-, Trylle-, Under-, Ur-, Yder-). Verdens Skabelse, V.s Ende (i Tid og Rum), al Verden = hele (den hele) V., hvor i al V., denne, den anden, den gamle, nye, fine, dannede, syndige, lærde V., at komme til V., V.s Gang, Løb, ingen Verdens (Verdsens) Ting. en Verdensaand, -anskuelse, -begivenhed, -borger, -bygning, -del, -egn, -handel, -hersker, -historie, -magt, -mand; et V-barn, -hav, -hjørne, -rige, -rum (i b. F.); v-berømt (-hed), -klog (-skab).
- verdslig** (af Verden). en Verdslighed.
- et **Vers** (Ft. = Et; jf. Bryllups-, Halv-, Løjligheds-, Lig-, Nid-, Nyaars-, Sang-, Skjalde-, Smaa-, Vægter-, Ære-). paa V., at synge paa det sidste V. en Versart, -bygning, -fod-, -linje; en Verse-mager; et V-lag, -maal.
- (en **Vespe**, se en Hveps.)
- en **Vest** (Ft. -e). en Klædes, Fløjels V. en Vesteknap, -lomme.
- vest** (Bio. og No.; jf. nord-, syd-). v. for, fra, paa, i V., fra V., mod V., Vesten (det fjærne V.). vestlig (jf. nord-, syd-). en Vestbane, -farer, -kant, -kyst, -side; Vestborg, Vestindien, vestindisk.
- vesten** (Bio.; egl. fra Vest). Vinden er v., v. for, fra, om. en Vestenstorm, -vind.
- vester** (Bio., egl. mod Vest; No. = Vest). v. paa, Solen gaar ned i V. en V-gade, -led, -lide, -port; et V-hav, -land; v-landsk; V-borg, -bro, -vig.
- vestre** (To. b. F. = vestlige). den v. Ende, Side.
- en **Vexel**¹ (u. Ft.). vixelvis (Bio.), at vexle (jf. af-, for-, ind-, om-, ud-), en Vexling (jf. Af-, Brev-, For-, Ind-, Om-, Ord-, Skrift-, Ud-). en Vexeldrift, -sang, -virkning; v-farvet.
- en **Vexel**² (Ft. Vexler). en falsk V. en Vexelbank, -gjæld, -mægler, -regning, -rente, -ret, -rytter.
- vi**, os (Sto.; jf. vor).
- en **Vibe** (Fugl). V-fedt (Plante), et V-æg.
- et **Vid** (b. F. Viddet, u. Ft.; jf. Mande-, Nærings-, U-, Van-).
- vid**, vidt, vide (-ere, -est; jf. himmelvid). paa vid Gab, Gavt, vide Ærmer, den vide Verden. vide (Bio.), saa vide; vidt (Bio.; jf. mile-), v. og bredt, v. bekjendt, berømt, saa v. jeg véd, for saa v. som; ikke videre, uden v., hvad saa v.? og saa v.; at vide¹ (jf. ud-), du maa ikke vide de Handsker ud for mig; en Vidde (jf. en Bredde; Brænd-, Jævn-, Lys-, Skud-, Slag-, Spor-, Spænd-, Syns-). vidaaben.
- at **vide**² (jeg véd [væb], vi vide, vidste,

vidst). at v. én Tak, at v. af (jf. uafvidende), at være vidende om noget (jf. al-, forud-, med-, u-). en Viden, et Vidende, en -vider (se Med-), en Vidskab. en Vide-lyst, v-lysten.

at vide³ (= yde, tilstaa; foræld.): at vide én en Bøn.

en Videnskab (jf. Læge-, Natur-, Oldtids-, Rets-, Sprog-, Stats-). videnskabelig (-hed; jf. læge-, natur-, rets-, sprog-, stats-, u-). en Videnskabsmand, et V-fag.

viderlig (t. = modbydelig).

en Vidje (jf. Mar-). en V-fletning, -gren, -kurv, -pil; et V-baand.

et Vidne (jf. Blod-, Daabs-, Hævds-, Mod-, Rets-, Sandheds-, Sogne-, Stævne-, Tings-, Vitterligheds-, Øjen-, Øre-). at bære V. om, være V. til, tage, føre V.r paa. at vidne (jf. be-). en Vidneførsel, -pligt; et V-forhør; et Vidnesbyrd; v-fast.

vidtloflig (tysk; jf. vid). en Vidtloflighed.

et Vidunder, vidunderlig (-hed). et Vidunderbarn.

at vie (vier, -ede, -et; jf. ind-, ægte-). en Vielse (jf. Bispe-, Brude-, Ind-, Præste-, Ægte-). et Vievand.

et Viift (Ft. = Et.). at vifte (jf. til-), en Viften, en Viftning, en Vifte. en Viftebyg, -palme; v-dannet, -formet.

en Vig (Ft. -e; jf. Mund-, Kalo Vig, Lem-, Puster-, Vestervig).

at vige (væg, vegen, -et, -ne; jf. af-, fra-, und-). en -vigelse (se Af-, Fra-, Und-), -vigelig (se ufra-).

vigtig (tysk; jf. Vægt; u-). at gjøre sig v. en Vigtighed.

en Viking (Ft. -er; oldn. O.). et V.s-tog.

en Vikke (mest i Ft.; jf. Foder-, Gærde-). en Vikkeager, -halm, -havre.

at vikle (jf. af-, for-, ind-, om-, op-, ud-). en -vikling (se alle Ss.). jeg vil, se at ville.

en Vild (af at ville). V. og Venskab. vildig (jf. u-).

vild (jf. elle-, halv-, raad-, sted-). vilde Dyr, Mennesker, et vildt Liv, at skrige i vilden Sky, at vilde (jf. for-), at vildes, en Vildelse (jf. For-, Syns-), en Vildhed (jf. Elle-, Raad-, Sted-), en Vildskab, vildsom (-hed), et Vildt (en V-handel, -stand, -tyv; jf. Daa-, Fjer-

Fugle-, Kron-, Raa-, Smaa-). en Vildand, -bane, -basse, -brad (foræld.), -gaas, -gang, -kat, -mand, -so, -tysker; et V-dyr, -spor, -svin; en og et Vilderede.

vild og vildt (Bio.). at gaa, fare, føre, lede, løbe vild, at tale, voxte vildt. vildfarende (-else), -fremmed; at v-lede (-else); vildt-voxende.

en Vilje, se at ville.

et Vilkaar (af at ville og et Kaar; jf. Livs-). vilkåarlig (-hed; jf. u-).

at ville (jeg vil, vi ville, vilde, villet). villig (-hed; jf. bered-, fri-, god-, lær-, mod-, red-, tjenst-, u-, vel-, vrang-; at be-, indvilge el. -villige); en Vilje (ikke *Villie-; jf. Egen-, Folke-, Mod-, U-, Vel-, Vrang-), at gjøre noget med V., at faa sin V., meget imod min V., at være, gjøre en til V. vilje-fast (-hed), -løs (-hed), -stærk (-styrke), -svag (-hed); en Viljesytring.

villter (b. F. og Ft. viltre; af vild; jf. forviltret). en Vilterhed.

en Vimmel (Ft. Vimler; egl. Himmell; jf. at hvimle) = et Vimmelbor. et V-skaft.

en Vimpel (Ft. Vimpler). en V-stage.

vims (egl. hvims). at vimse (om).

en Vin (Ft. -e; jf. Alter-, Bord-, Brænde-, Frugt-, Gammel-, Kirke-, Kirsebær-, Land-, Messe-, Muskat-, Offer-, Palme-, Ribs-, Rinsk-, Rød-, Slaaen-). et Glas, en Flaske V. vinagtig. en Vinaand, -avl, -bærme, -dunk, -eddike, -egn, -flaske, -gaard (en V.s-mand), -gjær, -handel, -handler, -høst, -kande, -karaffel, -kjender, -kjælder, -kyper, -køler, -perse, -prøve, -ranke, -rus, -smag, -sten, -stok, -stue, -suppe, -syre, -sæk, -tapper; et V-aar, -anker, -bjærg, -blad, -bær, -fad, -glas, -hus, -land, -løv, -træ.

vind. v. og skjæv. vindskjæv, -øjet.

en Vind¹ (Ft. -e; jf. Foraars-, Fralands-, Frost-, Hvirvel-, Høst-, Kaste-, Kællinge-, Land-, Med-, Mod-, Morgen-, Natte-, Norden-, Nordost-, Nordvest-, Paalands-, Regn-, Side-, Storm-, Strand-, Sydost-, Sydvest-, Sø-, Senden-, Træk-, Vesten-, Østen-). som Vinden blæser, sejle for halv V., løbe med en halv V., at slaa hen i Vejr og V., gaa for V. og Vove, at gjøre V., det blev til V., at

- være i Vinden. at vinde¹ (-ede, -et), det vinder (rulletonet); vindig (-hed). en Vindbøsse, -fælde, -harpe, -luge, -maaler, -mager, -mølle, -ovn, -rose, -side, -ske (el. -sked), -skjærm, -spiller, -sprække (i Træ), -streg; et V-bræt, -fang, -hjørne, -kast, -pust, -skifte, -spring, -stille, -strøg, -stød, -æg, -øje (= Vindhjørne, Søord); V-taarer (Ft.); vindaaben, -ret, -tør, -tørret.
- (en) **Vind**² (egl. Flid, Arbejde): at lægge V. paa noget. vindskibe-
lig (-hed).
- at **vinde**² (vinden [stødtonet], vandt, vunden, -et, -ne; oldn. og sv. vinna, egl. arbejde, udrette; jf. af-, for-, gjen-, ind-, over-). at v. og vare, v. hjem, v. Tid, Sejer, Bifald, Prisen, sin Sag, Spillet, Penge. en Vinden (og Taben), en Vin-
ding¹ (jf. Ind-, Land-, Sejer-), en -vindelse (se For-, Gjen-, Over-), en -vinst (se Ge-), en Vinder (jf. Over-, Sejer-). en Vindelyst, -syge; v-syg.
- at **vinde**³ (bøjes som ²; = oldn. og sv. vinda; jf. vende; om-). at v. Garn. en Vinde (jf. Brønd-, Garn-, Loft-), en Vinding², et Vindsel (Ft. Vindsler). en Vindeblok, -bom, -bro, -pind; et V-hjul, -reb; en Vindelbugt, -trappe; et V-trin.
- et **Vindue** (ogsaa Vindu, Vindve; egl. Vind-Øje; jf. Gavl-, Gitter-, Karret-, Kirke-, Kjelder-, Kvist-, Tag-). en Vindues- (el. Vindus-)karm, -krog, -post, -ramme, -rude, -skat, -skodde, -sprosse; et V-glas.
- en **Vinge** (jf. Bag-, Engle-, Fjer-, For-, Fugle-, Mølle-, Næse-, Svane-, Ørne-). vinget (jf. aare-, be-, fir-, flor-, klar-, maske-, mel-, net-, skæl-, spore-, to-). en Vingefjer, -frugt, -snegl, -snække, -spids, -strækning; et V-ben (tage ved V.t), -dække, -fang, -slag, -stykke; vingebudt, -løs, -skudt, -stækket.
- et **Vink** (Ft. = Et.). at give én et V. (om noget). at vinke (jf. til-), v. ad en; en Vinken.
- en **Vinkel** (Ft. Vinkler; jf. Grund-, Hældnings-, Lys-, Nabo-, Syns-, Top-). -vinklet (se lige-, ret-, skjæv-, spids-, stump-). en Vinkelhage, -maaling, -skriver, -stilling; et V-maal, -tag; v-ret.
- en **Vinter** (Ft. Vintre; jf. Efter-, Is-, Mid-, Slud-, Sne-, Storke-). i V., til V., om Vinteren. vinterlig, at -vintre (-ing; se over-). en Vinteraften, -brug (til V.), -dag, -dragt, -frakke, -frugt, -hat, -have, -havn, -kjole, -kulde, -luft, -maaned, -morgen, -mølle, -nat, -pære, -rejse, -sol, -sæd, -søvn, -tid, -vej (at vise en V.n); et V-foder, -føre, -grønt, -leje, -ophold, -smør, -solhverv, -tøj, -vej, -æble; V-klæder (Ft.); v-gammel, -grøn; at v-fodre (-ing), -lægge, -pløje (-ning).
- (en **Viol**, en **Violin**, se Fiol, Fiolin.)
at **vippe** (jf. en Spirrevip). en Vippe (jf. Bro-, Brønd-, Rug-), Ax og Vipper. en Vipstjært (Fugl); et Vippebræt.
- vips!** (Udraab); v. var den borte.
- (en) **Virak**. en V-duft, -sky.
- at **virke** (jf. Værk, et Ørke, at orke; be-, ind-, med-, mod-, paa-, sam-, til-, udvirke; selvvirkende; guld-[ind]virket). et Virke (foræld., jf. Dane-), en Virken, en Virk-
ning (at gjøre V.; v.s-løs, -hed; jf. Bi-, Efter-, Følge-, Hoved-, Ind-, Lys-, Med-, Mod-, Naade-, Natur-, Paa-, Rets-, Sam-, Til-, Vexel-), virksom (-hed; jf. selv-, u-), vir-
kelig (-hed; jf. u-; at v-gjøre, -else). en Virkekraft, -kreds, -lyst, -maade; v-lysten.
- (at **virre**, se hvirre.)
- et **Virvar** (jf. at hvirre, forvirre).
- vis**, vist, visse (jf. u-). v. i sin Sag, det er jeg v. paa, en v. Mand, visse Folk, Ting, det er vist og sandt, for vist, til visse. vist (Bio.), ganske v., v. ikke (nej), v. nok og (med tvivlende Bet.) vist-
nok (= vist i: det er vist Lögn). at visse¹ (= bestemme, foræld.; jf. for-), en Vished (jf. U-), en -visning (se For-), visselig (Bio.).
- vis** (viis), vist, vise (jf. al-, frem-, næs-, ret-, u-, vrang-). den vise, de vises Sten, at gjøre én v. paa. en Visdom (en V.s-tand), vise-
lig (Bio.). en Vismand.
- en **Vis** (u. Ft.; = Maade). paa den, samme, gammel V. (jf. paa Kvinde-
vis; i Hundred-, Lispunde-, Punde-, Tusend-, Tøndevis osv., samt Bio. almindelig-, betingelses-, del-, fag-, forholds-, forsvars-, grad-, heldig-, hobe-, hæfte-, hændelses-, kappe-, klasse-, klat-, klumpe-, klynge-, knippe-, kors-, kryds-, kvants-, kvartals-, lag-, lejligheds-, lignel-
ses-, liger-, lykkelig-, læsse-, læste-, maaned-, masse-, mulig-, natur-

lig-, par-, plet-, potte-, punde-, punkt-, pægle-, rad-, rimelig-, rude-, rude-, skare-, skifte-, skjæmt-, skjænte-, skjæppe-, skokke-, skridt-, skrømt-, slumpe-, slægt-, snese-, spande-, strøg-, strømme-, stumpe-, stykke-, stød-, time-, tomme-, trin-, trop-, uge-, undtagelses-, vevselvis).
 en **Vise** (jf. Almue-, Barne-, Drikke-, Folke-, Gade-, Kæmpe-, Nid-, Skjænte-, Smæde-, Spinde-, Trylle-, Vugge-). en Visebog, -digter, -digtning, -kræmmer, -mager.
 at **vise** (viste, vist; jf. af-, an-, be-, bort-, efter-, for-, frem-, hen-, hjem-, op-, overbe-, paa-, tilbage-, ud-, undervise; misvisende). at v. Tænder, Vej, v. igjen, v. en Døren, v. sig. en Viser (jf. Af-, Bi-, Brev-, Fore-, Minut-, Navne-, Om-, Sekund-, Sol-, Time-, Ur-, Vej-), en -visning (se alle Ss. med vise, visende, samt Tilrette-).
 en **Visit** (Ft. Visitter). et V-kort.
 en **Visk** (Ft. -e; jf. Halm-, Ho-, Sko-, Skure-, Suppe-). at viske (jf. af-, ud-), en Visker (¹egl., jf. Kanon-, Penne-; ²uegl. en Irettesættelse). et Viskeklæde, -læder, -stykke.
 en **Visse** (en Plante).
 at **visse**² (med i-Lyd; alm. dog at vusse). v. for et Barn, v. i Sövn. visselulle! (jf. at lulle).
vissen (-nt, -ne; jf. top-). at visne (jf. henvisne; uvisnelig), en Visnen, en Vissenhed, en Vissenspind.
 (et) **Visvas** (= Sniksnak).
vitterlig (-hed; et V.s-vidne; jf. et Vid, at vide; uvitterlig).
vittig (af et Vid; jf. u-). en Vittighed (et V.s-værk; jf. Sam-).
 en **Viv** (egl. = Kvinde; jf. Haadings-, Slegfred-, Ægte-).
 (et) **Vød**, se et Vaad, Vaaddet.)
 en **Vogn** (Ft. -e; jf. Arbejds-, Bag-, Barne-, Bi-, Blok-, Bonde-, Bremse-, Brygger-, Dag-, Damp-, Doktor-, Fange-, Fjælle-, Flytte-, For-, Fragt-, Frem-, Haand-, Herskabs-, Ho-, Høst-, Jagt-, Kaleske-, Kaper-, Kilde-, Kreatur-, Krudt-, Kul-, Kurve-, Lang-, Leje-, Lig-, Mælke-, Møbel-, Møg-, Møller-, Nat-, Over-, Pak-, Person-, Pinde-, Post-, Rejse-, Rulle-, Rust-, Sand-, Sejers-, Skralde-, Sol-, Spor-, Stads-, Strids-, Syge-, Torve-, Trille-, Triumf-, Tros-, Træk-, Under-, Karlsvognen). en Vognaxel, -bom, -borg, -buk, -dør, -fading, -fjæl,

-færdsel, -hammel, -hest, -kjæp, -lak, -leje, -lygte-, -mager, -mand (en V.s-hest, -karl; et V-lav, -læs), -mester, -park, -port, -rummel, -smørelse, -stang, -stjært, -styrer; et V-hjul, -læs, -pas, -ruf, -skifte, -skrin, -skur, -spor, -sæde, -trin, -tøj; V-lætter (Ft.).
 at **vogte** (jf. Vagt, vaage; be-). at v. Kvæg, v. paa, v. sig. en Vogter (-ske; jf. Bane-, Dør-, Fange-, Led-, Syge-), en Vogtning (jf. Be-).
 en **Vold**¹ (Ft. -e; jf. Fæstnings-, Grund-, Grænse-, Grøfte-, Jord-, Mellem-, Mur-, Skanse-, Stads-, Sten-, Tvær-). en Voldbakke, -bænk, -bærme, -grav, -grøft, -mester, -skytte, et V-sted.
 en **Vold**² (Ft. -e; foræld. = Slette): Mark og grønne Volde.
 en **Vold**³ (u. Ft.; jf. en Vælde; Ene-, Fjende-, Kvinde-, Over-, Venne-). Gud i V.! at være, komme, give sig i ens V., gjøre V. paa, bruge V. imod, tage med V., med V. og Magt. at volde (voldte, voldt el. voldet; jf. forvolde, selvboldt), en -volder (se Sag-), voldelig (Bio.), voldsom (-hed). en Voldførsel, -gift (en V.s-mand), -tægt; at v-føre, -give, -tage; en Voldsdaad, -færd, -gjerning, -mand; V-bøder (Ft.).
 en **Vom** (Ft. Vomme; jf. Fylde-, Ister-, Ko-). -vommet (se ko-).
vor (og vores), vort (og vores), Ft. vore (og vores). (Sto., jf. vi, os).
 (en) **Vór** (i Bylder og Saar).
 at **vorde** (Fortid vord foræld., vorden, -et, -ne; = blive). en Vorden.
-vorn¹ (-nt, -ne; -hed; egl. Tf. af at vorde; se drille-, fjante-, flane-, græde-, knar-, sladder-, slik-, sludder-, slug-, smaa-, smøle-, -vakle-, vrante-, vrikke-).
-vorn² (i uvorn, -nt, -ne, -hed, af foræld. at vurde = agte; altsaa egl. uagtsom).
 en **Vorned** (Ft. -e; besl. m. Værn, Værge, vár). et Vornedskab.
 en **Vorte** (langt å; jf. Bryst-, Spinde-). vorteagtig. en V-mælk, -rod (Planter).
 en **Vove**¹ (langt å; digt. Ord = Bølge). for Vind og V., Havets Vover.
 (en) **Vove**² (langt å): at sætte i V. at vove (jf. forvoven, -hed), vovelig (-hed), vovsom (foræld.). en Vovehals, et V-spil, -stykke.
 (et) **Vox** (jf. at væxe; Jomfru-, Plante-

Pode-, Pudse-, Øre-). en Vox-bønne, -dug (oftest et V.), -dukke, -fakkel, -farve, -kage, -kjærte, -maske, -næse, -palme, -perle, -salve, -skive, -stabel, -tavle; et V-aftryk, -dug, -lagen, -lys, -mel, -segl, -taft; voxgul.

at **voxe** (-ede, -et og voxte; jf. en Væxt; be-, for-, frem-, op-, over-voxe; vildtvoxende; krum-, om-, rund-, sammenvoxet). en vox-ning (se Be-, For-, Sammen-); voxen (To., -nt, -ne; jf. fuld-, halv-, karl-, mand-, ud-, vel-). et Voxested.

Vraa (Ft. -er; jf. Løn-).

et **Vraal** (Ft. = Et.), at vraale (alm. Vrael, vræle).

(et) **Vrág¹**: at kaste V. paa = at vrage, en Vragen, en Vramer. et Vraggods.

et **Vrág²** (s. O. som forr.; Ft. = Et.; jf. Skibs-). en Vragstump; et V-stykke, -tømmer.

at **vralte**, at komme vraltende, en v. Gang. en Vralten.

vrang (jf. at vrænge). en Vrange (V.n, modsat Retten). en Vranglære, -lærer, -side, -strube, -vilje; v-villig (-hed), -vis (-hed).

at **vraante**, vranten (-nt, -ne), en Vrantenhed. vrantevorn.

vréd, vredt (jf. smæk-). en Vrede, at vredes, vredagtig (-hed). v-laden (-hed).

et **Vrid** (Ft. = Et; jf. Bug-). at vride (vréd, vreden, -et, -ne; jf. for-), at v. sine Hænder, v. Linned, v. sig; en Vridning (jf. For-). en Vridblegn, -torn (et Træ); et V-bor.

at **vrikke** (af at vride). en Vrikken. vrikkevorn.

en **Vrimmel** (Ft. Vrimle). at vrimle.

vingelhornet (af foræld. at vringle).

vrinsk. en v. Hest = en Vrinsker (Hingst). at vrinske, en Vrinsken.

at **vrippe**, vrippen (-nt, -ne; = gnaven), en Vrippenhed.

at **vrisse** ad en (besl. med at vride).

en **Vrist**. en høj, en lav V.

at **vriste** (af at vride; jf. fra-, op-). at v. en noget (Sejren) ud af Haanden.

et **Vræl** (Ft. = Et.). at vræle (jf. Vraal, vraale).

at **vrænge** (af vrang; jf. for-). at v. Mund, at v. ad en. en Vrængen.

(et) **Vrævl**, at vrævle =

(et) **Vrövl** (¹egl. noget sammenfiltret,

Hönens V. = en Hönserede; ²meningsløs Tale, at gjöre V.; ³= en vrövlagtig Person). at vrövle (jf. sammen-), en Vrövler, et Vrövleri, vrövlagtig (-hed). vrövløvorn; et Vrövlhoved.

en **Vugge**, at vugge, en Vuggen, en Vugning. en Vuggegave, -gænge, -sang, -vise; et V-baand, -lagen; V-klæder, -penge (Ft.).

en **Vulkán** (Ft. -er). vulkansk.

en **Vunde** (digt., = et Saar). en Vundfeber (= Saar-).

at **vurdere** (= skatte¹, gl. d. vurde; jf. værd; over-, under-). en Vurdéring.

at **vysse** = at visse².

at **våbne** (af Vaaben; jf. af-, bevåbne; uvåbnet). med våbnet Magt. en Våbner, en Våbning (jf. Af-, Almen-, Be-, Borger-, Folke-).

Væd (foræld. No.): at slaa til Væds om = at vædde (med en, om, paa noget). en Væddekamp, -kjørsel, -løber, -strid; et V-løb (en V.s-hest), -maal, -ridt.

at **væde** (af vaad). en Væde, en Vædske (jf. Glas-, Led-, Slim-), at vædske.

en **Væder** el. Vædder (Ft. -e). et Væderhorn, -lam, -skib, -skind.

en **Væg** (Ft. Vægge; jf. Bjælke-, Bræde-, Ende-, Gav-, Glas-, Hus-, Kline-, Klippe-, Ler-, Mellem-, Nabo-, Side-, Skille-, Sol-, Træ-, Tvær-, Ud-, Yder-). en Vægsten; en Væggelus; et V-skab, -tøj.

en **Væge** (jf. Lampe-, Lyse-).

et **Vægelsind** (egl. Hvægel-, af at hvege). vægelsindet.

en **Væger** (Ft. -e; Planke, Soord; jf. Dæks-).

en **Vægge** (= Kile, foræld.).

at **vægre** sig (jf. uvægerlig). en Vægring.

en **Vægt** (af at vejle¹; ¹u. Ft., jf. Egen-, Grund-, Lige-, Middel-, Mod-, Over-, Punde-, Under-, overvættes, Bio.; ²Ft. -e, jf. Bismar-, Guld-, Korn-, Skaal-, Stang-, Sving-). at lægge V. paa. vægtig (-hed; jf. fuld-, over-). en Vægt-arm, -del, -enhed, -fylde, -lod (ogsaa et V.), -prøve, -skaal, -stang, -tunge; v-fuld, -fyldig, -løs (-hed).

en **Vægter** (af Vægt; jf. Bro-, Gade-, Havne-, Nat-, Taarn-, Torve-). en Vægtergang, -pibe, -sang; et V-raab, -vers.

væk (t. Bio., = bort, borte). gaa v.! v. er han.

at **vække**¹ (-ede, -et og vakte, vakt; af at vaage; jf. opvække, opvakt). en Vækkelse (jf. Op-), en Vækning¹, en Vækker (et V-ur).

at **vække**² (-ede, -et; jf. en Vaage). at v. Is. en Vækning².

et **Væld** (Ft. = Et; jf. Kilde-). at vælde¹ (jf. op-, ud-). en Vælde-kilde.

en **Vælde** (af en Vold¹; jf. Adels-, Bonde-, Ene-, Folke-, Fyrste-, Konge-, Over-, Penge-, Præste-, Stands-). med Vælde. at vælde² (se over-), vældig (-hed; jf. ene-, over-).

at **vælge** (valgte, valgt; jf. et Valg; gjen-, udvælge; selvvalgt). en Vælger (jf. Dag-), en Vælgde (jf. Vælt), at være, komme i Vælgden, en Karl ud af Vælgden.

vællig (nedert.). en v. Hest. en Vællighed.

en **Vælling** (af foræld. at vælle = koge; jf. Byg-, Bænke-, Mel-, Pære-, Ris-, Sule-).

vælsk (= valsk, under val-). et Vælskbind.

(en) **Vælt** (jf. udenvælt; en Vælgde, under at vælge). at være, komme i Vælten; et Væltskort.

at **vælte** (jf. af-, om-). v. en Vogn, v. Skylden fra sig, v. sig i Græsset, v. med en Vogn, v. ud, ned. en Væltning (jf. Af-, Om-), væltsom (-hed). væltenem.

at **væmmes** (jf. vammel). at v. ved noget. væmmelig (-hed), en Væmmelse.

væn (digt. O. = skjön). den væne Mo. et **Vænge** (af en Vang; jf. Skov-).

at **vænne** (-ede, -et og vænt, vant; jf. van, vant, en Vane; af-, forvænne, afvant, forvent). at v. en (sig) af med noget, jeg har vænnet (vant) mig til det, Barnet er vant fra. en -vænnelse (se Af-, For-).

værd (værdt, Ft. værd). hvad er de værd? det er aldrig værdt. (et og en) **Værd** (jf. Kunst-, Middel-, Penge-, U-), at lade staa ved sit V., Penge og Penges V.; en Værdi (Ft. -er; v-fuld, -hed; v-løs -hed; jf. Brugs-, Navne-, Penge-, Salgs-, Tal-), værdig (-hed; jf. agt-, beundrings-, dadel-, elsk-, følge-, hæder-, høj-, højær-, last-, læse-, minde-, misundelses-, mærk-, mønster-, pris-, ros-, se-, straf-, tro-

u-, velær-, ynk-, ær-, ønskværdig; en Konge-, Præsteværdighed), at værdige (jf. ned-), at værdiges. en Værdskyld (foræld.), at v-sætte (-ning).

at **være** (jeg er, vi ere, jeg var, vi vare, jeg har været; jf. over-, und-være; da-, der-, forhen-, fra-, her-, hidtil-, inde-, nu-, nær-, om-, til-, tilstedeværende). at v. af med, v. med (i, til), v. over, v. til, lad (det) være! lad mig være! lad (saa) være, at (= uagtet), være sig Mand eller Kvinde, er han gaaet? — ja han er. en Væren (jf. Sam-, Vel-), et -være (se Vel-), et -værende (se Mellem-), en Værelse (foræld.; jf. Fra-, Nær-, Over-, Til-, Tilstede-), et Værelse (jf. For-, Gjæste-, Kvist-, Læse-, Side-, Sommer-, Sove-), -værlig (-hed; se und-).

et **Værft** (Ft. -er; jf. Orlogs-, Skibs-). at **værge** (jf. vår; af-). at v. sig. en Værge (jf. Bog-, Kirke-, Lav-), et Værge (¹ Vaaben og V.; ² jf. Mod-, Nød-; ³ = et Værgemaal: det er ikke i mit V.). et Værgemaal; v-løs (-hed).

et **Værk**¹ (Ft. -er el. u. Ft.; jf. at virke, et Ørke; Aands-, Bag-, Bi-, Billed-, Bindings-, Bjælke-, Bjærg-, Bul-, Byg-, Bygnings-, Børne-, Dag-, Digter-, Drifte-, Driv-, Fag-, File-, Flet-, Flik-, For-, Fæstnings-, Gang-, Gas-, Gitter-, Glas-, Graa-, Grubbe-, Grube-, Grund-, Gætte-, Haand-, Hammer-, Hast-, Hejse-, Hjul-, Hoved-, Hæk-, Hær-, Jærn-, Kalk-, Kjarne-, Kobber-, Kron-, Krudt-, Kunst-, Kæmpe-, Last-, Lege-, Liste-, Lægte-, Lære-, Løfte-, Mak-, Male-, Maske-, Mellem-, Menneske-, Mester-, Mur-, Mølle-, Mønster-, Net-, Niddings-, Orgel-, Pels-, Pille-, Pinde-, Planke-, Pragt-, Pumpe-, Pæle-, Rim-, Ræk-, Røst-, Salt-, Sang-, Sav-, Sejer-, Skanse-, Skruer-, Skygge-, Slag-, Sluse-, Slynge-, Snit-, Snore-, Spande-, Sparre-, Spille-, Sprinkel-, Stakit-, Stampe-, Stemme-, Stok-, Stolpe-, Stor-, Stykke-, Suge-, Sølv-, Tabel-, Tag-, Takkel-, Tavle-, Tegl-, Tone-, Tov-, Tral-, Trisse-, Tryk-, Træ-, Trælle-, Tærsk-, Tømmer-, Uden-, Under-, Ur-, Vaade-, Valse-, Vand-). at sætte i V. (jf. iværksætte, -else), lægge Haand paa Værket, Lysten

driver Værket, at gaa til Værks, lærde, samlede Værker. en -værker (se Fyr-, Haand-), et -værkeri (se Fyr-). en Værkflid, -mester, -styrer; et V-sted (jf. Snedker-), -tøj; en Værksdrift, -ejer.

(et) **Værk**² (af Tovværk). at pille V.

(en) **Værk** (jf. Fod-, Hoved-, Lede-, Lænde-, Ryg-, Tand-). at have V. i Lemmerne. at værke, det værker i mit Hoved; værkelig. værkbruden (-nt, -ne; -hed).

et **Værn** (Ft. = Et.; jf. at værge; Bryst-, Kyst-, Lande-, Panser-, Sø-). at værne, at v. om. værnløs (-hed); en Værnepligt; et V-ting; v-pligtig.

at **værpe** (egl. kaste, foræld.). Hönen værper (Æg).

værre, værst (höjere og højeste Gr. til ond, slem og ilde; jf. at forværre). des værre.

en **Vært** (Ft. -er; jf. at beværte, -ning; Foder-, Hore-, Hotel-, Hus-, Klub-, Kro-, Spise-). en Værtinde, et Værtskab. et Værtshus (en V.s-holder).

en **Væsel** (Ft. Væsler; Rødvyrslægt), et **Væsen** (1 u. Ft., jf. Bog-, Brand-, Fabrik-, Fattig-, Forst-, Forsvars-, Friskfyrs-, Havne-, Hus-, Jagt-, Kirke-, Krigs-, Land-, Lavs-, Lens-, Lods-, Maskin-, Munke-, Mønt-, Parti-, Pas-, Penge-, Post-, Rednings-, Regnskabs-, Ridder-, Skatte-, Skifte-, Skin-, Skole-, Skov-, Skyds-, Soldater-, Sø-, Tiende-, Told-, U-, Vand-, Vej-; 2 m. Ft. -er og Væsner, jf. Fornuft-, Natur-, Sær-). Tingenes Væsen, levende Væsener (Væsner), at gjöre V. af noget, at have et

fint V. en Væsenhed, væsentlig (jf. u-). væsenløs (-hed); en Væsenheden.

en **Vætte** (egl. = et Væsen²; jf. Land-, Men-, U.). et Vættelys.

-**vættes** (i over-, af Vægt).

en **Væv** (Ft. -e; 1 = en Væverstol, jf. Baand-, Silke-; 2 det vævede, jf. Ben-, Billed-, Spindel-, Strømpe-, Trævle-; om Væv i det dyriske Legeme ogsaa et, Ft. = Et.). et Væv (= Vrøv), det er noget godt V. at væve (-ede, -et, foræld. og digt. Fort. vöv; jf. ind-, sammenvæve; gennemvævet), en Væver (jf. Bomulds-, Klæde-, Linned-, Lærreds-, Silke-, Strømpe-, Tapet-, Uld-), et Væveri (Ss. som Væver), en Væverske, en Vævning (jf. Gjennem-, Ind-, Sammen-). en Væverbom, -knude, -lön, -skytte el. -skyttel, -spole, -stol (ogsaa Væve-), -svend; et V-skaft.

væver, vævre. en Væverhed.

et **Vævl** (Ft. -er; jf. Væv, at væve; Hø-). en Vævle (el. Væle = Forbinding, Kompres, foræld.); at vævle (el. vule), en Vævling (el. Vuling; Seord).

at **væxe** (af Vox). væxet Traad. en Væxning.

en **Væxt** (af at voxer; 1 u. Ft., det at voxer: at være, staa i V., sætte [= standse] i Væxten; 2 m. Ft. -er, det som voxer; — jf. Aars-, Bjærg-, Busk-, Foder-, Frem-, Græs-, Have-, Jord-, Klit-, Knold-, Korn-, Krat-, Krøbbel-, Læg-, Mark-, Middel-, Mis-, Mos-, Op-, Plante-, Ris-, Rod-, Sand-, Skov-, Snylte-, Sommer-, Til-, Træ-, Ud-). en Væxtgrænse; et V-hus, -rige.

Y.

et **Y** (Ft. -er). en Y-lyd (som i Syd, en Lyd, tysk, lys, lyst).

at **yde** (af ud; jf. skatteyde). en Ydelse (jf. Pligt-, Skatte-), en Yder (jf. Skatte-, Tiende-).

yder- (jf. ydre, yderst). yderlig (-hed), ydermere (Bio.). en Yderbark, -del, -dör, -flade, -grænse, -hud, -kant, -lomme, -lære, -mur, -rand, -side, -skruer, -verden, -væg; et Y-laar, -led, -lem, -tøj.

ydmgy. en Ydmyghed, at ydmyge

(sig), en Ydmygelse, ydmýgelig (Bio.).

ydre, yderst (To., højere og højeste Gr., dannet af ud). et smukt Ydre; han ligger paa sit yderste, det er paa det yderste med ham.

yderst (Bio.), y. ude, y. ubehagelig.

at **yumpe** (= pøde). en Yumpe, en Ympning. en Ympekniv, -kvist.

at **yunte** (om noget).

at **ynde** (jf. af unde; indynde sig).

en Ynde, en Ynder (jf. Vel-),

en Yndest (at staa i Y. hos en), yndelig (foræld.), yndig (-hed), en Yndling (et Y.s-sted). yndefuld.

en **Yngel** (u. Ft.; af ung; jf. Snoge-, Øgle-). at yngle, en Ynglen. en Yngletid.

en **Yngling** (af ung). en Ynglingsalder. **yngre**, yngst (højere og højeste Gr. af ung; jf. at forynge, -else). den, de yngste.

en **Ynk** (u. Ft.; jf. öm; Med-). at ynke (en), at ynkes (over en), ynksom (-hed; jf. med-), ynkelig (-hed). ynkværdig (-hed).

at **yppe** (af op). at y. Kiv, Trætte, Klammeri.

ypperlig (-hed; af ubrugel. To. yppere, højere Gr. til op).

ypperst (To., højeste Gr., dannet af op). den, det, de ypperste. en Ypperstepræst, y-præstelig.

yppig. en Yppighed.

ysk (digt. = rask).

at **yste** (af Ost). en Ystning.

at **ytre** (af ud). at y. sig. en Ytring (jf. Kraft-, Livs-, Menings-, Viljes-). en Ytringsfrihed, -maade.

et **Yver** (Ft. -e; jf. Ko-).

Æ.

et **Æ** (Ft. -er). en Æ-lyd (som i Træ, Bæk, bedre, bedst).

æ! æ bæ! (Udraabsord).

et **Æble** (af Abild; jf. Flaske-, Gal-, Granat-, Guld-, Jord-, Løg-, Mad-, Paradis-, Pig-, Rigs-, Skov-, Sommer-, Strids-, Tvilling-, Vinter-, Øje-). det sure Æ., Tvistens Æ. en Æbleblomst, -grød, -kage, -kjerne, -kælling, -møs, -most, -skive, -skræl, -skrælling; et Æ-træ; æ-rund.

at **æde** (aad, ædt; jf. af-, opæde; græs-, kjød-, planteædende; for-, ind-, møl-, ormædt). en Æder (jf. Menneske-), (en) Æde, en Æden, ædelig¹ (skridtonet). en Ædelyst, -tid; et Æ-gilde, -trug; Æ-varer (Ft.).

ædel, ædle (jf. Adel; forædle, -ing; høj-, u-, vel-). en Ædelhed, ædelig² (stødtonet; foræld. og digt.), en Ædeling el. Ædling. en Ædelgran, -sten; et Æ-sind; æ-baaren, -módig (-hed).

ædru (ubøj. To.; jf. sanddru). en Ædruhed, ædruelig (-hed).

en **Æg** (b. F. Æggen, Ft. Ægge [ogsaa korttonet]; jf. Knivs-, Kræmmer-, Sværds-). med Od og Æ., Æggen paa et Stykke Tøj. ægget (jf. tve-), at ægge (jf. op-), en Æggelse (jf. Op-). et Ægstaal, -vaaben; at æg- (el. ægge-)vende (Lagener).

et **Æg** (b. F. Ægget, Ft. = Et.; jf. Ande-, Due-, Fiske-, Fugle-, Hane-, Hexe-, Hovedvands-, Hønse-, Myre-,

Orme-, Paaske-, Rok-, Rør-, Slange-, Snoge-, Spejl-, Struds-, Vibe-, Vind-). ægdannet, -formet, -læg-gende, -rund; en Æggeblomme, -dans, -hinde, -hvide, -høne, -kage, -koger, -kop, -leder, -mad, -mælk, -skal, -snaps, -stok, -stol, -søbe; et Æ-bæger, -øl; æ-gul, -syg.

en **Ægt** (Ft. -er; af at æge; jf. Fri-, Konge-). en Ægtkjørsel, -rejse; et Æ-lægd.

ægte (ubøj. To.; jf. halv-, u-). en Ægthed (jf. U-). ægtebaaren, -født.

Ægte: at faa, have, tage til Æ. at ægte, et Ægteskab (et Æs-brud, -løfte). en Ægtefælle, -hustru, -kone, -mage, -mand, -pagt, -seng, -stand, -viv; et Æ-par; Æ-folk (Ft.); at æ-vie (-else).

ækel, ækelt, ækle. en Ækelhed, at ækles (= væmmes) ved noget.

en **Ælde** (jf. Alder, Old, ældre). at ældes. ældgammel.

ældre, ældst (højere og højeste Gr. til gammel; jf. old; næstældst). vi ældre, de ældste. en Ældste.

en **Ælling** (egl. Ændling, af And). en Høne med Ællinger.

et **Ælmetræ** (= en Alm). en Ælme-lund, -rose.

at **ælte** (jf. sammen-). at æ. Dej. en Ælte (jf. Ler-), en Æltning (jf. Sammen-). en Æltetørv.

et **Æmne** (svensk, egl. s. O. s. en Evne; = et Stof; jf. Grund-, Kongs-, Lære-, Nærings-, Raa-, Strids-). et Æ. for Samtale, for en Digter.

at **ændre** (jf. at forandre). en Ændring (jf. Af-). et Ændringsforslag.

æng (jf. angbrystet, angst). en Ænge (jf. Ange). ængbrystet, -hovet.
 at **ængste** (af Angest; jf. beængstet). at æ. sig, ængstes for noget.
 ængstelig (-hed), en Ængstelse.
 at **ænse** (= agte paa; jf. uænset). han ænsede intet.
ærbødig (jf. u-), en Ærbødighed (tysk).
 en **Ære** (jf. U-, Vaaben-, Van-). at komme til Æ., holde i Æ., have, gjøre Æ. af, gjøre én Æ., den sidste Æ. ærbar (-hed), at ære (jf. be-, for-, vanære). æret (To.; jf. højst-), ærlig (-hed); jf. grund-, u-). ærgjerrig (-hed), ærværdig (-hed); jf. høj-, vel-; en Ærefrygt, -port, -skjænder, -støtte, -syge; et Æ-minde, -sæde, -vers; æ-fuld, -kjer (-hed), -krænkende, -løs (-hed), -rig, -rørende, -rørig (-hed); en Æresbevisning, -borger, -dag, -erklæring, -følelse, -gjæld, -oprejsning, -post, -sabel, -sag, -vagt; et Æ-medlem, -ord, -tegn, -trin; en Ærenpris (Plante).
 et **Ærende** (jf. By-, Svinke-). at gjøre sig et Æ., gaa Æ.r. ærendeløs (= frugtesløs, foræld.).
 at **ærgre** (jf. arg). at æ. sig over noget. ærgerlig, en Ærgrelse.
ærke- (gr.): en Æ-biskop, -bisp, -degne, -dosmer, -engel, -hertug, -kjætter, -nar, -tosse; æ-dum (-hed).
 et **Ærme** (af Arm; jf. Frakke-, Halv-, Hænge-, Kaabe-, Kjole-, Skjorte-, Særke-, Trøje-). at ryste af, binde en noget paa Ærmet. en Ærme-

kaabe, -knap, -linning; et Æ-foder, -gab, -hul, -lin, -spjæld.
 en **Ært** (Ft. -er; jf. en Niært, Grün-, Have-, Lægge-, Mark-, Pil-, Sukkerærter). en Ærteager, -bælg, -halm, -kjæp, -reve, -skal, -stang, -sten, -suppe; et Æ-bed; Æ-ris (Ft.).
 en **Ærtækilling** (= en Kryster).
 et **Æsel** (som Skjældsord en; Ft. Æsler; jf. Mul-, Pak-). en Æsel-driver, -hoppe, -hud, -malk; et Æ-føl, -skind; et Æselshoved (Søord), -øre (i Bøger).
 at **æske** (jf. af-, ud-). at æ. Dom. en Æskning (jf. Af-, Ud-).
 en **Æske** (jf. Hatte-, Mad-, Pap-, Pille-, Pulver-, Smør-, Spaan-, Sy-). at snakke for sin Æ. en Æskeform, -mager; et Æ-laag.
 et **Æsketræ** (= en Ask).
 et **Æspetræ** (= en Asp). et Æspeløv.
 en **Æt** (Ft. Ætter; jf. storættet; Adels-, Folke-, Konge-, Odels-, Sprog-, Øgle-). et Ætling. en Ætmand; et Ætled; ætgod, -stor; at ætled (= adoptere; -ing, -ning); en Ættetavle; et Æ-navn, -tal (= Stamtavle).
 at **ælse** (tysk; jf. æde). en Ætsning. en Ætsenaal, et Æ-vand.
 et **Eventyr** (Ft. = Et; jf. Börne-, Fe-, Folke-). at gaa paa Æ. at æventyre sig selv, æventýrlig (-hed), en Æventyrer.
 at **ævle**. at æ. og vrævle.
 (et) **Ævred**. at opgive Æ., Æ. er opgivet. en Æ-græsning; et Æ-smør.

Ö. Ø.

et **Ö**, et **Ø** (Ft. -er). en Ö-lyd (som i tör, To. og Udso.), en Ø-lyd (som i sød, sødt, en Ryg, Lyst).
 en **Ø** (Ef. Ös, b. F. Øen, Ft. Øer; jf. Fjæld-, Halv-, Skov-, Ud-). en Øbo, -gaard; et Øhav, -land, -rige.
øde (uböj. To.). ø. og tom. et Öde¹ (usædv. og digt.), at öde (-ede, -et og ödte, ödt: jf. for-), en Öder = en Ödeland, ödsel (Ft. ödsle), en Ödselhed, at ödsle (med noget; jf. bort-). en Ödegaard, -mark; at ö-lægge (-else).
 et **Öde**² (= Skåbne; foræld.).
 et **Øg** (Ft. = Et; jf. Udgangs-).

at **øge** (-ede, -et og øgte, øgt; jf. for-). en Øgning, en Øgelse (jf. For-). et Øgenavn.
 en **Øgle** (jf. Vand-). en Øglegift, -rede, -unge, -yngel, -æt; et Ö-bid.
 et **Øje** (Ft. Øjne, forhen Öjen; jf. Blad-, Frugt-, Gaase-, Glas-, Katte-, Ko-, Kребse-, Kvarn-, Los-, Løbe-, Muse-, Naale-, Saxe-, Ugle-, Vind-, Øxe-). at faa Ö. paa, holde Ö. med, have et vaagent Ö. med, under fire Öjne, højest Öjne, gaa en (Fjenden) under Öjne, falde, stikke i Öjnene (jf. iøjnefaldende), tage Öjnene til sig, slaa Öjnene

op, ned. -øjet (se blaa-, glas-, graa-, húl-, kat-, klar-, klat-, ko-, los-, lys-, mørk-, ring-, rød-, skel-, spids-, sur-, vind-); at øjne. en Øjebolt-, -hinde-, -hule-, -klap-, -krig-, -krog-, -linse-, -muskul-, -nerve-, -plet-, -sten; et Ø-blik (paa Øjeblikket, øjeblikkelig, -blikkelig), -glas-, -kast-, -laag (ogsaa Øjen-), -maal-, -med (jf. Hoved-), -mærke-, -syn (efter Ø., tage i Ø.), -æble; en Øjenbetændelse-, -læge-, -salve-, -skalk-, -skjærm-, -sygdom-, -syge-, -tand-, -tjener-, -trøst (Plante); et Ø-bryn-, -haar-, -laag-, -spejl-, -sprog-, -vand-, -vidne; ø-svag (-hed), -synlig (-hed); en Øjensforblindelse-, -lyst.

en **Øl** (Ft. -e; = en Rem). en Øl-svøbe (foræld.).

(et) **Øl** (b. F. Øllet; jf. Barsel; Arve-, Fæstens-, Hvidt-, Ingefær-, Marts-, Skillings-, Ægge-). tyndt, surt, gammelt, godt, bayersk Øl. øllet. en Ølbæst-, -bimpel-, -brygger-, -bærme-, -dunk-, -eddike-, -flaske-, -gjær-, -halle-, -handel-, -handler-, -kande-, -kippe-, -kjælder-, -ost-, -rus-, -snak-, -suppe-, -tapper-, -tønde-, -urt; et Ølanker-, -glas-, -hus-, -kar-, -krus-, -træ; (en) Øllegred; (et) Ø-bød (en Ø.s-barmhjærtighed, -potte).

øm, ømt, ømme (jf. en Ynk). et ømt Sted, en øm Samvittighed, ømme Følelser. en Ømhed, at ømme sig (ved noget), at ømmes ved, ømmelig (Bio.). ømfodet (-hed), -følende-, -hjørtet-, -kjævet-, -skindet (-hed), -taalg (-hed).

at **ønske** (jf. lykønske, -ning; for-ønsket). et Ønske (jf. Nyaars-), ønskelig (-hed). ønskværdig (-hed); en Ønskehat-, -kvist-, -maade-, -vaand; et Ø-barn.

ør. ør i Hovedet. en Ørhed.

en **Øre**¹ (sandet Landtunge; Ft. -r; jf. Harboøre, Drag-, Helsing-, Kors-, Skælskør, Øresund).

en **Øre**² (Mønt; Ft. Ører og Øre; jf. Fem-, Ti-, To-, samt et Løser og foræld. en Ørtug, Mønt og Kornmaal).

et **Øre** (Ft. Øren og [især om livløse Gjenstande] Ører; jf. et Æsels-, en Hæld-). at laane Ø. til, være lutter Ø., sove paa sit grønne Ø., give en paa (under) Øret, have noget (en Ræv, en Skjælm) bag Øret, skrive sig bag Øret, spidse Øren, have lange Øren, tale for

døve Øren, holde en i Ørene, holde Ørene stive, tude en Ørene fulde. -øret (se kort-, lang-, mus-, spids-, studs-). en Ørebalje-, -brusk-, -byld-, -flip-, -gang-, -hammer-, -hinde-, -hule-, -lap-, -læp-, -pine-, -ske-, -sprøjte-, -tuder; et Ø-ben-, -figen (Ft. = Et.), -flaad-, -hul-, -spejl-, -tuder-, -vidne-, -vox; ø-dannet-, -løs, en Ørenlyd-, -ring-, -tvist; et Ø-haar.

en **Ørk**¹ (= Kiste; jf. Ark).

en **Ørk**² (Ft. -e; jf. Fjæld-, Is-, Sand-, Ud-) el. Ørken (egl. Ødken, af øde; Ft. -er). en Ørkenslette.

et **Ørke** (= en Syssel, foræld.; jf. Værk, at virke, at orke). ørkesløs (-hed).

en **Ørn** (Ft. -e; jf. Fiske-, Hav-, Konge-). en Ørnebregne, -fjer-, -flugt-, -ham-, -klo-, -nase-, -rede-, -unge-, -vinge; et Ø-næb-, -skrig.

en **Ørred** (Ft. -er; jf. Bæk-, Lax-).

et **Ørs** (Ft. = Et.; foræld.; jf. Hors).

at **øse** (øste, øst); jf. op-, over-, ud-). at ø. Baaden, ø. op, det øser Vande ned. en Øse (¹et Øsekar, ²en øsende Regn), en Øsning (jf. Op-, Over-, Ud-). en Øseske; et Ø-kar-, -rum; at øsregne.

en **Øsken** (Ft. -er; et Øje som paa en Øjebolt).

øst (Bio. og No.; jf. ost-). ø. for, fra, paa; i Ø., fra Ø., mod Ø. Østen (det rige Ø.), østlig, at østne sig (orientere). en Østbane, -farer-, -kant-, -kyst-, -side.

østen (Bio.; egl. fra Øst). Vinden er ø., ø. for, fra, om. en Østenstorm-, -vind.

øster (Bio.; egl. mod Øst; No. = Øst). ø. paa, det dages i Ø., at komme fra Ø. og Vester, spørge i Ø. og svare i Vester. en Østergade-, -led-, -lide-, -port; et Ø-land; Ø-bro, Ø-landene, ø-landsk, en Ø-lænding, Ø-soen, ø-seisk, Ø-rig, en Ø-riger, ø-rigsk.

østre (To. b. Ft. = østlige). den ø. Ende, Side.

en **Østers** (Ft. = Et.). en Ø-banke-, -fangst-, -kniv-, -skal; et Ø-gilde-, -skjæg.

at **øve** (jf. for-, ind-, udøve; u-, vaabenøvet). at ø. sig (i). en Øvelse (jf. Aands-, Bods-, Danse-, For-, Forstands-, Ind-, Legems-,

Sigte-, Skrive-, Skyde-, Sprog-,
Stile-, Tegne-, Ud-, Vaaben-).
ovre, øverst (To., højere og højeste
Gr. til Fho. over). den, det, de
øverste. øverst (Bio.), o. oppe,
en Øverste. øverstbefalende.
ovrig (tysk; jf. tilovers). i øvrigt, for
øvrigt, den, det, de øvrige.
en **Øvrighed** (jf. Lands-, Over-, Stifts-).
en Ø.s-magt, -person.

en **Øxe** (jf. Baand-, Bind-, Bred-,
Brænde-, Bul-, Bøddel-, Entre-,
Haand-, Hül-, Køkken-, Lug-,
Skar-, Skov-, Slagter-, Slet-,
Strids-, Tvær-, Tømmer-). en
Øxehammer; et Ø-blad, -hug, -skaf, -
øje.

Øxen og **Øxne** (Ft. til en Oxe). en
Øxendriver; et Ø-hus, -marked, -
torv.

Forkortelser.

ar. = arabisk.
Bet. = Betydning.
b. F. = bestemt Form.
Bio. = Biord (Adverbium).
b. m. = beslægtet med.
Bno. = Bindeord (Konjunktion).
d. = dansk.
digt. = digterisk (poetisk).
Ef. = Ejeform (Genitiv).
egl. = egentlig.
el. = eller.
eng. = engelsk.
Et. = Ental (Singularis).
f. = for.
Fho. = Forholdsord (Præposition).
Fk. = Fælleskøn.
fg. = følgende.
foreg. = foregaaende.
forr. = forrige.
Fort. = Fortid (Præteritum).
Fortf. = Fortidsform.
foræld. = forældet.
fr. = fransk.
Ft. = Flertal.
gl. = gammel, gammelt.
gr. = græsk.
Gr. = Grad.
Hf. = Hensynsform (Dativ).
holl. = hollandsk.
Ik. = Intetkøn (Neutrum).
it. = italiensk.
jf. = jævnfør.
Kno. = Kjendeord (Artikel).

lat. = latinsk.
Lovspr. = Lovsproget.
m. = med.
No. = Navneord (Substantiv).
nord. = nordisk.
nt. = nedertysk.
oldn. = oldnordisk.
overf. = overført.
rett. = rettere.
sjæld. = sjælden.
slav. = slavisk.
s. O. = samme Ord.
Ss. = Sammensætning.
Sto. = Stedord (Pronomen).
stødt. = stødtonet.
sv. = svensk.
Soudtr. = Soudtryk.
t. = tysk.
Talo. = Talord.
Tf. = Tillægsform (Participium).
To. = Tillægsord (Adjektiv).
ub. F. = ubestemt Form.
ubrug. = ubrugelig.
ubøj. = ubøjelig (indeklinabel).
Udro. = Udraabsord (Interjektion).
Udso. = Udsagnsord (Verbum).
uddt. = udtalt.
Udfr. = Udtryk.
uegl. = uegentlig Betydning.
u. Ft. = uden Flertal.
urigt. = urigtig.
usædv. = usædvanlig.
æ. D. = ældre Dansk.

T I L L Æ G .

TITLE

A.

en **Aa.** en **Aasir** (Plante; = Brudelys).
aaben. a-staaende.
 et **Aadsel.** a-ædende.
 et **Aag** (jf. Hals-). a-spændt.
 en **Aal**¹ (jf. Eddike-, Grøde-, Klæp-, Rulle-). **Aal** i Strømperne.
Aal⁴ (u. Kno.). at gjøre en til A., blive til A. at aale en.
 en **Aand** (jf. Foretagelses-, Friheds-, Kriger-, Luft-, Oprørs-). at opgive Aanden (= dø), gode, onde, urene Aander. aandeagtig. en Aandsformørkelse, fornødenhed, klarhed, -magt, -retning, -tilstand, -udvikling, -vilje (= Passion), -virkelighed; et A-bedrag, -mørke, -præg, -udbytte; a-dannet, -forladt, -livlig (-hed), -opløstende.
 en **Aande.** det er en andens A. aandeklemt.
 et **Aar** (jf. Drifts-, Kalender-, Rus-, Trængsels-, Ulykkes-, Ungdoms-). en Aars gave; et A-udbytte.
 en **Aare**¹ (jf. Hul-).
 en **Aare**². at lægge alle Aarer om Børde. en Aarefod; et Aareskifte.
 en **Aarsag** (jf. Mellem-). et A.s-forhold.
 en **Aas** (jf. Tvær-).
 en **Abe** (jf. Brøl-, Egern-, Halv-, Kron-, Pung-, Silke-). et Abebrødtræ, -fjæs, -hus, -spil; Abenoder (Ft.) = Abekattestreg.
 en **Abørt.** at abortere, se Misfædsel, misføde.
ad (Fho.; jf. hjem-). at holde ad sig (o: til venstre, om den kjørende; modsat: at holde fra sig = til højre).
Adam (haardt d). A. og Eva, den gamle A. en Adamssøn; et A-æble.
 en **Adel** (jf. Sjæls-). en Adelsfrue, -klub, -stolthed; et A-navn, -patent, -præg.
 en **Adjudant** (jf. General-).

en **Admirál.** et Admiralskab.
 en **Adresse** (jf. Mistillids-, Tak-). at adressere. en Adresseavis, -bog; et A-kort.
 en **Advokát** (Ft. -er).
af (Fho. og Bio.; jf. en Hug-, et Lukáf). Det gaar ud oven af, det maa tages fra neden af, fra først af, at drive af, det slæber af, at gjøre det af med en, af sig selv, af Dumhed, Ondskab, Vanvare; af og til (= stundum).
 en **Afbyggergaard.** afdæmpet.
 en **Affaldsdyng.** en Affindelsessum. en Afgangssklasse, -liste, -tid; et A-sted. en Afgift (jf. Arve-, Skibs-, Stempel-; a.s-fri, -hed). afholdende (-hed; jf. to-tål-). et Afhængighedsforhold. at afklare (-ing). -lagre (-ing). -lejre (-ing). en Afleggelse (jf. Eds-). et Afløb (en A.s-rende). en Afløsning (jf. Hoveri-, Jagt-, Tiende-). en Afprodsning. en Afsats (t. = et Afsæt). at afsende (jf. uafsendt). en Afsked (en A.s-hilsen; et A-besøg, -gilde, -kys, -selskab). at afslikke (-ning). et Afsnit (jf. Hoved-, Tids-). en Afstaaelse (jf. Gjen-, Land-; en A.s-sum). en Afstand (jf. Middel-, Vinkel-). at afstuve (-ning; Sørd). at afvande (-ing). en Afvane (at komme i A. med, faa A. til). at afvise (jf. uafviselig).
 en **Aften** (jf. Fyr-, Mikkels-, Mortens-). en Aftenavis, -fred, -skumring, -skygge, -stemning, -sværmer, -vind; et A-besøg, -blad, -selskab, -skjær; et Aftensgilde.
 en **Agát** (Ft. -er; en Ædelsten). en Agatring.
 at **age.** komme godt op at age.

en **Agent** (jf. Handels-, Hof-, Plads-).
at agére.

en **Ager**, en Agerplet; et A-skitte;
a-dyrkende.

en **Agt.** at agte: han agter at rejse,
agter sig til Rom.

agter. et Agterrum.

-agtig (-hed; se ¹barn-, blød-, del-
(jf. u-), dril-, fejl-, fordel- (jf. u-),
frygt-, følg-, grin-, kludder-,
kramp-, kvind-, liv-, løgn-, løs-,
nar-, nøj- (jf. u-), pib-, pin-, pøbel-,
skab-, skalk-, skarn-, sladder-, slud-
der-, splid-, svin-, søvn-, tjenst-
(jf. u-), tyv-, var-, vred-, vrøvl-
agtig; ²aande-, bajads-, beg-, ben-,
bengel-, bjørne-, blaa-, bonde-, brun-,
brusk-, bøddel-, dreng-, drømme-,
dværge-, efteraars-, fe-, feber-,
filister-, fiske-, fistel-, fløjels-, foraars-,
fruentimmer-, fugle-, fuser-, fæng-
sels-, gaase-, galde-, gammel-, gas-,
glas-, graa-, grød-, grøn-, gul-,
harpix-, hexe-, horn-, hverdags-,
høker-, jord-, junker-, jærn-, jätte-,
kalk-, karle-, katte-, kisel-, kjel-
tring-, kjød-, klid-, klister-, klo-
ster-, kork-, kridt-, kro-, kræmmer-,
kælling-, lang-, ler-, lud-, luft-,
læder-, lög-, lømmel-, munke-,
neger-, nonne-, oldinge-, olje-,
oste-, palads-, pest-, pige-, pose-,
roman-, rund-, rust-, ræve-, røver-,
salt-, silke-, skorpe-, skygge-,
skæl-, slyngel-, sort-, stor-, stym-
per-, svamp-, svovl-, taage-, tiger-,
tigger-, traad-, træ-, trælle-, uld-,
urte-, valle-, vand-, vin-, vox-, øgle-,
økenagtig).

en **Akkòrd** (jf. Mol-, Tiende-).

en **Akt** (jf. Anklage-, Viljes-). Sørge-
spil i fem Akter.

aktiv. et Bos Aktiver (Ft.). en Ak-
tivetét.

al. Alnaturen. altomfattende,
-ædende.

en **Ál** (jf. Jærn-, Sand-, Sten-).

(en) **Alabàst.** en Alabasterkrukke.

en **Albatròs** (Ft. -trosser; en Fugl).

et (og en) **Album.** ¹) Jordmaal til
Skyldsætning = ¹/₁₂ Skjæppe Hart-
korn. ²) Stambog, Samling af
Mindeblade.

en **Alder** (jf. Barne-, Jord-, Over-
gangs-). en Aldersforskjel; et A-
tillæg.

aldrig. a. saa snart.

en **Alen.** tre Alen høj, to A. Klæde,
to A. af ét Stykke. alenbred.

en **Alge** (jf. Grøn-, Rød-).

en **Allé.** en Allégade; et A-træ.

aller-, en allerhelvedes Karl.

en **Alligátor** (Krokodilart).

en **Alm** (jf. Kork-).

almén. en Almensans, -sætning.

en **Alp** (Ft. -er). Alperne. en Alpe-
fiol, -kjæde, -plante, -rose, -stok.

en **Alróne** (¹ Spaakvinde. ² Plante).

(en) **Alt** = en Áltstemme (dyb Kvinde-
røst).

en **Altán.** en A-dør, et A-gitter.

et **Alter.** at ofre paa Fædrelandets
A. en Altergæst.

en **Alun.** en Alunskifer; et A-værk.

en og et **Alvor.** mit ramme A., i
fuldt A. et Alvorsblik.

Amager = A. Land. en A-bonde,
-dragt, -kone, -mor, -pige; A-torv
i Kbh.

en **Ambe** (i Lotteriet).

en **Ambra** (Plante). en A-duft.

en **Ame** (et Vinfad).

et **Amen.** saa sandt som A. i Kirken.

en **Amme.** en Ammeplads.

et **Amt.** en Amtsprovst; et A-hus, -kort.

an. at gribe sig an.

et **anbefalet** Brev; et Anbefalings-

brev. en Andagt (jf. Morgen-;

en A.s-øvelse; a-fuld). et Anfald

(jf. Krampe-). at angive (jf. uan-

given), en Angivelse (Tids-), et

Angiveri. et Angreb (jf. Hoved-,

Skin-; en A.s-linje, -plan, -styrke;

et A-punkt). at anklage (jf. selv-

anklagende), en Anklageakt, -bænk;

et Anklagerhverv. et Anliggende

(jf. Hjærte-, Menigheds-, Stats-).

et Anlæg (jf. Bro-, Fæstnings-,

Havne-, Kanal-). en Anløbstid.

en Ansats (at have A. til Fedme).

et Ansigt (jf. Fugle-, Fuldmaane-,

Over-, Under-; en A.s-muskel,

-nerve). en Anskuelse (jf. Sanse-).

at anspænde (jf. over-). en An-

stalt (jf. Arbejds-, Bespisnings-,

Brønd-, Daare-, Forsikrings-, Idiot-,

Kur-, Lære-, Tvangs-). en An-

sættelse (jf. Skatte-, Told-).

en **Auanas** (Frugt, Plante). et A-
lærred.

et **Anarkí.** anárkisk.

en **Anatóm.** en Anatomí, anatómisk,
at anatomére (-ing).

en **And** (jf. Brand-, Dyk-, Fløjels-,
Hav-, Hvin-, Moskus-, Sort-). et
Andehagl, -skæl.

at **ane** (jf. uanet).

en **Anger.** en A.s-taare.

en **Angest.** a-fuld.

et **Anker**. en A-klo; et A-hold, -kors, -leje.

en **Ansús**. en A-dunk.

et **Ansvar** (Ft. = Et.; jf. Med-, Straf; ikke af t. an-, men af gl. nord. and- = t. ant- i antvorde). an-svårlig (jf. med-, u-; -hed). an-svarsfri, -fuld.

antik (Ft. antikke). Antikker (Ft.). en Antikvitét (= Oldsag), en Antikvár, antikvárisk, antikvéret (= forældet). en **Antipóde**. antipódisk (= stik mod-sat).

apoplektisk. en Apoplexi.

en **Appetit**. appetitlig (jf. u-). en Appetitost.

en **Aráber**. arábisk, Arábien, en Ara-besk.

et **Arbejde** (jf. Begynder-, Bødker-, Fuser-, Herkules-, Lov-, Maskin-, Over-, Stukatur-, Taalmodigheds-, Træ-, Ungdoms-). at arbejde (jf. over-). en Arbejder (jf. Cigar-, Maskin-, Mine-; en Arbejder-befolkning, -bolig, -fond, -forening, -koloni, -sag; et A-kvarter, -spørgs-maal). en Arbejdsanstalt, -fælle, -klasse, -maade; et A-dyr, -men-neske, -varelse; a-vant.

et **Areál** (= Fladerum; jf. Grund-, Jord-, Skov-, Vand-).

et **Argument**. at argumentere.

en **Aristokrát**. aristokrátsk, et Ari-stokrati

et **Arkiv** (jf. Gehejme-, Rigs-). Arkiv-sager (Ft.).

en **Árm** (jf. Hav-). i Arms Længde, Lovens Arm. -armet (se mange-). en Armbevægelse; et A-læn.

en **Arne**. en Arneild.

en **Arrést** (jf. Varetagts-). en Arre-stánt.

arrig. det arrigste Snavs (= usleste).

en **Ars**. en Arsvisk.

en **Arsenik**. en A-forgiftning, -pille; a-fri, -holdig.

en **Árt¹**. -artet (se forskjellig-, lige-, mange-). en Artsrigdom; et Arts-mærke; artsrig.

en **Árt²** (en Fisk; se Sand-).

en **Artlskok** (Ft. -skokker; Plante).

en **Arv** (jf. Dane-, Slægt-). en Arve-afgift, -følgekrig, -gaard; et Arve-kjøb, -løn.

at **ase** (jf. forase, udaset). at gaa og a. med noget.

en **Asfalt** (= Jødebeg).

en **Aske**. en A-skuffe; et A-bæger.

en **Assessor** (Ft. Assessórer).

en **Assistént** (jf. Politi-, Told-). at assistere (= hjælpe). en Assi-stenskirkegaard; et A-hus.

en **Astrológ** (= Stjernetyder). en Astrologi.

en **Astronóm** (= stjernekyndig). en Astronomí, astronómisk.

et **Asýl**. et Asylbarn, en Asylskole.

at¹. at sige = det vil sige.

et **Atóm**. en Atomlære, -vægt; et A-tal; a-vis (Bio.).

en **Attést** (jf. Dyds-, Flids-, Leve-, Læge-, Præste-, Vielses-). at atte-stere.

at **attraa**. attraa værdig.

en **Avis** (jf. Adresse-, Aften-, Dags-, Morgen-). et Avisfrieri, -papir.

en **Avl** (jf. Ind-, Fiske-). en -avler (se Bi-). et Avlelem, -redskab; en Avlsbygning, et Avlsredskab.

en **Avne** (jf. Inder-, Korn-, Yder-).

et **Ax** (jf. Kogle-, Smaa-, Stor-, Vand-). -axet (se kort-, lang-).

en **Axe** (jf. Verdens-).

en **Axel²** (jf. Patent-).

et **Axelbær**. et Axelbærtræ.

B.

en **Baad** (jf. Bugsér-, Torpédo-). en Baadladning; en Baadsmand (jf. Høj-; en B.s-pibe).

et **Baal**. en Baalfærd.

et **Baand** (jf. Besætnings-, Familie-, Kante-, Maale-, Nakke-, Rosen-, Samfunds-, Skraa-, Skulder-, Spræng-, Ur-, Viljes-). Blodets Baand. en Baandstage, -æske; et Baandstag.

en **Baas** (jf. Ko-). at baase.

et **Babel** (= Babylon). Babels Taarn. en babelsk Forvirring.

et **Bad** (jf. Hoved-). en Badelæge, -mester.

en **Badútspringer** (en Gjøgler).

en **Båg**. Bagen af Haanden. tabt båg af en Vogn. en Bagbords-side, en Bagflod, en Baglaage, et Bagtal.

at **bage**. en Bagerløn, -mester; et B-lav.

en **Bajads**. b-agtig.
 en **Bajonet** (jf. Sabel-). et B-stik, -stod.
 en **Bakke**¹ (jf. Præsenter-).
 en **Bakke**² (jf. Dyrehavs-, Hede-, Skanse-, Sol-). et Bakkeskaar.
 en **Bakkenbart** (tysk for Kindskjæg). -bakker (t.; se Kind-).
 et **Bal**. en Baldronning, -feber, -kavaller; et Balkort.
 en **Baldrian** (en Plante).
 en **Ballade** (fortællende lyrisk Digt; egl. Dansevisen).
 en **Balsam**. en B-gran, -poppel.
 et **Bambusrør**. en Bambusstok.
 en **Bandit** (Ft. Banditter).
 en **Bane**¹ (jf. Havne-, Kunstner-, Vædeløbs-). en B-gaard.
 en **Bank** (jf. Seddel-). et Bankraad, -væsen.
 et **Banner** (jf. Stjerne-, Ørne-). et B-mærke.
 bår. paa bar Bund.
 en **Barbér**. en B-stue, -svend, -sæbe.
 en **Bark**¹. en Barktorn.
 en **Barkasse** (en stor Baad).
 et **Bárn** (jf. Asyl-, Mønster-, Præmie-, Skrige-). en Barndom (en B.s-tid, et B-minde). en Barnealder, -morderske, -ske; et B-næb, -portræt.
 en **Barrikade**. at barrikadere (-ing).
 en **Bars** (aborreagtig Fisk).
 et **Barsel**. en Barselfærd.
 en **Bárt** (t. = Skjæg; jf. Bakken-, Knevels-). en Bartskaar (foræld.).
 en **Basált**. en B-grotte, -søjle.
 en **Basilisk**. et B-blik.
 en **Bast**. en Bastkurv, -trævl.
 en **Bastård**. — en **Bastion**.
 et **Batteri** (jf. Flag-, Kyst-, Land-, Panser-, Skibs-).
 et **Be** (Bogstavet b).
 en **Beboer** (jf. Sommer-). en Be-buder (jf. Foraars-, Uvejrs-). at bebygge (jf. ubebygget). et Bedræg (jf. Aands-, Præste-). en Bedrift (jf. Krigs-). at befamle (-ing). et Befindende (jf. For-gødt-). en Befolkning (jf. Arbej-der-, By-, Land-). at befænge (jf. pestbefængt). at begaa (b. en Synd, en Forbrydelse, at b. sig). at begave, begavet (jf. u-), en Begavelse. at begejstre (-ing; en B.s-rus). en Begivenhed (jf. Hverdags-). et Begjær (jfr. Magt-), en Begjærighed (jf. Penge-, Vide-). begroet (el. -grot; jf. u-). at begræde (jf. ubegrædt). et Be-

gynderarbejde. at beholde (jf. bi-). behørig. at bekikke. et Bekjendtskab (jf. Gade-). at beklikke (en andens Rygte). beladt (jf. skyld-). en Belej-ringshær, -tilstand; et B-spil. en Belysningsgas, -vædske. at belønne (jf. pris-, ubelønnet; en Dyds-, Flids-, Præmiebelønning). en Bemærkning (jf. Mod-, Rand-, Side-, Slutnings-, Sprog-). en Benægtelsesed. et Beredskab (jf. Krigs-), en Bereder (se Feld-). en Beregning (jf. Gjennemsnits-, Værdi-), en Beregner. berettiget (jf. forsørgelses-). berømt (jf. u-). et Berøringspunkt. en Besid-delse (jf. Ejendoms-, Grund-; b.s-løs), en Besidder (jf. Gods-). en Beskrivelse (jf. Jord-). et Be-skub (paa bedste B.). at be-skytte (jf. ubeskyttet; -else, jf. Rets-, Told-; en B.s-mand, -told). at beskæftige (jf. ubeskæftiget). en Beslagsskole. en Bepis-ningsanstalt. en Bestand (jf. Hoved-, Mellem-, Skov-). en Be-stemmelse (jf. Livs-, Tanke-, Tids-). et Bestik (at gjøre fejlt B.; jf. Tegne-). at bestride (jf. ubestridt). at bestykke (-ning). en Bestyrelse (jf. Fæl-les-, Kommunal-, Skole-; et B.s-møde, -raad), en Bestyrer (-inde; jf. Drifts-, Hus-, Institut-, Koloni-, Skole-). en Bestøv-ning. at besvime (-else). en Besværlighed (jf. Fordøjelses-). et Besætningsbaand. et Be-søg (jf. Afskeds-, Aften-, Ferie-, Hus-, Morgen-). en Betaling (jf. Forud-; en B.s-dag, -skole, -tid; et B-middel, -vilkaar). en Betingelse (jf. Freds-, Grund-, Virkeligheds-). en Betjent (jf. Kirke-, Opdagelses-, Oppebørsels-). en Betragtning (jf. Grund-, Nat-ur-). betyngt (jf. skyld-). en Betændelse (jf. Hals-, Hofte-). en Betænkning (jf. Udvalgs-). en Bevarer (jf. Segl-). en Be-vidsthed (jf. Skyld-). en Be-villing (jf. Mægler-, Penge-; en B.s-myndighed). et Bevis (jf. Hjemsteds-, Kredit-; et B-sted.), be-viselig, -vislig (jf. u-), bevægelig (jf. selv-), en Bevægelse (jf. Arm-, Bølge-, Kaste-, Kreds-, Mod-, Pris-, Selv-, Tanke-), en Bevægkraft.
 et **Bed** (Ft. = Et.; jf. Plov-).

en **Bég.** begagtig.
 et **Bén**¹ (jf. Passer-, Skrædder-). at komme paa Benene. -benet (jf. krum-).
 et **Bén**² (jf. Is-, Kors-, Krage- [rettere end Krave-], Mellemfods-, Si-, Sæde-). en Benfisk (modsat Bruskfisk), -knap, -tap; et B-mel.
 en **Bengler** (t., Ft. Bengler). b-agtig.
 en **Berberis**. en B-rust-, -saft.
 en **Beryl** (Ft. Beryller; en Ædelsten).
bésk (jf. galde-).
 at **bibeholde**. en Bidragyder.
 en Bifaldssalve, -storm, -ytring; b-værdig. en Bifigur. -flod. -fortjeneste. -indtægt. -næring. -omstændighed. -person. et Biprodukt. en Birod.
 en **Bl**. en Biavler, -celle, -sluger, -ven, -æder (Fugl).
 en **Bibel**. en B-oversættelse, et B-sted.
 at **bide**. Sværdet, Kniven bider (vil ikke bide). Fisken bider (paa Krogen), det bider i Huden (af Kulde), det er bidende koldt, at b. fra sig, det bider ikke paa ham, faa (give en) noget at bide paa, b. Skeer itu, b. i Græsset, paa Krogen, b. sig i Læberne, i Næsen, han er slem at bides med. — en Bid Brød, Mad; et Bid, at faa B. (om den, som fisker). — at bidsle. — en Bidtang.
 en **Bille** (jf. Grave-, Herkules-, Snude-, Vand-).
 et **Billede** (jf. Fremtids-, Gjen-, Luft-, Staffeli-, Titel-, Total-, Vrænge-). en Billedjagt, -pragt, -sal; et B-galleri; b-smykket.
billig. en Billighed (et B.s-hensyn. -krav).
 at **binde**. at b. Hænderne, Munden paa en; det binder Læset. bunden (jf. frost-, vand-). en Binde-væv; et B-brev.
 en **Bingelurt**.
 en **Birk** (jf. Dværg-).
 en **Bisamose**.
 en **Biskop** (jf. Hird-).
 en **Bisp**. en Bispering; et B-ornat.
bitter (jf. galde-). en bitter (= bidende) Kulde, Haan. det er bitterlig koldt, at græde b. en Bitter (jf. Mave-) = en Bitter-snaps; et B-stof.
 en **Bjælde**. en B-kappe.
 en **Bjælke** (jf. Jærn-, Stræk-). et B-loft.
 et **Bjærg** (jf. Magnet-, Venus-). en B-dal, -knold, -knude, -mester, -mø,

-olje, -sko, -snævring, -værksdrift; et B-mel, -system.
 en **Björn** (jf. Hvid-, Krave-, Næse-, Pung-). en Björneklo (Planteslægt).
blaa (jf. lavendel-, safir-). en b.Ridder, b. Mandag. en Blaaahaj, -musling.
 et **Blad** (jf. Aften-, Blomster-, Bregne-, Frugt-, Følge-, Højre-, Mode-, Morgen-, Nyheds-, Pil-, Pile-, Poppel-, Regerings-, Rod-, Skede-, Venstre-). -bladet (jf. enfro-, fri-, sam-, tofro-). en Bladdusk, -flig, -hveps, -køl, -krans, -litteratur, -neger, -næse (Vampyr), -plade, -plante, -referent, -roset, -tap; et B-hjørne, -kjød; en Blade-tobak.
 et **Blaf** (b. F. Blaffet; Ft. = Et.). svagt Vindpust. at blaffe. (Søord).
blandet (jf. jord-, sorg-, u-, vemod-). b. Selskab, blandede Kort, Skrifter. en Blanding (en B.s-farve, -form; et B-folk), et -blander (se Gift-).
blank. en b. Side, blanke Vaaben, at trække b. — en Blanket (Ft. -ketter; jf. Vexel-).
blég. en Blege (en Fisk). et Blegekridt. en Blegn (jf. Blod-).
 en **Blende** (Mineral; jf. Horn-, Sink-).
 et **Blik**¹ (jf. Alvors-, Basilisk-, Her-sker-, Ned-).
 et **Blik**². en Blikdaase, -kasserolle.
blind (jf. natte-). en b. Lydighed, Tro, blinde Vinduer. en Blindliste, -rude.
 et **Blink** (jf. Spejl-, Sølv-).
 en **Blis**. en Blisgaas.
 at **blive**. at b. liggende, siddende, staaende, at b. fra noget, det b.r Regn, To, Krig osv., det blev til Vind, derved b.r det, at b. noget vár, hvad skal der blive af ham? hvor blev han af?
 et **Blód** (jf. Drage-). en Blodblegn, -mand, -masse, -regn, -sved, -svulst; et B-flag, -vand; b-fattig (i egl. Bet., ellers tysk), -hidsende.
 en **Blok** (jf. Granit-, Maste-, Stabel-). en Blokform, -post; et B-trin.
 at **bløkere**. en Bløkade.
 en **Blomme**¹. en B-saft.
 en **Blomme**² (jf. Vinter-).
 en **Blomst** (jf. Eng-, Granat-, Griffel-, Kamille-, Lotus-, Myrte-, Natte-, Porcellæns-, Rim-, Skive-, Skjærm-, Yndlings-, Ærte-). blomstret (jf. kors-, kurve-, kvast-, stor-, ærte-). en Blomstringstid. en Blomsterregn, -skede, -ven; et B-hus, -skaft, -sprog; b-smykket.

blond. en Blondine.
 en **Blonde** (jf. Silke-). en B-krave.
 et **Blót** (Ft. = Et.). at blote. en
 Blotmand; et B-hus. (Oldn. Ord.)
 et **Blus** (jf. Sankthans-).
 en **Bluse.** en B-mand.
 et **Bly** (jf. Vand-). en B-forgiftning,
 -glans, -plade, -ring; et B-kammer,
 -plaster.
 en **Blyant.** en B.s-stift.
 et **Blæk.** en B-flaske.
 en **Blære** (jf. Kim-). et Blæreri. en
 Blærebæger (Plante), -fod, -sæl; et
 B-rum, -træ.
 at **blåse** (jf. ud-). en Blæser (jf.
 Valdhorn-). en Blæsebold; et B-hul.
Blåse i Udtr.: B. med det! B. være
 med det!
blód. et Blodtræ; b-hjærnet.
 at **bløde**². Hjærtet bløder derved.
 en **Bo.** en Bolig (jf. Arbejder-). en
 Bopælsforandring.
 en **-bo** (se Hav-, Skag-).
 en **Bød**¹ (jf. Marskandiser-).
 en **Bød**² (jf. Helse-). en Bodskamp.
 et **Bodmeri.**
 en **Bøg**¹ (jf. Adresse-, Formular-,
 Fremmed-, Handels-, Indtægts-,
 Note-, Notér-, Recept-, Æventyr-).
 en Bogfører (¹ = B-holder; ² for-
 æld. = B-handler), -katalog, -orm,
 -reol; et B-marked.
 en **Bøg**². en Boghvedegrød.
 et **Bogstav.** en B-følge; et B-væsen.
 en **Boje** (jf. Fortøjnings-). en Boje-
 straf.
 et **Bøl.** et Bolsvin (foræld.).
 en **Bold** (jf. Blåse-).
 en **Bolle.** bollet.
 en **Bom**¹ (jf. Kjæde-, Slæbe-). en
 Bomforpagter.
 en **Bom**². (en) Bomuld (jf. Skyde-;
 en B.s-sky; et B-krudt).
 en **Bombast.** bombastisk.
 en **Bombe.** en B-bøsse, -kanon.
 en **Bonde** (jf. Amager-). en Bonde-
 fanger, -fortælling, -stolthed, -tobak.
 et **Bór**¹ (jf. Drue-, Kron-, Plat-, Spuns-,
 Tryk-). en Boring (jf. Brønd-,
 Kul-). en Borer (jf. Sand-). en
 Boreorm, -stang.
 et **Bórd**¹ (jf. Is-, Rigel-, Side-, Spejl-).
 en Bordopsats, -tale.
 en **Borg.** en B-møster (og Borge-;
 en B-mave, -mine), -port.
 en **Borger.** en B-milits.
 en **Bört** (jf. Guld-, Silke-).
 at **bortfortolke** (-ning). -stjæle.
 en **Botanik** (b. F., -nikken). botánisk,
 at botanisére. en Botaniséerkasse.

(en) **Brak** (jf. Halv-, Hel-). en Brak-
 harv.
 (en) **Bram.** en Bramàrbas.
 en **Bramgaas.**
 en **Bramin.** braminsk.
 en **Brand**². en Brandand, -bæger
 (Plante), -fakkel, -lugt, -major,
 -politik; et B-signal.
branket. en b. Lugt.
 en **Bred.** at gaa paa Gravens Bred.
bréd (jf. alen-). den brede Vej, det
 brede er tilbage. en Bredflab (en
 Fisk).
 en **Brédde** (jf. Kolge-).
 en **Bregne** (jf. Kam-, Konge-, Vand-).
 et B-blad, -træ.
 et **Brev** (jf. Aflads-, Anbefalings-, For-
 retnings-, Fugle-, Kredit-, Lens-,
 Lugte-, Omgangs-, Opsigelses-,
 Skadesløs-, Skjænde-, Stiftelses-,
 Urias-, Vielses-). en Brevform,
 mappe, -pakke, -samling, -vægt; et
 B-stof.
 en **Brigade.** en B-general, -musik.
 en Brigadér.
 en **Brik** (jf. Tavt-).
 en **Brille** (jf. Guld-, Horn-, Næse-,
 Skele-, Staal-, Stang-, Står-, Sølv-).
 blaa Brillen, Holger Danskes Brillen.
 en B-fugl (= Gejrfugl), -ma-
 ger; et B-federal.
 at **bringe** (jf. tilveje-). -bringende
 (jf. held-, uheld-). at b. til Veje,
 b. over sit Hjærte. en Bringer
 (jf. Bud-).
 en **Brint.** brintfri. en Brinte (jf.
 Kul-, Svoft-).
 en **Brise** (jf. Land-, Sø-).
 at **briste** (jf. vejrbursten).
 en **Bro** (jf. Gitter-, Gyng-, Hud-,
 Landgangs-, Marmor-, Skyde-, Ø-).
 en Brobue, -drager, vægt; et B-
 anlæg, -korn.
 en **Broder** (jf. Drikke-). et Broder-
 skab (jf. Fost-). en Broderskaal (at
 drikke B.).
 at **brodère.** en Brodérax.
 en **Brokåde** (jf. Guld-, Sølv-).
 et **Brud** (jf. Granit-, Kontrakts-, Tand-).
 en **Brúd**¹ (ikke = Ilder; men den
 lille Lækat, mustela vulgaris).
 en **Brúd**². en Brudering, -skat.
 en og et **Brúg** (jf. Nød-). til eget
 Brug.
 et **Brúg** (jf. Have-).
 at **bruge.** at b. Brillen, b. en Kur.
 at **bruse.** en Bruslemonade.
brutál (= dyrisk). en Brutalitét.
 at **bryde** (jf. løs-, nedbryde; itu-,
 vejrbudt). at bryde Isen, Laget,

Kredsen, at b. igjennem, Søen bryder, Ilden, Sveden b.r ud, at b. ud i Latter, at b. med en, at b. sig en Bane. en Bryder (jf. Bølge-, Hegns-); en Brydning (jf. Løs-; en B-svinkel).
 en **Brygger**, et B-spil.
 et **Bryllup** (jf. Stue-).
 et **Bryst**, at give B., slaa sig for B.et, have et svagt B., have ondt for B.et. en Brystning. en Brystkasse, -mur, -smække, -te, -tone.
 at **brænde** (jf. sammenbrænde, farvebrændt). at b. inde med noget. en Brænding¹ (jf. Brændevins-, Lig-), en Brændvæle; en Brændevin (jf. Fusel-; en B-sbrænding); et B-mærke, at brænde-mærke (-ning).
 et **Brænde** (jf. Fagot-).
 et **Brat** (jf. Spring-, Vaske-).
 et **Brød** (jf. Abe-, Husbager-, Kaffe-, Land-, Manna-, Offer-, Te-). fint B., bagt B., tage Brødet af Munden paa en. en Brødmangel, -plante.
Brødre (Pt. af en Broder; jf. Due-). en Brødreminighed.
 et **Brøl** (jf. Løve-). en Brølabæ.
 en **Brønd**, en Brøndanstalt, -boring, -gravning, -indfatning.
 brøslg., en Brøsigthed (tyske Ord).
 et **Bud** (jf. Il-, Kontor-). et Budskab (jf. Torden-). en Budbringer, -foged, -løn-, -tjeneste.
 en **Bue** (jf. Bro-, Gjord-). en B-følge; et B-tag, -vindue.
 en **Bug**, en Bugsöm.
 at **bugsere**, en Bugséring. en Bugserbaad, -damper, -line; et B-fartøj, -tov.
 en **Bugt** (jf. Hage-).
 en **Buk**² (jf. Kniv-).
 at **bukke**², at b. for en. b. begge
 Ender sammen paa en.
 et **Bulder** (jf. Kamp-).
 en **Bund** (jf. Gyng-). en Bundskaber.
 en **Bunke**¹ (jf. Møg-, Sten-). at samle til B. B-hanrej (et Kortspil).
 en **Bunke**² (jf. Kam-, Mose-).
 et **Búr**, en Burfugl.
 en **Burre** (jf. Sø-).
 en **Busk** (jf. Frugt-, Halv-, Lys-).
 en **Butik** (jf. Cigar-, Juvelér-). en B-s-handel, -skuffe; et B-skab, -tyveri.
Buxer (jf. Kadet-, Matros-; Strambux).
 en **By** (jf. Fabrik-, Smaa-). en Bybefolkning, -mark; et Byhorn.

(en og et) **Byg**, et Byggryn (en B.s-suppe), et Bygkorn ('i egl. Bet.; ²paa Ojet).
 en **Bygd**, en Bygdepolitik.
 at **byge**, en Bygning.
 at **bygge** (jf. færdig-, kravél-, tjalkbygget). det er ikke til at b. paa.
 en **Bygger** (jf. Maskin-); en Bygning (jf. Avls-, Periode-, Tanke-, Vej-), en Bygningshaandværker, -snedker; et B-tømmer; b-kyndig; en Bygsel (foræld.). en Byggegrund; et B-foretagende, -laan.
 en **Byrd**, en -byrding (se Van-).
 en **Byrde** (jf. Fattig-).
 at **bytte**, en Bytning (jf. Navne-, Nummer-), en Bytteværdi.
 et **Bæger** (jf. Aske-, Blære-, Brand-, Cigar-, Fixér-).
 et **Bækken** (jf. Hav-). at sætte B. for Kirkedøren.
 en **Bælg** (jf. Kasse-, Vifte-).
 en **Bælle** (jf. Flad-, Glat-, Kant-, Rund-, Snegle-). en Bællekapsel, -plante.
 et **Bælte** (jf. Neptuns-, Styrke-, Ørken-).
 et **Bændel** (jf. Skrue-, Slim-).
 en **Bænk** (jf. Anklage-, Minister-, Riffel-, Rund-, Sten-, Svale-, Udsigts-).
 et **Bær** (jf. Frue-, Galne-, Glas-, Maj-, Skov-, Sorte-). en Bærklynge; et B-æble.
 at **bære**, at b. Frugt, b. paa Hænderne, b. over sit Hjærte, b. under sit Hjærte, i Kjødét baaret. en Bærer (jf. Kande-, Rygte-), en Bæring (jf. Ind-, Ned-, Om-, Op-, Ud-). en Bærehimmel (Baldakin); et B-hjul.
 en **Bærme**, B.n af Folket, Folkets B.
 en **Bødker** (jf. Mejeri-). en B-mester, et B-arbejde.
 at **bøje** (jf. indbøjet). en Bøjning (jf. Ind-). en Bøjemuskel, -tang.
 en **Bølge** (jf. Tone-). en B-bevægelse, -bredde, -bryder, -dal; et B-skvulp.
 en **Bönhäas** (nt.).
 en **Bönne** (jf. Knæk-).
Börn, en Börnefortælling, -klynge, -opdragelse, -verden; et B-selskab.
 en **Børs**, en B-komite, -rampe, -sal; et B-spil.
 en **Børste** (jf. Var-). en B-orm, -pensel, -valse; et B-svin.
 en **Bosse** (jf. Bombe-, Lunte-, Stoppe-).
 en **Botte** (jf. Klister-). et Botvaad.

C.

et **Ce** (Bogstavet c).
 en **Celle** (jf. Bi-, Moder-, Plante-, Tempel-, Ved-). et C-fængsel, et og en C-væv.
 en **Centner**. en C-vægt.
 en **Cigár** (jf. Dame-). en C-arbejder, -butik, -fabrik, -handel, -handler, -kasse, -kniv, -jomfru, -kvæler, -mager, -ryger, -rygning, -røg,

-spids, -stump, -tænder; et C-bæger, -federal, -rør.
 en **Cikorie**. en C-fabrik, -kaffe, -rod.
 (en) **Cinnóber**. c-rød.
 en **Cirkel** (Ft. Cirkler, = Kreds). en C-sav.
 at **ciselére**. en Ciseléring.
 en **Cylinder** (Ft. Cylindre; jf. Damp-, Hül-). en C-hat; et C-ur.

D.

en **Daab** (jf. Kjætter-, Klokke-). en Daabsformular, -hue, -kjole.
 en **Daad** (jf. Skjændsels-, goddædig). en Daadstrang.
 en **Daare**. en D-anstalt, -færd.
 en **Daase** (jf. Blik-, Sardin-).
 en **Dag** (jf. Betalings-, Frost-, Mikels-, Mortens-, Ons-, Rets-, Sankthans-, Stiftelses-, Stjerne-, Ulykkes-, Vaskedag; Storheds-, Velmagtsdage). at have sine kronede Dage. en Dagsværmer, -tjeneste; en Dagsavis, -regn; et D-nyt.
 en **Dál** (jf. Bjærg-, Bølge-, Længde-). en Dalfure, -rype; en Dalekarl.
 en **Daler** (jf. Kron-, Sølv-).
 en **Dam**. en D-musling.
 en **Dame** (jf. Verdens-). en D-haand, -handske, -novelle, -skrædderinde; et D-linned, -portræt, -selskab, -varelse.
 en **Damp** (jf. Mose-). en Damper (jf. Bugser-, Sund-). en Dampcylinder, -fregat, -hammer, -jolle, -kilde, -kogning, -korvet, -kran, -kugle, -pibe, -spænding, -ventil, -væv; et D-kogeri, -tryk, -vaskeri, -væveri; d-formig.
 en **Daneav** (= Danefæ; egl. død Mands Arv).
Daner. en Danegjæld.
 at **danne** (jf. om-, til-, ud-). dannet (jf. aands-, fjer-, gennem-, mejsel-, pung-); en Dannelselse (jf. Kilde-, Legems-, Parti-, Slakke-, Slik-, Til-, Tørve-), en lærd D. en -danner (se Salt-).
 en **Dans** (jf. Fange-, Kalve-). at gaa i D. at danse, d. paa Roser, d. efter ens Pibe.
 at **daske**. en -dasker (se Lemme-).
 at **datére**. en Datéring.
 en **Datter** (jf. Eva-). en D-mand.

et **De** (Bogstavet d).
 en **Degn**. et Degnekorn.
 en **Dél** (jf. Fødsels-, Vand-). at dele (jf. høj-, led-). en Deling (jf. Led-; en D-s-linje, -plan).
 en **Demokrat**. demokratisk, et Demokrati.
 et **Dige** (jf. Flod-, Hav-, Overfalds-, Sluse-, Stemme-).
 en **Digel**. en D-ovn.
diger (norsk; = tyk, drøj, svær). Olav hin digre. Digerdøden (foræld.)
 en **Digter** (jf. Ode-). en D-aand, -gave, -krans, -natur, -sjæl; et D-kald, -liv, -navn; en Digtning (jf. Efter-, Til-).
 en **Dilettant**. d-mæssig.
 et **Diplóm** (jf. Hæders-). en Diplomát, et Diplomati, diplomátisk.
 en **Diskant** (høj kvindelig Sangstemme).
 en **Diæt**. en Diætfejl.
dobbelt. en D-kikkert, -klang, -knap, -knude, -natur, -ørn; et D-spor; d-sidig, -virkende.
 en **Dok** (jf. Tør-).
 en **Doktor** (jf. Heste-, Æres-). en D-hat; et D-gilde.
 et **Dokument**. at dokumentére (-ing).
 en **Dom** (jf. Fordømmelses-, Forkastelses-, Frifindelses-, Guds-, Trivls-). en Dommermine, et D-hverv, -kald; en Domsstævning.
 en **Dosmer**. en D-seddel.
 en **Dosséring**.
doven. en Dovenlars.
 en **Draabe**. d-formig.
 at **drage** (jf. gennemdragen). et Drag (jf. Hede-; et D. over Nakken), en Drager (jf. Bro-, Horn-).
 en **Drage**. en D-fisk, -slyngning, -sæd; et D-blød (et D-træ).
 en **Dragón** (jf. Dyds-).

en **Dragt** (jf. Amager-, Bal-, Harlekins-, Karnevals-, Maske-, Spasere-).
 at **drapére.** et Draperi.
 at **dratte.** drathændet.
 at **dreje.** en Drejekanon, -stol.
 en **Dreng** (jf. Stald-, Svine-, Vogter-).
 at **dressére.** en Dressur.
 et **Drev.** et D-staal.
 en **Drift** (jf. Bjærgværks-, Erhvervs-, Friheds-, Haandværks-, Kobbelt-, Rov-, Virksomheds-, Værfts-). en D.s-bestyrer; et D-aar.
 en **Drik** (jf. Gude-, Maj-, Nektar-). en **Drikker** (jf. Vand-, Øl-). en **Drikkebroder,** -halle, -skilling.
 at **drille.** drillagtig (-hed).
 at **drive** (jf. industri-, urindrivende). at d. med Strømmen, at d. Gjak med, at d. sit Spil; at være drevet i noget, drevet Arbejde, Guld, Sølv.
 en **Dronning** (jf. Bal-, Elve-).
 en **Dronte** (en uddød Fugleslægt).
 en **Drossel.** en D-stær (Fugl).
 en **Drue.** en D-svamp, -vin; et D-bor.
 at **drukne.** at d. i Forretninger, i Lærdom, i Vrøvl.
 et og en **Dryp.** en Drypstenshule.
 at **dræbe.** dræbende kjedsommelig.
Drøjer (Ft.; se Mel-).
 en **Drøm.** drømmeagtig; en D-tilstand; d-fri.
 en **Due** (jf. Kaka-, Klippe-, Kron-, Paryk-, Skogger-). en D-kurren; D-brødre (Ft.; D-kloster).
 en **Duel.** en Duellant.
 en **Duèt** (Ft. Duetter). at synge en D.
 en **Duft** (jf. Kløver-, Knejspe-, Lavedel-, Stald-).
 en **Dug** (jf. Lys-, Sigte-).
 en **Dug** (Duggen). en D-vogn (at age med D-vognen, foræld.). et D-punkt.
 en **Dukke** (jf. Marionèt-). en D-vogn.
 et **Dún** (jf. Silke-).
 en **Dunk** (jf. Ansjós-, Olje-, Tran-).
 en **Dunst** (jf. Vin-, Øl-). en D-masse, -sky.
Dúr (u. Kno.; Udtr. i Tonelæren). i den samme D.
 et **Dusin** (= en Tylvt). 1 D-vis.
 en **Dusk** (jf. Blad-, Guld-).

en **Dux** (jf. Ordens-, Skole-).
 en **Dværg.** en Dværgbirk, -gren, -hjort, -høne, -oxe, -palme.
dýb. en Dybde (jf. Tanke-).
 en **Dýd.** dydsiret; en Dydsattest, -belønning, -dragon, -helt, -præmie.
dygtig (-hed; jf. krigs-, leve-).
 at **dykke.** en Dykker (jf. Styrte-, Svømme-). en Dykand.
 (en) **Dynamit** (b. F. -mitten). en D-patron.
 et **Dynasti.** dynastisk.
 (et) **Dynd.** en D-vulkan.
 en **Dyne** (jf. Silke-). at hjælpe en fra Dynen i Halmen.
 en **Dynge** (jf. Affalds-, Grus-, Sne-).
dýr. nu er gode Raad dyre. et Dyrtidstillæg.
 et **Dýr** (jf. Arbejds-, Gnu-, Hjul-, Hov-, Hule-, Koloni-, Kæmpe-, Mammut-, Mos-, Polar-, Sæk-, Trompet-, Yndlings-). en Dyrehule, -race, -ven; Dyrehavsbakken; et Dyrehus.
 at **dyrke** (jf. agerdyrkende). at d. Gud, d. Jorden, Videnskaben. en Dyrker (jf. Mammons-, Videnskabs-), en Dyrkning (jf. Roe; en D.s-maade, -tilstand), en Dyrkelse (jf. Afguds-, Helgen-, Mammons-, Skjønheds-).
 at **dække** (jf. om-, over-). et Dække (jf. Kurve-), en Dækning (jf. Om-). en Dækketkurv.
 at **dæmme.** en Dæmning (jf. Fange-, Hayne-, Lede-).
 en **Dæmon** (Ft. Dæmóner). dæmónisk.
 at **dæmpe** (jf. afdæmpet).
 at **dø.** det vil jeg dø paa.
 at **døbe.** en Døbesten (= -font).
 en **Dód** (jf. Diger-, Offer-). en Døds-gave, -liste, -messe, -skygge, -spire, -stivhed; et D-øjeblik.
 en **Dødning.** et D-ur (et Insekt).
 en **Dögling** (= Næbhval).
 et **Dögn.** en D-litteratur.
 et **-dömme** (jf. Selv-).
 en **Dör** (jf. Altan-, Indgangs-, Tapet-). at sætte den Stolen for Dören, han véd hverken D. eller Dag.
döv. at vende det døve Øre til, tale for døve Øren. at døve (Folks Øren med Snak; jf. øredøvende).

E.

en **Éd** (jf. Benægtelses-, Fane-, Parts-, Tilhjemlings-). en Edsaflæggelse, -pligt; et E-forbund.

en **Eddikeaal** (en Rundorm).
 en **Edderkop** (jf. Fugle-, Jagt-).
 et **Ef** (Ft. Effer; Bogstavet f).

efter. at hjælpe, maale, tælle, regne, tænke, læse, slaa e., at give e. (vige for Tryk, Modstand, Overtaelse), sætte e. (= forfølge), at gjøre en (noget) e., at tegne e. Naturen. — et Efteraar (e.s-agtig). en E-digtning. -granskning. -hjælp. -levering. -ligner. -maaling. -nøler. -rètning (jf. Skipper-). et E-stik. en E-stræber. -tælling. -vaar.

en **Ég** (jf. Vinter-). at egemale (-ing); en Egestok.

egen. at være, blive sin e. Mand. en E-varme.

et **Egern.** en E-abe.

en **Egoist.** en Egoisme, egoistisk (= selvisk).

at **eje.** en Ejer (jf. Herligheds-, Lods-; et E-lag, e-løs); en Ejendomsbesiddelse, -sikkerhed.

en **El** (jf. Hvid-, Rød-).

et **El** (Ft. Eller; Bogstavet l).

en **Elegi.** elégisk.

elektrisk. at elektrisere. en Elektriseringsmaskine.

en **Elév.** en E-plads, -skole.

en **Ellipse.** elliptisk.

at **elske** (jf. pragtelskende). en Elsk (at lægge E. paa noget); en Elsker (en E-rolle; et E-fag); en Elskov (en E.s-flamme, -handel; et E-suk; e-fuld).

en **Elv².** en Elvedronning, -mø.

et **Em** (Ft. Emmer; Bogstavet m).

et **Embede.** en Embedskreds, -rejse, -stige, -virksomhed.

én. en Enhed (jf. Længde-, Stats-). enfrobladet.

et **En** (Ft. Enner; Bogstavet n).

end² (Bio., til Sammenligning efter højere Gr. af To.). mer end nok, højere e. et Hus, bedre end intet.

en **Ende.** Vejs E., Pinds E., det blev

Enden paa Legen. en E-knop; et E-hul, -skud.

ene. en E-handel, -herre, -kamp, -stue, -vold (en E.s-regering); et E-herredømme, -varelse.

eneste. hver eneste.

en **Eng** (jf. Mark-) en Engblomst, -lod, -plante; en Engeskjær (en Plante).

en **Engel** (jf. Morder-). en Frelsens, Trøstens E. en Engelsød (en Bregneart).

enkelt. en E-mand; et E-væsen.

éns. e-liggende (Vinkler), -lydende, -tonende.

en **Epidémí** (= Farsot). epidémisk.

et **Epigrám** (Ft. -grammer).

en **Epilóg.**

en **Episóde.** episódisk.

en **Epóke.** e-gjørende.

et **Er** (Ft. Errer; Bogstavet r).

er-. en Erfaring (jf. Livs-), erfaren (jf. kunst-). at erholde (jf. uerholdelig). et Erhverv (jf. Livs-, Selv-; en E.s-drift, -gren, -kilde), at erhverve (jf. selverhvervet). en Erindringsliste, -skrivelse, et E-tegn. en Erkjendelse (jf. Sandheds-, Synds-). en Erklæring (jf. Fallit-, Mistillids-, Tillids-).

en **Erotik.** erotisk.

et **Es³** (Ft. Esser; Bogstavet s).

en **Etát** (jf. Hof-, Land-, Stald-, Sø-). en Etatsraad (-inde).

Eva (Adam og E.). en Evadatter.

evlg. hver evige Dag.

en **Evne** (jf. Forplantnings-, Forsvars-, Handle-, Overtaelses-, Rets-).

et **Ex** (Bogstavet x).

en **Exámen.** at examinere.

et **Exemplár** (jf. Pragt-).

extra (lat. Bio.). e fin. en E-post, -tur; et E-tog.

en **Extrákt** (jf. Kaffe-, Kjød-, Malt-, Regnskabs-).

F.

faa. en Faavælde (et Oligarki).

et **Faar.** en Faareflynder (en Ikt), -svingel (Græsart).

en **Fabel.** at blive til en F. for hele Byen. et F-væsen.

en **Fabrik** (jf. Cigar-, Cikorie-, Sprit-).

en F-by, -pige, -stad; et F-mærke.

et **Fad** (jf. Guld-). et Fadeburslen.

en **Fader.** en F-forfængelighed, -glæde (mest i Ft.), -stolthed.

et **Fag¹.** Tag og Fag.

et **Fag²** (jf. Elsker-, Real-, Rolle-, Tjener-, Yndlings-).

fager (jf. haar-).

en **Fagót.** en F-spiller; et F-brænde.

en **Fakkal** (jf. Brand-).

en **Fakning.** en Fakbue, et Fakstykke. (Haandværksord.)

et **Fald** (jf. Dug-, Fode-, Klinke-, Verse-).

at **falde** (jf. omfalden). den faldende
 Syge. Rytteren faldt af, Vinden
 fr af, han er falden meget af, at
 f. i Traad, i gode Hænder, i Klø-
 rene paa, f. paa Næsen, det faldt
 for Brystet. en Faldskjærm.
fallit. en F-erklæring, -lov.
 en **Famille**. familiær, et Familie-
 skab, en F-kreds, -lighed, -sorg,
 -stolthed, -trætte, -tvist; et F-
 baand, -forhold, -stykke; f-stolt.
 at **famle** (jf. be-).
 en **Fane** (jf. Danebrogs-, Rigs-, Silke-).
 en Faneel.
 at **fange**. at f. Griller. en Fanger
 (jf. Bonde-, Flue-); en Fangedans,
 -dæmning; et F-net.
 en **Fange** (jf. Kvinde-, Mands-, Med-).
 en F-transport.
 en **Fangst** (jf. Grinde-, Makrel-, Mus-
 ling-). at give et Stykke Vildt F.
 (tysk).
 at **fantasere**. en Fantasi (jf. Feber-).
 en Fantast, et Fantasteri.
 en **Fare**. farlig (jf. samfunds-). fare-
 truende.
 at **fare**. en Farer (jf. Fragt-). en
 Farmand, et Fartøj (jf. Bugsér-,
 Kryds-, Lyst-, Transport-).
 en **Fært** (jf. Fjord-, Forbi-, Gondol-,
 Is-, Jærnbane-, Prøve-). med Ly-
 nets F., i en flyvende, lynende F.
 en **Farve** (jf. Blandings-, Hoved-, Jod-,
 Klang-, Lasur-, Lokal-, Mellem-,
 Metal-, Pak-). at sætte F. paa (en
 Beretning). en F-glød, -modsat-
 ning, -overgang, -plante, -skala,
 -skygning, -straale, -vaid, -vifte,
 -virkning; f-brændt (Rude).
 at **farve**. en Farverløn. farvet
 (jf. isabella-, lever-, oliven-, skifer-,
 teglstens-, tve-).
 en **Fasån** (jf. Guld-, Sølv-).
fast¹ (-hed; jf. princip-). f-gjællert,
 -groet (el. -grot), -hæftet, -kjævet,
 -sluttet; en Fastlandsmagt, et
 F-klima.
fast². det er fast utroligt.
 en **Fastelavn**. en F.s-nar.
 en **Faster**. en F-mand.
fatal. en Fatalitét; en Fatalisme
 (Skæbnetro), fatalistisk.
 at **fatte**. fattet (jf. forud-).
fattig (-dom; jf. blod-, græs-, løv-).
 en F-befolkning, -byrde, -kaserne,
 -kirkegaard, -koloni, -lovgivning,
 -læge, -pleje, -understøttelse; et F-
 hospital, -kvarter, -skema.
 en **Fé**. feagtig.

en **Feber** (jf. Bal-, Forkølelses-, For-
 raadnelser-, Guld-, Mælke-). en F-
 fantasi, -hast, -kost, -mixtur.
féd. en Fedestald; fedhalet (alm.
 fedt-).
 et **Fedt**. at faa sit F. en Fedtgaas
 (Pingvin), -klump; en Fedteklat;
 et F-lam.
 en **-feger**, se Sværdfeger (tysk).
 en **Fejde** (jf. Jøde-).
 at **feje**. at f. en af. en Fejekone.
 en **Fejl** (jf. Diæt-, Grund-).
 en **Feld** (foræld.; jf. Graa-, Skind-).
 en Feldbereder.
 (en) **Felt**. en F-hue, -jæger, -kikkert,
 -læge, -post, -soldat; et F-skyts,
 -tog (jf. Vinter-); F-jærn (Ft.).
 et **Felt** (jf. Syns-).
fem. at være ved sine fulde fem
 (Sanser), at være det femte Hjul
 til en Vogn. en Femling (en
 Plante). femkoblet, -ribbet.
 en **Ferie** (jf. Jule-, Paaske-, Pinse-,
 Rets-, Skole-, Sommer-). en F-
 gjæst, -rejse; et F-besøg.
fersk. paa f. Fod.
 en **Fest** (jf. Forsonings-, Glædes-,
 Lovsals-, Stiftelses-). en F-forestil-
 ling, -kantate, -komite, -sal, -skaal;
 et F-program.
 en **-fette**, se Tagfette.
 en **Fiber** (Ft. Fibre; jf. Nerve-, Plante-).
 en **Fidibus** (Ft. -busser).
 et **Fif** (b. F. Fiffet; Ft. = Et.). fif-
 fig, en Fiffighed, en Fiffikus.
 en **Figúr** (jf. Bi-, Forgrunds-, Gips-,
 Hoved-, Marmor-, Model-, Portræt-,
 Sagn-). at have, gjøre en god
 (daarlig) F. at figurere, en Figu-
 rant (-inde).
 en **Fil** (jf. Naale-, Væls-).
 en **Filister** (Ft. Filister; jf. Stok-).
 en **Filt** (jf. Hatte-). fin i Filten. fil-
 tet (jf. graa-, hvid-).
 at **filtrere** (-ing). en Filtrermaskine.
 en **Fin**. en Finhval.
Finanser. en Finansplan; et F-ud-
 valg.
 at **finde**. at f. sin Regning ved.
 at **finere**. en Finering, en Finerer
 = en Finerskerer. et Finertræ.
 en **Finger**. et Fingerpeg.
 en **Finne**² (jf. Gat-). finnet¹ (jf.
 lige-, mange-, ulige-).
 en **Fiól**¹ (ogsaa Viól; jf. Alpe-).
 en **Fiól**² (lidet brugeligt). en Fiolin,
 nu ofte udtalt og skrevet Violin.
fire. en Firling (Planteslægt). en
 Firkloft (en Plante), -skak.
 et **Firmament** (= Himmelhvalving).

en **Fisk** (jf. Ben-, Drage-, Hammer-, Kors-, Krybe-, Løds-, Lunge-, Læbe-, Maane-, Panser-, Skive-, Tejste-). en Fiskeavl, -lus, -padde, -øgle.
 at **fiske** (jf. nyfisket). et Fiskeri (jf. Fjord-). en Fiskerettighed; et F-tegn.
 en **Fisker**. en F-mand.
 en **Fistel**. fagtig. en F-svulst; en F-stemme, -tone.
fix. en fix Idé. at fixére (-ing); et Fixérbæger. et Fixfaxeri.
 en **Fjante**. fjantet (jf. halv-).
 et **Fjed** (jf. Snegle-).
 en **Fjeder**² (jf. Vogn-). en F-matras, -vogn, -vægt; et F-hus (i et Ur).
 en **Fjende**. fjendsk (jf. friheds-).
 en **Fjér** (jf. Sving-, Sø-). en F-bold (et F-spil), -sky, -vægt; fjerdannet.
 en **Fjórd**. en F-fart, -sæl; et F-fiskeri.
 et **Fjæld**. en F-hare, -hede, -jætte, -kam, -natur, -snævring, -urt; et F-skaar.
 at **fjæle**. en Fjælster (Snepurv).
fjærn. en f. Lighed, Mulighed. en Fjærnkamp.
 en **Fjært** (jf. Hel-).
 et **Fjæs** (jf. Abe-).
 en **Flaade** (jf. Skjærgaards-).
 en **Flåb** (jf. Bred-).
flåd. flov og flad. en F-bælle; f-puldet.
 en **Flade** (jf. Gnide-, Grænse-, Hede-, Skjærm-, Stryge-).
 et **Flag** (jf. Blod-, Kors-, Krigs-, Silke-, Skibs-). en F-kaptejn; et F-batteri, -signal.
 at **flagre**. en F-lyst, -tid.
 at **flakke**. et flakkende Lys.
 en **Flamme** (jf. Elskovs-). min gamle F. en F-hövl, -skrift, -svidning.
 en **Flanke**. at falde en i F.n. at flankére (-ing).
 en **Flaske** (jf. Blæk-, Ladnings-, Medicin-). f-formet.
 et **Flegma**. flegmatisk.
 at **flette** (-ning; jf. omflette, opflettet).
 en **Flid** (jf. Samler-, Skole-). en F-s attest, -belønning.
 en **Flig** (jf. Blad-, Yder-). en Flig-læbe (en Plante).
 et **Flin**. at fline.
 en **Flint**. at fare, flyve i F.
 en **Flis** (jf. Glas-).
 en **Flód**¹ (jf. Bag-). et Floddige.
 en **Flód**². en F-gud, -skildpadde; et F-grus, -land, -sand, -skib, -system.
 et **Flór**. en F-flue; f-let.

en **Flue** (jf. Flor-, Guld-, Snylte-, Vaar-). en F-fanger (en Plante), -kvast.
 en **Flugt**. en F-stol.
 at **flyde** (jf. ild-, letflydende). en F-kran, -ø.
 et **Flygel** (jf. Koncert-).
 at **flygte**. flygtig (jf. forflygtige).
 en **Flynder** (jf. Faare-, Sand-). en F-lyde.
 en **Flytning** (jf. Sammen-).
 at **flyve**. at f. i Flint, i en flyvende Fart. en Flyvekunst, -maskine, -røn, -skytte, -øgle; et F-redskab; f-færdig.
 at **flække**. Flækkearter (Ft.).
 at **flænge** (jf. sønder-).
 (et) **Flask**. en Flæskeklanner (Insekt).
 en **Fløj** (jf. Kors-).
 et **Fløjel**. at tage paa noget med F.s Handsker. fløjelsagtig. en Fløjels-and.
 en **Fnok** (b. F. Fnokken; egl. s. O. s. et Fnug). en Fnokurt.
 en **Fød** (jf. Aare-, Blære-, Føl-, Gaase-, Grave-, Krage-, Pumpe-, Rov-, Wade; har som Maal Ft. = Et.: sex Fød høj). paa fersk, fri Fød, at faa Fødder at gaa paa. en Fodgarde, -rod, -værk; et F-maal, -punkt; et Fodestald.
 et **Foder**¹ (jf. Kraft-). en F-lupin (Plante); et F-stof, -æmne.
 et **Foderál** (jf. Brille-, Cigar-, Hatte-, Ur-).
 en **Føged** (jf. Bud-). en F-ret.
 en **Fold**¹ (jf. Tvær-). at slaå sine Folder, komme ud af sine F.er. foldet (foldede Hænder). en Fold-harv.
 en **Foliant**. — en **Folie** (jf. Tin-).
 et **Folk** (jf. Blandings-, Neger-, Nomade-, Vælger-, Ø-). en Folkefrihed, -gave, -hyrde, -kalender, -klasse, -konge, -magt, -mening, -race, -rejsning, -sag, -sværm, tribun; et F-gavn, -lukaf, -parti, -røre.
 en (og et) **Fond** (jf. Arbejder-, Grund-, Lønnings-, Reserve-).
for (Fho. og Bio-). at holde for (maatte holde for). forud: en F-betaling, -følelse, -viden; f-fattet, -sætnings-løs.
for¹ (betonet). et Foraar (en F.s bebuder, et F-tegn, -vej; foraaarsagtig). et F-bund (jf. Eds-, Forsvars-). en F-dannelse. -dom (jf. Kaste-). -frugt. -grund (en F.s-figur). -have. et F-hold

(jf. Aarsags-, Afhængigheds-, Familie-, Fugtigheds-, Fæste-, Guds-, Højde-, Kjærligheds-, Kjöns-, Krigs-, Lejrings-, Luft-, Lyd-, Lys-, Længde-, Magt-, Samfunds-, Slægtskabs-, Tids-, Tillids-, Varme-, Vasal-, Vejr-). et F-ilte (jf. Jærn-). et F-kammer. en F-karl. et F-klæde (jf. Køkken-). -korn. -maal (jf. Livs-, Stats-). en F-mue (F.s-omstændigheder, Ft.). -post (en F-fægtning). et F-raad (jf. Glose-, Kul-, Vand-, Vinter-). -rum (Soord). en F-skjel (jf. Alders-, Grads-, Kaste-, Kjöns-, Væsens-). et F-slag (jf. Freds-, Mod-; en F.s-ret). en F-stander (jf. Kreds-, Skole-). et F-svar (en F.s-evne, -forening, -kamp, -linje, -plan, -stand [sætte i F.], -stilling, -styrke, -tale; et F.s-forbund, -middel, -skrift). -syn (en F.s-tro). -tal. -trin (en F.s-ret). en Forundersøgelse.

for-² (tonløst). en Forandring (jf. Bopæls-, Front-, Vejr-). at forase sig. en F-bedring (jf. Grund-Sprog-, Text-, Vej-). -bindelse (jf. Lednings-, Stof-, Tanke-; et F.s-led). -binding (et F.s-tømmer). et F-brug (jf. Kul-, Luft-, Vand-; en F.s-forening, -gjenstand). en F-bryder (-ske; en F-koloni). -brydelse (jf. Majestæts-). -brænding (et F.s-stof). -dobling (jf. Selv-). -dybning (jf. Vindues-). -dærvor (jf. Sprog-). -døjelse (en F.s-proces; F.besværligheder, Ft.). -dømmelse (en F.s-dom). -ening (jf. Arbejder-, Forbrugs-, Forsvars-, Foretags-, Industri-, Kredit-, Kunst-, Læse-, Maadeholds-, Musik-, Vælger-; et F.s-middel, -punkt). et F-fald (en F.s-periode). en F-fatter (-inde; jf. Novelle-, Yndlings-; en F-forfængelighed, -virksomhed, et F-honorar), -fatning (jf. Kirke-; en F.s-kamp). at f-flygtige (-else). en F-fægter. -følgelse (jf. Jøde-, Rets-). en F-giftning (jf. Arsenik-, Bly-). et F-godtbefindende. f-haandenværende. at f-hakke. en F-halingsrente. en F-handlingsgjenstand. et F-hør (jf. Krigs-). en F-kastelsesdom. at f-klare (jf. uforklaret). en F-klaring (jf. Told-, Vidne-). f-knytt (jf. u-). -krøblet. en F-kølelse (en

F.s-feber, -hoste). f-ladt (-hed; jf. aands-, idé-). en F-legenhed (jf. Penge-). et F-lig (en F.s-mægler, -mægling; et F-vilkaar), en F-ligelse (et F-maal). -lovelse (en F.s-ring). -lystelse (et F.s-sted). f-maaende. en F-mørkelse (jf. Aands-). -nuft (jf. Snus-; en F-sandhed; et F-parti; f-løs), fornuftigvis (Bio.), en F-nægtelse (jf. Sandheds-). -nærmer. -nødenhed (jf. Aands-, Krigs-, Livs-). -nøjelse (en F.s-raad). -pagter (jf. Bom-, Mejeri-; en F-gaard). -plantning (en F.s-evne). -raadnelse (en F.s-feber). at f-raske (lade sig f.). en F-retning (jf. Handels-, Mægler-; et F.s-brev, -liv, -udbytte; en F-gang, -sag, -stil). -samling (jf. General-). -sigtig-hed (en F.s-regel; et F-hensyn). -sikring (en F.s-anstalt, et F-væsen). f-skjellig (f-fartet). en F-skrivning (jf. Gjælds-). -soning (en F.s-fest). -stand (jf. Gaase-; en F.s-kulde). -synning (jf. Vand-). et F-søg (jf. Mod-, Modstands-, Mord-, Overtalelses-, Selvmords-; en F.s-mark; f-vis, Bio.). en F-sørgelse (jf. Invalide-, Livs-; en F.s-ret; f-berettiget). -tjeneste (jf. Bi-). at f-tolke (jf. bort-). en F-træder (se Sted-). en F-trøstning (f.s-fuld). -tykkelse. -tælling (jf. Bonde-, Börne-). -tøjning (en F.s-boje, -pæl). -undring (en F.s-stol: at sidde paa F.en). -valter (jf. Pakhus-, Proviant-, Stempel-), -valtning (jf. Stats-). f-varet (vel f, ikke vel f). en F-vendthed. -ventning (f.s-fuld). -vexling (jf. Navne-). -virring (jf. Sinds-), f-virret (jf. sinds-). at f-vitre (-ing). -vrøvle (en Sag, sig).

forbi. i F-farten, paa F-rejse. at **fordre**. en Fordring (jf. Gjen-, Mod-, Sam-).

fore-. et F-drag, (en F.s-forening, -holder). en F-læsning (jf. Prøve-; en F.s-time). -stilling (jf. Fest-, Mod-; en F.s-kreds). -tagelse (en F.s-aand), et F-tagende (jf. Bygge-, Handels-, Krigs-). en F-teelse. et F-træde (Ardiens). en F-vending (= et Paaskud). et F-vidende.

en **Forfængelighed** (jf. Fader-, Forfatter-). en F.s-sag.

en **Form** (jf. Blandings-, Blok-, Fremtrædelses-, Hatte-, Hoved-, Krystal-, Lide-, Lyd-, Overgangs-, Side-, Støbe-, Ytrings-). formet (jf. flaske-, gaffel-, galge-, halvmaane-, hjerte-, kam-, krater-, kuppel-, lancet-, lyre-, maske-, nyre-, pung-, pyramide-, rosèt-, skaal-, skjold-, skæl-, slange-, snabel-, sværd-, søjle-, tag-, terrasse-, tue-); -formig (se damp-, draabe-, gas-, haar-, luft-, piske-, straa-). et Formvæsen. — en Formalisme, formalistisk, en Formalitét. et Formát (jf. Kvart-, Oktav-). formél (Ft. formelle). en Fòrmel (Ft. Formler). en Formulár (jf. Daabs-, Trylle-; en F-bog), at formulére (-ing).

Forst-, en F-kandidat.

et **Fort** (jf. Hoved-, Mellem-, Nabo-, Sø-). en F-række.

en **Fostbroder**. et Fostbroderskab. et F-lag.

(en og et) **Fosfor**. f-fri, -sur; en F-syre.

et **Føster**. en F-tilstand.

fra. at bide fra sig, at holde f. sig (ø: til højre, om den kjørende; modsat at holde ad sig). at gaa, være f. Forstanden, sin Samling, slaa sig fra Verden. — at frarane. -rive. -røve. -snakke. -stjæle. -vende (jf. ufravendt).

et **Fragment** (= Brudstykke). fragmentarisk.

en **Fragt**. en F-farer; et F-skib.

en **Frakke** (jf. Løbe-, Støv-).

en **Fred** (jf. Aften-). en Fredning (jf. Skov-). en Fredløs (en Planteslægt); en Fredsbetingelse, mægling, -pibe, -traktat; et F-forslag, -vilkaar, -værk; F-udsigt (Ft.).

en **Fregat** (jf. Damp-, Sejl-, Skrue-). en F-fugl.

en **Frelse**. en Frelsens Engel.

frem. at f-bringe (jf. gjen-), en F-bringelse (F.s-omkostninger, Ft.). at f-føre. et F-skridt (en F.s-mand, et F-parti). f-stikkende. at f-stille (jf. gjen-; en F-stillingsgave, -maade). en F-tid (en F.s-mand, -plan; et F-billede, -syn). en F-trædelsesform.

fremmed. en F-bog, -ordbog.

fri (jf. afgifts-, arsenik-, brint-, drømme-, fosfor-, fusel-, galde-, gift-, knast-, kvalstof-, storm-, svimmel-, svovl-). frit (Bio.; f. staaende, svævende, virkende). en

Frihed (jf. Folke-, Præste-, Skin-); en F.s-aand, -drift, -hymne, -kjerlighed, -krig, -lyst, -mand, -rüs, -tid, -trang; et F-princip, -pust, -skin; f-fjendsk, -lysten.

fribladet, -gjællet, -kjævet; en Frifindelsesdom, en Frimand, -murer (et F-sprog, -tegn), -præst, -skare (en F-mand), -svømmer; et Frikort, -lager, -lod (en F.s-mand).

at **fri**². et Frieri (jf. Avis-).

en **Frikadelle**.

en **Frikassé** (jf. Hönse- o. s. v.).

en **Frise**. — at frisére (-ing).

frisk (jf. livs-, natur-, ungdoms-, vaar-). f. som en Fisk.

at **friste**². en Fristerinde.

en **Fritte** (en Ilder).

at **fritte**. en Fritter.

frødig (-hed; jf. livs-).

from. f-ladende, en F-ladenhed.

en **Front**. at gjöre F. en F-forandring.

frossen (jf. gennem-, sammen-).

en **Frost**. en knagende F., at faa, have F. i Hænder og Fødder. en F-dag, -jætte, -skade, -taage; f-bunden.

en **Frue** (jf. Adels-, Old-, Ridder-). et Fruebar. fruentimmeragtig.

en **Frugt** (jf. For-, Græs-, Kapsel-, Sam-, Skov-, Smaa-). en F-busk, -is, -opsats, -skole, -stand, -stol, -sætning, -tid; et F-blad, -legeme, -stykke, -torv; f-rig (-dom).

en **Frynse** (jf. Uld-).

en **Fryt** (en Planteslægt).

en **Frø**, et Frølar.

et **Frø** (jf. Skov-, Slave-, Tanke-).

-frøet (se mange-, nøgen-). en F-hud, -hvide, -peber (en Planteslægt), -sort, -stjerne (en Planteslægt).

en **Froken** (jf. Hof-, Kjøbsted-, Land-).

en **Fuge**. fuget.

en **Fugl** (jf. Brille-, Bur-, Fregat-, Gejr-, Guld-, Næsehorns-, Peber-, Skrædder-). fagleagtig; en Fugleedderkop, -handel, -handler, -kræmmer, -samling; et F-ansigt, -brev, -kirsebær, -net, -perspektiv, -skind.

en **Fugtighed**. F.s-forhold (Ft.).

at **fugle** (prygle; tysk).

fuld (jf. andagts-, angst-, ansvars-, elskovs-, fortrostheds-, forventnings-, godheds-, gren-, kvide-, længsels-, salvelses-, stemnings-, stil-, tanke-, tillids-). f. Mund, at have alle Hænder fulde, tude en

Ørene fulde, i fuldt Alvor. — fuld-
lødig; et Fuldmaaneansigt.
et **Fund** (jf. Guld-, Kyst-, Mønt-).
en **Fure** (jf. Dal-). at fure (jf. gjen-
nem-, spalte-, tværfuret).
en **Furér** (jf. Hof-).
en **Fusel.** en F-brændevin, -olje;
f-fri.
en **Fusker.** f-agtig; et F-arbejde.
at fyge (jf. sandføgen).
en **Fyld** (jf. Jord-).
en **Fylde** (jf. Kraft-, Tone-). et Fylde-
horn.
at **fyld** (jf. sprængfyldt).
en **Fylgje** (oldn. Ord; jf. at følge).
en **Fyr** (Fyrren; jf. Skov-, Strand-).
en Fyrrepind, -rust, -spaan.
et **Fyr** (jf. Varsel-).
en **Fyraften** (t. Feierabend). at holde F.
en **Fyrste** (jf. Kur-).
et **Fæderne.** et F-hus.
Fædre. et F-landssind, f-sindet.
at **fægte** (jf. ud-). at f. i Luften, f.
med Hælene, f. sig frem. en
Fægter (en F-stilling, et F-kneb).
en Fægtning (jf. Forpost-, Ka-
valleri-, Skin-, Skygge-). en
Fægtesal.
en **Følge** (jf. Bue-, Spejl-).
en **Fælle** (jf. Arbejds-, Kamp-, Lidel-
ses-, Omgangs-, Parti-, Skole-,
Stamme-, Ulykkes-, Vandrings-,
Værk-).
fælles. en F-bestyrelse, -klasse, -stue;
et F-maal, -mejeri, -mærke, -præg,
-udvalg.
at **fænge.** fængelig (jf. let-).
et **Fængsel** (jf. Celle-, Kvinde-, Vare-

tægts-). fængselsagtig. en F.s-
gaard; et F-selskab.
et **Fænomen** (Fremtoning, Foreteelse,
Særsyn).
en **Færd** (jf. Baal-, Barsel-, Daare-).
færdig (jf. flyve-). f. (ved) at dø, at
springe (af Harme). f-bygget,
-gjort, -skreven, -syet (el. -syt).
en **Færge.** et F-væsen.
en **Fært** (t. = Spor): at faa Færtten
af noget.
et **Fæste.** en F-sag; et F-forhold.
at **fæste.** at f. Ende. en Fæstelse
(jf. Jord-). en Fæster (jf. Hus-).
en **Fæstning** (jf. Ø-). en F.s-slave; et
F.s-anlæg, -skyts.
at **føde.** Fru A. født B. en Fødeø.
en **Føde** (jf. Ko-). en F-mængde.
en **Fødsel** (jf. Jomfru-, Tvilling-). et
F.s-lem; F-dele (Ft.).
et **Føl.** en Følfod (en Plante).
at **føle.** til at tage og f. paa, en
dybt følt Trang. en Følelse (jf.
Forud-, Magt-, Moder-, Retfærdig-
heds-, Skam-; en F.s-sag, et F-liv,
-menneske, -udbrud). en Føle-
hale, -nerve.
at **følge.** at f. Loven, sit eget Hoved,
f. med Strømmen.
en **Følge** (jf. Bogstav-, Række-). en
F-række.
før. forluden (-hed).
at **føre.** at føre til Bogs. en Fø-
relse (jf. Bevis-, Krigs-), en Fø-
ring (jf. Pensel-, Stemme-), en
Fører (jf. Bog-, Protokol-, Tog-,
Værk-), et Førerskab.
først. en Førstpræken; en Første-
minister; et F-kammer.

G.

at **gaa** (jf. yderliggaaende). at gaa
sin (skjæve) Gang, det gaar, som
Gud vil, det gaar nok, Munden
gaar paa ham, hun gaar i sit 18de
Aar, det gaar med Damp, med
Lodder, at g. op i Røg, Døden er
haard at gaa paa, det gaar til
agters for (med) ham.
en **Gaade.** et G-ord, -svar.
en **Gaard** (jf. Afbygger-, Arve-, Bane-,
Forpagter-, Fængsels-, Garver-,
Hoved-, Mejeri-, Monster-, Rytter-).
en G-slagter.
en **Gaarding** (se Nok-, Seord).
en **Gaas** (jl. Blis-, Bram-, Fedt-,
Knorte-, Luffe-, Mortens-, Ring-

Svane-). en Gaasefod (en Plante),
-forstand.
et **Gáb** (jf. Vold-). et gabende Saar,
Svælg. en Gabeklap (en Plante).
en **Gade** (jf. Allé-, Vold-). en G-dørs-
nøgle, -sanger (-inde), -sælger
(-ske), et G-bekjendtskab, -opløb;
G-optøjer (Ft.).
en **Gaffel.** en G-tand; et G-maal; g-
formet.
gál. at faa noget i den gale Hals.
en Galskab (jf. Hunde-).
galant. et Galanteri (en G-handel).
en **Galde.** g-besk, -bitter, -fri, -sur.
en **Galge.** galgeformet; en Gal-
genknevel.

et **Galleri** (Billed-, Mine-).
 et **Galnebær** (af galen? = Belladonna).
Galónér (Ft.; jf. Guld-, Sølv-).
galvánisk. en Galvanisme, at galva-
 nisére.
gammel. g-klog (-skab).
 en **Gang** (jf. Forretnings-, Hoved-,
 Hvile-, Linde-, Løv-, Malm-,
 Marke-, Myre-, Mølle-, Nødde-,
 Skygge-, Trappe-, Udviklings-).
 at gaa sin (skjæve) G.
 en **Garde** (jf. Fod-, Hest-). en G-
 husar, -kaserne.
 et **Gárn** (jf. Ned-, Spejl-, Væver-). en
 G-vægt.
 at **garantére**. en Garanti (en G-seddel).
 en **Gartner** (jf. Kunst-, Landskabs-).
 et Gartneri (jf. Stue-).
 at **garve**. at g. ens Ryg. en Gar-
 vergaard, -mester, -svend.
 en **Gas** (jf. Belysnings-, Grube-,
 Knald-). gasagtig. en Gaslugt,
 -os, -ovn, -stank; g-formig, -holdig.
 et **Gat**. en Gatfinne.
 en **Gave** (jf. Aars-, Digter-, Døds-,
 Folke-, Fremstillings-, Hæders-).
 en **Gavl** (jf. Kirke-, Slots-).
 en og et **Gavn** (jf. Folke-).
 et **Ge** (Bogstavet g).
ge-. gehejme (en G-raad; et G-
 arkiv).
 en **Ged**. et Gedeskjæg (en Plante),
 en G-rams (en Plante).
 en **Gejrfugl** (= Brillefugl).
 en **Gemse**. en G-jæger; et G-horn.
 en **General** (jf. Brigade-). en G-ad-
 judant, -forsamling, -konsul, -næv-
 ner, -prove.
geniál. en Genialitet.
 en **Geológ**. geológisk, en Geologi.
 en **Geometri**. geometrisk.
 en **Gift** (jf. Plante-); en G-kjertel; et
 G-blanderi, -træ; g-fri, -løs.
gift. at gifte (jf. indgiftet).
 en **Gigánt**. gigantisk.
 en **Gigt**. en G-kjæde.
 et **Gilde** (jf. Afskeds-, Aftens-, Doktor-,
 Sammenskuds-, Ungkarle-). at
 (maatte) betale Gildet.
 en **Glps**. en G-figur, -maske, -model;
 et G-mel.
 et **Gitter** (jf. Altan-, Grav-, Tale-). en
 G-bro, -rust.
 at **give**. at g. sig hen, at g. tabt,
 at g. én Gloser, Stikpiller, at g.
 til Pris, g. én en god Dag, g. én
 Kurven. en Giver (jf. Lys-).
 et **Gjemme** (jf. Frø-, Saft-).
gjen-. en G-afstaaelse. et G-bil-
 lode. en G-byrd (et G.s-liv).

-fordring. at g-frembringe
 (-else). -stille (-ing). en G-
 kjøbsret. et G-krav. at g-
 oprejse (-ning). -oprette (-else).
 -optage (-else). en G-stand (jf.
 Forbrugs-, Forhandlings-, Nips-).
gjennem. g. tykt og tyndt. g-dannet,
 -dragen, -frossen, -glødet, -sivet,
 -skinnende, -svedt, -vædet; at g-
 fare, -isne, -jage, -krydse, -leve,
 -lufte, -skinne, -strejfe, -vandre
 (-ing); en G-gang (et G.s-led); et
 G-snit (en G.s-beregning, -værdi;
 et G.s-tal).
 en **Gjerning** (jf. Trælle-).
 en **Gjórd**. en G-bue.
 en **Gjæk** (jf. Vinter-). at drive G.
 med. gjækkelig (foræld.).
 en **Gjæld** (jf. Dane-, Seddel-, Tak-
 nemmeligheds-). en G.s-forskriv-
 ning, -post.
 en **Gjælle**. -gjællet (se fast-, fri-).
 en G-hule.
 at **gjære** (jf. ud-). en Gjæring (jf.
 Over-, Saft-, Under-; en G.s-pro-
 ces, -tid.)
 en **Gjæst** (jf. Alter-, Ferie-, Sommer-).
 et Gjæstehus.
 at **gjøre** (jf. fuldstandig-, latterlig-,
 levende-, mistænkelig-, offentlig-
 gjøre; epokegjørende; færdig-
 gjort). at g. Front, fejlt Bestik,
 g. det af med, g. op (med en), g.
 dumme Streger, kort Proces. g.
 sig kostbar, g. sig lystig over. en
 Gjører (jf. Under-).
 en **Glans** (jf. Bly-, Kobber-, Sole-).
 en G-kobolt, -periode, -sod, -sti-
 velse; et G-punkt.
 et **Glas** (jf. Kikkert-, Krystal-, Mund-,
 Reagens-, Urin-). en Glasflis, -ovn,
 -plade, -retort, -splint, -stump; et
 G-bær, -prisme, -skilt, -tag.
glat. at glatte (jf. over-). glatløbet,
 -tunget; en G-bælle (en Plante).
 en **Glib** (jf. Stryg-).
 at **glide**. Tiden gled hen. en Glider.
 en **Glimmer**. en Glimresyge.
 et **Glimt** (jf. Tanke-). glimtvis (Bio-).
 at **glitre** (i Solen). en Glitren.
 en **Glose**. et G-forraad.
 en **Gløde** (jf. Fader-, Magt-, Skin-,
 Sommer-, Vinter-). en G.s-fest.
 en **Glød** (jf. Farve-). at gløde (jf.
 gennem-), et glødende Had.
 et **Gnav²**. gnaven (jf. morgen-).
 at **gnave²** (jf. over-).
gnavset (smaalig i Pengesager).
 at **gnide**. en Gnidningsmodstand.
 en Gnideflade; et G-tøj.

at **gnikke**, gnikøjet.
 en **Gnû** = et Gnuddyr.
gød. en g. Løgn, en g. Tosse, i g. Tro, i g. Tid, der er g. Tid endnu, et godt Ord, et g. Hoved, et g. Stykke Vej, med det gode. en Godtkjøbsudgave, -visdom, -vit-tighed. en Godhed (g.s.-fuldt, Bio.). godsindet.
 et **Gods** (jf. Hverdags-, Il-, Kloster-, Transit-, Uld-). en G-besidder, -transport; g.-kjær.
 en **Gondol**. en G-fart.
 en **Gople** (jf. Ribbe-, Skive-).
graa. graat i graat. graalig. en G-feld, -sule (Fugl) -sæl; g.-filtet.
 et **Graasteneræble** („Gravenstener“ tysk).
 en **Gråd** (jf. Magister-). en Grad-inddeling; en Gradsforskjel.
 en **Grammatik** (b. F. -tikken). en Grammatiker, grammatisk.
 en **Grán** (jf. Balsam-).
 en **Granát** (¹Ædelsten, jf. Ædel-; ² en Frugt; ³ Sprængkugle; jf. Haand-). en G-blomst; et G-træ, -æble; — en G-stump.
 en **Granit**. en G-blok; et G-brud.
 en **Gransker**. et G-øje. en Gransk-ning (jf. Efter-).
grátis (lat.; Bio. og To.). en Gratist.
 at **gratulére** (lykenske). en Gratulánt.
 en **Gráv** (jf. Helte-, Tømmer-). en G-røst; et G-gitter, -kapel, -monu-ment, -muhl, -træ.
 at **grave** (-ning; jf. kule-, [ikke „kuld-“], om-). en Gravebille, -fod, -hveps, -klo.
 at **gravére** (jf. ind-, ud-). en Gra-vering.
grel (Ft. grelle). grelle Farver.
 en **Grén** (jf. Dværg-, Erhvervs-, Næ-rings-, Rod-, Vand-). grenfuld, -løs.
 en **Grenadér**. g.-mæssig.
 en **Greve** (jf. Rigs-).
 at **gribe**. at g. sig an, g. i Flugten, g. til Vaaben, hvad skal jeg g. til? det er grebet ud af Luften, Tyven er greben, han blev dybt greben.
 en **Griffel**. en G-blomst.
 en **Grille**. at gaa og fange G.r.
 en **Grind** (Ft. -er; egl. et Stænge-gærde; foræld.). en Grindefangst, -hval.
 at **gro** (jf. fastgroet el. -grot).
 et **Gros** (kort å; b. F. Grosset, Ft. = Et.; Antal af 12×12).
 en **Grotte** (jf. Basalt-).
 at **grubbe**. en G-kværn.
 en **Grube** (jf. Sænk-). en G-gas, -stige, -stolpe.

Tillæg.

en **Grund** (jf. Bevæg-, Bygge-, Hoved-, Tørve-, Under-). Gaard og G. grundkomisk, -rig; en G-besid-delse, -betingelse, -betragtning, -fejl, -fond, -forbedring, -kapital, -lov (g.-mæssig, -stridig), -mangel, -skrift, -sluse, -stemning, -vild-farelse; et G-areal, -princip, -skrift, -stykke.
 en **Gruppe** (jf. Hoved-, Marmor-, Parti-, Plante-, Ø-). at gruppére (-ing). gruppevis (Bio.).
 et **Grus** (jf. Flod-, Sæbe-). en Grus-dynge.
 et **Gryn**. at have G. (= være rig).
 at **grynte**. en Grynteoxe.
 at **græde**. grædenem.
 en **Grænse** (jf. Nord-, Syd-, Vest-, Øst-). en G-flade, -krig, -regu-lering, -sten, -strid, -told; et G-spørgsmaal; G-stridigheder (Ft.).
 et **Græs** (jf. Heste-, Kam-, Manna-, Sø-, Sød-, Ørken-). en G-frugt, -kant, -plæne, -smutte (en Fugl). et G-tæppe; g.-fattig, -løs.
græsk (jf. ny-, old-).
 en **Grød** (jf. Boghvede-, Kartoffel-, Kjærnemælks-, Rismels-). en Grødis.
 en **Grøde**. en G-aal.
 en **Groft**. en Grøftekant.
grön (jf. oliven-, siken-, smaragd-). g. om Hagen. en Grönalge, -plæne, -tørv; et G-sand (et G.s-lag).
Gud. en Gud (jf. Flod-). en from Guds Mand. en Gudedrik, -kamp; et G-hus; en Gudsdom; et G-forhold.
gúl (jf. høj-).
 et **Guld**. g.-haaret, -prikket; en G-børt, -brokade, -dusk (en Plante), -fasan, -feber, -fine, -fugl, -hare, -indfatning, -kapsel, -karret, -liste, -nakke, -plade, -ske, -stads, -stage, -stjerne (en Plante); et G-fad, -fund; G-briller, -galoner (Ft.).
 et **Gulv** (jf. Mosaik-). en G-sprække.
 en **Gummil**. en G-snor; et G-træ.
 at **gyde**. g. Balsam i Saaret, Malurt i Bægeret, Olje i Ilden. en Gyd-ning (jf. Rogn-, Sammen-).
gylden. en G-ris (en Plante). et Gylden (se Rød-).
gyldig (-hed; jf. lands-).
 en **Gymnastik**. en G-lærer, -sal, -sko.
 at **gynge**. en Gyngebog, -bund.
 en **Gyvel**. en G-kost.
 et **Gærde** (jf. Is-).
 at **gø**. han kan hverken gø eller gabe.
 at **gøde**. en Gødning (jf. Kraft-, Patent-, Plante-; en G.s-kraft).

H.

en **Haa**, en Haakal.
 et **Haa** (Bogstavet h).
 en **Haand** (jf. Dame-, Jærn-, Knokkel-).
 af Haanden og i Munden, at være
 for Haanden (jf. forhaandenværende),
 i gode Hænder, at bære paa Hæn-
 derne, at faa Troen i Hænderne,
 at have under Hænder. haand-
 spunden, -syet (el. -syt), -vævet;
 en H-hævelse (jf. Rets-), -knap,
 -presse, -ramme (= Rambuk),
 -tang, -udgave, -vægt, -væv; et
 H-spejl, -værk (jf. Røver-; en Hs-
 drift, -stand; et H-sprog).
 et **Haar** (jf. Jomfru-, Kunstner-, Lokke-,
 Rand-, Uld-, Venus-). haaret
 (jf. guld-, silke-). en Haarstjerne;
 et H-kar (et H-net), -rør (en Hs-
 kraft); h-fager, -formig.
haard (jf. kisel-). en h. Tale, haardt
 Vand, et h. Vejr.
 et **Had** (jf. Race-).
 en **Hage**¹. en H-bugt, -tap; et H-
 spyd.
 et **Hagl** (jf. Ande-, Hönse-).
 en **Haj** (jf. Blaa-, Hammer-, Silde-).
 en **Hakke** (jf. Luge-). at hakke (jf.
 for-).
 en **Hal** (jf. Konge-, Tempel-).
 en **Hale** (jf. Føle-, Katte-, Komet-,
 Lyre-, Paafugle-). -halet (se fed-,
 fedt-, skjæv-). en H-hvirvel.
 at **hale** (jf. klos-).
 en **Halle** (jf. Drikke-).
 en **Hals** (jf. Rød-). at faa noget i den
 gale H. en H-betændelse, -lyd,
 -muskul, -ring, -tone; et H-aag,
 -onde.
 en **Halunk** (Ft. -er; tysk).
halv. at se med et h. Øje, løbe med
 en h. Vind, Døren, Hanen staar paa
 halv. h-befaren, -fjantet, -klar, -raa,
 -raadden, -simpel, -stækket; en H-
 abe, -brak, -busk, -maane (h-for-
 met), -onkel, -profil, -silke, -strofe,
 -tante, -tinte; et H-lærred, -metal,
 -slør.
 en **Hammer**¹ (jf. Damp-, Messing-,
 Mur-, Sten-, Sæt-, Vand-). en
 H-fisk, -haj; et H-nøb.
 en **Hamp** (jf. Kæmpe-, Slot-). en
 Hampeolje, -sjæl; et H-fro, -garn,
 -lærred, -reb.
 en **Handel**² (jf. Aflads-, Butiks-, Cigar-,
 Ene-, Fugle-, Galanteri-, Køb-
 mands-, Kolonial-, Manufaktur-,

Material-, Smør-, Traad-, Transit-,
 Uld-). en Handelsagent, -bog, -for-
 retning, -krig, -krise, -marine,
 -minister, -plante, -traktat, -ven,
 -virksomhed; et H-foretagende; h-
 kyndig (-hed).
 en **Handel**³ (jf. Elskovs-, Kjærligheds-).
 en **Handling** (jf. Retfærdigheds-).
 en Handleevne.
 en **Handske** (jf. Dame-). en H-knapper.
 en **Hane** (jf. Kamp-, Ur-, Ventil-). en
 H-kro (en Plante).
 en **Hanrej** (jf. Bunke-).
Hans (Mandsnavn, se en Fabelhans).
hap, se hip.
 en **Hare** (jf. Fjæld-, Guld-, Pibe-). en
 H-fod (at fare over med en H.),
 -mad (en Plante), -mynde, -øre
 (en Plante).
 et **Harem**, en Hs-kvinde.
 at **harke**, en Harkeklat.
 en **Harlekin**, en Hs-dragt; H-löjer
 (Ft.).
 en **Harpe** (jf. Pedal-, Æols-).
 en **Harv** (jf. Brak-, Fold-, Led-, Skov-).
 en **Hassel**, en H-orm; et H-ris.
 en **Hast** (jf. Feber-).
 en **Hat** (jf. Cylinder-, Doktor-, Kunst-
 ner-, Kvæker-, Matros-, Tyroler-).
 en Hattefilt, -form, -sløjfe, -snor,
 -svamp; et H-federal, -slør.
 et **Hav** (jf. Ind-, Polar-). en H-and,
 -arm, -bo, -jætte, -sule (Fugl),
 -taage, -taske (Fisk); et H-bækken,
 -dige.
 en **Have**² (jf. For-, Kloster-, Vin-).
 en H-kultur, -lod, -lupin (Plante),
 -part, -plæne, -trappe, -tæge; et
 H-brug, -selskab.
 at **have**, at h. frie Hænder, gode
 Stunder, at h. travlt, at h. Øjnene
 med sig. en -haver (se Part-).
 en **Havn** (jf. Inder-, Yder-). en Havne-
 bane, -dæmning, -kaj, -kaptejn,
 -mole, -sag, -stad; et H-anlæg.
 en **Havre** (jf. Studenter-).
 en **Hede**² (jf. Fjæld-). en H-bakke,
 -bo (en H-syning), -flade, -plant-
 ning, -plet, -strækning; et H-drag,
 -selskab.
 et **Hegn** (jf. Skov-, Ud-). en Hegns-
 bryder.
 en **Hejre**¹ (Fugl; jf. Ske-).
 en **Hejre**². en H-svingel (Plante).
 at **hejse**, en Hejsevinde.
Hel, en Helfjært (foræld.).

hél. h-randet; en H-brak.

Helbredshensyn (Ft.).

et **Held** (jf. Spille-, Vaaben-). h-bringende (jf. u-).

en **Helgen** (jf. Støtte-). en H-dyrkelse, -liste.

hellig. hellig Knud, h. Anders.

en **Helsen**. en Helsebod (sjæld.).

en **Helt** (jf. Dyds-, Skrædder-, Tevands-). en Heltegrav, -rolle, -slægt.

et **Helvede** (jf. allerhelvedes). en Helvedstraf; en Helvedesmaskine.

hemmelig. en offentlig Hemmelighed.

hen (Bio.). h. i, at holde en h. (med Snak, Løfter, Udflugter), Tiden gled h., at give sig h., det maa staa h. — at henrulle, en Henséende (i enhver H., i saa H.). at h-skyde (-ning). h-strakt. et H-syn (jf. Billigheds-, Forsigtigheds-, Helbreds-, Pligt-; at tage H. til; en H-tagen, h-tagende).

henne. h. hos, i, paa.

en **Heraldik** (b. F.-dikken). heråldisk, en Heråldiker.

et **Herberg** (jf. Svende-).

en **Herkules**. herkulisk. en H-bille; et H-arbejde.

herlig. en Herlighed (en H.s-ejer, -ret).

hermélisk. — heróisk, en Heroisme.

en **Herre** (jf. Ene-, Sogne-). et H-dømme (jf. Ene-, Masse-, Præste-, Pøbel-). en H-gaard (en H.s-skytte); et H-kloster, -linned, -portræt, -selskab.

et **Herred**. en H.s-provst.

et **Herskab**. en H.s-jæger, -kusk.

at **herske**. en Hersker (et H-blik, -lune; en H-mine).

en **Hest** (jf. Karre-, Material-, Nil-, Parade-, Race-, Sø-, Tiger-, Vinge-), en Hestgarde; en Hestedoktor, -kur, -race, -reje, -rive; et H-græs.

en **Hex**. hexeagtig. en Hexepoces. at hexe (jf. paa-).

et **Hexaméter** (Ft. -metre; sexfodet Vers).

at **hidse** (jf. blodhidsende).

at **hilse**. en Hilsen (jf. Afskeds-, Velkomst-).

en **Himmel** (jf. Bære-). h-vendt (h.e. Øjne), -vid (en h. Forskjel).

en **Hinde** (jf. Vand-). en H-knæ (Plante).

en **Hingst** (jf. Strids-).

hip i Talem. det er hip som hap.

en **Hird**. en H-biskop, -skraa.

en **Histórie** (jf. Kjærligheds-, Lidelses-, Litteratur-). en Históriker.

at **hjaske** (jf. sammen-).

et **Hjem** (jf. Kunstner-, Pleje-). hjemad (Bio.). et Hjemsted (en H.s-ret, et H-bevis).

hjemme (Bio.). den Snak har ingen Steder hjemme.

en **Hjemmel**. en Hjemling (jf. Til-).

en **Hjerd** (jf. Rensdyr-).

en **Hjort** (jf. Dværg-, Manke-, Moskus-). et Hjortespring, -svin.

et **Hjúl** (jf. Bære-, Kegle-, Lap-, Reserve-, Ring-, Side-, Stig-, Stjærn-, Strøm-, Tone-, Vinge-). en H-krone (Plante), -vinge; et H-dyr.

en **Hjælm**. et H-visir.

en **Hjælp** (jf. Efter-, Sogne-). en Hjælpekasse.

en **Hjærne** (jf. blodhjærnet). en H-kasse, -masse, -søm, -vinding.

et **Hjærte** (jf. Kvinde-). at aabne sit H. for en. -hjærtet (se blod, varm-). h-formet, -varm; en H-musling, -spand (Plante); et H-anliggende, -onde, -punkt, -sprog, -vand.

et **Hjórne** (jf. Blad-, Le-). et H-vindue.

en **Høb** (jf. Stjærne-).

et **Hof** (jf. Kejser-). en H-agent, -etåt, -froken, -furér, -intendant, -kavaller, -kreds, -prædikant; et H-personale.

en **Hofte**. en H-betændelse.

et **Hold** (jf. Anker-, Husbond-, Kontor-, Rytter-, Svine-). paa langt, nært H.

at **holde** (jf. højtidelig-, over-). Vognen holder, han h.r. her udenfor, at h. Bog over, h. Regnskab, h. Orden, Stand, Trop, gode Miner, h. til med en, h. tæt, h. én varm, h. sin Haand over, h. én i Ørene, i Tømme, at h. én hen, at h. for (= antage), jeg maatte h. for, at h. paa Stumperne, Værdigheden, at holde sig op over noget. -holdig (se arsenik-, gas-, kvælstof-, nikkel-, salpeter-, sukker-, svovl-, vand-). en Holder (jf. Foredrags-, Post-).

en **Holm** (jf. Siv-).

honnét (Ft. -nette; jf. u-).

en **Honning**. en H-sten, -svamp; et H-smil.

et **Honorár** (jf. Forfatter-, Læge-).

et **Hörn** (jf. By-, Fylde-, Gemse-, Overflødigheds-, Taage-, Tude-). en H-blende (Mineral), -drager (Plante), -musik; et H-signal, -værk; H-briller (Ft.).

en **Hose**. et H-baad (en H.s-orden, -ridder).

et **Hospitál** (jf. Fattig-, Kommune-, Kyst-). en Hospitalsvogn.

en **Høste** (jf. Forkølelses-). en H-kage.
hov! (Udraabsord.) h. Vægter!
 en **Hov**¹ (jf. Reje-).
 en **Hov**² (jf. Føl-). et Hovdyr.
 en **Hov**³ (jf. Maane-, Sol-).
 et **Hov**, en H-mester (at hovmestere-). et Hovet (en H-afløsning).
 et **Hoved** (jf. Medusa-, Olje-, Smøle-). at gjøre én et H. kortere, at slaa H. et paa Sømmet. -hovedet (se klar-). — ¹ en H-form, -skalp; et H-bad; — ² en H-bestand, -farve, -figur, -form, -gang, -grund, -gruppe, -indgang, -indtægt, -kilde, -landevej, -lidenskab, -opgave, -rod, -strøm, -strømning, -tale, -taler, -type; et H-afsnit, -angreb, -fort, -indhold, -motiv, -træk, -æmne.
 et **Hovmod** (jf. Stands-).
 en **Hu**, at skyde en i Hu. en Hu-kømmelse (et H.s-værk).
 en **Hud** (jf. Frø-, Skal-). en Hudbro, -kam, -lap; et H-saar.
 en **Hue** (jf. Daabs-, Felt-, Storm-, Studenter-). et Huelin, -tøj.
 at **hugge**. Skibet hugger (paa Revlen). en Hugst (jf. Lys-). et Hugsaar.
 et **Hul** (jf. Blåse-, Sand-, Tone-).
hul, en Hulaare, -cylinder, -mur, -passer; et H-rum, -svøb (Plante); h-sleben.
 en **Hule** (jf. Drypstens-, Dyre-, Gjælle-, Mammut-, Pande-). et H-dyr.
humán, en Humanitét.
 (en) **Humbug** (b. F. -buggen).
 en **Humle**¹, en H-kop.
 en **Humle**² (jf. Snylte-).
 en **Hummer**, en H-salat.
 (en og et) **Humor**, en Humorist, humoristisk.
 en **Hund** (jf. Hval-, Race-, Ulve-). en Hundegalskab, -hør (Plante), -klipper, -lænke; et H-navn, -tegn; hundesyg.
hurtig, en H-presse, -skrift.
 et **Hús** (jf. Abe-, Amts-, Assistens-, Blok-, Blomster-, Blót-, Dyre-, Fjeder-, Fæderne-, Gjæste-, Gude-, Maskin-, Opera-, Palme-, Pleje-, Port-, Skuespil-, Slagte-, Svejtsers-, Te-, Tøj-, Törre-, Vogter-). en Husbestyrerinde, -fæster, -holdning (jf. Stats-), -mur, -postil, -tyran; et H-bagerbrød, -besøg, -kapel, -tag, -tyende.
 en **Húsár** (jf. Garde-). en H-kaserne.
 en **Husbond**, et H-hold.
 en **Hvål** (jf. Fin-, Rør-). en H-hund (= Spækhugger), -kop, -lus.
hvas, en h. Tunge.

en **Hvede**, en H-stivelse.
 en **Hvæps** (jf. Blad-, Grave-, Snylte-, Træ-).
hver, én og h., h. eneste.
 en **Hverdag**, en H.s-begivenhed, -hændelse; (et) H-gods.
 et **Hverv** (jf. Anklager-, Dommer-, Tilids-). en Hverving (jf. Stemme-; en H.s-tromme).
hvid, en Hvide (jf. Frø-). hvid-filtet, -kalket; en H-björn, -el, -skjær (Plante).
 at **hvile**, en Hviler (Sørd). en Hvilegang, -stilling, -tilstand.
 et **Hvin**, en Hvinand.
 en **Hvirvel** (jf. Hale-). en Hvirvler (en Bille).
 at **hviste** (kaste, svinge; foræld.).
 at **hvælve** (jf. om-). en Hvælving (jf. Kappe-, Kuppel-, Lofts-, Stjerne-, Trug-).
 en **Hygge** (jf. Vinter-).
 et **Hyl**, et Hyleri.
 en **Hyl** (jf. Sommer-). en Hylde-mælk, -saft; et H-bær (en H-suppe).
 at **hylle**, et Hylster (jf. Ægge-).
 en **Hymne** (jf. Friheds-).
 en **Hyperbel**. — en Hyperbøl.
 en **Hyrde** (jf. Folke-, Sjæle-).
 en **Hyre** (jf. Maaned-).
 en **Hysteri**, hysterisk.
 en **Hyæne**.
 en **Hæder** (jf. Van-). at hædre (jf. van-). en Hædersgave, -løn; et H-diplom.
 at **hæfte** (jf. fasthæftet). en Hæfterod.
 at **hæge**, at hægge (udt. hejle): gaa og h. over en.
 en **Hæl** (jf. Tøffel-). at fægte med Hælene.
 at **hælde** en Hældningslinje.
-hændet (se drat-).
 en **Hændelse** (jf. Hverdags-, Ulykkes-).
 at **hænge** (jf. paahængt). at h. over en, h. i Klokkestrængen. en Hængeplante; et H-leje; et Hængværk.
 en **Hær** (jf. Belejnings-, Ledings-, Linje-, Milit-, Oprørs-). staaende Hære. en Hærorrdning, -styrke, -vej; et H-tog; h-tagen.
 en **Hætte**, en H-maage.
 en **Hævd**, at vinde Hævd paa. hævdsikker. en Hævdelse (jf. Rets-).
 at **hæve** (jf. selvhævende). en Hævning (af Penge). en Hævningslinje; et H-krater. en Hævret (jf. Stik-, Stød-).
 en **Hævn** (jf. Privat-).
 et **Hø**, en Høkogning, -kurv, -matras, -presse.

en **Høg**. H. over H. (Ordspr.). en Høgeskjæg (Plante).

høj. en Højde (en H-væxt; et H-forhold, -punkt). en Højhed (jf. Lands-, Sjæls-; et H.s-vanvid). højt (Bio.: h. flyvende, klingende, betroet). — højgul, -kirkelig, -tidelig (at h-holde); at h-dele; en H-ryg, -tid (jf. Sørge-).

højre. et H-blad, -parti.

en **Høker**. h-agtig.

en **Høne** (jf. Dværg-).

Høns. et Hønschagl.

en **Hør** (jf. Hunde-).

en **Høst** (jf. Middel-, Nødde-). en Høstkarl, -levkøj, -pige; H-udsigter (Ft.).

en **Høvl** (jf. Flamme-, Krøs-, Pløje-).

I.

i (Pho.). i Læ, i Naade, i Orden, i Smug, i Takt, i Trit, i Uorden, at være, komme i Aande, have i Sinde, falde i Unaade, i ét Træk, tre Gange i Træk. — igjèn (at gaa i). igjennem (at synge, falde i).

en **Idé**. en fix Idé. en Idékreds; idéforladt, -rig (-dom).

en **Idealisme**. idealistisk, en Idealist, at idealisere, en Idealitet.

Idéntisk. en Identitet.

en **Idiôt**. en I-anstalt.

en **Íl**. et Ilgods.

en **Ild** (jf. Arne-, Kamin-, Mor-). ild-flydende, -skjernet; en I-kanal, -neg, -salamander, -tilbeder, -tænder, -vulkan; en Ildspaesættelse.

en **Illt**. et Ilte (jf. For-, Over-, Tve-).

Ild (Bio.; jf. et Kjør-, Rykind). at bryde i., banke et Søm i., slaa Ruder i., Sygdommen slog i., Spaadommen slog i. — indad (i til; i-vendt, -hed). en Indavl. -bæring. i-bøjet (-ning). en I-delning (jf. Grad-). et I-fald (en I.s-vinkel). en I-fatning (jf. Brønd-, Guld-). en I-gang (jf. Hoved-; en I.s-dør). i-giftet (i en Familie). et I-hav. et I-hold (jf. Hoved-, Tanke-; et I.s-register; i.s-tom). at i-jage (jf. skrækindjagende). -kapsle (-ing). -kile (-ing). et I-klip. at i-kredse. en I-retning (jf. Koge-). -sats. at i-strege (-ning). et I-tryk (jf. Natur-, Sans-). en I-tægt (jf. Bi-, Hoved-; en I.s-bog, -side). en I-vig.

Inde. at holde i. med, holde sig i. indensnét.

Inder-. en I-avne, -havn, -red.

Indlen. en Inder (= Hindu).

et **Individ**. individuèl (Ft. -elle). en Individualitet.

en **Industri** (jf. Kunst-). industrièl (Ft. -elle). en Industriforening, -lære, -ridder, -udstilling; i-drivende.

et **Infanterí** (= Fodfolk). en Infanterist.

Ingen, intet. intetsigende.

en **Injuríe**. at injuriere. en Injurieproces.

et **Insekt**. en I-larve; et I-pulver.

et **Inserát**. — **Insolvent**. en Insolvens.

et **Institút** (Ft. -tutter). en I-bestyrer.

et **Instrument** (jf. Stryge-).

en **Insúlt**. at insultere.

Intelligent. en Intelligens.

en **Intendánt** (jf. Hof-).

en **Interesse** (jf. Parti-, Stands-). i-les. en Interessent (et I-skab).

Intím (= fortrolig). en Intimitét.

en **Invalid**. en I.e-forsørgelse.

en **Ironi** (jf. Selv-). en Iróniker.

en **Ís** (jf. Fjord-, Frugt-, Grød-, Pak-, Polár-). at isne (jf. gennem-).

en Isfart, -krystal; et Isbord, -gærde (Moræne), -mejeri, -skab, -værk.

et **Isben** (= Skamben).

Isabellafarvet.

en **Isop** (en Plante). en I-stængel.

Ítú (Bio.). i-brudt, -reven.

en **Iver** (jf. Kamp-, Reform-).

J.

at jage (jf. gennem-).

en **Jagt**² (jf. Billed-, Over-, Under-, Vittigheds-). den vilde J. en J-

afløsning, -edderkop, -lov, -lyst, -sag; et J-skilt, -tøj.

en **Jambe**. jambisk (Versemaal).

Japan. japánsk. en Japanésér.
 en **Jaspis** (en Ædelsten).
 en **Jóbspost.**
 et **Jod** (kort å; Bogstavet j).
 et **Jód** (et Grundstof). en Jodfarve,
 -plante; et J-overtræk, -solv.
 et **Johannesbrødræ.**
 en **Jolle** (jf. Damp-).
 en **Jomfru** (jf. Cigar-). en J-fødsel.
 en **Jórd** (jf. Kirke-, Salpeter-). jord-
 blandet; at j-fæste (-else; ikke
 „Jordfæstning“); en J-alder, -be-
 skrivelse, -fyld, -magnetisme, -om-
 sejling, -omvæltning, -periode,
 -rente, -rotte, -trætte, -tue; et
 J-areal, -bær (et J-træ, -æble),
 -skin, -stykke, -værk; et Jordelin.
joviál. en Jovialitét.
 et **Judaskys.**
 en **Júl.** en Juleferie, -litteratur; et
 J-marked; J-løjer (Ft.).
 en **Junker** (jf. Stald-, Styk-). j-mæssig.
juridisk. en Jurist (jf. Stok-).

at **justére.** en Justéring. en Justér-
 mester; et J-kammer.
 en **Juvél.** en Juvélér (en J-butik).
 en **Jyde** (jf. Flynder-, Kron-, Nørre-,
 Potte-, Sender-). en J-karl.
 en **Jäger** (jf. Felt-, Gemse-, Herskabs-,
 Pige-, Strunt-, Vittigheds-). et
 J-liv.
 et **Járn** (jf. Felt-, Krøs-, Lang-, Magnet-,
 Plump-, Skøjte-, Svovl-) en Jærnål,
 -bane (en J-fart, -svelle, -tunnel;
 et J-væsen), -bjælke, -haand, -krog,
 -kur, -mand, -port, -retort, -skodde,
 -søjle; et J-forilte, -kit, -vand; J-
 piller (Ft.).
 en **Jætte** (jf. Fjæld-, Frost-, Hav-). en
 J-styrke; j-stor, -stærk.
jævn. et Jævnmod; j-modig; at j-
 stille (-ing).
 en **Jøde** (jf. Skakker-). en J-beg,
 -fejde, -forfølgelse, -kirkegaard; et
 J-kirsebær (en Giftplante og dens
 Frugt).
 en **Jøkel** (jf. Skrid-).

K.

et **Kaa** (Bogstavet k).
 en **Kaabe** (jf. Purpur-, Regn-, Silke-,
 Vinter-). et K-tørklæde.
 en **Kaadner** (= Husmand).
 en **Kaal** (jf. Palme-, Rosen-, Savoj-).
 en K-palme.
 en **Kaarde** (jf. Parade-).
 et **Kaar** (jf. Livs-, Trælle-).
 en **Kaas.** at sejle sin K.
 en **Kabále.** at lægge K. en K-ma-
 ger. — en Kabalist, kabalistisk.
 et **Kabinèt** (jf. Mønt-, Vox-). en K.s-
 minister; et K-stykke.
 en **Kadét** (jf. Land-, Sø-). et K-tøj;
 K-buxer (Ft.).
 en **Kaffe** (jf. Cikorie-, Morgen-, Mælke-).
 en K-extrakt; et K-brød, -selskab,
 -slapperads.
 en **Kage** (jf. Hoste-, Skrabe-). en K-
 mand, -ske.
 et **Káánsmærke.**
 en **Kaj** (jf. Havne-, Sten-). en Kajmur.
 en **Kajman** (Krokodilart).
 en **Kakadue** (tropisk Fugl).
 et **Kald** (jf. Digter-, Dommer-).
 at kalde. han kom, som han var
 kaldet.
 en **Kalènder** (jf. Dame-, Folke-, Skriv-).
 et K-aar.
 en **Kalk**² (jf. Koral-, Musling-). at
 kalke (en kalket Væg; jf. hvid-

kalket). en Kalkning (jf. For-). en
 Kalkskal, -tuf; et K-mel, -over-
 træk, -salt, -støv.
 et **Kallun.** at vende sit K.
 en **Kalót** (jf. Kugle-, Silke-).
 en **Kalv**¹. en Kalvedans.
 en **Kalv**². en Kalvning.
 en **Kam**¹ (jf. Fjæld-, Hud-, Lomme-).
 at blive rød i Kammen. en Kam-
 bregne, -bunke (et Græs), -uld; et
 K-græs, -stykke; k-formet.
 en **Kamél.** (en K-blomst, -te, se Ka-
 mille-).
 (en) **Kamfer.** en K-spiritüs.
 en **Kamilleblomst**, -te.
 en **Kamin.** en K-ild.
 et **Kammer** (jf. Bly-, For-, Første-,
 Justér-, Korn-, Model-, Tjener-,
 Urte-, Vidne-, Vind-). en K-sag,
 -skriver.
 en **Kamp**² (jf. Bods-, Ene-, Fjærn-,
 Forfatnings-, Forsvars-, Gude-,
 Livs-, Menings-, Nær-, Ord-, Parti-,
 Sanger-). en K-fielle, -hane, -iver;
 et K-bulder, -løsen, -stævne.
 en **Kanál** (jf. Ild-, Luft-, Tarm-, Vand-).
 en K-tunnel.
 et **Kancelli.** en Kancellist. en Kan-
 celliraad, -stil.
 en **Kande.** en K-bærer (Plante).

en **Kandidat** (jf. Forst-, Tugthus-, Valg-). en **Dødens K.**
 en **Kandis** = et K-sukker. at kandisere.
 en **Kanon** (jf. Bombe-, Dreje-, Malm-, Revolver-, Riffel-).
 en **Kanon.** kanonisk, at kanonisere (-ing).
 en **Kansler** (jf. Rigs-, Stor-). en K-ret.
 en **Kant** (jf. Græs-, Grotte-). at komme, være paa K. med en. kantet (jf. rød-, sort-). en **Kantbælle** (Plante); et **Kantebaand**.
 en **Kantåte** (jf. Fest-). en **Kantor** (jf. Slots-).
 (et) **Kap.** en Kapsvomning.
 et **Kapel** (jf. Grav-, Hus-, Skov-).
 en **Kapitajn**, se **Kaptejn**.
 en **Kapital** (jf. Grund-, Rest-).
 at **kapitulere**.
 en **Kappe** (jf. Bjælde-). en K-hvælving, -røllike.
 en **Kapsel** (jf. Bælle-, Guld-, Led-). at kapsle (-ing; jf. ind-). en **Kapselfrugt**.
 en **Kaptajn** (jf. Flag-, Havne-, Koffardi-, Orlogs-, Røver-, Skibs-).
kaput (Bio.). at være, gaa k.
 et **Kar** (jf. Kirke-, Svale-). et **Karrum**.
 en **Karakter.** at karakterisere (-ing). en **Karakterrolle**, -skuespiller; et **K-træk**.
 en **Karikatur.** en K-tegning. at karikere (-ing).
 en **Kårl** (jf. For-, Høst-, Jyde-, Kraft-, Post-, Præmie-).
 en **Karneol** (Ædelsten). en K-ring.
 et **Karneval** (b. F. -vallet). en K-sdragt; K-løjer (Ft.).
 en **Karre.** en K-hest.
 en **Karrét** (jf. Guld-). en K-springer.
 en **Karse** (jf. Vand-).
 en **Kartoffel.** en K-brændevin, -grød, -mark, -næse, -salat, -stivelse.
 en **Kasemat** (Ft. -matter). et K-skib.
 en **Kasérne** (jf. Fattig-, Garde-, Husar-). at kasernere (-ing).
 en **Kaskelot** (Ft. -lotter; en Hval).
 en **Kasse** (jf. Botaniser-, Bryst-, Cigar-, Hjælpe-, Hjerne-, Lys-, Maler-, Perspektiv-, Sportel-, Svede-, Syge-, Sænk-, Vand-). en K-bælg, -svig.
 en **Kassérer** (jf. Told-). en **Kassérerske**.
 en **Kasserølle** (jf. Blik-, Kobber-).
 at **kaste.** at k. Anker, k. Masken, k. Skygge (paa), k. et Slør over, k. Broen af (bag sig). en **-kaster** (se Slynge-). en **Kastebevægelse**, -vidde.

en **Kaste.** en K-fordom, -forskjel; et K-præg, -væsen.
 en **Kasuar** (en Strudsflugt).
 en **Kat'.** katteagtig. kattevenlig (-hed); en K-hale (Plante), -klo; et K-spring.
 en **Kataløg** (jf. Bog-, Seddel-). at katalogisere (-ing).
 en **Katekét.** at katekisere (-ing).
 en **Kavallér** (jf. Bal-, Hof-). k-mæssig.
 et **Kavalleri** (= Hestfolk). en K-fægtning. en **Kavallerist**.
 en **Kaviár.**
 en **Kegle** (jf. Kilde-, Slakke-, Sne-). en løjerlig K. et K-hjul.
 en **Kejser** (jf. Mod-). en K-te, -værdighed; et K-hof.
 en **Kemi.** en **Kémiker**, en **kemisk** Proces, k.e. Forbindelser.
 en **Kiddike** (vild Ræddike).
 at **kige.** at k. for dybt i Kruset, k. en i Kortene.
 en **klkke** (jf. be-). en **Kikkert** (jf. Dobbelt-, Felt-, Rejse-, Stand-, Stjerne-); et K-glas, -stativ.
 en **Kilde** (jf. Damp-, Erhvervs-, Hjælpe-, Hoved-, Lys-, Nærings-, Rets-, Varme-, Velstands-). en K-dannelse, -kegle, -se, -tid, -vang.
 en **Kim.** en **Kimblære**, -plet, -sæk.
 at **klme.** en **Kimen** (jf. Klokke-).
Kina. en K-farer. **kinésisk**, en **Kinésér** (-inde).
 en **Kind.** K-bakker (Ft.; t. Navn for Insekternes Kjæver). -kindet (se panser-).
 en **Kirke** (jf. Moder-). **kirkelig** (jf. høj-, u-); en **Kirkebetjent**, -forfatning, -gaard (jf. Assistent-, Fattig-, Jøde-), -gang (K.s-kone), -gavl, -jord, -lære, -magt, -musik, -nøgle, -stat, -styrelse, -stænte; et K-kar, -kor, -skib.
 et **Kirsebær** (jf. Fugle-, Jøde-, Maj-).
Kirsten (Kvindenavn, se Sladder-).
 en **Kirurg.** en **Kirurgi**, **kirurgisk**.
 en **Kis** (jf. Straal-).
 en **Kisel.** k-haard; et K-mel.
 en **Kiste** (jf. Klæde-, Sænk-). et K-præk.
 et **Kit** (jf. Jærn-). at **kitte** (jf. sammen-).
 en **Kix** (Ft. = Et.; af eng. Ft. cakes).
Kix (Ft.): at gjøre K. for en.
 en **Kjedel** (jf. Platin-, Sving-, Vind-).
 at **kjende.** **kjendt** (jf. sted-), en **Kjender** (jf. Hjærte-, Sjæle-, Sprog-).
 en **Kjertel** (jf. Gift-, Spinde-).
 en **Kjole** (jf. Daabs-, Slæb-, Spasere-).

en **Kjove** (Rovmaage).
 en **Kjæde** (jf. Alpe-, Gigt-, Skum-, Ø-). en K-bom, -salpe, -traad.
 en **Kjæft**, en beskidt K., at slaa paa K.en, hver en K.
 en **Kjælder** (jf. Mælke-, Pak-). k-agtig, en K-hals (ogsaa Plantenavn), -luft; et K-rum.
 en **Kjæp**, det gik som en K. i et Hjul (som K. i H.).
Kjær (jf. gods-). en Kjærlighed (jf. Friheds-; en K.s-handel, -historie, -lykke, -sang; et K-forhold, -maaltid, -æble).
 en **Kjærne**¹. en K-mælk (en K.s-grød, -suppe, -vælling).
 en **Kjærne**² (jf. Komét-, Rug-). Folkets K., Spørgsmaalets K. en K-skål, -sæbe; et K-punkt; k-svær.
 en **Kjætter**, en K-daab.
 en **Kjæve**, -kjævet (jf. fast-, fri-).
 et **Kjøb** (jf. Arve-). en Kjøbmand (en K.s-handel, -stand; et K-sprog), -sted (en K-froken; K-rettigheder, Ft.); en Kjøbekontrakt.
Kjøbenhavn (egl. Kjøbmandehavn). et Kjøbenhavneri.
 et **Kjød** (jf. Blad-, Offer-). Det er ham i K.et baaret. en K-extrakt, -postej; et K-bjærg, -torv.
 en **Kjøl** (jf. Blad-).
 et **Kjøn**, en Kjønforskjel, -nævn; et K-forhold, -liv; k-løs.
 at **kjøre**, at k. fast, k. en af Vejen.
 en **Kjørsel** (jf. Om-, Pligt-). et Kjørind (der er frit K.).
 en **Klage**², en K-tone; et K-punkt.
 en **Klak**, at klakke (jf. over-).
 en **Klang** (jf. Dobbelt-, Stemme-, Valdhorn-). en K-farve.
 en **Klanner** (Insekt; jf. Flaske-, Pels-).
 en **Klap** (jf. Gabe-, Spær-). en Klap-mysse (Blæresæl, -sko).
 et **Klap**, at klappe (k. Folk sammen, k. paa Sværdet). en Klap-ventil, et **Klaps** (Ft. = Et.; at faa K.), at klapse.
klár (jf. halv-). at klare (-ing; jf. af-, ud-), at k. et Æg, en Gjæld, at k. for sig, at k. Bugterne; en Klarhed (jf. Aands-), en Klar-ning (jf. Af-). klarhovedet.
 en **Klaréring** (jf. Told-).
 en **Klarinét** (Ft. -netter). en K-spiller.
 en **Klasse** (jf. Afgangs-, Arbejds-, Folke-, Fælles-, Mellem-, Middel-Overgangs-, Real-, Under-). en K-lærer; et K-lotteri, -valg.
 en **Klat** (jf. Fedte-, Harko-). en

Klattemads, -mikkel; en Klat-
 uld.
 at **klemme** (jf. sammen-). en Klemme (jf. Tøj-), en Klemmer (se Næse-).
 et **Klid**, k-agtig.
 en **Klient**, et K-skab.
 et **Klima** (jf. Fastlands-, Ø-).
 en **Klinge** (jf. Spalte-).
 en **Klinke**, at klinke¹ (jf. sammen-). et Klinksöm; et Klinkefald.
 en **Klint**, en Klinteskov.
 et **Klip** (jf. Ind-). klippet (jf. kort-), en Klipper¹ (se Hunde-), en Klipping (foræld. Mont). et Klipsöm.
 en **Klippe**, en K-due, -ø; et K-skaar.
 en **Klipper**² = et Klipperskib.
 en **Klire** (en Vadefugl).
 et **Klister**, k-agtig, en K-botte, at klistre (jf. sammenklistre, paa-klistret).
 en **Klit**, en Klitrose.
 en **Klo** (jf. Anker-, Grave-, Katte-, Krage-, Løve-, Skaft-, Ørne-). en Klosax.
 en **Kloak**, en K-ledning; et K-rør.
 en **Klude** (jf. Verdens-). en K-sky.
 en **Klodrian** (nt.; jf. Kludder).
 en **Klods** (jf. Ramme-). Klodser (Ft.) = Klodssko.
kløg (jf. gammel-).
 en **Klokke** (jf. Malm-, Solv-). en K-daab, -kimen.
klos (Bio.; eng. close). at k-hale.
 en **Klosét** (Ft. -setter; jf. Luft-, Vand-).
 et **Kloster** (jf. Herre-, Skov-, Tigger-). k-agtig, en K-have, -mur, -port, -regel, -skole, -syning; et K-gods.
 en **Klub** (jf. Adels-, Sejl-).
 en **Klúd** (jf. Patte-, Silke-, Skrænte-).
 at **kludre** (jf. sammen-).
 en **Klump** (jf. Fedt-). tyske Klumper.
 en **Klyne** (jf. Lyse-).
 en **Klynge** (jf. Bar-, Börne-).
 at **klæbe** (jf. sammenklæbe, paa-klæbet).
 et **Klæde**¹ (jf. Mundklæde; Benklæder, Ft.). at klæde (jf. kofte-, lav-, skjorte-, turbanklædt), at k. Lig, k. Stejle og Hjul. en Klæde-kiste.
 et **Klæde**² (jf. Vogn-).
 en **Klæge** (en stikkende Flue).
 en **Klæpaal**.
 at **klo**, Fingrene k. efter. en Kløe (jf. Skrive-).
 en **Kløft** (jf. Fir-, Regn-). en Kløft-ning.
 en **Kløver**², en K-duft.
 at **knage**, en knagende Frost.

et **Knald**. en Knaldgas, -sats; et K-lys.
 en **Knap** (jf. Ben-, Dobbelt-, Haand-, Krave-). en **Knapper** (se Handske-). en **K-mager** (K-streger, Ft.).
 en **Knast**. knastfri.
 en **Knavel** (Ukrudtsplante).
 et **Kneb** (jf. Fægter-, Prokurator-, Smaa-, Valg-).
 en **Knejpe** (t.; jf. Sang-, Øl-). en **K-duft**, -sanger (-inde), -vært.
 en **Knevel** (jf. Galgen-).
 at **knibe**. en Knebenhed, et Kniberi.
 et **Knippe** (jf. Torn-). knippet (jf. tve-).
 en **Kniv** (jf. Cigár-, Radér-). Krig paa Kniven. en Knivbuk.
 et **Knix** (Ft. = Et.). at knixe.
 en **Kno**. et Knoled.
 en **Knokkel**. knoklet. en Knokkelhaand, -mand; k-stærk.
 en **Knold** (jf. Bjærg-, Løg-). en **K**. af en Dreng, grove Knolde.
 en **Knop** (jf. Ende-, Kors-, Pindsvine-, Side-, Silleri-). en Knopskydning.
 at **kuorte** (langt å; = knurre, mukke). en Knortegaas.
 en **Knude** (jf. Bjærg-, Dobbelt-, Maane-, Mælke-, Svingnings-). en gordisk **K**. en **K-linje**.
 at **knuse** (-ning; jf. slag-).
 et **Knæ** (jf. Hinde-, Passer-). en **K**-presse, -svamp.
 en **Knægt**. at knægte.
 et **Knæk**. en Knækbønne.
 en **Ko**. en Koføde (Plante); et Kotræ.
 en og et **Kobbel**. at koble (jf. femsyv-, trekoblet). en **K**-drift.
 et **Kobber** (jf. Titel-). en **K**-glans, -kasserolle, -skifer, -tavle.
 en **Kobolt** (et Metal; jf. Glans-).
Koffardi. en **K**-kaptejn.
 en **Koffert** (jf. Læder-). en Sælskinds **K**. en **K**-nøgle.
 en **Kofte**. k-klædt.
 at **køge** (jf. nykogt). at **k**. over (Mælken, Vreden). en **Kogning** (jf. Damp-, Hø-, Salt-, et Kogeri (jf. Damp-). en Kogeindretning.
 en **Kogle**. en **K**-palme; et **K**-ax (et Halvgræs).
 en **Kokleåre** (Plantelægt).
kolérisk.
 en **Kollibri** (en Fugl).
 en **Kolik** (b. F. Kolikken; jf. Maler-, Vind-). **K**-smert (Ft.).
 en **Koloni** (jf. Arbejder-, Fattig-, Forbryder-). en **K**-bestyrer; et **K**-dyr.
 en **Koloniálhandel**, -regering.
 en **Kolønne** (jf. Storm-). en **K**-vej.

at **kolorére**. en **Kolorit**, en **Kolorist**.
 en **Komédie** (jf. Studenter-). **komisk** (jf. grund-, lav-, tragi-). en **Kómiker**.
 en **Komét**. en **K**-hale, -kjerne.
 en **Komité** (jf. Børs-, Fæst-, Velfærds-).
 at **komme** (jf. afstedkomme; viderekommen). at **k**. afsted med, **k**. galt afsted, at **k**. efter (= opdage), **k**. over, **k**. sammen, **k**. til Kræfter.
 en **Kommóde**. en **K**-skuffe.
 en **Kommúne**. en **K**-læge; et **K**-hospital. **kommunál** (en **K**-bestyrelse).
 et **Kompàs** (jf. Lomme-). en **K**-naal.
 at **komponére**. en **Komponist**.
 et **Koncept** (Udkast). at **gaa** fra **Koncepterne**. et **Konceptpapir**.
 en **Koncert**. et **K**-flygel.
 en **Kondór** (en Rovfugl).
 en **Kone** (jf. Amager-, Feje-, Kirkegangs-, Mose-, Møller-, Rengjörings-, Rulle-, Skipper-, Skure-, Stole-, Vurderings-).
 (en) **Konfekt**. grov **K**. **K**-rosiner (Ft.).
 at **konferére**. en **Konferéns** (jf. Magister-; en **K**-raad).
 at **konfiskére**. at **se** konfiskeret ud.
 en **Kong** (jf. Krybe-, Rød-).
 en **Konge** (jf. Folke-, Mod-, Silde-, Skygge-). **kongelig** (k-sindet). en **Kongebregne**, -hal, -røgelse, -slange, -snække; et **K**-brev (at løse **K**.), -ting, -træ.
 en **Konsul** (jf. General-). at **konsulére**, en **Konsulént**.
kontánt (To. og Bio.). **k**. **Betaling**. **Kontanter** (Ft.).
 en **Kontór**. et **K**-bud, -hold, -lokale, -personale, -støv.
 en **Kontrákt** (jf. Kjøbe-, Leje-). **k**-stridig; et **K**-s-brud. at **kontrahére**.
 en **Kontrol** (b. F. -trollen). at **kontrollére**.
 et **Konvènt** (jf. Præste-).
 en **Konvolút** (Ft. -lutter; Brevomslag).
 en **Kop**¹ (jf. Mund-).
 en **Kop**² (t. **Kopf**; Ft. **Kopper**; jf. Humle-, Hval-).
 et **Kór** (jf. Kirke-). en **K**-slutning.
 en **Korist** (-inde).
 en **Korál** (jf. Kork-, Orgel-, Svamp-, Ædel-). en **K**-kalk.
 (en) **Kork**. **korkagtig**. en **K**-alm, -korál.
 et **Körn** (jf. Blod-, Bro-, For-). en **K**-avne, -prøve, -skal, -sort; et **K**-kammer.

korrekt (= rigtig). en Korrekthed, at korrigere. at korrière.

et **Kors** (jf. Anker-, Danebrogs-, Kridt-, Syd-, Trappe-). k-blomstret; en K-fisk (Søstjerne), -fløj, -knop (Plante); et K-ben, -flag, -snit.

en **Korsår** (= Sørover).

kort. k-axet, -klippet, -skulpet, -snudet.

et **Kort** (jf. Adresse-, Amts-, Bal-, Fri-, Maane-, Maaned-, Rejse-, Skov-, Verdens-). en K-kunst-rulle.

en **Korvæt** (Ft. -vetter; jf. Damp-, Skrue-).

en **Kost**¹ (jf. Gyvel-).

en **Kost**² (jf. Feber-, Rejse-, Skibs-). at krale, se krible.

en **Kraft** (jf. Bevæg-, Dømme-, Gødning-, Haarrørs-, Nerve-, Penge-, Sammenhængs-, Trøs-, Trylle-, Udvide-, Ungdoms-, Viljekraft; Lærekræfter, Ft.). kraftig (jf. livs-, spire-, trøs-). en Kraftfylde, -gødning, -karl; et K-udtryk; K-kunster (Ft.).

en **Krage**. en K-fod, -klo (Planter); et K-ben (rettere end „Kraveben“).

en **Krampe**¹. at krampe (jf. opkrampet).

en **Krampe**². et K-anfald, -tilfælde. en **Krán** (jf. Damp-, Flyde-).

en **Krans** (jf. Blad-, Digter-, Mos-, Ø-). kranset (jf. siv-). en Kransliste.

kras (Ft. krasse). krasse Anskuelser, en k. Realist.

et **Krat** (jf. Lyng-).

et **Krater** (jf. Hævnings-, Udbruds-). en K-sø; et K-rør, -svælg; k-formet.

et **Krav** (jf. Gjen-, Mod-, Rente-, Rets-).

en **Krave** (jf. Blonde-). en K-björn, -knap, -naal; (et „K-ben“ forvansket for Krage-), et K-tørklæde; K-støvler (Ft.).

kravélbygget (Fartøj).

en **Kredit**. en K-forening, -spilde; et K-bevis, -brev.

en **Kréds** (jf. Embeds-, Familie-, Forestillings-, Hof-, Idé-, Læse-, Polar-, Rets-, Tilhører-). at kredse (jf. ind-), en Kredser (en Orm). en Kredsbevægelse, -forstander.

en **Kreól** og en **Kreóler** (-inde). kreólsk.

en **Kretiner**. kretinsk.

at **kribble**: det kribler og krabler.

et **Kridt** (jf. Blege-, Skrive-). at tage paa K. et K-kors, -lag.

en **Krig**¹ (jf. Arvefølge-, Friheds-, Grænse-, Handels-, Trøs-). en Kriger (en K-aand). en Krigsbedrift, -førelse, -maskine, -raket, -reserve; et K-beredskab, -flag, -foretagende, -forhør; K-forhold, -fornødenheder, -omkostninger, -udsigter (Ft.); k-dygtig (-hed).

kriminal. en K-lov, -ret. kriminél (Ft. -nelle).

en **Kringle** (jf. Krydder-).

en **Krise** (jf. Handels-, Minister-, Penge-).

kristen. en Kristen (jf. Mund-).

en **Kritik** (jf. Ord-, Sag-, Selv-). k-løs (-hed).

en **Kro**¹ (jf. Mølle-, Slots-). kroagtig.

en **Kro**² (jf. Hane-).

en **Krøg**¹ (jf. Løn-).

en **Krøg**² (jf. Jærn-, Træ-).

en **Krone** (jf. Hjul-, Rør-, Ærte-). at sætte Kronen paa Værket. at krone (at k.s med Sejer, kronede Dage). en Kronabe, -daler, -due, -jyde; et K-bor; en Kronemønt.

kronisk. kronológisk, en Kronológí, et Kronométer.

et **Krudt**² (jf. Bomulds-, Spræng-).

en **Krukke** (jf. Alabaster-, Medicin-, Pomade-, Sminke-, Taare-).

krum. at krumme (jf. sammen-). krumbenet, -linet.

et **Krús** (jf. Ler-, Sølv-, Tin-).

at **krybe**. en Krybefisk, -kong (Havsnegl).

et **Krydder**. en K-kringle.

at **krydse** (jf. gennem-). en Krydspejling; et K-fartøj, -snit; k-strænget.

en **Krystal** (jf. Is-, Sne-). en K-form, -kugle, -linse; et K-glas; K-varer (Ft.).

en **Kræmmer** (jf. Aflads-, Fugle-).

at **krænge** (jf. udkrænget).

en **Krænkelse** (jf. Rets-).

et **Krés**. en K-hövl; et K-jærn.

et **Ku** (Bogstavet q).

at **kue** (-else; jf. ned-).

en **Kugle** (jf. Damp-, Krystal-, Luft-, Spejl-, Strikke-, Sølv-, Tidsel-). en K-kalot, -skal, -skive.

et **Kul** (jf. Sand-, Svovl-). en K-boring, -brinte, -tegning; et K=forbrug, -forraad.

et **Kuld** (jf. Kæmpe-).

at **kuldgrave** (-ning), se kule-.

en **Kulde** (jf. Forstands-, Maj-, Morgen-).

en **Kule**. at kulegrave (-ning; rettere end „kuld-“). et Kulsejl.
 en **Kultúr** (jf. Have-, Skov-). en Kplante, -udvikling.
 en **Kundskab** (jf. Litteratur, Vare-).
 en **Kunst** (jf. Flyve-, Kort-, Kraft-, Rim-, Styrmands-, Taskenspiller-).
 en **Kunstner** (jf. Flyve-; en Kbane, -hat, -natur; et K-haar, -hjem). en Kunstforening, -gartner, -industri, -rejse, -udstilling, -vej, -verden; et K-produkt, -udtryk; k-erfaren.
 en **Kuppel**. en K-hvælving, -sal; et K-skib; k-formet.
 en **Kúr¹** (jf. Heste-, Jærn-, Mirakel-). en K-anstalt.
kuránt. — en Kurátor.
 en **Kure** (jf. Stjerne-).
 en **Kurér**. en K-taske; et K-tog.
 en **Kurfyrste**.
 en **Kurren** (jf. Due-).
 en **Kúrs**. en K-liste, -værdi; et K-papir.
 en **Kurv** (jf. Bast-, Dække-, Hø-). et Kurvedække; k-blomstret.
 en **Kusk** (jf. Herskabs-, Ligvogns-).
 en **Kvadrat**. et K-tal. kvadratisk.
 en **Kvål** (jf. Sjøle-).
 en **Kvart**. et K-formát.
 et **Kvartér** (jf. Arbejder-, Fattig-).

en **Kvast** (jf. Flue-, Silke-, Sølv-). k-blomstret.
 en **Kvidder** (jf. Spurve-, Svale-).
 en **Kvide** (jf. Sjøle-).
 en **Kvinde** (jf. Harems-). kvindelig (-hed; jf. u-). en K-fange, -sag, -skikkelse, -type; et K-fængsel, -hjærte, -samfund.
 en **Kvist¹** (jf. Myrte-).
 en **Kvist²** (= en Tagkvist).
kvit. at blive én (noget) kvit.
kvæg. et K-sølv (en K-søjle).
 et **Kvæg** (jf. Race-). en K-opdrætter, -race.
 en **Kvæker**. en K-hat.
 at **kvæle**. en Kvæler (jf. Cigar-).
 en kvælstoffri, -holdig.
 en **Kværn** (jf. Grubbe-, Senneps-).
kyndig (-hed; jf. bygnings-, handels-, vaaben-).
 en **Kyniker**. kynisk.
 et **Kys** (jf. Afskeds-, Judas-).
 en **Kyst**. en K-linje; et K-batteri, -fund, -hospital, -rev.
 en **Kælling**. en K.e-præst.
 en **Kæmpe**. en K-hamp, -musling, -skikkelse, -skildpadde, -øgle; et K-dyr, -kuld, -taarn, -træ; k-mæssig.
Kæmper (Ft.; til Kanarifugle).
 en **Kænguru** (Pungdyr).
 et **Køkken**. koldt K. et K-forklæde, -skab.

L.

en **Laage** (jf. Bag-).
 et **Laan** (jf. Bygge-, Tvangs-). en Laansøger.
 et **Laar** (jf. Frø-).
 en **Laas** (jf. Rigel-).
 et **Lad** (jf. Væver-).
 en **Lade** (jf. Svende-).
 at **lade¹**. en Ladning (jf. Baad-, Spræng-, Vogn-; en L.s-flaske).
 at **lade²** (jf. from-, indladende). en -ladenhed (se From-).
-laden (-hed; se før-).
 et **Lag** (jf. Ejer-, Fostbroder-, Grønsands-, Kridt-, Samfunds-, Slik-, Stenkuls-). at være, komme, give sig i L. med.
 et **Lager** (jf. Fri-, Vare-, Vin-). at lagre (-ing; jf. af-). et Lagerøl. (en og et) **Lak** (jf. Skæl-). at lakere (-ing, jf. Vogn-).
 en **Lakå**. en L-sjæl.
lakónisk. — en Lakris. en L-rod.
 et **Lam** (jf. Fedte-). en Lammesky.

en **Lama** (Ft. -er).
 en **Lampe** (jf. Sikkerheds-). en L-række, -røg; et L-skjær.
 en **Lamprét** (Ft. -pretter; Fisk).
 en **Lancet** (Ft. -cetter). l-formet.
 et **Land** (jf. Flod-, Polar-, Ørken-; — Hol-). en Landing (en L.s-trappe). et Landskab (en L.s-gartner, -lov). en Landafstaaelse, -befolkning, -brise, -etat, -frøken, -gang (en L.s-bro), -kadet, -post, -salamander; et L-batteri, -brug (en L.s-skole), -brød, -produkt; L-tropper (Ft.). — en Landevej (jf. Hoved-); et L-rov. — en Lands-højhed, -mandinde; l-gyldig (-hed).
lang. at blive l. i Ansigtet, faa en l. Næse, at være syv lange og syv brede. — langaxet, -skulptet, -snu-det, -straaet; en L-hals (Krebsdyr, ikke „Bløddyr“); et L-jærn,
 en **Lanterne** (jf. Skibs-).
 en **Lap** (jf. Hud-). et Laphjul.

en **Laps**. et Lapsevæsen.
 en **Larm** (jf. Vaaben-, Vogn-).
Lårs (Mandsnavn, se Doven-).
 en **Larve** (jf. Insekt-, Padde-).
 en **Last¹**. en L-vogn.
 (en) **Lasúr**. en L-farve, -sten.
Latin. et Latinsejl.
 en **Latter**. latterlig (at l-gjøre).
 en L-salve; L-muskler (Ft.); L-vækkende.
láv. l-komisk, -sindet; en L-skole, -skov.
 en **Lav**. lavklædt.
 et **Lav** (jf. Bager-, Brygger-). en L.s-rettighed.
 at **lave**. en -laver (se Sprog-).
 en **Lavendel**. en L-duft; l-blaa.
 at **lavere** (-ing; Søord).
 et **Lavrbær**. at hvile paa sine L. en L-pil.
 en **Lax** (jf. Spege-). røget L.
 at **laxere** (-ing). et Laxermiddel.
 at **le**. at være i Lejörnet.
 et **Led¹** (jf. Forbindelses-, Gjennemgangs-, Kno-). en Ledharv, -kapsel, -skulpe, -svulst; et L-stykke; at leddele (-ing).
 en **Léd²**. en Leding (en L.s-hær; et L-udbud). en Ledsager (-inde; jf. Livs-).
léd. den lede (= Satan).
 at **lede¹**. en Ledning (jf. Kloak-, Stang-; en L.s-forbindelse, -traad; et L-rør), en Leder (jf. Parti-). en Lededømming, -varme.
 en **Lég** (jf. Tavle-). Enden paa Legen.
 en **Legát**. at legére¹.
 et **Legeme** (jf. Frugt-, Stats-). en Legemsdannelse.
 at **legére²**. en Legering (Metalblanding).
 en **Legión**.
legitim. at legitimére, en Legitimitét.
 et **Leje** (jf. Anker-, Hænge-, Ryg-, Side-).
 at **leje**. en Lejekontrakt.
 en **Leje** (jf. Jord-, Pakhus-, Tings-).
 en **Lejr**. at lejre (jf. af-, om-). en Lejring (et L.s-forhold). en Lejrtid, -øvelse.
 et **Lem** (jf. Avle-, Fødsels-). en Lemmedasker.
 (en) **Lemming**, se en **Læming**.
 en **Lémon**. en Lemonåde (jf. Brus-, Hindbær-).
 et **Lén** (jf. Arve-, Fadeburs-).
 en **Leopard**.
 (et) **Lér** (jf. Rullestens-). et Lerkrus; Lervarer (Ft.); lerstampet.

let (jf. flor-, sylfe-). l-flydende, -fængelig, -skyet, -spaltelig. at lette; et Letværk.
 at **leve** (jf. gennem-). levende (at l-gjøre). en Leveattest, -vis, -visdom; et L-brød (en L.s-mand); l-dygtig (-hed).
 en **Lever**. en L-postej; l-farvet.
 at **levére** (jf. tilbage-). han er levéret.
 en **Levéring** (jf. Efter-, Tilbage-).
 en **Levkøj** (jf. Høst-, Sommer-, Vinter-). en L-plante.
libéral (frisindet). en Liberalisme, en Liberalité.
 at **lide²** (jf. strandlidt). en Lidelse (en L.s-fælle, -historie). en Lideform, -maade (Passiv).
 en **Lidenskab** (jf. Hoved-, Samler-, Spiller-). l.s-løs (-hed).
 en **Lidse** (jf. Ur-).
 et **Lig¹**. en L-brænding, -plet, -vogn (en L.s-kusk); et L-skue, -syn (en L.s-mand).
lig. en Lighed¹ (jf. Familie-; et L.s-punkt¹).
lige. en Lighed² (et L.s-princip, -punkt²). at **ligne³** (= gjøre lige; jf. paa-, ud-), en Ligning² (L.er afanden Grad; jf. Paa-, Skatte-, Ud-; en L.s-skat). en Ligevægt (en L.s-lære; et L-system); l-artet (jf. u-), -finnet (jf. u-), -stemt, -stillet (-ing).
 at **ligge** (jf. ensliggende; et Anliggende).
 at **likvidére** (-ing).
 en **Lilje**. en L-stængel.
 en **Lim¹** (jf. Sæbe-).
 et **Lín** (jf. Jorde-).
 en **Lind**. en Lindegang, -vej.
lind. en Lindring (et L.s-middel).
 en **Line** (jf. Bugsér-). at løbe Linen ud. -linet (se krum-, ret-).
 en **Lineál**. at liniére (-ing).
 en **Linje** (eller Linie; jf. Angrebs-, Delings-, Forsvars-, Hældnings-, Hævnings-, Knude-, Kyst-, Lod-, Retnings-, Skille-, Skjönheds-, Skrue-). en L-hær.
 et **Linned** (jf. Dame-, Herre-, Mansket-).
 en **Línse** (jf. Krystal-, Samle-, Spred-, Øje-).
 en **Liste¹** (jf. Blind-, Guld-, Krans-).
 en **Liste²** (jf. Afgangs-, Døds-, Erindrings-, Helgen-, Kurs-, Mandtals-, Navne-, Ord-, Stemme-, Tilgangs-, Træknings-, Uge-, Vare-).
 et **Litani**. vi fik hele Litaniet.
 en **Litterát** = Litterátus. litterær, en Litteratúr (jf. Blad-,

Dögn-, Jule-, Mode-, Skjön-; en L-historie, -kundskab).

en **Liturgi**. liturgisk.

et **Liv**¹ (jf. Digter-, Forretnings-, Følleses-, Gjenbyrds-, Jæger-, Kjöns-, Nomade-, Privat-, Soldater-, Sommer-, Studere-, Somands-, Turist-, Ungkarle-, Vinter-). -livet¹ (se ren-), -livlig (-hed; jf. aands-). livsfrisk, -frodig, -kraftig; en L-bestemmelse, -erfaring, -fornødenhed, -forsørgelse, -kamp, -ledsager (-inde), -lykke, -rørelse, -spire, -stilling, -vane (især i Ft.); et L-erhverv, -formaal, -kaar, -røre, -spørgsmaal, -træ.

et **Liv**². en Livsarving, -frugt.

en og et **Lod** (jf. en Eng-, Have-, Skov-, Strand-). en Lodlinje (forskjell. fra -line).

en **Löds**. en L-fisk.

et **Lof**. et Loftmaleri. en Loftshvælving, -sprække; et L-vindue.

en **Logik** (b. F. Logikken). lógisk (jf. u-).

en **Lok**. et Lokkehaar.

lokál. en L-farve; et **Lokále** (jf. Kontor-).

at **lokke**. en Lokketone.

en **Lomme** (jf. Vogn-). en L-kam, -prokurator; et L-kompas, -spejl.

en **Loppe** (jf. Sand-).

et **Lotteri** (jf. Klasse-, Tal-, Vare-).

en **Lotus**. en L-blomst.

en **Lov**¹ (jf. Fallit-, Jagt-, Kriminal-, Landskabs-, Lönnings-, Patent-, Stempel-, Vexel-). en Lovgivning (jf. Fattig-, en Ls-magt, -myndighed, -ret); et L-arbejde, -omraade, -ord, -udkast.

en **Lov**² (jf. Maaned-).

en **Lúd** (jf. Radér-). ludagtig (Smag).

en **Lue**. luerød.

et **Luf** (b. F. Luffet; Søord).

en **Luffe**. en L-gaas.

en **Luft** (jf. Kjælder-, Sump-, Sne-, Syge-). at lufte (jf. gennem-). en Luftaand, -kanal, -kloset, -kugle, -masse, -pude, -springer, -strømning, -tone, -vejning, -ventil, -vulkan; et L-billede, -forbrug, -perspektiv, -væsen; L-forhold (Ft.); l-formig.

at **luge**. en L-hakke.

en **Lugt** (jf. Brand-, Gas-, Maler-, Moskus-, Olje-, Tobaks-, Vin-). et Lugtebrev.

at **lukke** (jf. uoplukket). det er for mig en lukket Bog. et **Lukáf** (jf. Folke-).

lún. en l. Broder, at sidde lunt inden Døre.

et **Lune** (jf. Hersker-).

en **Lunge**. en L-fisk, -prøve, -snegl.

en **Lupin** (Plante; jf. Foder-, Have-).

en **Lús** (jf. Fiske-, Hval-). en Luse-rede, -salve.

en **Lýd**¹ (jf. Hals-). en Lydform, -overgang, -tragt; et L-forhold, -sprog.

at **lyde**¹ (jf. enslydende).

at **lyde**². Moppen lyder Navnet Perle.

en **Lyde**. l-løs (og lydesløs).

en **Lygte** (jf. Sikkerheds-, Tran-). at præke i en L. en L-tænder.

en **Lykke** (jf. Kjærligheds-, Livs-, Vaaben-). et Lykkens Skjodebarn.

en **Lýn**. med Lynets Fart.

en **Lyng**. et Lyngkrat.

en **Lyre**¹. en L-hale (Fugl); l-formet.

et **Lýs**¹ (jf. Knald-). en L-busk, -düg, -giver, -hugst, -kasse, -kilde, -lære (= Optik), -styrke, -svingning, -taage; et L-forhold-, parti-, signal-, tryk,

et **Lýs**². en Lyseklyne; et L-siv.

en **Lyst** (jf. Flage-, Friheds-, Jagt-, Modsigelses-, Ødelæggelses-). Iy-sten (jf. friheds-, læse-, pragt-). en Lysttraket, -tur; et L-fartøj.

en **Læbe** (jf. Flig-). med Døden paa Læberne. en L-fisk, -pomade.

et **Læder** (jf. Over-). en L-koffert, -ryg, -taske.

læg. en Lægprædikant.

en **Læg**. en Læggemuskel.

et **Lægd** (jf. Strø-).

en **Læge** (jf. Bade-, Fattig-, Felt-, Kommune-, Politi-, Rets-, Stads-, Stifts-). en L-attest; et L-honorar, -skjön.

at **lægge**. at l. bag sig, at lægge i (o: lld i Ovn), l. en noget i Munden, l. Baand paa, l. paa Hyl-den, l. Fingrene imellem, l. i Gra-ven, l. sine Ben, Stormen, Vinden har lagt sig. en Lægning (jf. Æg-).

en **Læming** (Vandrerotte).

en **Længde** (jf. Mands-). en L-dal, -enhed, -retning; et L-forhold, -snit.

en **Længsel**. et Ls-suk.

en **Lænke** (jf. Hunde-, Rosen-).

lærd. en Lærdom¹ (et Ls-ry, -sæde).

at **lære**. en Lære (jf. Atom-, Indu-stri-, Kirke-, Ligevægts-, Lys-, Maler-, Nadver-, Sang-, Værdi-). en Lærer (jf. Gymnastik-, Klasse-, Med-, Musik-, Privat-, Rets-; en

L-stand). en Læreanstalt, -time;
 L-kræfter (Ft.).
 en **Lærk** (Træ). en Lærkesvamp.
 en **Lærke** (jf. Pip-). en L-sang, -spore
 (Plante); et L-slag.
 et **Lærred** (jf. Ananas-, Halv-).
 et **Læs.** at binde, trække Læsset.
 at **læse.** en Læseforening, -kreds,
 -ro, -stue, -time, -øvelse; et L-sel-
 skab; l-lysten.
 et **Løb**¹ (jf. Sejers-, Verdens-). -løbet
 (se glat-).
 et **Løb**² (= Ben¹ paa Vildt og Fugle).
 at **løbe** (jf. snigløbe; tilbageløbende).
 Vandet, Karret, Munden, Tiden
 løber, at løbe af, sur, ud. en
 Løber (jf. Træ-). en Løbefrakke,
 -tid; et L-tøj.
 lodig (-hed; jf. fuld-).
 et **Løg** (jf. Perle-). en L-knold, -olje,
 -smag.
 en **Løgn** (jf. Tendens-).
Løjer (Ft.; jf. Harlekins-, Jule-, Kar-
 nevals-, Nyaars-).

en **Løn**¹ (jf. Spids-, Sukker-).
 en **Løn**² (jf. Bager-, Bud-, Farver-,
 Hæders-). hverken L. eller Bøn.
 lønnet (jf. u-), en Lønning¹
 (jf. Præste-; en L.s-fond, -lov).

Løn³. en Lønkrog.

lós (jf. besiddelses-, blomster-, ejer-,
 fornuft-, forudsætnings-, gift-,
 gren-, græs-, interesse-, kjøns-,
 kritik-, lidenskabs-, lyde-, lydes-,
 medynks-, modstands-, princip-,
 rør-, selv-, skygge-, tag-, talent-,
 tjeneste-, træ-, udtryksløs; en Fred-
 løs). at hamre l. paa. at **løse** (at
 l. en Gaade, l. Kongebrev), en Løs-
 ning (en L.s-ret). et Løsen (jf.
 Kamp-). at løsbryde (-ning).

et **Løv.** -løvet (se stiv-); en Løv-
 gang, -masse, -sal (en L.s-fest),
 -sav; et L-mos; l-fattig (-dom).

en **Løve.** en islandsk L. en L-fod
 (ogsaa en Plante), -klo; et L-
 brøl.

M.

en **Maade** (jf. Arbejds-, Dyrknings-,
 Fremstillings-, Præke-, Udtryks-,
 Være-). et M-hold (en M.s-for-
 ening).

en **Maage** (jf. Hætte-, Rov-). et M-
 skrig.

et **Maal**¹. M. og Mæle.

et **Maal**² (se Forligelse-).

et **Maal**³ (jf. Et-, Fod-, Fælles-, Gaf-
 fel-, Passer-, Streg-). en Maaler
 (jf. Takt-, Tryk-, Vand-, Værdi-).
 en Maaling (jf. Efter-). en Maa-
 lering; et M-baand; et Maaltid
 (jf. Fest-, Kjærligheds-).

en **Maane.** en M-fisk, -hov, -knude,
 -plet, -rude (en Bregne), -straale;
 et M-kort.

en **Maaned.** en M.s-hyre, -lov; et M-
 kort; M-penge (Ft.).

en **Mad** (jf. Hare-). en Madkjæreste,
 -svend, -vin; et M-stræv.

Mads (Mandsnavn, se Klatte-, Klud-
 der-, Skidt-).

en **mager** (se Brille-, Cigar-, Hatte-,
 Kabale-, Kompas-, Possement-,
 Proces-, Vigtig-).

en **Magister.** en M-grad, -konferens,
 -mine.

en **Magnát** (Stormand).

en **Magnét.** en M-pol; et M-bjærg,

-jærn. en Magnetisme (jf. Jord-).
 at magnetisere (-ing).

en **Magt** (jf. Aands-, Fastlands-, Folke-,
 Kirke-, Lovgivnings-, Penge-,
 Strids-, Trylle-, Vest-, Volds-). en
 M-følelse, -glæde, -stilling, -syge;
 et M-begjær, -forhold, -omraade;
 m-syg; at m-stjæle.

en **Maj.** en M-drik, -kulde, -røn; et
 M-bær, -kirsebær.

en **Majestæt** (jf. Tal-). en M.s-forbry-
 delse.

en **Majór** (jf. Brand-, Tambur-).

en **Majs.** en M-mark.

en **Makrél.** en M-fangst, -sky.

en **Makulatur.** at makulere (-ing).

at **male**² (jf. ny-, umalet). en Maler
 (jf. Portræt-, Skilt-; en M-kasse,
 -kolik, -lugt, -lære; et M-værksted).
 et Maleri (jf. Glas-, Loft-, Olje-,
 Rund-, Slag-, Vase-, Væg-; en M-
 ramme, -udstilling).

at **malke** (jf. nymalket).

en **Malm.** en M-kanon, -klokke,
 -støber.

en **Malt.** en M-extrakt.

en **Mammon.** en M.s-dyrker, -dyrkelse.

et **Mammutdyr.** en M-hule.

en **Mand** (jf. Befalings-, Beskyttelses-,
 Bestillings-, Blod-, Blót-, Bluse-,
 Datter-, Enkelt-, Far-, Faster-,

- Fisker-, Fremskridts-, Fremtids-, Fri-, Friheds-, Frilods-, Friskare-, Jærn-, Kage-, Knokkel-, Levebrøds-, Ligsyns-, Mirakel-, Moster-, Pak-, Privat-, Rulle-, Skjægge-, Skov-, Stilstands-, Tjeneste-, Udaads-, Ud-
kings-, Ugjernings-, Vurderings-, Øl-). en from Guds M., han har fundet sin M. en Mandsling, et Mandskab (jf. Rednings-). — et Mandtal (en M.s-liste); en Mandsfange, -længde; m-tyk.
- et **Mandát** (= Fuldmagt; jf. Rigsdags-).
- en **Mandolin**. en M-spiller.
- en **Mangel** (jf. Brød-, Grund-).
- mangen**. mængearmet, -artet, -finnet, -sidig (-hed).
- et **Manifest** (jf. Valg-).
- en **Manke**. en M-hjort, -stol.
- en **Manna**. en M-saft; et M-brød, -græs.
- en **Manskæt** (Ft. -sketter). at være stødt paa Mansketterne. en M-skjorte; et M-linned.
- en **Manufaktur**. en M-handel; M-varer (Ft.).
- en **Mappe** (jf. Brev-).
- Maren** (Kvindenavn; se Sladder-).
- en **Margen** (= Rand paa Blad i Bog).
- en **Marietidsel**.
- en **Marine** (jf. Handels-, Orlogs-).
- en **Marionet** (Ft. -netter). en M-dukke; et M-spil.
- en **Mark**¹ (jf. By-, Forsøgs-, Kartoffel-, Majs-, Sne-, Sukker-, Vild-). et Markfrø; en Markegang.
- et **Marked** (jf. Bog-, Jule-, Smør-, Uld-, Vare-).
- et **Marmor**. en M-bro, -figur, -gruppe, -plade, -søjle, -tavle, -trappe. at marmorére (-ing).
- en **Marsk**². en M-eng.
- en **Marskandiser**. en M-bod.
- en **Marter**. et M-redskab.
- en **Marv**. en M-pomade.
- en **Maske**¹. en M-vidde.
- en **Maske**² (jf. Gips-). en M-dragt; m-blomstret, -format.
- en **Maskine** (jf. Elektrisér-, Filtrér-, Flyve-, Helvedes-, Krigs-, Rense-, Sætte-, Ælte-). en Maskinist. en Maskinarbejder, -bygger, -olje; et M-arbejde, -hus, -rum; m-skaaren, -spunden, -syet (el. -syt), -vævet, -æltet.
- en **Masse** (jf. Blod-, Dunst-, Hjerne-, Luft-, Løv-, Menneske-, Seddel-, Sky-, Stof-, Troppe-). en haard, blød M. en M-vælde; et M-herredømme.
- en **Mast** (jf. Nød-). en Masteblok.
- mat**¹. en m. Torsk, Kugle, Rude, matte Farver, Vers, m. forgyldt, matsleben.
- en **Matador**.
- en **Matérie**. et Materiële, materièl (Ft. -elle), et Materièl (b. F. -ellet), en Materialist, materialistisk, en Materialisme. en Materialhandel, -hest.
- en **Matræs** (jf. Fjeder-, Hø-, Senge-). en Krolhaars M.
- en **Matrone**. m-agtig.
- en **Matrós**. en M-hat, -vittighed; M-buxer.
- en **Mave** (jf. Borgmester-). en M-bitter; et M-onde.
- med**. en M-deelse (et M.s-middel), en M-deler. en M-fange, -lærer, -regent, -skabning, -søger, -ynk (m.s-los).
- (en) **Medicin**. en M-flaske, -krukke, medicinsk, at medicinére (-ing).
- et **Medisahoved**.
- et **Mejeri** (jf. Fælles-, Is-). en M-bødker, -forpagter, -gaard. en Mejerist.
- en **Mejse** (Fugl; jf. Spæt-).
- en **Mejsel**. m-dannet; et M-slag.
- en **Mekanik** (b. F. -nikken). en Mekaniker, mekanisk, en Mekanisme.
- et **Mél** (jf. Ben-, Bjærg-, Gips-, Kalk-, Kisel-, Sago-). en Melskrubbe (Insekt).
- en **Melankolí**. melankólsk, en Melankóliker.
- en **Melis** = et Melissukker.
- mellem**. en M-aarsag, -bestand, -farve, -fod (et M.s-ben). et M-fort. en M-klasse, -regering, -stilling, et M-tal, en M-tone.
- en **Melón** (jf. Net-, Vand-). en M-pære.
- at **mene**. en Mening (jf. Folke-), en M.s-kamp, -tilkjendegivelse, -udvexling.
- en **Menighed** (jf. Valg-). et M.s-anliggende, en M-sag.
- et **Menneske** (jf. Arbejds-, Følelser-, Hverdags-, Normal-). en M-masse, -race, -sværm, -værdighed; et M-værd; m-tom, -venlig.
- et **Mérskum** (t.). en Merskums Pibe.
- en **Messe** (jf. Døds-, Officers-).
- (et) **Messing**. en M-hammer; M-varer (Ft.).
- en **Mester** (jf. Bade-, Bager-, Bjærg-, Bødker-, Garver-, Justér-, Mine-,

Slagter-, Spise-, Sprog-, Tøj-, Vej-, Værfts-). en M-urt.
 et **Metål** (jf. Halv-, Svovl-). en M-farve, -støber, -støbning, -traad.
 en **Meier** (Ft. Metre). metrisk, en Metrik (b. F. -trikken).
 midl-. en Middag (en M.s-ro; et M-selskab).
 middel-. en M-afstand. -høst. -klasse. -rente. -soltid. et M-tryk. en M-værdi.
 et **Middel** (jf. Betalings-, Forenings-, Forsvars-, Laxér-, Lindrings-, Meddelelses-, Stifts-, Virke-, Ætse-).
 mig (Sto., udt. mej).
Mikkel (Mandsnavn, se Klatte-, Svine-).
 M. Ræv, tyske M. en Mikkelsaften, -dag.
 et **Mikmak**.
 et **Mikroskóp**. mikroskópisk, en Mikroskopi.
 mild. mildest talt.
 en **Milits** (jf. Borger-). en M-hær.
 en **Millión**. i M-vis. en Millionær.
 (en) **Mímik** (b. F. -mikken). mímisk.
 et **Minde** (jf. Barndoms-). i Mands M., gamle, kjære Minder. en M-tavle; et M-ord, -vers.
 en **Mine**¹ (jf. Borgmester-, Dommer-, Hersker-, Magister-). at gjøre gode Miner til slet Spil.
 en **Mine**² (jf. Sø-). en M-arbejder, -mester, -sprængning; et M-galleri.
 et **Mineral**. et M-vand.
 en **Minister** (jf. Første-, Handels-, Kabinets-, Stats-). en M-bænk, -krise, -post, -resident, -taburet, -værdighed; et M-skifte, -æmne. ministeriél (Ft. -elle).
 en **Minnesang**, -sanger (tysk).
 et **Mirákel**. en M-kur, -mand.
 mis-. et **Mishag** (en M.s-ytring). en M-tillid (en M.s-adresse). m-tænkelig (at m-gjøre, -else).
 en **Mixtúr** (jf. Feber-, Salmiak-).
 et **Mód**¹ (jf. Jævn-, Trós-). modig (jf. jævn-).
 mód (Fho.). en M-bemærkning. -bevægelse. -fordring. -forestilling. et M-forslag. -forsøg. en M-kejser. -konge. et M-krav. en M-pave. -prøve. -sigelse (en M.s-lyst). -stand (jf. Gniddnings-; et M.s-forsøg; m-løs). -strofe. -sætning (jf. Farve-). et M-træk.
 en **Mode**. en M-litteratur, -nar, -smag, -sygdom; et M-blad.
 en **Model** (jf. Gips-, Skibs-). en M-figur, -skole; et M-kammer.

moden. en Modenhed (en M.s-prøve; et M-trin).
 en **Moder**. at gaa i sin M. igjen. en M-celle, -følelse, -kirke, -omhu, -plante, -stad.
moderát. at moderére.
modérne (af en Mode). at modernisérere (-ing).
Mol (kort å; u. Kno.; Udtr. i Tone-læren). en M-akkord, -takt, -tone.
 en **Mole** (jf. Havne-).
 en **Monológ** (= Enetale).
 et **Monopól** (= Eneret). at monopolisérere (-ing).
monotón. en Monotoni.
 at **monéte** (-ing; = at indrette, udstyre).
 et **Monument** (jf. Grav-). monumental.
Mopper (Ft.; en Art Mursten).
 en **Mór**². en Morild.
 en **Mór**³ (= Moder; jf. Amager-).
 et **Mórd**. en Morder (en M-engel), en Morderske (jf. Barne-). en Mordplan; et M-forsøg, -redskab.
 en **Morgen** (jf. Pinse-). i Tidernes M. en M-andagt, -avis, -kaffe, -kulde, -regn, -snaps, -stemning; et M-besøg, -blad; m-gnaven (-hed).
 en **Mormón**. en Mormonisme.
Morten (Mandsnavn; langt å). en M.s-aften, -dag, -gaas.
 en **Moræne** (= et Isgærde).
 et **Mos** (jf. Løv-). en M-krans; et M-dyr.
 en **Mosaik** (Ft. -ikker). en M-stift; et M-gulv.
mosáisk (af Navnet Moses).
 en **Mose** (jf. Pile-, Vild-). en M-bunke (et Græs), -damp, -kone.
 en **Moské** (Ft. Moskéer).
 en **Moskus**. en M-and, -hjort, -lugt, -øxe; et M-pulver.
 en **Moster**. en M-mand.
 et **Motiv** (jf. Hoved-). at motivérere (-ing).
 et **Mudder** (jf. Vin-).
 en **Muffe**. at være ved Muffen.
 en **Muffelovn**.
 en **Mulle** (en Fisk).
 en **Multe** (en Fisk).
 et **Mulm** (jf. Grav-).
 et **Multum** (uldent Tøj). en M.s Kaabe.
 en **Mumle** (balsameret Lig; Farve).
 en **Mund** (jf. Over-, Trævle-, Under-). en skidden M., at slaa sig selv paa Munden, snakke i M.en paa hinanden. en M-kop, -kristen; et M-glas, -klæde, -vand.
 en **Mundéring**. M.s-sager (Ft.). en Mundúr (i fuld M.).

en **Munk**¹ (jf. Skalle-). en Munkevin.
 en **Munk**² (Ft. -e; en Afløbsrende).
 en **Mür** (jf. Bryst-, Hül-, Hus-, Kaj-, Kloster-). en M-hammer, -rude (Plante).
 en **Müs**¹ (jf. Sø-). en Musetarm, -vikke (Planter).
 en **Müs**² (Tommelmuskel).
 en **Muse**. de ni Muser.
 en **Musik** (jf. Brigade-, Horn-, Kirke-, Opera-, Regiments-, Vokal-). en M-forening, -lærer (-inde), -taske, -time.
 en **Muskedønner** (¹ Skydegevær; ² Siv).
 en **Muskel** (jf. Ansigts-, Böje-, Hals-, Latter-, Lægge-, Nakke-, Strække-). en M-slappelse, -sprængning, -strækning, -styrke. en Muskulatúr.
 en **Muskét**. en M-salve.
 en **Musling** (jf. Blaa-, Dam-, Hjærte-, Kæmpe-, Sand-). en M-fangst, -kalk.
 -musset (se rød-).
 en **Mynde** (jf. Hare-, Ræve-).
myndig. en M-hed (jf. Bevillings-, Lovgivnings-).
 en **Myre**². en M-gang.
 en **Myrlåde** (mest i Ft.).
 en **Myrte**. en M-blomst, -kvist, -stok.
 en **Mysse**² (jf. Klap-; en Sælhund).
 (en) **Mystik** (b. F. -stikken). en Mysteriker, mystisk.
 at **mægle**. en Mægler (jf. Forligs-;

en M-bevilling, -forretning, -rolle),
 en Mægling (jf. Forligs-, Freds-).
mægtig (jf. fuld-).
 en **Mælk** (jf. Hylde-, Svine-). et Mælkeri. en Mælkefeber, -kaffe, -kjælder, -knude, -opal, -syre; M-spiser (Ft.).
 en **Mængde** (jf. Føde-, Varme-).
 et **Mærke** (jf. Arts-, Banner-, Brænde-, Fabrik-, Fælles-, Kains-, Skjændsels-, Stempel-, Trælle-, Vare-).
 at **mærke** (¹ jf. brænde-).
 -mæssig (-hed; jf. dilettant-, grenader-, grundlov-, instinkt-, kavalier-, kæmpe-, orakel-, plan-, pligt-, princip-, prokurator-, regel-, skole-, skrift-, soldater-, takt-, vane-).
mæt. en Mætning.
 en **Mø** (jf. Bjærg-, Elve-).
 et **Møde** (jf. Bestyrelses-, Rigsdags-).
 at **møde**. et M-spor.
 (et) **Møg**. en M-bunke.
 en **Mølle** (jf. Ris-, Slots-, Valse-). en Møller (en M-kone). en Møllegang, -kro.
 et **Mønster**. en M-gaard, -rulle, -skriver, -stat; et M-barn.
 en **Mønt**. en M-prøve; et M-fund, -kabinet, -system.
mór. at mørnes (om Linned).
 et **Mørke** (jf. Aands-).
 en **Mørtel** (Murkalk).

N.

en **Naade**. af N. og Barmhjærtighed.
 et N.s-tegn.
 en **Naal** (jf. Kompas-, Krave-, Pukter-, Sikkerheds-, Skrædder-). en Naalefil.
 en **Nabo**. en N-planet, -stat; et N-fort.
 en **Nadver**. en N-lære.
naiv. en Naivité.
 en **Najåde** (Havfrue).
 en **Nakke** (jf. Guld-, Rød-, Sølv-). en N-muskel; et N-baad, -skjæg.
 en **Når** (jf. Fastelavns-, Mode-). at være en N. efter noget. en Narri-fas (Ft. -fasser).
 en **Narcis** (Ft. -cisser; Plante).
 en **Nat** (jf. Sankthans-). en Natblomst; en Natteregn, -tjeneste; et N-sjov, -ur; N-tanker (Ft.); n-blind.
 en **Natúr** (jf. Al-, Digter-, Dobbelt-, Fjæld-, Kunstner-, Skov-). en N-

betragtning, -omgivelse, -opfattelse, -sans, -stok; et N-indtryk, -rige; n-frisk (-hed), -tro (-skab).
 en **Navle** (jf. Vand-). et N-svin.
 et **Navn** (jf. Adels-, Digter-, Hunde-, Værdigheds-). at navne. en Navnebytning, -forvexling, -liste, -vexel; et N-register, -stempel.
néd (Bio.). oven n., at støde en n., det øser, skyller n., det gaar op og n., at gaa op og n. (ad Gulvet). — et N-blik. at n-bryde (-ning; et N.s-værk). en N-bæring. et N-garn. n-kuet (-else). at n-lægge (Vandrer, Vaabnene, sit Embede, Indsigelse). n-skreden, -skridende. at n-skære (-ing). -sylte (-ning). -tvinge.
neden (Bio.). at gaa n. om og hjem. en og et **Nég** (jf. Ild-, Vand-).
 en **Neger** (jf. Blad-). n-agtig. en N-race, -stamme; et N-folk.

en **Nekrológ**. — en **Nektar**. en N-drik.
 en **Nellike** (jf. Strand-, Studenter-).
 en **Nem** (jf. græde-).
 et **Neptúnsbælte**.
 en **Nerve** (jf. Ansigts-, Føle-, Se-, Smags-). en N-fiber, -kraft, -rystelse, -slappelse; et N-slag, -system; n-rystende.
 en **net**. en Nethed (smaa Netheder).
 et **Net** (jf. Fange-, Fugle-, Haarkar-, Silke-, Skrabe-). en Netmelon.
 en **Nihilisme**. en Nihilist.
 (en) **Nikkel**. n-holdig.
 en **Nilhest**.
 (et) **Nips**. en N-gjenstand. N-sager (Ft.).
 at **nitte** (jf. sammen-).
 at **nivellére**. en Nivelléring.
 en **Node**. en N-skole.
Noder (Ft.; jf. Abe-).
nogen (Sto.). n. anden, n. andet.
 en **Nok**. en N-gaardning (Søord).
 en **Nomåde**. et N-folk, -liv.
 en **Noune** (² en Natsommerfugl).
 en **Nonnetit** (Ft. -titter; et Flaskeæble).
 et **Nór**² (en Bugt af Havet med snæver Munding).
nórd (Bio. og No.). nordisk (jf. old-). en Nordgrænse.
 en **Norm** (Ft. -er). **normál** (et N-menneske, -ur; en N-tilstand).
 en **Note**. en Notár (Notárius), at notére (-ing; en Notérbog). en Notebog, -vexel.
 en **Novèlle** (jf. Dame-). en N-forfatter (inde). en Novellist.

et **Nul**. et N-punkt (at staa paa N.et).
 et **Nummer**. en N-bytning, -række; et N-parket. at nummerére (-ing).
ny. et Nyt (jf. Dags-), en Nyhed (et N.s-blad). nyfisket, -græsk, -kogt, -malet, -malket, -stegt, -strogen; et Nyaar (N.s-løjer, Ft.), -sølv.
 en **Nyre**. n-formet.
 et **Næb** (jf. Barne-, Hammer-, Rov-).
nær (Bio.). en Nærkamp.
 at **nære**. en Næring (en N.s-gren, -kilde, -vædske, -værdi; et N-tab).
 en **Næse** (jf. Blad-, Kartoffel-). at have sin N. alle Vegne, lige for N.n af en, for ens N., at gaa (lige) efter N.n. en N-björn, -klemmer, -rod; et N-horn (en N.s-fugl); N-briller (Ft.).
 en **Næve**. en N-ret (kun i best. F.).
 at **nævne**. en Nævn (jf. Kjös-), en Nævner (jf. General-).
 en **Nød** (Ft. Nodder). en Nøddegang, -høst, -plukning, -tur.
 (en) **Nód**. nødig (hun har al Hjælp n., det gjøres ikke n.t, jeg vil n.). en Nødbrug (en N.s-ret), -mast, -stand; et N-flag.
nøgen. den nøgne Sandhed. n-frøet.
 en **Nøgle** (jf. Gadedørs-, Kirke-, Koffert-, Skabs-).
nøglern. n.t Kalvekjød.
 at **nøle**. en Nøler (jf. Efter-). en Nøleper.
Nørre-. en N-lyde.

O.

en **Obelisk**.
 et **Objekt**. objektiv, en Objektivité.
 en **Oblát** (jf. Segl-).
 et **Océán** (Storhav).
 en **Ode**. en O-digter.
 at **ødre** (-ing; Haandværksord).
offentlig. at o-gjøre (-else).
 et **Offer** (jf. Penge-). en O-død; et O-brød, -kjød.
 en **Officér**. en O.s-messe.
 en **Oktáv**. et O-format.
old-. o-græsk, -nordisk.
 en **Olding**. oldingeagtig.
 en **Oliven** (Ft. = Et.). o-farvet, -grøn.
 en **Olje** el. **Ölie** (jf. Bjærg-, Fusel-, Hampe-, Løg-, Maskin-, Rosmarin-). en O-dunk, -lugt, -palme, -stank; et O-hoved, -tøj.

om (Pho. og Bio.). at blade, byde, drive, falde, løbe o., spille, vædde o., klæde sig o., læse o., rage, røre o. i. omkringsædig. — at om-dække (et Bord; -ning). o-falden. -fattende (jf. alt-). at o-flette (-ning). en O-gang (en O.s-fælle, -skrivelse; et O-brev). en O-givelse (jf. Natur-). at o-grave (-ning). en O-hu (jf. Moder-). o-hvælvet. et O-hæng (jf. Senge-). en O-kjørsel. -kostning (jf. Frembringelses-, Krigs-, Proces-, Rejse-). at o-lejre (-ing). et O-løb (at sætte i O., have O. i Hovedet; en O.s-tid). at o-postere (-ing). et O-raade (jf. Lov-, Magt-). en O-sejling (jf. Jord-). -stilling.

o-stridt. en O-stændighed (jf. Bi-, Formues-). at o-svæve. et O-træk (i Spil). en O-tælling. -vandring. o-viftet. en O-væltning (jf. Jord-).

ond. det gjør mig ondt for ham. et Onde (jf. Hals-, Hjærte-, Mave-, Samfunds-).

en **Onkel** (Ft. Onkler; jf. Halv-).

op (Bio.). at vaske o., trække o., spise o., skrive o., passe en o., slaa o. med, at se op til en. opad (o-stræbende). — en Opbæring. -dagelse (en O.s-betjent; et O-politi). -dragelse (jf. Børne-, Selv-), en O-drager (-inde), o-dragen (-hed; jf. u-, vel-). en O-drætter (jf. Kvæg-). o-dyrket (jf. u-). o-flettet (Haar). -fyldende (-else; se pligt-). en O-gave (jf. Hoved-). o-krampet. en O-krævning (jf. Post-). et O-lag (jf. Rest-; en O.s-plads). at o-løve (jf. selvoplevet, en Selvoplevelse). et O-løb (jf. Gade-, Pøbel-). o-løftende (jf. aands-). o-løsende (jf. selv-, stats-). en O-løsning (jf. Salt-, Selv-; en O.s-proces). at o-rejse (-ning; jf. gjen-). -rette (-else; jf. gjen-). et O-rør (jf. Sinds-; en O.s-aand-, -hær). o-sat (Haar). en O-sats (jf. Bord-, Frugt-). -sigelse (en O.s-tid; et O-brev). -sigt (o-vækkende). at o-skove (Brænde). o-skrabet (Haar). -sleben. at o-slemme (-ning). -spise. en O-spytning. o-studset. et O-syn (jf. Told-). at o-tage (jf. gjen-). -tvinge. O-tøjer (Ft.; jf. Gade-, Pøbel-).

en **Opål** (Ædelsten; jf. Mælke-, Ædel-). at opalisére (-ing).

en **Ópera.** en O-musik, -sang, -sanger (-inde). et O-hus.

at **operére.**

(en) **Óplum.** en O.s-plante, -rus, -spiser.

oppe (Bio.). en O-børsel (en O.s-betjent).

en **Optimisme.** optimistisk, en Optimist.

et **Orakel.** o-mæssig. et O-svar.

et **Oratórium** (Ft. Oratórier). oratórisk.

et **Órd** (jf. Gaade-, Gade-, Lov-, Minde-, Venne-). at give gode O., for gode O. og Betaling. en Ordbog (jf. Fremmed-, Hjelpe-), -kamp, -kritik, -liste.

en **Orden** (jf. ¹Verdens-, ²Hosebaands-). en Ordning (jf. Hær-). en Ordensdux, -sag, -sans, -vedtægt; et O-politi.

en **Organist** (jf. et Orgel).

et **Orgel.** en O-koral.

Orién (Østerleden). orientálsk, at orientére (sig; -ing).

en **Orlog.** en O.s-kaptejn, -marine.

en **Órm** (jf. Bog-, Børste-, Hassel-, Sand-, Sankthans-). et O.e-stik.

et **Órnát** (jf. Bispe-, Præste-).

en **Ós** (jf. Gas-).

en **Ost** (jf. Appetit-). en Ostepresse.

oval (langrund). en Oval.

over (Fho. og Bio.). Uvejret driver o., Maden koger o., at gaa o. Stag. — et O-ansigt. at o-anspænde. -arbejde (sig), et O-arbejde. et O-dække, o-dækket. et O-fald (et O.s-dige). en O-flade (et O-vand). -flødhed (et O.s-horn). en O-gang (det er kun en O.; en O.s-alder, -form, -klasse; et O-sted, -trin; jf. Farve-, Lyd-). en O-gjæring. at o-glatte. -gnave. -holde (-else). et O-ilte. en O-jagt. at o-klække. en O-mund. o-svævende. en O-syre. o-sædig (Blomst). en O-sættelse (jf. Bibel-). -talelse (en O.s-evne; et O-forsøg). at o-trumfe. et O-træk (jf. Jod-, Kalk-). en O-vindelse (jf. Selv-). et O-vær.

en **Ovn** (jf. Digel-, Gas-, Glas-, Muffel-, Porcellæns-, Ring-). en O-tørring.

en **Oxe** (jf. Bisam-, Dværg-, Grynte-, Moskus-). en O-øje (Plante).

P.

paa (Fho. og Bio.). at anke p. noget, skjænde p. en, at forstaa sig p., være klog p., Døden er haard at gaa p., at banke, drive, hænge,

klemme, ringe, trænge p., skjænke p. (Tepotten, Kaffe-kanden). — at p-hexe. p-hængt. -klistret. -klæbet. en P-klædning (et P.s-

værelse). -prodnsning. p-smurt.
 en P-sættelse (jf. lds.). p-ta-
 gen. -viselig (jf. upaavislig).
 en **Paafugl**. en P.e-hale; P-øjne (uegl.).
 en **Paaske**. en P-ferie.
 en **Padde** (jf. Fiske-, Øgle-). en P-
 larve.
 at **pagéje**. — en **Pagode**.
 en **Pakke** (jf. Brev-). en Pakis, -kjæl-
 der, -mand; et P-hus (en P-for-
 valter, -leje), -rum; P-farver (Ft.).
 et **Paläds**. p-agtig.
 en **Palissade**. at palissadere (-ing).
 en **Palme** (jf. Dværg-, Kaal-, Kogle-,
 Olje-). en P-kaal; et P-hus.
 en **Pande**¹. en P-hule.
 en **Panik** (b. F. -nikken). pánisk
 (Skræk).
 en **Panser**. en P-fisk, -trøje; et P-
 batteri; p-kindet (Fisk).
 en **Pap** (jf. Skrænte-, Tag-). en Pap-
 rustning.
 en **Papegøje**. et P-sejl.
 et **Papir** (jf. Avis-, Koncept-, Kurs-,
 Pergament-, Reagens-, Skrænte-,
 Værdi-). stiv i Papirerne. en P-
 strimmel, -stump.
 et **Par**. P. om P., et P. Skilling, et
 P. Hundred. at parre (parrede
 Kort), en Parring (et P.s-valg).
 en **Parade**. at paradere (-ing). en
 Paradehest, -kaarde.
parát (rede). at være p. til alt.
 at **parére** (⁴vædde). en Parérplade,
 -stang.
 et **Parkét** (jf. Nummer-).
 en **Parodi**. paródisk, at parodiére
 (-ing).
 en **Párt** (jf. Have-, Skov-). en Part-
 haver; en Partsed.
 et **Partérre**.
 et **Partí** (jf. Folke-, Fornuft-, Frem-
 skridts-, Højre-, Lys-, Rest-, Skov-,
 Skygge-, Stilstands-, Venstre-). at
 gaa, være paa P. med, at stifte
 Partier. en P-dannelse, -fælle,
 -gruppe, -interesse, -kamp, -leder,
 -sag, -spaltning, -stifter, -troskab;
 P-stridigheder (Ft.).
 en **Paryk** (jf. Fiske-, Pudder-). en P-
 due, -plante.
 et **Pas** (jf. Tvangs-).
 en **Passát** (jf. Vest-, Østpassaten). en
 P-vind; et P-støv.
 en **Passer**¹ (jf. Heste-, Syge-).
 en **Passer**² (jf. Hül-, Krum-, Stang-).
 et P-ben, -knæ, -maal.
 passiv. en p. Modstand. Passiver
 (Ft., i et Bo), en Passivité.
 en **Pastinak** (Ft. -nakker). en P-rod.

en **Pastor**. et Pastorát.
 et **Patént** (jf. Adels-). en P-axel, -gød-
 ning, -lov.
 en **Patrón**¹. en sær Patron.
 en **Patrón**² (jf. Dynamit-).
 at **patte**. en Patteklud.
 en **Pave** (jf. Mod-).
 en **Pavke**. Pavker og Trompeter. en
 P-slager.
 et **Pe** (Bogstavet p).
 en **Peber** (jf. Frø-). spansk P., hvor
 P.en voxer. en P-fugl.
 en **Pedál**. en P-harpe.
 at **pege**. et Pég (se Finger-).
 at **pejle**. en Pejling (jf. Kryds-).
 en **Pelikán** (Fugl).
 en **Pels** (jf. Svine-). en Pelskanner
 (Insekt).
 en **Pendúl**. en P-svingning; et P-ur.
Penge (Ft.; jf. Maaned-, Ringe-). en
 P-begjærlighed, -bevilling, -forle-
 genhed, -krise, -magt; et P-offer,
 -regnskab; P-krafter (Ft.).
 en **Pensel** (jf. Børste-). en P-føring.
Pér (Mandsnavn = Peder, Peter; jf.
 Nøle-, Ryste-, Sorte-, Vigtig-).
 et **Pergament**. et P-papir.
 en **Periode** (jf. Forfælds-, Glans-, Jord-,
 Sygdoms-). en P-bygning.
 en **Perle**. et Perleløg.
 en **Perpendikel**. — en **Persienne**.
 en **Persón**. en P-post. et Perso-
 nále (jf. Hof-, Kontor-, Tjener-).
 et **Perspektiv** (jf. Fugle-, Luft-). en
 P-kasse, perspektivisk.
 en **Pessimisme**. en Pessimist, pessi-
 mistisk.
 en **Pest**. p-befængt. en Pestilèns
 (en P-urt).
 at **pibe**¹. en Pibehare.
 en **Pibe**¹ (jf. Baadsmads-, Damp-,
 Freds-). en P-reenser.
 en **Pietét**. — en Pietist, en Pie-
 tisme, pietistisk.
 en **Pig**. en Pigrokke (Fisk).
 en **Pige** (jf. Amager-, Fabrik-, Høst-,
 Skole-). p-agtig. en P-jæger; P-
 sorger (Ft.).
 en **Pil**¹ (jf. Lavrbær-). en Pilemose;
 et P-blad.
 en **Pil**². en Pilblad (Plante), -slange.
 en **Pille**² (jf. Arsenik-, Jern-).
 en **Pind** (jf. Frossen-, Fyrre-). et
 Pindsvin (jf. Sø-; en P.e-knop,
 Plante).
 en **Pine** (jf. Præste-). Helvedes P.
 en **Pinje** (Træ). et Pinjæble.
 en **Pinse**. en P-ferie, -morgen; et
 P-vejr.
 et **Pip**. en Piplærke (Fugl).

- en **Pisk**. en Piskoparyk, -slange; p-formet.
- at **pisse**. en -pisser (se Stakit-).
- en **Pistol** (jf. Rytter-).
- en **Plade** (jf. Blad-, Glas-, Guld-, Marmor-, Parér-, Sten-, Tin-). en P-valsning.
- en **Plads** (jf. Amme-, Elev-, Oplags-, Portner-, Staa-, Tilhører-). en P-agent.
- en **Plakát** (jf. Politi-, Raadstu-).
- at **plakke**. en Plakning.
- en **Plán**¹ (jf. Angrebs-, Delings-, Finans-, Forsvars-, Fremtids-, Mord-, Rejse-).
- en og et **Plan**² (jf. Nabo-, Svingnings-). en P-skive.
- en **Planke** (jf. Rednings-).
- en **Plante** (jf. Alpe-, Blad-, Brød-, Bælle-, Eng-, Farve-, Handels-, Hænge-, Jød-, Kultur-, Mode-, Opiums-, Paryk-, Saft-, Salt-, Skygge-, Ukrudts-, Vært-, Ørken-).
- en **P-celle**, -fiber, -gift, -gruppe, -gødning, -sjæl, -slim, -trævl.
- at **plante**. en Plantning (jf. Hede-).
- en **Planteske**; et **P-vej**.
- at **plapre** (jf. ud-).
- et **Plaster** (jf. Bly-, Glas-).
- plastisk**. en Plastik (b. F. -stikken).
- plat**. et Platsbyr.
- en **Platán** = et P-træ. en P-vej.
- en **Platina** (Metal). en Platínkjedel, -svamp, -traad.
- platonisk**. — en **Plebøjer**. plebøisk.
- at **pleje**². et P-hjem, -hus.
- en **Pleje** (jf. Fattig-). Kur og Pleje.
- en **Plet**¹ (jf. Ager-, Hede-, Kim-, Lig-, Maane-, Smaa-, Smuds-, Sommer-). et Pletvand. plettet (jf. sort-).
- en **Plet**² (Metal; jf. Sølv-). at plettet (ing).
- en **Pligt**¹ (jf. Eds-). en P-kjørsel; et P-hensyn; p-opfyldende (-else).
- en **Plov**. et Plovbed.
- en **Pludder**². pluddervælsk.
- et **Pluk**. en Plukning (jf. Nødde-). et Pluksammen.
- et **Plump**. et Plumpjærn.
- en **Plæne** (jf. Græs-, Grøn-, Have-).
- at **pløje**. pløjede Marker, Brædder.
- en **P-høvl**.
- en **Pódagra**. en Podagrist.
- en **Pól** (jf. Magnet-, Verdens-). en **Poláris**, -kreds, -rejse, -ræv, -stjerne; et P-dyr, -hav, -land.
- en **Polemik** (b. F. -mikken). **polémisk**.
- at **polére**. en Polérskeifer; et P-vand.
- et **Poltti** (jf. Opdagelses-, Ordens-, Sikkerheds-, Sundheds-). en P-assistent, -læge, -plakat.
- en **Politik** (jf. Brand-, Bygde-, Ravnekrogs-, Smaa-, Stor-, Svine-). en Politiker.
- at **polstre** (jf. Bolster-, -ing; jf. ud-).
- en **Pomáde** (jf. Læbe-, Marv-, Stang-). en P-krukke.
- en **Poppel** (jf. Balsam-, Pyramide-). et P-blad,
- et **Porcellán**. en P.s-blomst-, -ovn.
- en **Pore** (jf. Sved-). **pörös**.
- en **Pört** (jf. Borg-, Jærn-, Kloster-). en P-vagt, -vægter; et P-hus. en Portner (en P-plads).
- et **Portræt** (Ft. -trætter; jf. Barne-, Dame-, Herre-, Selv-). en P-figur, -maler; at portrættere.
- en **Pose** (jf. Strube-). p-agtig. et P-ærme.
- en **Possementmager**.
- en **Post**² (jf. Anke-, Blok-, Gjælds-, Minister-, Urias-). at postere (-ing; jf. om-).
- en **Post**³ (jf. Extra-, Felt-, Jobs-, Land-, Person-). en P-holder, -karl, -opkrævning.
- en **Postej** (jf. Kjød-, Lever-).
- en **Postil** (jf. Hus-).
- en **Potte**. (jf. Stinke-). en P-lyde.
- en **Pragt** (jf. Billed-). et P-exemplar; p-elskende, -lysten.
- praktisk**. at praktisere (jf. ind-).
- (en) **Praxis**.
- at **prelle**. at p. en (for Penge), at p. af (paa noget). et Prelleri.
- en **Presse** (jf. Haand-, Hø-, Knæ-, Oste-).
- en **Prik**¹. prikket (jf. guld-, sort-).
- et **Princip** (Ft. Principper; jf. Friheds-, Grund-, Ligheds-). p-mæssig (-hed). p-fast (-hed), -løs (-hed), -stridig, -stærk, -tro (-skab); en P-rytter; et P-rytteri, -spørgsmaal.
- en **Principál**.
- en **Prins** (jf. Sveske-, Æventyr-).
- en **Pris**. prisbelønnet. at prise (at p. Sommer). en Prisbevægelse.
- et **Prisme** (jf. Glas-). prismatisk.
- privát**. en P-hævn, -lærer, -ret, -sag, -skole; et P-liv. en Privatist.
- et **Problém** (Ft. -er). problematisk.
- en **Proces** (jf. Fordøjelses-, Gjærings-, Hexe-, Injurie-, Oplæsnings-, Tilblivelses-). at gjøre kort P. (med en). en P-mager, -syge; P-omkostninger (Ft.).
- at **prøde** af, paa. en Prodsning (se Af-, Paa-).

at **producere** (frembringe). en Producent, et Produkt (jf. Bi-, Kunst-, Land-, Raa-), produktiv (frugtbart; jf. u-), en Produktivitet.
profan. at profanere (-ing).
 en **Profet** (jf. Vejr-).
 en (og et) **Profil** (jf. Halv-). en P-tegning. at profilere (-ing).
 et **Program** (jf. Fest-, Skole-, Valg-).
 en **Prokurator** (jf. Lomme-). p-mæssig. et P-kneb.
prósit (lat. = vel bekomme!). en **Prósit**.
 en **Protokøl** (jf. Valg-). en P-fører. at protokollere (-ing).
 en **Proviánt**. en P-forvalter, -vogn.
 en **Provisor**. — **provisorisk** (foreløbig).
 en **Provst** (jf. Amts-, Herreds-).
 en **Prýd** (jf. Van-).
præcis (Tillo. og Bio.; nøjagtig).
 at **prædike**, se præke. — et **Prædikát**.
 et **Præg** (jf. Aands-, Adels-, Fælles-, Kaste-, Race-).
 en **Præken** (jf. Først-, Prove-, Sidst-, Skjænde-). en **Prædikant** (jf. Hof-, Læg-). et **Præk** (jf. Kiste-). en **Prækemaade**, -stil.
 et **Prælúdium** (Ft. -ludier; = Forspil). at præludere.
 en **Præmie** (jf. Dyds-, Skole-). en P-belønning, -karl, -tyr, -uddeling; et P-barn.
 at **præsentere** (-ing). en **Præsenterbakke**.
 et **Præservatív** (Forebyggelsesmiddel).
 en **Præst** (jf. Fri-, Valg-, Vinter-). en **Præsteattest**, -frihed, -krave (ogsaa

en Plante), -lønning, -pine; et P-bedrag, -herredømme, -ornat; at præstevie (-else).
 at **præstere** (o: yde).
 en **Prove** (jf. General-, Korn-, Lunge-, Mod-, Modenheds-, Mont-, Skrift-, Taalmodigheds-). en P-fart, -forelæsning, -præken.
 (et) **Publikum**. — et **Pudder**. en P-paryk.
 en **Pude** (jf. Luft-, Sidde-, Vugge-).
 et **Pufærme** (= Poseærme).
 en **Puld**. puldet (jf. flad-).
 en **Pullert** (Sørd). — et **Pulpitúr**.
 en **Pult** (jf. Sidde-, Staa-, Sætte-).
 et **Pulver** (jf. Insekt-, Moskus-).
 en **Pumpe**. en P-fod.
 en **Pung**. en P-abe, -björn; p-danet, -format.
 et **Punkt** (jf. Angrebs-, Berørings-, Dug-, Fod-, Forenings-, Glans-, Hjærte-, Højde-, Kjerne-, Klage-, Ligheds-, Nul-, Smelte-, Tilknytnings-, Udsigts-, Udstraalings-, Yder-, Øje-). at punktære (-ing; en Punktérnaal).
 en **Pupil** (Ft. Pupiller).
 et **Purpur**. en P-kaabe.
 et **Pust** (jf. Friheds-). at puste sig op.
 en **Pyramide**. en P-poppel; et P-træ; p-format.
 en **Pæl** (jf. Fortøjnings-). en Pæle-rist, -sko.
 en **Pære** (jf. Melon-, Sten-).
 en **Pobel**. et P-herredømme, -opløb; P-optøjer (Ft.).
 en **Pól**. pølvaad.
 en **Pølse**. en P-vise.

R.

raa (jf. halv-). raa Silke. et Raa-produkt.
 et **Raab** (jf. Triumf-). at raabe, at r. efter en, r. paa, r. med (Rejer osv.), Træerne staa og r. til hinanden.
 et **Raad** (korttonet). raadden (jf. halv-).
 et **Raad**¹ (jf. Van-). en Raadslagning, -slutning.
 et **Raad**² (jf. Bank-, Bestyrelses-). en R-stue (en Raadstaplakat).
 en **-raad** (se Etats-, Fornøjelses-, Gehejme-, Kancelli-, Konferens-).
 at **raade**. raadig (-hed; jf. u-).
 en **Rabbiner** (Jødepræst).
 en **Race** (jf. Dyr-, Folke-, Heste-, Hunde-, Kvæg-, Menneske-, Ne-

ger-). en R-hest, -hund, -uld; et R-had, -kvæg, -præg, -valg,
 en **Rad**. en lang R. (en lumsk, sveden R.).
 at **radere**. en Radérkniv, -lud.
radikál. en Radikalisme.
 at **raffiné** (-ing). en r.t Grusomhed.
 en **Raffinåde**, et **Raffinaderi** (jf. Sukker-).
 en **Rakét** (jf. Krigs-, Lyst-, Rednings-). et R-signal.
 en **Rakle**. en Rakleskov,
 at **ramme**. en Rammeklods.
 en **Ramme** (jf. Haand-, Maleri-, Skruce-).
 en **Rampe** (jf. Børs-).
 en **Rams** (se Gede-; en Plante).
 et **Rán**. at rane (jf. fra-).
 en **Rand**. paa Gravens Rand. ran-

det (jf. hel-, sort-). en Randbemærkning, -sten; et R-haar.
 en **Rang**. en Rangstige.
 en **Rangle**. en Ranglesten.
 en **Ranunkel** (Ft. -nunkler; Planteslægt; jf. Tigger-).
 en **Rapport**. at rapportere.
 en **Raptus**. at faa, have en R.
 at **rasere** (-ing).
rask (jf. at forraske).
 (en) **Raspe** (Hestesygdom).
 (et) **Rav**. en Ravsyre.
 en **Ravelin** (i en Fæstning).
 en **Ravn**. en R.e-krog (en R.s-politik).
 at **reagere**. en Reagèns (et R-glas, -papir).
réal. **reël** (Ft. reëlle). en Realité, at realisere (-ing), realistisk, en Realisme, en Realist. en Real-klasse, -skole; et R-fag.
 en **Recept**. en R-bog.
 en **Recès** (Ft. -cesser).
 en **Réd** (jf. Inder-, Yder-).
red. et Redskab (jf. Avle-, Avls-, Flyve-, Marter-, Mord-, Veje-).
 at **redde**. en Redning (en R.s-planke, -rakot; et R-mandskab, -sted).
 en **Rede**¹ (jf. Luse-).
reël, se **réal**.
 et **Referat** (jf. Blad-). at referere, en Referènt (jf. Blad-).
 at **reflektère**. r. paa.
 en **Reform**. en R-iver. at reformere.
 en **Regel** (jf. Forsigtigheds-, Kloster-, Rets-, Tvangs-).
 at **regère**. en Regéring (jf. Enevolds-, Kolonial-, Mellem-, Selv-; et R.s-blad, -system); en Regènt (jf. Med-); et Régiment (en R.s-musik, -skriver); et Régimente (jf. Tøffel-).
 et **Register** (jf. Indholds-, Navne-, Sag-, Seddel-, Sted-, Synde-). et langt R. (om en Person).
 en **Regn** (jf. Blod-, Blomster-, Dags-, Morgen-, Natte-). en R-kaabe, -kloft, -støtte; et R-slag.
 at **regne**². at r. efter. en Regning (at gjøre R. uden Vært); et Regnskab (jf. Penge-, Stats-, Told-; en R.s-extrakt).
 at **regulère**. en Reguléring (jf. Grænse-, Skov-, Vand-). en Regulátor, et Regulativ.
 en **Reje** (jf. Heste-). en R-hov.
 at **rejse**¹. at r. Hovedet, Kammen.
 en Rejsning (jf. Folke-).
 at **rejse**². en Rejse (jf. Embeds-, Ferie-, Forbi-, Kunst-, Polar-, Studie-, Tilbage-). en Rejsekik-

kert, -kost, -plan, -sko; et R-kort; R-omkostninger (Ft.); r-vant.
 en **Rekrút**. at rekrutere (-ing).
 en **Rektor**, se **rogère**.
 en **Relikvie**. en R-dyrkelse; et R-skrin.
 en **Rem**. en Remskive.
 en **Rén**. et Rensdyr (en R-hjord).
ren. at rense. en Renser (jf. Pibe-); en Rensemaskine. en Rengjöring (en R.s-kone); renlivet.
 en **Rende** (jf. Aflobs-).
 en **Renegát**.
 en **Rente** (jf. Forhalings-, Jord-, Mid-del-). et R-krav, -tab.
 en **Reól** (jf. Bog-). et R-skab.
 at **repetère**. et Repetérur.
 en **Resérve** (jf. Krigs-). en R-fond, -skruer, -soldat; et R-hjul.
 at **residère**. en Residèns (en R-stad; et R-slot), en Résident (jf. Minister-).
 en **Respekt**. at respektere, respektabel, respektstridig.
 en **Rest**. en R-kapital; et R-oplag, -parti.
ret. en Retfærdighed (en R.s-følelse, -handling). retlinet, -staaende.
 en **Ret**¹ (ajf. Fiske-, Forlags-, Forslags-, Forsørgelses-, Fortrins-, Gjenkjøbs-, Herligheds-, Hjemsteds-, Indføds-, Jagt-, Lovgivnings-, Lösnnings-, Nødbrugs-, Privat-, Sædvane-, Sø- — vj. Foged-, Kriminal-). en Retsbeskyttelse, -dag, -evne, -ferie, -forfølgelse, -haandhævelse, -hævdelse, -kilde, -kreds, -krænkelse, -læge, -lærer, -regel; et R-krav, -væsen; r-stridig (-hed).
 at **retfrère**. at r. sig.
 en **Retört** (jf. Glas-, Jærn-).
 at **rette**. en Retning (jf. Aands-, Længde-, Smags-, Tanke-; en R.s-linje); en Rettelse (jf. Sprog-, Stile-). et Rettersværd.
 en **Rettlighed** (jf. Fiske-, Kjøbsted-, Lavs-).
 et **Rev** (jf. Kyst-, Ring-, Vold-).
 et **Revors**.
 at **revidère**. en Revisor (jf. Stats-).
 en **Revlstryger** (en Fisk).
 en **Revólver**. en R-kanon.
 en **Ribbe**. ribbet (jf. fem-, tre-). en R-gøple.
 en **Ridder** (jf. Høsebaands-, Industri-). en R-frue, -vagt, -ære.
 at **ride**. et Ridt (jf. Skole-).

- en **Riffel** (jf. Stang-). en R-bænk, -kanon, -skydning; et R-skyts.
- rig** (jf. arts-, daad-, flod-, frugt-, grund-, ide-, omfangs-, sang-, sølv-, ynde-).
- et **Rige** (jf. Natur-). en Rigsdag (et R.s-mandat, -møde), -fane, -greve, -kansler, -stad; et Rigsarkiv.
- en **Rigel** (Ft. Rigler; jf. Skud-). en R-laas; et R-bord.
- en **Rille** (smal Fordybning i et fast Legeme).
- en **Rim**. R-blomster (Ft.).
- et **Rim**. Rimblomster, -kunstner (Ft.).
- at **rimpe**. en Rimpning.
- en **Ring** (jf. Agat-, Bispe-, Bly-, Brude-, Diamant-, Forlovelses-, Hals-, Karneol-, Maale-, Skaft-, Sølv-, Topas-). en Ringgaas, -ovn, -tap, -ø; et R-hjul, -rev.
- at **ringe**². R-penge (Ft.); et R-væsen (Sørd).
- en **Rinskvín**.
- en **Rís**. en R-mølle; et R-mel (en R.s-grød, -suppe).
- et **Rís**¹ (jf. Gylden-, Hassel-).
- (en) **Rísko**. at risikére.
- en **Ríst** (jf. Kirke-, Pæle-, Stege-, Trappe-).
- at **ríve** (jf. fraríve, itureven). det river i Halsen, Næsen, at r. sig.
- en **Ríve** (jf. Heste-).
- en **Ró** (jf. Læse-, Middags-). at gaa til Ró.
- at **ro**. en Rotur.
- en **Ród** (jf. Bi-, Cikorie-, Fod-, Hoved-, Hæfte-, Lakrids-, Næse-, Pastinak-, Skæl-, Vorte-). en Rodgren; et R-træ.
- en **Roe** (jf. Sukker-). en R-dyrkning.
- en **Rogn**. en R-gydning.
- at **røkke**. et Røkkehoved² (i Skjæmt).
- en **Røkke** (Fisk; jf. Pig-).
- en **Rølle** (jf. Elsker-, Helte-, Karakter-, Mægler-). et R-fag.
- en **Rómán**. r-agtig; en R-skriver, -sluger.
- et **Rór**. rorløs.
- en **Rose** (jf. Alpe-, Klit-, Vin-, Æble-). en Rosenkaal, -lænke, -stok, -stær (Fugl); et R-baad, -æble.
- en **Rosen** (jf. Vandre-).
- en **Røst** (Ft. Rosetter; jf. Blad-). r-formet.
- en **Rosín** (jf. Konfekt-).
- en **Rosmarín**. en R-olje.
- en **Rotte** (jf. Jord-, Vandre-).
- et **Rov** (jf. Lande-, Strand-). at blive et R. for (Luerne), en Rovdrift, -fod, -maage; et R-næb.
- ró**. en Runing.
- en **Rubin**. r-rød.
- en **Rude**¹ (Plante; jf. Maane-, Mur-).
- en **Rude**² (jf. Blind-).
- (en) **Rug**. en R-kjærne; et R-mel (en R.s-suppe).
- at **rulle** (jf. hen-). en Rulle (jf. Kort-, Mønster-, Skov-, Traad-). en R-kone, -mand, -sten (et R.s-ler, -sand); R-aal (Ft.).
- et **Rum** (jf. Agter-, Blære-, For-, Hül-, Kar-, Kjælder-, Maskin-, Pak-, Side-).
- rund** (jf. skive-). en R-bælle (Plante), -bænk, -skrivelse, -stok; et R-maleri; r-sleben.
- en **Runkelroe**. et R-sukker.
- en **Rus** (Ft. Russer). et R-aar.
- en **Rús** (jf. Begejstrings-, Friheds-, Opiums-, Sans-, Vanvids-).
- en **Russer**. russevenlig.
- en **Rust** (jf. Berberis-, Fyrre-, Gitter-). r-agtig.
- en **Rustning** (jf. Pap-).
- (et) **Ry** (jf. Lærdoms-, Sanger-).
- at **rydde**. ryddelig (jf. ud-).
- en **Ryg** (jf. Høj-, Læder-, Sadel-). at have Ryggen fri. en R-svømmer (Vandtæge), -søjle, -søm, -torn; et R-leje, -læn.
- at **ryge**. en Rýgning (jf. Cigar-), en Ryger (jf. Cigar-). et Rygeværrelse.
- et **Rygte**. en R-bærer.
- en **Rype** (jf. Dal-).
- at **ryste** (jf. nerverstende). at r. noget ud af Ærmet. en Rystelse (jf. Nerve-). en Rystepær.
- en **Rytter** (jf. Princip-). et Rytteri (jf. Princip-, Vexel-). en Ryttergaard, -pistol, -sabel, -skare, -statue, -tjeneste; et R-hold, -tag.
- rød**. saa r. som en Hare. en Rædsel (r-slagen).
- en **Række** (jf. Fort-, Følge-, Køkken-, Lampe-, Nummer-, Slutnings-, Vogn-, Ø-). en Rækkefølge.
- at **række**. at r. Hals. en Rækkevidde.
- en **Ræv** (jf. Polar-, Sølv-). ræveagtig. en Ræveymde.
- ród** (jf. cinnober-, lue-, rubin-). rød-kantet; en R-alge (Tangart), -el (Træ), -hals (Fugl), -kong (Havsnegl), -nakke (Dykand); et R-gylden (Metal).
- en **Røffel**. at faa (give) en R. at røfle.
- en **Røg** (jf. Cigar-, Lampe-). en Røg-søjle, -topas.
- at **røge**. en Røgelse (jf. Konge-).
- at **røgte** (jf. van-). en Røgter (jf. Svine-).

en **Røllike** (¹ Plante; ² jf. Kappe-).
 en **Røn**¹ (jf. Flyve-, Maj-).
 et **Rør** (jf. Bambus-, Cigar-, Kloak-, Krater-, Lednings-, Stig-, Urin-, Varme-). en R-krone, -svingel (et Græs).

at **røre**. et Røre (jf. Folke-, Livs-);
 en Rørelse (jf. Folke-, Livs-).
 en **Rørhval**.
 en **Røst** (jf. Grav-, Varsels-).
 at **røve** (jf. fra-). en Røver (jf. Strand-; en R-kaptein; et R-haandværk), et Røveri (jf. Strand-).

S.

et **Saald** (jf. Skumme-).
 et **Saar** (jf. Hud-, Hug-, Tarm-).
 en **Sabel** (jf. Rytter-). en S-bajonet.
 en **Sadel**. en S-ryg, -taske.
 en **Safir** (Ædelsten). s-blaa.
 en **Safflor** (Plante).
 en **Saft** (jf. Berberis-, Blomme-, Hylde-, Manna-). en S-gjæring, -plante; et S-gjemme.
 en **Såg** (jf. Arbejder-, Arkiv-, Folke-, Forlængeligheds-, Forretnings-, Fæste-, Følelses-, Havne-, Jagt-, Kammer-, Kvinde-, Menigheds-, Munderings-, Nips-, Ordens-, Parti-, Privat-, Skatte-, Skilsmisse-, Skjøn-, Told-, Vej-, Viljes-, Værdi-). saglig. en Sagkritik, -viser; et Sagregister.
 en **Saga**. en S-stil.
 et **Sagn** (jf. Ætte-). sagnagtig. en S-figur.
 et **Sagomol**.
 en **Sak** (t. = en Sæk; se Tyk-).
 et **Sakristi**.
 en **Sål** (jf. Billed-, Børs-, Fest-, Fægter-, Gymnastik-, Kuppel-, Selskabs-).
 en **Salamander** (jf. Ild-, Land-, Vand-).
 en **Salát** (jf. Agurke-, Hammer-, Kartoffel-).
 (en) **Salép** (b. F. Saleppen).
 et **Salg**. et S.s-vilkaar.
salig (-hed; jf. snakke-).
 (en) **Salmlæk**. en S-mixtur.
 en **Salpe** (et Sækdyr; jf. Kjæde-).
 (en) **Salpéter**. en S-jord, -syre, -syrling; s-holdig, -sur.
 et **Salt** (jf. Kalk-). en S-danner, -kogning, -opløsning, -plante, -ørken.
 en **Salút**. et S-skud. at salutéro (-ing).
 en **Salve**¹ (jf. Luse-). en Salvelse (s.s.-fuld).
 en **Salve**² (jf. Bifalds-, Latter-, Musiket-).
 en **Salvie**. en S-te; et S-vand.
sam-. sambladet. en S-fordring.
 -frugt. et S-fund (jf. Kvinde-;

en S.s-stilling; et S-baand, -forhold, -lag, -onde; s-farlig). s-stemmig (-hed). -tydig (-hed). en S-vandring. -viden.
 at **samle**. en Samler (en S-flid, -lidenskab); en Samling (at gaa fra Sans og S.; jf. Brev-, Fugle-, Vaaben-, Vise-). en Samlelinse.
sammen (Bio.; jf. et Pluksammen). at s-brænde (-ing). en S-flytning. s-frossen. en S-gydning. at s-hjaske. -kitte. -klemme. -klinke. -klistre. -kludre. -klæbe. -krumme. en S-lig-ning (s.s.-vis, Bio.). at s-nitte. -skrue (-ning). et S-skud (et S.s-gilde, en S-seng). at s-slæbe (-ning). et S-súrium. at s-svejse (-ning). en S-synkning. s-svøbt. -syet (el. -syt; -ning). s-tigget.
 (et) **Sand** (jf. Flod-, Grøn-, Rullestens-, Skæl-). en S-ål (Jordart), -art (aborreagtig Fisk), -borer (Orm), -flynder (= Skrubbe), -musling, -orm, -skifer, -skude; et S-hul, -kul; s-føgen.
sand. en Sandhed (jf. Fornuft-, Tros-; en S.s-erkjendelse, -fornægtelse). sandskyldig.
 et **Sandeltræ**.
 en **Sang** (jf. Kjerlighed-, Knejspe-, Lærke-, Minne-, Opera-, Sirene-, Tyroler-). en Sanger (-inde; jf. Gade-, Knejspe-, Minne-, Opera-, Tenór-, en S-kamp; et S-ry). en Sanglære; s-rig (-dom).
sangvinsk. en Sangviniker.
Sankt (= hellig, ofte skrevet St.). St. Knud, St. Olav, St. Hans, St. Peder. en Sankthansdag, -nat, -orm, -urt; et S-blus.
 en **Sans** (jf. Almen-, Natur-, Ordens-, Takt-, Virkeligheds-). en Sansenskuelse, -rus; et S-indtryk.
 en **Sardin**. en S-daase.
 en **Sarkasme**. sarkastisk.
 en **Sats** (t., besl. m. at sætte; Sats

i Bogtrykkerier; jf. Af-, An-, Ind-, Knald-, Op-, Spræng-, Told-).
 en **Såtyr**. s-agtig. et S-spil.
 en **Sav** (jf. Cirkel-, Løv-). et Savtømmer.
Savøjen. en Savøjård. en Savøjkaal.
 en **Sax** (jf. Brodér-, Klo-).
 at **se**. at sé op til en, at se òp til en. en Senerve.
 en **Sebra** (Ft. -er; Dyr af Hesteslægten).
 en **Seddel** (jf. Dosmer-, Garanti-, Støbe-, Time-, Vaske-, Ønske-). en S-bank, -gjæld, -katalog, -masse; et S-register.
 et **Segl**. en S-bevarer, -oblat.
 en **Sejer** (jf. Valg-). et Sejersløb.
 et **Sejl** (jf. Kül-, Latin-, Papegøje-). en S-fregat, -stang.
 at **sejle**. at s. sin egen Sø. en Sejlklub.
 en **Sele**. et S-tøj (jf. Stang-).
 en **Selleri**. en S-knop, -suppe.
 et **Selskab** (jf. Afskeds-, Aften-, Börne-, Dame-, Fængsels-, Have-, Hede-, Herre-, Kaffe-, Læse-, Middags-, Skyde-, Spille-, Te-). en S.s-fugl (egl. og uegl.), -sal; et S-spil.
selv. s-anklagende. en S-bestemmelse (en S.s-ret). s-bevægelig, en S-bevægelse. et S-dömmе. -erhverv, s-erhvervet. en S-fordobling. s-hævende (Mel). en S-ironi. -kritik. s-løs (-hed). et S-mord (et S.s-forsøg). en S-opdragelse. -oplevelse, s-oplevet. s-opløsende (-ning). en S-overvindelse. et S-portræt. en S-regering. -skuffelse. -vurdering.
 et **Seminárium**. seminaristisk.
 et **Senát**. en Senátor (Ft. Senatórer).
 en **Sene**. en Seneskede.
 en **Seng** (jf. Sammenskuds-, Styrte-, Vugge-). Ærens S. en Sengenmatras; et S-omhæng, -rum, -skud.
 en **Sennep**. en Sennepskværn.
 en **Seráf**. seráfisk. — en **Serenáde**.
 et **Set** (Bogstavet z).
sex. en Sextur (Dans).
 en **Si** (jf. Te-). et Siben (i Næsen).
 at **sidde**. der sidder Hoved paa ham, at lade noget s. paa sig. en Siddepude, -pult; et S-sted.
 en **Side** (jf. Bagbords-, Indtægts-, Slag-, Styrbords-, Udgifts-). paa fæderne, moderne S., paa Siden af, at have sine svage Sider. -sidig (-hed; se dobbelt-, mange-). en S-bemærkning, -form, -knop (ogsaa

en Mosart); et S-bord, -hjul, -leje, -rum, -vaaben; s-stillet (-ing); at s-stævne.
 en **Sidensvans** (en Fugl).
sidst. en S-præken.
 et **Siffer**. en S-skrift; et S-system.
sig (Sto.; udtalt sej).
 at **sige** (jf. intetsigende).
 et **Signal** (jf. Brand-, Flag-, Horn-, Lys-, Raket-, Vagt-). et S-system. at signalisére (-ing).
 at **sigte**¹. et S-visir.
 at **sigte**². en Sigte (jf. Tromle-). en Sigtedug.
sikker (jf. hævdt-, skud-). en Sikkerhed (jf. Ejendoms-; en S.s-lampe, -lygte, -naal, -ventil; et S-politi).
 en **Sild**. en Sildehaj, -konge (Fisk).
 (en) **Silke** (jf. Halv-). s-agtig. en S-abe, -blonde, -bört, -dyne, -fane, -kaabe, -kalot, -klud, -kvast, -vest; et S-dun, -flag, -net; s-haaret, -syet (el. -syt).
simpel (jf. halv-).
 en **Simulánt**. at simulére.
sin (Ejestedord). paa hver sin Side.
 et **Sind** (jf. Fædrelands-). sindet (jf. fædrelands-, god-, kongelig-, lav-, smaa-). en Sindsforvirring; et S-oprør; s-forvirret.
 (en) **Sink**. en S-blende, -støber.
 en **Sir** (jf. Aa-). at sire (jf. dydsiret).
 en **Siréne**. en S-sang.
 en **Sisken**. s-grön.
 et **Siv** (jf. Lyse-). en Sivholm, -ø; s-kranset.
 at **sive** (jf. gennem-).
 et **Sjap** (jf. Sne-).
sjöfel. en Sjöfelhed, en Sjöfelist, at sjöfle (-ing).
 et **Sjov** (jf. Natte-). en Sjovert (s-agtig).
 en **Sjæl** (jf. Digter-, Hampe-, Lakaj-, Plante-, Silde-). med Liv og S., at være Sjælen i, aa den S.! 10000 Sjæle. en Sjölehyrde, -kjænder, -kval, -kvide; en Sjölsadel, -höjhed, -tilstand.
 en **Skaal** (jf. Broder-, Fest-, Skylle-). skaalformet.
 et **Skaar** (¹jf. Bakke-, Fjæld-, Klippe-).
 et **Skáb**² (jf. Butiks-, Is-, Køkken-, Reol-). en Skabsnögle; en Skabe-stue.
 en og et **-skáb** (se aen Drukken-; bet Admiral-, Brev-, Djævel-, Interessent-, Mester-, Regn-, Sel-).
 at **skabe**. en Skabning (jf. Med-).
 en **Skade**² (jf. Frost-). skadesløs (et S-brev).

et **Skafot** (Ft. Skafotter).
 et **Skaft** (jf. Blomster-). at have Hænder paa Skafte, en Skaftklo, -ring, **Skagen**, en Skagbo.
 en **Skak** (jf. Fir-).
 at **skakre**, en Skakkerjøde.
 en **Skal** (jf. Kalk-, Kjerne-, Korn-, Kugle-). at skalle (s. af). en Skalhud.
 en **Skala** (jf. Farve-, Tone-).
 en **Skalle**¹. at drikke én en S.
 en **Skalle**² (en Fisk). en S-sluger (en Svømmefugl, = en Skrække).
skallet, en Skalle munk.
 en **Skalp** (jf. Hoved-). at skalpére (-ing).
 en **Skam**, en Skamfølelse.
 en **Skandale**, at skandalisére sig (= holde sig op over).
 en **Skandináv**, Skandinavien, skandinávisk.
 en **Skanse**, en S-bakke.
 en **Skare** (jf. Fri-, Rytter-, Tjener-).
skarp, s-sleben.
 en **Skat**¹, min Skat!
 en **Skat**² (jf. Brude-, Lignings-, Øl-).
 en Skatteansættelse, -ligning, -sag.
 en **Ske** (jf. Guld-, Kage-, Plante-). en Skehejre (Fugl).
 en **Skede** (jf. Blomster-, Sene-). et S-blad.
 at **skele**, Skelebriller (Ft.).
 et **Skelét**, s-agtig.
 et **Skema** (Ft. -er; jf. Fattig-, Skole-). skematisk, en Skematisme.
 et **Skib** (jf. Flod-, Fragt-, Fregat-, Kasemat-, Kirke-, Klipper-, Kuppel-, Smaa-, Stats-, Vikinge-). en Skibsafgift, -kaptejn, -kost, -lanterne, -model, -sætning; et S-batteri, -flag, -skrog, -øl.
 (et) **Skidt**, (et) Skidteri.
 (en) **Skifer** (jf. Alun-, Kobber-, Polér-, Sand-, Tegne-, Ur-). s-farvet.
 at **skifte**, at s. Sol og Vind. et Skifte (jf. Aare-, Ager-, Minister-, Tron-).
 en **Skik**, en Skikkelse (jf. Kvinde-, Kæmpe-).
 en **Skildpadde** (jf. Flod-, Kæmpe-, Sump-).
 at **skille**, en Skillelinje, -tragt.
 en **Skilling** (jf. Drikke-, Spare-).
 en **Skilsmisse**, en S-sag.
 et **Skilt** (jf. Glas-, Jagt-). en Skilt-maler.
 et **Skin** (jf. Friheds-, Jord-). S. og Skygge. at skinne (jf. gjenne-). en Skinfrihed, -fægtning, -glæde; et S-angreb.

et **Skind** (jf. Fugle-). en Skindfeld.
 en **Skinke**, en S-steg.
 en **Skipper**, en S-efterretning, -kone.
 en **Skive** (jf. Kugle-, Plan-, Rem-, Trappe-, Træ-, Tvær-). en S-blomst, -fisk, -gøp, -tap; s-rund.
 en **Skjald**, en Skjaldestil.
 en **Skjaller** (en Planteslægt).
 et **Skjold**, skjoldddannet, -formet.
 en **Skjorte** (jf. Manskèt-).
 et **Skjúl** (jf. Spurve-).
 et **Skjæg** (jf. Gede-, Høge-, Nakke-). en Skjæggemand.
 at **skjænde**¹, en Skjændepreken; et S-brev.
 at **skjænde**², en Skjændsel (en S.s-daad; et S-mærke).
 en **Skjær** (se Enge-, Hvid-, Planter).
 et **Skjær**², en S-gaard (en S.s-flaade).
 en **Skjærm** (jf. Fald-, Smaa-, Stor-). en S-blomst, -flaade.
skjæv, s-halet.
 et **Skjód**, et Skjødébarn (Lykens S.).
 at **skjode**², en Skjødning (jf. Til-).
skjön (jf. under-). en Skjönhed (en S.s-dyrkelse, -linje). en Skjönaand, -litteratur.
 et **Skjön** (jf. Læge-). en Skjönssag.
skjór, at skjórne (jf. ildskjórnet).
 en **Skjórlevner**.
 et **Skjort**, skjorteklædt.
 en **Sko** (jf. Bjærg-, Gummi-, Gymnastik-, Klap-, Klods-, Pæle-, Rejse-).
 en **Skodde** (jf. Jærn-, Træ-). en Skodtørv.
skogger-, en S-due.
 en **Skok** (Antal af 60).
 en **Skolastik**, skolástisk.
 en **Skole** (jf. Asyl-, Beslag-, Betalings-, Elev-, Frugt-, Havebrugs-, Kloster-, Landbrugs-, Lav-, Model-, Node-, Privat-, Real-). s-mæssig. en S-bestyrelse, -bestyrer (-inde), -dux, -ferie, -flid, -forstander, -fælle, -pige, -tøs; et S-program, -ridt, -skema.
 en **Skorpe**, s-agtig.
 en **Skov** (jf. Klinte-, Lav-, Rakle-, Stang-, Strand-). at skove (jf. op-). en Skovbestand, -fredning, -frugt, -fyr, -harv, -kultur, -lod, -mand (en Abe), -natur, -regulering, -rulle, -snerre (en Plante), -stænte, -tørv; et S-areal, -bær, -fæ, -hegn, -kapel, -kloster, -kort.
skraa, et Skraabaand (i Bygninger).
 en **Skraa**² (jf. Hird-).
 at **skrabe** (jf. opskrabet). at s. Østers.
 en **Skraber** (jf. Bund-, Østers-), en Skrabning (jf. Østers-). en

Skrabekage (egl. Bet. og uegl. om et yngste Barn); et S-net.
 et **Skrald** (jf. Trompet-).
skrammereret (= udmajet). en S. Lakaj.
 en **Skranke**, at sætte S.r for, træde i S.n for.
 at **skride** (jf. nedskreden; fremad-, ned-, tilbageskridende). en Skrid-jøkel; en Skridttæller.
 en **Skrift**^{1a} (jf. Flamme-, Grund-, Hurtig-, Siffer-). en Skriftprøve.
^{1b} skriftmæssig.
 et **Skrift** (jf. Forsvars-, Grund-, Stats-, Tendens-, Ungdoms-).
 et **Skrig** (jf. Maage-, Smertens-, Örne-). en Skrigeörn; et S-barn.
 et **Skrin** (jf. Relikvie-).
 at **skrive** (jf. færdig-, tætskreven). en Skrivelse (jf. Erindrings-, Omgangs-, Rund-, Takke-). en Skriver (jf. Kammer-, Monster-, Regiments-, Roman-). en Skrivkalendar; en Skrivekløe, -syge; et S-kridt.
 en **Skrubbe** (³ et Insekt, jf. Mel-).
 en **Skrue** (jf. Reserve-, Stille-). at **skruer** (at s. Torv, at s. sig op). en S-fregat, -korvet, -linje, -ramme, -stol; et S-bændel.
 en **Skrupel**² (Ft. Skrupler; en Vægt-del).
 en **Skrøv** (en Møletragt).
 en **Skrædder** (-inde; jf. Dame-). en S-fugl, -helt, -naal; S-ben (Ft.).
 en **Skræk**. s-indjagende.
 en **Skrække** (en Svømmefugl, = Skallesluger).
 at **skræmme**, at s. Livet af en.
Skrænteklude (Ft.), en S-pap, et S-papir.
 (en) **Skrømt**. skrømtet (jf. u-).
 et **Skud** (jf. Ende-, Riffel-, Salut-, Senge-). en Skudrigel; s-sikker.
 en **Skude** (jf. Sand-).
 at **skue**, et Skue (jf. Lig-, Sær-). en Skuespiller (jf. Karakter-; et S-talent); et Skuespilhus.
 at **skuffe**¹. en Skuffelse (jf. Selv-).
 en **Skuffe** (¹jf. Aske-; ²jf. Butiks-, Kommode-). en S-tyv; et S-system, -tyveri.
 en **Skulder**. at skuldre (det er godt skuldret). en S-snor, et S-baad.
 en **Skulpe** (jf. Led-). -skulptet (se kort-, lang-).
 et **Skum**. at skumme (¹at s. af Vrede, Raseri). en Skumkjæde; et S-stenk; et Skummesaald.
 at **skumre**. en Skumring (jf. Aften-).
 at **skure**. en Skurekone.

et **Skulp** (jf. Bølge-).
sky (jf. vand-).
 en **Sky**² (jf. Bomulds-, Dunst-, Fjer-, Klode-, Lamme-, Makrel-). skyet (jf. let-). en Skymasse.
 at **skyde** (jf. hen-, til-). at s. en hvid Pind efter, s. Hovedløg, s. til, fra, at være skudt i en. en Skydning (jf. Knop-, Riffel-). en Skydebomuld, -bro, -tang, -vægt, -æske; et S-selskab, -vindue.
 en **Skygge** (jf. Aften-, Døds-). en Skygning (jf. Farve-). en S-fægtning, -gang, -konge, -plante; et S-parti, -rids; s-løs, -taalende.
 en **Skyld**. skyldig (jf. sand-). en Skyldbevidsthed; s-beladt, -betynget.
 at **skylle**. en S-skaal, -sluse; (et) S-tøj.
 et **Skyts** (jf. Felt-, Fæstnings-, Riffel-). det svære S.
 en **Skytte**¹ (jf. Herregaards-).
 en **Skytte**² (jf. Flyve-).
 et **Skæl** (jf. Ande-). en Skælrod (Snylteplante), -lak; et S-sand; s-agtig, -formet.
 en **-skær** (se Bart-, Felt-).
 at **skære** (jf. nedskære; maskinskaaren). Lyset skærer i Øjnene. skærende (jf. tænder-). en Skærer (jf. Finér-).
 en **Skøjte**. et S-jærn.
 at **slaa** (jf. ituslaet; rædselslagen). at slaa Klik, Knips (i Lommen), Sludder, en Svinke, Triller, at s. til Lyd, s. Laas for, s. en Klo i, s. Vand i Blodet, s. stort paa, s. sine Pjalter sammen, s. et Smil af en (med en Vognkjæp), at s. efter (i en Bog), Sygdom slog sig til, Samvittigheden slog ham, Hjærtet, Pulsens slaar, han er slagen med Blindhed, en slaaende Lighed.
 en **Sladder**. en S-kirsten, -maren.
 et **Slag** (jf. Lærke-, Mejsel-, Nerve-, Regn-, Stempel-). en Slagside, -tummel; et S-maleri, -stykke; at s-knuse (-ning).
 en **-slager** (se Payke-). en -slagning (se Raad-).
 at **slagte**. en Slagter (jf. Gaard-; en S-mester, -vogn). et Slagtehus.
Slakker (Ft.). en Slakkedannelse, -kegle.
 en **Slange** (jf. Konge-, Pil-, Piske-). en S-stjerne (et Straaledyr), -søjle; et S-spir; s-formet.
slap. en Slappelse (jf. Muskel-, Nerve-).

et **Slapperáds** (jf. Kaffe-).
 en **Slat**, et **Slatte**gilde.
 en **Slave** (jf. Fæstnings-). et S-frø.
 at **slemme**² (jf. Slam; op-, til-, ud-).
 en **Slemning**, et **Slemmekridt**.
sletet, en **Slentning** (Lagdeling).
 en **Slette**² (en Flynderart).
 at **slibe** (jf. hül-, mat-, op-, rund-, skarpsleben). et **Slibevand**.
 at **slide**, **slidelig** (Bio. = taalelig).
 (en) **Slik**², en -**slikning** (se Til-).
 en **Slikdannelse**; et **S-lag**.
 at **slikke** (jf. af-).
 (en) **Slim** (jf. Plante-). en **Slimbændel** (en Fladorm).
 at **slingre**, der er **Slinger** i Valsen.
 et **Slot** (jf. Residens-). en **Slotsfoged**, -gavl-, -kantor-, -kro-, -mølle-, -plads; et **Slotstæg**.
 en **Slothamp** (Hampens Hunplante).
 at **sluge**, en **Sluger** (jf. Bi-, Roman-, Skalle-, Vind-).
 en **Sluse** (jf. Grund-, Skylle-). en **S-trappe**, -vogter; et **S-dige**, -kammer.
 at **sluske**, en **Slusk**.
 at **slutte**, **sluttet** Selskab. **sluttet** (jf. fast-, tæt-), en **Slutning** (jf. Kor-, Raad-, Strøm-; en S.s-be-mærkning, -række).
 at **slynge**, en **Slyngning** (jf. Drage-).
 en **Slyngekaster**.
 at **slæbe** (jf. sammen-). at s. paa noget, at s. af med, det s.r af, en **Slæbebom**, -tang; en **Slæbkjole**.
 en **Slægt** (jf. Helte-). et **Slægtskab** (et S.s-forhold). en **Slægtarv**, -stolthed.
 en **Sløjfe** (jf. Bryst-, Hatte-).
 et **Slór** (jf. Halv-, Hatte-). **sløret** (jf. halv-, taage-).
smaa, s-sindet; en **S-frugt**, -politik, -skjærm-, -stad-, -stat; et **S-ax**, -svøb; **S-byer**, -kneb-, -pletter, -skibe, -talenter (Ft.).
 en **Smág** (jf. Løg-, Mode-). en **S.s-nerve**, -retning; et **S-værk**.
 en **Smaragd** (en Edelsten). **s-grün**.
 at **smelte**, at s. hen i Taarer, smeltende **Toner**. et **Smeltepunkt**.
 en **Smerte** (jf. Kolik-).
 et **Smil** (jf. Honning-). et **S. af Lykken**. (et og en) **Smuds**, en **Smudsplet**.
Smut, en **Smutsten**. en **Smutte** (² Fugl, jf. Græs-).
 at **smykke** (jf. billed-, blomstersmyk- ket).
 en **Smækfillike** (letfærdigt Kvindfolk).
 en **Smække** (jf. Bryst-). at **smække** (s. Dören i).

et **Smól**, et **Smolehoved**.
 (et) **Smör**, en **S-handel**, -handler; et **S-marked**.
 at **smøre** (jf. paasmurt). en **Smører** (jf. Vægge-).
 en **Snabel** (jf. Storke-). **s-formet**.
 at **snakke** (jf. fra-). **s. gammelt med en**, s. sig fra noget. **s-salig** (-hed).
 en **Snaps** (jf. Bitter-, Morgen-).
 at **snaite**, et **Snatterí** (Lovudtr. = rapse, Rapseri).
 (en) **Sne**, at **sne** (jf. indesnet). en **Snedynge**, -kegle-, -krystal-, -luft-, -mark-, -verling (Fugl); et **S-sjap**, -stænk.
 et **Sned**, **Sned** og **Rænker**.
 en **Snedker** (jf. Bygnings-).
 en **Snegl** (jf. Lunge-, Øre-). en **Snegleballe** (Plante, rettere end „-bælg“); et **S-fjed**.
 en **Snerre** (jf. Skov-).
 at **snige**, at **snigløbe** en (= **snedløbe**).
 et **Solt** (jf. Kors-, Kryds-, Længde-, Tunge-). **Snitter** (Ft., Bagværk).
 en **Suór** (Ft. ogsaa -er; jf. Gummi-, Hatte-, Skulder-, Uld-).
 en **Suu**, at have, faa en **S. af noget** (= et **Nys om**).
 en **Snude**, -**snudet** (jf. kort-, lang-).
Suur, et **Snurrevaad**.
 en **Snús**, en **Snusfornuft**; **s-fornuftig**.
 at **snylte**, en **Snylter**. en **Snylteflue**, -humle (Insekt), -hveps.
 en **Snække** (jf. Konge-, Vikinge-).
snæver, en **Snævring** (jf. Bjærg-, Fjæld-).
 en **Snøbel** (Ft. **Snøbler**).
 en **Sód** (jf. Glans-).
 et **Soga**, en **Sogneherre** (sjæld. = **S-præst**), -hjælp.
 en **Sokkel** (Ft. **Sokler**). en **Sokkelsten**.
 en **Sól** (jf. Syd-). en **Solbakke**, -fakkel-, -hov-, -tid (jf. Middel-), -øje (Plante); et **S-system**; en **Soleglans**.
 en **Soldát** (jf. Felt-, Reserve-). **sol-datermæssig**; en **S-vise**; et **S-liv**.
 en **Sommer**, flyvende **S.** en **S-beboer**, -ferie-, -gjæst-, -hyld-, -levkøj-, -plet-, -vind; et **S-liv**; **S-glæder** (Ft.).
 en **Sonnét** (Ft. **Sonnetter**).
 en **Sorg** (jf. Familie-, Pige-). **sorgblandet**.
 en **Sört** (jf. Frø-, Korn-, Øl-).
sort, en **S. Sjal**. **sortkantet**, -pletlet, -prikket, -randet, -tærnet; en **S-and**; et **Sortebær**.
 en **Spaan** (jf. Fyrre-). en **Spaaneske**.
 at **spalte** (jf. trespaltet). **spaltelig**

(-hed; jf. let-), en Spaltning (jf. Parti-). en Spalteklunge, -svamp; s-furet.
 en **Spand** (jf. Hjærte-).
 et **Spand** (jf. Vogn-).
spansk. s. Vind (Kager), s.e Ryttere (Palisader).
 at **spare.** en Spareskilling.
 et **Spark** (jf. Æsels-).
 at **spasere.** en S-dragt, -kjole, -sti.
 en **Spát** (Stenart; jf. Talk-).
 at **spege**¹. en Spegelax.
 et **Spejl** (jf. Haand-, Lomme-, Øje-). en Spejlfølge, -kugle; et S-blink, -bord, -garn.
 at **spekulere.** en Spekulant.
 en **Spids**¹ (jf. Cigar-, Yder-).
spids. en S-løn (Træ), -tap.
 et **Spil** (jf. Abe-, Belejnings-, Brygger-, Børs-, Fjerbold-, Marionet-, Satyr-, Selskabs-, Tarok-, Vexel-). at have vundet S., en Finger med i Spillet.
 (et) **Spilde.** (en) Spilde (jf. Kredit-). at spille (jf. tidsspildende).
 at **spille.** at s. i højt Spil, at s. i alle Farver. en Spiller (jf. Fagot-, Klarinet-, Mandolin-; en S-liden-skab). et Spilleheld, -selskab.
 at **spinde** (jf. haand-, maskinspunden). en Spindekjertel.
 et **Spir** (jf. Slange-).
 en **Spirál.** en S-traad.
 en **Spire** (jf. Døds-, Livs-). spire-kraftig.
 (en) **Spiritus** (jf. Kamfer-, Sæbe-).
 at **spise.** at s. sig mæt. en Spise (jf. Mælke-). en Spiser (jf. Opiums-). en Spisemester.
 en **Splint** (jf. Glas-). Splinten i Ved.
 et **Spór** (jf. Dobbelt-, Møde-, Undvige-).
 en **Spore**¹ (jf. Lærke-). at tjene sine S.r ved noget.
 en **Sportel** (Ft. Sportler). en S-kasse.
 at **sprede.** en Spredelinse.
 et **Spring** (jf. Hjorte-, Katte-). at springe (s. i Flint, til Pølse, over Klingen, lade en Daler s.). en Springer (jf. Badut-, Karet-, Luft-). et Springben, -bræt; Springpenge (Ft.).
 (en) **Sprit** (b. F. Spritten). en Spritfabrik.
 et **Sprog** (jf. Blomster-, Frimurer-, Haandværks-, Hjærte-, Kjøbmands-, Lyd-, Sømands-, Yndlings-). en S-bemærkning, -forbedring, -for-dærver, -kjender, -laver, -mester, -rettelse, -tone, -ændring; et S-talent, -værk.

en **Sprække** (jf. Gulv-, Loft-).
 at **sprænge**¹. at s. en Bank. en Sprængning (jf. Mine-, Muskel-). en Sprængladning, -sats; et S-baand, -krudt; s-fyldt.
 en **Spuns.** en S-væg; et S-bor.
 en **Spurv.** en S.e-kvidder; et S-skjul.
 et **Spýd** (jf. Hage-).
 at **spytte.** en Spytning (jf. Op-).
 at **spække** sin Tale (med Floskler, med Lærdom).
 at **spænde.** en Spænding (jf. Damp-).
 at **spærre** (jf. udsparret). en Spærklap.
 en **Spætmeise** (Fugl).
 at **spøge**². et Spøgelse (s-agtig).
 at **spørge.** et Spørgsmaal (jf. Arbejder-, Grænse-, Livs-, Princip-).
 at **staa** (jf. aaben-, retstaaende). at staa Maal, Prøve, Skoleret, s. af Lyset! de dansede, saa det stod efter, s. for! s. fra Bordet, fra sit Forsæt, fra Land, s. i ens Gjæld, i Forhold til, i Samklang med, i Begreb med, i Modsætning til, s. i Dræ, i Knop, i Frø, s. i Lyset, i Skygge, i Tjeneste, Himmel og Jord stod i ét, det s.r i Guds Haand, at s. paa Listen, paa Pinde for, s. paa Spil, paa Springet, paa Vip, Hanen staa paa halv, Farverne staa godt sammen, s. til troende, t. Tjeneste, s. ud efter, ud fra Land, i rum Sø, Kvæget staa ude om Natten, s. under Toffelen, s. ved Husarerne, Skoven staa grøn, Stuen s.r tom, Spillet s.r slet, Kjælderen s.r fuld af Vand, det er, som Hovedet staa paa ham. — en Staaplads, -pult.
 et **Staal** (jf. Drev-). S-briller (Ft.).
 en **Stabel.** en S-blok.
 en **Stad** (jf. Fabrik-, Havne-, Moder-, Residens-, Rigs-, Smaa-). en Stadslæge.
 en **Stáds** (jf. Guld-, Søndags-).
 et **Staffeli.** et S-billede.
 et **Stág** (jf. Baand-).
 en **Stage** (jf. Guld-, Spille-). stag-træt.
 at **stagnere** (-ing).
 et **Stakit.** en S-pisser; et S-pisseri.
 en **Stald** (jf. Fede-, Svine-). en Stald-dreng, -duft, -etat, -junker.
 en **Stamme** (jf. Neger-, Stev-). en Stamliste; et S-stutteri; en Stamme-fælle.
 at **stampe** (jf. lerstampet).
 en **Stand** (¹ jf. Forsvars-, Frugt-, Nød-; ² jf. Haandværks-, Handels-, Kjøbmands-, Lærer-, Sømands-). en

Standkikkert; en Standsinteresse; et S-hovmod.
 en **Standárt**. Faner og Standarter.
 en **Stang** (jf. Bore-, Bære-, Parér-, Sejl-, Styre-, Tand-, Træk-). en Stangledning, -passer, -pomade, -riffel, -skov, -valsning; et S-seletøj, -svovl; S-briller (Ft.).
 en **Stank** (jf. Gas-, Olje-).
 en **Stát** (jf. Kirke-, Mønster-, Nabo-, Smaa-, Vasal-). en Statsenhed, -forvaltning, -husholdning, -minister, -revisor, -vogn; et S-anliggende, -formaal, -legeme, -regnskab, -skib, -skrift, -øjemed; s-oplørende.
 en **Státus**. statistisk, en Statistik. en Statist. et Stativ (jf. Kikkert-, Ur-). en Statue (jf. Rytter-). en Statút.
 et **Sted** (jf. Afgangs-, Bevis-, Bibel-, Forlystelses-, Opholds-, Overgangs-, Sidde-, Strandsings-, Tilflugts-, Tilholds-). en Stedfortræder, -viser; et S-register; s-kjendt.
Steffen (Mandsnavn). en S.s-urt.
 en **Stég** (jf. Skinke-). at stége (jf. nystegt). en Stegerist.
 en **Stemme** (jf. Alt-, Fistel-, Tenór-). en S-føring, -hverving, -klang, -liste, -stemmig (se sam-).
 at **stemme**¹ (jf. ligestemt). en Stemning (jf. Aften-, Grund-, Morgen-; et S.s-udbrud; s-fuld).
 at **stemme**². et Stemmedige.
 et **Stempel** (jf. Navne-). en S-sagift, -forvalter, -lov, -skæring; et S-mærke, -papir, -slag.
 en **Stén** (jf. Døbe-, Grænse-, Honning-, Lasur-, Rand-, Rangle-, Smut-, Sokkel-, Strand-, Sveske-, Træ-, Tuf-). en Stenål, -bunke, -bænk, -fører, -hammer, -kaj, -mur, -plade, -pære, -støber, -støbning, -urt, -vender (Fugl); et Stenkul (en S.s-tid, -tjære; et S-lag).
 en **Stenográf**. en Stenografi, stenografisk.
 en **Steppe**. et S-æsel.
stereotýp. en S-udgave. en Stereotypi.
 et **Stév**. en Stevstamme.
 en **Stí** (jf. Spaséere-).
 en **Stift** (jf. Blyants-).
 et **Stift** (jf. Ø-). en S.s-læge; S-midler.
 at **stifte**. en Stiftelse (en S.s-dag, -fest; et S-brev). en Stifter (jf. Parti-, Uro-).
 at **stíge**. et Stighjul, -rør.
 en **Stíge** (jf. Embeds-, Grube-, Rang-, Strikke-).

stik (Bio.). stik modsat.
 et **Stík** (jf. Bajonet-, Efter-, Orme-).
 at **stikke** (jf. udstikke, fremstikkende).
 han s.r ikke dybt, der s.r mange Penge i, at s. Halen mellem Benene, s. Piben ind, s. under Stol.
 en Stikhævert.
 en **Stíl** (jf. Forretnings-, Kancelli-, Præke-, Saga-, Skjalde-). stilfuld; en Stilerettelse.
stille. en s. Bön, Messe. en Stilstand (en S.s-mand).
 at **stille** (jf. jævnstille; lige-, side-stillet). at s. i Bero, i Skygge, til Skue, s. Sikkerhed (for), der er ikke noget at s. op med ham. en Stilling (jf. Forsvars-, Fægter-, Hvile-, Jævn-, Lige-, Livs-, Magt-, Mellem-, Om-, Samfunds-, Side-, Sær-; et S.s-væsen). en Stilleskrue.
 at **stinke**. en Stinkepotte (foræld.).
stiv. et stift Stykke. en Stivhed (jf. Døds-). en Stivelse (jf. Glans-, Hvede-, Kartoffel-; et S-sukker). stivlovét.
 at **stjæle** (jf. bort-, fra-, magt-).
 en **Stjærne** (jf. Frø-, Haar-, Guld-, Polar-, Slange-, Tvilling-). et Stjernehjul; en Stjernedag, -hob, -hvalving, -kikkert, -kure (Observatorium); et S-banner.
 et **Stof** (jf. Brev-, Bitter-, Foder-, Forbrændings-, Ægge-). stoflig. en Stofforbindelse, -masse, -vexel.
stóisk. en Stóiker.
 en **Stok** (jf. Alpe-, Bambus-, Ege-, Myrte-, Natur-, Rosen-, Rund-). en Stokfilister, -jurist.
 en **Stól** (jf. Dreje-, Flugt-, Forundrings-, Frugt-, Manke-, Skrue-, Tromle-). en Stolekone.
 en **Stolpe** (jf. Grube-).
stolt (jf. familie-). en Stolthed (jf. Adels-, Bonde-, Fader-, Familie-, Slægt-).
 at **stoppe**. en Stopper (at sætte en S. for). en Stoppebasse.
stór (jf. jätte-). en Storhed (en S.s-tid; S-dage, Ft.). storblomstret, -tærnet; en S-kansler, -politik, -skjærm, -visir, et S-ax, -svøb, -vildt.
 en **Stork**. en Storkesnabel (= S-næb²).
 en **Storm** (jf. Bifalds-, Vinter-). en S-hue, -kolonne; s-fri.
 et **Straa**. straaet (jf. lang-).
 en **Straale** (jf. Farve-, Maane-). en Straalkis; straaelformig.

en **Straf** (jf. Boje-, Helved-).
strakt (Tf. af at strække; jf. hen-, lang-, ud-, vid-). i s. Galop.
stram. en s. Mundering, Smag.
Strambux (jf. Buxer; at faa, give S.).
 en **Strand.** en Stranding (et S.s-sted). en Strandfy (kort ø), -lod, -nellike, -røver, -skov, -sten, -tid-sel; et S-rov, -roveri; s-lidt.
 en **Streg** (jf. Abekatte-, Knapmager-, Takt-). at gaa over Stregen. at strege (-ning; jf. ind-). et Streg-maal (et Redskab).
 at **strejfe** (jf. gennem-),
 en **Strid** (jf. Grænse-, Parti-, Æres-). stridig (-hed; jf. grundlov-, kon-trakt-, princip-, respekt-, rets-), Stridigheder (Ft.; jf. Grænse-, Parti-, Tron-). at stride (jf. om-stridt), at s. imod Vinden. en Stridshingst, -magt.
 en **Strikke.** en S-stige.
 at **strikke.** en Strikkeknagle.
 en **Strimmel** (jf. Papir-).
Strips (Ft.). at faa S. (= Prygl).
 en **Strofe** (jf. Halv-, Mod-).
 en **Strube.** at sætte én Kniven paa S.n. en S-pose, -tæring.
 en **Struntjæger** (= Rovmaage, en Svømmefugl).
 at **stryge** (jf. nystrogen). at s. Rejer. en -stryger (jf. Revl-). en Stryge-flade, -glib, et S-instrument.
 at **stræbe** (jf. et Stræv; opadstræ-bende).
 at **strække** (jf. strakt). det s.r ikke langt. en Strækning (jf. Hede-, Muskel-). en Strækbjælke; en Strækkemuskel; et S-tov.
stræng. strænge Herrer, Tider, et s.t Arbejde, en s. Kulde, et s.t Bevis.
 en **Stræng** (jf. Sæd-). -strænget (se kryds-, syv-, tre-).
 et **Stræv** (jf. at stræbe; Maal-, Mad-).
 at **stro.** et Strolægd.
 en **Ström** (jf. Hoved-, Over-). en elek-trisk S. en Strömning (jf. Ho-ved-, Luft-, Varme-). en Ström-slutning; et S-hjul.
 en **Stub** (jf. Tegne-).
 at **studére.** et S-liv, -værelse. et Studium (en Studierøise). en Student (en Studenterhavre, -hue, -komedie, -nellike, -verden, -vise; et S-liv).
 at **studse**¹ (jf. opstudset).
 en **Stue** (jf. Barber-, Ene-, Fælles-, Læse-, Skabe-, Sy-, Tegne-). et S-bryllup, -gartneri.

(en) **Stuk** (b. F. Stukken). en Stuk-katúr (et S-arbejde).
 en **Stump** (jf. Cigar-, Glas-, Granat-, Papir-, Vise-). at gaa, holde paa Stumperne.
 et **Stutteri** (jf. Stam-).
 at **stuve**¹ (-ning¹; jf. af-).
 et **Stykke**¹ (jf. Familie-, Frugt-, Grund-, Jord-, Kabinets-, Kam-, Led-, Slag-, Sæt-, Øvelses-). et godt S. Karl (el. af en Karl). i Stykketal.
 et **Stykke**² (= Kanon, foræld.; jf. Felt-; at bestykke -ning). en Styk-, junker (foræld.).
 et **Stýr**¹. en Styrelse (jf. Kirke-). en Styrer (jf. Be-, Værfts-). en Styr-mand (en S.s-kunst); (et) Styr-bord (en S.s-side); en Styrestang.
 en **Styrke** (jf. Angrebs-, Forsvars-, Hær-, Jætte-, Lys-, Muskel-, Nerve-, Troppe-). et S-bælte.
 at **styrte.** en Styrtedykker (Svømme-fugl), -seng (ved Diger).
 at **stække** (jf. halv-).
 at **stænge** (jf. ude-). at s. Porten, en Dør, at s. Humle.
 en **Stængel** (jf. Isop-, Lilje-).
 et **Stænk** (jf. Skum-, Sne-).
 en **Stænte** (jf. Kirke-, Skov-).
 en **Stær**¹ (jf. Drossel-, Rosen-).
 en **Stær**². Stærbriller (Ft.).
stærk (jf. jætte-, knokkel-, princip-). s.t bevæget, angreben.
 at **stævne**¹. en Stævning (jf. Doms-, Vidne-). et **Stævne** (jf. Kamp-, Vaaben-).
 at **stævne**² (jf. side-).
 at **støbe.** en Støbning (jf. Metal-, Sten-; af én S.). en Støber (jf. Malm-, Metal-, Sink-, Sten-). en Støbeseddel.
 et **Stød**¹ (jf. Til-).
 et **Stød**² (jf. Bajonet-).
 at **støde.** Bøssen støder, det støder mig, mit Øje, paa en stødende Maade, at s. i Basuner, Trompe-ter, s. fra Tronen, s. imod. en Stødhaveert, -tang.
 en **Stekker** (en Fisk).
 en **Stotte** (jf. Regn-). saa stiv som en S. en S-helgen.
 (et) **Støv** (jf. Kalk-, Kontor-, Passat-, Vinge-). en Støvfrakke.
 en **Støvle** (jf. Krave-, Trasko-).
 et **Subjekt.** S. i en Sætning, et daar-ligt S. subjektiv, en Subjek-tivitet.
sublim (= ophøjet).
 en **Substitút** (Ft. -tutter).

at **suge**. at s. paa Labben.
 et **Suk** (jf. Elskovs-, Længsels-).
 et **Sukker** (jf. Kandis-, Melis-, Runkelroe-, Stivelse-). en S-løn (et Træ), -mark, -roe; et S-raffinaderi; s-holdig (-hed).
 en **Sule**¹ (Fugl; jf. Graa-, Hav-).
 en **Sultan** (-inde). en S.s-høne.
 en **Sum** (jf. Affindelses-, Afstaaelses-).
 en **Sump**. en Sumpluft, -skildpadde.
 et **Sund**. en Sunddamper.
sund. en Sundhed (en S.s-vedtægt; et S-politi).
 en **Suppe** (jf. Byggryns-, Hyldebær-, Kjærnemælks-, Rismels-, Rugmels-, Selleri-).
súr (jf. fosfor-, galde-, salpeter-). en Surdej (af samme S.).
 et **Sut** (Ft. = Et., forsk. fra en Sut; begge af at suge). at sutte (paa Fingrene).
svág. en Svaghed (jf. Alderdoms-).
svál. en Svalebænk; et S-kar.
 en **Svale**². en S-kvidder.
 en **Swamp** (jf. Drue-, Hatted-, Honning-, Knæ-, Lærke-, Platin-, Spalte-, Traad-, Trøske-). en Svampkoral; en Svampedaase (= Swamp-).
 en **Swane** (jf. Tam-). en S-gaas.
svanger (jf. uheld-).
 en **Swans** (jf. Siden-).
 et **Svár** (jf. Gaade-, Orakel-).
 en **Svéd** (jf. Blod-). at svede (jf. gennemsvædt). en Sveder, svedig. en Svedpore; en Svedekasse.
 at **svetje** (-ning; jf. sammen-).
Svejts. et Svejtsarhus.
 en **Svelle** (jf. Jærnbane-).
 en **Svend** (jf. Barbér-, Garver-, Mad-). en Svendelade; et S-herberg.
 en **Sveske**. en S-prins, -sten.
 at **svide**. en Svidning (jf. Flamme-).
 en **Svig** (jf. Kasse-).
svimmel. s-fri.
 et **Svin** (jf. Bøl-, Børste-, Hjorte-, Navle-, Vorte-). en Svinedreng, -mikkel, -mælk (Plante), -pels, -politik, -røgter, -stald; et S-hold.
 at **svinde**. det s.r i Karret, det svandt som Dug for Solen.
 (en) **Svindel** (tysk). at svindle, en Svindler.
 at **svinge**. en Svingning (jf. Lys-, Pendul-, en S.s-knude; et S-plan). en Svingfjer, -kjedel.
 en **Svingel**² (jf. Faare-, Hejre-, Rør-).
 (et) **Svovel** (jf. Stang-). en Svovlbrinte, -syrling, et S-jærn, -kul, -metal; s-fri, -holdig (-hed).

en **Svulst** (jf. Blod-, Fistel-, Led-, Sæk-).
 et **Svælg** (jf. Krater-). et gabende S. en S-stand.
svår (jf. kjærne-). det svære Skyts.
 et **Sværd** (jf. Retter-). en S-feger; s-formet.
 at **svære**. at s. til Fanen.
 en **Sværn** (jf. Menneske-). en Sværmer (jf. Aften-, Dag-).
 at **svæve** (jf. omsvæve; over-, vidt-svævende). at svæve i Fare.
 et **Svøb** (jf. Hul-, Smaa-, Stor-). at svøbe (jf. sammensvøbt).
 at **svømme**. en Svømmer (jf. Fri-, Ryg-). en Svømning (jf. Kap-). en Svømmedykker (Fugl); et S-tag (Tag²).
 at **sy** (jf. færdig-, haand-, maskin-, sammen-, silkesyet el. syt). en Sýning (jf. Hedebo-, Kloster-, Sammen-). en Systue.
syd. en Sydgrænse, -sol; S-korset (et Stjernebillede).
sýg (jf. hunde-, magt-, ære-). en Syge (jf. Glimre-, Magt-, Proces-, Skrive-). en Sygdom jf. Mode-; en S.s-periode). en Sygekasse, -luft, -passer (-ske).
 en **Sylfe**. s-let. en Sylfide.
 en **Symmetri**. symmetrisk.
 et **Symptóm**.
 et **Sýn**. et Synsfelt. — en Synagóge.
 en **Synd** (jf. Ungdoms-). at have S. af. et Synderegister; en Syns-erkjendelse.
 at **syng** (jf. ud-).
 en **Synode** (= Kirkeforsamling).
 en **Syre** (jf. Fosfor-, Mælke-, Over-, Rav-, Salpeter-, Tin-, Under-, Æble-). en Syrling (jf. Svovl-, Salpeter-, Under-).
 et **Systém** (jf. Bjærg-, Flod-, Lige-vægts-, Mont-, Nerve-, Regerings-, Siffer-, Signal-, Skuffe-, Tal-, Titals-, Tønde-, Valg-, Verdens-). systematisk, (en) Systematik (b. F. -tikken).
syv (Talord). s. lange og s. brede. syvkoblet, -strænget.
 en **Sæbe** (jf. Barber-, Kjærne-). en S-lim; et S-grus.
 en **Sæd**¹ (jf. Drage-). en Sædstræng.
 en **Sæd**². en Sædvane (en S-ret).
 et **Sæde** (jf. Lærdoms-). -sædig (se omkring-, over-, under-). et Sædeben.
 en **Sæk** (jf. Kim-). en Sæksvulst; et S-dyr.
 en **Sæl** (jf. Blære-, Fjord-, Graa-, Øre-).

at **sælde** (af Saald). en Sældning.
at **sælge**. en Sælger (-ske; jf. Gade-).
Sænk. en Sænkgrube, -kasse, -kiste;
et S-værk.

sær. en Særstilling; et S-skue.
en **Særk** (jf. Uld-).

et **Sæt** (jf. Tanke- = Tænke-).

at **sætte** (jf. udsat). at s. ondt Blod,
s. Tæring efter Næring, s. det
bedste Ben frem (foran), s. Skræk
i en, s. en graa Haar i Hovedet,
s. en i Forlegenhed, s. alt paa ét
Kort, s. Smag, Farve, Sminke paa,
s. en Trumf paa, s. sine Ord paa
Skruer, s. en til Vægs, s. Sejl til.
et Sætning (jf. Almen-, Frugt-,
Skibs-). en Sættemaskine, -pult;
en Sæthammer; et S-stykke.

en **Sø** (jf. Kilde-, Krater-). -søisk
(se under-). en Søbrise, -burre
(= Søpindsvin), -etat, -fjer (Koral-
dyr), -hest, -kadet, -mand (s.s.-mæs-
sig; en S-stand; et S-liv, -sprog),

-mine, -mus, -øre (Bløddyrslægt);
et Søfort, -græs, -pindsvin.

sød. et Sødgræs.

at **soge** (jf. udsøgt). en Søger (jf.
Laan-, Med-).

en **Søjle** (jf. Basalt-, Kvægsølv-, Mar-
mor-, Ryg-, Røg-, Slange-, Triumf-).
s-formet.

at **sole**¹ (= smøle). at s. med noget.
et **Søleri**².

et **Solv** (jf. Jød-, Ny-), en S-brokade,
-daler, -fasan, -klokke, -kvast,
-kugle, -nakke, -plet, -prøve, -ring,
-ræv, -tresse, -værdi; et S-blink,
-krus; S-briller, -galoner (Ft.);
s-rig.

en **Søm** (jf. Bøg-, Hjørne-, Ryg-).

et **Søm** (jf. Klink-, Klip-).

en **Søn** (jf. Adams-).

en **Søndag**. en S.s.-stads.

sønder¹ (Bio.). en S-jyde.

sønder² (Bio.). at s-flænge.

at **sørge**. en Sørgehøjtid.

T.

en **Taage** (jf. Frost-, Lys-). t-agtig.
et T-horn; t-sløret.

at **taale** (jf. skyggetaalende). en Taal-
módighed (en T.s.-prøve; et T-
arbejde).

en **Taar**. en lille T.

en **Taare** (jf. Angers-). en T-krukke.

et **Taarn** (jf. Kæmpe-, Trappe-). en
Taarnurt.

et **Táb** (jf. Nærings-, Rente-, Varme-,
Vægt-). at tabe (at t. Hovedet,
t. Næse og Mund, t. Traaden, han
er ikke tabt bag af en Vogn).

en **Tabel** (jf. Time-).

en **Taburet** (jf. Minister-).

et **Taffel**. et T-æble.

et **Tag**¹ (jf. Bue-, Glas-, Hus-, Ryt-
ter-, Slots-). en Tagfette, -kvist,
-pap; t-formet, -løs.

et **Tag**² (jf. Svømme-).

at **tage** (jf. hensyntagende; hær-, paa-
tagen). at t. Hul paa, t. Luven
fra, t. Munden fuld, t. Stødet af
(for en), t. Brødet, Ordet af Mun-
den paa en, tage noget efter Bog-
staven, t. for gode Varer, t. Bladet
fra Munden, t. Reb i Sejlene, t.
med Storm, med en Trumf, t. paa
Slæbetovet, t. paa sig, paa sin
Kappe, t. en under Armen, Ar-

mene, t. en ved Næsen, ved Vinge-
benet. en Tagen (jf. Hensyn-).

en **Tak**. en Takadresse. at takke
(at t. en i hans Grav). en Tak-
nemmelighed (en T.s.-gjæld).

en **Takt** (jf. Mol-). at have, vise,
holde T. en T-maalere, -sans, -streg.

en **Taktik** (b. F. -tikken). taktisk.

et **Tal** (jf. Atom-, Bag-, For-, Gjen-
nemsnits-, Kvadrat-, Mellem-,
Stykke-). en Talmajestæt; et T-
lotteri, -system.

en **Talár**.

at **tale**. at t. efter en, t. ud af Skjæg-
get. en Taler (jf. Hoved-). en
Taleøvelse; et T-gitter.

en **Tale** (jf. Bord-, Forsvars-, Hoved-,
Tron-).

et **Talent** (jf. Skuespiller-, Smaa-,
Sprog-). t-løs (-hed).

en **Talk**. en T-spat.

tam. en T-svane.

en **Tambur**¹. en T-major. en Tam-
burín.

en **Tand** (jf. Gaffel-, Svælg-). en T-
stang.

en **Tang**¹ (jf. Bid-, Bøje-, Haand-,
Skyde-, Slæbe-, Stød-).

en **Tangent**. at tangére.

en **Tanke** (jf. Natte-, Yndlings-). en
T-bestemmelse, -bevægelse, -byg-

ning, -dybde, -forbindelse, -retning, -udvexling, -udvikling; et T-frø, -glimt, -indhold, -sæt; t-fuld (-hed).

tantalisk. at tentalisere.

en **Tante** (jf. Halv-). Onkler og Tanter.

en **Tanteje** (en Fisk).

en **Tap** (jf. Ben-, Blad-, Hage-, Ring-, Skive-, Spids-).

et **Tapét.** at bringe paa T.et. en T-dør.

en **Tapir** (tykhudet Pattedyr).

en **Tarantel** (Ft. -teller; ¹ Edderkop; ² Dans).

en **Tarif** (Ft. Tariffer; jf. Told-).

en **Tarm** (jf. Muse-). en T-kanal; et T-saar.

en **Tarøk** (b. F. -rokken). et T-kort, -spil.

en **Taske** (jf. Hav-, Kurér-, Læder-, Musik-, Sadel-). en Taskespiller (en T-kunst).

en **Tavle** (jf. Kobber-, Marmor-, Minde-, Votiv-). en T-leg; et T-tryk.

at **te** (jf. en Foreteelse).

en **Te** (jf. Bryst-, Kamille-, Kejser-, Salvie-). en Tesi; et Tebrød, -hus, -selskab, -vand (en T-helt).

et **Te** (Ft. Teer; Bogstavet t).

en **Teglsten.** t.s-farvet.

et **Tegn** (jf. Erindrings-, Fiske-, For-aars-, Hunde-, Naades-). at tegne, en Tegning (jf. Karikatur-, Kul-, Profil-). en Tegneskifer, -stub, -stue; et T-bestik.

en **Tejstefisk.**

(en) **Teknik** (b. F. -nikken). tèknisk, en Tèkniker.

en **Telefón.** at telefonére.

et **Teleskóp.** teleskópisk.

et **Tempel** (jf. Afguds-). en T-celle, -hal, -tinde, -tjener.

temperéret. en Temperatúr.

en **Tendens.** en T-løgn; et T-skrift.

en **Tender** (eng. Jærnbaneord).

en **Tenór** = ¹ en T-sanger, ² en T-stemme.

en **Terrasse.** t-format.

et **Testament.** at testére.

en **Text.** en T-forbedring, -udgave.

ti (Talord). et Tital (et T.s-system).

en **Tid** (jf. Afgangs-, Ankomst-, Anløbs-, Barndoms-, Betalings-, Blomstrings-, Flagre-, Friheds-, Frugt-, Gjørings-, Kilde-, Kirsebar-, Krigs-, Lejr-, Løbe-, Omløbs-, Opsigelses-, Stenkuls-, Storheds-, Trængsels-, Ungdoms-, Vikinge-). en Tidsangivelse, -bestemmelse; et T-afsnit; T-forhold (Ft.); t-spildende.

en **Tidsel** (jf. Marie-, Strand-). en T-kugle (Plante).

en **Tiende.** en T-afsløsning, -akkord.

en **Tiger.** en T-hest, -klo.

at **tigge** (jf. sammentigget). en Tig-ger (en T-ranunkel; et T-kloster).

til (Fho. og Bio.). indad t., udad t. at være t. noget, at holde t. (paa et Sted), at holde t. med nogen, at have t. Hensigt, falde t. Føje, t. Paaske, t. Vinter, t. Aften, Klokken gaar t. syv. — t. Ankers. — en Tilbeder (jf. Ild-). en T-blivelse (en T.s-proces). en Tilflugt (et T.s-sted). et Tilfælde (jf. Vægrings-), t-fældigvis (Bio.). en T-gang (en T.s-liste). en T-hjemling (en T.s-ed). et T-hold (et T.s-sted). en T-hører (en T-kreds, -plads). en T-kjendegivelse (jf. Menings-). en T-knytning (et T.s-punkt). en T-lid (t-vækkende; en T.s-erklæring; et T-forhold, -hverv). et T-læg (jf. Alders-, Dyrtids-, Lönnings-). t-nærmelsesvis (Bio.). en T-skjødning. -slikning. en T-stand (jf. Aands-, Drømme-, Dyrknings-, Foster-, Hvile-, Normal-, Sjæls-, Uraadigheds-). et T-stød (Stød¹). et Tilsyn (en T.s-værge).

tilbage (Bio.). at t-levere (-ing). t-løbende (Bevægelse). en T-rejse. t-skridende. -trukken. at t-trænge. t-virkende.

en **Time** (jf. Forelæsnings-, Lære-, Læse-, Musik-, Undervisnings-). en T-seddel, -tabel.

(et) **Tin.** en Tinfolie, -plade, -syre; et T-krus.

en **Tinde** (jf. Tempel-).

en **Ting.** en T.s-leje; et T-indbe-greb.

et **Ting** (jf. Konge-, Retter-).

en **Tinte**² (i Farvelæren; jf. Halv-).

en **Títán** (gr. Jætte). titánisk.

(et) **Títán** (et Grundstof). (et) T-jærn.

en **Tite** (Fugleslægt).

en **Titel.** et T-billede, -kobber. at titulére, en Titulatúr.

en **Tjalk** (Ft. -er; en Slags Galease). t-bygget.

at **tjene.** at t. for Karl, t. sine Spor-er ved. en Tjener (jf. Tempel-; en T-skare; et T-fag, -kammer, -personale). en Tjeneste (jf. Bud-, Dag-, Natte-, Rytter-; en T-mand; t-løs).

en **Tjære** (jf. Stenkuls-, Træ-).

to (Talord). tofrøbladet.

en **Tobak** (jf. Blad-, Bonde-). en T.-lugt.
 et **Tog** (jf. Extra-, Hær-, Kurér-, Vogn-).
 en **Togfører**. et **Togt** (jf. Øvelses-).
 en **Tokajer** = en T-vin.
 en **Told** (jf. Beskyttelses-, Grænse-).
 en T-ansættelse, -assistent, -beskyttelse, -forklaring, -kasserer, -klarering, -sag, -sats, -tarif; et T-opsyn, -regnskab.
tolerant. at tolerére.
tom (jf. indholds-, menneske-).
 (en og et) **Tombak**. et T.s Ur.
 en **Tone** (jf. Bryst-, Fistel-, Hals-, Klage-, Lokke-, Luft-, Mellem-, Mol-, Sprog-). at tone¹ (jf. ens-tonende). en Tonebølge, -fylde, -følge, -skala; et T-hjul, -hul, -tryk.
 en **Tonsur**. — en **Tontine**.
 en **Top**. toppet (jf. tre-).
 en **Topás** (Ædelsten; jf. Røg-). en T-ring.
 en **Topográf**. en Topografi, topográfisk.
 en **Torden**. at tordne (jf. ud-). et Tordenbudskab.
 en **Törn** (jf. Ryg-). et T-knippe.
 en **Torpédo**. en T-baad. — en **Tortúr**.
 et **Torv** (jf. Amager-, Frugt-, Kjød-).
total. en Totalité. totalafholdende (-hed); et T-billede, -udsalg.
 et **Tov** (jf. Bugser-).
 en **Tráad** (jf. Kjæde-, Lednings-, Metal-, Platin-, Spiral-, Uld-). en T-handel, -rulle, -svamp; et T-kors (i Kikkertér).
 et **Traad** (kort å). at falde i T.
 en **Tragédie**. tragikomisk.
 en **Tragt** (jf. Lyd-, Skille-).
 en **Traktát** (¹ jf. Freds-, Handels-; ² gu-deligt Skrift).
 et **Trampeldyr** (topuklet Kamél; Dromedaren er énpuklet).
 (en) **Tran**. en T-dunk, -lygte.
 (en) **Trang** (jf. Daads-, Friheds-, Virksomheds-).
 (en) **Transit** (b. F. -sitten). en T-handel; et T-gods.
 en **Transport** (jf. Fange-, Gods-). et T-fartøj. at transportére (-ing).
 en **Trappe** (jf. Blomster-, Have-, Landings-, Marmor-, Sluse-). en T-rist, -skive; et T-kors, -taarn.
Traser (Ft.). i Laser og T.
tre (Talord). trekoblet, -ribbet, -spaltet, -strænget, -toppet, -ægget.
 en **Tribún** (jf. Folke-).
 en **Tribút** (b. F. Tributten).
 et **Trin** (jf. Blok-, Modenheds-, Overgangs-, Udviklings-).

en **Triumf**. en T-søjle; et T-raab.
 at **trives** (jf. van-). trivelig (jf. u-).
tro (jf. natur-, princip-). en Tro-skab (jf. Parti-).
 en **Tro** (jf. Forsyns-). en Tróskraft, -krig, -sandhed, -videnskab; et T-mod; t-kraftig.
 en **Tromle**. en T-sigte, -stol.
 en **Tromme** (jf. Hvervings-). at tromme Folk sammen.
 en **Trompét**. at støde i T. for. et T-dyr, -skrald, -stød, -træ.
 en **Trone**. en Trontale; et T-skifte; T-stridigheder (Ft.).
 en **Trop** (jf. Landtropper). at holde T., i sluttet T. en Troppestyrke; T-masser (Ft.).
 en **Trope** (Vendekreds). Troperne (Ft.; Jordens hede Bælte), tropisk.
 at **true** (jf. faretruende).
 et **Trug**. en Trughvalving.
 en **Trumf**. at trumfe (jf. over-).
 et **Tryk** (jf. Damp-, Lys-, Middel-, Tavle-, Tone-, Valg-). en Tryk-maaler; et T-bor.
 at **trylle**. en Trylleformel, -formular, -kraft, -magt.
 et **Træ** (jf. ^a Abebrod-, Allé-, Blære-, Bregne-, Drageblod-, Gift-, Granat-, Grav-, Gummi-, Johannesbrod-, Jordbær-, Kom-, Kæmpe-, Livs-, Platan-, Pyramide-, Rod-, Sandel-, Trompet-, Tyster-, Tømmer-; — ^b Blød-, Finér-, Konge-). træles; en T-hveps, -krog, -løber (Fugleslægt), -skive, -sko (en T-stövle), -skodde, -sten, -tjære; et T-arbejde.
 at **træde** (jf. et Foretræde). at t. paa Nakken, t. en (ens Ære) for nær, t. af, t. om.
 et **Træk** (jf. Hoved-, Karakter-, Mod-, Om-). at trække (jf. tilbage-trukken), at t. fra Læderet, t. til Vands, t. efter Haarene, t. Flasker, Folk, Ure op, t. op med Blæk, det t.r op til Regn, Vagten t.r op, t. Hornene til sig, t. Straa om, t. det korteste Straa). en Trækning (en T.s-liste). en Trækstang, -væv.
 en **Træl**. en Trællegjerning; et T-mærke; T-kaar (Ft.).
 at **trænge** (² jf. tilbage-). en Trængsel (en T.s-tid; et T-aar).
træt (jf. stag-).
 en **Trætte** (jf. Familie-, Jord-, Æres-).
 en **Trævl** (jf. Bast-, Plante-). ikke en tör T. en Trævlemund.
 en **Trøje** (jf. Panser-, Tvangs-).
 en **Troske**. en T-svamp.

en **Tuberkel** (Ft. Tuberkler). en **Tuberkulose**.
 en **Túd** (jf. Vand-).
 at **tude**. et Tudehorn.
 en **Tue** (jf. Jord-). tueformet.
 (en) **Tuf** (b. F. Tuffen; jf. Kalk-). en Tufsten.
 en **Tugt**. et Tugtens Ris, med T. at melde. et Tugthus (en T-kandidat).
 en **Tummel** (jf. Slag-).
 en **Tummerumme**: at gaa i sin egen T.
 en **Tumult**. en Tumultuánt.
 en **Tunge**. en hvas T., at holde T.n lige i Munden, det ligger mig paa T.n. tunget (jf. glat-). et Tunge-snit.
 en **Tunnel** (Ft. -er; jf. Jærnbane-, Kanal-, Ól-).
 en **Túr** (jf. Extra-, Lyst-, Nødde-, Ro-, Sex-, Øvelses-). en Turist (et T-liv).
 en **Turban** (Ft. -er). t-klædt.
 et **Tusend** (Ft. = Et, -e el. -er). mange Tusend Mennesker, ti Tusende Kroner, mange Tusender.
 en **Tvang**. en Tvangsanstalt, -regel, -trøje; et T-laan, -pas.
tvæ-. et Tveilte; t-farvet, -knippet.
 en **Tvilling**. en T-stjerne.
 at **tvølge** (jf. ned-, op-).
 en **Trist** (jf. Familie-).
 en **Trivl**. en Trivlsdom.
tvær-. en T-aas, -fold, -skive; t-furet.
 at **tyde**. -tydig (se sam-).
 et **Tyende** (jf. Hus-).
tyk (jf. mands-). en t. Taage, Uvidenhed. en Tykkelse (jf. For-). en Tyksak (t. = Tykkert).

en **Type** (jf. ¹Hoved-, Kvinde-; ²= en Skrift^{2a}). typisk.
 en **Týr** (jf. Præmie-).
 en **Tyrån** (jf. Hus-).
 en **Tyróler**. en T-hat, -sang, -vals.
 en **Tyst** = et Tystetræ.
 en **Týv** (jf. Butiks-, Skuffe-). en T. i Lyset. et Tyveri (jf. Butiks-, Skuffe-).
 en **Tæge** (jf. Have-, Vand-).
 at **tælle**. en Tæller (jf. Skridt-), en Tælling (jf. Efter-, Om-).
 at **tænde**. en Tænder (jf. Cigar-, Ild-, Lygte-).
Tænder (Ft. af en Tand). t-skærende.
 et **Tæppe** (jf. Græs-, Vand-).
 at **tære**. en tærende Sygdom. en Tæring (jf. Strube-).
tærnet (jf. stor-).
 en **Tærte**² (snerpet Fruentimmer).
 tærtet.
tæt. at holde t., t. sluttende. tæt-sluttet, -skreven.
 en **Tøffel**. en T-hæl; et T-regimente.
 et **Tøj** (jf. ¹Kadet-, Olje-; ²Gnide-, Hue-, Jagt-, Skyll-). en Tøj-klemme.
 et **Tøjr** (jf. Løbe-).
 (et) **Tømmer** (jf. Bygnings-, Forbindings-, Sav-), en T-grav; et T-træ.
 en **Tønde**. et T-system.
tør. en Tørdok.
 at **tørre**. en Tørklæde (jf. Kaabe-, Krave-). en Tørrestue; et T-hus.
 en **Torv** (jf. Grøn-, Skod-, Skov-). en Torvedannelse, -grund.
 at **tøve** (jf. ufortøvet).

U.

ú! uf! (Udraabsord).
u-. uafsendt. uafviselig. uanet. uangiven. uappetitlig. ubebygget. ubegroet (el. -grot). ubegrædt. ubelønnet. en Ubergtytethed. uberømt. ubeskyttet. ubeskæftiget. ubestridt. en Udaadsmand. udyrkelig. uerholdelig. uforklaret. uforknyt. ufortæret. ufravendt. en Ugjerningsmand. uheldbringende, -svanger, -vars-lende. uhommet. ukirkelig. en Ukrudtsplante. ukvindelig (-hed). uligeartet, -finnet. et Ulykkesaar, en U.s-dag, -fælle, -hændelse. ulønnet. umalet. uopdyrket.

uoplukket. upaavislig (-hed). uproductiv. uraadig (-hed; en U.s-tilstand). en Urostifter. use-den (at give en raat for use-det). utrivelig. uundfoldet. uudryd-delig. et Uvej (en U.s-bebuder).
úd (Bio.). at holde ud, læse en Bog ud, ryge sin Pibe ud, leve sin Tid ud. — udad (Bio.; u. til; u-vendt). — udaset. at udblæse (-ning). et Udbrud (jf. Følelser-, Stemnings-, Vredes-, Krigens U.; et U.s-krater). et Udbud (jf. Ledings-). et Udbytte (jf. Aands-, Aars-, Forretnings-, Handels-). en Uddeling (jf. Præmie-). en

Udfaldsvinkel. at udfolde (jf. udfoldet). at udfægte (-ning). en Udgave (jf. Godtkjæbs-, Haand-, Stereotyp-). en Udgiftsside. en Udgjæld. at udgjære (-ing). et Udhegn. et Udkast (jf. Lov-). en Udkigsmand. at udklare (-ing). udkrænget. at udligne (-ing). -plapre. -polstre (-ing). udryddelig (jf. u-). et Udsalg (jf. Total-). udsat (være u. for). en Udsigt (jf. Freds-, Høst-, Krigs- udsigter, lange Uer; en U.s-bænk, et U-punkt). Uds kudsvare (Ft.). udsparret. at udstaa (jeg kan ikke u. ham). at udstikke (-ning). en Udstilling (jf. Industri-, Kunst-, Maleri-). et Udstraalingspunkt. udstrakt. at udsyng. udsøgt, en Udsøgning. at udtordne. et Udtryk (jf. Kraft-, Kunst-, en U.s-maade; u-løs), udtrykt (sin Faders u.e. Billede). et Udvalg (jf. Finans-, Fælles-; en U.s-betænkning). en Udveksling (jf. Menings-, Tanke-). en Udvidekraft. en Udvikling (jf. Aands-, Kultur-, Tanke-, Varme-; en U.s-gang, -lov; et U-trin).

ude (Bio.). u. og hjemme, at holde noget u. udestængt.

en Uge. at have U. en U-liste.
en Ugle. en Uglspilstreg.

en Uld (jf. Kam-, Klat-, Race-). en Uldfrynse, -handel, -snor, -særk, -traad; et U-gods, -haar, -marked; U-varer (Ft.).

en Ulv, en Ulvehund.

und-, at undfange (en Plan). at undvige (et U-spor).

et Under. en U-gjører; u-skjön (tysk).

under (Fho. og Bio.). være u. Opsejling, Opførelse, u. fire Øjne. — et Underansigt. en U-gjæring. -grund. -jagt. -klasse. -mund. -støttelse (jf. Fattig-). -syre. -syrling. u-sædig. en U-søgelse (jf. For-). u-soisk. en U-vest. en U-visning (en U.s-time).

ung. en Ungdom (en U.s-kraft, -tid; et U-arbejde, -skrift; U-aar, -synder, Ft.; u-frisk). en Ungkarl (et U.e-gilde, -liv, paa U-vis).

et Úr (jf. Cylinder-, Dødning-, Natte-, Pendul-, Repeter-). en Úrlidse; et U-baand, -federal, -stativ.

Ur-. en Urskifer.

Urla (bibelsk Navn). en U.s-post; et U-brev.

en Urin (= Pis). et U-glas, -rør; u-drivende.

en Úrt (jf. Bingel-, Fjæld-, Fnok-, Mester-, Pestilens-, Sankthans-, Steffens-, Sten-, Taarn-). urteagtig. et Urtekammer.

V.

et Vaaben¹ (jf. Side-). en V-larm, -lykke, -samling¹; et V-held, -stævne.

et Vaaben². en V-samling²; v-kyndig. et Vaad (jf. Bot-, Snurre-).

vaad (jf. pøl-). som en v. Hund.

en Vaar (jf. Efter-). en Vaarflue; v-frisk.

en Vable (jf. Brænd-).

at vade. en Vade fod.

et Vadmæl. at være Kirkens V.

en Vagabønd. at vagabondere (-ing).

en Vagt (jf. Port-, Ridder-). et V-signal.

en Vajd (= Farvevajd, en Plante).

et Vajsenhus (tysk).

et Valdhorn. en V-blæser, -klang.

et Valg (jf. Klasse-, Parrings-, Race-). en V-bestikkelse, -kandidat, -mønhed, -protokol, -præst, -sejer;

et V-kneb, -manifest, -program, -system, -tryk.

en Vals (jf. Tyroler-).

en Valse (jf. Børste-). en Valsning (jf. Plade-, Stang-). en V-mølle.

en Vampyr¹ (Bladnæse, en Flagermus; ² Fabelvæsen).

en Vams (Ft. -e).

van-. en Vanbyrding (foræld.). -hæder, at v-hædre. en V-ryd, at v-ryde. et V-raad. at v-trives. et V-vid (jf. Højheds-; en V.s-rus).

et Vand (jf. Blod-, Hjerter-, Jærn-, Mineral-, Mund-, Overflade-, Plet-, Polér-, Salvie-, Slibe-). at vande (-ing¹; jf. af-). en Vandbille, -bregne, -del, -drikker, -forsyning, -gren, -hammer, -hinde, -høne, -kanal, -karse, -kasse, -kloset, -kran,

-krans (Planteslægt), -kræft (Sygdom), -maaler, -mand (= Søenælde, et Bløddyr), -melon, -navle (Plante), -neg, -regulering, -salamander, -skræppe, -spat, -stjerne (Planteslægt), -søjle (en V-maskine), -tud, -tæge, -vogn, -øse; et V-areal, -ax (Plantefamilie), -bly (en V-glans), -forbrug, -forraad, -mos, -tæppe; v-bunden, -holdig (-hed), -kæmmet.
 en **Vandål**, vandålisk, en Vandalisme.
 at **vandre** (jf. gennem-). en Vandring (jf. Fod-, Om-, Sam-; en V.s-fælle). en Vandredue, -rosen, -rotte; et V-liv.
 en **Vane** (jf. Af-, Livs-). gammel V., at gjøre en V. af. v-mæssig. en V-sag.
 en **Vang** (jf. Kilde-).
 en **Vange**. en V-bolt.
vant (jf. arbejds-, rejse-, vejr-).
vår. en Varbørste (Følehaar paa Snuden af Heste og flere andre Dyr); en Varetagt (en V.s-arrest; et V-fængsel).
 en **Vare** (jf. Krystal-, Ler-, Manufaktur-, Messing-, Udskuds-, Uld-). en V-kundskab, -liste; et V-lager, -lotteri, -marked, -mærke.
 at **vare**². det varer længe, at v. ved (jf. vedvare).
 en **Variânt**. at variére, en Varietét.
vårm (jf. hjærte-). at holde en v., tale sig v., det gik v.t. til. en Varme (jf. Egen-, Lede-). varm-blodig (-hed), -hjørteret (-hed); en Varmeenhed, -kilde, -mængde, -strømning, -udvikling; et V-rør, -tab; V-forhold (Ft.).
 et **Varsel** (jf. uheldvarslen). et Varselfyr; en Varselsrøst.
 en **Vasål** (Ft. Vasaller). en V-stat; et V-forhold.
 en **Vase**¹. et V-maleri.
 at **vaske**. et Vaskeri (jf. Damp-). en Vaskedag, -sæddel; et V-bord, -bræt.
 et **Vat**. at vattére (-ing).
 et **Ve** (Bogstavet v). et dobbelt Ve (Bogstavet w).
 en **Ve**. (en og et) Vemød (v-blandet). (en og et) **Ved**. en Vedcelle.
ved (Fho. og Bio.). at være v. Muffen, vel v. Magt. staa v. Husarnerne. en Vedtægt (jf. Ordens-, Sundheds-).
 at **vegetére**. en Vegetéren. Vegetabilier (Ft.), vegetabilisk.
 en **Vej** (jf. Hær-, Kolonne-, Kunst-, Linde-, Platan-, Ørken-). at komme til Vejs Ende, der er ingen Ting

i Vejen. en Vejbygning, -forbedring, -mester, -sag.
 at **veje**¹. en Vejning (jf. Luft-). et Vejereds-kab.
 et **Vejr** (jf. Efteraars-, Foraars-, Pinse-, Plante-, Vinter-). en V-forandring, -profet; V-forhold (Ft.); v-brudt, -brusten, -vant.
vel (Bio.). v. begavet, en Velfærd (en V.s-komité). en V-komst (en V-hilsen). en V-magt (V.s-dage, Ft.). v-opdragen (-hed). en V-stand (en V.s-kilde).
 en **Velle** (en Axel²).
 en **Vels** (en Fisk).
 en **Ven** (jf. Blomster-, Dyre-, Handels-). venlig (-hed; jf. katte-, menneske-, russe-). et Venneord.
 at **vende** (jf. fravende; himmel-, indad-, udadvendt). at v. det laadne ud. en Vending (jf. Fore-), en -vender (se Sten-).
venstre. et V-blad, -parti.
 at **vente**. et V-værelse.
 en **Ventil** (jf. Damp-, Klap-, Luft-, Sikkerheds-). at ventilére (-ing). en Ventilhane.
Venus (lat. Gudinde). en V-vogn (Plante); et V-hjærg, -haar (Plante).
 en **Verden** (jf. Börne-, Kunst-, Om-, Studenter-, Ø-). den vide V., den store, fornemme V. en Verdens-axe, -dame, -klode, -orden, -pol, -ø; et V-herredømme, -kort, -løb, -system.
 en **Verling**, se Værting.
 et **Vers** (jf. Minde-). at gjøre V. en Verselære; et V-fald.
 en **Vest** (jf. Silke-, Under-).
vest. en V-grænse, -passat; V-magterne (Ft.).
 en **Vexel**¹ (jf. Navne-, Note-, Stof-). et V-spil.
 en **Vexel**². en V-blanket; et V-rytteri. en Vexelérér.
 at **vibrére**. en Vibréren.
vid. videre fort. viderekommen. — en Vidde (jf. Kaste-, Maske-, Række-). vid- (og vidt-) strakt; vidtsvævende.
 at **vide**. en Vidén (jf. Forud-, Sam-). et Vidende (jf. Fore-). videbegjærlig (-hed).
 en **Videnskab** (jf. Tros-). en V.s-dyrker.
 et **Vidne** (jf. Hoved-, Kron-). en V-forklaring, -stævning; et V-kammer.
vidtloftig. en v. Person.
 at **vle** (jf. præste-). en Vielse (en V.s-attest; et V-brev).

at **vifte** (jf. omviftet). en **Vifte** (jf. Farve-). en **V-bælg**.
 en **Vig** (jf. Ind-).
vigtig. en **V-mager**, -per; et **V-mageri**.
 en **Vikár**. at vikariere (-ing).
 en **Viking**. en **V.e-snakke**, -tid; et **V-skib**.
 en **Vikke** (jf. Muse-).
vild (To.). et **Vildt** (jf. Stor-). en **Vildling** (vild Træstamme). en **Vildmark**, -mose.
vild (Bio.). en **V-farelse** (jf. Grund-).
 et **Vilkaar** (jf. Betalings-, Forligs-, Freds-, Salgs-).
 at **ville**. en **Villen** (jf. Væsens-). en **Vilje** (jf. Aands-; en **V-kraft**; en **V.s-akt**, -sag; et **V-baand**).
 en **Vín** (jf. Drue-, Gaase-, Mad-, Munke-, Tokajer-). en **V-drue**, -dunst, -have, -lugt, -rose; et **V-lager**, -mudder, -æble.
 en **Vind** (jf. Aften-, Passat-, Sommer-, Ørken-). en **V-kjedel**, -kolik, -sluger (om Heste); et **V-kammer**.
 en **Vinde** (jf. Hejse-). en **Vinding**² (jf. Hjørne-).
 et **Vindue** (jf. Bue-, Hjørne-, Lofts-, Skyde-). en **V-sfordybning**.
 en **Vinge** (jf. Hjul-). en **V-hest**; et **V-hjul**, -stov.
 en **Vinkel** (jf. Brydnings-, Indfalds-, Udfalds-). en **V-afstand**.
 en **Vinter**. en **V-blomme** (Plante), -eg, -gjæk (Plante), -hygge, -kaabe, -levkøj, -præst (han er god til V., naar Dagene er korte), -storm; et **V-felttog**, -forraad, -liv; **V-glæder** (Ft.).
 en **Viól** = en **Fiól**^{1,2}.
 en **Violin** (nu mere alm. end **Fiolin**).
 at **vippe**. at staa paa **Vip**. en **Vippe** (jf. Øjen-).
 en **Vire** (omspunden Metaltraad). hvide, sorte **Virer**.
 at **virke** (jf. dobbelt-, tilbagevirkende). en **Virkning** (jf. Farve-). en **Virksomhed** (jf. Embeds-, Forfatter-, Handels-; en **V.s-drift**, -trang). en **Virkelighed** (jf. Aands-; en **V.s-betingelse**, -sans). et **Virkemiddel**.
vis. det er en **vis Vej**. en **Visdom** (jf. Godtkjøbs-, Leve-).
 en **Vis** (jf. Leve-; i **Dusin**-, **Millionvis**; paa **Ungkarlevis**. -**vis** (se **Bio.** atom-, **billing**-, **draabe**-, **fornuftig**-, **forsøgs**-, **glimt**-, **gruppe**-, **henholds**-, **sammenlignings**-, **tilfældig**-, **uheldig**-.).
 en **Vise** (jf. Pølse-, Soldater-, Studen-

ter-). det er den gamle **V**. en **V-samling**, -stump.
 at **vise**. -viselig, -vislig (se **be**-, **paa**-, **ube**-, **upaa**-). en **Viser** (jf. Sted-, **Vægt**-). en **Viservægt**.
 et **Visir** (¹= **Hjælm**-, ²= **Sigte**-).
 en **Visir** (jf. Stor-).
 en **Visk** (jf. Ars-).
 en **Vittighed** (jf. Godtkjøbs-, Matros-). en **V.s-jagt**, -jæger.
 en **Vogn** (jf. Dug-, **Dukke**-, **Fjeder**-, **Færreds**-, **Gods**-, **Hospitals**-, **Hyre**-, **Last**-, **Proviant**-, **Slagter**-, **Stats**-, **Vand**-, **Venus**-, **Øl**-). en **V-fjeder**, -ladning, -lakerer, -larm, -lomme, -række; et **V-klæde**, -spand, -tog.
 at **vogte**. en **Vogter** (jf. Sluse-; en **V-dreng**, et **V-hus**).
 en **Vokál** (= **Selvlyd**). **vokál**. en **V-musik**.
 en **Vold**¹. en **V-gade**; et **V-gab**, -rev.
 en **Vold**². en **Voldsmagt**.
 en **Vörte**. et **V-svin**.
 en **Votivtavle**.
 at **vove**. at v. sin **Trøje**.
 et **Vox**. voxagtig. en **Voxfigur**; et **Voxkabinet**.
 at **voxe**. at v. til; at v. fra **Klæderne**. en **Voxværk** (i **Lemmerne**).
 at **vralte** (forhen **valtre**).
 en **Vrede**. et **Vredesudbrud**.
 at **vride**. at v. og vende; at v. **Hal**-sen om **paa**.
 en **Vrimmel** (jf. Ø-).
 at **vrænge**. et **V-billede**.
 at **vrøfle** (jf. For-).
 en **Vugge**. en **V-pude**, -seng.
 en **Vulkán** (jf. **Dynd**-, **Ild**-, **Luft**-).
 en **Vurdéring** (jf. **Over**-, **Selv**-, **Under**-, en **V.s-kone**, -mand).
 at **vædde**. et **V-løb** (en **V.s-bane**).
 at **væde** (jf. **gennemvædet**). en **Vædske** (jf. **Belysnings**-, **Nærings**-).
 en **Væg** (jf. **Spuns**-). et **Vægmaleri** en **Væggesmörer**.
 at **vægre** sig (ved noget). en **Væg-ring** (i **V.s-tilfælde**).
 en **Vægt** (¹u. **Ft.**; jf. **Atom**-, **Centner**-, ²**Ft.** -e, jf. **Brev**-, **Bro**-, **Fjeder**-, **Fjer**-, **Flyde**-, **Garn**-, **Haand**-, **Skyde**-, **Viser**-). en **V-viser**; et **V-tab**.
 en **Vægter** (jf. **Port**-).
væk (t. **Bio.**). **frisk**, **glat**, **rask**, **stadig v.**, i ét v.
 at **vække** (jf. **latter**-, **opsigt**-, **tillid**-vækkende).

en **Vælde** (jf. Faa-, Masse-).
 en **Vælger**, en V-forening; et V-folk.
 en **Vælling** (jf. Kjørnemælks-).
 at **vælse**, en Vælsning, en Vælsfil.
vælsk (jf. pludder-).
værd, et **Værd** (jf. Menneske-), en
Værdi (jf. Bytte-, Gjennemsnits-,
 Kurs-, Middel-, Nærings-, Sølv-;
 en V-beregning, -lære, -maaler; et
 V-papir; V-sager, Ft.). **værdig**
 (jf. attraa-, bifalds-), en **Værdig-**
hed (jf. Kejser-, Menneske-, Mini-
 ster-; et V.s-navn), **værdelig**
 (To. og Bio.).
 at **være** (jf. forhaandenværende), (et)
-vår (se Over-), et **Værelse** (jf.
 Aftrædelses-, Arbejds-, Dame-, Ene-,
 Paaklædnings-, Ryge-, Studere-,
 Vente-), en **Væremaade**.
 et **Værft**, en V.s-drift, -mester, -styrer.
 at **værge**, en **Værge** (jf. Tilsyns-).
 en **Værgbrod**.
 et **Værk** (jf. Alun-, Blænd-, Freds-,
 Horn-, Hukommelses-, Hæng-, Is-,

Jord-, Let-, Løv-, Nedbrydnings-,
 Smags-, Sprog-, Sænk-, Vittig-
 heds-, Ødelæggelses-), en **Værk-**
dag (= Arbejdsdag, jf. Hverdag),
 -fælle, -fører; et V-sted (jf. Maler-).
 en **Værk** (jf. Vox-, Øjen-).
 en **Værllug** (rettere end Verling;
 Fællesnavn for nogle Spurvearter;
 jf. Korn-, Sne-).
 en **Vært** (jf. Kneipe-), at gjøre Reg-
 ning uden V., en **Værtplante**.
 et **Væsen** (jf. Bank-, Bogstav-, Enkelt-,
 Fabel-, Form-, Forsikrings-, Færge-,
 Jærnbane-, Kaste-, Lapse-, Luft-,
 Rets-, Ringe-, Stillings-), det
 højeste V., en V.s-forskjel, -villen.
 en **Væv** (jf. ¹ Damp-, Haand-, Træk-;
² om Væv i Planter og dyriske Le-
 gemer ofte et, med Ft. = Et.;
 jf. Celle-, Binde-), at **væve** (jf.
 haand-, maskinvævet; at v. Kirkens
 Vadmæl, staa og v.), et **Væveri**
 (jf. Damp-), et **Vævergarn**, -lad.
 en **Væxt** (jf. Haar-, Højde-).

Y.

at **yde**, en **Yder** (jf. Bidrag-).
yder-, yderlig (y-gaaende), en
 Yderavne, -flig, -havn, -red, -spids;
 et Y-punkt.
yderst, den y.e Dag, af y.e Evne.

at **ynde**, en **Yndling** (en Y.s-
 blomst, -forfatter, -tanke; et Y-dyr,
 -fag, -sprog, -æmne), **ynderig**.
 at **ytre**, en **Ytring** (jf. Bifalds-,
 Mishags-; en Y.s-form).

Æ.

et **Æble** (jf. Adams-, Bær-, Graa-
 stener-, Jordbær-, Kjærligheds-,
 Pinje-, Rosen-, Taffel-), en **Æ-rose**,
 -syre.
 at **æde** (jf. aadse-, altædende), en
Æder (jf. Bi-).
ædel, en **Æ-falk**, -granat, -koral, -opal.
 en **Æg**, ægget (jf. én-, tre-).
 et **Æg**, en **Ægglægning**; et **Ægge-**
hylster, -stof.
Ægypten, en **Ægypter**, ægyptisk (et
 æ. Mørke, æ.e Kjødgryder).
 at **ælte** (jf. maskinæltet), en **Ælte-**
maskine.

et **Æmne** (jf. Foder-, Hoved-, Minister-,
 Yndlings-).
 en **Ændring** (jf. Sprog-).
 en **Æolsharpe**.
 en **Ære** (jf. Ridder-), **æresyg**; en
Æresdoktor, -strid, -trætte.
 et **Ærme** (jf. Polka-, Pose-, Puf-).
 en **Ært** (jf. Flække-), en **Ærteblomst**,
 -krone; æ-blomstret.
 et **Æsel** (jf. Steppe-), et **Æselsspark**.
 en **Æske** (jf. Baand-, Oblat-, Skyde-).
 en **Æt**, et **Ættesagn**.
 at **ætse**, et **Ætsemiddel**.
 et **Æventyr**, en **Æ-bog**, -prins, en
Æventyrrerske.

Ö. Ø.

en **Ø** (jf. Flyde-, Fær-, Føde-, Klippe-, Ring-, Siv-, Smaa-, Verdens-). en Øbro, -fæstning, -gruppe, -kjæde, -krans, -række, -verden, -vrimmel; et Øfolk, -klima, -stift.

øde. en Ødelæggelseslyst, et Øværk.

en **Øgle** (jf. Fiske-, Flyve-, Kæmpe-). ø-agtig. en Ø-padde, -tunge.

et **Øje** (jf. Gransker-, Ox-, Paafugle-, Sol-, Sole-). at aabne ens Øjne, se med et halvt Ø., i mine Øjne (= for mit Syn, efter min Anskuelse), at sige noget (lyve) op i ens aabne Øjne. -øjet (jf. gnik-). et Øjeblik (jf. Døds-), -med (jf. Stats-), -punkt, -spejl; en Øjenværk; Ø-vipper (Ft.).

et **Øl** (jf. Grav-, Lager-). en Øldriker, -dunst, -knejpe, -mand, -skat, -sort, -tunnel, -vogn.

at **ønske.** en Ø-seddel.

et **Øre** (jf. Hare-, Sø-). en Ø-snegl, -sæl; ø-døvende (Larm).

en **Ørk**² og en Ørken (jf. Salt-). ørkenagtig. en Ørkenplante, -vej, -vind; et Ø-bælte, -græs, -land.

en **Ørn** (jf. Dobbelt-, Skrige-). et Ørnebanner.

en **Øse** (jf. Vand-).

øst. en Østgrænse, -passat.

en **Østers.** en Ø-skraber, -skrabning.

en **Øvelse** (jf. Andagts-, Lejr-, Læse-, Tale-). en Ø.s-tur; et Ø-arbejde, -stykke, -togt.

Efterslæt.

en **Atling** (en Art Vildand). at **avertére**. en **Bank** (jf. Laane-). en **Barèt** (Ft. Baretter). (et) **Bavl** (= Vrövl). **bl-**; en **Biløber**. **billingvis** (Bio.). **bleg fed**. en **Belt** (jf. Vange-). et **Bórd** (jf. Vaske-). en **Bro** (jf. Flise-). en **Brod** (jf. Værge-). **brunstig** (-hed). en **Bærestang**. en **Dág** (jf. Værk-). at **dase** (ligge og d.). at **diktére**, et **Diktát**, en **Diktátor**. en **Drønnert** el. **Drønnert**. en **Due** (jf. Vandre-). en **Duefalk**. et **Emhul**. en **Evert** (et Fartøj). en **Falk** (jf. Due-, Ædel-). **féd** (jf. bleg-). en **Fillike** (se Smæk-). en **Fladstjerne** (Plantefamilie). et **Flag** (jf. Nød-). en **Flisebro** (mods. alm. Stenbro). en **Flom** (jf. Vaar-). at **fløve** af (om Vinden). en **Fodvandring**. **Færoerne** (best. Ft.), færøsk, en **Færing**. en **Gaasehavre**. et **Gat** (jf. Skiv-). **ge-**; en **Gefrøjter**. et **Givende** (at faa til G.). en **Gjæld** (jf. Ind-, Ud-). en **Gjævn** (Ordene: „besl. m. at give“ udgaa som urigtige). et **Haar** (jf. Kode-). en **Havre** (jf. Gaase-). et **Hul** (jf. Em). en **Huskalender**. en **Hvarre** (se Pig-, Slet-; jf. at hverve²). en **Hverdag** (til Dels traadt i Steden for en Værkdag). et **Hvidler**. et **Indbegreb** (jf. Tings-). en **Indgjæld**. en **Kalènder** (jf. Hus-). en **Karskrubbe**. et **Kodehaar** (paa Heste). at **konservére** (-ing), et **Konservatorium** (Ft. -torier), konservativ, en **Konservatisme**. at **konversére** (= samtale). at **konvertére** (-ing; = ombytte). et **Körn** (jf. Mølle-). en **Kornværling** (Spurvefugl). en **Krans** (jf. Vand-). et **Kridt** (jf. Slemme-). en **Kræft** (jf. Vand-). at **kæmme** (jf. vand-). et **Laag** (under lukk L.). en **Lauebank**. et **Lér** (jf. Hvid-). at **lette** (om Taage). at **leve**: en -levner (se Skjør-). et **Liv**¹ (jf. Vandre-). en **Luder** (= Skjøge). at **lukke** (under lukk Laag). en **Lære** (jf. Samfunds-, Verse-). **læs** (jf. markes-). en **Løvspore** (Plantefamilie). en **Mark**¹: markesløs (Bio.). et **Mos** (jf. Vand-). en **Mollepose**, -stue; et **M-korn**. et **Papir** (jf. Slibe-). en **Pose** (jf. Mølle-). at **pryde** (jf. van-). et **Rige**: en **Rigsdaler** (aflagt Mønt = 2 Kroner), en **Rigsørt** (gl. Benævnelse for en Værdi = 1/2 Krone). en **Ság** (jf. Vane-). en **Samfundslære**. en **Skilling** (aflagt Mønt = 2 1/2 Øre). en **Skive**; et **Skivgat** (Søord). en **Skrubbe**¹ (jf. Kar-). en **Skræppe** (jf. Vand-). (et) **Slibepapir**. en **Sneværling** (rettere end -verling). en **Spat** (Hestesygdom; jf. Vand-). en **Spécie** (aflagt Mønt = 4 Kroner). en **Spore**² (jf. Løv-). en **Sjærne** (jf. Flad-, Vand-). en **Streg** (jf. Uglspil-). en **Stue** (jf. Mølle-, Tørre-).

